

Uradni list Republike Slovenije

Internet: www.uradni-list.si

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **129** Ljubljana, sreda **20. 12. 2023**

ISSN **1318-0576** Leto **XXXIII**

MINISTRSTVA

3888. Pravilnik o obrazcu vloge za izdajo potrdila A1

Na podlagi sedmega odstavka 10. člena Zakona o čezmejnem izvajanju storitev (Uradni list RS, št. 40/23) minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izdaja

PRAVILNIK o obrazcu vloge za izdajo potrdila A1

1. člen

Ta pravilnik določa obrazec vloge s podatki, potrebnimi za obdelavo vloge in izjavami vlagatelja, za:

– izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v državi članici Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) in

– izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU.

2. člen

(1) Obrazec vloge za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitve v državi članici EU in za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU sestavljajo trije podatkovni sklopi, in sicer o vlagatelju, o osebi, za katero se vlaga vloga, in o storitvi, v okviru katere bo delavec opravljal delo v drugi državi, ter izjave vlagatelja.

(2) Obrazec vloge za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v državi članici EU je v Prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Obrazec vloge za izdajo potrdila A1 za namen čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU je v Prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

3. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o obrazcu vloge za izdajo potrdila A1 (Uradni list RS, št. 56/17), ki pa se uporablja do 31. decembra 2023.

4. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2024.

Št. 0072-24/2023

Ljubljana, dne 15. decembra 2023

EVA 2023-2611-0068

Luka Mesec

minister

za delo, družino, socialne zadeve
in enake možnosti

- Napotitev na podlagi akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo.
- Napotitev v okviru opravljanja dejavnosti zagotavljanja dela delavcev uporabniku.

3.4. Dejavnost, znotraj katere se bo storitev izvajala:

- Kmetijstvo in lov, gozdarstvo in ribištvo (šifra kategorije: A),
- Rudarstvo (šifra kategorije: B),
- Predelovalne dejavnosti (šifra kategorije: C),
- Oskrba z električno energijo, plinom in paro (šifra kategorije: D),
- Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja (šifra kategorije: E),
- Gradbeništvo (šifra kategorije: F),
- Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil (šifra kategorije: G),
 - Promet in skladiščenje (šifra kategorije: H),
 - Cestni tovorni promet in selitvena dejavnost (šifra kategorije: H49.4),
 - Drugo,
- Gostinstvo (šifra kategorije: I),
- Informacijske in komunikacijske dejavnosti (šifra kategorije: J),
- Finančne in zavarovalniške dejavnosti (šifra kategorije: K),
- Poslovanje z nepremičninami (šifra kategorije: L),
- Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (šifra kategorije: M),
 - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti (šifra kategorije: N),
 - Posredovanje začasne delovne sile (šifra kategorije N78.2),
 - Drugo,
- Izobraževanje (šifra kategorije: P),
- Zdravstvo in socialno varstvo (šifra kategorije: Q),
- Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti (šifra kategorije: R),
- Druge dejavnosti (šifra kategorije: S),
- Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo (šifra kategorije: T).

3.5. Čas trajanja napotitve ali čezmejnega izvajanja storitve samozaposlene osebe

3.5.1. Datum začetka _____ 3.5.2. Datum konca _____

3.6. Opis del in nalog, ki jih bo napoteni delavec ali samozaposlena oseba opravljala v okviru čezmejnega izvajanja storitev:

3.7. Podatek o nazivu delovnega mesta in poklicu _____

4. Izjave vlagatelja:

4.1. Vlagatelj pod kazensko in materialno odgovornostjo izjavljam, da v primeru, za katerega je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, ne gre za okoliščine, v katerih je izključena možnost napotitve na podlagi 12. člena Uredbe 883/2004/ES, prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena Uredbe 987/2009/ES ali 4. točke Sklepa A2 Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti o razlagi 12. člena Uredbe 883/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zakonodajo, ki se uporablja za napotene delavce in samozaposlene osebe, ki začasno opravljajo delo zunaj pristojne države, zlasti da ne bo delavec napoten z namenom, da nadomesti drugega napotenega delavca, da bo ves čas napotitve ohranjeno neposredno razmerje med delodajalcem in napotenim delavcem ter da delavec v času napotitve ne bo prepuščen tretjemu podjetju.

4.2. Vlagatelj pod kazensko in materialno odgovornostjo izjavljam, da v Republiki Sloveniji običajno opravljam dejavnost in ne zgolj notranjih upravljaljskih oziroma administrativnih dejavnosti, ter da bo samozaposlena oseba v času napotitve v drugo državo članico EU, v Republiki Sloveniji še naprej izpolnjevala zahteve za opravljanje svoje dejavnosti, da bo ob vrnitvi z njo lahko nadaljevala.

4.3. Vlagatelj sem seznanjen, da se pravice iz tretjega odstavka 6. člena Zakona o čezmejnem izvajanju storitev (Uradni list RS, št. 40/23), med njimi pravice do dela prostih dni, praznikov, krajšega dopusta ali krajše odsotnosti z dela zaradičasne nezmožnosti za delo, ne štejejo za prekinitve napotitve.

4.4. Vlagatelj izjavljam, da bom čezmejno storitve izvajal na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom ali akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo.

V/na _____, dne _____

Žig in podpis vlagatelja

OBVEZNE PRILOGE:

- **pogodba o zaposlitvi¹**, sklenjena v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ki se nanaša na opravljanje dela v tujini,

¹ V primeru samozaposlene osebe ni pogodbe o zaposlitvi

- Rudarstvo (šifra kategorije: B),
- Predelovalne dejavnosti (šifra kategorije: C),
- Oskrba z električno energijo, plinom in paro (šifra kategorije: D),
- Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja (šifra kategorije: E),
- Gradbeništvo (šifra kategorije: F),
- Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil (šifra kategorije: G),
- Mednarodni cestni promet,
- Gostinstvo (šifra kategorije: I),
- Informacijske in komunikacijske dejavnosti (šifra kategorije: J),
- Finančne in zavarovalniške dejavnosti (šifra kategorije: K),
- Poslovanje z nepremičninami (šifra kategorije: L),
- Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (šifra kategorije: M),
 - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti (šifra kategorije: N),
 - Posredovanje začasne delovne sile (šifra kategorije N78.2),
 - Drugo,
- Izobraževanje (šifra kategorije: P),
- Zdravstvo in socialno varstvo (šifra kategorije: Q),
- Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti (šifra kategorije: R),
- Druge dejavnosti (šifra kategorije: S),
- Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo (šifra kategorije: T).

3.5. Čas trajanja čezmejnega izvajanja storitev v najmanj dveh državah članicah EU

3.5.1. Datum začetka _____ 3.5.2. Datum konca _____

3.6. Opis dela in nalog, ki jih bo v okviru čezmejnega izvajanja storitev opravljal delavec ali samozaposlena oseba (na kakšni podlagi, količina in frekvenca storitev, vrsta del in storitev idr.)

4. Izjave delodajalca oziroma samostojnega podjetnika:

- 4.1. Vlagatelj pod kazensko in materialno odgovornostjo izjavljam, da bo oseba, za katero je bila vložena vloga za izdajo potrdila A1, v obdobju, za katero se potrdilo A1 izdaja, delo oziroma samozaposlitev predvidoma opravljala v najmanj dveh državah članicah EU.
- 4.2. Vlagatelj izjavljam, da bom čezmejno storitve izvajal na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom ali akta o napotitvi v povezano gospodarsko družbo.

V/na _____, dne _____

Žig in podpis vlagatelja

OBVEZNE PRILOGE:

- **pogodba o zaposlitvi¹**, sklenjena v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, ki se nanaša na opravljanje dela v tujini.

¹ V primeru samozaposlene osebe oziroma družbenika ni pogodbe o zaposlitvi.

3889. Pravilnik o spremembi Pravilnika o dovoljenju za prebivanje za državljane Švicarske konfederacije in njihove družinske člane

Na podlagi petega odstavka 102. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo, 95/21 – popr. in 105/22 – ZZNŠPP, 48/23 in 115/23) minister za notranje zadeve izdaja

P R A V I L N I K
o spremembi Pravilnika o dovoljenju za prebivanje za državljane Švicarske konfederacije in njihove družinske člane

1. člen

V Pravilniku o dovoljenju za prebivanje za državljane Švicarske konfederacije in njihove družinske člane (Uradni list RS, št. 17/22 in 98/23) se 9. člen spremeni tako, da se glasi:

»9. člen

(1) V primeru osebnega vročanja pri pristojnem organu je cena izkaznice dovoljenja za prebivanje za državljana Švice 19,85 eura, za družinskega člana državljan Švice in izvajalca storitev pa 15,47 eura.

(2) V primeru osebnega vročanja po pošti je cena izkaznice dovoljenja za prebivanje za državljana Švice 30,89 eura, za družinskega člana državljan Švice in izvajalca storitev pa 26,51 eura.«.

KONČNA DOLOČBA

2. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-338/2023
Ljubljana, dne 13. decembra 2023
EVA 2023-1711-0030

Boštjan Poklukar
minister
za notranje zadeve

3890. Pravilnik o spremembi Pravilnika o potrdilu o prijavi prebivanja in dovoljenju za prebivanje za državljane Evropske unije ter njihove družinske člane in družinske člane slovenskih državljanov

Na podlagi petega odstavka 137. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 91/21 – uradno prečiščeno besedilo in 95/21 – popr.) minister za notranje zadeve izdaja

P R A V I L N I K
o spremembi Pravilnika o potrdilu o prijavi prebivanja in dovoljenju za prebivanje za državljane Evropske unije ter njihove družinske člane in družinske člane slovenskih državljanov

1. člen

V Pravilniku o potrdilu o prijavi prebivanja in dovoljenju za prebivanje za državljane Evropske unije ter njihove družinske člane in družinske člane slovenskih državljanov (Uradni list RS, št. 17/22 in 98/23) se 9. člen spremeni tako, da se glasi:

»9. člen

(1) V primeru osebnega vročanja pri pristojnem organu je cena izkaznice potrdila o prijavi prebivanja in potrdila o prijavi stalnega prebivanja za državljana EU 12,32 eura, cena izkaznice dovoljenja za prebivanje in dovoljenja za stalno prebivanje za družinskega člana državljan EU in družinskega člana slovenskega državljan pa 15,47 eura.

(2) V primeru osebnega vročanja po pošti je cena izkaznice potrdila o prijavi prebivanja in potrdila o prijavi stalnega prebivanja za državljana EU 23,36 eura, cena izkaznice dovoljenja za prebivanje in dovoljenja za stalno prebivanje za družinskega člana državljan EU in družinskega člana slovenskega državljan pa 26,51 eura.«.

KONČNA DOLOČBA

2. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-347/2023
Ljubljana, dne 14. decembra 2023
EVA 2023-1711-0031

Boštjan Poklukar
minister
za notranje zadeve

3891. Pravilnik o spremembi Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah

Na podlagi 34. člena Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP) minister za naravne vire in prostor izdaja

P R A V I L N I K
o spremembi Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah

1. člen

V Pravilniku o učinkoviti rabi energije v stavbah (Uradni list RS, št. 70/22 in 161/22) se v 21. členu v drugem odstavku letnica »2023« nadomesti z letnico »2025«.

KONČNA DOLOČBA

2. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-271/2023
Ljubljana, dne 15. decembra 2023
EVA 2023-2560-0100

Jože Novak
minister
za naravne vire in prostor

3892. Pravilnik o spremembah Pravilnika o zaposlitvenih centrih

Na podlagi 43. člena Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno preči-

ščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2, 98/14 in 18/21) minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti izdaja

in preživninskega sklada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: sklad).«.

PRAVILNIK

o spremembah Pravilnika o zaposlitvenih centrih

1. člen

V Pravilniku o zaposlitvenih centrih (Uradni list RS, št. 8/18 in 11/22) se v 4. členu v drugem odstavku besedilo v oklepaju spremeni tako, da se glasi:

»(Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 87/11, 96/12 – ZPIZ-2, 98/14 in 18/21; v nadaljnjem besedilu: ZZRZI).«.

2. člen

8. člen se spremeni tako, da se glasi:

»8. člen

(obveznosti zaposlitvenih centrov)

(1) Če zaposlitveni center na zaščitene delovnih mestih na novo zaposli invalide, ministrstvu predloži odločbe Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje, iz katerih je razvidno, da so invalidi, ki se bodo zaposlili v zaposlitvenem centru, zaposljivi le na zaščitene delovnih mestih, njihove pogodbe o zaposlitvi in obrazce prijave v zavarovanje.

(2) Zaposlitveni center obvesti ministrstvo v osmih dneh na elektronski naslov ministrstva o vsaki spremembi števila zaposlenih, spremembi podatkov kontaktnih in odgovornih oseb, transakcijskega računa in o morebitnih težavah pri poslovanju.

(3) Zaposlitveni center pred spremembo lokacije izvajanja dejavnosti, spremembo lastništva ali dejavnosti zaposlitvenega centra ministrstvu pošlje dopolnjeni poslovni načrt, iz katerega je razvidno izpolnjevanje pogojev za ohranitev statusa zaposlitvenega centra.

(4) Če zaposlitveni center poleg svoje tržne dejavnosti izvaja dejavnosti, ki so financirane iz javnih sredstev, za izvajanje teh dejavnosti zaposli dodatne delavce ali sodelavce.

(5) V zaposlitvenem centru ne smejo delati osebe prek delodajalcev, vpisanih v register domačih ali tujih pravnih ali fizičnih oseb za opravljanje dejavnosti zagotavljanja delavcev drugemu delodajalcu.

(6) Zaposlitveni center poroča o prejetih in porabljenih sredstvih državnih pomoči v obdobju od 1. do 20. dne v vsakem mesecu za prejšnji mesec prek sistema elektronskega poslovanja Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega

3. člen

9. člen se spremeni tako, da se glasi:

»9. člen

(financiranje)

(1) Zaposlitveni center, ki zaposluje od vključno pet do vključno deset invalidov na zaščitene delovnih mestih, se sofinancira v višini 4.760 eurov mesečno. Za vsakega nadaljnega zaposlenega invalida na zaščitenem delovnem mestu se sofinanciranje zviša za 240 eurov mesečno.

(2) Zaposlitveni center ministrstvu do petega dne v mesecu za prejšnji mesec pošlje izpolnjeni obrazec Mesečno poročilo, ki je v Prilogi tega pravilnika.

(3) Sofinanciranje iz prvega odstavka tega člena zagotavlja in izplačuje sklad na podlagi obračuna, ki ga pripravi ministrstvo. Sklad izplača sredstva najpozneje do zadnjega dne v mesecu za prejšnji mesec na transakcijski račun zaposlitvenega centra.

(4) Če se število zaposlenih invalidov na zaščitene delovnih mestih zmanjša in zaposlitveni center na zadnji dan v mesecu, za katerega odda obrazec Mesečno poročilo, nima zaposlenih vsaj pet invalidov na zaščitene delovnih mestih, sklad za tisti mesec ne sofinancira zaposlitvenega centra.

(5) Če zaposlitveni center poleg dejavnosti zaposlitvenega centra izvaja tudi druge dejavnosti, zagotavlja ločeni prikaz poslovanja in prikaz izida poslovanja s sredstvi, pridobljenimi na podlagi tega pravilnika.«.

KONČNA DOLOČBA

4. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati 1. januarja 2024.

Št. 0072-26/2023/14

Ljubljana, dne 11. decembra 2023

EVA 2023-2611-0071

Luka Mesec

minister

za delo, družino, socialne zadeve
in enake možnosti

Priloga

Mesečno poročilo

1. **Obdobje poročanja:**
(npr. januar 2024)

2. **Naziv zaposlitvenega centra:**

3. **Sedež zaposlitvenega centra**
(ulica in kraj):

4. **Kontaktne podatki:**
Ime in priimek:
Telefonska številka:
Elektronski naslov:

5. **Dejavnosti zaposlitvenega centra**
(v enem stavku):

6. **Kraj in naslov izvajanja dejavnost zaposlitvenega centra**
Navedite naslove vseh poslovnih enot in drugih lokacij, kjer zaposlitveni center izvaja svojo dejavnost

Prostori v lasti / najemu
zaposlitvenega centra

Ime naročnika:	Naslov izvajanja dejavnosti

Prostori pri naročniku

7. Podatki o zaposlenih invalidih na zaščitene delovnih mestih

zap. št.	Ime in priimek zaposlenega na zaščitenem delovnem mestu	Datum začetka zaposlitve se ne spreminja	Pogodba sklenjena do (nedoločen čas/ datum do)	Delovno mesto (naziv delovnega mesta)	Obseg zaposlitve (št. ur na teden)
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
Skupaj - zaposleni na zaščitenem delovnem mestu:					0

8. Podatki o vseh ostalih zaposlenih v zaposlitvenem centru (direktor, strokovni delavci, strokovni sodelavci,...):

zap. št.	Ime in priimek zaposlenega v zaposlitvenem centru	Datum prve zaposlitve se ne spreminja	ZAPOSILITEV			Datum izobraževanja	
			Pogodba sklenjena do (nedoločen čas/ datum do)	Delovno mesto (npr.: direktor, strokovni delavec, strokovni sodelavec, javna dela...)	Obseg zaposlitve (št. ur na teden):	Osnovno strok. izobraževanje (2. odst. 7. člena Pravilnika o ZC)	Letno izobraž. strok. delavcev (2. odst. 9. člena ZZRI)
1							
2							
3							
4							

5						
6						
Skupaj - ostali zaposleni:				0		

9. Podatki o ostalih vključenih, ki nimajo pogodbe o zaposlitvi z zaposlitvenim centrom, se pa z njimi ukvarjajo zaposleni v zaposlitvenem centru:

zap. št.	Dejavnosti (npr. zaposlitvena rehabilitacija, projekti, ...)	Število vključenih oseb v dejavnost	Ime in priimek zaposlene osebe, zadolžene za izvajanje dejavnosti
1	Zaposlitvena rehabilitacija		
2	Projekt		
3			
Skupaj - ostali vključeni v dejavnost:		0	

10. Izpolnil:

Ime in priimek:

Kraj in datum:

3893. Odredba o določitvi povprečne prodajne vrednosti 1 kWh električne energije kot osnove plačila za koncesijo za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah do 10 MW nazivne moči za leto 2024

Za izvrševanje 123. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE) v zvezi z drugim odstavkom 8. člena Uredbe o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah do 10 MW nazivne moči, za katera so pridobila uporabno dovoljenje javna podjetja za proizvodnjo in distribucijo električne energije (Uradni list RS, št. 67/03, 41/04 – ZVO-1, 52/07 in 44/22 – ZVO-2), drugim odstavkom 8. člena Uredbe o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah do 10 MW nazivne moči, za katere je bilo pridobljeno vodno-gospodarsko dovoljenje (Uradni list RS, št. 49/03, 8/04, 41/04 – ZVO-1, 52/07, 122/07 in 44/22 – ZVO-2) in drugim odstavkom 8. člena Uredbe o koncesiji za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah do 10 MW nazivne moči, za katere je bilo pridobljeno pravnomočno uporabno dovoljenje (Uradni list RS, št. 23/04, 41/04 – ZVO-1, 120/05, 95/06, 52/07, 122/07, 98/08 in 44/22 – ZVO-2) ter drugim odstavkom 8.c člena Uredbe o koncesijah za gospodarsko izkoriščanje vode na posameznih odsekih vodotokov Skopičnika, Tbina, Koritnice, Prodarjeve grape, Bače, Velunje, Mislinje, Mitroviškega potoka, Save Dolinke, Rupovščice, Bohinjske Bistrice, Tople, Rajterbaha in Kneže za proizvodnjo električne energije (Uradni list RS, št. 66/94, 71/94 – popr., 26/95 – popr., 38/96, 57/98, 86/99 – odl. US, 49/03, 41/04 – ZVO-1, 122/07 in 44/22 – ZVO-2), drugim odstavkom 8.c člena Uredbe o koncesijah za gospodarsko izkoriščanje vode na posameznih odsekih vodotokov Barbarski potok, Mislinja, Dolžanka, Cerknica, Oresovka, Trševka, Jaška grapa, Dolova grapa, Muštrova grapa, Kanomljica, Ravenski potok, Lahinja, Poljanska Sora, Ramšakov graben, Rečki potok, Zadnja Sora, Savinja za proizvodnjo električne energije (Uradni list RS, št. 5/00, 49/03, 16/04, 41/04 – ZVO-1, 16/05, 17/09 in 44/22 – ZVO-2) in drugim odstavkom 8.c člena Uredbe o koncesijah za gospodarsko izkoriščanje vode na posameznih odsekih vodotokov Mlečni potok, Zapajliška grapa, Plaščak, Mislinja, Plešiščica, Črni potok, Vuhredščica, Požarnica, Bistrica (Muta), Oplotnica, Dravinja in Poljanska Sora za proizvodnjo električne energije (Uradni list RS, št. 34/01, 49/03 in 52/07) minister za naravne vire in prostor izdaja

ODREDBO

o določitvi povprečne prodajne vrednosti 1 kWh električne energije kot osnove plačila za koncesijo za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah do 10 MW nazivne moči za leto 2024

1. člen

Povprečna prodajna vrednost 1 kWh električne energije kot osnove plačila za koncesijo za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah do 10 MW nazivne moči za leto 2024 znaša 0,155 eura.

2. člen

Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-226/2023

Ljubljana, dne 12. decembra 2023

EVA 2023-2560-0086

Jože Novak
minister
za naravne vire in prostor

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

3894. Tarifa 2024 o vrednosti točke za plačilo na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov platform za izmenjavo videov

Na podlagi sedmega odstavka 38. člena Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/11, 84/15 in 204/21) in prvega odstavka 4. člena Pravilnika o načinu izračuna plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo (Uradni list RS, št. 72/12) izdaja Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije

TARIFO 2024

o vrednosti točke za plačilo na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov platform za izmenjavo videov

1. člen

(vseбина)

Ta tarifa določa vrednost točke za izračun plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov platform za izmenjavo videov Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) za leto 2024.

2. člen

(vrednost točke in število točk)

(1) Vrednost točke za plačilo na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma za plačilo na podlagi vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo oziroma za plačilo na podlagi vpisa v uradno evidenco ponudnikov platform za izmenjavo videov znaša 1,07 EUR.

(2) Število točk za plačilo na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti je določeno v poglavju II. Pravilnika o načinu izračuna plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo (Uradni list RS, št. 72/12; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik).

(3) Število točk za plačilo na podlagi vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo je določeno v poglavju III. Pravilnika.

(4) Število točk za plačilo na podlagi vpisa v uradno evidenco ponudnikov platform za izmenjavo videov bo skladno z določbo 44. člena ZAvMS-B (Uradni list RS, št. 204/21) določeno s Pravilnikom.

3. člen

(priloga k tarifi)

Obrazložitev tarife je v Prilogi, ki je sestavni del te tarife in določa razloge za sprejem tarife ter cilje, ki jih agencija zasleduje.

4. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta tarifa začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2024.

Št. 410-1/2023/43

Ljubljana, dne 15. decembra 2023

EVA 2023-3150-0039

Mag. Marko Mišmaš
direktor

K tej tarifi je dala soglasje Vlada Republike Slovenije s sklepom št. 47601-10/2023/5 z dne 14. 12. 2023.

Priloga:

Posebna obrazložitev**Tarife 2024 o vrednosti točke za plačilo na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov platform za izmenjavo videov**

Tarifa 2024 o vrednosti točke za plačilo na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov platform za izmenjavo videov (v nadaljnjem besedilu: tarifa) predvideva neposredno plačevanje Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) za opravljanje nalog v okviru njenih pooblastil in pristojnosti, ki se nanašajo na regulacijo televizijskih programov, avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo in platform za izmenjavo videov.

Pravna podlaga in razlogi za sprejem te tarife so:

1. Agencija se financira z letnimi plačili zavezancev v višini sredstev, ki so potrebna za pokritje stroškov, ki jih ima agencija z izvrševanjem nalog opredeljenih v Zakonu o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/11, 84/15 in 204/21; v nadaljnjem besedilu: ZAVMS) in za sorazmerni delež stroškov delovanja skupnih služb agencije.

2. Vir financiranja agencije so plačila izdajateljev televizijskih programov in ponudnikov na podlagi vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo ter ponudnikov na podlagi vpisa v uradno evidenco ponudnikov platform za izmenjavo videov, kot je opredeljeno v prvem odstavku 38. člena ZAVMS.

3. Za navedeni vir financiranja mora agencija določiti vrednost točke za letno plačilo zavezancev. Vrednost točke določi agencija za plačilo na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti, za plačilo na podlagi vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo in za plačilo na podlagi vpisa v uradno evidenco ponudnikov platform za izmenjavo videov. Vrednost točke se pomnoži s številom točk, ki odpadejo na posameznega zavezanca in je določena v Pravilniku o načinu izračuna plačil na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo (Uradni list RS, št. 72/12).

4. Zbrana sredstva omogočajo agenciji neodvisno izvajanje nalog v okviru njenih pristojnosti. Naloge agencije so zakonsko določene, podrobneje pa so opredeljene v Programu dela in finančnem načrtu za leto 2024. Sestavni del programa dela in finančnega načrta je tudi tarifa.

5. Z načrtovanimi sredstvi namerava agencija doseči predvsem naslednje cilje oziroma izvajati aktivnosti, kot je natančneje opisano v Programu dela in finančnem načrtu agencije za leto 2024, in sicer:

– zagotavljanje enakovrednih pogojev za delovanje vseh deležnikov na trgu in zaščita interesov uporabnikov programskih vsebin, uporabnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo ter uporabnikov platform za izmenjavo videov;

– povečevanje dostopnosti slovenskih avdiovizualnih medijskih storitev invalidnim osebam z zbiranjem poročil in načrtov ponudnikov o dostopnosti njihovih avdiovizualnih medijskih storitev invalidnim osebam;

– izboljšanje dostopnosti do avdiovizualnih medijskih storitev invalidnim osebam preko spletne kontaktne točke, nadgradnja te točke in obravnava pritožb v zvezi z dostopnostjo do teh storitev;

– zaščita otrok in mladostnikov pred potencialno škodljivimi vsebinami v avdiovizualnih medijskih storitvah s preverjanjem ustreznega označevanja oziroma omejitvijo dostopa za ogled otrokom neprimernih vsebin ter s preventivnim delovanjem v okviru projekta Gledoskop;

– ozaveščanje uporabnikov medijskih vsebin in informacijskih tehnologij za njihovo varno rabo preko portala za medijsko in informacijsko pismenost MIPI;

– zagotavljanje preglednosti ponudnikov programskih vsebin, storitev na zahtevo in platform za izmenjavo videov z izdajanjem dovoljenj za opravljanje televizijske in radijske dejavnosti in vodenjem priglaševanja avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo ter platform za izmenjavo videov;

– nadzor nad zagotavljanjem zakonsko določenih deležev evropskih avdiovizualnih del ter nad ustrezno postavitvijo in promocijo teh del v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo;

– nadzor nad obsegom in transparentnostjo oglaševanja ter jasne ločenosti oglaševanja od uredniško oblikovanih vsebin;

– izvajanje aktivnosti nadzora sprejetih ukrepov za zaščito uporabnikov platform za izmenjavo videov;

– izvajanje revizijskih upravnih postopkov, v katerih agencija ugotavlja realno ustvarjene prihodke od televizijske dejavnosti;

– organizacija posvetov ali delavnic za vse deležnike na trgu s ciljem zagotavljanja čim bolj predvidljivega regulatornega okolja;

– sistematično spremljanje stanja na področju elektronskih medijev v podporo razvoju trgov in doseganju ciljev javnih politik;

– sodelovanje pri pripravi zakonodaje in drugih aktov, ki podpirajo cilje slovenskih javnih politik na področju medijev;

– skrb za prenos dobrih regulativnih praks v Slovenijo z udeležbo v strokovnih razpravah doma in na mednarodni ravni. Kot članica več skupin evropskih regulatorjev s področja avdiovizualnih medijskih storitev (predvsem ERGA) bo agencija sodelovala tudi pri razvoju in prenovi zakonskih mehanizmov EU ter izmenjavi in spremljanju legislativnih trendov v širšem mednarodnem okolju.

6. Agencija bo, upoštevajoč načrtovano strukturo in obseg potrebnih stroškov za opravljanje regulatornih nalog, glede na leto 2023 zvišala tarifo pri plačilih za izvajanje medijskih storitev za 0,15 EUR oziroma 16,3%. Razlog za zvišanje tarife je predvsem visoka stopnja inflacije in z njo povezana rast cen, stroški dela, ki so se z dogovorom, sklenjenim v oktobru 2022, med Vlado RS in sindikati zvišali v letu 2023, v tarifo 2023 pa niso bili zajeti, stroški energentov, ki so bili za leto 2023 prenilno ocenjeni ter nižji vir financiranja iz naslova presežkov preteklih let.

7. Agencija je predlog tarife, ki je vezan na Program dela in finančni načrt agencije za leto 2024, oblikovala na podlagi načrtovane strukture stroškov, ki so potrebni za izvajanje posameznih dejavnosti ter sorazmernega dela stroškov skupnih služb.

3895. Tarifa 2024 o vrednosti točke za plačilo za izvajanje poštne storitve

Na podlagi četrtega odstavka 34. člena Zakona o poštne storitvah (Uradni list RS, št. 51/09, 77/10, 40/14 – ZIN-B in 81/15) in prvega odstavka 4. člena Pravilnika o načinu izračunavanja in poravnave plačil za izvajanje poštne storitve (Uradni list RS, št. 109/09) izdaja Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije

TARIFO 2024 o vrednosti točke za plačilo za izvajanje poštних storitev

1. člen

(vsebina)

Ta tarifa določa vrednost točke za izračun letnega plačila izvajalcev poštних storitev Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) za leto 2024.

2. člen

(vrednost točke in število točk)

(1) Vrednost točke znaša 10,70 EUR.

(2) Število točk za posamezne skupine poštних storitev je določeno v 3. členu Pravilnika o načinu izračunavanja in poravnave plačil za izvajanje poštних storitev (Uradni list RS, št. 109/09).

3. člen

(priloga k tarifi)

Obrazložitev tarife je v Prilogi, ki je sestavni del te tarife ter določa razloge za sprejem tarife in cilje, ki jih zasleduje agencija.

4. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta tarifa začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2024.

Št. 410-1/2023/41

Ljubljana, dne 15. decembra 2023

EVA 2023-3150-0040

Mag. Marko Mišmaš
direktor

K tej tarifi je dala soglasje Vlada Republike Slovenije s sklepom št. 47601-10/2023/5 z dne 14. 12. 2023.

Priloga:

Posebna obrazložitev Tarife 2024 o vrednosti točke za plačilo za izvajanje poštних storitev

Tarifa 2024 o vrednosti točke za plačilo za izvajanje poštних storitev (v nadaljnjem besedilu: tarifa) predvideva neposredno plačevanje plačil Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) za opravljanje nalog v okviru njenih pooblastil in pristojnosti.

Pravna podlaga in razlogi za sprejem te tarife so:

1. Agencija se financira z letnimi plačili zavezancev v višini sredstev, ki so potrebna za pokritje stroškov, ki jih ima agencija z izvrševanjem nalog opredeljenih v Zakonu o poštних storitvah (Uradni list RS, št. 51/09, 77/10, 40/14 – ZIN-B in 81/15; v nadaljnjem besedilu: ZPSto-2) in za sorazmerni delež stroškov delovanja skupnih služb agencije.

2. Vir financiranja agencije so plačila izvajalca univerzalne storitve na podlagi tretjega odstavka 24. člena ZPSto-2 ter plačila fizičnih ali pravnih oseb, ki izvajajo zamenljive storitve na podlagi obvestila in ugotovitvenega sklepa iz drugega odstavka 24. člena ZPSto-2.

3. Za navedeni vir financiranja mora agencija določiti vrednost točke za letno plačilo zavezancev. Vrednost točke se pomnoži s številom točk, ki odpadejo na posameznega zavezanca in je določena v Pravilniku o načinu izračunavanja in poravnave plačil za izvajanje poštних storitev (Uradni list RS, št. 109/09).

4. Zbrana sredstva omogočajo agenciji neodvisno izvajanje nalog v okviru njenih pristojnosti. Naloge agencije so

zakonsko določene, podrobneje pa so opredeljene v Programu dela in finančnem načrtu agencije za leto 2024.

5. Z načrtovanimi sredstvi namerava agencija doseči predvsem naslednje cilje oziroma izvajati aktivnosti, kot je natančneje opisano v Programu dela in finančnem načrtu agencije za leto 2024, in sicer:

– regulacijo ločenega računovodstva Pošte Slovenije z izračunom WACC in RAB;

– povečanje obveščenosti javnosti o cenah in kakovosti prenosa paketov v čezmejnem prometu;

– zagotavljanje izvajanja univerzalne poštne storitve skladno s potrebami uporabnikov in trga, vključno z zagotavljanjem dostopnih in stroškovno naravnanih cen;

– preverjanje ali je bila dosežena predpisana kakovost univerzalne storitve za vse uporabnike poštних storitev na celotnem območju RS;

– obravnavanje vlog za preoblikovanje in zapiranje kontaktnih točk ter pri tem poskrbeti za interese končnih uporabnikov;

– pripravo analiz in raziskav v okviru spremljanja stanja na trgu poštних storitev, tehnoloških sprememb v sektorju ter po potrebi prilagajanje regulacije razmeram na trgu poštних storitev;

– regulacijo storitev čezmejne dostave paketov;

– proaktivno sodelovanje z vsemi deležniki na trgu ter po potrebi organizacija delavnic za zainteresirano javnost;

– aktivno se udeleževati strokovnih razprav doma in na mednarodni ravni z namenom sooblikovanja regulatornih politik ter prenosa dobrih praks v Slovenijo.

6. Glede na navedene cilje in naloge agencija v nadaljevanju pojasnjuje predlagano vrednost točke. Agencija bo upoštevala načrtovano strukturo in obseg potrebnih stroškov glede na leto 2023 zvišala tarifo pri plačilih za izvajanje poštних storitev za 1,55 EUR oziroma 16,94 %. Razlog za zvišanje tarife je predvsem visoka stopnja inflacije in z njo povezana rast cen, stroški dela, ki so se z dogovorom, sklenjenim v oktobru 2022, med Vlado RS in sindikati zvišali v letu 2023, v tarifi 2023 pa niso bili zajeti, stroški energentov, ki so bili za leto 2023 prenizko ocenjeni ter nižji vir financiranja iz naslova presežkov preteklih let. Poleg tega bo agencija v letu 2024 organizirala CN ERGP.

7. Agencija je predlog tarif, ki je vezan na Program dela in finančni načrt agencije za leto 2024, oblikovala na podlagi načrtovane strukture stroškov, ki so potrebni za izvajanje posameznih dejavnosti ter sorazmernega dela stroškov skupnih služb za plačila na podlagi ZPSto-2.

3896. Tarifa 2024 o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo elementov oštevilčenja

Na podlagi drugega odstavka 6. člena, četrtega odstavka 73. člena in tretjega odstavka 111. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-10), 4. člena Splošnega akta o načinu izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc (Uradni list RS, št. 163/22) in 4. člena Splošnega akta o načinu izračuna višine plačila za uporabo elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 44/23), izdaja Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije

TARIFO 2024 o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo elementov oštevilčenja

1. člen

(vsebina)

Ta tarifa določa vrednost točke za izračun plačila na podlagi obvestila, za izračun plačila za uporabo radijskih frekvenc in za izračun plačila za uporabo elementov oštevilčenja Agenciji

za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) za leto 2024.

2. člen

(plačilo na podlagi obvestila)

(1) Vrednost točke za izračun plačila na podlagi obvestila za zagotavljanje javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanje javnih komunikacijskih storitev je 2,13 EUR.

(2) Število točk je določeno v 6. členu Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-10).

3. člen

(plačilo za uporabo radijskih frekvenc)

(1) Vrednost točke za izračun plačila za uporabo radijskih frekvenc je 0,66 EUR.

(2) Število točk je določeno v poglavju III. Splošnega akta o načinu izračuna plačil za uporabo radijskih frekvenc (Uradni list RS, št. 163/22).

4. člen

(plačilo za uporabo elementov oštevilčenja)

(1) Vrednost točke za izračun plačila za uporabo elementov oštevilčenja je 1,52 EUR.

(2) Število točk je določeno v 6. členu Splošnega akta o načinu izračuna višine plačila za uporabo elementov oštevilčenja (Uradni list RS, št. 44/23).

5. člen

(priloga k tarifi)

Obrazložitev tarife je v Prilogi, ki je sestavni del te tarife in določa razloge za sprejem tarife ter cilje, ki jih agencija zasleduje.

6. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

Ta tarifa začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2024.

Št. 410-1/2023/42

Ljubljana, dne 15. decembra 2023

EVA 2023-3150-0041

Mag. Marko Mišmaš

direktor

K tej tarifi je dala soglasje Vlada Republike Slovenije s sklepom št. 47601-10/2023/5 z dne 14. 12. 2023.

Priloga:

Posebna obrazložitev

Tarife 2024 o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo elementov oštevilčenja

Tarifa 2024 o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo elementov oštevilčenja (v nadaljnjem besedilu: tarifa) predvideva neposredno plačevanje plačil Agenciji za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija) za opravljanje nalog v okviru njenih pooblastil in pristojnosti.

Pravna podlaga in razlogi za sprejem te tarife so naslednji:

1. Agencija se financira z letnimi plačili zavezanec v višini sredstev, ki so potrebna za pokritje stroškov, ki jih ima agencija z izvrševanjem nalog opredeljenih v Zakonu o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-10; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-2) in za sorazmerni delež stroškov delovanja skupnih služb agencije.

2. Vire financiranja agencije na področju elektronskih komunikacij določa ZEKom-2, in sicer predvideva tri vrste plačil:

– plačila na podlagi obvestila iz 5. člena ZEKom-2 (6. člen ZEKom-2),

– plačila za uporabo radijskih frekvenc (73. člen ZEKom-2),

– plačila za uporabo elementov oštevilčenja (111. člen ZEKom-2).

3. Za vsakega od zgoraj navedenih virov financiranja mora agencija določiti vrednost točke za letno plačilo zavezanec. Vrednost točke se pomnoži s številom točk, ki odpadejo na posameznega zavezanca in je določena z zakonom (drugi in tretji odstavek 6. člena ZEKom-2) oziroma s splošnim aktom, ki ga sprejme agencija (drugi odstavek 73. člena in drugi odstavek 111. člena ZEKom-2). Pri določitvi vrednosti točke mora agencija upoštevati naslednja pravila:

– vrednost točke za izračun plačila na podlagi obvestila je določena tako, da zbrana plačila krijejo načrtovane stroške, ki jih ima agencija z izvrševanjem določb ZEKom-2, razen določb V., VI. in VII. poglavja,

– vrednost točke za izračun plačila za uporabo radijskih frekvenc je določena tako, da zbrana plačila krijejo načrtovane stroške, ki jih ima agencija z upravljanjem in nadzorom radiofrekvenčnega spektra (V. poglavje ZEKom-2),

– vrednost točke za izračun plačila za uporabo elementov oštevilčenja je določena tako, da zbrana plačila krijejo načrtovane stroške, ki jih ima agencija z upravljanjem in nadzorom elementov oštevilčenja (VII. poglavje ZEKom-2).

4. Zbrana sredstva omogočajo agenciji neodvisno izvajanje nalog v okviru njenih pristojnosti. Naloge agencije so zakonsko določene, podrobneje pa so opredeljene v Programu dela in finančnem načrtu agencije za leto 2024.

5. V letu 2024 bo agencija na področju elektronskih komunikacij z zbranimi sredstvi zasledovala spodaj navedene cilje (ločeno za vsako vrsto plačila), ki so natančneje opisani v Programu dela in finančnem načrtu agencije za leto 2024, in sicer:

a) Poleg rednih nalog bo agencija izvajala več aktivnosti za doseg predvsem naslednjih ciljev v okviru regulacije elektronskih komunikacij:

– izvedba analiz upoštevanih trgov ter izdaja regulatornih odločb, vključno s spremljanjem trga za morebitne nove regulatorne ukrepe;

– priprava Strategije regulacije trga elektronskih komunikacij za spodbujanje regulativne predvidljivosti za obdobje 2025–2027;

– spremljanje izvajanja obveznosti operaterjev s pomembno tržno močjo skladno z regulatornimi odločbami na upoštevanih trgih;

– spremljanje in nadziranje operaterjev v zvezi z njihovim izpolnjevanjem zakonskih zahtev;

– povečanje obveščenosti javnosti in ugotavljanje dejanskih potreb uporabnikov elektronskih komunikacij;

– podpora operaterjem pri implementaciji ukrepov, določenih na ravni EU ter vodenje dialoga z operaterji;

– priprava analize stanja v okviru zagotavljanja univerzalne storitve, vključno z analizo prenosne hitrosti širokopašnega dostopa in dostopnostjo cen ter določitev izvajalca univerzalne storitve;

– spodbujanje infrastrukturnih investicij z objavami namer o načrtovani gradnji in pozivi zainteresiranim investitorjem v elektronska komunikacijska omrežja in pripadajočo infrastrukturo;

– vzdrževanje in nadgradnja Geoportala AKOS za zagotavljanje transparentnosti in možnosti vpogleda v odprte podatke elektronskih komunikacij za splošno in strokovno javnost;

– izvajanje obveznosti skladno z 18. in 19. členom ZEKom-2 pri pregledu in napovedi postavitve omrežij in poizvedovanj po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij;

– prenova in avtomatizacija zajema podatkov zavezanec za obvezno poročanje s postavitvijo sistema za zbiranje podatkov;

– vodenje uradne evidence operaterjev;

– zbiranje podatkov in poročanje o razvoju trga elektronskih komunikacij;

– pripravljane gradiva za mednarodna telesa in druge oblike mednarodnega sodelovanja;

– proaktivno sodelovanje z domačimi strokovnimi javnostmi in deležniki na trgu elektronskih komunikacij, ter po potrebi organizacija strokovnih delavnic za zainteresirano javnost;

– aktivna udeležba v strokovnih razpravah doma in na mednarodni ravni z namenom prenosa dobrih regulativnih praks v Slovenijo;

– spremljanje dogajanja in trendov na trgu elektronskih komunikacij;

– nudenje strokovne podpore pristojnim organom za uresničitev strateških ciljev Republike Slovenije;

– spodbujanje trga k doseganju ciljev na področju povezanosti, varnosti, zaščite končnih uporabnikov, ozaveščanje o vplivu elektronskih omrežij na okolje itd.

b) Na podlagi V. poglavja ZEKom-2 agencija zagotavlja optimalno rabo frekvenčnega spektra kot omejene naravne dobrine. V zvezi z navedenim namerava agencija poleg rednih nalog v letu 2024 izvajati aktivnosti za doseg predvsem naslednjih ciljev:

– načrtovanje in optimiziranje radiofrekvenčnega spektra z upoštevanjem zakonodaje in potreb trga;

– spremljanje stanja na trgu;

– aktivno mednarodno udejstvovanje pri sooblikovanju evropske regulatorne politike ter sodelovanje in podpora pri implementaciji evropskega pravnega okvira ter oblikovanje dobrih praks;

– podpora drugim resornim nacionalnim organom pri doseganju ciljev na področju razvoja trga elektronskih komunikacij in sodelovanje z njimi;

– aktivno sodelovanje z deležniki na trgu v smeri iskanja optimalnih pristopov in rešitev za doseganje zastavljenih ciljev;

– realizacija nalog iz Strategije upravljanja radiofrekvenčnega spektra za obdobje 2024–2026;

– priprava javnih razpisov radijskih frekvenc za javne mobilne komunikacijske storitve;

– optimizacija podeljevanja odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za fiksne zveze;

– nudenje podpore pri pogovorih z deležniki glede postopka podelitve za pasove PPDR v delu spektra za državno uporabo 450-470 MHz in 700 MHz in v primeru odločitve ministrstva priprava postopka skupaj z odgovornimi ministrstvi;

– izvedba javnega razpisa za podelitev FM frekvenc in javnega razpisa za podelitev frekvenc za DAB+ omrežje, če bo izkazan interes;

– priprava osnutka uredbe o razporeditvi radiofrekvenčnih pasov in splošnega akta o načrtu uporabe radijskih frekvenc na podlagi zaključkov Svetovne radijske konference WRC-23;

– ažurna obravnava vlog ter izdaja odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, podaljševanje odločb, vodenje registra frekvenc ter mednarodne koordinacije in optimizacije frekvenc;

– izvajanje aktivnosti za ščitenje interesov Republike Slovenije glede škodljivega radijskega motenja čezmejnih radijskih postaj;

– nadgradnja oziroma vzpostavitev povezave med uradnimi podatkovnimi bazami ter priprava nove programske opreme za podporo pri izdaji odločb za doseg večje učinkovitosti agencije;

– vodenje evidenc o imetnikih odločb o dodelitvi radijskih frekvenc in radioamaterskih dovoljenj;

– organizacija delavnic in posvetov za zainteresirano javnost ter aktivna udeležba na strokovnih dogodkih drugih organizatorjev.

c) Z namenom zasledovanja določb VII. poglavja ZEKom-2 bo agencija v letu 2024 skrbela za racionalno uporabo elementov oštevilčenja in izvajala aktivnosti za doseg predvsem naslednjih ciljev:

– ažurna obravnava vlog za pridobitev odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja in za izdajo soglasja za prenos pravice uporabe elementov oštevilčenja na drugega operaterje, nadzor racionalne rabe dodeljenih številskih elementov ter spremljanje izvajanja prenosljivosti števil;

– vodenje uradne evidence o dodeljenih elementih oštevilčenja;

– urejanje načina izvedbe prenosljivosti števil, izdajanje odločb o odmeri plačila za uporabo elementov oštevilčenja ter

spremljanje in morebitno posredovanje ob pojavu prevar in neustreznih ravnanj operaterjev na področju številskega prostora;

– spremljanje in obravnava področja števil posebnega pomena, vključno z novo številko 116 016 za pomoč žrtvam nasilja nad ženskami;

– objava pregleda zasedenosti posameznih elementov oštevilčenja po vrstah in namenih uporabe, vključno z analizo nevarnosti izčrpanja posameznih elementov oštevilčenja;

– v primeru sprejetja odločbe o dodelitvi negeografskih števil, ki se uporabljajo za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev na območju drugih držav članic določitev pogojev za zagotovitev skladnosti s predpisi o varstvu potrošnikov in drugimi predpisi držav članic in pogoje za uporabo elementov oštevilčenja;

– spremljanje ustreznosti trenutnih regulativnih in zakonskih določil pri dodeljevanju elementov oštevilčenja;

– posredovanje informacije organu BEREC o dodeljenih elementih oštevilčenja v primeru dodelitve negeografskih števil, ki se uporabljajo za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, ki niso medosebne komunikacijske storitve (eksteritorialna uporaba elementov oštevilčenja);

– spremljanje razvoja trga na področju številskih virov in implementacija potrebnih novosti ali sprememb;

– aktivno sodelovanje pri pripravi različnih vrst dokumentov v okviru delovnih skupin v organizaciji CEPT/ECC, BEREC in ITU.

6. Glede na navedene cilje in naloge agencija v nadaljevanju pojasnjuje predlagane vrednosti točk. Pri izračunu agencija upošteva potrebno pokrivanje stroškov, ki so potrebni za izvajanje posameznih dejavnosti agencije glede na načrtovane cilje in naloge.

Agencija bo, upoštevajoč načrtovano strukturo in obseg potrebnih stroškov za opravljanje regulatornih nalog za posamezno vrsto plačila, glede na leto 2023 zvišala naslednje tarife, in sicer:

– pri plačilih na podlagi obvestila zvišanje za 0,34 EUR, oziroma 18,99%,

– pri plačilih za uporabo radijskih frekvenc zvišanje za 0,16 EUR oziroma za 32,00%,

– pri plačilih za uporabo elementov oštevilčenja zvišanje za 0,22 EUR oziroma za 16,92%.

Razlogi za spremembe višine tarif so naslednji:

Pri plačilih na podlagi obvestila je razlog za zvišanje predvsem visoka stopnja inflacije in z njo povezana rast cen, stroški dela, ki so se z dogovorom, sklenjenim v oktobru 2022, med Vlado RS in sindikati zvišali v letu 2023, v tarifo 2023 pa niso bili zajeti, stroški energentov, ki so bili za leto 2023 prenilno ocenjeni. Pri pripravi tarife za leto 2023 se je načrtovala poraba presežka prihodkov nad odhodki leta 2021, pri pripravi tarife za leto 2024 pa se načrtuje poraba presežka odhodkov nad prihodki leta 2022.

Pri plačilih za uporabo radijskih frekvenc je razlog za zvišanje tarife predvsem nižji vir financiranja iz naslova presežkov preteklih let ter visoka stopnja inflacije in z njo povezana rast cen, stroški dela, ki so se z dogovorom, sklenjenim v oktobru 2022, med Vlado RS in sindikati zvišali v letu 2023, v tarifo 2023 pa niso bili zajeti ter stroški energentov, ki so bili za leto 2023 prenilno ocenjeni.

Pri plačilih za uporabo elementov oštevilčenja je razlog za zvišanje predvsem visoka stopnja inflacije in z njo povezana rast cen, stroški dela, ki so se z dogovorom, sklenjenim v oktobru 2022, med Vlado RS in sindikati zvišali v letu 2023, v tarifo 2023 pa niso bili zajeti, stroški energentov, ki so bili za leto 2023 prenilno ocenjeni, ter zaradi nižjega vira financiranja iz naslova presežkov preteklih let.

7. Agencija je predlog tarif, ki je vezan na Program dela in finančni načrt agencije za leto 2024, oblikovala na podlagi načrtovane strukture stroškov, ki so potrebni za izvajanje posameznih dejavnosti, morebiten presežek odhodkov nad prihodki poslovnega leta ter sorazmernega dela stroškov skupnih služb za plačila na podlagi ZEKom-2. Predlog tarife je tako strokovno naravnano.

DRUGI ORGANI IN ORGANIZACIJE

3897. Slovenski računovodski standardi 2024

Na podlagi 9. in 11. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS, št. 65/08, 63/13, 84/18 in 115/21) ter tretjega odstavka 54. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-10 in 75/23) je Strokovni svet Slovenski inštitut za revizijo 15. novembra 2023 sprejel

Slovenske računovodske standarde 2024

UVOD V SLOVENSKE RAČUNOVODSKE STANDARDE IN OKVIR SLOVENSkih RAČUNOVODSKIH STANDARDOV (2024)

A. UVOD

1. Namen Slovenskih računovodskih standardov

Slovenski računovodski standardi (odslej: SRS) so pravila o strokovnem ravnanju na področju računovodenja, ki jih oblikuje Slovenski inštitut za revizijo (odslej: Inštitut). Njihovo oblikovanje je spodbudil 5. člen Zakona o računovodstvu iz leta 1989, ki je vrhovno strokovno organizacijo pooblastil, naj namesto države, ki je dotlej z zakoni in drugimi predpisi urejala računovodenje, samostojno ter skladno z razvojem stroke v svetu in domačimi dosežki oblikuje svoje strokovne standarde. V Republiki Sloveniji so takšno pooblastilo za razvoj strokovnih standardov nadaljevali Zakon o gospodarskih družbah in Zakon o revidiranju ter drugi zakoni, ki se sklicujejo nanju.

Že četrtri prenovljeni SRS-ji temeljijo na Zakonu o gospodarskih družbah in v slovenski pravni red prenašajo vsebino Direktive 2013/34/EU. SRS-ji določajo strokovna pravila računovodenja ter dopolnjujejo in podrobneje opredeljujejo zakonske določbe in opredelitve. So torej pravila stroke, ki zakonsko določena temeljna pravila in zahteve računovodenja podrobneje razčlenjujejo, pojasnjujejo in določajo način njihove uporabe.

SRS-ji so izvorna združitev domače računovodske teorije z mednarodnimi zahtevami, zlasti Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in direktivami Evropske unije. Posebnost prvotnih SRS-jev je bila, da so obravnavali računovodenje kot celoto za notranje in zunanje potrebe organizacij. Zajemali so finančno, stroškovno in poslovodno računovodstvo. Prvotni SRS-ji so izhajali iz temeljne zamisli, da mora zunanje računovodsko poročanje, ki ga oblikujejo zunanje zahteve, vplivati tudi na temeljno ureditev računovodenja, na kateri temeljijo posebne rešitve pri notranjem računovodskem poročanju. Prenovljeni SRS-ji pa, podobno kot Mednarodni standardi računovodskega poročanja, obravnavajo samo pravila finančnega računovodenja in poročanja za zunanje potrebe organizacij. Dopolnjujejo jih Pravila skrbnega računovodenja (odslej: PSR), ki so bila prej sestavni del SRS-jev.

Ker je pri finančnem in stroškovnem računovodstvu osrednji del namenjen knjigovodenju, finančno in stroškovno računovodstvo praviloma spremljata poslovne dogodke, izražene v denarju. Kadar pa je v ospredju poslovodni vidik računovodstva, so sestavni del računovodskih informacij denarno in v naravnih merskih enotah (nedenarno) izraženi podatki. Zato je računovodstvo s poslovodnega vidika načrtovanje, merjenje in oblikovanje denarno in v naravnih merskih enotah izraženih podatkov informacijskega sistema, ki vplivajo na dejavnosti poslovodstva, potrebne za uresničevanje strategije organizacije ter doseganje taktičnih in izvajalnih ciljev, da bi se zvišala vrednost organizacije. Zato poslovodno računovodstvo kot poslovodni informacijski sistem zajema denarno in v naravnih merskih enotah izražene podatke o dejavnostih organizacije, proizvodnih enotah, proizvodih, storitvah, kupcih, procesih, zaposlenih, tehnologiji, dobaviteljnih in tekmečih. Domača teo-

retska zamisel računovodenja je predstavljena v Kodeksu računovodskih načel. Ta je bil prvokrat oblikovan in sprejet leta 1972, v zadnji dopolnjeni obliki pa ga je sprejel Strokovni svet Inštituta 22. marca 1995. Tudi sedanji SRS-ji izhajajo iz tega splošnega domačega teoretskega okvira. Računovodska načela obravnavajo pojmovanje računovodenja, obdelujejo njegove temeljne značilnosti ter so podlaga za računovodske usmeritve v zvezi z vsebino in merjenjem gospodarskih kategorij ter njihovim računovodskim izkazovanjem in pojasnjevanjem, računovodski standardi pa podrobneje obdelujejo računovodska načela glede metod zajemanja in obdelovanja računovodskih podatkov ter oblikovanja in predstavljanja računovodskih informacij. Kodeks računovodskih načel kasneje ni bil več prenovljen ali dopolnjen, saj morajo SRS-ji temeljiti na zahtevah direktiv Evropske unije. Z zakonom predpisani računovodski izkazi so le končni rezultat knjigovodenja. SRS-ji podrobno obravnavajo tiste postopke, ki vplivajo na predpisane računovodske izkaze za zunanje potrebe, ne navajajo pa podrobnosti drugih računovodskih obračunov in računovodskih predračunov za zunanje potrebe ter še manj podrobnosti računovodskih obračunov in računovodskih predračunov za notranje potrebe. Prav tako ne obravnavajo vprašanj, povezanih z obdavčevanjem. Predpisi o obdavčevanju lahko v marsičem dopolnjujejo zahteve, ki jih postavljajo strokovni standardi, vendar vplivajo le na način sestavljanja davčnih obračunov ali napovedi, ne pa na rešitve v računovodskih standardih.

SRS-ji se nanašajo predvsem na gospodarske družbe, uporabljajo pa jih tudi druge organizacije, samostojni podjetniki posamezniki, zavodi, društva, agencije in celo državne organizacije, če to posebej določajo področni predpisi. Zato se v prenovljenih SRS-jih uporablja izraz organizacija kot najširši pojem za vse uporabnike SRS-jev. Temeljna pravila računovodenja, predvsem pravila pripoznavanja, odprave pripoznanja, merjenja in vrednotenja gospodarskih kategorij, naj bi bila po prenovljenem konceptu računovodenja v vseh organizacijah enaka ne glede na pravnoorganizacijsko in statusno obliko organizacije. Zato so v posebnih standardih urejene le posebnosti računovodskih rešitev, ki se nanašajo na organizacije, ki niso družbe oziroma so socialna podjetja. Sestavina SRS-jev so tudi razlagalni slovarji strokovnih izrazov, dodani posameznim standardom, ter pojasnila k SRS-jem ali k Uvodu v SRS-je in Okviru SRS-jev.

V tem uvodu v SRS-je so predstavljena splošna izhodišča za njihov ustroj. Vsak SRS je treba brati v povezavi s tem uvodom.

2. Ureditev Slovenskih računovodskih standardov

Celotni SRS-ji obsegajo Uvod v SRS-je in Okvir SRS-jev ter posamezne SRS-je, ki urejajo gospodarske kategorije (Standardi I), standarde zunanjega računovodskega poročanja (Standardi II) in standarde posebnosti za organizacije v posameznih dejavnostih (Standardi III). Njihova razvrstitev je naslednja:

- SRS 1 – Opredmetena osnovna sredstva
- SRS 2 – Neopredmetena sredstva
- SRS 3 – Finančne naložbe
- SRS 4 – Zaloge
- SRS 5 – Terjatve
- SRS 6 – Naložbene nepremičnine
- SRS 7 – Denarna sredstva
- SRS 8 – Kapital
- SRS 9 – Dolgovi
- SRS 10 – Rezervacije
- SRS 11 – Časovne razmejitev
- SRS 12 – Stroški materiala in storitev
- SRS 13 – Stroški dela in stroški povračil
- SRS 14 – Odhodki
- SRS 15 – Prihodki
- SRS 16 – Ugotavljanje in merjenje poštenih vrednosti
- SRS 17 – Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev
- SRS 20 – Oblike bilance stanja za zunanje računovodsko poročanje

SRS 21 – Oblike izkaza poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje

SRS 22 – Oblike izkaza denarnih tokov za zunanje računovodsko poročanje

SRS 23 – Oblike izkaza gibanja kapitala za zunanje računovodsko poročanje

SRS 30 – Računovodske rešitve pri samostojnih podjetnikih posameznikih

SRS 31 – Računovodske rešitve v zadrugah

SRS 32 – Računovodske rešitve za izvajalce gospodarskih javnih služb

SRS 33 – Računovodske rešitve v društvih in invalidskih organizacijah

SRS 34 – Računovodske rešitve v nepridobitnih organizacijah – pravnih osebah zasebnega prava

SRS 35 – Računovodske rešitve v socialnih podjetjih

SRS 39 – Računovodske rešitve v organizacijah v stečaju ali prisilnem prenehanju

SRS-ji od 1 do 17 obravnavajo metodiko vsebinskega izkazovanja gospodarskih kategorij, SRS-ji od 20 do 23 metodiko oblikovnega predstavljanja gospodarskih kategorij pri zunanjem računovodskem poročanju, SRS-ji od 30 do 39 pa posebnosti računovodenja za organizacije v posameznih dejavnostih in posebnosti računovodenja, kadar niso upoštevane temeljne računovodske predpostavke, na katerih so zasnovani splošni SRS-ji, na primer posebnosti računovodenja v organizacijah s časovno omejenim delovanjem. Družbe s časovno neomejenim delovanjem (angl. *going concern*) morajo pri svojem predpisnem zunanjem računovodskem poročanju upoštevati Uvod v SRS-je in Okvir SRS-jev ter SRS-je posameznih gospodarskih kategorij (Standardi I) in standarde poročanja (Standardi II), druge organizacije pa še ustrezne standarde posebnosti v posameznih dejavnostih oziroma standarde za organizacije, ki delujejo v posebnih okoliščinah (Standardi III).

Tiste organizacije, ki morajo po zakonih uporabljati SRS-je, neposredno in posredno ne uporabljajo določb mednarodnih standardov računovodskega poročanja, predpisanih z Uredbo Komisije (EU) 2023/1803 z dne 13. septembra 2023 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta.

Organizacije vodijo poslovne knjige po svojem kontnem načrtu, sestavljenem na podlagi Enotnega kontnega okvira za gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike, kmečka gospodarstva, zadruga, nepridobitne organizacije – pravne osebe zasebnega prava ter društva in invalidske organizacije, ki ga predpiše Slovenski inštitut za revizijo.

Določbe v mednarodnih standardih računovodskega poročanja veljajo le kot informacija o strokovnih dosežkih.

3. Postopek sestavljanja Slovenskih računovodskih standardov

Komisija za SRS-je deluje pri Inštitutu in ima poleg stalnega predsednika, ki ga posebej imenuje Strokovni svet Inštituta, še šest članov. V sedemčlanski komisiji sta praviloma najmanj dva člana iz vrst univerzitetnih profesorjev računovodstva in revizije, dva iz vrst pooblaščenih revizorjev ter dva iz vrst preizkušenih računovodij. Za sestavitev posameznega SRS-ja imenuje Komisija za SRS-je delovno skupino, ki šteje predsednika in dva člana, in sicer praviloma enega iz vrst univerzitetnih profesorjev računovodstva in revizije, enega iz vrst pooblaščenih revizorjev ter enega iz vrst preizkušenih računovodij. Če posamezen SRS pomembno posega še v druge stroke, se v delovno skupino vključi predstavnik iz vrst preizkušenih poslovnih finančnikov, preizkušenih davčnikov, preizkušenih notranjih revizorjev, preizkušenih ocenjevalcev vrednosti podjetij in sredstev ali preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov. Poleg tovrstnih strokovnjakov, ki so registrirani pri Inštitutu, se lahko k sestavljanju posameznega SRS-ja pritegnejo tudi drugi zunanji strokovnjaki. Delovna skupina v določenem roku pripravi osnu-

tek SRS-ja in ga preda Komisiji za SRS-je; če se z njim strinjata najmanj dve tretjini članov Komisije za SRS-je, ga obravnava Strokovni svet Inštituta. Če se z njim strinjata najmanj dve tretjini članov Strokovnega sveta, se objavi na spletni strani Inštituta in dá v javno razpravo, ki traja najmanj tri mesece. Ista delovna skupina zbira pripombe in predloge iz javne razprave ter jih preišlije upošteva pri končnem predlogu besedila SRS-ja, ki ga preda Komisiji za SRS-je. Če se s predlogom strinjata najmanj dve tretjini njenih članov, se končni predlog izroči Strokovnemu svetu Inštituta, pristojnemu za sprejemanje SRS-jev. SRS je sprejet, če glasujeta zanj najmanj dve tretjini članov Strokovnega sveta. Kot tak se po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za gospodarstvo, in ministra, pristojnega za finance, objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

V sklepu Strokovnega sveta Inštituta, dodanem osnutku posameznega SRS-ja, ki se dá v javno razpravo, so naštetih tudi predsednik in člani delovne skupine, ki je pripravila osnutek. Ko je posamezni SRS sprejet, delovna skupina, ki ga je pripravila, ni več zapisana. So pa v dodatku publikacije Slovenski računovodski standardi, ki jo izdaja Inštitut, zapisana imena članov Strokovnega sveta Inštituta, Komisije za SRS-je in delovnih skupin, ki so sestavile posamezne SRS-je. Predsednik delovne skupine, ki je pripravila posamezni SRS, je njegov glavni avtor.

Po enakem postopku, vendar brez javne razprave, se sprejemajo tudi pojasnila Inštituta k SRS-jem ali k Uvodu v SRS-je in Okviru SRS-jev; o njih prav tako sklepa Strokovni svet Inštituta.

4. Ustroj posameznega Slovenskega računovodskega standarda

Vsak SRS ima več poglavij.

V uvodnem poglavju (A) sta pojasnjena namen in področje SRS-ja, pa tudi povezava z drugimi SRS-ji.

Standard v ožjem pomenu obsega poglavje B. Praviloma je razdeljen na podpoglavja, še zlasti če obravnava posamezne gospodarske kategorije, pri katerih je treba pozornost nameniti tudi njihovem prevrednotenju.

Poglavje C vsebuje opredelitve nekaterih pojmov oziroma razlage izrazov, uporabljenih v standardu, da bi bil ta razumljivejši. V poglavju Č so potrebna pojasnila standarda, v poglavju D pa datuma sprejetja standarda in začetka njegove uporabe.

Pri vseh SRS-jih je besedilo od začetka poglavja B do konca poglavja D razčlenjeno z zaporedno oštevilčenimi člani. Pred vsako številko člena je zapisana številka zadevnega standarda; ločeni sta s piko (na primer SRS 1.3 pomeni 3. člen SRS-ja 1). Ker se SRS-ji po potrebi spreminjajo, je treba za njihovo oznako in številko zadevnega standarda v oklepaju pripisati leto začetka veljavnosti (na primer SRS 1 (2024); to pomeni SRS 1 z veljavnostjo od leta 2024).

Pojasnila SRS-jev, ki jih še ni v poglavju Č, lahko daje oziroma sprejema samo Inštitut, kadar se pojavi potreba po njih. Dokler pojasnila niso zajeta v poglavje Č, se je treba sklicevati na zaporedno številko pojasnila, objavljenega v Uradnem listu Republike Slovenije. V pojasnilu mora biti jasno zapisan standard, na katerega se nanaša.

5. Pravila skrbnega računovodenja

SRS-ji dopolnjujejo Pravila skrbnega računovodenja (PSR), ki obravnavajo metodiko delovanja na posameznih področjih računovodenja: računovodskega predračunavanja, knjigovodenja, računovodskega nadziranja, računovodskega analiziranja in računovodskega informiranja ter tudi konsolidiranja.

PSR-ji se sestavljajo in sprejemajo enako kot SRS-ji, le da k njim ne dajeta soglasja minister, pristojen za gospodarstvo, in minister, pristojen za finance. PSR-ji se po sprejetju objavijo na spletnih straneh Inštituta: www.si-revizija.si.

Uporaba PSR-jev ni obvezna, ampak se priporoča predvsem pri notranjem računovodskem poročanju.

Strokovni svet Inštituta in Odbor preizkušenih računovodij in računovodij lahko sprejemata tudi priporočila za ravnanje v praksi, ki jih objavljata v elektronski reviji SIR*IUS, dostopni na spletnih straneh Inštituta: www.si-revizija.si.

B. OKVIR SLOVENSКИH RAČUNOVODSKIH STANDARDOV

1. Temeljne računovodske predpostavke in kakovostne značilnosti računovodenja

Računovodenje je treba zasnovati tako, da sestavljanje računovodskih izkazov, ne povzroča večjih težav. Z računovodskimi izkazi razumemo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov in izkaz gibanja kapitala. Za njihovo sestavljanje in predstavljanje je odgovorno poslovodstvo.

Pri zunanjem računovodskem poročanju se zahtevata resničnost in poštenost predstavljanja; prav to pa se seveda pričakuje tudi od notranjega računovodskega poročanja. Zato je smiselno računovodske predpostavke pri sestavljanju računovodskih izkazov posplošiti na celotno računovodenje.

Temeljni računovodski predpostavki sta **upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov in upoštevanje časovne neomejenosti delovanja**.

Prva predpostavka pomeni, da je treba računovodske izkaze sestavljati na podlagi računovodenja, ki je zasnovano na temeljnih poslovnih dogodkih. Pri takšnem računovodenju se poslovni dogodki pripoznajo, ko se pojavijo, ne šele ob plačilu; zapisujejo se v računovodske razvide in o njih se poroča v računovodskih izkazih obdobja, na katero se nanašajo. Odhodki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida in pred tem v računovodskih razvidih na podlagi neposredne povezave nastanka stroškov ali odhodkov in pridobitve prihodkov. Kljub temu pa pri uporabi zamisli vzporejanja prihodkov in odhodkov ni dovoljeno, da se v bilanci stanja pripoznavaajo postavke, ki ne ustrezajo opredeljeni sredstev ali obveznosti do njihovih virov. Druga predpostavka pomeni, da je treba računovodske izkaze sestavljati, kot da bo organizacija nadaljevala poslovanje v nedoločljivi prihodnosti in kot da nima niti namena niti potrebe, da bi ga povsem ustavila ali pomembno skrčila. Pri računovodenju, ki izhaja iz te predpostavke, morajo biti gospodarske kategorije ovrednotene drugače, kot bi bile, če bi organizacija opustila poslovanje. Vsi SRS-ji, razen SRS-ja 39 – *Računovodske rešitve v organizacijah v stečaju ali prisilnem prenehanju* upoštevajo to predpostavko. Organizacije, pri katerih ta predpostavka ne pride v poštev, ker obstaja upravičen dvom o nadaljevanju poslovanja, računovodijo le po SRS-ju 39.

SRS-ji podrobneje opominjajo organizacije, na kaj morajo biti pozorne pri oblikovanju računovodskih usmeritev, to je pravil in postopkov, ki jih je treba upoštevati in uporabljati pri sestavljanju računovodskih izkazov in s tem tudi pri celotnem računovodenju. Kakovostne značilnosti računovodskih izkazov in s tem tudi celotnega računovodenja so predvsem razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

Prva kakovostna značilnost, to je **razumljivost**, pomeni, ne samo da uporabniki računovodskih izkazov lahko razumejo postavke v njih, temveč tudi, da je mogoče ugotoviti pomen kontov in knjižb na njih. Računovodski izkazi so razumljivi, če jih uporabniki, ki dovolj dobro poznajo poslovno in gospodarsko delovanje in računovodstvo ter dovolj prizadevno proučujejo informacije, razumejo brez težav.

Druga kakovostna značilnost, to je **ustreznost**, pomeni, ne samo da imajo postavke v računovodskih izkazih zaželene, potrebne in koristne lastnosti, značilnosti, temveč tudi, da konti in knjižbe na njih ustrezajo določenemu namenu in pravilom. Na ustreznost postavk vplivata njihova vrsta in pomembnost, pomembnost pa je odvisna od velikosti posamezne postavke ali napake, ocenjene v posameznih okoliščinah, oziroma opustitve ali napačne predstavitve posamezne postavke. Informacije so ustrezne, če pomagajo uporabnikom sprejemati

oziroma popravljati ali potrjevati poslovne odločitve. Informacije so pomembne, če je mogoče upravičeno pričakovati, da bi njihova opustitev, napačna navedba ali zmanjšana razumljivost lahko vplivala na poslovne odločitve uporabnikov, zasnovane na računovodskih izkazih.

Tretja kakovostna značilnost, to je **zanesljivost**, pomeni, ne samo da postavke v računovodskih izkazih ne vsebujejo pomembnih napak in pristranskih stališč ter da zvesto predstavljajo tisto, o čemer trdijo, da predstavljajo, ali za kar se lahko upravičeno domneva, da predstavljajo, temveč tudi, da so konti in knjižbe na njih popolni in zanesljivi. Informacije morajo biti popolne glede pomembnosti. Zanesljivost zahteva še upoštevanje prednosti vsebine pred obliko. Zahteva po dajanju prednosti vsebini pred obliko pa opozarja, da je treba poslovne dogodke obravnavati v skladu z njihovo ekonomsko vsebino in v denarni merski enoti izraženo resničnostjo, ne zgolj glede na njihovo pravno obliko.

Četrta kakovostna značilnost, to je **primerljivost**, pomeni, ne samo da je zaradi metodične enotnosti mogoče primerjati postavke v računovodskih izkazih iste organizacije v enakem pravnoorganizacijskem statusu za različna leta ali postavke v računovodskih izkazih različnih organizacij, temveč tudi, da so konti in knjižbe na njih metodično enotni tako v posamezni organizaciji kot v različnih organizacijah.

2. Pripoznavanje gospodarskih kategorij v računovodskih izkazih in računovodskih razvidih

Lastniki vložijo kapital z začetnimi sredstvi v obliki denarja, stvari ali pravic ob ustanovitvi organizacije. Kasneje ga povečujejo z novimi vložki in čistim dobičkom, v posebnih primerih pa tudi s prehodnim prevrednotenjem posameznih sredstev ali obveznosti. Kapital se zmanjšuje z vračili lastnikom ali čisto izgubo. Kapital izraža lastniško financiranje organizacije in je obveznost organizacije do lastnikov. To je tudi tista obveznost do virov sredstev, ki je ni mogoče obravnavati kot obveznosti do tretjih oseb, ker se pri poslovanju organizacije vedno pojavljajo tudi dolgovi, ki omogočajo sofinanciranje sredstev, dobljenih s kapitalom.

Sredstva, ki jih organizacija pridobi s kapitalom ali dolgovi, imajo obliko stvari, pravic ali denarja. Sredstva so sedanji gospodarski viri, ki jih organizacija obvladuje na podlagi preteklih dogodkov in iz katerih ima pravice, ki ji omogočajo doseganje gospodarskih koristi iz njih, te pa pritekajo na več načinov. Organizacija lahko:

a) uporablja sredstvo sama zase ali v povezavi z drugimi sredstvi pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev, ki jih prodaja;

b) zamenja sredstvo za druga sredstva;

c) uporabi sredstvo za poravnavo svojega dolga;

č) razdeli sredstvo med svoje lastnike.

Organizacija obvladuje sredstvo, če ima trenutno zmožnost usmerjanja uporabe sredstva in pridobivanja gospodarskih koristi, ki lahko izhajajo iz njega. Obvladovanje vključuje sedanjo zmožnost preprečevanja drugim osebam, da bi usmerjale uporabo sredstva in pridobivale gospodarske koristi, ki lahko izvirajo iz njega. Organizacija ima trenutno zmožnost usmerjanja uporabe sredstva, če ima pravico uporabiti sredstvo v svojih dejavnostih ali dovoliti drugi stranki, da uporabi sredstvo v dejavnostih te druge stranke.

Številna sredstva organizacija obvladuje na podlagi lastninske pravice. Pri ugotavljanju obvladovanja in s tem obstoja posameznega sredstva pa lastninska pravica ni bistvena. Zmožnost organizacije, da obvladuje gospodarske koristi, je običajno sicer posledica pravno zavarovane pravice, vendar je pri sredstvih treba nameniti pozornost zlasti gospodarski stvarnosti, ne zgolj pravni obliki. Pri najemih sta na primer bistvo in gospodarska stvarnost, da najemnik obvladuje pravico do uporabe v najem vzetega sredstva, in to v zameno za obveznost plačila za to pravico.

Pripoznavanje sredstev organizacija odpravi, ko sredstev ne obvladuje več in iz njih ne pričakuje gospodarskih koristi. Po-

sledično pomeni pojem prodaja ali drugačna odtujitev sredstev vsako odpravo pripoznanja sredstev, ki je posledica prenehanja obvladovanja sredstev in pričakovanja gospodarskih koristi iz njih.

Obveznosti so sedanje obveze organizacije na podlagi preteklih dogodkov za prenos sredstev (gospodarskih virov) organizacije.

Poravnati jih je mogoče na primer:

a) z denarnim plačilom;

b) s prenosom drugih sredstev;

c) z opraviom storitev;

č) z zamenjavo obveznosti za drugo obveznost ali spremembo obveznosti v kapital.

Obveznost preneha in se odpravi iz poslovnih knjig tudi s tem, da se upnik odpove svoji pravici ali jo izgubi.

Večina obveznosti je povezana z jasno določenimi pravnimi ali fizičnimi osebami kot upniki. Pri ugotavljanju obstoja obveznosti pa to ni neizogibno. Rezervacija za kritje izdatkov v prihodnosti je prav tako obstoječa obveznost in ustreza drugim sodilom opredelitve obveznosti, čeprav je treba znesek oceniti in je pravna ali fizična oseba, do katere obveza obstaja, lahko še neznan.

Kapital, to je lastniški kapital, kot je navadno imenovan pri poslovnem financiranju, je ostanek sredstev po odštetju vseh obveznosti. Formalno je v gospodarskih družbah razčlenjen na osnovni kapital, ki se v delniški družbi izkazuje po najnižji emisijski vrednosti delnic. Dopolnjujejo ga vplačani presežek kapitala prek najnižje emisijske vrednosti delnic, ki so ga prav tako prispevali lastniki organizacije, druga vplačila lastnikov v kapital, preneseni in čisti dobiček poslovnega leta, ki lahko zajema tudi namensko opredeljene dele kot rezerve in dele, ki še niso bili izplačani lastnikom, revalorizacijske rezerve ter rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti. Zmanjšujejo ga prenesene izgube in izgube poslovnega leta ter pridobljene lastne delnice oziroma lastni poslovni deleži. Znesek, v katerem je kapital izkazan v bilanci stanja, je odvisen od merjenja sredstev in obveznosti. Običajno je celotni znesek kapitala le naključno enak celotni tržni vrednosti delnic ali znesku, ki bi ga bilo mogoče zbrati s prodajo bodisi sredstev po poravnavi obveznosti po delih bodisi organizacije kot celote ob predpostavki časovne neomejenosti njegovega delovanja.

Čisti dobiček je razlika med prihodki in odhodki, zmanjšana za obračunani davek iz dobička ter preračunana za odložene terjatve in odložene obveznosti za davek. Če so prihodki manjši, je razlika čista izguba, povečana za morebitni obračunani davek iz dobička ter preračunana za odložene terjatve in odložene obveznosti za davek.

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanja sredstev (na primer denarja ali terjatev zaradi prodaje blaga in proizvodov, pa tudi zaradi prevrednotenja nekaterih vrst sredstev na njihovo višjo pošteno vrednost) ali zmanjšanja obveznosti (na primer zaradi opustitve njihove poravnave), katerih posledica so povečanja kapitala razen tistih, ki so povezana z novimi vplačili lastnikov.

Odhodki so zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanja sredstev (na primer s prodajo zalog, pa tudi zaradi prevrednotenja nekaterih vrst sredstev na njihovo nižjo pošteno ali drugo merodajno vrednost) ali povečanja obveznosti (na primer zaradi zaračunanih obresti, obračuna rezervacij), katerih posledica so zmanjšanja kapitala razen tistih, ki so povezana z izplačili lastnikom.

Po finančnem pojmovanju kapitala se čisti dobiček doseže samo takrat, ko je denarno izraženi znesek sredstev na koncu obračunskega obdobja po odbitku obveznosti in odštetju vseh izplačil kapitala lastnikom oziroma po prištetju vseh novih vplačil v kapital v obračunskem obdobju večji od denarno izraženega zneska sredstev po odbitku obveznosti na začetku obračunskega obdobja. Če zanemarimo izplačila kapitala in nova vplačila kapitala, na splošno velja, da je organizacija ohranila kapital, če ima na koncu obračunskega obdobja toliko kapitala, kot ga je imela na začetku obračunskega obdobja,

njegova kupna moč pa je enaka. Vsak znesek nad ravno, potrebno za ohranjanje kapitala, ki je obstajal na začetku obračunskega obdobja ali ob njegovem začetnem povečanju, je celotni vseobsegajoči donos, ki ga sestavljajo čisti dobiček in spremembe učinkov prevrednotenja. V bilanci stanja in pred tem tudi v računovodskih razvidih se sredstvo pripozna, če je verjetno, da bodo v prihodnosti zaradi njega pritekale gospodarske koristi, in če ima ceno ali vrednost, ki jo je mogoče zanesljivo izmeriti. Če je stopnja gotovosti, da bodo po koncu obravnavanega obračunskega obdobja v zvezi s kako postavko sredstev pritekale gospodarske koristi, nezadostna, te postavke ni več mogoče šteti kot sredstvo, ampak jo je treba odpraviti in priznati odhodek.

V bilanci stanja in pred tem tudi v računovodskih razvidih se obveznost pripozna, če je možno, da se bodo zaradi njene poravnave sredstva, ki omogočajo gospodarske koristi, zmanjšala in da je mogoče znesek za njeno poravnavo zanesljivo izmeriti.

V izkazu poslovnega izida in pred tem tudi v računovodskih razvidih se prihodki pripoznajo, če je povečanje prihodnjih gospodarskih koristi, ki je povezano s povečanjem posameznega sredstva ali z zmanjšanjem posamezne obveznosti, mogoče zanesljivo izmeriti.

V izkazu poslovnega izida in pred tem tudi v računovodskih razvidih se odhodki pripoznajo, če je zmanjšanje prihodnjih gospodarskih koristi, ki je povezano z zmanjšanjem posameznega sredstva ali s povečanjem posamezne obveznosti, mogoče zanesljivo izmeriti. Odhodki se pripoznajo kot stroški znotraj postavke, ki v obračunskem obdobju ustvarja prihodke (na primer znotraj prodanega blaga), in kot stroški, ki se pojavljajo v istem obračunskem obdobju, a se ne zadržujejo v vrednosti zalog (na primer stroški prodaje ali splošnih služb). Odhodki se pripoznajo tudi, če v zvezi s katero postavko sredstev niso več izpolnjena sodila za pripoznanje sredstva. Odhodki se prav tako pripoznajo, kadar nastane obveznost, ne da bi bilo mogoče hkrati povečati kako sredstvo, na primer ko nastane dolg ali rezervacija.

Prejemki so povečanje denarnih sredstev, izdatki pa njihovo zmanjšanje. Kot taki se obravnavajo v izkazu denarnih tokov, če je ta sestavljen po neposredni metodi, in pred tem tudi v računovodskih razvidih. Razčlenjevati jih je mogoče na prejemke oziroma izdatke iz poslovanja, iz financiranja (vlaganja) in iz investiranja (naložbenja). Če pa je izkaz denarnih tokov sestavljen po posredni metodi, izkazuje pritoke in odtokove kot izračunane kategorije, ki nakazujejo vplive na spremembe denarnih sredstev.

3. Merjenje gospodarskih kategorij v računovodskih izkazih in računovodskih razvidih

Merjenje je ugotavljanje denarno izraženih velikosti (vrednosti), v katerih se pripoznavajo gospodarske kategorije v računovodskih izkazih in pred tem v računovodskih razvidih. Za merjenje tako pri začetnem zajemanju posameznih pojavov v računovodske razvide kot tudi pri sestavljanju računovodskih izkazov in popravljanju začetnega merjenja v tej zvezi obstajajo različne podlage.

Knjigovodska vrednost kategorije je vrednost, izkazana v računovodskih razvidih in tudi v računovodskih izkazih. Opredeljena je lahko na različne načine; če so na ločenih kontih popravkov vrednosti ali na kontih prikazani pribitki oziroma odbitki od vrednosti na temeljnem kontu, se šteje kot seštevek oziroma pobotana vrednost obravnavane gospodarske kategorije na vseh kontih. Takšna je na primer **neodpisana vrednost** kakega sredstva, ki je razlika med njegovo celotno vrednostjo na enem kontu in odpisano vrednostjo na drugem kontu, ki jo sestavljajo na primer nabrani amortizacijski odpisi ali nabrane izgube zaradi njegove oslabilte, pri določenih finančnih sredstvih in finančnih dolgovih pa **odplačna vrednost**, to je začetna pripoznana vrednost, znižana za odplačilo glavnice, zvišana oziroma znižana (po metodi učinkovitih obresti) za nabrano

odplačilo razlike med začetnim in v plačilo zapadlim zneskom ter znižana zaradi oslabitve ali neudenarljivosti.

Pri **sredstvih** je mogoče razlikovati naslednje vrednosti.

Izvirna vrednost je znesek od lastnikov ali financerjev pridobljenih sredstev in tudi znesek plačanih denarnih sredstev ali njihovih ustreznikov, ali pa poštena vrednost nadomestila, danega v trenutku nakupa, da organizacija pride do sredstev. Medtem ko govorimo pri celoti sredstev posamezne vrste o vrednosti, govorimo pri njihovi količinski enoti o ceni. Izvirne vrednosti so pri materialu, trgovskem blagu ali nabavljenih storitvah *nabavne vrednosti* oziroma pri količinski enoti nabavna cena; *nabavna cena* obsega poleg nakupne cene, ki jo je treba plačati dobavitelju, še uvozno in druge nevrtačljive nakupne dajatve ter prevozne in druge neposredne stroške nakupa, kar pomeni, da je treba razlikovati nabavno ceno od nakupne cene, pa tudi nabavno vrednost od nakupne vrednosti. Pri opredmetenih osnovnih sredstvih in neopredmetenih sredstvih se izraz nabavna vrednost uporablja še za količinsko enoto. Izvirne vrednosti so pri polproizvodih in proizvodih *stroškovne vrednosti*, ki praviloma vključujejo samo proizvodjalne stroške (lahko tudi samo spremenljive proizvodjalne), izjemoma pa lahko tudi stroške, ki niso proizvodjalni, vendar samo, če so povezani s spravitvijo zalog do njihovih trenutnih nahajališč in trenutnih stopenj dodelave. Vsi ti izrazi se lahko nanašajo na količinsko enoto ali na celotno količino v gibanju oziroma zalogi. Ker so izvirne vrednosti pri stvarih, ki vstopajo v zalogo, v različnih trenutkih različne, je lahko končna zaloga izkazana na podlagi njihove porabe po *zaporednih cenah* ali *tehtanih povprečnih cenah*. Če so v računovodskih razvidih uporabljene stalne cene (ocenjene, standardne cene), se šteje pri celoti ustreznih količin kot izvirna vrednost *stalna vrednost skupaj z odmiki*.

Dnevna vrednost je znesek denarnih sredstev ali njihovih ustreznikov, ki bi jih bilo treba plačati, če bi v sedanosti kupili enaka ali enakovrstna sredstva. Dnevna vrednost se lahko imenuje tudi *nadomestitvena vrednost*; ta izraz bolje nakazuje znesek, po katerem bo računovodsko obravnavana enaka količina ali enaka količinska enota, ko bo nadomestila staro količino oziroma količinsko enoto.

Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost, znižana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je višja.

Poštena vrednost je cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala za prenos obveznosti v redni transakciji med udeleženci na trgu na datum merjenja.

Pri zalogah se v tej zvezi pojavi še pojem *čista iztržljiva vrednost*, ki je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, znižana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške v zvezi s prodajo.

Sedanja vrednost je diskontirana (razobrestena) vrednost presežkov prihodnjih prejemkov nad izdatki oziroma diskontirana vrednost prihodnjih čistih prejemkov, ustvarjenih po pričakovanju z določenimi sredstvi ali določenim sredstvom pri običajnem poslovanju organizacije. Takšna je tudi *vrednost pri uporabi*, ki je sedanja vrednost ocenjenih presežkov prihodnjih prejemkov nad izdatki, za katere se pričakuje, da se bodo pojavili pri nadaljnji uporabi sredstva in iz njegove odtujitve konec njegove dobe koristnosti. Vrednosti pri uporabi pogosto ni mogoče ugotoviti za vsako posamezno sredstvo, temveč le za denar ustvarjajočo enoto, to je najmanjšo določljivo skupino sredstev, katerih uporaba je vir denarnih prejemkov, v glavnem neodvisnih od denarnih prejemkov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Če je z *nadomestljivo vrednostjo* mišljena vrednost pri uporabi, spada tudi ta v okvir sedanje vrednosti.

Pri **obveznostih** je mogoče razlikovati naslednje vrednosti.

Izvirna vrednost je znesek, prejet v zameno za nastanek obveznosti, v nekaterih primerih (na primer pri davkih iz dobička) pa znesek denarnih sredstev ali njihovih ustreznikov, ki jih bo organizacija po pričakovanjih morala plačati za poravnavaenje obvez v običajnem poslovanju.

Dnevna vrednost je nediskontirani znesek denarnih sredstev ali njihovih ustreznikov, potrebnih za sprotno poravnavanje dolgov.

Odplačna vrednost je začetna pripoznana vrednost, znižana za odplačilo glavnice, zvišana oziroma znižana (po metodi efektivnih obresti) za nabrano odplačilo razlike med začetnim in v plačilo zapadlim zneskom.

Sedanja vrednost je diskontirani znesek prihodnjih čistih izdatkov, ki naj bi bili potrebni za poravnavanje obvez v običajnem poslovanju.

Pri **kapitalu** pa je mogoče razlikovati naslednje vrednosti.

Izvirna vrednost je najnižji emisijski znesek kapitala, ki so ga lastniki vplačali ali ki se je kasneje pojavil pri poslovanju, vendar ga lastniki organizacije še niso odtegnili.

Tržna vrednost je znesek denarnih sredstev ali njihovih ustreznikov, ki bi jih bilo mogoče pridobiti pri prodaji delnic po njihovi ceni na borzi vrednostnih papirjev oziroma pri prenosu lastništva po delih ali v celoti. V računovodskih razvidih se takšna vrednost ne upošteva.

Predstavitvena valuta, v kateri so predstavljeni računovodski izkazi, sestavljeni po SRS-jih, je evro. Če ni objavljenega (aktualnega) referenčnega tečaja pri Evropski centralni banki in (aktualnega) menjalnega tečaja pri poslovni banki, mora organizacija ravnati tako, da za poslovne dogodke in stanja, izražena v posamezni tuji valuti, zagotovi resnično in pošteno predstavitev. Zato organizacija v tem posebnem položaju uporabi najaktualnejši menjalni tečaj (razmerje) za posamezno tujo valuto, in sicer tistega, za katerega presodi, da je ustrezen (primeren).

4. Prevrednotovanje gospodarskih kategorij v računovodskih izkazih in računovodskih razvidih

Prevrednotenje je sprememba prvotno izkazane vrednosti gospodarskih kategorij kot posledica spreminjanja cen.

Cene se spreminjajo zaradi posebnih in splošnih gospodarskih in družbenih vplivov. Posebni vplivi, kot so spremembe v ponudbi in povpraševanju ter tehnološke spremembe, lahko povzročijo pomembno zvišanje ali znižanje posameznih cen.

Prevrednotenje, ki je posledica razlik med knjigovodsko vrednostjo in pošteno vrednostjo, če organizacija uporablja model revaloriziranja ali vrednoti sredstva po pošteni vrednosti, se na koncu poslovnega leta ali med njim opravi zaradi:

a) zvišanja knjigovodske vrednosti zaradi revaloriziranja ali vrednotenja sredstev po pošteni vrednosti; ali

b) znižanja knjigovodske vrednosti na pošteno vrednost.

V prvem primeru gre za povečanje pričakovanih prihodnjih gospodarskih koristi iz sredstev, v drugem primeru pa za zmanjšanje pričakovanih prihodnjih gospodarskih koristi iz sredstev, ne da bi prišlo do njihove siceršnje spremembe zaradi pridobitve ali odtujitve sredstva. V prvem primeru se hkrati z zvišanjem vrednosti sredstev prehodno povečajo revalorizacijske rezerve oziroma rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, oziroma se pripoznajo prihodki, če tako določa posamezni SRS. V drugem primeru pa se hkrati z znižanjem njihove vrednosti povečajo prevrednotovalni poslovni odhodki ali prevrednotovalni finančni odhodki, razen če so se pred tem pri istih sredstvih pojavile revalorizacijske rezerve, ki jih je mogoče zmanjšati ob hkratnem znižanju vrednosti ustreznih sredstev, ali se zmanjšajo oziroma oblikujejo negativne rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti. Revalorizacijske rezerve oziroma rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, imajo naravo popravka vrednosti ustreznih gospodarskih kategorij, izkazanih na temeljnem kontu.

Prvi primer, to je zvišanje knjigovodske vrednosti zaradi prevrednotenja na pošteno vrednost, se pojavi, če obstajajo zanesljive informacije, ki omogočajo zvišanje knjigovodske vrednosti:

- zemljišč;
- zgradb;
- naložbenih nepremičnin;
- finančnih naložb.

V teh primerih se zvišajo knjigovodske vrednosti teh postavk ter tudi konto in bilančna postavka revalorizacijske rezerve oziroma rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, oziroma se pripoznajo prihodki, če tako določa posamezni SRS. Če se pri istih sredstvih zniža njihova poštena vrednost, je treba znižanje knjigovodske vrednosti najprej pokrivati v okviru predhodno oblikovanih rezerv za posamezno sredstvo, če teh ni ali so nezadostne, pa tako prevrednotenje bremeni poslovni izid, razen če posamezni SRS dopušča oblikovanje negativnih rezerv. Sredstvo je oslabiljeno, če njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Ko je treba zaradi tega njegovo knjigovodsko vrednost znižati, se pojavi izguba zaradi oslabilitve. Ta je enaka znesku, za katerega knjigovodska vrednost sredstva presega njegovo nadomestljivo vrednost. Takšna izguba se pojavi med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki oziroma prevrednotovalnimi finančnimi odhodki, razen če se pred tem pri istih sredstvih zaradi prevrednotenja pojavijo revalorizacijske rezerve, ki omogočajo njeno poravnavo.

V posameznih splošnih SRS-jih so obravnavane podrobnosti o zadevnih gospodarskih kategorijah v zvezi z njihovim prevrednotenjem.

5. Spremembe računovodskih ocen, spremembe računovodskih usmeritev in popravki napak

Sprememba računovodskih ocen je prilagoditev knjigovodske vrednosti sredstev oziroma obveznosti kot posledica ocene sedanjega stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev ter predvidenih bodočih koristi iz sredstev in obveznosti. Temelji na novih informacijah ali novih dogodkih, zato se ne šteje za popravke napak niti spremembo računovodskih usmeritev. Ocenjevanje zajema sodbe, ki so zasnovane na najnovejših informacijah, na primer glede potrebnega znižanja vrednosti terjatev in zalog, glede poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti, glede dobe koristnosti amortizirljivih sredstev in vzorca pojavljanja gospodarskih koristi iz teh sredstev, glede jamstvenih obvez in tako naprej. Učinek spremembe računovodske ocene se uporabi za naprej in vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena, in na kasnejša obdobja. Vpliva torej na tekoči poslovni izid ali pa na poslovni izid tako v tekočem kot prihodnjih obdobjih.

Računovodske usmeritve so načela, temelji, dogovori, pravila in navade, ki jih organizacija upošteva pri sestavljanju računovodskih izkazov. Če računovodski standardi neposredno ne urejajo računovodske obravnave posameznega dogodka ali stanja, organizacija sprejme takšno usmeritev, ki zagotavlja računovodske informacije, ki so za uporabnike kakovostne, ter resnično in pošteno predstavitev. Pri sprejetju usmeritve organizacija upošteva najprej posamezne računovodske standarde, ki obravnavajo podobna vprašanja, in Uvod v SRS-je ter Ovir SRS-jev, nato pa najaktualnejša določila drugih pripravljavcev računovodskih standardov, ki predstavljajo informacijo o strokovnih dosežkih (na primer določbe v Mednarodnih standardih računovodskega poročanja).

Računovodske usmeritve se spremenijo, če tako zahtevajo računovodski standardi oziroma pojasnila k njim. V takem primeru organizacija učinke spremembe računovodske usmeritve, ki izhaja iz začetne uporabe standarda oziroma pojasnila, obračuna v skladu s posebnimi prehodnimi določbami standarda oziroma pojasnila, če posebnih prehodnih določb ni, pa spremembo uporabi za nazaj (kot da bi jo vedno uporabljala). Računovodske usmeritve lahko zaradi novih informacij ali novih dogodkov spremeni tudi organizacija sama, da bi računovodski izkazi vsebovali zanesljivejše in ustrežnejše informacije. V takem primeru uporabi organizacija novo usmeritev za nazaj (kot da bi jo vedno uporabljala). Pri uporabi računovodske usmeritve za nazaj se preračunajo primerjalni zneski kategorije, za katero se spreminja računovodska usmeritev, in vse vpletene sestavine kapitala (običajno preneseni čisti poslovni izid) za predstavljeno primerjalno preteklo obdobje, kot da bi se nova

računovodska usmeritev uporabljala že od vsega začetka. Če je uporaba za nazaj (kot da bi jo vedno uporabljala) neizvedljiva, organizacija to dejstvo razkrije (skupaj z razlogom zanj in načinom uporabe nove usmeritve) ter uporabi novo računovodsko usmeritev za naprej, in sicer na začetku prvega obdobja, ko je to izvedljivo.

Če organizacija izpolni velikostna merila, kot jih določa zakon, ki ureja delovanje gospodarskih družb, po katerih se prerazvrsti po velikosti v višji velikostni razred, mora uskladiti svoje računovodske usmeritve z vsemi relevantnimi določili iz SRS-jev. V takem primeru organizacija uporabi računovodske usmeritve za nazaj po pravilih o spremembi računovodskih usmeritev. Pri prerazvrstitvi po velikosti v nižji velikostni razred organizacija lahko uskladi računovodske usmeritve z določili iz računovodskih standardov, ki urejajo izjeme za mikro in majhne organizacije in učinek obračuna po pravilih o spremembi računovodskih usmeritev.

Napake lahko nastanejo pri pripoznavanju, merjenju, predstavljanju in/ali razkrivanju postavk računovodskih izkazov. Napake so opustitve postavk in napačne navedbe v računovodskih izkazih za pretekla obdobja, ki izhajajo iz neupoštevanja ali napačne uporabe zanesljivih informacij, ki so bile na voljo v času, ko so bili računovodski izkazi odobreni za objavo, in za katere se je upravičeno domnevalo, da bodo pridobljene in upoštewane pri sestavitvi računovodskih izkazov. Organizacija popravi pomembne napake iz preteklih obdobj za nazaj, in sicer v prvih računovodskih izkazih, odobrenih za objavo, po odkritju napak. Napake popravi s preračunavanjem primerjalnih zneskov sredstev, obveznosti in vseh vpletenih sestavin kapitala predstavljenega preteklega obdobja. Napake iz preteklega obdobja se popravijo s preračunavanjem za nazaj (kot da v preteklem obdobju sploh ne bi nastale), razen če je to neizvedljivo; v takem primeru se to dejstvo razkrije. Učinek popravkov pomembnih napak iz preteklih obdobj se popravi s preračunavanjem za nazaj, popravki napak, ki ne presegajo praga pomembnosti, pa učinkujejo na tekoči poslovni izid.

6. Poslovne kombinacije (združitve)

Poslovna kombinacija (združitev) je transakcija ali drug poslovni dogodek, v katerem prevzemnik pridobi obvladovanje enega ali več podjetij. Za podjem se šteje povezana celota aktivnosti in sredstev, ki je lahko predmet upravljanja in vodenja za namene zagotavljanja donosa v obliki dividend ali udeležbe v dobičku, nižjih stroškov ali drugih gospodarskih koristi neposredno investitorju ali drugim lastnikom ali udeležencem. Pri podjetju gre lahko za pravno osebo ali pa tudi ne.

Prevzemnik obvladuje podjem, če je izpostavljen spremenljivemu donosu iz podjetja ali ima iz svoje udeležbe v tem podjetju pravice do spremenljivega donosa ter lahko s svojim vplivom, ki ga ima na podjem, vpliva na donos. Prevzemnik vpliva na podjem, če lahko na podlagi obstoječih pravic trenutno usmerja pomembne dejavnosti podjetja, tj. dejavnosti, ki bistveno vplivajo na donos tega podjetja. Vpliv na podjem lahko izhaja neposredno in izključno iz glasovalnih pravic, ki temeljijo na kapitalskih instrumentih, kot so delnice, ter ga je mogoče oceniti na podlagi glasovalnih pravic, ki izhajajo iz teh deležev, lahko pa izhaja tudi iz enega ali več pogodbenih sporazumov.

Prevzemnik lahko prevzame obvladovanje prevzetega podjetja na več načinov, na primer:

- a) s prenosom denarja, denarnih ustreznikov ali drugih sredstev (vključno s čistimi sredstvi, ki se nanašajo na podjem);
- b) s prevzemanjem obveznosti;
- c) z izdajanjem deležev v lastniškem kapitalu;
- č) z zagotavljanjem več kot ene vrste nadomestila;
- d) brez prenosa nadomestila, izključno na podlagi pogodbe.

Prevzemnik poslovno kombinacijo obravnava po prevzemni metodi, kar zahteva:

- a) določitev prevzemnika;
- b) določitev datuma prevzema;

c) pripoznanje in izmeritev opredeljivih pridobljenih sredstev, prevzetih obveznosti in neobvladujočega deleža v prevzetem podjetju;

č) pripoznanje in izmeritev dobrega imena ali dobička pri izpogajanjem nakupu.

Pri vsaki poslovni kombinaciji je treba eno od organizacij, ki so udeležene pri kombinaciji, določiti za prevzemnika in sicer tisto, ki pridobi obvladovanje enega ali več podjetij. Ta določi datum prevzema, to je datum, ko pridobi obvladovanje prevzetega podjetja. Na datum prevzema prevzemnik, ločeno od dobrega imena, pripozna opredeljiva pridobljena sredstva, prevzete obveznosti in neobvladujoči delež v prevzetem podjetju. Da opredeljiva pridobljena sredstva in prevzete obveznosti izpolnjujejo pogoje za pripoznanje kot del pogojev za uporabo prevzemne metode, morajo ustrezati opredelitvi sredstev in obveznosti na datum prevzema. Opredeljiva pridobljena sredstva in prevzete obveznosti morajo biti zato, da izpolnjujejo pogoje za pripoznanje kot del pogojev za uporabo prevzemne metode, del tistih sredstev, ki sta jih prevzemnik in podjetje (ali njegovi nekdanji lastniki) izmenjala(i) v poslovni kombinaciji, ne pa posledica ločene transakcije. Na datum prevzema prevzemnik razvrsti ali določi opredeljiva pridobljena sredstva in prevzete obveznosti v skladu z zahtevami posameznih SRS-jev. Prevzemnik meri pridobljena opredeljiva sredstva in prevzete obveznosti po pošteni vrednosti na datum prevzema, razen zaslužkov zaposlenih. Pridobljena nekratkoročna sredstva za prodajo se pripoznajo po pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje. Pripoznajo pa se tudi pogojne obveznosti, prevzete v poslovni kombinaciji, tudi če ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi in odškodninska sredstva. Za vsako poslovno kombinacijo prevzemnik meri neobvladujoči delež v prevzetem podjetju bodisi po pošteni vrednosti bodisi po sorazmernem delu poštene vrednosti opredeljivih čistih sredstev prevzetega podjetja.

Prevzemnik pripozna dobro ime na datum prevzema kot presežek (a) nad (b):

a) skupek:

– prenesenega nadomestila za prevzeto organizacijo (podjem), običajno merjenega po pošteni vrednosti na datum prevzema,

– zneska neobvladujočega deleža v prevzeti organizaciji (podjem) ter

– v poslovni kombinaciji, izvedeni v več stopnjah, poštene vrednosti prejšnjega prevzemnikovega deleža v lastniškem kapitalu prevzete organizacije (podjema) na datum prevzema;

b) čisti znesek opredeljivih, s prevzemom organizacije (podjema) pridobljenih sredstev in prevzetih obveznosti na datum prevzema.

Presežek (b) nad (a) je treba pripoznati kot presežek (prihodek) v poslovnem izidu.

V poslovni kombinaciji, v kateri prevzemnik in prevzeti podjetje (ali njegovi nekdanji lastniki) izmenjata(jo) samo deleže v lastniškem kapitalu, je poštena vrednost deležev v lastniškem kapitalu prevzetega podjetja na datum prevzema morebiti merljiva zanesljiveje kot poštena vrednost prevzemnikovih deležev v lastniškem kapitalu na datum prevzema. Če je tako, prevzemnik za določitev zneska dobrega imena namesto poštene vrednosti prenesenih deležev v lastniškem kapitalu na datum prevzema uporabi pošteno vrednost deležev v lastniškem kapitalu prevzetega podjetja na datum prevzema. Pri določanju dobrega imena v poslovni kombinaciji, v kateri ni prenesenih nadomestil, prevzemnik namesto poštene vrednosti prenesenih nadomestil na datum prevzema uporabi pošteno vrednost svojih deležev v lastniškem kapitalu prevzetega podjetja na datum prevzema, ki je določena s tehniko ocenjevanja vrednosti.

Če je bilo začetno obračunavanje poslovne kombinacije ob koncu poročevalnega obdobja, v katerem je prišlo do kombinacije, nepopolno, prevzemnik v svojih računovodskih izkazih prikaže začasne zneske za postavke, za katere je obračunavanje nepopolno. V obdobju merjenja prevzemnik za nazaj prilagodi začasne zneske, pripoznane na datum prevzema, na

podlagi novih informacij o dejstvih in okoliščinah, ki so obstajali na datum prevzema in bi, če bi bili poznani, vplivali na izmeritev zneskov, pripoznanih na ta datum. V obdobju merjenja prevzemnik pripozna tudi dodatna sredstva ali obveznosti, če pridobi nove informacije o dejstvih in okoliščinah, ki so obstajali na datum prevzema in bi, če bi bili poznani, vplivali na izmeritev zneskov, pripoznanih na ta datum. Obdobje merjenja se konča takoj, ko prevzemnik prejme informacije, ki jih je iskal o dejstvih in okoliščinah, ki so obstajali na datum prevzema, ali izve, da ni mogoče dobiti več informacij. Končna izmeritev se opravi najkasneje v letu dni po datumu prevzema.

Prevzemnik in prevzeti podjetje sta lahko že pred začetkom pogajanj za poslovno kombinacijo imela razmerje ali drug dogovor, ali pa sta med pogajanja sklenila dogovor, ki je ločen od poslovne kombinacije. V obeh primerih mora prevzemnik opredeliti vse zneske, ki niso del tistih, ki sta jih prevzemnik in prevzeti podjetje (ali njegovi nekdanji lastniki) izmenjala(i) v poslovni kombinaciji, to je zneske, ki niso del zamenjav za prevzeti podjetje. Prevzemnik pripozna kot del pogojev za uporabo prevzemne metode samo nadomestilo za prevzeti podjetje ter pridobljena sredstva in prevzete obveznosti. Ločene transakcije je treba obračunati v skladu z ustreznimi SRS-ji. Transakcija, ki jo sklene prevzemnik ali je sklenjena v njegovem imenu predvsem v korist prevzemnika ali združene organizacije, ne pa predvsem v korist prevzetega podjetja (ali njegovih nekdanjih lastnikov) pred kombinacijo, je verjetno ločena transakcija. Primeri ločenih transakcij, ki ne smejo biti del pogojev za uporabo prevzemne metode, so:

a) transakcija, povezana s prej obstoječim razmerjem med prevzemnikom in prevzetim podjetjem;

b) transakcija, ki nagrajuje zaposlene ali nekdanje lastnike prevzetega podjetja za storitve v prihodnosti;

c) transakcija, ki je povračilo plačila stroškov prevzemnika v zvezi s prevzemom, dano prevzetemu podjetju ali njegovim nekdanjim lastnikom.

Stroški v zvezi s prevzemom so stroški, ki jih ima prevzemnik z izvedbo poslovne kombinacije. Ti stroški vključujejo honorar za prinosnika posla; honorarje za svetovalne, pravne, računovodske storitve in storitve vrednotenja ter druge strokovne storitve; splošne upravne stroške ter stroške registracije in izdaje dolžniških in lastniških vrednostnih papirjev. Prevzemnik obračuna stroške v zvezi s prevzemom kot odhodke v obdobjih, ko stroški nastanejo in so storitve opravljene, razen stroškov izdaje dolžniških in lastniških vrednostnih papirjev, ki se obravnavajo po SRS-ju 3.

Organizacije, ki izpolnjujejo pogoje za mikro in majhne družbe, lahko poslovno kombinacijo obračunajo tudi po metodi knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti prevzetega podjetja. Pri poslovni kombinaciji, obračunani po knjigovodskih vrednostih sredstev in obveznosti prevzetega podjetja, prevzemna organizacija na dan prevzema pripozna vsa pridobljena opredeljiva sredstva po njihovih knjigovodskih vrednostih. Razlika se obračuna enako kot pri prevzemni metodi, kar pomeni, da prevzemnik pripozna dobro ime na datum prevzema kot presežek (a) nad (b):

a) skupek:

– prenesenega nadomestila za prevzeto organizacijo (podjem), običajno merjenega po pošteni vrednosti na datum prevzema,

– zneska neobvladujočega deleža v prevzeti organizaciji (podjem),

– v poslovni kombinaciji, izvedeni v več stopnjah, poštene vrednosti prejšnjega prevzemnikovega deleža v lastniškem kapitalu prevzete organizacije (podjema) na datum prevzema;

b) čisti znesek opredeljivih, s prevzemom organizacije (podjema) pridobljenih sredstev in prevzetih obveznosti na datum prevzema.

Presežek (b) nad (a) je treba pripoznati kot prihodek (presežek) v poslovnem izidu.

Poslovne kombinacije z organizacijami pod skupnim upravljanjem se obračunavajo po metodi knjigovodskih vre-

dnosti sredstev in obveznosti prevzetega podjema. Prevzemnik presežek (b) nad (a), kot je opredeljen zgoraj, pripozna kot povečanje kapitalskih rezerv, presežek (a) nad (b) pa kot zmanjšanje prenesenega čistega dobička oziroma povečanje prenesene čiste izgube iz prejšnjih let. Poslovna kombinacija, ki vključuje organizacije pod skupnim upravljanjem, je poslovna kombinacija, v kateri vse organizacije, ki se kombinirajo, na koncu upravlja ena in ista stranka oziroma stranke tako pred poslovno kombinacijo kot po poslovni kombinaciji, pri čemer to upravljanje ni prehodno.

7. Odložene terjatve in odložene obveznosti za davek

To poglavje se uporablja za obračunavanje odloženih terjatev in odloženih obveznosti v zvezi z davkom od dobička. Davek od dobička vključuje domače in tuje davke, ki temeljijo na obdavčljivem dobičku. Davek od dobička vključuje tudi davke, kot je davčni odtegljaj, ki ga je dolžna plačati organizacija v tujini.

Računovodska obravnava odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek je rezultat obračunavanja sedanjih in prihodnjih davčnih posledic:

a) prihodnje povrnitve (poravnave) knjigovodske vrednosti sredstev (obveznosti), pripoznanih v bilanci stanja organizacije;

b) poslov in drugih poslovnih dogodkov v obravnavanem obdobju, pripoznanih v računovodskih izkazih organizacije.

Mikro in majhne družbe ter organizacije, ki niso družbe in niso podvržene obvezni reviziji, lahko sklenejo, da odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek ne bodo obračunavale. Drugim organizacijam ni treba obračunavati odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek, če so zneski odloženih obveznosti in odloženih terjatev za davek posamič ali skupno za organizacijo nepomembni. Če je verjetno, da bodo posledica povrnitve ali poravnave knjigovodske vrednosti sredstva (obveznosti) večja (manjša) prihodnja plačila davka, kot bi bila, če takšna povrnitev ali poravnava ne bi imela davčnih posledic, organizacija pripozna odloženo obveznost za davek (odloženo terjatev za davek) z nekaterimi izjemami.

Organizacija obračuna terjatve in obveznosti za odloženi davek po metodi obveznosti po bilanci stanja, ki se osredotoča na začasne razlike. Začasne razlike so razlike med davčno vrednostjo posameznega sredstva ali obveznosti in njegovo (njeno) knjigovodsko vrednostjo v bilanci stanja. Davčna vrednost posameznega sredstva ali obveznosti je znesek, ki se prisodi temu sredstvu ali obveznosti pri obračunu davka.

Davčna vrednost sredstva je znesek, ki se pri obračunu davka odšteje od vsake obdavčljive gospodarske koristi, ki priteče v organizacijo, kadar se z njo povrne knjigovodska vrednost sredstva. Če gospodarska korist ni obdavčljiva, je davčna vrednost sredstva enaka njegovi knjigovodski vrednosti.

Davčna vrednost obveznosti je njena knjigovodska vrednost, znižana za znesek, ki se bo odštel pri obračunu davka glede na to obveznost v prihodnjih obdobjih. Pri odloženem prihodku je davčna vrednost iz tega izhajajoče obveznosti njena knjigovodska vrednost, znižana za znesek prihodka, ki v prihodnjih obdobjih ne bo obdavčljiv.

Začasne razlike so lahko:

a) obdavčljive začasne razlike, to so začasne razlike, katerih posledica so zneski, ki se prištejejo pri ugotavljanju obdavčljivega dobička (davčne izgube) v prihodnjih obdobjih, ko se knjigovodska vrednost sredstva povrne ali knjigovodska vrednost obveznosti poravna; ali

b) odbitne začasne razlike, to so začasne razlike, katerih posledica so zneski, ki se odštejejo pri ugotavljanju obdavčljivega dobička (davčne izgube) v prihodnjih obdobjih, ko se knjigovodska vrednost sredstva povrne ali knjigovodska vrednost obveznosti poravna.

Posledice obdavčljivih začasnih razlik se kažejo v odloženih obveznostih za davek; to so zneski davka iz dobička, ki jih bo treba poravnati v prihodnjih obdobjih glede na obdavčljive začasne razlike.

Posledice odbitnih začasnih razlik se kažejo v odloženih terjativah za davek; to so zneski davka iz dobička, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih glede na:

a) odbitne začasne razlike;

b) prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja;

c) prenos neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednja obdobja.

Organizacija obračuna davčne posledice poslov in drugih poslovnih dogodkov enako kot same posle in druge poslovne dogodke. Tako se vse odložene terjatve in odložene obveznosti za davek, povezane s posli in drugimi poslovnimi dogodki, pripoznanimi v izkazu poslovnega izida, tudi pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot odhodek za davek oziroma kot prihodek od davka. Vse odložene terjatve in odložene obveznosti za davek, povezane s posli in drugimi dogodki, pripoznanimi neposredno v kapitalu, se tudi pripoznajo neposredno v kapitalu (na primer odložene obveznosti za davek ali odložene terjatve za davek se pripoznajo v kapitalu, če se sredstva prevrednotijo, pri obračunu davka pa ni ustreznih prilagoditev). Podobno vpliva pripoznavanje odloženih terjatev za davek in odloženih obveznosti za davek pri poslovni kombinaciji na znesek dobrega imena ali na znesek prihodka (presežka) v poslovnem izidu, ki se pojavi pri poslovni kombinaciji. Odloženi davek, ki se pripozna v poslovnem izidu, je poleg obračunanega davka del odhodka (prihodka) za davek, ki vpliva na čisti poslovni izid v posameznem obdobju.

Odložena obveznost za davek se pripozna za vse obdavčljive začasne razlike, razen če se pojavi iz:

a) začetnega pripoznanja dobrega imena ali

b) začetnega pripoznanja sredstva ali obveznosti v poslu,

ki:

– ni poslovna kombinacija in

– v času posla ne vpliva niti na računovodski dobiček niti na obdavčljivi dobiček (davčno izgubo).

Pri poslovni kombinaciji se začasne razlike pojavijo, če poslovna kombinacija vpliva na knjigovodsko vrednost pridobljenih opredeljivih sredstev ali obveznosti, ne vpliva pa na njihovo davčno vrednost ali če vpliva različno. Če se na primer knjigovodska vrednost sredstva zviša na pošteno vrednost, davčna vrednost sredstva pa ostane enaka davčni vrednosti pri prejšnjem lastniku, se pojavi obdavčljiva začasna razlika, katere posledica je odložena obveznost za davek. Če skladno z davčnimi predpisi prevrednotenje sredstva na njegovo pošteno vrednost ne vpliva na obdavčljivi dobiček v obdobju prevrednotenja in se zaradi tega davčna vrednost sredstva ne prilagodi, bo posledica prihodnje povrnitve knjigovodske vrednosti obdavčljivi tok gospodarske koristi v organizacijo in znesek, ki se bo odštel za davčne namene, se bo razlikoval od zneska te gospodarske koristi. Razlika med knjigovodskim zneskom prevrednotenega sredstva in njegovo davčno vrednostjo je zato začasna razlika in povzroči odloženo obveznost za davek ali pri prevrednotenju pod vrednost sredstva, po kateri je bilo sredstvo začetno pripoznano, odloženo terjatev za davek. To je res, celo če:

a) organizacija ne namerava odpraviti pripoznanja sredstva; v takih primerih se prevrednotena vrednost sredstva povrne z uporabo, in to povzroči obdavčljivi dobiček, ki preseže amortizacijo, dopustno pri davčnih namenih v prihodnjih obdobjih; ali

b) se davek iz dobička pri prodaji stalnega sredstva odloži in se izkupiček iz odtujitve sredstva naloži v podobna sredstva; v takih primerih je davek končno treba plačati ob prodaji ali uporabi podobnih sredstev.

Organizacija pripozna tudi odloženo obveznost za davek za vse obdavčljive začasne razlike, ki so povezane s finančnimi naložbami v odvisne organizacije, podružnice in pridružene organizacije ter deleže v skupnih dogovorih, razen če sta izpolnjena naslednja pogoja:

a) organizacija je sposobna obvladovati čas odprave začasne razlike;

b) verjetno je, da začasna razlika ne bo odpravljena v predvidljivi prihodnosti.

Odložena terjatev za davek se pripozna za vse odbitne začasne razlike, kolikor je verjetno, da se bo pojavil razpoložljiv obdavčljiv dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitne začasne razlike, razen če odložena terjatev za davek izhaja iz začetnega pripoznanja terjatve ali obveznosti v transakciji, ki:

- a) ni poslovna kombinacija in
- b) v času posla ne vpliva niti na računovodski dobiček niti na obdavčljivi dobiček (davčno izgubo).

Verjetno je, da bo na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitno začasno razliko, če se za dovolj obdavčljivih začasnih razlik, nanašajočih se na isto davčno oblast in isto obdavčljivo enoto, pričakuje, da se bodo odpravile v istem obdobju kot pričakovana odprava odbitnih začasnih razlik.

V takih okoliščinah se odložena terjatev za davek pripozna v obdobju, v katerem se pojavijo odbitne začasne razlike.

Če ni dovolj obdavčljivih začasnih razlik, se odložena terjatev za davek pripozna v obsegu, v katerem je verjetno, da bo imela organizacija zadosten obdavčljivi dobiček v istem obdobju kot razveljavitev odbitne začasne razlike. Ko organizacija ocenjuje, ali bo na voljo obdavčljivi dobiček, v zvezi s katerim lahko uporabi odbitno začasno razliko, upošteva vse omejitve pri izračunu bodočih obdavčljivih dobičkov, ki jih določajo davčni predpisi, ter oceni odbitno začasno razliko v kombinaciji z vsemi drugimi odbitnimi začasnimi razlikami.

Organizacija pripozna tudi odloženo terjatev za davek za vse odbitne začasne razlike, ki izhajajo iz finančnih naložb v odvisne organizacije, podružnice in pridružene organizacije ter deleže v skupnih dogovorih, če je verjetno, da:

- a) bodo začasne razlike odpravljene v predvidljivi prihodnosti in
- b) bo na razpolago obdavčljivi dobiček, tako da bo mogoče izrabit začasne razlike.

Odložena terjatev za davek se pripozna za prenos neizrabljenih davčnih izgub in neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednje obdobje, če je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizrabljene davčne izgube in neizrabljene davčne dobropise.

Sodila za pripoznavanje odloženih terjatev za davek, ki izhajajo iz prenosa neizrabljenih davčnih izgub in neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednje obdobje, so ista kot sodila za pripoznavanje odloženih terjatev za davek, ki nastajajo iz odbitnih začasnih razlik. Toda obstoj neizrabljenih davčnih izgub je močan dokaz, da prihodnjega obdavčljivega dobička morda ne bo na razpolago. Zato organizacija, ki je imela pred kratkim izgubo, pripozna odloženo terjatev za davek, ki se pojavi iz neizrabljenih davčnih izgub ali neizrabljenih davčnih dobropisov, le toliko, kolikor ji zadostujejo obdavčljive začasne razlike, ali če obstajajo prepričljivi dokazi, da bo na razpolago dovolj obdavčljivega dobička za kritje neizrabljenih davčnih izgub ali neizrabljenih davčnih dobropisov. V takih okoliščinah se zahteva razkritje zneska odložene terjatve za davek in narave dokaza, ki podpira takšno pripoznanje.

Pri ocenjevanju verjetnosti, da bo na razpolago obdavčljivi dobiček za kritje neizrabljenih davčnih izgub ali neizrabljenih davčnih dobropisov, upošteva organizacija tale sodila:

- a) ali ima dovolj obdavčljivih začasnih razlik, nanašajočih se na isto davčno oblast in isto obdavčljivo enoto, kar bo imelo za posledico obdavčljivi znesek za kritje neizrabljenih davčnih izgub ali neizrabljenih davčnih dobropisov, preden zapadejo;
- b) ali je verjetno, da bo imela obdavčljive dobičke, preden zapadejo neizrabljene davčne izgube ali neizrabljeni davčni dobropisi;
- c) ali neizrabljene davčne izgube izhajajo iz ugotovljivih razlogov, za katere je malo verjetno, da se bodo ponovili.

Pri ponavljajočih se davčnih izgubah v preteklih obdobjih praviloma velja domneva, da ne bo bodočih obdavčljivih dobičkov, v breme katerih bi bilo mogoče izrabit odbitne razlike

za neizrabljene davčne izgube in neizrabljene davčne dobropise. Če pa je prenesena davčna izguba posledica enkratnih izgub in organizacija že izkazuje obdavčljivi dobiček ter hkrati načrtuje obdavčljive dobičke v prihodnosti, ugotovi znesek bodočih obdavčljivih dobičkov, ki ni daljše od petih let po datumu poročanja.

Organizacija v načrtu bodočih obdavčljivih dobičkov po naslednjem vrstnem redu za posamezno leto razkrije:

- a) načrtovan poslovni izid pred davki;
- b) zmanjšanja in povečanja obdavčljivega dobička iz naslova novih bodočih začasnih razlik v posameznem letu;
- c) povečanja in zmanjšanja obdavčljivega dobička v posameznem letu zaradi odprave obdavčljivih in odbitnih začasnih razlik; ter
- č) uporabo preostanka obdavčljivega dobička za pokrivanje neizrabljenih davčnih dobropisov in neizrabljene davčne izgube iz preteklih let.

Organizacija ne pripozna terjatve za odloženi davek za neizrabljene davčne izgube in davčne dobropise, ki presegajo zneske v načrtu bodočih obdavčljivih dobičkov v obdobju, ki je daljše od petih let po datumu poročanja.

Če ni verjetno, da bo na razpolago obdavčljivi dobiček, ki bo omogočal pokritje neizrabljenih davčnih izgub ali neizrabljenih davčnih dobropisov, se odložena terjatev za davek ne pripozna.

Ob koncu vsakega poročevalskega obdobja organizacija ponovno oceni nepripoznane odložene terjatev za davek in pripozna prej nepripoznano terjatev za davek, če je verjetno, da bo prihodnji dobiček dovolil pokritje odložene terjatve za davek.

Odložene obveznosti za davek (odložene terjatev za davek) za sedanje obdobje in pretekla obdobja se izmerijo na podlagi zneska, za katerega se pričakuje, da bo plačan davčnim oblastem (povrnjen od davčnih oblasti) po davčnih stopnjah, za katere se pričakuje, da se bodo uporabljale v obdobju, ko bo odložena terjatev realizirana oziroma odložena obveznost poravnana, na podlagi davčnih stopenj (in davčnih zakonov), ki so bili uveljavljeni do konca obdobja računovodskega poročanja. Merjenje odloženih obveznosti za davek in odloženih terjatev za davek mora odsevati davčne posledice, izhajajoče iz načina, na katerega organizacija pričakuje povrnitev oziroma poravnavo knjigovodske vrednosti svojih sredstev in obveznosti ob koncu poročevalskega obdobja.

Kadar se knjigovodska vrednost odloženih terjatev za davek in odloženih obveznosti za davek spremeni, na primer iz:

- a) spremembe davčnih stopenj ali davčnih predpisov;
- b) ponovne ocenitve sposobnosti povrnitve odloženih terjatev za davek;
- c) spremembe pričakovanega načina povrnitve sredstva;

se iz tega izhajajoči odloženi davek pripozna v poslovnem izidu, razen kolikor se nanaša na postavke, prej pripoznane izven poslovnega izida.

Odložene terjatev in odložene obveznosti za davek se pobotajo, če in le če ima organizacija zakonsko pravico pobotati odmerjene terjatev za davek in odmerjene obveznosti za davek ter se odložene terjatev in odložene obveznosti za davek nanašajo na davek iz dobička, ki pripada isti davčni oblasti.

Organizacija obvezno razkrije:

- a) skupni znesek na novo pripoznanih in odpravljenih odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek, ki vplivajo na čisti poslovni izid;
- b) razliko v odhodku (prihodku) iz odloženega davka zaradi spremembe davčnih stopenj ali drugih sprememb davčnih predpisov;
- c) znesek prihodka iz odloženega davka, ki se pripozna iz predhodno nepripoznane davčne izgube, davčnega dobropisa ali začasne razlike iz prejšnjih obdobj;
- č) znesek odhodka za odloženi davek, ki izhaja iz odpisa predhodno pripoznane odložene terjatve za davek;
- d) razlago razmerja med odhodkom (prihodkom) za davek in poslovnim izidom pred davki;

e) efektivno davčno stopnjo, ki je odhodek (prihodek) za davek, deljen s poslovnim izidom pred davkom;

f) znesek (in datum poteka, če obstaja) odbitnih začasnih razlik za neizrabljene davčne izgube in neizrabljene davčne dobropise, za katere v izkazu finančnega položaja ni pripoznana odložena terjatev za davek;

g) znesek nepripoznanih odloženih davkov, povezanih z naložbami v odvisne organizacije, podružnice in pridružene organizacije, ter deleže v skupnih dogovorih;

h) znesek odloženih davkov, pripoznanih v poslovni kombinaciji (združitvi).

8. Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje

Nekratkoročna sredstva za prodajo (skupina za odtujitev) so nekratkoročna sredstva (skupina za odtujitev), za katera (katere) knjigovodsko vrednost se utemeljeno predvideva, da bo poravnana predvsem s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih, ne z nadaljnjo uporabo. Skupina za odtujitev predstavlja skupino sredstev, ki bodo odtujena s prodajo ali kako drugače, skupaj z obveznostmi, ki so neposredno povezane s temi sredstvi. Včasih organizacija odtuji skupino sredstev, običajno v povezavi z neposrednimi obveznostmi, v eni sami transakciji. Takšna skupina za odtujitev je lahko skupina denar ustvarjajočih enot, posamezna denar ustvarjajoča enota ali del denar ustvarjajoče enote.

Organizacija prerazporedi sredstvo ali skupino za odtujitev na nekratkoročna sredstva za prodajo, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

a) sredstvo ali skupina za odtujitev je na razpolago za takojšnjo prodajo v trenutnem stanju;

b) prodaja je zelo verjetna (poslovodstvo je sprejelo načrt prodaje, išče se kupec);

c) poteka aktivno trženje prodaje sredstva;

č) obstaja pričakovanje, da bo prodaja končana v letu dni po opravljeni prerazvrstitvi.

Sredstvo se preneha amortizirati, ko je opredeljeno kot nekratkoročno sredstvo za prodajo ali uvrščeno v skupino za odtujitev ali ko se odpravi pripoznanje, odvisno od tega, kaj se zgodi prej. Takšno nekratkoročno sredstvo ali skupina za odtujitev se izmeri po knjigovodski vrednosti ali pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je nižja. Neposredno pred začetnim razvrščanjem sredstva ali skupine za odtujitev je treba knjigovodsko vrednost sredstva (ali vseh sredstev in obveznosti v skupini) meriti v skladu z veljavnimi SRS-ji. Organizacija mora pripoznati izgubo zaradi oslavitve iz naslova začetnih ali naknadnih popravkov vrednosti sredstva (ali skupine za odtujitev) do poštene vrednosti, znižane za stroške prodaje. Organizacija mora pripoznati dobiček ob naknadnem zvišanju poštene vrednosti, znižane za stroške prodaje, ki pa ne sme presegati nabrane izgube zaradi oslavitve, pripoznane bodisi po prejšnjem stavku bodisi predhodno v skladu s SRS-jem 17.

Če je organizacija razvrstila sredstvo (ali skupino za odtujitev) med sredstva za prodajo, vendar pogoji iz te točke Okvira SRS-ja niso več izpolnjeni, organizacija tega sredstva (ali skupine za odtujitev) ne razvršča več med sredstva za prodajo. V takih primerih organizacija to spremembo obračuna tako, da izmeri nekratkoročno sredstvo (ali skupino za odtujitev) po nižji izmed naslednjih vrednosti:

a) knjigovodski vrednosti pred razvrstitvijo sredstva (ali skupine za odtujitev) med sredstva za prodajo, prilagojena za morebitno amortizacijo ali prevrednotenje, ki bi bila pripoznana, če sredstvo (ali skupina za odtujitev) ne bi bilo razvrščeno med sredstva za prodajo; ali

b) nadomestljivi vrednosti na datum naknadne odločitve, da sredstvo ne bo prodano ali razdeljeno.

Organizacija vključi morebitne zahtevane prilagoditve knjigovodske vrednosti nekratkoročnega sredstva, ki ne spada več med sredstva za prodajo, v poslovni izid iz nadaljnega

poslovanja v obdobju, v katerem niso več izpolnjena merila iz te točke.

Ustavljeno poslovanje je sestavni del organizacije, ki je bil odtujen ali razvrščen med sredstva za prodajo, in (a) predstavlja samostojen važnejši program področja ali območja poslovanja, (b) je del enotnega usklajenega načrta odtujitve samostojne važnejše smeri področja ali območja delovanja, ali (c) je odvisna organizacija, pridobljena izključno za ponovno prodajo.

V zvezi z ustavljenim poslovanjem mora organizacija razkriti:

a) prihodke, odhodke in poslovni izid ustavljenega poslovanja pred obdavčitvijo;

b) davek iz dobička ter odloženi davek;

c) dobiček ali izgubo, pripoznano ob merjenju poštene vrednosti, znižane za stroške prodaje, ali ob odtujitvi sredstev oziroma skupin za odtujitev, ki sestavljajo ustavljeno poslovanje; ter

č) čisti poslovni izid.

9. Skupni dogovori

Skupni dogovor (aranžma) je pogodbeni sporazum, ki ga obvladujeta dve stranki ali več. Skupno obvladovanje je pogodbeno dogovorjena delitev obvladovanja dogovora, ki obstaja le, kadar je za odločitve o dejavnostih, ki bistveno vplivajo na donos, potrebno soglasje strank, ki si delijo obvladovanje. Skupnega dogovora nikoli ne obvladuje le ena stranka. Dogovor pa je lahko tudi skupni dogovor, čeprav ga ne obvladujejo skupaj vse njegove stranke. Treba je razlikovati med strankami s skupnim obvladovanjem skupnega dogovora in strankami, ki sodelujejo v skupnem dogovoru, vendar ga ne obvladujejo skupaj. Stranke lahko sodelujejo v skupnem dogovoru, vendar ga ne obvladujejo skupaj, takrat ko za sprejemanje odločitev ni potrebno njihovo soglasje.

Skupni dogovor je lahko:

a) skupna dejavnost ali

b) skupni podvig.

Skupna dejavnost je skupni dogovor, pri katerem imajo stranke, ki ga skupaj obvladujejo, pravice do sredstev in obveznosti iz povezanih dogovorov. Te stranke se imenujejo soizvajalci. Skupni dogovor, ki ni strukturiran (organiziran) prek ločenega nosilca, je lahko le skupna dejavnost. Ločeni nosilec je ločeno opredeljiva finančna struktura, vključno z ločenimi pravnimi osebami ali organizacijami, priznanimi s statutom, ne glede na to, ali imajo te organizacije pravno osebnost.

Soizvajalec mora v zvezi s svojim deležem v skupni dejavnosti v računovodskih izkazih pripoznati:

a) sredstva, vključno z deležem katerih koli sredstev v skupni lasti;

b) obveznosti, vključno z deležem katerih koli obveznosti, ki jih prevzame z drugimi soizvajalci;

c) prihodke iz prodaje deleža proizvodov iz skupne dejavnosti;

č) delež prihodkov iz prodaje proizvodov skupne dejavnosti;

d) odhodke, vključno z deležem katerih koli odhodkov, ki jih deli z drugimi.

Stranka, ki sodeluje v skupni dejavnosti, vendar je ne obvladuje skupaj, svoj delež v dogovoru prav tako obračuna v skladu s prejšnjim odstavkom, če ima pravice do sredstev in obveze iz obveznosti, povezanih s skupno dejavnostjo.

Skupni podvig je skupni dogovor, pri katerem imajo stranke, ki skupaj obvladujejo dogovor, pravice do čistih sredstev dogovora. Te stranke se imenujejo sopodvižniki. Za skupne podvige je značilna ustanovitev delniške družbe, družbe z neomejeno ali omejeno odgovornostjo ali katere druge organizacije, v kateri ima vsak sopodvižnik svoj delež. Takšna organizacija posluje tako kot druge organizacije, le da pogodbeni sporazum med podvižniki določa skupno obvladovanje celotnega gospodarskega delovanja takšne organizacije.

Sopodvižnik svoj delež v skupnem podvigu pripozna kot finančno naložbo. V posamičnih računovodskih izkazih jo obračuna v skladu s SRS-jem 3 – *Finančne naložbe*.

10. Skupina organizacij

Skupina organizacij je gospodarska enota, ne pa tudi pravna enota, ter ni samostojna nosilka pravic in dolžnosti. V konsolidiranih (skupinskih) računovodskih izkazih je skupina predstavljena, kot da bi šlo za eno samo organizacijo. Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni na podlagi posamičnih računovodskih izkazov konsolidiranih organizacij z ustreznimi konsolidacijskimi popravki, ki pa niso predmet knjiženja v računovodskih razvidih konsolidiranih organizacij.

Skupino sestavljajo:

- a) obvladujoča organizacija;
- b) organizacije, odvisne od nje zaradi večinskega deleža v kapitalu;
- c) organizacije, odvisne od nje zaradi prevladujočega vpliva iz drugih razlogov.

Odvisna organizacija je organizacija, ki jo obvladuje druga obvladujoča organizacija.

Pridružena organizacija je organizacija, v kateri ima naložbenica pomemben vpliv in ki ni niti odvisna organizacija niti naložbenikov skupni dogovor. Če ima naložbenica neposredno ali posredno prek odvisnih organizacij 20 % ali več glasovalnih pravic v organizaciji, v katero naložbi, velja predpostavka, da ima pomemben vpliv, razen če je mogoče nedvomno dokazati, da takega vpliva nima. Velja tudi obratno: če ima organizacija naložbenica neposredno ali posredno prek odvisnih organizacij manj kot 20 % glasovalnih pravic v organizaciji, v katero naložbi, velja predpostavka, da nima pomembnega vpliva, razen če je tak vpliv mogoče nedvomno dokazati. Dokaz za naložbeničin pomembni vpliv je običajno eno ali več naslednjih dejstev:

- a) zastopstvo v upravnem odboru ali ustreznem odločevalnem organu organizacije, v katero naložbi;
- b) sodelovanje pri odločanju;
- c) bistveni posli med naložbenico in organizacijo, v katero naložbi;
- č) medsebojno izmenjavanje vodilnega osebja; in/ali
- d) zagotavljanje bistvenih strokovnih informacij.

V posamičnih računovodskih izkazih se ločeno izkazujejo razmerja med odvisnimi, pridruženimi in drugimi organizacijami.

SRS-ji ne urejajo računovodskih pravil konsolidiranja. Organizacije, ki so zakonsko zavezane izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov, te izdelajo na podlagi Mednarodnih standardov računovodskega poročanja.

Računovodska pravila konsolidiranja pa so urejena tudi s PSR-jem 10 – *Konsolidiranje*.

11. Opisovanje skladnosti s Slovenskimi računovodskimi standardi v računovodskih izkazih

Organizacije, ki morajo uporabljati SRS-je, morajo to razkriti. Njihovi računovodski izkazi se ne opišejo kot skladni z njimi, če niso v skladu z vsemi zahtevami vseh ustreznih standardov in z vsemi ustreznimi pojasnili. Računovodski izkazi niso v skladu s SRS-ji, če vsebujejo pomembne napake ali nepomembne napake, narejene, da bi se dosegla izbrana predstavitev poslovanja.

12. Datuma sprejetja in začetka uporabe

Uvod v Slovenske računovodske standarde in Okvir SRS-jev je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K dokumentu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega uvoda in okvira SRS-jev prenehajo uporabljati *Uvod v Slovenske računovodske standarde (2016) in Okvir Slovenskih računovodskih standardov (2016)*.

Slovenski računovodski standard 1 (2024) OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

A. UVOD

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju zemljišč, zgradb, opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev. Obravnava:

- a) razvrščanje opredmetenih osnovnih sredstev;
- b) pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj opredmetenih osnovnih sredstev;
- c) začetno računovodsko merjenje in amortiziranje opredmetenih osnovnih sredstev;
- č) prevrednotovanje opredmetenih osnovnih sredstev;
- d) razkrivanje opredmetenih osnovnih sredstev.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 2, 8, 14, 15, 20 in 21.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje opredmetenih osnovnih sredstev

1.1. Opredmeteno osnovno sredstvo je sredstvo, ki ga ima organizacija v lasti ali najemu ali ga na drug način obvladuje in uporablja pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma dajanju v najem, razen naložbenih nepremičnin, ali za pisarniške namene in ga bo po pričakovanih uporabljala v te namene v več kot enem obračunskem obdobju.

1.2. Opredmetena osnovna sredstva so zemljišča, zgradbe, proizvodna oprema, druga oprema in biološka sredstva.

1.3. Pri zgradbah in opremi je treba ločevati stvari, ki se še gradijo ali izdelujejo, od stvari, ki so že usposobljene za uporabo.

1.4. Stvari, dane v finančni najem, same niso ali ne spadajo med opredmetena osnovna sredstva, ampak so sestavni del dolgoročnih finančnih terjatev.

1.5. Dani predujmi za opredmetena osnovna sredstva, ki se v bilanci stanja izkazujejo pri opredmetenih osnovnih sredstvih, se knjigovodsko izkazujejo kot terjatve.

b) Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj opredmetenih osnovnih sredstev

1.6. Opredmeteno osnovno sredstvo se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna, če:

- a) ga organizacija obvladuje in ji omogoča doseganje gospodarskih koristi, povezanih z njim;
- b) je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

1.7. Če se pri opredmetenem osnovnem sredstvu ugotovijo kakovostne spremembe v smislu SRS-ja 1.3 oziroma 1.4, se prikažejo tudi v knjigovodskih razvidih.

1.8. Pripoznanje opredmetenega osnovnega sredstva v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se odpravi ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ali odtujitve ni več pričakovati prihodnjih gospodarskih koristi ter ob njegovem prenosu med naložbene nepremičnine ali sredstva za prodajo.

c) Začetno računovodsko merjenje in amortiziranje opredmetenih osnovnih sredstev

1.9. Opredmeteno osnovno sredstvo, ki izpolnjuje pogoje za pripoznanje, se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti.

Sestavljajo jo njegova nakupna cena, uvozne in nevrtačljive nakupne datjave ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi pridobitvi in usposobitvi za nameravano uporabo. To so zlasti stroški dovoza in namestitve, stroški preizkušanja delovanja sredstva, stroški pravnih storitev, posredniških provizij in drugi stroški posla, ki jih ne bi bilo, če posel ne bi bil sklenjen, ter ocena stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve, kadar za to obstaja pravna ali posredna obveza organizacije. Nabavno vrednost lahko sestavljajo tudi stroški, nastali v zvezi z najemi sredstev, ki se uporabljajo za gradnjo, dograjevanje, zamenjavo delov ali obnove opredmetenih sredstev, na primer stroški amortizacije sredstev, ki predstavljajo pravico do uporabe. Med nevrtačljive nakupne datjave se šteje tudi tisti davek na dodano vrednost, ki se ne povrne. Od nakupne cene se odštejejo vsi trgovinski in drugi popusti. Nabavno vrednost sestavljajo še stroški izposojanja v zvezi s pridobitvijo in usposobitvijo opredmetenega osnovnega sredstva do trenutka njegove usposobitve za uporabo, če to traja dlje kot eno leto.

Opredmeteno osnovno sredstvo, pridobljeno z državno podporo ali donacijo, se ob pridobitvi izkazuje po nabavni vrednosti. Če ni znana, pa po pošteni vrednosti, zvišani za izdatke, ki jih je mogoče pripisati neposredno pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Donacije in državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se ne odštevajo od njihove nabavne vrednosti, temveč se vštevajo med odložene prihodke in porabljajo skladno z obračunano amortizacijo.

1.10. Če je nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva pomembna, se razporedi na njegove dele. Če imajo ti deli različne dobe koristnosti in/ali vzorce uporabe, pomembne v razmerju do celotne nabavne vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, se obravnava vsak del posebej.

1.11. Nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v organizaciji, tvorijo neposredni stroški, ki jih povzročijo njegova zgraditev ali izdelava, in posredni stroški njegove zgraditve ali izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati. Ne sestavljajo je stroški, ki niso povezani z njegovo zgraditvijo ali izdelavo, in stroški, ki jih trg ne prizna, sestavljajo pa jo stroški izposojanja za njegovo zgraditev ali izdelavo in usposobitev za uporabo. Nabavna vrednost takega opredmetenega osnovnega sredstva ne more biti višja od tiste v smislu SRS-ja 1.9.

1.12. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, pridobljenega z zamenjavo za katero drugo nedensarno sredstvo ali za sredstvo, ki je deloma denarno in deloma nedensarno, pri čemer je denarni del nepomemben v razmerju do celotne nabavne vrednosti, se določi po njegovi pošteni vrednosti, razen če:

- a) menjalni posel nima komercialne (trgovalne vsebine) ali
- b) poštene vrednosti niti prejetega niti danega sredstva ni mogoče zanesljivo izmeriti.

Menjalni posel ima komercialno vsebino, če:

a) se stroj (tveganje, časovna razporeditev in višina) denarnih tokov prejetega sredstva razlikuje od stroja denarnih tokov danega sredstva ali

b) se vrednost tistega dela poslovanja organizacije, na katerega je menjalna transakcija vplivala, zaradi tega posla spremeni;

c) je razlika v točkah a) ali b) velika v primerjavi s pošteno vrednostjo zamenjanih sredstev.

Zaradi ugotavljanja komercialne vsebine menjalnega posla mora vrednost tistega dela poslovanja organizacije, na katerega je menjalna transakcija vplivala, odražati denarne tokove po obdavčitvi.

Če se prejeta sredstva v zamenjavi ne ovrednoti po pošteni vrednosti, se njegova nabavna vrednost izmeri po knjigovodski vrednosti danega sredstva.

1.13. Vlaganja v opredmetena osnovna sredstva v tuji lasti se v poslovnih knjigah vlagatelja izkazujejo kot samostojno razpoznavna opredmetena osnovna sredstva ali kot deli opredmetenih osnovnih sredstev, če so izpolnjeni pogoji iz SRS-ja 1.1.

1.14. Stroški, ki nastajajo v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom po začetni pripoznavi sredstva, zvišujejo njegovo nabavno vrednost, če so izpolnjeni pogoji iz SRS-ja 1.6, razen primerov iz SRS-ja 1.15. Pri zamenjavi delov opredmetenih osnovnih sredstev je treba predhodno v breme prevrednotovalnih odhodkov odpraviti pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanih delov.

1.15. Popravila ali vzdrževanje opredmetenih osnovnih sredstev so namenjena obnavljanju ali ohranjanju prihodnjih gospodarskih koristi, ki se pričakujejo na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev. Navadno se pripoznajo kot stroški oziroma poslovni odhodki.

Predvideni zneski stroškov rednih pregledov oziroma popravil opredmetenih osnovnih sredstev se obravnavajo kot deli opredmetenih osnovnih sredstev.

1.16. Za opredmeteno osnovno sredstvo se v knjigovodskih razvidih izkazuje posebej nabavna oziroma revalorizirana nabavna vrednost, posebej amortizacijski popravek vrednosti in posebej nabrana izguba zaradi oslabitve, v bilanci stanja pa zgolj knjigovodska vrednost, ki je znesek, s katerim se sredstvo izkaže po zmanjšanju vseh nabranih amortizacijskih popravkov vrednosti in nabranih izgub zaradi oslabitve ter povečanju njene odprave.

1.17. Ob začetku amortiziranja se določijo metoda amortiziranja opredmetenih osnovnih sredstev in letne amortizacijske stopnje.

1.18. Izbrana metoda amortiziranja se dosledno uporablja iz obračunskega obdobja v obračunsko obdobje. Uporabljena metoda amortiziranja se presodi vsaj ob koncu vsakega poslovnega leta. Če se pričakovani vzorec uporabe bodočih gospodarskih koristi, izvirajočih iz amortizirjivega sredstva, pomembno spremeni, se metoda amortiziranja spremeni tako, da ustreza spremenjenemu vzorcu. Taka sprememba se obravnava kot sprememba računovodske ocene.

1.19. Za strogo dosledno razporejanje zneska amortizacije sredstva v njegovi dobi koristnosti je mogoče uporabljati različne metode: metodo enakomernega časovnega amortiziranja, metodo padajočega amortiziranja in metodo proizvedenih enot. Uporabljena metoda amortiziranja odseva ocenjeni vzorec pojavljanja gospodarskih koristi iz opredmetenega osnovnega sredstva. Če vzorca ni mogoče zanesljivo ugotoviti, se uporabi metoda enakomernega časovnega amortiziranja. Preostala vrednost se praviloma upošteva le pri pomembnih postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Če so stroški likvidacije višji od ocenjene preostale vrednosti, se preostala vrednost pri amortiziranju ne upošteva. Preostala vrednost se preveri najmanj na koncu vsakega poslovnega leta. Amortizacija, obračunana za vsako obračunsko obdobje, se pripozna kot strošek.

Stroški amortizacije se lahko zadržujejo v vrednosti nedokončane proizvodnje in proizvodov, preden se pojavijo med poslovnimi odhodki, in vplivajo na poslovni izid posameznega obračunskega obdobja.

1.20. Stroški amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev, pridobljenih z državnimi podporami ali donacijami, se obračunavajo posebej. Iz odloženih prihodkov se vnašajo med poslovne prihodke posameznega poslovnega leta zneski, ki ustrezajo tako obračunanim stroškom amortizacije.

1.21. Opredmeteno osnovno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca, potem ko je razpoložljivo za uporabo. Sredstvo je razpoložljivo za uporabo, ko je na svojem mestu in v stanju, v katerem bo lahko delovalo na način, ki ga je poslovodstvo predvidevalo.

Stroški amortizacije se pripoznavajo na podlagi doslednega razporejanja amortizirjivih zneskov opredmetenih osnovnih sredstev po posameznih obračunskih obdobjih, v katerih iz njih izhajajo gospodarske koristi.

1.22. Doba koristnosti opredmetenega osnovnega sredstva je odvisna od:

- a) pričakovanega fizičnega izrabljanja;
- b) pričakovanega tehničnega staranja;

c) pričakovanega gospodarskega staranja;
 č) pričakovanih zakonskih, najemnih in drugih omejitev uporabe.

Kot doba koristnosti posameznega sredstva se upošteva tista, ki je najkrajša glede na posamezni dejavnik izmed naštetih dejavnikov.

1.23. Med letom se glede na izbrano medletno računovodsko poročanje organizacije obračunavajo začasni stroški amortizacije. Končni obračun amortizacije se izdelava ob sestavi računovodskih izkazov za zunanje računovodsko poročanje.

1.24. Ob sestavljanju vsakokratnih končnih obračunov amortizacije je treba pri pomembnejših postavkah preverjati dobo koristnosti opredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračunati, če se pričakovanja pomembno razlikujejo od ocen. Učinek preračuna se obravnava kot sprememba računovodske ocene.

1.25. Amortiziranje opredmetenih osnovnih sredstev, danih v poslovni najem, se izvaja po določbah SRS-jev od 1.17 do 1.24.

1.26. Najemnik na datum začetka najema pripozna opredmeteno osnovno sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, in obveznost iz najema. Opredmeteno osnovno sredstvo, pridobljeno na podlagi najema, je sestavni del opredmetenih osnovnih sredstev najemodjemalca. Njegova nabavna vrednost zajema:

a) znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema;
 b) plačila najemnine, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude za najem;

c) začetne neposredne stroške;

č) oceno stroškov, ki bodo nastali najemniku pri demontaži ali odstranitvi sredstva, ki je predmet najema, obnovitvi mesta, na katerem je, ali vrnitvi sredstva, ki je predmet najema, v stanje, kot ga zahtevajo pogoji najema, razen če so ti stroški nastali pri proizvodnji zalog.

Najemnik na datum začetka najema izmeri obveznost iz najema po sedanjih vrednostih najemnin, ki na ta dan še niso plačane. Pri izračunu sedanje vrednosti najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, če jo je mogoče določiti, v nasprotnem primeru pa predpostavljena obrestna mera za izposojanje, ki jo mora plačati najemnik. Najemnine, zajete na začetni datum pri merjenju obveznosti iz najema, ki niso plačane, zajemajo na datum začetka najema naslednja plačila pravice do uporabe sredstva, ki je predmet najema, v obdobju najema:

a) nespremenljive najemnine, zmanjšane za terjatve za spodbude za najem;

b) spremenljive najemnine, ki so odvisne od indeksa ali stopnje in se na začetku merijo z indeksom ali stopnjo, ki velja na datum začetka najema;

c) zneski, za katere se pričakuje, da jih bo najemnik plačal na podlagi jamstev za preostalo vrednost;

č) izpolnitvena cena možnosti nakupa, če je precej gotovo, da bo najemnik izbral to možnost;

č) plačila kazni za odpoved najema, če trajanje najema kaže, da bo najemnik izbral možnost odpovedi najema.

Organizacija ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo oziroma ali pogodba vsebuje najem. Pogodba je najemna pogodba oziroma vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe prepoznanega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo. Pri tem organizacija obračuna vsako najemno sestavino v pogodbi kot najem ločeno od nenajemnih sestavin pogodbe, razen če se odloči, da bo iz praktičnih razlogov obračunala vse sestavine kot eno samo najemno sestavino. Organizacija pri ocenjevanju, ali se s pogodbo za določeno obdobje prenaša pravica do uporabe prepoznanega sredstva, oceni, ali ima stranka v celotnem obdobju uporabe hkrati:

a) pravico pridobiti vse pomembne gospodarske koristi od uporabe prepoznanega sredstva in

b) pravico usmerjati uporabo prepoznanega sredstva.

Če ima stranka pravico do obvladovanja uporabe prepoznanega sredstva samo za del trajanja pogodbe, pogodba vsebuje najem za ta del trajanja pogodbe.

Sredstvo običajno velja za prepoznano, če je izrecno določeno v pogodbi. Lahko pa se prepozna tudi tako, da se implicitno določi takrat, ko ga stranka dobi v uporabo. Stranka nima pravice do uporabe prepoznanega sredstva, če ima dobavitelj celotno obdobje uporabe materialno pravico do zamenjave sredstva, kar pomeni, da ima dejansko možnost zamenjave alternativnih sredstev celotno obdobje uporabe in bi pri tem imel tudi gospodarsko korist.

Stranka ima pravico do usmerjanja uporabe prepoznanega sredstva celotno obdobje samo, če:

a) ima celotno obdobje uporabe pravico usmerjati način in namen uporabe sredstva ali

b) so pomembne odločitve o načinu in namenu uporabe sredstva določene vnaprej in:

– ima stranka celotno obdobje uporabe pravico upravljati sredstvo, ne da bi imel dobavitelj pravico spreminjati ta navodila za delovanje, ali

– je stranka zasnovala sredstvo tako, da je z zasnovo vnaprej določila način in namen uporabe sredstva celotno obdobje uporabe.

Organizacija določi trajanje najema kot obdobje, v katerem najema ni mogoče odpovedati, skupaj z:

a) obdobjem, za katero velja možnost podaljšanja najema, če je precej gotovo, da bo najemnik to možnost izbral; in

b) obdobjem, za katero velja možnost odpovedi najema, če je precej gotovo, da najemnik te možnosti ne bo izbral.

1.27. Opredmeteno osnovno sredstvo, vzeto v najem, se izkazuje ločeno od drugih istovrstnih opredmetenih osnovnih sredstev.

Amortiziranje opredmetenih osnovnih sredstev, vzetih v najem, mora biti usklajeno z amortiziranjem drugih podobnih opredmetenih osnovnih sredstev. Če ni utemeljenega zagotovila, da bo najemnik prevzel lastništvo do konca trajanja najema, je treba takšno opredmeteno osnovno sredstvo povsem amortizirati bodisi med trajanjem najema bodisi v dobi njegove koristnosti, in sicer v tistem obdobju, ki je krajše. Stroški amortizacije z najemom pridobljenih opredmetenih osnovnih sredstev se obračunavajo posebej.

1.28. Opredmetena osnovna sredstva, ki se ne uporabljajo trajno, čeprav so še uporabna, se izmerijo po knjigovodski vrednosti ali pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je nižja.

1.29. Razlika med čisto prodajno vrednostjo ob odtujitvi in knjigovodsko vrednostjo odtujenega opredmetenega osnovnega sredstva se prenese med prevrednotovalne poslovne prihodke, če je čista prodajna vrednost ob odtujitvi višja od knjigovodske vrednosti, oziroma med prevrednotovalne poslovne odhodke, če je knjigovodska vrednost višja od čiste prodajne vrednosti ob odtujitvi.

Odtujitev posameznega opredmetenega osnovnega sredstva je mogoča na več načinov (npr. s prodajo, finančnim najemom ali donacijo). Datum odtujitve posameznega opredmetenega osnovnega sredstva je datum, ko prejemnik pridobi pravico do obvladovanja tega sredstva v skladu z zahtevami SRS-ja 15 za določanje, kdaj je obveza izpolnitve izvedena.

1.30. Za merjenje po pripoznanju opredmetenega osnovnega sredstva mora organizacija za svojo računovodsko usmeritev izbrati ali model nabavne vrednosti ali model revaloriziranja. Izbrano usmeritev uporablja za celotno skupino opredmetenih osnovnih sredstev. Model revaloriziranja organizacija lahko izbere le za prevrednotenje zemljišč in zgradb.

Po modelu nabavne vrednosti je treba opredmeteno osnovno sredstvo razvidovati po njegovi nabavni vrednosti, znižani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve, zvišani zaradi njene odprave ter popravljeni za ponovno merjenje obveznosti iz najema iz točke c) v naslednjem odstavku.

Najemnik po datumu začetka najema meri obveznost iz najema tako, da:

a) zviša knjigovodsko vrednost, kar odraža obrestovanje obveznosti iz najema;

b) zniža knjigovodsko vrednost, kar odraža izvedena plačila najemnine; in

c) ponovno izmeri knjigovodsko vrednost, ki mora odražati ponovne ocene ali spremembe najema ali spremembe po vsebini nespremenljivih najemnin. Najemnik obveznost iz najema ponovno izmeri tako, da spremenjene najemnine diskontira z uporabo spremenjene diskontne mere, če se je spremenilo trajanje najema ali se je spremenila ocena možnosti nakupa sredstva, ki je predmet najema. Pri tem najemnik določi spremenjeno diskontno mero kot obrestno mero, sprejeto pri najemu, za preostali del trajanja najema. Najemnik obveznost iz najema ponovno izmeri tako, da diskontira spremenjene najemnine, če se spremenijo zneski, ki jih bo po pričakovanju treba plačati iz naslova jamstva za preostalo vrednost, ali se spremenijo prihodnje najemnine zaradi spremembe indeksa ali stopnje, pri čemer najemnik uporabi nespremenjeno diskontno mero, razen če je sprememba najemnine posledica spremembe spremenljivih obrestnih mer.

Najemnik spremembo najema obračuna kot ločen najem, če se s spremembo poveča obseg najema, ker se dodaja pravica do uporabe enega ali več sredstev, in če se nadomestilo za najem poveča za znesek, sorazmeren s samostojno ceno povečanja obsega in ustreznimi prilagoditvami navedene samostojne cene, tako da odraža okoliščine posamezne pogodbe. Pri spremembi najema, ki ni obračunan kot ločen najem, najemnik ponovno merjenje obveznosti iz najema obračuna tako, da knjigovodsko vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe, zniža za spremembe najema, s katerimi se zmanjšuje obseg najema, tako da odraža delno ali popolno odpoved najema, pri čemer se takšna odpoved pripozna v izkazu poslovnega izida, in vrednost sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe, prilagodi v skladu z vsemi drugimi spremembami najema.

č) **Prevrednotovanje opredmetenih osnovnih sredstev**

1.31. Prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti zaradi uporabe modela revaloriziranja in znižanje njihove knjigovodske vrednosti zaradi oslabilve oziroma zvišanje njihove knjigovodske vrednosti zaradi odprave oslabilve.

1.32. Po pripoznanju je treba opredmeteno osnovno sredstvo, katerega pošteno vrednost je mogoče zanesljivo izmeriti in za katerega merjenje po pripoznanju je organizacija izbrala model revaloriziranja ob upoštevanju SRS-ja 1.30, razvidovati po revaloriziranem znesku, ki je njegova poštena vrednost na dan revaloriziranja, znižana za vsak kasnejši amortizacijski popravek vrednosti in kasnejše nabrane izgube zaradi oslabilve. Revaloriziranje mora biti dovolj redno, da se knjigovodska vrednost ne razlikuje pomembno od tiste, ki bi se ugotovila z uporabo poštene vrednosti na dan bilance stanja.

1.33. Poštena vrednost se ugotavlja v skladu s SRS-jem 16 – *Ugotavljanje in merjenje poštene vrednosti*.

1.34. Kadar se opredmeteno osnovno sredstvo prevrednoti po modelu revaloriziranja, se na dan revaloriziranja amortizacijski popravek vrednosti izloči v breme nabavne oziroma revalorizirane nabavne vrednosti sredstva, čisti knjigovodski znesek pa se revalorizira na novo pošteno vrednost, ki postane nova revalorizirana vrednost, od katere se obračunava amortizacija.

Znesek preračuna v zvezi z izločitvijo amortizacijskega popravka vrednosti in revaloriziranjem na novo pošteno vrednost zvišuje ali znižuje knjigovodsko vrednost.

1.35. Če se kako opredmeteno osnovno sredstvo revalorizira, se mora revalorizirati celotna skupina opredmetenih osnovnih sredstev, v katero spada.

Če so sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe, povezana z vrsto opredmetenih osnovnih sredstev, za katera najemnik uporablja model revaloriziranja, se lahko najemnik

odloči, da bo model revaloriziranja uporabljal za vsa sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe in so povezana z navedeno vrsto opredmetenih osnovnih sredstev.

1.36. Če se knjigovodska vrednost sredstva zaradi revaloriziranja zviša, se to pripozna neposredno v kapitalu kot revalorizacijska rezerva. Zvišanje iz revaloriziranja pa se pripozna med prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki, če se odpravi znižanje iz oslabilve istega sredstva, ki je bilo prej pripoznano med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki.

1.37. Če se knjigovodska vrednost sredstva zaradi revaloriziranja zniža, znižanje do razpoložljivega zneska najprej bremeni revalorizacijsko rezervo, razlika pa se pripozna med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki.

1.38. Revalorizacijska rezerva se odpravi v preneseni čisti poslovni izid, ko je pripoznanje revaloriziranega opredmetenega sredstva odpravljeno. Noben del revalorizacijske rezerve se ne sme razdeliti ne neposredno ne posredno, razen če pomeni dejansko ustvarjeni dobiček; to je razlika med čisto prodajno vrednostjo od odtujitve opredmetenega osnovnega sredstva in knjigovodsko vrednostjo opredmetenega osnovnega sredstva.

1.39. Opredmeteno osnovno sredstvo se prevrednoti zaradi oslabilve, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, znižana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je višja. Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, se kot nadomestljiva vrednost upošteva vrednost pri uporabi. Ocenjevanje vrednosti pri uporabi obsega:

a) ocenjevanje prejemkov in izdatkov, ki bodo izhajali iz nadaljnje uporabe sredstva in njegove končne odtujitve;

b) uporabo ustrezne diskontne mere pri teh prihodnjih denarnih tokovih.

Vrednost pri uporabi se praviloma ugotavlja za denar ustvarjajočo enoto, to je najmanjšo določljivo skupino sredstev, katerih nenehna uporaba je vir denarnih prejemkov, večinoma neodvisnih od denarnih prejemkov iz drugih sredstev ali skupin sredstev.

Samo če je nadomestljiva vrednost opredmetenega osnovnega sredstva nižja od njegove knjigovodske vrednosti, se njegova knjigovodska vrednost zniža na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno znižanje je izguba zaradi oslabilve. Izguba zaradi oslabilve opredmetenega osnovnega sredstva, ki se meri po modelu nabavne vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Znižanje vrednosti amortizirljivih sredstev zaradi oslabilve ni strošek amortizacije, ampak prevrednotovalni poslovni odhodek v zvezi z amortizirljivimi sredstvi.

1.40. Izgube zaradi oslabilve, pripoznane pri opredmetenem osnovnem sredstvu v prejšnjih obdobjih, je treba razveljaviti, kadar in samo kadar se je spremenila ocena, uporabljena za ugotovitev nadomestljive vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, potem ko je bila pripoznana zadnja izguba zaradi oslabilve. V takem primeru je treba knjigovodsko vrednost sredstva zvišati na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zvišanje je razveljavitev izgube zaradi oslabilve. Pri razveljavitvi izgube zaradi oslabilve opredmetenega osnovnega sredstva pa zvišana knjigovodska vrednost ne sme presegati knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena (po odštetju amortizacijskega popravka vrednosti), če pri njem v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilve, razen če je takšno zvišanje posledica revaloriziranja. Razveljavitev izgube zaradi oslabilve opredmetenega osnovnega sredstva, ki se meri po modelu nabavne vrednosti, se pripozna med prevrednotovalni poslovnimi prihodki.

Podrobnejša pravila oslabilve opredmetenih osnovnih sredstev ureja SRS 17 – *Oslabilve opredmetenih osnovnih in neopredmetenih sredstev*.

d) **Razkrivanje opredmetenih osnovnih sredstev**

1.41. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkriti samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale

organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravno in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

1.42. Za posamezne kategorije opredmetenih osnovnih sredstev so potrebna razkritja:

a) podlag za merjenje, uporabljenih pri ugotavljanju revalorizirane nabavne vrednosti;

b) nabavne vrednosti oziroma revalorizirane nabavne vrednosti, nabranega amortizacijskega popravka vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabilve na začetku in koncu obračunskega obdobja;

c) sprememb knjigovodske vrednosti od začetka do konca obračunskega obdobja (zaradi pridobitev, prekvalifikacij, odtujitev, amortizacije, prevrednotenja);

č) začetno pripoznane vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, pridobljenega z državno podporo;

č) zneska obvez za pridobitev opredmetenega osnovnega sredstva.

1.43. Pri vsaki večji skupini amortizirljivih sredstev se razkrivajo:

a) podlage za vrednotenje, uporabljene pri določanju zneskov, s katerimi se izkazujejo amortizirljiva sredstva;

b) uporabljene metode amortiziranja;

c) upoštevane dobe koristnosti ali amortizacijske stopnje;

č) bruto znesek vrednosti amortizirljivih sredstev in z njimi povezan popravek vrednosti.

1.44. Ob pripoznanju izgub zaradi oslabilve ali razveljaviti izgube zaradi oslabilve se razkrijejo razlogi in učinki oslabilve oziroma razveljavitve oslabilve. Za opredmetena osnovna sredstva, pridobljena z najemom, je treba poleg navedenih razkritij razkriti še:

a) stroške amortizacije po vrstah sredstva, ki je predmet najema;

b) stroške obresti na obveznosti iz najema;

c) stroške, povezane s kratkoročnimi najemi in najemi sredstev majhne vrednosti;

č) prihodke iz podnajema sredstev;

d) skupni denarni tok za najeme;

e) dobičke in izgube iz transakcij prodaje s povratnim najemom.

Sredstva, pridobljena z najemom, se ločeno razkrijejo v pojasnilih k računovodskim izkazom.

C. Opredelitev ključnih pojmov

1.45. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Nabavna vrednost je znesek denarnih sredstev ali denarnih ustreznikov, ali pa poštena vrednost drugih nadomestil, plačana oziroma dana za pridobitev sredstva ob njegovi nabavi ali gradnji, ali kjer je primerno, znesek, pripisan temu sredstvu ob začetnem pripoznanju.

b) Revalorizirana vrednost je zaradi revaloriziranja spremenjena vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, ki se meri po modelu revaloriziranja.

c) Knjigovodska vrednost je znesek, s katerim se sredstvo pripozna po odštetu vseh nabranih amortizacijskih popravkov in nabranega prevrednotenja.

č) Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je večja izmed dveh postavk: njegova (njena) poštena vrednost, znižana za stroške prodaje, ali njegova (njena) vrednost pri uporabi.

d) Doba koristnosti je obdobje, v katerem je pričakovati, da bo sredstvo na voljo organizaciji za uporabo, ali obdobje, v katerem je pričakovati, da bo organizacija proizvedla določeno število proizvodnih ali podobnih enot z uporabo takega sredstva.

e) Amortiziranje je razporejanje vrednosti amortizirljivega sredstva na zneske, v katerih ga v ocenjeni dobi njegove kori-

stnosti postopoma zapušča in ki pomenijo stroške. **Amortizacija** je znesek, ki v posameznem obračunskem obdobju zapusti amortizirljivo sredstvo in je tedanji strošek.

f) Amortizirljiva sredstva so sredstva, ki:

a) se uporabljajo v obdobju, daljšem od poslovnega leta,

b) imajo omejeno dobo koristnosti ter

c) so namenjena uporabi pri proizvodnji ali dobavljanju proizvodov in storitev, se posojajo drugim za plačilo ali posedujejo iz drugih razlogov.

g) Amortizirljivi znesek je nabavna vrednost, popravljena pri prevrednotenju sredstva in znižana za ocenjeno preostalo vrednost.

h) Amortizacijska osnova je pri enakomernem časovnem amortiziranju enaka amortizirljivemu znesku, pri padajočem časovnem amortiziranju pa je lahko enaka vsakokratni knjigovodski vrednosti, znižani za ocenjeno preostalo vrednost.

i) Amortizacijska stopnja je pri enakomernem časovnem amortiziranju razmerje med vrednostjo, ki se v posameznih letih prenaša na poslovne učinke, in amortizacijsko osnovo, pri padajočem časovnem amortiziranju pa je lahko tudi razmerje med preostalo dobo koristnosti in celotno dobo koristnosti.

j) Časovno amortiziranje je obračunavanje amortizacije glede na dobo koristnosti.

k) Metoda proizvedenih enot (uporabnostno oziroma funkcionalno amortiziranje) je ena izmed metod obračunavanja amortizacije, pri kateri obračunani zneski amortizacije temeljijo na pričakovani uporabi ali učinkih sredstva.

l) Doba gospodarne uporabe je obdobje, v katerem je pričakovati, da bo sredstvo lahko gospodarno uporabljal en uporabnik ali več uporabnikov, ali obdobje, v katerem je mogoče pričakovati, da bo en uporabnik ali več uporabnikov s sredstvom pridobil/o neko število proizvodnih ali podobnih enot.

m) Preostala vrednost sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga organizacija na ta dan prejela za odtujitev sredstva, po znižanju za pričakovane stroške odtujitve, če bi starost in stanje sredstva že nakazovala konec njegove dobe koristnosti.

n) Stroški odtujitve so stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno odtujitvi sredstva ali denar ustvarjajoče enote, brez stroškov financiranja in davka iz dobička. To so na primer stroški prodaje, ki obsegajo predvsem morebitne pravne stroške, dajatve, stroške odstranitve sredstva in neposredne dodatne stroške, povezane s pripravljanjem sredstva za prodajo.

o) Izguba zaradi oslabilve je znesek, za katerega knjigovodska vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote presega njegovo (njeno) nadomestljivo vrednost.

p) Finančni najem je najem, pri katerem se pomembna tveganja in pomembne koristi, povezani z lastništvom nad najetim opredmetenim osnovnim sredstvom, prenesejo na najemnika. Lastninska pravica lahko preide na najemnika ali pa tudi ne. Takega najema praviloma ni mogoče enostransko razveljaviti. Najemodajalcu zagotavlja povrnitev naložbe v najem in še dobiček.

r) Vsota najemnin je znesek, ki ga najemnik plača ali plačuje med trajanjem najema, od katerega so odšteti stroški za storitve in davki, ki jih je moral plačati najemodajalec, a jih bo dobil vrnjene, in sicer pri najemniku skupaj z vsemi zneski, za katere jamči najemnik, z njim povezana stranka ali katera druga neodvisna stranka.

s) Pri najemu sprejeta (uporabljena) obrestna mera je diskontna stopnja, ki na začetku najema povzroči, da je sedanja vrednost seštevka najemnin in nezajamčene preostale vrednosti enaka vsoti pošteno vrednosti v najem danega sredstva in vseh začetnih neposrednih stroškov najemodajalca.

š) Pri najemu predpostavljena obrestna mera je obrestna mera, ki bi jo najemnik moral plačati za podoben najem. Če je ni mogoče določiti, pa je to obrestna mera, ki bi jo najemnik moral plačati na začetku najema, če bi si za podoben čas in na podlagi podobnega jamstva sposodil denar, potreben za nakup sredstva.

t) Spodbude za najem so najemodajalčeva plačila najemniku, povezana z najemom, ali najemodajalčevo povračilo najemnikovih stroškov oziroma prevzem teh stroškov.

u) Podnajem je transakcija, pri kateri da najemnik sredstvo, ki je predmet najema, ponovno v najem tretji osebi.

v) Stroški izposojanja so obresti in drugi stroški, ki nastajajo v organizaciji v zvezi z izposojanjem finančnih sredstev za pridobitev in usposobitev opredmetenega osnovnega sredstva, ter tudi obresti, povezane z obveznostmi iz najema. To so tisti stroški, ki bi se jim bilo mogoče izogniti, če se ne bi pojavili izdatki za sredstvo v pripravi. Določijo se v znesku dejanskih stroškov namenskih posojil ali na podlagi sodila za pripis stroškov nenamenskih posojil, zmanjšanih za vse morebitne prihodke od financiranja v zvezi z začasno finančno naložbo izposojenih sredstev. Stroški nenamenskih posojil se v nabavno vrednost vključijo po obrestni meri, ki se izračuna kot tehtano povprečje obrestnih mer za tiste izposoje organizacije, ki v obdobju še niso poravnane, razen za namenske izposoje za financiranje pridobitve točno določenih sredstev. Vključevanje stroškov izposojanja v nabavno vrednost se pri daljših prekinutih v procesu njihovega ustvarjanja oziroma usposobitvi za uporabo začasno prekine in znova začne, ko aktivnosti ponovno stečejo. Organizacija ne začne pripisa stroškov izposojanja k delu nabavne vrednosti, dokler niso izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- a) v organizaciji nastanejo izdatki za sredstvo;
- b) v organizaciji nastanejo stroški izposojanja;
- c) organizacija začne dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo.

Organizacija preneha usredstevovati stroške izposojanja, ko so končane dejavnosti, potrebne za nameravano uporabo.

z) Kmetijska dejavnost je uravnavanje biološkega preobražanja živih živali ali rastlin (bioloških sredstev) v organizaciji v sredstva za prodajo, kmetijske pridelke ali dodatna biološka sredstva. Kmetijska dejavnost obsega različne vrste dejavnosti, na primer živinorejo, gozdarstvo, pospravljanje letnih ali večletnih pridelkov, gojitev sadovnjakov in nasadov, cvetličarstvo in vodogojstvo (tudi ribogojstvo). Zemljišča, povezana s kmetijsko dejavnostjo, se obravnavajo enako kot druga zemljišča.

Č. Pojasnila

1.46. Opredmeteno osnovno sredstvo, katerega posamična nabavna vrednost po dobaviteljevem obračunu ne presega 500 evrov, se lahko izkazuje skupinsko kot drobni inventar. Stvari drobnega inventarja, katerih posamična nabavna vrednost po dobaviteljevem obračunu ne presega 500 evrov, se lahko razporedijo med material.

1.47. Postavke, kot so nadomestni deli, nadomestna oprema in oprema za vzdrževanje, se pripoznajo v skladu s tem SRS-jem, kadar ustrezajo opredelitvi opredmetenih osnovnih sredstev. Drugače se take postavke razvrstijo kot zaloge. Nadomestni deli, ki se uporabljajo pri več osnovnih sredstvih, se amortizirajo ne glede na začetek uporabe, nadomestni deli, ki se uporabljajo pri enem samem osnovnem sredstvu, pa se začnejo amortizirati z dnem prenosa v uporabo.

1.48. Nabavna vrednost nepremičnin in opreme vključuje tudi začetno oceno stroškov iz naslova obveze razgradnje, odstranitve in obnovitve nahajališča ob pridobitvi osnovnega sredstva ali kot posledica uporabe opredmetenega osnovnega sredstva za druge namene, kot je proizvodnja zalog. Stroški razgradnje, odstranitve in obnovitve mesta, na katerem je bilo sredstvo, ki so nastali zaradi uporabe sredstva za proizvodnjo zalog, zvišujejo vrednost zalog.

Nabavno vrednost zvišujejo tudi stroški preizkušanja delovanja sredstva (na primer ocenjevanje, ali je tehnično in fizično delovanje sredstva tako, da se lahko uporablja za izbrani namen). Proizvodi lahko nastanejo pred usposobitvijo za uporabo (kot so vzorci, izdelani pri preizkušanju, ali sredstvo pravilno deluje). Organizacija pripozna prihodke od prodaje takih proizvodov in stroške teh proizvodov v poslovnem izidu.

1.49. Če se na novo pridobljena in pripoznana zgradba, ki je del opredmetenih osnovnih sredstev, zaradi graditve nove

zgradbe, ki bo del opredmetenih osnovnih sredstev, odstrani, je knjigovodska vrednost obstoječe zgradbe strošek priprave gradbišča, ki se v šteje v nabavno vrednost nove zgradbe.

1.50. Nabavna vrednost poslovnih prostorov, ki so del zgradbe (etažna lastnina) in pridobljeni na podlagi gradbene pogodbe, kupoprodajne pogodbe ali na drugi pravni podlagi, zajema tudi vrednost pridobitve solastniškega deleža na pripadajočem zemljišču, ki je namenjeno neposredno uporabi zgradbe in brez katerega zgradba ni uporabna za predvideni namen. Idealni delež na zemljišču, ki pripada lastniku dela zgradbe, ne more biti samostojni predmet pravnega prometa, saj je razpolaganje z njim povezano s poslovnimi prostori. Zato se ta delež ne more izkazati kot posebno opredmeteno osnovno sredstvo, ampak se njegova vrednost v šteje v nabavno vrednost poslovnih prostorov oziroma ustreznega dela zgradbe. V takem primeru se določi preostala vrednost pridobljenih poslovnih prostorov (dela zgradbe) najmanj v znesku, izračunanem na podlagi podatkov o ceni stavbnega zemljišča in odstotnega deleža površine ali vrednosti pridobljenih poslovnih prostorov glede na celotno površino oziroma vrednost zgradbe, v kateri so poslovni prostori.

1.51. Zemljišča in zgradbe so ločljiva sredstva in se obravnavajo posebej, tudi če so pridobljena skupaj. Razen nekaterih zemljišč, kot so kamnolomi in odlagališča odpadkov, imajo zemljišča neomejeno dobo koristnosti, zato se ne amortizirajo. Vlaganja v zemljišča se obravnavajo posebej in amortizirajo v dobi pridobivanja koristi iz njih. Če se v nabavno vrednost sredstev všteti stroški razgradnje, odstranitve ali obnove prostora, na katerem so, se njihov del v nabavni vrednosti amortizira v obdobju pridobivanja koristi iz teh stroškov.

1.52. Amortizacija se obračunava posamično, skupinsko pa lahko samo pri drobnem inventarju iste vrste ali podobnega namena.

1.53. Amortizacija sestavnih delov opredmetenih osnovnih sredstev se obravnava posebej. Sestavni deli opredmetenih osnovnih sredstev se za obračun amortizacije lahko razporedijo v skupine. Posebej se amortizira tudi preostanek sredstva, ki ga sestavljajo tisti deli sredstva, ki sami po sebi niso pomembni.

1.54. Amortizacijo je treba obračunavati tudi, če se sredstvo ne uporablja več ali je izločeno iz uporabe, dokler ni v celoti amortizirano. Pri metodi proizvedenih enot (funkcionalnem amortiziranju) je znesek amortizacije lahko nič, ker ni proizvodnje.

1.55. Popravek vrednosti, povezan z amortiziranjem, se ne pojavlja pri:

- a) zemljiščih in drugih naravnih bogastvih;
- b) opredmetenih osnovnih sredstvih do začetka obračunavanja amortizacije;
- c) opredmetenih osnovnih sredstvih kulturnega, zgodovinskega ali umetniškega pomena;
- č) spodnjem ustroju železniških prog, cest, letališč in podobnega;
- d) drugih opredmetenih osnovnih sredstvih, katerih uporaba ni časovno omejena.

1.56. Če se bo knjigovodska vrednost sredstva zagotovila predvsem s prodajo in ne z nadaljevanjem uporabe, se to sredstvo opredeli kot nekratkoročno sredstvo za prodajo.

1.57. Ne glede na določbe SRS-ja 1.30 se biološko sredstvo, ki je opredmeteno osnovno sredstvo in se v skladu s SRS-jem 1.1 uporablja v kmetijski dejavnosti, meri po pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje, kadar je na dan začetnega pripoznanja pošteno vrednost takega biološkega sredstva mogoče zanesljivo izmeriti.

Biološko sredstvo, ki se fizično drži zemljišča (na primer drevo v gozdnem nasadu), se meri po nabavni vrednosti ločeno od zemljišča.

Če obstaja za biološko sredstvo v njegovi sedanji namestitvi in stanju delujoči trg, je borzna cena na takem trgu ustrezna podlaga za določitev poštene vrednosti takega sredstva. Če ima organizacija dostop na različne delujoče trge, uporabi ceno na trgu, ki jo bo po pričakovanju uporabljala.

Če delujoči trg ne obstaja, uporabi organizacija za določitev poštene vrednosti:

a) zadnjo obstoječo ceno posla na trgu, če se med datum tega posla in koncem poročevalskega obdobja gospodarske okoliščine niso pomembno spremenile; in/ali

b) tržno ceno (tržne cene) podobnih sredstev s prilagoditvami, ki odsevajo razlike, če je (so) na razpolago.

Pogodbene cene za prodajo na kak prihodnji datum niso ustrezne za določanje poštene vrednosti, ker mora poštena vrednost odsevati sprotni trg, na katerega vstopata v posel voljna kupec in prodajalec.

Dobiček ali izguba iz spremembe poštene vrednosti biološkega sredstva se pripozna v poslovnem izidu prek poslovnih prihodkov in odhodkov.

Kadar poštene vrednosti biološkega sredstva na dan začetnega pripoznanja zaradi nerazpoložljivosti tržnih cen ni mogoče zanesljivo izmeriti, je treba biološko sredstvo izmeriti po nabavni vrednosti, znižani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube zaradi oslabitve. Če se kasneje poštena vrednost lahko zanesljivo izmeri, se mora biološko sredstvo meriti po pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje.

1.58. O finančnem najemu praviloma govorimo, če je izpolnjen eden izmed naslednjih pogojev:

a) na koncu najema se lastništvo nad sredstvom prenese na najemnika; šteje se, da je ta pogoj izpolnjen, če to nedvomno izhaja iz najemne pogodbe;

b) najemnik ima možnost kupiti sredstvo po ceni, ki naj bi bila po pričakovanju precej nižja od poštene vrednosti na dan, ko to možnost lahko izrazi, na začetku najema pa je precej gotovo, da bo najemnik to možnost izrabil;

c) trajanje najema se ujema z večjim delom dobe gospodarne uporabe sredstva, na koncu pa se lastništvo prenese ali ne;

č) na začetku najema je sedanja vrednost najemnin skoraj enaka pošteni vrednosti najetega sredstva;

d) najeta sredstva so tako posebne narave, da jih lahko brez večjih sprememb uporablja samo najemnik.

1.59. Znaki okoliščin, ki posamič ali skupaj vodijo do uvrstitve najema med finančne najeme, so tudi:

a) če najemnik lahko odpove najem, najemodajalčeve izgube zaradi odpovedi bremenijo najemnika;

b) dobički ali izgube zaradi spreminjanja poštene preostale vrednosti pripadajo najemniku;

c) najemnik lahko podaljša najem v naslednje obdobje za najemnino, ki je pomembno manjša od tržne.

1.60. Vsi najemi, ki niso finančni, so poslovni. Najem nepremičnin (predvsem zemljišč in zgradb) se uvršča med poslovne ali finančne najeme enako kot najemi drugih sredstev.

1.61. Najemnik se lahko odloči, da kratkoročnih najemov in najemov, pri katerih je sredstvo, ki je predmet najema nizke vrednosti, ne pripozna kot sredstvo, ampak pripozna najemnine, povezane s temi najemi, kot stroške na podlagi enakomerne časovne metode celotno trajanje najema ali na kateri drugi sistematični podlagi. Najemnik uporabi drugo sistematično podlago, če ta bolje odraža vzorec najemnikovih koristi. Za kratkoročni najem velja najem, katerega doba najema traja do enega leta. Najem nizke vrednosti pa je najem, katerega vrednost znaša do 10.000 EUR, pri čemer se upošteva vrednost novega sredstva, ki je predmet najema.

Organizacija najemnica, ki po določbah zakona, ki ureja gospodarske družbe, velja za mikro ali majhno družbo, ali organizacija najemnica, ustanovljena v skladu z drugimi predpisi, ki dosega enako velikost, kot velja za mikro ali majhno družbo, se lahko odloči, da poslovnih najemov ne pripozna kot sredstva, ampak pripozna najemnine, povezane s temi najemi, kot odhodke na podlagi enakomerne časovne metode celotno trajanje najema ali na kateri drugi sistematični podlagi, ki najbolje odraža vzorec najemnikove koristi. Organizacija, ki ne izpolnjuje več pogojev za oprostitve v zvezi s pripoznanjem pravice do uporabe sredstva, lahko za prvo pripoznanje uporabi poenostavljeno možnost, ki je veljala na dan začetne uporabe spremembe računovodenja najemov leta 2019.

Organizacija izvajalec gospodarske javne službe, ki računovodi po SRS-ju 32 (2024) – *Računovodske rešitve za izva-*

jalce gospodarskih javnih služb, poslovnih najemov osnovnih sredstev gospodarske infrastrukture za opravljanje dejavnosti gospodarske javne službe ne pripozna kot sredstva, ampak pripozna najemnine, povezane s temi najemi, kot odhodke na podlagi enakomerne časovne metode celotno trajanje najema ali na kateri drugi sistematični podlagi, ki najbolje odraža vzorec najemnikove koristi.

1.62. Opredmetena osnovna sredstva se lahko pridobijo za zagotavljanje varnosti ali varovanje okolja. Take pridobitve ne povečajo neposredno prihodnjih gospodarskih koristi obstoječih opredmetenih osnovnih sredstev, a so morebiti potrebne, da bi organizacija pridobivala prihodnje gospodarske koristi iz drugih svojih sredstev. Taka opredmetena osnovna sredstva je treba pripoznati kot sredstva, saj omogočajo prihodnje gospodarske koristi iz sredstev, povezanih z njimi, ki bodo pritekale v organizacijo in bodo večje, kot bi bile, če takih pridobitev sploh ne bi bilo. Tudi taka opredmetena osnovna sredstva se morajo zaradi oslabitve prevrednotovati, če njihova knjigovodska vrednost presega njihovo nadomestljivo vrednost.

1.63. Nepremičnine, ki se gradijo ali razvijajo za prihodnjo uporabo kot naložbene nepremičnine, se obravnavajo kot naložbene nepremičnine v gradnji ali izdelavi.

Opredmeteno osnovno sredstvo, ki se uporablja za dajanje v najem in ki izpolnjuje pogoje za razvrstitev med naložbene nepremičnine, se obravnava po SRS-ju 6.

1.64. Biološka sredstva, ki se uporabljajo v kmetijski dejavnosti in se izkazujejo med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ob izpolnjevanju pogojev iz SRS-ja 1.1, so predvsem večletni nasadi (brez vrednosti zemljišč, povezanih z njimi), živali, namenjene za delo, živali za priplod ali za pleme ter živali, namenjene za pridobivanje kmetijskih pridelkov (na primer mleka, volne, medu in jajc).

Za večletne nasade velja, da njihove poštene vrednosti na dan začetnega pripoznanja zaradi nerazpoložljivosti tržnih cen praviloma ni mogoče zanesljivo izmeriti. Zato se večletni nasadi merijo po modelu nabavne vrednosti.

1.65. Izguba je ob začetnem pripoznanju biološkega sredstva, ovrednotenega po pošteni vrednosti, mogoča, ker se od poštene vrednosti biološkega sredstva odštejejo stroški prodaje. Ob začetnem pripoznanju biološkega sredstva pa je mogoč tudi dobiček, na primer, ko je tele rojeno.

1.66. Začetna uporaba usmeritve za prevrednotenje sredstev v skladu s SRS-jem 1 – *Opredmetena osnovna sredstva* je sprememba računovodske usmeritve, ki se obravnava kot prevrednotenje po SRS-ju 1 in ne po 5. točki Okvira SRS-jev.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

1.67. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 1 – *Opredmetena osnovna sredstva* (2016).

Slovenski računovodski standard 2 (2024) NEOPREDMETENA SREDSTVA

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju neopredmetenih sredstev. Obravnava:

- razvrščanje neopredmetenih sredstev;
- pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj neopredmetenih sredstev;

c) začetno računovodsko merjenje neopredmetenih sredstev;

č) prevrednotovanje neopredmetenih sredstev;

d) razkrivanje neopredmetenih sredstev.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 1, 14, 15, 17, 21 in 22.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasniloma (poglavjem D) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje neopredmetenih sredstev

2.1. Neopredmeteno sredstvo je razpoznavno nedenarno sredstvo, ki praviloma fizično ne obstaja. Praviloma se pojavlja kot neopredmeteno dolgoročno sredstvo.

2.2. Neopredmetena sredstva zajemajo dolgoročno odložene stroške razvijanja, naložbe v pridobljene pravice do industrijske lastnine in druge pravice ter v dobro ime prevzete organizacije (podjema).

2.3. Naložbe v pridobljene dolgoročne pravice do industrijske lastnine (v koncesije, patente, licence, blagovne znamke in podobne pravice) ustvarjajo prihodnje gospodarske koristi.

2.4. Neopredmetena sredstva se razvrščajo na neopredmetena sredstva s končnimi dobami koristnosti in neopredmetena sredstva z nedoločeniimi dobami koristnosti.

2.5. Dobro ime, pripoznano v poslovni kombinaciji, je sredstvo, ki predstavlja prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz drugih sredstev, pridobljenih pri prevzemu druge organizacije (podjema), ki niso posamično opredeljiva in ločeno pripoznana. Prihodnje gospodarske koristi so lahko posledica sinergije med pridobljenimi opredeljivimi sredstvi ali sredstvi, ki posamič niso pripoznana v računovodskih izkazih. Na datum prevzema organizacija pripozna neopredmeteno sredstvo prevzetega podjema ločeno od dobrega imena, ne glede na to, ali je prevzeta organizacija (podjem) sredstvo pripoznala pred poslovno kombinacijo.

2.6. Dani predejmi za neopredmetena sredstva, ki so v bilanci stanja izkazani v povezavi z neopredmetenimi sredstvi, se v računovodskih razvidih izkazujejo kot terjatve.

b) Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj neopredmetenih sredstev

2.7. Neopredmeteno sredstvo, razen dobrega imena, izpolnjuje sodilo razpoznavnosti po SRS-ju 2.1, če:

a) je ločljivo, to pomeni, da se lahko loči ali razdeli od organizacije in proda, prenese, licencira, da v najem ali zamenja, in sicer posamič ali skupaj s povezano pogodbo, sredstvom ali obveznostjo; ali

b) izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne glede na to, ali so te pravice prenosljive ali ločljive od organizacije ali od drugih pravic in obveznosti.

2.8. Neopredmeteno sredstvo se pripozna v računovodskih razvidih in bilanci stanja, če:

a) ga organizacija obvladuje in ji omogoča doseganje gospodarskih koristi, povezanih z njim;

b) je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

2.9. Verjetnost prihodnjih gospodarskih koristi, povezanih z neopredmetenim sredstvom, se oceni z uporabo utemeljenih in podprtih predpostavk, ki so najboljša ocena poslovanja o gospodarskih okoliščinah v dobi koristnosti tega sredstva.

2.10. V organizaciji nastali stroški raziskovanja se ne pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, ampak se takoj obravnavajo kot stroški oziroma odhodki obračunskega obdobja, v katerem nastanejo. Ustanovitveni stroški se ne morejo usredstvitvi.

2.11. V organizaciji nastali stroški razvijanja se pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, če se lahko dokažejo:

a) izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, tako da bo na voljo za uporabo ali prodajo;

b) namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati;

c) zmožnost uporabljati ali prodati projekt;

č) verjetnost gospodarskih koristi projekta, med drugim obstoj trga za učinke projekta ali za sam projekt, ali če se bo projekt uporabljal v organizaciji, njegova koristnost;

d) razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta;

e) sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem.

2.12. V organizaciji ustvarjene blagovne znamke, kolofo-ni, naslovi publikacij, sezname odjemalcev in vsebinsko podobne postavke se ne pripoznavajo kot neopredmetena sredstva.

Organizacija pogosto porablja sredstva ali prevzema obveznosti v zvezi s pridobivanjem, razvijanjem, vzdrževanjem ali povečevanjem neopredmetenih dejavnikov, kot so znanstveno in strokovno znanje, snovanje in uvedba novih procesov in podobno, vendar ni nujno, da te postavke ustrezajo opredelitvi neopredmetenega sredstva, to je razpoznavnosti, obvladovanju dejavnika in obstoju prihodnjih gospodarskih koristi. Če postavka ne ustreza opredelitvi neopredmetenega sredstva, organizacija stroške v zvezi z njeno pridobitvijo pripozna kot odhodek, ko se pojavijo.

2.13. V organizaciji ustvarjeno dobro ime se ne pripozna kot neopredmeteno sredstvo.

2.14. Pripoznanje neopredmetenega sredstva se odpravi ter izbriše iz knjigovodskega razvida in iz bilance stanja ob odtujitvi ali kadar se od njegove uporabe in kasnejše odtujitve ne pričakujejo nikakršne gospodarske koristi.

c) Začetno računovodsko merjenje neopredmetenih sredstev

2.15. Neopredmeteno sredstvo, ki izpolnjuje pogoje za pripoznanje, se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se všteta tudi uvozne in nevračljive nakupne dajatve po odštetu popustov ter vsi neposredno pripisljivi stroški pripravljanja sredstva za nameravano uporabo. Nabavno vrednost sestavljajo še stroški izposojanja v zvezi s pridobitvijo in usposobitvijo do nastanka neopredmetenega sredstva do trenutka njegove usposobitve za uporabo, če to traja dlje kot eno leto.

Najemnik na datum začetka najema lahko pripozna neopredmeteno sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe in obveznost iz najema. Za začetno računovodsko merjenje pravice do uporabe neopredmetenega sredstva in obveznosti iz najema pri najemniku se smiselno upošteva SRS 1.26.

2.16. Prevzemnik pripozna dobro ime kot presežek (a) nad (b), pri čemer je:

a) skupek:

– prenesenega nadomestila za prevzeto organizacijo (podjem), po navadi merjenega po pošteni vrednosti na datum prevzema,

– zneska neobvladujočega deleža v prevzeti organizaciji (podjemu),

– v poslovni kombinaciji, izvedeni v več stopnjah, poštene vrednosti prejšnjega prevzemnikovega deleža v lastniškem kapitalu prevzete organizacije (podjema) na datum prevzema;

b) čisti znesek opredeljivih in s prevzemom organizacije (podjema) pridobljenih sredstev ter prevzetih obveznosti.

2.17. Nabavna vrednost z zamenjavo pridobljenega neopredmetenega sredstva za katero drugo nedenarno sredstvo ali za sredstvo, ki je deloma denarno in deloma nedenarno, pri čemer je denarni del nepomemben v razmerju do celotne nabavne vrednosti, se izmeri po njegovi pošteni vrednosti, razen če:

a) menjalni posel nima komercialne vsebine ali

b) poštene vrednosti prejetega sredstva in poštene vrednosti danega sredstva ni mogoče zanesljivo izmeriti.

Če se pridobljeno sredstvo ne meri po pošteni vrednosti, se njegova nabavna vrednost izmeri po knjigovodski vrednosti danega sredstva.

Neopredmeteno sredstvo, pridobljeno z državno podporo ali donacijo, se ob pridobitvi izkazuje po nabavni vrednosti, če ni znana, pa po pošteni vrednosti, zvišani za izdatke, ki jih je mogoče pripisati neposredno pripravljaju sredstva za njegovo nameravano uporabo. Donacije in državne podpore za pridobitev neopredmetenih osnovnih sredstev se ne odštevajo od njihove nabavne vrednosti, temveč se všttevajo med odložene prihodke in porabljajo skladno z obračunano amortizacijo.

2.18. Nabavno vrednost neopredmetenega sredstva, nastalega v organizaciji, sestavljajo stroški, ki jih povzročijo njegov nastanek, in posredni stroški njegove izdelave, ki mu jih je mogoče pripisati. Ne sestavljajo je stroški, ki niso povezani z njegovo zgraditvijo ali izdelavo, in stroški, ki jih trg ne prizna, sestavljajo pa jo stroški izposojanja za njegovo zgraditev in izdelavo do nastanka neopredmetenega sredstva.

2.19. Za neopredmeteno sredstvo se v knjigovodskih razvidih izkazuje posebno nabavno vrednost, posebej amortizacijski popravek vrednosti in posebej nabrana izguba zaradi oslavitve, v bilanci stanja pa zgolj knjigovodska vrednost, ki je znesek, s katerim se sredstvo pripozna po odštetju vseh nabranih amortizacijskih popravkov in nabranih izgub zaradi oslavitve ter povečanju njene odprave.

Pri neopredmetenih sredstvih, pridobljenih na podlagi najema, se pri določanju nabavne vrednosti upošteva tudi popravek za ponovno merjenje obveznosti iz najema na način, določen v SRS-ju 1.30, točki c).

2.20. Knjigovodska vrednost neopredmetenega sredstva s končno dobo koristnosti se znižuje z amortiziranjem. Amortiziranje se začne prvi dan naslednjega meseca, potem ko je neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti na razpolago za uporabo. Amortizirani znesek neopredmetenega sredstva s končno dobo koristnosti se preišljeno razporedi v najboljše ocenjeni dobi njegove koristnosti. Neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti se amortizira v dobi koristnosti.

2.21. Če se obvladovanje prihodnjih gospodarskih koristi iz neopredmetenega sredstva s končno dobo koristnosti doseže s pravico, dano za določeno obdobje, doba koristnosti takega sredstva ne more presežati dobe pravne pravice, razen:

- a) če je pravno pravico mogoče obnoviti;
- b) če je obnovitev res gotova.

2.22. Uporabljena metoda amortiziranja odseva vzorec pojavljanja gospodarskih koristi iz neopredmetenega sredstva s končno dobo koristnosti. Če vzorca ni mogoče zanesljivo ugotoviti, se uporabi metoda enakomernega časovnega amortiziranja. Amortizacija, obračunana za vsako obračunsko obdobje, se pripozna kot strošek oziroma poslovni odhodek tega obdobja.

2.23. Dobo in metodo amortiziranja je treba pregledati najmanj na koncu vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti neopredmetenega sredstva s končno dobo koristnosti pomembno razlikuje od prejšnje ocene, je treba dobo amortiziranja ustrezno spremeniti. Če se pomembno spremeni pričakovani vzorec pojavljanja gospodarskih koristi iz sredstva, je treba ustrezno spremeniti metodo amortiziranja. Take spremembe je treba obravnavati kot spremembe računovodskih ocen. Vplivajo na obračunano amortizacijo za obravnavano obračunsko obdobje in za naslednja obračunska obdobja.

2.24. Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je treba preverjati najmanj na koncu vsakega poslovnega leta. Preostale vrednosti neopredmetenega sredstva s končno dobo koristnosti ni, razen če obstaja:

- a) obveza druge stranke za nakup takega sredstva na koncu njegove dobe koristnosti ali
- b) za sredstvo delujoči trg ter je preostala vrednost mogoče ugotoviti ob upoštevanju takega trga in je verjetno, da bo tak trg obstajal še na koncu dobe koristnosti sredstva.

2.25. Neopredmeteno sredstvo z nedoločeno dobo koristnosti se ne amortizira, ampak prevrednotuje zaradi oslavitve. Dobro ime se obravnava kot neopredmeteno sredstvo z določeno dobo koristnosti. Kadar dobe koristnosti dobrega imena ni mogoče zanesljivo oceniti, se dobro ime enakomerno časovno amortizira v petih letih.

2.26. Razlika med čisto prodajno vrednostjo ob odtujitvi in knjigovodsko vrednostjo odtujenega neopredmetenega sredstva se prenese med prevrednotovalne poslovne prihodke, če je čista prodajna vrednost ob odtujitvi višja od knjigovodske vrednosti, oziroma med prevrednotovalne poslovne odhodke, če je knjigovodska vrednost višja od čiste prodajne vrednosti ob odtujitvi. Odtujitev posameznega neopredmetenega sredstva je mogoča na več načinov (npr. s prodajo, finančnim najemom ali donacijo).

č) Prevrednotovanje neopredmetenih sredstev

2.27. Prevrednotenje neopredmetenih sredstev je znižanje njihove knjigovodske vrednosti zaradi oslavitve oziroma zvišanje njihove knjigovodske vrednosti zaradi odprave oslavitve. Neopredmetena sredstva se ne revalorizirajo.

2.28. Knjigovodska vrednost neopredmetenih sredstev je treba znižati, če presega njihovo nadomestljivo vrednost.

2.29. Organizacija mora preverjati, ali je neopredmeteno sredstvo z nedoločeno dobo koristnosti oziroma neopredmeteno sredstvo, ki se še ne uporablja, oslabiljeno, tako da na dan sestavitve računovodskih izkazov primerja njegovo knjigovodsko vrednost z njegovo nadomestljivo vrednostjo.

Organizacija mora vsako leto preverjati morebitno oslabilitev dobrega imena.

2.30. Izguba, pripoznana zaradi oslavitve dobrega imena, se v naslednjih obdobjih ne sme razveljaviti.

2.31. Druga pravila oslavitve neopredmetenih sredstev ureja SRS 17 – *Oslabilitev opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev*.

d) Razkrivanje neopredmetenih sredstev

2.32. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkriti samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

2.33. Organizacija za vsako vrsto neopredmetenih sredstev, pri čemer razlikuje med znotraj organizacije ustvarjenimi in drugimi neopredmetenimi sredstvi, razkrije:

- a) ali so dobe koristnosti končne ali nedoločene, in če so končne, dobe koristnosti ali uporabljene amortizacijske stopnje;
- b) metode amortiziranja, uporabljene za neopredmetena sredstva s končnimi dobami koristnosti;
- c) nabavno vrednost in nabrane amortizacijske popravke vrednosti (skupaj z nabranimi izgubami zaradi oslavitve) na začetku in na koncu obdobja;
- č) spremembe knjigovodske vrednosti na začetku in koncu obdobja.

2.34. V računovodskih izkazih se razkrivajo:

- a) knjigovodska vrednost in preostala doba amortiziranja vsakega neopredmetenega sredstva, ki je pomembno za računovodske izkaze organizacije kot celote;
- b) začetno pripoznana vrednost za neopredmeteno sredstvo, pridobljeno z državno podporo;
- c) obstoj knjigovodske vrednosti neopredmetenega sredstva, povezanega z omejeno lastniško pravico, in knjigovodske vrednosti neopredmetenega sredstva, danega kot poroštvo za obveznosti;
- č) znesek obvez za pridobitev neopredmetenega sredstva.

2.35. Organizacija mora razkriti informacije iz točk od a) do č) za vsako denar ustvarjajočo enoto, za katero je knjigovodska vrednost dobrega imena ali neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti, razporejeno na to enoto, pomembna v primerjavi s celotno knjigovodsko vrednostjo dobrega imena ali neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti:

- a) knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajoče enote;
- b) knjigovodska vrednost neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti, azporejenih na denar ustvarjajoče enote;

c) podlago, na kateri je bila določena nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote, to je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, znižana za stroške prodaje;

č) če nadomestljiva vrednost denar ustvarjajoče enote temelji na vrednosti pri uporabi:

– opis vsake ključne predpostavke, na kateri je poslovanje zasnovano svoje projekcije o denarnih tokovih za obdobje, vključeno v zadnje predračune/napovedi, pri izračunu nadomestljive vrednosti denar ustvarjajoče enote;

– opis načina, ki ga je uporabilo poslovanje pri ugotavljanju vrednosti, pripisane/-ih vsaki ključni predpostavki, ali te vrednosti odražajo izkušnje iz preteklosti, ali če ustreza, so skladne z zunanjimi viri informacij, in če niso, kako in zakaj se razlikujejo od izkušenj iz preteklosti ali zunanjih virov informacij;

– obdobje, za katero je poslovanje predvidelo denarne tokove na podlagi računovodskih predračunov/napovedi, ki jih je odobrilo, in pri obdobju, daljšem od petih let, za posamezno denar ustvarjajočo enoto pojasnilo, zakaj je daljše obdobje upravičeno;

– stopnjo rasti, uporabljeno pri ekstrapoliranju projekcij denarnih tokov po obdobju, ki je vključeno v zadnje predračune/napovedi, ter utemeljitev uporabe stopnje rasti, ki presega dolgoročno povprečno stopnjo rasti pri proizvodih, v dejavnosti, državi ali državah, kjer organizacija posluje, ali na trgih, ki jim je denar ustvarjajoča enota namenjena;

– uporabljene diskontne mere pri teh projekcijah denarnih tokov;

d) če nadomestljiva vrednost enote temelji na pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje, metodologijo za določanje pošteno vrednosti, znižane za stroške prodaje.

Za razkrivanje neopredmetenih sredstev, pridobljenih z najemom, se lahko smiselno uporabi SRS 1.44.

C. Opredelitev ključnih pojmov

2.36. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Neopredmetena sredstva so praviloma dolgoročna sredstva, ki soustvarjajo poslovne zmogljivosti. Neopredmetena sredstva so lahko tudi prejeta sredstva pri najemniku na podlagi najemne pogodbe, razen postavk, kot so filmi, video-posnetki, gledališke igre, rokopisi, patenti in avtorske pravice.

b) Stroški raziskovanja so stroški izvirnega in načrtovanega preiskovanja, ki se opravlja v upanju, da bo pripeljalo do novega znanstvenega ali strokovnega znanja in razumevanja.

c) Stroški razvijanja so stroški prenašanja ugotovitev raziskovanja ali znanja v načrt ali projekt proizvajanja novih ali bistveno izboljšanih proizvodov ali storitev, preden se začne njihovo proizvajanje oziroma opravljanje za prodajo.

č) Koncesija je odobritev ali pooblastilo, ki ga dá država za izrabo naravnega bogastva ali opravljanje javne službe. Računovodsko se obravnava nabavna vrednost koncesije.

d) Patent je pravica na podlagi izuma; praviloma ga izrablja lastnik sam in hkrati drugim prepove njegovo izrabljanje, daje v promet proizvode, pridobljene po zavarovanem izumu, in prejema nadomestila, če kdo drug po pogodbi izrablja njegov s patentom zavarovani izum. Računovodsko se obravnavajo nabavna vrednost patenta in stroški v zvezi z njegovim nastajanjem.

e) Licenca je pravica do uporabe patenta. Računovodsko se obravnava nabavna vrednost licence, če je plačana vnaprej za daljše obdobje.

f) Blagovna znamka je pravica, s katero se zavaruje blagovni znak, ki se v gospodarskem prometu uporablja za razlikovanje. Računovodsko se obravnavajo nabavna vrednost blagovne znamke oziroma stroški in izdatki v zvezi z njeno pridobitvijo.

g) Stroški izposojanja so obresti in drugi stroški, ki nastajajo v organizaciji v zvezi z izposojanjem finančnih sredstev za pridobitev in usposobitev neopredmetenega sredstva, ter

tudi obresti, povezane z obveznostmi iz najema. To so tisti stroški, ki bi se jim bilo mogoče izogniti, če se ne bi pojavili izdatki za sredstvo v pripravi. Določijo se v znesku dejanskih stroškov namenskih posojil ali na podlagi sodila za pripis stroškov nenamenskih posojil, zmanjšanih za vse morebitne prihodke od financiranja v zvezi z začasno finančno naložbo izposojenih sredstev. Stroški nenamenskih posojil se v nabavno vrednost vključijo po obrestni meri, ki se izračuna kot tehtano povprečje obrestnih mer za tiste izposoje organizacije, ki v obdobju še niso poravnane, razen za namenske izposoje za financiranje pridobitve točno določenih sredstev. Vključevanje stroškov izposojanja v nabavno vrednost se pri daljših prekinitvah v procesu njihovega ustvarjanja oziroma usposobitve za uporabo začasno prekine in znova začne, ko aktivnosti ponovno stečejo. Organizacija ne začne pripisa stroškov izposojanja k delu nabavne vrednosti, dokler niso izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

a) v organizaciji nastanejo izdatki za sredstvo;

b) v organizaciji nastanejo stroški izposojanja;

c) organizacija začne dejavnosti, potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo.

Organizacija preneha usredstvovati stroške izposojanja, ko so končane dejavnosti, potrebne za nameravano uporabo.

Č. Pojasnila

2.37. Neopredmetena sredstva, katerih posamična vrednost ne presega 500 evrov, se lahko štejejo kot strošek v obdobju, v katerem se pojavijo.

2.38. Pravice na nepremičninah in druge podobne pravice, ki se na podlagi tega standarda v računovodskih razvidih pripoznavajo in merijo kot neopredmetena sredstva, se v bilanci stanja izkazujejo v postavki Zemljišča in zgradbe.

2.39. Organizacija najemnica se lahko odloči, da pri računovodenju najemov neopredmetenih sredstev ravna smiselno enako, kot je določeno v SRS-ju 1.61.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

2.40. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 2 – *Neopredmetena dolgoročna sredstva* (2016) in Pojasnilo 1 k SRS-ju 2 (2016).

Slovenski računovodski standard 3 (2024) FINANČNE NALOŽBE

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju finančnih naložb. Obravnava:

a) razvrščanje finančnih naložb;

b) pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj finančnih naložb;

c) začetno računovodsko merjenje finančnih naložb;

č) prevrednotovanje finančnih naložb;

d) razkrivanje finančnih naložb.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 8, 9, 14, 15, 17, 20, 21 in 23.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard**a) Razvrščanje finančnih naložb**

3.1. Finančne naložbe so finančna sredstva, ki jih ima organizacija naložbenica, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, povečevala svoje finančne prihodke. Ti se razlikujejo od poslovnih prihodkov, ki izhajajo iz prodaje proizvodov in opravljanja storitev v okviru njenega rednega poslovanja.

3.2. Finančne naložbe so večinoma naložbe v kapital drugih organizacij ali v finančne dolgove drugih organizacij, države, območja in občine ali drugih izdajateljev (finančne naložbe v posojila), pojavljajo pa se tudi kot finančna sredstva drugačne narave, ki niso vezana na proizvodnjo in opravljanje storitev v proučevani organizaciji. Poslovne in finančne terjatve se ne štejejo kot finančne naložbe, razen tistih, ki so v posesti za trgovanje.

3.3. Finančne naložbe v kapital drugih organizacij so naložbe v kapitalske instrumente.

3.4. Finančne naložbe v posojila so naložbe v finančne dolgove drugih organizacij, države ali drugih izdajateljev. Mednje štejemo tudi finančne naložbe v obveznice.

3.5. Finančne naložbe so tudi naložbe v izpeljane finančne instrumente.

3.6. Finančne naložbe v kapital in finančne naložbe v posojila se razčlenjujejo na tiste, ki se nanašajo na odvisne organizacije v skupini, pridružene organizacije in skupne podvige ter druge.

3.7. Druge finančne naložbe iz SRS-ja 3.6 se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v:

- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida;
- finančna sredstva, izmerjena po odplačni vrednosti; ali
- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek kapitala.

Razvrstitev v skupino se opravi na podlagi poslovnega modela organizacije za upravljanje finančnih naložb, ki so predmet razvrstitve, in značilnosti pogodbenih denarnih tokov finančnega sredstva.

b) Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj finančnih naložb

3.8. Finančna naložba se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna kot finančno sredstvo, če:

- a) jo organizacija obvladuje in ji omogoča doseganje gospodarskih koristi iz nje ter
- b) je mogoče njeno nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

3.9. Pri obračunavanju običajnega nakupa finančnega sredstva se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja takšno finančno sredstvo pripozna z upoštevanjem bodisi datuma trgovanja bodisi datuma poravnave. Enako velja za obračunavanje običajne prodaje finančnega sredstva. Izbrani način se dosledno uporablja za vse nakupe ali prodaje finančnih naložb, ki pripadajo isti skupini iz SRS-ja 3.7.

3.10. Finančne naložbe so finančna sredstva, ki se v bilanci stanja izkazujejo kot dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe. Dolgoročne finančne naložbe so tiste, ki jih namerava imeti organizacija naložbenica v posesti v obdobju, daljšem od leta dni.

3.11. Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, so praviloma kratkoročne finančne naložbe.

3.12. Tiste dolgoročne naložbe v finančne dolgove drugih organizacij, države ali drugih izdajateljev (finančne naložbe v posojila), ki zapadejo v plačilo najkasneje v letu dni po dnevu bilance stanja, se v bilanci stanja prenesejo med kratkoročne finančne naložbe.

3.13. Dolgoročne finančne naložbe v posojila, to je v dolgove drugih organizacij, ki zaradi spremenjenega položaja upnikov (na primer stečaja, likvidacije) prenehajo biti dolgoročne, se izkažejo kot kratkoročne finančne naložbe.

3.14. Kratkoročne finančne naložbe se lahko ob utemeljenih razlogih na podlagi pogodb spremenijo v dolgoročne finančne naložbe.

3.15. Dolgoročne finančne naložbe, ki se prerazvrstijo med kratkoročne finančne naložbe, se prenašajo mednje posamič po knjigovodski vrednosti. Kratkoročne finančne naložbe, ki se prerazvrstijo med dolgoročne finančne naložbe, se prenašajo mednje posamič po knjigovodski vrednosti.

3.16. Pripoznanje finančne naložbe kot finančnega sredstva v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se odpravi, če prenehajo pogodbene pravice do denarnih tokov iz finančne naložbe ali se finančne naložbe prenesejo in prenos izpolnjuje pogoje za odpravo pripoznanja.

Če organizacija obdrži pravice do prejemanja denarnih tokov iz finančnega sredstva (izvirno sredstvo), vendar prevzame obvezo za izplačilo navedenih denarnih tokov enemu ali več prejemnikom, se tak posel obravnava kot prenos (odtujitev) finančnega sredstva, samo če so izpolnjeni naslednji trije pogoji:

a) organizacija nima obveze izplačati zneskov prejemnikom, razen če prejme ustrezne zneske iz izvirnega sredstva (finančnega sredstva);

b) pogodba o prenosu organizaciji prepoveduje prodajo ali zastavo izvirnega sredstva (finančnega sredstva), razen zastave kot zavarovanja prejemnikom za obvezo izplačila denarnih tokov;

c) organizacija je obvezana izplačati vse denarne tokove, ki jih prejme v imenu prejemnikov, brez pomembnih zamud.

Kadar se finančno sredstvo prenese, organizacija oceni, v kakšnem obsegu je obdržala tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančnega sredstva. V tem primeru velja naslednje:

a) če se prenesejo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančnega sredstva, se pripoznanje finančnega sredstva odpravi, kakršne koli pravice in obveze, ki nastanejo oziroma se obdržijo pri prenosu, pa se pripoznajo ločeno kot sredstva ali obveznosti;

b) če se obdržijo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančnega sredstva, se še naprej pripoznava finančno sredstvo;

c) če se niti ne prenesejo niti ne obdržijo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom finančnega sredstva, organizacija presodi, ali je ohranila obvladovanje finančnega sredstva. V tem primeru velja naslednje:

– če se ne ohrani obvladovanje finančnega sredstva, se odpravi pripoznanje finančnega sredstva ter se kakršne koli pravice ali obveze, ki nastanejo ali se obdržijo pri prenosu, ločeno pripoznajo kot sredstva ali obveznosti;

– če se obvladovanje ohrani, se finančno sredstvo še naprej pripoznava v obsegu, v katerem je organizacija udeležena v finančnem sredstvu.

3.17. Pri odpravi pripoznanja finančnega sredstva, izmerjenega po odplačni in nabavni vrednosti, se razlika med:

- a) knjigovodsko vrednostjo ter
- b) vsoto prejetih nadomestil, vključno z novimi dobljenimi sredstvi, zmanjšanimi za nove prevzete obveznosti, in nabranih dobičkov ali izgub pripozna v poslovnem izidu.

Pri odpravi pripoznanja finančnega sredstva, ki je razvrščeno v skupino finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se razlika med:

- a) knjigovodsko vrednostjo ter
- b) vsoto prejetih nadomestil, vključno z novimi dobljenimi sredstvi, zmanjšanimi za nove prevzete obveznosti, in nabranih dobičkov ali izgub pripozna v poslovnem izidu.

Pri odpravi pripoznanja finančnega sredstva, ki je naložba v kapitalski instrument in razvrščeno v skupino finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti prek kapitala, se razlika med:

- a) knjigovodsko vrednostjo ter
- b) vsoto prejetih nadomestil, vključno z novimi dobljenimi sredstvi, zmanjšanimi za nove prevzete obveznosti, in nabranih dobičkov ali izgub, pripoznanih neposredno v kapitalu,

pripozna v prenesenem čistem poslovnem izidu.

c) Začetno računovodsko merjenje finančnih naložb

3.18. Pripoznana finančna sredstva, ki je finančna naložba, mora organizacija ob začetnem pripoznanju izmeriti po

pošteni vrednosti. Če gre za finančno sredstvo, ki ni izmerjeno po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, je treba začetni pripoznani vrednosti prišteti stroške posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva.

3.19. Če organizacija obračunava finančno naložbo po datumu poravnave, mora naložbo, ki bo pozneje izmerjena po nabavni ali odplačni vrednosti, pripoznati na začetku po njeni pošteni vrednosti na datum trgovanja, zvišani za stroške posla.

3.20. Najemodajalec pri finančnem najemu na datum začetka najema pripozna sredstva, ki so v finančnem najemu, kot finančno naložbo v znesku, ki je enak čisti naložbi v najem. Najemodajalec čisto naložbo v najem izmeri po obrestni meri, sprejeti pri najemu. Začetni neposredni stroški, razen tistih, ki so nastali pri proizvajalcu ali trgovcu kot najemodajalcu, so zajeti v začetno merjenje čiste naložbe v najem in znižujejo znesek prihodkov med trajanjem najema.

Najemnine, zajete pri merjenju čiste naložbe v najem, na datum začetka najema vsebujejo naslednjo pravico do uporabe sredstva, ki je predmet najema:

a) nespremenljive najemnine, zmanjšane za obveznosti iz spodbud za najem;

b) spremenljive najemnine, ki so odvisne od indeksa ali stopnje in se na začetku merijo z indeksom ali stopnjo, ki velja na datum začetka najema;

c) zneski, za katere se pričakuje, da jih bo najemodajalcu dal najemnik za preostalo vrednost;

č) izpolnitvena cena možnosti nakupa, če je precej gotovo, da bo najemnik izrabil to možnost; in

d) plačila kazni za odpoved najema, če trajanje najema kaže, da bo najemnik izrabil možnost odpovedi najema.

Prodajalec ali trgovec kot najemodajalec na datum začetka najema pripozna:

a) prihodke, ki so enaki pošteni vrednosti sredstva, ki je predmet najema, ali sedanji vrednosti najemnin, ki pripadajo najemodajalcu, če je ta nižja, diskontirani po tržni obrestni meri;

b) stroške prodaje sredstva, ki je predmet najema, ki so enaki njegovi nabavni vrednosti ali knjigovodski vrednosti, če se ta razlikuje od nabavne, znižani za sedanjo vrednost nezajamčene preostale vrednosti;

c) dobiček ali izgubo iz prodaje, ki je enaka razliki med prihodki in stroški prodaje.

Prihodki se pripoznajo skladno s SRS-jem 15 – *Prihodki*.

Najemodajalec spremembo finančnega najema obračuna kot ločen najem, če se:

a) s spremembo poveča obseg najema, ker se dodaja pravica do uporabe enega ali več sredstev, ki so predmet najema; in

b) nadomestilo za najem poveča za znesek, sorazmeren s samostojno ceno povečanja, z oceno in ustreznimi prilagoditvami navedene samostojne cene, tako da odraža okoliščine posamezne pogodbe.

Pri spremembi finančnega najema, ki se ne obračuna kot ločen najem, najemodajalec spremembo najema obračuna tako, da v primeru, v katerem bi bil najem na datum sklenitve najema razvrščen med poslovne najeme, če bi sprememba veljala že takrat, najemodajalec spremembo najema:

a) obračuna od datuma uveljavitve spremembe kot nov najem in

b) knjigovodsko vrednost sredstva, ki je predmet najema, izmeri kot čisto naložbo v najem neposredno pred datumom uveljavitve.

Spremembo poslovnega najema obračuna kot nov najem od datuma uveljavitve spremembe, pri čemer vnaprej plačane ali dobljene najemnine, ki se nanašajo na prvotni najem, upoštevajo kot del najemnin za novi najem.

č) **Prevrednotovanje finančnih naložb**

3.21. Prevrednotenje finančnih naložb je sprememba njihove knjigovodske vrednosti; za prevrednotenje se ne štejejo pogodbeni pripis obresti in druge spremembe glavnice naložbe. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje finančnih naložb na nji-

hovo pošteno vrednost, prevrednotenje finančnih naložb zaradi njihove oslabitve ali prevrednotenje finančnih naložb zaradi odprave njihove oslabitve.

3.22. Po začetnem pripoznanju je treba izmeriti finančna sredstva in tudi izpeljane finančne instrumente, ki so finančna sredstva, po pošteni vrednosti, brez odštevanja stroškov posla, ki se utegnejo pojaviti ob prodaji ali drugačni odtujitvi, razen:

a) finančnih naložb, ki se izmerijo po odplačni vrednosti;

b) finančnih naložb v kapitalske instrumente, za katere ni objavljena cena na delujočem trgu in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, ter v izpeljane finančne instrumente, ki so povezani s takimi finančnimi naložbami in jih je treba poravnati z njimi; take finančne naložbe se izmerijo po nabavni vrednosti.

Finančne naložbe v odvisne organizacije, pridružene organizacije in skupne podvige se merijo in obračunavajo le po nabavni vrednosti.

3.23. Poštena vrednost je dokazana, če jo je mogoče zanesljivo izmeriti. Poštena vrednost se ugotavlja v skladu s SRS-jem 16 – *Ugotavljanje in merjenje poštene vrednosti*. Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo meriti, se finančne naložbe merijo po nabavni vrednosti.

3.24. Sprememba poštene vrednosti finančnega sredstva, ki ni del razmerja pri varovanju vrednosti, se pripozna takole:

a) pri finančnem sredstvu, izmerjenem po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, v poslovnem izidu prek finančnih prihodkov in odhodkov;

b) pri finančnem sredstvu, izmerjenem po pošteni vrednosti prek kapitala, v postavki Rezerva, nastala zaradi merjenja po pošteni vrednosti.

Preračuni finančnih sredstev, izraženih v tujih valutah, ki so denarne postavke, se pripoznajo v poslovnem izidu. Preračuni drugih finančnih sredstev, izraženih v tujih valutah, se pripoznajo v skladu z njihovo razvrstitvijo.

Obresti, izračunane po metodi učinkovitih obresti, se pripoznajo v poslovnem izidu.

Dividende za kapitalski instrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko organizacija pridobi pravico do plačila.

3.25. Pri finančnih sredstvih, ki se izkazujejo po odplačni in nabavni vrednosti, se dobiček ali izguba pripozna v poslovnem izidu, ko so taka sredstva prevrednotena zaradi oslabitve ali je zanje odpravljeno pripoznanje.

3.26. Če organizacija pripozna finančna sredstva ob upoštevanju datuma plačila, se pri sredstvih, izkazanih po nabavni ali odplačni vrednosti, sprememba poštene vrednosti (razen izgub zaradi oslabitve), ki bo prejeta v obdobju med datumom prodaje in datumom poravnave, ne pripozna. Pri sredstvih, izkazanih po pošteni vrednosti, pa se sprememba poštene vrednosti pripozna v poslovnem izidu ali kapitalu pod pogoji iz SRS-ja 3.24.

3.27. Za finančne naložbe, ki niso izmerjene po pošteni vrednosti, je treba na vsak dan bilance stanja oceniti, ali obstaja kak nepristranski dokaz o njihovi morebitni oslabiljenosti. Če tak dokaz obstaja, je treba finančno naložbo prevrednotiti zaradi oslabitve.

Finančna naložba (ali skupina finančnih naložb) je oslabiljena, kar povzroči izgube, samo če obstajajo objektivni dokazi o oslabitvi zaradi dogodka (ali dogodkov) po začetnem pripoznanju finančne naložbe (škodni dogodek) in ta dogodek (ali dogodki) vpliva (vplivajo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančne naložbe (ali skupine finančnih naložb), ki ga (jih) je mogoče zanesljivo oceniti. Nepristranski dokazi o oslabitvi finančne naložbe ali skupine finančnih naložb so pomembne informacije o:

– pomembnih finančnih težavah izdajatelja oziroma dolžnika;

– kršenju pogodbe, kot je neizpolnitev obveznosti ali kršitev pri plačevanju obresti ali glavnice;

– posojilodajalčevi koncesiji posojilojemalca iz gospodarskih ali pravnih razlogov v povezavi s posojilodajalčevimi finančnimi težavami, ki je posojilodajalec sicer ne bi obravnaval;

– verjetnosti stečaja ali finančne reorganizacije pri posojiljemalcu;

– izginotju delujočega trga za takšno finančno naložbo zaradi finančnih težav;

– pomembnih podatkih, ki kažejo, da obstaja izmerljivo zmanjšanje ocenjenih prihodnjih denarnih tokov iz skupine finančnih naložb vse od začetnega pripoznanja sredstev; tudi o

– neugodnih spremembah v plačilnem statusu posojiljemalcev (na primer povečanem številu zamujenih plačil ali povečanem številu posojiljemalcev s kreditnimi karticami, ki so dosegli svojo zgornjo mejo in plačujejo le majhne mesečne zneske);

– gospodarskih razmerah v državi ali krajevnem okolju, povezanih z neplačili po sredstvih v skupini (na primer o zvišanju stopnje brezposelnosti na zemljepisnem območju posojiljemalcev, znižanju cen nepremičnin pri hipotekah na zadevnem območju ali neugodnih spremembah razmer v dejavnosti, ki vplivajo na posojiljemalce).

Poleg naštetih vrst dogodkov vsebujejo nepristranski dokazi o oslavitvi finančne naložbe v kapitalski instrument tudi informacije o pomembnih spremembah z neugodnim učinkom, ki so nastale v tehnološkem, tržnem, gospodarskem ali pravnem okolju, v katerem posluje izdajatelj, in nakazujejo, da vrednosti finančne naložbe v kapitalski instrument morda ne bo mogoče nadomestiti.

3.28. Če obstajajo nepristranski dokazi, da je pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni in nabavni vrednosti, nastala izguba zaradi oslavitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki so diskontirani po izvorni učinkoviti obrestni meri finančne naložbe. Knjigovodsko vrednost je treba znižati bodisi neposredno bodisi s preračunom na kontu popravka vrednosti. Izguba zaradi oslavitve se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek.

Če se v naslednjem obdobju velikost izgube zaradi oslavitve zmanjša in je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom po pripoznanju oslavitve (kot je izboljšanje ravni kreditne /zaupajske/ sposobnosti), je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslavitve razveljaviti bodisi neposredno bodisi s preračunom na kontu popravka vrednosti. Zaradi razveljavitve izgube zaradi oslavitve knjigovodska vrednost finančne naložbe ni višja od tiste, ki naj bi bila odplačna vrednost, če izguba zaradi oslavitve ne bi bila pripoznana na dan, ko je izguba zaradi oslavitve razveljavljena. Razveljavitev izgube zaradi oslavitve se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni prihodek.

3.29. Če obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslavitve pri finančni naložbi v kapitalski instrument, za katerega ni objavljena cena na delujočem trgu in ki ni izkazan po pošteni vrednosti, ampak po nabavni vrednosti, ker njegove poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, ali v izpeljani finančni instrument, ki je z njim povezan in ga je treba poravnati z dobavo kapitalskih instrumentov, za katere ni objavljena cena na delujočem trgu, se znesek izgube zaradi oslavitve izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po trenutni tržni donosnosti za podobna finančna sredstva, ter pripozna kot prevrednotovalni finančni odhodek.

3.30. Za računovodenje varovanja pred tveganjem mora organizacija sprejeti pisna pravila obračunavanja varovanja pred tveganjem, obstajati morajo listine o razmerju varovanja pred tveganjem, sprejeti morajo biti cilji in strategija ravnanja s tveganjem. Pravila varovanja pred tveganjem morajo vsebovati najmanj opredelitev instrumentov za varovanje pred tveganjem, pred tveganjem varovane postavke ali transakcije, vrsto tveganja, pred katerim se varuje, opredelitev uspešnosti instrumentov za varovanje pred tveganjem pri njihovem soočanju z izpostavljenostjo spremembam poštene vrednosti varovane postavke ali varovanih denarnih tokov transakcije, ki se pripisujejo varovanju pred tveganjem.

Razmerje varovanja pred tveganjem ustreza pogojem za obračunavanje varovanja pred tveganjem, če je poleg dokumentiranih pravil razmerje varovanja pred tveganjem sestavljeno iz ustreznih instrumentov za varovanje pred tveganjem in ustreznih pred tveganjem varovanih postavk ter razmerje varovanja pred tveganjem izpolnjuje zahteve glede učinkovitosti varovanja. To pa obstaja, če med pred tveganjem varovano postavko in instrumentom za varovanje pred tveganjem obstaja ekonomsko razmerje, učinek kreditnega tveganja ne prevladuje pri spremembah vrednosti, ki so posledica ekonomskega razmerja, in je količnik varovanja pred tveganjem v razmerju varovanja pred tveganjem enak tistemu, ki izvira iz obsega pred tveganjem varovane postavke, ki jo organizacija dejansko varuje, in obsega instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki ga organizacija dejansko uporablja za varovanje obsega pred tveganjem varovane postavke.

Obstajajo tri vrste razmerja varovanja pred tveganji:

a) varovanje poštene vrednosti pred tveganjem je varovanje pred izpostavljenostjo spremembe poštene vrednosti sredstva ali obveznosti ali nepripoznane trde obveze, ki jo je mogoče pripisati posameznemu tveganju in lahko vpliva na poslovni izid;

b) varovanje denarnih tokov pred tveganjem je varovanje pred izpostavljenostjo spremembam denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati specifičnemu tveganju, povezanemu s sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetno napovedano transakcijo, in ki lahko vplivajo na poslovni izid;

c) varovanje čiste finančne naložbe v posel v tujini pred tveganjem.

Pri varovanju pred denarnotokovnimi tveganji mora biti pričakovana transakcija, ki je predmet varovanja, zelo verjetna in izpostavljena spremembam denarnih tokov, ki lahko odločilno vplivajo na poslovni izid.

Pošteno vrednost ali denarne tokove pred tveganjem varovane postavke, ki se pripisujejo varovanju pred tveganjem, in pošteno vrednost instrumenta za varovanje pred tveganjem mora biti mogoče zanesljivo izmeriti.

Pri uspešnem varovanju poštene vrednosti pred tveganjem se dobiček ali izguba iz ponovnega merjenja instrumenta za varovanje pripozna v poslovnem izidu oziroma kapitalu, če instrument za varovanje pred tveganjem varuje kapitalski instrument, za katerega se je organizacija odločila, da bo spremembe poštene vrednosti predstavila v postavki Rezerva, nastala zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti. Dobiček ali izguba pri pred tveganjem varovani postavki iz naslova varovanja pred tveganjem mora prilagoditi knjigovodsko vrednost varovane postavke in biti pripoznana v poslovnem izidu.

Če je pred tveganjem varovana postavka:

a) finančna naložba, ki se meri po pošteni vrednosti prek kapitala, se dobiček ali izguba pri varovani postavki iz naslova varovanja pred tveganjem pripozna v izkazu poslovnega izida;

b) kapitalski instrument, izmerjen po pošteni vrednosti prek kapitala, se zneski iz varovanja poračunajo na postavki rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti;

c) nepripoznana trdna obveza, se kumulativna sprememba poštene vrednosti varovane postavke pripozna kot sredstvo ali obveznost z ustreznim dobičkom oziroma izgubo, ki se pripozna v poslovnem izidu.

Vsaka navedena prilagoditev pred tveganjem varovane postavke se poračuna v poslovnem izidu, če je pred tveganjem varovana postavka finančni instrument, ki se meri po odplačni vrednosti.

Pri varovanju denarnih tokov in čistih finančnih naložb pred tveganjem se del dobička ali izgube iz instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki je opredeljen kot uspešno varovanje pred tveganjem, pripozna v rezervah, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, neuspešni del dobička pa se pripozna v poslovnem izidu.

d) Razkrivanje finančnih naložb

3.31. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkriti samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale

organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

3.32. Potrebno je razkritje narave razmerja med obvladujočo in posamezno odvisno organizacijo, v katerem obvladujoča organizacija neposredno ali prek odvisnih organizacij nima več kot polovice glasovalnih pravic.

3.33. Organizacija sopodvžnika mora za naložbe v skupne podvige razkriti svoj del kapitalskih deležev. Prav tako mora razkriti vse obveze v zvezi s svojimi deleži v skupnih podvigih in svoj del obvez v zvezi s kapitalom skupnih podvigov, ki jih je prevzela skupaj z drugimi sopodvžniki ali sama.

3.34. Pri vseh finančnih naložbah se razkrivajo:

a) računovodska usmeritev za določanje njihove nabavne vrednosti ter kasnejše knjigovodske vrednosti, pošteno vrednosti in odplačne vrednosti;

b) datum zadnjega prevrednotenja finančnih naložb in morebitno sodelovanje neodvisnega ocenjevalca pri tem;

c) gibanje rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi s finančnimi naložbami, ter prevrednotovalnih finančnih prihodkov in odhodkov v tej zvezi.

3.35. Za vsako vrsto finančnih naložb se razkrivajo informacije o:

a) izpostavljenosti različnim vrstam tveganja;

b) obsegu in vrstah finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem;

c) v plačilo zapadlih, vendar še ne udenarjenih naložbah.

3.36. Pri izpostavljenosti obrestnemu tveganju se razkrivajo pogodbeni roki za poprave obrestne mere ali roki za plačilo, in sicer tisti, ki se pojavijo prej.

3.37. Pri izpostavljenosti kreditnemu tveganju se razkrivajo:

a) vrednost, ki najbolje predstavlja največjo možno izpostavljenost takemu tveganju na dan bilance stanja, brez upoštevanja pošteno vrednosti katerega koli poročstva, če druge stranke ne bi bile sposobne izpolniti svojih obveznosti, ki izhajajo iz finančnih instrumentov;

b) pomembno kopičenje kreditnega tveganja.

3.38. Za vsako vrsto finančnih naložb se razkrivajo informacije o njeni pošteni vrednosti. Če pošteno vrednosti ni mogoče ugotoviti dovolj zanesljivo, se to razkrije skupaj z informacijami o glavnih značilnostih vsake vrste finančnih naložb.

C. Opredelitev ključnih pojmov

3.39. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Dolgoročna finančna naložba je finančna naložba, ki jo ima organizacija naložbenica v posesti v obdobju, daljšem od enega leta, in s katero naj bi dolgoročno dosegala donos, ne trgovala. Vsaka druga finančna naložba se v bilanci stanja izkazuje kot kratkoročna finančna naložba.

b) Finančni instrument je pogodba, na podlagi katere nastane finančno sredstvo ene organizacije, in hkrati finančna obveznost ali kapitalski instrument druge organizacije. Pri tem je finančno sredstvo vsako sredstvo, ki je:

a) denar;

b) pogodbeno pravica prejeti denar ali drugo finančno sredstvo;

c) pogodbeno pravica zamenjati finančne instrumente z drugimi pod pogoji, ki utegnejo biti ugodni,

č) kapitalski instrument druge organizacije; ali

d) pogodba, ki se lahko poravna ali se bo lahko poravnala z lastnimi kapitalskimi instrumenti organizacije.

c) Vrednostni papir (vrednostnica) je listina, s katero se izdajatelj zaveže izpolniti zapisano obveznost do njenega zakonitega imetnika. Lastniški vrednostni papir izda organizacija v zvezi s svojim kapitalom, dolžniški vrednostni papir pa v zvezi s svojim dolgom.

č) Izpeljani finančni instrument je finančni instrument:

a) katerega vrednost se spremeni zaradi spremembe določene obrestne mere, tečaja vrednostnih papirjev, cene blaga, valutnega tečaja, indeksa cen, kreditne sposobnosti ali podobnih spremenljivk;

b) ki ne zahteva začetne čiste finančne naložbe ali ki zahteva le majhno čisto začetno finančno naložbo;

c) ki se poravna v prihodnosti. Izpeljani finančni instrumenti so na primer blagovna ali finančna rokovna (terminska) pogodba, pogodba o finančni zamenjavi in pogodba o opcijah. Lahko se uporablja tudi kot instrument za varovanje pred tveganjem.

d) Odplačna vrednost finančnega sredstva je znesek, s katerim se finančno sredstvo izmeri ob začetnem pripoznanju, zmanjšan za odplačilo glavnice, povečan oziroma zmanjšan (po metodi efektivnih obresti) za nabrano odplačilo razlike med začetnim in v plačilo zapadlim zneskom ter zmanjšan (neposredno ali s preračunom na kontu popravka vrednosti) zaradi oslajenosti ali neudenarljivosti.

e) Metoda efektivnih obresti je metoda izračunavanja odplačne vrednosti finančnega sredstva ali skupine finančnih sredstev in razporejanja prihodkov iz obresti ali odhodkov za obresti v ustreznem obdobju. Efektivna obrestna mera je obrestna mera, ki natančno diskontira ocenjeni tok prihodnjih denarnih plačil ali prejemkov v pričakovani dobi finančnega instrumenta – ali, če je ustrezno, v krajšem obdobju – na čisto knjigovodsko vrednost finančnega sredstva. Pri izračunavanju efektivne obrestne mere mora organizacija oceniti denarne tokove ob upoštevanju vseh pogodbenih določb finančnega instrumenta (na primer predplačila, nakupne in podobne opcije), vendar ne sme upoštevati prihodnjih kreditnih izgub. Izračun vključuje vsa nadomestila in zneske, plačane ali prejete med strankama pogodbe, ki niso sestavni del efektivne obrestne mere, ter stroške posla in vse druge premije ali popuste. Predpostavlja se, da je možno denarne tokove in pričakovano dobo skupine podobnih finančnih instrumentov zanesljivo oceniti. Vendar pa mora organizacija v tistih redkih primerih, ko denarnih tokov ali pričakovane dobe finančnega instrumenta (ali skupine finančnih instrumentov) ni mogoče zanesljivo oceniti, uporabiti pogodbene denarne tokove v vsej dobi finančnega instrumenta (ali skupine finančnih instrumentov).

f) Kapitalski instrument je vsaka pogodba, ki dokazuje preostali delež v sredstvih organizacije po odštetu vseh njenih dolgov.

g) Običajen nakup ali običajna prodaja je nakup ali prodaja finančnega sredstva po pogodbi, katere določbe zahtevajo izročitev tega sredstva v roku, ki ga na splošno določajo predpisi ali dogovor na zadevnem trgu.

h) Stroški posla so stroški, pripisljivi neposredno pridobitvi, izdaji ali odtujitvi finančnega sredstva.

i) Datum trgovanja (menjave) je datum, na katerega se organizacija zaveže kupiti ali prodati sredstvo. Datum trgovanja se nanaša na:

a) pripoznanje sredstva, ki naj bi bilo prejeto, in obveznosti, ki naj bi bila poravnana, na datum trgovanja;

b) odpravo pripoznanja sredstva, ki je prodano, pripoznanje dobička ali izgube pri odtujitvi in pripoznanje terjatve do kupca za plačilo na datum prodaje.

Na splošno se obresti od sredstva in ustrezne obveznosti ne začnejo obračunavati pred datumom poravnave, ko se prenese lastninska pravica.

j) Datum poravnave (plačila) je datum, na katerega se sredstvo izroči organizaciji ali ga izroči organizacija. Datum poravnave se nanaša na:

a) pripoznanje sredstva na dan, ko ga organizacija prejme;

b) odpravo pripoznanja sredstva in pripoznanje dobička ali izgube ob odtujitvi na dan, ko ga organizacija izroči.

Kadar se pri obračunavanju uporabi datum poravnave, obračuna organizacija spremembo pošteno vrednosti sredstva, ki bo prejeto, v obdobju med datumom trgovanja in datumom

poravnave na enak način, kot obračuna pridobljeno sredstvo. Torej se sprememba vrednosti ne pripozna za sredstva, ki se izkazujejo po nabavni ali odplačni vrednosti. Pripozna se v poslovnem izidu za sredstva, ki so razvrščena kot finančna sredstva po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, in v kapitalu za sredstva, ki so razvrščena kot finančna sredstva po poštenu vrednosti prek kapitala.

k) Izguba zaradi oslabitve je znesek, za katerega knjigovodska vrednost sredstva, ki ni izmerjeno po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, presega njegovo nadomestljivo vrednost.

l) Instrument za varovanje pred tveganjem je za obračunavanje varovanja pred tveganjem določen izpeljani finančni instrument ali določeno neizpeljano finančno sredstvo ali določena finančna obveznost, katere/ga poštena vrednost ali denarni tokovi bo/do po pričakovanju pobotala/-li spremembo poštene vrednosti ali denarnih tokov pred tveganjem varovane postavke.

m) Pred tveganjem varovana postavka je sredstvo, dolg, trdna obveza ali zelo verjeten predviden posel ali čista naložba v enoto v tujini, ki:

a) izpostavlja organizacijo tveganju spremembe poštene vrednosti ali spremembe prihodnjih denarnih tokov;

b) je za namene obračunavanja varovanja pred tveganjem določena kot varovana pred tveganjem.

n) Varovanje pred tveganjem je določitev enega ali več instrumentov za varovanje pred tveganjem, tako da se sprememba njegove/njihove poštene vrednosti ali prihodnjih denarnih tokov v celoti ali delno pobota s spremembo poštene vrednosti ali denarnih tokov pred tveganjem varovane postavke.

o) Odvisna organizacija je organizacija, ki jo obvladuje druga obvladujoča organizacija.

p) Skupni podvig je skupni dogovor, praviloma organizacije, ki jo ustanovi več sopodvižnikov (pogodbenih strank pri skupnem podvigu), ki imajo pravico do čistih sredstev skupnega podviga. Sopodvižniki na podlagi pogodbenega sporazuma skupaj obvladujejo celotno poslovanje takšne organizacije.

r) Pridružena organizacija je organizacija, v kateri ima proučevana organizacija zaradi svojega kapitalskega deleža v njej ali iz drugih razlogov pomemben vpliv.

s) Donosi iz finančnih naložb so donosi, ki letno pritekajo od organizacij, v katere so te naložbe naložene (na primer obresti, deleži v čistem dobičku, najemnine pri finančnem najemu), in donosi iz njihove odtujitve (na primer presežek iztržka zanje nad njihovo nabavno vrednostjo oziroma knjigovodsko vrednostjo po prevrednotenju).

š) Poštena vrednost je cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala za prenos obveznosti v redni transakciji med udeleženci na trgu na datum merjenja (glejte SRS 16 – *Ugotavljanje in merjenje poštene vrednosti*).

t) Denarne postavke so denarna sredstva, ki jih ima organizacija, ter finančne naložbe v posojila, ki jih bo organizacija prejela poravnane v določeni ali določljivi velikosti denarnih sredstev.

u) Čista naložba v najem je bruto naložba v najem, diskontirana po obrestni meri, sprejeti (uporabljeni) pri sklenitvi najema.

v) Bruto naložba v najem je vsota najemodajalčevih terjatev za najemnine iz finančnega najema in morebitne nezajamčene preostale vrednosti, ki pripada najemodajalcu.

z) Nezajamčena preostala vrednost je tisti del preostale vrednosti v najem danega sredstva, katere realizacija najemodajalcu ni zagotovljena ali jo jamči zgolj stranka, ki ni povezana z najemodajalcem.

ž) Dividende predstavljajo razdelitev kapitalskih instrumentov imetnikom sorazmerno z njihovimi deleži v kapitalu.

Č. Pojasnila

3.40. Finančne naložbe so sestavni del tako finančnih sredstev kakor tudi dolgoročnih in kratkoročnih sredstev orga-

nizacije naložbenice. So podlaga finančnih terjatev do pravnih ali fizičnih oseb, pri katerih se iz tega naslova pojavlja kapital ali finančni dolg. Dani blagovni krediti niso finančne naložbe.

Med finančne naložbe kot posebno vrsto organizacija uvršča tudi naložbe v plemenite kovine, kriptovalute in druga podobna sredstva, katerih namen je ohranjanje vrednosti. Te posebne vrste naložb organizacija po začetnem pripoznanju lahko meri:

(a) po poštenu vrednosti prek poslovnega izida ali

(b) po nabavni vrednosti.

Izbira predstavlja računovodsko usmeritev, ki je organizacija ne sme spremeniti do odprave pripoznanja takšne naložbe.

3.41. Finančno sredstvo se meri po odplačni vrednosti, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

a) finančno sredstvo se poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj je posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov; in

b) v skladu s pogodbenimi pogoji finančnega sredstva na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnano glavnico.

3.42. Finančno sredstvo se meri po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, če se ne meri po odplačni vrednosti ali po poštenu vrednosti prek kapitala.

Po poštenu vrednosti prek poslovnega izida se merijo tudi izpeljani finančni instrumenti, razen tistih, ki so za varovanje pred tveganji.

3.43. Organizacija se lahko ob začetnem pripoznanju nepreklicno odloči, da naložbe v kapitalske instrumente, ki niso v posesti za trgovanje in bi se sicer merile po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, meri po poštenu vrednosti prek kapitala. To odločitev sprejme posamično za vsak instrument (na primer za posamezno delnico) posebej. Zneski, predstavljeni v postavki Rezerva, nastala zaradi merjenja po poštenu vrednosti, se ne smejo prenesti v poslovni izid.

Ko se za tak instrument odpravi pripoznanje, se kumulativni dobiček ali izgube, prej pripoznani v postavki Rezerva, nastala zaradi merjenja po poštenu vrednosti, prerazvrstijo v preneseni čisti poslovni izid. To odraža dobiček ali izgubo, ki bi se pripoznala v poslovnem izidu ob odpravi pripoznanja, če bi se finančno sredstvo merilo po poštenu vrednosti prek poslovnega izida.

Finančno sredstvo, ki ni kapitalski instrument, se meri po poštenu vrednosti prek kapitala, če sta izpolnjena oba pogoja:

a) finančno sredstvo se poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj se dosega s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov in prodajo finančnih instrumentov; in

b) v skladu s pogodbenimi pogoji finančnega sredstva se na določene datume ustvarjajo denarni toki, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnani znesek glavnice.

Pri tem je glavnica poštena vrednost finančnega sredstva ob začetnem pripoznanju, obresti pa predstavljajo nadomestilo za časovno vrednost denarja za kreditno tveganje, povezano z neporavnanim zneskom glavnice, ter za druga osnovna tveganja in stroške, povezane s posojanjem, ter profitna marža.

3.44. Organizacija za finančna sredstva, ki se merijo in obračunavajo po nabavni vrednosti, ugotavlja na vsak dan bilance stanja, ali obstaja kakšen nepristranski dokaz o morebitni oslabljenosti na njihovo nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost se izmeri po poštenu vrednosti, znižani za stroške prodaje, ali vrednosti pri uporabi, odvisno od tega, katera je višja: a) poštena vrednost, znižana za stroške prodaje, je cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala v redni transakciji med udeleženci na trgu na datum merjenja;

b) vrednost pri uporabi je sedanja vrednost ocenjenih prihodnjih denarnih tokov iz finančnih sredstev (na primer dividende), za katere se pričakuje, da se bodo pojavili zaradi stalne uporabe sredstva, in vrednost finančnega sredstva ob njegovi odtujitvi.

Nadomestljiva vrednosti se meri po SRS-ju 17 – *Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev*.

3.45. Poslovni model organizacije se nanaša na način, na katerega ta upravlja finančna sredstva. Določa, ali bodo de-

narni tokovi izhajali iz prejemanja pogodbenih denarnih tokov, prodaje finančnih sredstev ali obojega. Poslovni model določi poslovodstvo in mora biti stvaren, ne samo navedba.

Poslovni model, katerega cilj je posedovanje sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, pomeni posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov v času trajanja instrumenta. Ni nujno, da organizacija instrumente drži do zapadlosti. Običajno bo take instrumente prodala, če se njihovo kreditno tveganje poveča.

Poslovni model, katerega cilj se dosega tako s prejetjem pogodbenih denarnih tokov kot s prodajo finančnih instrumentov, vključuje v primerjavi s prejšnjim večjo pogostost in vrednost prodaj.

Finančna sredstva se merijo po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, če ne spadajo v poslovni model, katerega cilj je posedovanje sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov, ali poslovni model, katerega cilj se dosega tako s prejetjem pogodbenih denarnih tokov kot s prodajo finančnih sredstev. Eden od poslovnih modelov, ki privede do merjenja po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, je model, po katerem organizacija upravlja finančna sredstva s ciljem ustvarjanja denarnih tokov s prodajo sredstev. Organizacija sprejema odločitve na podlagi poštene vrednosti teh sredstev in sredstva upravlja tako, da zagotavlja poštene vrednosti. V tem primeru bo cilj organizacije običajno privedel do aktivnega kupovanja in prodaje. Čeprav bo organizacija morda prejela pogodbeno denarno tokove, medtem ko poseduje finančno sredstvo, se cilj takega poslovnega modela ne dosega tako s prejetjem denarnih tokov kot prodajo finančnih sredstev. Prejetje pogodbenih denarnih tokov ni bistveno za doseganje cilja poslovnega modela, ampak je postranska dejavnost.

3.46. Organizacija lahko opravi prerazvrstitev finančnih sredstev med skupinami iz SRS-ja 3.7, le če se spremeni poslovni model za upravljanje finančnih sredstev.

Prerazvrstitev se uporablja za naprej od datuma prerazvrstitve.

Če organizacija prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po odplačni vrednosti, v kategorijo, ki se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se njegova poštena vrednost izmeri na datum prerazvrstitve. Morebiten dobiček ali izguba, ki izhaja iz razlike med prejšnjo odplačno vrednostjo finančnega sredstva in pošteno vrednostjo, se pripozna v poslovnem izidu.

Če organizacija prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po odplačni vrednosti, v kategorijo, ki se meri po pošteni vrednosti prek kapitala, se njegova poštena vrednost izmeri na datum prerazvrstitve. Morebitni dobiček ali izguba, ki izhaja iz razlike med prejšnjo odplačno vrednostjo finančnega sredstva in pošteno vrednostjo, se pripozna v postavki Rezerva, nastala zaradi merjenja po pošteni vrednosti. Efektivna obrestna mera in merjenje izgub zaradi oslavitve se ne prilagodita zaradi prerazvrstitve.

Če organizacija prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po pošteni vrednosti prek kapitala, v kategorijo, ki se meri po odplačni vrednosti, se finančno sredstvo prerazvrsti po njegovi pošteni vrednosti na datum prerazvrstitve. Kumulativni dobiček ali izguba, predhodno pripoznana v kapitalski postavki Rezerve, nastale zaradi merjenja po pošteni vrednosti, se odstrani iz kapitala. Posledično se finančno sredstvo na datum prerazvrstitve meri, kot da bi se vedno merilo po odplačni vrednosti. Efektivna obrestna mera in merjenje pričakovanih izgub se ne prilagodita zaradi prerazvrstitve.

Če organizacija prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, v kategorijo, ki se meri po pošteni vrednosti prek kapitala, se finančno sredstvo še naprej meri po pošteni vrednosti.

Če organizacija prerazvrsti finančno sredstvo iz kategorije, ki se meri po pošteni vrednosti prek kapitala, v kategorijo, ki se meri po pošteni vrednosti prek poslovnega izida, se finančno sredstvo še naprej meri po pošteni vrednosti. Kumulativni dobiček ali izguba, prej pripoznana v postavki kapitala (oziroma v

drugem vseobsegajočem donosu), se prerazvrstita iz kapitala v poslovni izid na datum prerazvrstitve.

3.47. Organizacija na dan prehoda na SRS 3 (2024), to je po stanju 1. januarja 2024 oziroma prvi dan poslovnega leta, ki se začne po tem datumu, prerazporedi postavke finančnih sredstev in primerjalnih računovodskih izkazov ne preračuna. Učinke pri prerazvrščanju med skupinami obravnava tako, kot če bi se spremenil poslovni model. Pri tem uporabi računovodska pravila iz SRS-ja 3.46.

Učinke prehoda na SRS-je (2024) organizacija razkrije pri prvem poročanju po SRS-ju 3 (2024).

3.48. Organizacija lahko uporabi določbo SRS-ja 3.42 tudi za naložbe v točke sklada. A le za tiste, pri katerih je poštena vrednost mogoče zanesljivo določiti. Finančne naložbe v alternativne investicijske sklade, ki denimo vlagajo v družbe z omejeno odgovornostjo in druge organizacije ter za katere poštene vrednosti (po SRS-ju 16) ni mogoče zanesljivo ugotoviti, se merijo po nabavni vrednosti.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

3.49. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 3 – *Finančne naložbe* (2016) in Pojasnila 1 k SRS-ju 3 (2016).

Slovenski računovodski standard 4 (2024) ZALOGE

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju zalog materiala, trgovskega blaga, nedokončane proizvodnje in proizvodov. Obravnava:

- a) razvrščanje zalog;
- b) pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj zalog;
- c) začetno računovodsko merjenje zalog;
- č) prevrednotovanje zalog;
- d) razkrivanje zalog.

Povezan je predvsem s Slovenskima računovodskima standardoma (SRS) 12 in 14.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredeljitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje zalog

4.1. Zaloge so praviloma sredstva v opredmeteni obliki, ki bodo porabljena pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev ali prodana v okviru rednega poslovanja.

4.2. Zaloga materiala zajema količine v skladišču, dodelavi in predelavi, pa tudi na poti od dobavitelja, če jih je organizacija že prevzela oziroma jih že obvladuje. Za material se lahko prav tako šteje drobn inventar z dobo koristnosti do leta dni, lahko pa tudi tisti z dobo koristnosti več kot leto dni, če njegova posamična nabavna cena ne presega 500 evrov.

4.3. Zaloga v postopku proizvodnje zajema nedokončano proizvodnjo in polproizvode.

4.4. Zaloga, namenjena prodaji, zajema dokončane proizvode in trgovsko blago v skladišču ter količine na poti do kupca, dokler jih ne prevzame v obvladovanje, trgovsko blago pa tudi količine na poti od dobavitelja, če jih je organizacija že prevzela oziroma jih že obvladuje.

4.5. Dani predujmi za material in trgovsko blago, ki se v bilanci stanja izkazujejo v povezavi z zalogami, se knjigovodsko izkazujejo kot terjatve.

4.6. Količine v zalogi je treba ločevati od poškodovanih stvari v zalogi, proizvodov iz ustavljene proizvodnje, proizvodov slabše kakovosti in neprodajljivega trgovskega blaga.

b) Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj zalog

4.7. Stvar v zalogi se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna, če:

a) jo organizacija obvladuje in ji omogoča doseganje gospodarskih koristi in

b) je mogoče njeno nabavno vrednost oziroma stroškovno vrednost ali pošteno vrednost (kadar gre za zaloge iz bioloških sredstev oziroma kmetijskih pridelkov) zanesljivo izmeriti.

4.8. Če se pri stvari v zalogi ugotovijo kakovostne spremembe v smislu SRS-ja 4.6, se prikažejo tudi v knjigovodskih razvidih.

4.9. Pripoznanje stvari v zalogi kot sredstva v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se odpravi, ko je porabljena, prodana ali kako drugače preneha obstajati, kar potrjujejo ustrezne listine. Organizacija mora posebej voditi evidence zalog, ki so bile predmet lastne porabe.

c) Začetno računovodsko merjenje zalog

4.10. Količinska enota zaloge materiala in trgovskega blaga se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Med nevračljive nakupne dajatve se vštevata tudi tisti davek na dodano vrednost, ki se ne povrne. Nakupna cena se zniža za dobljene popuste.

4.11. Količinska enota proizvoda oziroma nedokončane proizvodnje (razen zaloge iz biološkega sredstva, merjene po pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje) se ob začetnem pripoznanju praviloma ovrednoti po proizvajalnih stroških v širšem ali ožjem pomenu, lahko pa tudi samo s spremenljivimi proizvajalnimi stroški v ožjem pomenu. V vrednotenju zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje se lahko vključijo še drugi stroški, vendar samo, če so povezani z njihovo spravitvijo do trenutnih nahajališč in trenutnih stopenj dodelave.

Vštevaje posrednih stroškov v ceno količinske enote proizvoda ali nedokončane proizvodnje v zalogi mora biti povezano s spravitvijo zalog do trenutnih nahajališč in trenutnih stopenj dodelave. V ceno količinske enote proizvoda ali nedokončane proizvodnje je mogoče vštetiti tudi stroške izposojanja, s katerimi se ti financirajo do trenutka njihovega dokončanja oziroma usposobitve za prodajo, kadar gre za proizvajalne procese, ki trajajo dlje kot eno leto, vendar pa zaradi tega vrednost zaloge ne sme presegati čiste iztržljive vrednosti.

Količinska enota pospravljenega kmetijskega pridelka iz bioloških sredstev se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje v trenutku spravitve. Ta vrednost je izvirna vrednost ob začetnem pripoznanju zalog proizvodov. Dobiček ali izguba, ki se pojavi ob začetnem pripoznanju pospravljenega kmetijskega pridelka po pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje, se pripozna v poslovnem izidu prek poslovnih prihodkov in odhodkov.

Le v izrednih primerih, če poštene vrednosti pospravljenih kmetijskih pridelkov iz bioloških sredstev organizacije ni mogoče zanesljivo izmeriti, se pospravljeni kmetijski pridelek ovrednoti v skladu s prvim odstavkom SRS-ja 4.11.

4.12. Vrednosti sestavin v ceni količinske enote in celotna cena količinske enote izhajajo ob začetnem pripoznanju iz izvirnih vrednosti. Izjemni stroški neposrednega materiala in neposrednega dela, pa tudi izjemni posredni stroški se ne smejo vštetiti v ceno količinske enote v zalogi. Všetje stalnega

dela posrednih proizvajalnih stroškov mora temeljiti na običajni stopnji izrabe zmogljivosti običajnega obsega proizvajalnih zgradb, opreme in zaposlenih.

4.13. Če se cene v obračunskem obdobju na novo nabavljenih količinskih enot ali stroški na novo proizvedenih količinskih enot razlikujejo od cen oziroma stroškov količinskih enot iste vrste v zalogi, se lahko med letom za zmanjševanje teh količin uporablja metoda zaporednih cen (fiffo) ali metoda tehtanih povprečnih cen. Povprečne cene lahko organizacija izračunava za vsak dodatni prejem v zalogo (metoda drsečih tehtanih povprečnih cen) ali za obdobje.

Drobni inventar, dan v uporabo, prenese organizacija takoj med stroške, lahko pa ga v obdobju, ki ni daljše od leta dni, postopoma prenaša mednje.

4.14. Če se uporabljajo stalne (ocenjene, standardne) cene, se obračunavajo odmiki posebej po skupinah sorodnih stvari v zalogi oziroma posebej po posameznih projektih. Odmiki od stalnih cen se izračunavajo tako, da je zadoščeno sprotne vrednotenju zalog po SRS-ju 4.13.

4.15. Knjigovodska vrednost porabljenih zalog je strošek, knjigovodska vrednost prodanih zalog pa poslovni odhodek. Za poslovni odhodek se šteje tudi vrednost pri popisu ugotovljenega primanjkljaja, za katerega ni nihče osebno odgovoren.

č) Prevrednotovanje zalog

4.16. Prevrednotenje zalog je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Opravi se lahko na koncu poslovnega leta ali med njim.

4.17. Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po nižji izmed njiju.

Biološka sredstva, ki so zaloge (na primer pitana živina za zakol, perutnina za zakol), je treba tako ob začetnem pripoznanju in ob vsakem koncu poročevalskega obdobja ovrednotiti po pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje, razen v izrednih primerih, če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti.

4.18. Vrednost zalog ni v celoti nadomestljiva, če so zaloge poškodovane, če so v celoti ali delno zastarele ali če se njihove prodajne cene znižajo pod knjigovodsko vrednost. Vrednost zalog tudi ni nadomestljiva, če se povečajo ocenjeni stroški dokončanja ali ocenjeni stroški v zvezi s prodajo tako, da skupaj presežejo pričakovane prodajne cene. Če knjigovodska vrednost, vključno s tisto po zadnjih dejanskih nabavnih cenah oziroma stroškovnih cenah, presega njihovo čisto iztržljivo vrednost, jo je treba znižati do čiste iztržljive vrednosti. Vrednost zalog je treba znižati pri vsaki postavki ali skupini podobnih postavk zalog posebej.

4.19. Čista iztržljiva vrednost zalog, potrebnih za izpolnitev sklenjenih prodajnih pogodb, mora biti izračunana na podlagi pogodbenih cen. Če so prodajne pogodbe sklenjene za število proizvodov, ki je manjše od števila proizvodov v zalogi, jo je za razliko treba izračunati na podlagi splošno veljavnih tržnih cen.

4.20. Vrednosti normalnih zalog materiala, ki naj bi jih porabili pri proizvajanju, ni treba znižati pod raven izvirne vrednosti, če je mogoče pričakovati, da bo prodajna vrednost dokončanih proizvodov, v katere bodo vstopile, enaka izvirni vrednosti ali višja od nje. Če pa je mogoče pričakovati, da bo izvirna vrednost dokončanih proizvodov višja od čiste iztržljive vrednosti, je treba znižati vrednost zalog materiala na raven čiste iztržljive vrednosti.

4.21. Znižanje vrednosti zalog surovin, materiala in drobnega inventarja, zalog nedokončane proizvodnje, proizvodov in trgovskega blaga zaradi njihovega prevrednotenja obremenjuje prevrednotovalne poslovne odhodke.

d) Razkrivanje zalog

4.22. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkriti samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

4.23. Razkrijejo se:

a) računovodske usmeritve, uporabljene pri sprotnem in končnem vrednotenju zalog, pa tudi uporabljene metode obračunavanja stroškov;

b) odpisi in prevrednotenja zalog po posameznih temeljnih vrstah;

c) presežki in primanjkljaji pri popisu zalog.

4.24. Razkrije se knjigovodska vrednost zalog, ki je zastavljena kot jamstvo za obveznosti.

C. Opredelitev ključnih pojmov

4.25. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Material v širšem pomenu so osnovni in pomožni material, polproizvodi, deli, nadomestni deli, drobni inventar ter gorivo in mazivo. Odpadki pri odpisanih stvarih ali lastni proizvodnji se štejejo za material, če so namenjeni prodaji.

b) Drobni inventar v širšem pomenu so orodje, naprave in druga oprema ter ločljiva embalaža in podobne stvari z dobo koristnosti do leta dni. Organizacija lahko uvrsti med drobni inventar tudi stvari drobnega inventarja, katerih doba koristnosti je daljša od leta dni in katerih posamična nabavna cena ne presega 500 evrov.

c) Nedokončana proizvodnja v širšem pomenu obsega nedokončano proizvodnjo na proizvodnih mestih, lastne polproizvode in dele, namenjene za dokončevanje proizvodov, ter odpadke, namenjene uporabi v proizvodnji.

č) Proizvodi so dokončani proizvodi v obliki stvari, namenjeni neposredni prodaji, ki pa so še vedno last organizacije. Vključujejo tudi tista biološka sredstva, ki so zaloga.

d) Kmetijski pridelek je pospravljen proizvod bioloških sredstev organizacije.

e) Trgovsko blago so kupljeni proizvodi, namenjeni prodaji.

f) Uvozne dajatve v okviru nabavne cene so carina pri uvozu, vstopni davek na dodano vrednost in morebitne druge dajatve pri nabavi.

g) Neposredni stroški nabave so prevozni stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški prevoznega zavarovanja, stroški posebej zaračunane embalaže, stroški spremljanja blaga, stroški storitev posredniških agencij in podobni stroški, ki bremenijo kupca.

h) Proizvajalni stroški so neposredni stroški materiala, neposredni stroški dela, neposredni stroški storitev, neposredni stroški amortizacije in posredni proizvodni stroški.

i) Posredni proizvodni stroški so stroški materiala, storitev, dela in amortizacije, obračunani v okviru proizvodnega procesa, a jih ni mogoče neposredno povezovati z nastajajočimi poslovnimi učinki.

j) Proizvajalni stroški v ožjem pomenu so proizvodni stroški, ki nastajajo v procesu proizvodnje, **proizvajalni stroški v širšem pomenu** pa proizvodni stroški, ki nastajajo do dokončanja procesa proizvodnje in obsegajo tudi posredne stroške nakupovanja.

k) Spremenljivi proizvodni stroški so poleg neposrednih spremenljivih proizvodnih stroškov še spremenljivi del posrednih proizvodnih stroškov.

l) Popusti pri nakupni ceni so le popusti, zapisani na računu; kasneje dobljeni popusti zmanjšujejo poslovne odhodke.

m) Stalna (ocenjena, standardna) cena je načrtovana (planska) nabavna cena ali pa so načrtovani stroški v smislu prvega odstavka SRS-ja 4.11.

n) Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna vrednost, dosežena v rednem poslovanju, znižana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške v zvezi s prodajo.

o) Stroški izposojanja so obresti in drugi stroški v zvezi z izposojanjem finančnih sredstev za proizvodnjo določenega proizvoda. To so tisti stroški, ki bi se jim bilo mogoče izogniti, če se ne bi pojavili izdatki za sredstvo v procesu proizvodnje.

Določijo se v znesku dejanskih stroškov namenskih posojil ali na podlagi sodila za pripis stroškov nenamenskih posojil, zmanjšanih za vse morebitne prihodke od financiranja v zvezi z začasno finančno naložbo izposojenih sredstev. Stroški nenamenskih posojil se v ceno enote proizvoda ali nedokončane proizvodnje v zalogi vključijo po obrestni meri, ki se izračuna kot tehtano povprečje obrestnih mer za tiste izposoje, ki v obdobju še niso poravnane. Vključevanje stroškov izposojanja v ceno enote proizvoda ali nedokončane proizvodnje v zalogi se ob daljših prekinitvah v procesu njihovega proizvodnje oziroma usposabljanja za prodajo začasno prekine in znova začne, ko aktivnosti ponovno stečejo. Organizacija ne začne pripisa stroškov izposojanja k vrednosti proizvoda oziroma nedokončane proizvodnje, dokler niso izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

a) v organizaciji nastanejo izdatki za sredstvo;

b) v organizaciji nastanejo stroški izposojanja;

c) organizacija začne proizvodnjo.

Organizacija preneha usredstvovati stroške izposojanja, ko je proizvodni proces zaključen in proizvod pripravljen za prodajo.

p) Biološko sredstvo je živa žival ali rastlina.

r) Pospravev pridelka je ločitev pridelka od biološkega sredstva ali prenehanje življenja biološkega sredstva.

s) Stroški prodaje so stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno odtujitvi sredstva ali denar ustvarjajoče enote, brez stroškov financiranja in davka iz dobička. Ti stroški obsegajo predvsem morebitne pravne stroške, dajatve, stroške odstranitve sredstva in neposredne dodatne stroške, povezane s pripravljanjem sredstva za prodajo. Stroški prodaje vključujejo tudi prevozne in druge stroške, ki so potrebni, da sredstvo pride na trg.

Č. Pojasnila

4.26. Zaloge materiala oziroma trgovskega blaga, oddanega v dodelavo in predelavo, izkazuje lastnik med svojimi zalogami, ob vrnitvi iz dodelave in predelave pa zviša njihovo do tedaj izkazano vrednost za stroške v zvezi z dodelavo oziroma predelavo in za zaračunani davek na dodano vrednost, če ga pri obračunu ni mogoče odbiti kot vstopni davek. Organizacija, ki sprejme zaloge materiala oziroma trgovskega blaga v dodelavo oziroma predelavo, ni lastnica teh zalog, zato jih spremlja zunajbilančno. Dodelavo oziroma predelavo zaračuna lastniku, zaračunani znesek pa je zanjo poslovni prihodek. Posebej se izkazuje material oziroma trgovsko blago, oddan/kooperantom.

4.27. Zaloge proizvodov oziroma polproizvodov, oddanih v dodelavo oziroma predelavo, izkazuje lastnik med svojimi zalogami, ob vrnitvi iz dodelave oziroma predelave pa poveča proizvodne stroške storitev dodelave oziroma predelave. Organizacija, ki sprejme zaloge proizvodov oziroma polproizvodov v dodelavo oziroma predelavo, ni lastnica teh zalog, zato jih spremlja zunajbilančno. Dodelavo oziroma predelavo zaračuna lastniku, zaračunani znesek pa je zanjo poslovni prihodek.

4.28. Stroški izposojanja, nastali v zvezi z nedokončano proizvodnjo in dokončanimi proizvodi, se vštevajo v vrednost nedokončane proizvodnje in proizvodov pri proizvodnih procesih, ki trajajo dlje kot eno leto, na primer v ladjedelništvu, gradbeništvu in podobnih dejavnostih.

4.29. Nakupna vrednost na novo pridobljene zgradbe ali strošek odškodnine za zgradbo, ki bo odstranjena zaradi nove, zgrajene za trg, sta strošek priprave gradbišča, ki se lahko kot strošek materiala v skladu z izbrano metodo vrednotenja všteje v ceno količinske enote v zalogi. Vendar pa to velja samo, kadar čas do odstranitve take zgradbe ni daljši od enega leta. Drugače jo je treba pripoznati med osnovnimi sredstvi ali naložbenimi nepremičninami.

4.30. Ocena čiste iztržljive vrednosti mora temeljiti na čim zanesljivejših dokazih, razpoložljivih v času pripravljanja ocen

vrednosti, ki jo bodo oziroma bi jo zaloge dosegle pri prodaji, ne na občasnih nihanjih cen ali stroškov.

4.31. Zaloge je treba v celoti odpisati, če je njihova prodaja za vedno ustavljena ali uporaba prepovedana.

4.32. Spremembe čiste iztržljive vrednosti zalog, ki jih imajo v posesti proizvajalci kmetijskih in gozdarskih proizvodov, kmetijskih pridelkov po pospravitvi ter rudnin in mineralnih proizvodov ter se vrednotijo po čisti iztržljivi vrednosti glede na stopnjo proizvodnje, se pripoznajo v poslovnem izidu obdobja, v katerem so nastale spremembe.

Spremembe poštene vrednosti zalog, ki jih imajo v posesti posredniki, ki kupujejo ali prodajajo trgovsko blago po naročilu drugih ali za svoj račun, in se vrednotijo po pošteni vrednosti z odbitkom stroškov prodaje, se pripoznajo v poslovnem izidu obdobja, v katerem so nastale spremembe.

4.33. Pri lastni porabi bioloških sredstev, ki so zaloge, ter pospravljenih kmetijskih pridelkov iz bioloških sredstev mora organizacija v skladu s SRS-jem 4.9 posebej voditi evidence lastne porabe takih zalog.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

4.34. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 4 – *Zaloge* (2016).

Slovenski računovodski standard 5 (2024) TERJATVE

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju kratkoročnih in dolgoročnih poslovnih terjatev. Obravnava:

- a) razvrščanje terjatev;
- b) pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj terjatev;
- c) začetno računovodsko merjenje terjatev;
- č) prevrednotovanje terjatev;
- d) razkrivanje terjatev.

Ne obravnava aktivnih (usredstvenih) časovnih razmejitev.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 15, 17 in 20.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredeljitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje terjatev

5.1. Terjatve so na premoženjskopравnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga ali pri danih predplačilih dobavo kakih stvari ali opravitev kake storitve. V vsakem primeru, razen pri danih predplačilih, gre za vzporejanje pogodbene pravice ene stranke, da dobi denar, z ustrežno obvezo druge pogodbene stranke, da izpolni obvezo.

Za poslovne terjatve se ne štejejo finančne naložbe, ampak le tiste, povezane s finančnimi prihodki, ki izhajajo iz njih. Finančna sredstva, ki niso poslovne terjatve, so obravnavana

v SRS-ju 3 – Finančne *naložbe*. Aktivne časovne razmejitve spadajo med poslovne terjatve le v širšem pomenu in niso predmet tega standarda.

5.2. Terjatve se pojavljajo večinoma do kupcev ali prevzemnikov terjatev ali drugih financerjev prodanih proizvodov in opravljenih storitev, lahko pa tudi do dobaviteljev prvih poslovnega procesa, zaposlenih, udeležencev pri razporejanju poslovnega izida, financerjev, do izdajateljev kapitalskih in dolžnikov finančnih instrumentov, katerih imetnik je organizacija, in do države. Vključujejo tudi poslovne terjatve iz poslovanja za tuj račun, za odškodnine in terjatve iz drugih poslovnih razmerij.

5.3. Terjatve do kupcev so terjatve v zvezi s prodanimi proizvodi, trgovskim blagom in opravljenimi storitvami, pa tudi v zvezi s prodanimi drugimi sredstvi. Terjatve do drugih financerjev prodanih proizvodov in opravljenih storitev so predvsem terjatve do države v zvezi z državnimi podporami ali subvencijami.

5.4. Terjatve do dobaviteljev prvih poslovnega procesa so njim dani predujmi za opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva, zaloge in še ne opravljene storitve, pa tudi njim dana preplačila, are in varščine, terjatve do zaposlenih, njim dani predujmi in odškodninske obremenitve.

5.5. Terjatve do udeležencev pri razporejanju poslovnega izida so terjatve do države iz naslova preveč plačanih davkov ali do tistih, ki so dolžni prispevati k poravnavi izgube. Terjatve do financerjev se pojavljajo v glavnem v zvezi z nevplačanim v plačilo zapadlim vpisanim kapitalom, terjatve do izdajateljev kapitalskih in dolžnikov finančnih instrumentov, katerih imetnik je organizacija, pa v zvezi z njim obračunanimi obrestmi in deleži v njihovem čistem dobičku. Posebna vrsta terjatev so odložene terjatve za davek.

5.6. Dani predujmi se v bilanci stanja izkazujejo znotraj gospodarske kategorije, na katero se nanašajo. Dani predujmi za opredmetena osnovna sredstva se izkazujejo znotraj opredmetenih osnovnih sredstev, dani predujmi za neopredmetena sredstva so sestavni del neopredmetenih sredstev, dani predujmi za zaloge pa sestavni del zalog.

5.7. Terjatve se glede na zapadlost v plačilo razčlenjujejo na dolgoročne in kratkoročne. Na to razčlenitev ne vpliva razvidovanje predujmov med sredstvi v smislu SRS-ja 5.6, ki so praviloma kratkoročne terjatve. Kratkoročne terjatve se predvidoma udenarijo najkasneje v letu dni. Vse druge terjatve se praviloma štejejo za dolgoročne.

V bilanci stanja se dolgoročne terjatve, ki so že zapadle (a še niso poravnane), in dolgoročne terjatve, ki bodo zapadle v plačilo v letu dni po dnevu bilance stanja, izkazujejo kot kratkoročne terjatve.

5.8. Terjatve se razčlenjujejo na tiste, ki se nanašajo na organizacije v skupini, pridružene organizacije in druge. Take terjatve se obravnavajo posebej tudi zaradi sestavljanja konsolidiranih računovodskih izkazov. Posebej se obravnavajo še terjatve in deleži v terjatvah pri skupni dejavnosti.

5.9. Terjatve se razčlenjujejo tudi na tiste, ki se nanašajo na stranke v državi, in na tiste, ki se nanašajo na stranke v tujini.

5.10. Prejeti vrednostni papirji za poravnavo terjatev niso sestavni del terjatev. Prejeti čeki in takoj udenarljivi vrednostni papirji so sestavni del denarnih sredstev, prejete menice in vrednostni papirji s kasnejšo zapadlostjo v plačilo pa sestavni del kratkoročnih finančnih naložb.

5.11. Terjatve v posesti za trgovanje so sestavni del kratkoročnih finančnih naložb.

5.12. Vrednost terjatev je mogoče varovati pred tveganjem z ustreznimi izpeljanimi finančnimi instrumenti, ki spadajo med kratkoročne finančne naložbe ali kratkoročne finančne obveznosti.

b) Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj terjatev

5.13. Terjatve se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna kot sredstvo, če:

- a) jo organizacija obvladuje in ji omogoča doseganje gospodarskih koristi, povezanih z njo; in
- b) je mogoče njeno izvirno vrednost zanesljivo izmeriti.

5.14. Terjatev se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja na podlagi ustreznih listin pripozna kot sredstvo, ko se začnejo obvladovati nanjo vezane pogodbene pravice, če so izpolnjeni pogoji iz SRS-ja 5.13.

5.15. Odložene terjatve za davek se izkažejo kot dolgoročne terjatve.

5.16. Kratkoročne terjatve za davek se pojavijo iz vseh vrst terjatev do države iz naslova davkov, ki temeljijo na predpisih o obdavčenju. Terjatve do države so še terjatve za vračilo davkov, ki jih organizacije plačujejo v tujini, pa tudi terjatve za vračilo davkov v tujini, če temeljijo na davčnih predpisih in so izpolnjeni pogoji za pripoznanje terjatev iz SRS-ja 5.13.

5.17. Pripoznanje terjatve kot sredstva v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se odpravi, če prenehajo pogodbene pravice do denarnih tokov iz terjatev ali se terjatve prenesejo in prenos izpolnjuje pogoje za odpravo pripoznanja.

Terjatev se prenese samo, kadar:

a) se prenesejo pogodbene pravice do prejemanja denarnih tokov iz terjatve ali

b) se obdržijo pogodbene pravice do prejemanja denarnih tokov iz terjatve, vendar se prevzame pogodbena obveza za izplačilo teh denarnih tokov enemu ali več prejemnikom.

Če organizacija obdrži pogodbene pravice do prejemanja denarnih tokov iz terjatve, vendar prevzame pogodbeno obvezo za izplačilo teh denarnih tokov enemu ali več prejemnikom, se ta posel obravnava kot prenos terjatve samo, če so izpolnjeni naslednji trije pogoji:

a) organizacija nima obveze izplačati zneskov prejemnikom, razen če prejme ustrezne zneske iz izvirnega sredstva (terjatve);

b) pogodba o prenosu organizaciji prepoveduje prodajo ali zastavo izvirnega sredstva (terjatve), razen zastave kot zavarovanja prejemnikom za obvezo izplačila denarnih tokov;

c) organizacija je obvezana izplačati vse denarne tokove, ki jih prejme v imenu prejemnikov, brez pomembnih zamud.

Kadar se terjatev prenese, organizacija oceni, v kakšnem obsegu je obdržala tveganja in koristi, povezane z lastništvom terjatve. V tem primeru velja naslednje:

a) če se prenesejo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom terjatve, se pripoznanje terjatve odpravi, kakršne koli pravice in obveze, ki nastanejo oziroma se obdržijo pri prenosu, pa pripoznajo ločeno kot sredstva ali obveznosti;

b) če se obdržijo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom terjatve, se terjatev še naprej pripoznava;

c) če se niti ne prenesejo niti ne obdržijo skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom terjatve, organizacija presodi, ali je ohranila obvladovanje terjatve. V tem primeru velja naslednje:

– če se ne ohrani obvladovanje terjatve, se pripoznanje terjatve odpravi ter se kakršne koli pravice in obveze, ki nastanejo ali se obdržijo pri prenosu, ločeno pripoznajo kot sredstva ali obveznosti;

– če se obvladovanje terjatve ohrani, se terjatev še naprej pripoznava v obsegu, v katerem je organizacija še naprej udeležena v terjatvi.

c) Začetno računovodsko merjenje terjatev

5.18. Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Prvotne terjatve se lahko kasneje povečajo ali zmanjšajo, na primer zaradi naknadnih popustov, vračil blaga ali glede na prejeto plačilo ali drugačno poravnava, za vsak znesek, utemeljen s pogodbo.

5.19. Kasnejša povečanja terjatev (razen danih predujmov) praviloma povečujejo ustrezne poslovne prihodke ali finančne prihodke.

5.20. Obresti od terjatev so finančni prihodki.

5.21. Kasnejša zmanjšanja terjatev (razen danih predujmov) ne glede na prejeto plačilo ali drugačno poravnava praviloma zmanjšujejo ustrezne poslovne prihodke ali finančne prihodke.

č) Prevrednotovanje terjatev

5.22. Prevrednotenje terjatev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Za prevrednotenje se ne šteje pogodbena zvišanje oziroma znižanje njihove knjigovodske vrednosti, zaradi česar se terjatve neposredno povečajo ali zmanjšajo. Opravi se lahko na koncu poslovnega leta ali med njim. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje terjatev zaradi njihove oslabitve oziroma odprave oslabitev, to je znižanja oziroma morda kasneje zvišanja njihove vrednosti na njihovo udenarljivo vrednost.

5.23. Terjatve se praviloma merijo po odplačni vrednosti.

5.24. Terjatve, izražene v tuji valuti, se na dan bilance stanja preračunajo v domačo valuto. Povečanje terjatev iz tečajnih razlik povečuje finančne prihodke, zmanjšanje terjatev pa finančne odhodke.

5.25. Če obstajajo nepristranski dokazi za izgubo pri terjatvi, izkazani po odplačni vrednosti, zaradi prevrednotenja na nižjo udenarljivo vrednost, se izguba zaradi oslabitve izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo terjatve pred prevrednotenjem in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki so diskontirani po dejanski oziroma dogovorjeni obrestni meri. Knjigovodsko vrednost terjatve je treba znižati s preračunom na kontu popravka vrednosti. Izguba bremeni prevrednotovalne poslovne odhodke v zvezi s terjatvami.

Terjatve, za katere se po začetnem pripoznanju domneva, da ne bodo poravnane oziroma ne bodo poravnane v celotnem znesku, se razkrijejo kot dvomljive, če se zaradi njih začne sodni postopek, pa kot sporne.

5.26. Če se pri terjatvah, prevrednotenih na nižjo udenarljivo vrednost, v naslednjem obdobju izguba zaradi prevrednotenja zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povežati z dogodkom po prevrednotenju na nižjo udenarljivo vrednost, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi prevrednotenja razveljaviti s preračunom na kontu popravka vrednosti. Zaradi razveljavitve knjigovodska vrednost terjatve ne sme biti višja od vrednosti, ki naj bi bila odplačna vrednost, če prevrednotenje na nižjo udenarljivo vrednost ne bi bilo pripoznano na dan, ko je izguba razveljavljena. Vrednost razveljavitve izgube se obravnava kot prevrednotovalni poslovni prihodek v zvezi s terjatvami.

5.27. Odložene terjatve za davek se ne diskontirajo.

d) Razkrivanje terjatev

5.28. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkriti samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

5.29. Pri poslovnih terjatvah so potrebna razkritja nezavarovanih in zavarovanih terjatev do kupcev, pa tudi terjatev do članov posloводства, članov nadzornega sveta in lastnikov. Pri zavarovanih terjatvah se razkrijeta predmet in vrednost predmeta zavarovanja.

5.30. Organizacija razkriva računovodsko usmeritev za prevrednotenje terjatev skladno s SRS-jem 5.37.

5.31. Za vsako skupino terjatev se razkrivajo informacije o:

a) izpostavljenosti različnim vrstam tveganja ter
b) obsegu in vrsti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem.

5.32. Za vsako skupino terjatev se razkriva razčlenitev terjatev po rizihi zapadlosti v plačilo.

C. Opredelitev ključnih pojmov

5.33. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Dolgoročna terjatev je terjatev, ki zapade v plačilo v obdobju, daljšem od leta dni po datumu bilance stanja.

b) Kratkoročna terjatev je terjatev, ki zapade v plačilo v obdobju, krajšem od leta dni po datumu bilance stanja.

c) Poslovni cikel je obdobje od pridobitve sredstva za uporabo do njegove prodaje za denar. Če poslovni cikel ni jasno opredeljen, se šteje, da traja leto dni. V organizacijah, v katerih je poslovni cikel daljši od leta dni, se med kratkoročne razvrščajo tudi terjatve (dolgovi) z rokom zapadlosti po več kot letu dni. Taka razvrstitev se smiselno upošteva tudi pri sestavitvi bilance stanja.

č) Prodaja na up (kredit) je prodaja blaga ali storitve, ki ga/jo kupec v trenutku prenosa nanj še ne plača.

d) Dvomljiva terjatev je terjatev, za katero se domneva, da ne bo poravnana oziroma ne bo poravnana v celotnem znesku.

e) Sporna terjatev je terjatev, ki sproži med upnikom in dolžnikom spor, ki ga rešuje sodišče.

f) Varščina je zastavljena nadomestna stvar, ki jo dá dolžnik upniku v zagotovilo, da bo izpolnil svoje obveze. Pri dolžniku je dana varščina izkazana kot terjatev, pri upniku pa dobljena varščina kot obveznost, ki zapade v plačilo ob poravnavi terjatve.

g) Ara je znesek denarja ali drugih nadomestnih stvari, ki jih ob sklenitvi pogodbe ena stranka izroči drugi v znak, da je pogodba sklenjena in da je zagotovljena njena izpolnitev.

h) Predujem (predplačilo, avans) je vnaprejšnje plačilo dobavitelju za še ne v plačilo zapadlo obveznost. Pri kupcu je terjatev do dobavitelja, pri dobavitelju pa obveznost do kupca.

i) Preplačilo je presežek plačila obveznosti nad celotno obveznostjo, ki povzroči, da se pri plačniku pojavi ustrezna terjatev; navadno nastane zaradi pomote.

j) Poštena vrednost je cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala za prenos obveznosti v redni transakciji med udeleženci na trgu na datum merjenja.

k) Odplačna vrednost terjatev je znesek, s katerim se terjatev izmeri ob začetnem pripoznanju, zmanjšan za odplačilo glavnice in zaradi prevrednotenja na nižjo udenarljivo vrednost.

Č. Pojasnila

5.34. Nekatere terjatve, ki ne nastajajo odvisno od nakupa in prodaje, so lahko povezane tudi z nastankom finančnih prihodkov, čeprav niso finančne naložbe, na primer terjatve za obresti in dividende.

5.35. Terjatve pomembnih vrednosti, ki se ne obrestujejo, se v bilanci stanja izkažejo po diskontirani vrednosti, pri čemer se upošteva povprečna obrestna mera, ki jo v primerljivih poslih dosega organizacija. Tovrstnih terjatev ni treba diskontirati, če se ob nastanku upniškega razmerja pričakuje, da bo obdobje do dokončne zapadlosti terjatve krajše od enega leta.

Terjatve, ki se obrestujejo, se v bilanci stanja izkažejo po začetni pripoznani vrednosti, znižani zaradi odplačil in prevrednotenja oziroma neudenarljivosti, upoštevajoč diskontiranje po dejanski oziroma dogovorjeni obrestni meri.

5.36. S kasnejšimi povečanji oziroma zmanjšanji terjatev iz SRS-jev 5.18 in 5.22 so mišljene predvsem spremembe vrednosti terjatev zaradi kasnejših popustov, vračil prodanega blaga ali proizvodov, priznanih reklamacij in kasneje ugotovljenih napak.

5.37. Popravki vrednosti terjatev, za katere organizacija ocenjuje, da jih ni mogoče v celoti poplačati, se za terjatve pomembnih vrednosti oblikujejo posamično, za druge terjatve pa lahko v odstotku, izračunanem na podlagi izkušenj iz preteklih let in pričakovanj v prihodnosti. Popravki vrednosti terjatev znižujejo knjigovodsko vrednost terjatev in povečujejo prevrednotovalne poslovne odhodke, razen popravki vrednosti terjatev iz obresti ali dividend, ki povečujejo prevrednotovalne finančne odhodke.

5.38. Z valutnim tečajem je v tem standardu mišljen referenčni tečaj Evropske centralne banke, iz utemeljenih razlogov pa se lahko uporabi tudi ustrezen tečaj poslovne banke.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

5.39. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 5 – *Terjatve* (2016) in Pojasnilo 1 k SRS-ju 5 (2016).

Slovenski računovodski standard 6 (2024) NALOŽBENE NEPREMIČNINE

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju naložbenih nepremičnin. Obravnava:

- a) razvrščanje naložbenih nepremičnin;
- b) pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj naložbenih nepremičnin;
- c) začetno računovodsko merjenje naložbenih nepremičnin;
- č) prevrednotovanje naložbenih nepremičnin;
- d) razkrivanje naložbenih nepremičnin.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 1, 8, 14, 15, 17 in 20.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje naložbenih nepremičnin

6.1. Naložbena nepremičnina je nepremičnina, posedovana, da bi prinašala najemnino in/ali zviševala vrednost dolgoročne naložbe.

6.2. Naložbene nepremičnine so:

- a) zemljišča, posedovana za zviševanje vrednosti dolgoročne naložbe in ne za prodajo v bližnji prihodnosti v rednem poslovanju;
- b) zemljišča, za katera organizacija ni določila prihodnje uporabe;
- c) zgradbe v lasti ali najemu, oddane v enkratni ali večkratni poslovni najem;
- č) prazne zgradbe, posedovane za oddajo v enkratni ali večkratni poslovni najem;
- d) nepremičnine, ki se gradijo ali razvijajo za prihodnjo uporabo kot naložbene nepremičnine.

6.3. Za odločitev, ali se nepremičnina razvrsti kot naložbena nepremičnina, je potrebna presoja. Organizacija opredeli sodila, tako da lahko presoja dosledno v skladu z opredelitvijo pojma naložbene nepremičnine.

b) Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj naložbenih nepremičnin

6.4. Naložbena nepremičnina se pripozna kot sredstvo, če:

- a) jo organizacija obvladuje in ji omogoča doseganje gospodarskih koristi in
- b) je njeno nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti.

6.5. Naložbena nepremičnina se preneha pripoznavati kot sredstvo, če se odtuji ali za stalno umakne iz uporabe in iz odtujitve ni mogoče pričakovati nikakršnih prihodnjih gospodarskih koristi ter ob njenem prenosu med opredmetena osnovna sredstva ali sredstva za prodajo.

c) Začetno računovodsko merjenje naložbenih nepremičnin

6.6. Naložbena nepremičnina, ki izpolnjuje pogoje za pripoznanje, se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njena nakupna cena, nevračljive nakupne dajatve in stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njeni pridobitvi. Taki stroški vključujejo zasluzke za pravne storitve, davke od prenosa nepremičnine, stroške izposojanja, stroške posredniških provizij in druge stroške posla, ki jih ne bi bilo, če posel ne bi bil sklenjen.

Stroški izposojanja v zvezi s pridobitvijo naložbene nepremičnine se vštevajo v nabavno vrednost naložbene nepremičnine do njene usposobitve za uporabo, če to traja dlje kot eno leto. Nabavno vrednost lahko sestavljajo tudi stroški, nastali v zvezi z najemi sredstev, ki se uporabljajo za gradnjo, dograjevanje, zamenjavo delov ali obnovo naložbenih nepremičnin (na primer amortizacija sredstev), ki predstavljajo pravico do uporabe.

6.7. Nabavno vrednost v lastnem okviru zgrajene nepremičnine sestavljajo stroški v zvezi z njo do datuma njenega dokončanja ali razvijanja.

6.8. Najemnik na datum začetka najema pripozna delež v naložbeni nepremičnini, ki predstavlja pravico do uporabe, in obveznost iz najema. Za začetno računovodsko merjenje pravice do uporabe naložbenih nepremičnin in obveznosti iz najema pri najemniku se smiselno upošteva SRS 1.26.

6.9. Nabavna vrednost naložbene nepremičnine, pridobljene z zamenjavo za nedenarno sredstvo ali sredstvo, ki je deloma denarno in deloma nedenarno, pri čemer je denarni del nepomemben in razmerju do celotne nabavne vrednosti, se določi po njegovi pošteni vrednosti, razen če:

a) menjalni posel nima komercialne (trgovalne) vsebine ali
b) ni mogoče zanesljivo izmeriti poštene vrednosti ne prejetega ne danega sredstva.

Menjalni posel ima komercialno vsebino, če:

a) se ustroj (tveganje, časovna razporeditev in višina) denarnih tokov prejetega sredstva razlikuje od ustroja denarnih tokov danega sredstva ali

b) se vrednost tistega dela poslovanja organizacije, na katerega je menjalna transakcija vplivala, zaradi tega posla spremeni in

c) je razlika v točkah a) ali b) velika v primerjavi s pošteno vrednostjo zamenjanih sredstev.

Zaradi ugotavljanja komercialne vsebine menjalnega posla mora vrednost tistega dela poslovanja organizacije, na katerega je menjalna transakcija vplivala, odražati denarne tokove po obdavčitvi.

6.10. Če se prejeto sredstvo v zamenjavi ne ovrednoti po pošteni vrednosti, se njegova nabavna vrednost izmeri po knjigovodski vrednosti danega sredstva.

Naložbena nepremičnina, pridobljena z državno podporo ali donacijo, se izkazuje po nabavni vrednosti, če ta ni znana, pa po pošteni vrednosti.

6.11. Za merjenje naložbene nepremičnine po pripoznanju mora organizacija za svojo računovodsko usmeritev izbrati ali model nabavne vrednosti ali model poštene vrednosti; izbrano usmeritev mora uporabljati za vse naložbene nepremičnine. Če organizacija za naložbene nepremičnine uporabi model poštene vrednosti, ga uporabi tudi za sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe. Izbrano računovodsko usmeritev organizacija prostovoljno spremeni le takrat, kadar bo posledica spremembe ustrežnejša predstavitev transakcij, drugih dogodkov ali okoliščin v računovodskih izkazih organizacije.

6.12. Naložbena nepremičnina se meri po modelu nabavne vrednosti v skladu s SRS-jem 1.

č) Prevrednotovanje naložbenih nepremičnin

6.13. Prevrednotenje naložbene nepremičnine je sprememba njene knjigovodske vrednosti zaradi uporabe modela poštene vrednosti in znižanje njene knjigovodske vrednosti zaradi oslabitve oziroma zvišanje njihove knjigovodske vrednosti

zaradi odprave oslabitve. Oslabitve naložbenih nepremičnin, merjenih po modelu nabavne vrednosti, ureja SRS 17 – *Oslabitev opredmetenih osnovnih in neopredmetenih sredstev*.

6.14. Naložbeno nepremičnino, katere pošteno vrednost je mogoče zanesljivo izmeriti, je treba po pripoznanju izmeriti po pošteni vrednosti, če je organizacija izbrala model poštene vrednosti.

Dobiček ali izguba, ki izhaja iz spremembe poštene vrednosti naložbene nepremičnine, se pripozna v poslovnem izidu obdobja, v katerem se pojavi. V poslovnem izidu obdobja se dobiček ali izguba pripozna v znesku, ki se nanaša na to obdobje.

6.15. Poštena vrednost naložbene nepremičnine se ugotavlja v skladu s SRS-jem 16 – *Ugotavljanje in merjenje poštene vrednosti*.

d) Razkrivanje naložbenih nepremičnin

6.16. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkriti samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

6.17. Za naložbene nepremičnine mora organizacija razkriti:

a) ali uporablja model poštene vrednosti ali model nabavne vrednosti;

b) sodila, ki jih uporablja, da bi razlikovala naložbene nepremičnine od lastniško uporabljenih nepremičnin in od nepremičnin, ki jih poseduje za prodajo v rednem poslovanju, če je razdelitev težka;

c) obseg, v katerem je poštena vrednost naložbenih nepremičnin zasnovana na oceni vrednosti pooblaščenega ocenjevalca vrednosti; če take ocene vrednosti ni bilo, je treba to dejstvo razkriti;

č) spremembe, pripoznane v poslovnem izidu za prihodke od najemnin za naložbene nepremičnine, neposredne poslovne odhodke (tudi za popravila in vzdrževanje) iz naložbenih nepremičnin, ki so ustvarile prihodke od najemnin v obdobju, ter neposredne poslovne odhodke (tudi za popravila in vzdrževanje) iz naložbenih nepremičnin, ki niso povzročile prihodkov od najemnin v obdobju;

d) spremembe knjigovodske vrednosti od začetka do konca obračunskega obdobja (zaradi pridobitev, prekvalifikacij, odtujitev, amortizacije, prevrednotenja);

e) vpliv na poslovni izid zaradi prenosov na konte nepremičnin po SRS-jih 6.27 in 6.28.

6.18. Če se za naložbeno nepremičnino uporablja model poštene vrednosti, je treba razkriti tudi uskladitev knjigovodske vrednosti naložbenih nepremičnin na začetku in koncu obdobja.

6.19. Če se za merjenje naložbene nepremičnine uporablja model nabavne vrednosti, je treba razkriti še:

a) uporabljene metode amortiziranja;
b) dobo koristnosti ali uporabljene stopnje amortiziranja;
c) nabavno vrednost in nabrano amortizacijo (povezano z nabranimi izgubami zaradi oslabitve) na začetku in koncu obdobja;

č) uskladitev njene knjigovodske vrednosti na začetku in koncu obdobja;

d) pošteno vrednost naložbene nepremičnine.

6.20. Če organizacija ne more zanesljivo izmeriti poštene vrednosti naložbene nepremičnine, mora razkriti:

a) opis naložbene nepremičnine;
b) pojasnilo, zakaj poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti;

c) če je možno, razpon ocen vrednosti, znotraj katerega je zelo verjetno poštena vrednost.

Za razkrivanje naložbenih nepremičnin, pridobljenih z najemom, se lahko smiselno uporabi SRS 1.44.

C. Opredelitev ključnih pojmov

6.21. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Naložbena nepremičnina je nepremičnina (zemljišče ali zgradba ali del zgradbe ali oboje), posedovana (pri lastniku ali najemniku), da bi prinašala najemnino ali zviševala vrednost dolgoročne naložbe, ali oboje, ne pa za uporabo pri proizvodnji ali dobavljanju blaga ali storitev ali za pisarniške namene ali prodajo v rednem poslovanju.

b) Lastniško uporabljana nepremičnina je nepremičnina, ki jo lastnik ali najemnik pri finančnem najemu uporablja pri proizvodnji ali dobavljanju blaga ali storitev ali za pisarniške namene.

c) Knjigovodska vrednost je znesek, s katerim se sredstvo pripozna v bilanci stanja.

č) Nabavna vrednost je znesek denarnih sredstev ali denarnih ustreznikov, ali pa poštena vrednost drugih nadomestil, plačana oziroma dana za pridobitev sredstva v času njegove nabave ali gradnje, ali kjer je primerno, znesek, pripisan k temu sredstvu ob začetnem pripoznanju.

d) Stroški izposojanja so obresti in drugi stroški, ki nastajajo v organizaciji v zvezi z izposojanjem finančnih sredstev za pridobitev naložbene nepremičnine. To so tisti stroški, ki bi se jim bilo mogoče izogniti, če se ne bi pojavili izdatki za sredstvo v pripravi. Določijo se v znesku dejanskih stroškov namenskih posojil ali na podlagi sodila za pripis stroškov nenamenskih posojil, zmanjšanih za vse morebitne prihodke od financiranja v zvezi z začasno finančno naložbo izposojenih sredstev. Stroški nenamenskih posojil se v nabavno vrednost vključijo po obrestni meri, ki se izračuna kot tehtano povprečje obrestnih mer za tiste izposoje, ki v obdobju še niso poravnane. Vključevanje stroškov izposojanja v nabavno vrednost se pri daljših prekinitvah v procesu njihove izgradnje oziroma usposobitve za uporabo začasno prekine in znova začne, ko aktivnosti ponovno stečejo. Organizacija ne začne pripisa stroškov izposojanja k delu nabavne vrednosti, dokler niso izpolnjeni naslednji pogoji:

- a) v organizaciji nastanejo izdatki za sredstvo;
- b) v organizaciji nastanejo stroški izposojanja;
- c) organizacija začne dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo.

Organizacija preneha usredstevovati stroške izposojanja, ko so končane dejavnosti, potrebne za nameravano uporabo.

e) Poštena vrednost je cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala za prenos obveznosti v redni transakciji med udeleženci na trgu na datum merjenja (glejte SRS 16 – *Ugotavljanje in merjenje poštenih vrednosti*).

Č. Pojasnila

6.22. Naložbene nepremičnine so na primer:

a) zemljišče, posedovano bolj za zviševanje vrednosti dolgoročne naložbe kot za kratkoročno prodajo v rednem poslovanju;

b) zemljišče, posedovano za zdaj nedoločeno prihodnjo uporabo;

c) zgradba, ki jo poseduje organizacija, ali sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe na podlagi pogodbe o poslovnem najemu zgradbe in je dana v enkratni ali večkratni poslovni najem (podnajem);

č) zgradba, ki je prazna, vendar posedovana za oddajo v enkratni ali večkratni poslovni najem;

d) nepremičnine, ki se gradijo ali razvijajo za prihodnjo uporabo kot naložbene nepremičnine.

6.23. Naložbene nepremičnine pa na primer niso:

a) nepremičnine, namenjene prodaji v rednem poslovanju, ali pa v gradnji ali razvoju za takšno prodajo (glejte SRS 4 – *Zaloge*), na primer nepremičnine, pridobljene izključno za kasnejšo odtujitev v bližnji prihodnosti ali za razvoj in preprodajo;

b) nepremičnine, zgrajene ali razvite v korist tretjih strank;

c) lastniško uporabljane nepremičnine (glejte SRS 1 – *Opredmetena osnovna sredstva*), tudi (med drugim) ne-

premičnine, posedovane za prihodnjo uporabo kot lastniško uporabljane nepremičnine, nepremičnine, posedovane za prihodnji razvoj in kasnejšo uporabo kot lastniško uporabljane nepremičnine, nepremičnine, ki jih uporabljajo zaposleni (za plačilo najemnine po tržnih cenah ali brez njega), in lastniško uporabljane nepremičnine, ki čakajo na odtujitev;

č) nepremičnine, dane drugim organizacijam v finančni najem.

6.24. Organizacija mora nepremičnine, ki se gradijo ali razvijajo za prihodnjo uporabo kot naložbene nepremičnine, obravnavati kot naložbene nepremičnine v gradnji ali izdelavi. Ta standard velja tudi za obstoječe naložbene nepremičnine, ki so se v preteklosti prenehale razvijati in se ponovno razvijajo, da se bodo v prihodnosti naprej uporabljale kot naložbene nepremičnine.

6.25. Pri nekaterih nepremičninah je en del posedovan, da bi prinašal najemnino ali da bi se zviševala vrednost dolgoročnih naložb, drugi del pa za uporabo pri proizvodnji ali dobavljanju blaga ali storitev ali za pisarniške namene. Če je taka dela mogoče prodati ločeno (ali dati ločeno v finančni najem), ju organizacija obračunava ločeno. Če delov ni mogoče prodati ločeno, je nepremičnina naložbena le, če je za uporabo pri proizvodnji ali dobavljanju blaga ali storitev ali za pisarniške namene posedovan nepomembni del.

6.26. Če se nepremičnina v najemu obravnava kot naložbena nepremičnina v skladu s tem standardom in če se uporablja model poštenih vrednosti, zemljišča in zgradb ni treba meriti posebej.

Če se bo knjigovodska vrednost naložbene nepremičnine pokrila predvsem s prodajo in ne z uporabo, se ta nepremičnina opredeli kot nekratkoročno sredstvo za prodajo.

6.27. Prenose na konte naložbenih nepremičnin ali z njih je treba opraviti, kadar in samo kadar se spremeni uporaba nepremičnin, kar dokazuje:

a) začetek lastniške uporabe pri prenosih s kontov naložbenih nepremičnin na konte lastniško uporabljanih nepremičnin;

b) začetek razvijanja za prodajo pri prenosih s kontov naložbenih nepremičnin na konte zalog;

c) konec lastniške uporabe pri prenosih s kontov lastniško uporabljanih nepremičnin na konte naložbenih nepremičnin; ali

č) oddajo v poslovni najem drugi stranki pri prenosih s kontov zalog na konte naložbenih nepremičnin.

6.28. Pri prenosih s kontov naložbenih nepremičnin, obravnavanih po pošteni vrednosti, na konte lastniško uporabljanih nepremičnin ali zalog velja, da je predvidena nabavna vrednost nepremičnin pri kasnejšem obračunavanju po SRS-ju 1 ali SRS-ju 4 njihova poštena vrednost na dan spremembe uporabe.

Če postane lastniško uporabljana nepremičnina naložbena nepremičnina, ki bo obravnavana po pošteni vrednosti, mora organizacija uporabljati SRS 1 vse do datuma spremembe uporabe. Organizacija obravnava vsako razliko med knjigovodsko vrednostjo nepremičnine po SRS-ju 1 in njeno pošteno vrednostjo na ta datum enako kot prevrednotenje po SRS-ju 1.

Pri prenosih s kontov zalog na konte naložbenih nepremičnin, ki se bodo obravnavale po pošteni vrednosti, se vsaka razlika med pošteno vrednostjo naložbene nepremičnine na datum prenosa in knjigovodsko vrednostjo, po kateri je bila izkazana med zalogami, preden je bila razvrščena kot naložbena nepremičnina, pripozna v poslovnem izidu.

Ko je gradnja ali razvijanje v lastnem okviru nastajajoče naložbene nepremičnine, ki se bo obravnavala po pošteni vrednosti, dokončana/dokončano, se vsaka razlika med pošteno vrednostjo naložbene nepremičnine na datum prenosa in njeno knjigovodsko vrednostjo pripozna v poslovnem izidu.

6.29. Organizacija najemnica se lahko odloči, da pri računovodenju najemov naložbenih nepremičnin ravna smiselno enako, kot je določeno v SRS-ju 1.61.

6.30. Dobiček ali izguba iz umika iz uporabe ali odtujitve naložbene nepremične se ugotavlja kot razlika med čisto

prodajno vrednostjo ob odtujitvi in knjigovodsko vrednostjo naložbene nepremičnine in se prenese med prevrednotovalne poslovne prihodke, če je prodajna vrednost ob odtujitvi večja od knjigovodske vrednosti, oziroma med prevrednotovalne poslovne odhodke, če je knjigovodska vrednost višja od čiste prodajne vrednosti ob odtujitvi. Nadomestila, ki jih dajejo tretje stranke za naložbene nepremičnine, ki so bile oslabiljene, izgubljene ali opuščene, se pripoznajo v poslovnem izidu, ko je zanje vzpostavljena terjatev.

6.31. Včasih organizacija uporabnikom nepremičnine zagotavlja tudi dodatne (postranske) storitve. V takih primerih gre za naložbeno nepremičnino samo, kadar take storitve predstavljajo nepomembno sestavino krovnega dogovora kot celote. Drugače gre za osnovno sredstvo.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

6.32. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 6 – *Naložbene nepremičnine* (2016).

Slovenski računovodski standard 7 (2024) DENARNA SREDSTVA

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju denarnih sredstev. Obravnava:

- a) razvrščanje denarnih sredstev;
- b) pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj denarnih sredstev;
- c) začetno računovodsko merjenje denarnih sredstev;
- č) prevrednotovanje denarnih sredstev;
- d) razkrivanje denarnih sredstev.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 5, 6, 9, 11, 20 in 22.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2016).

B. Standard

a) Razvrščanje denarnih sredstev

7.1. Denar je zakonito plačilno sredstvo, ki je posrednik pri menjavi poslovnih učinkov v razmerah blagovnega gospodarstva, trga in delitve dela. Denar so gotovina, knjižni denar in denar na poti.

7.2. Gotovina je denar v blagajni, in sicer v obliki bankovcev (papirnatega denarja) in kovancev.

7.3. Knjižni denar je dobroimetje na računih pri banki ali drugi finančni instituciji, ki se lahko uporablja za plačevanje.

7.4. Denar na poti je denar, ki se prenaša iz blagajne na ustreznemu račun pri banki ali drugi finančni instituciji, do vpisa dobroimetja pri njej.

7.5. Med denarna sredstva uvrščamo tudi denarne ustrezne. To so naložbe, ki jih je mogoče hitro oziroma v bližnji prihodnosti pretvoriti v vnaprej znan znesek denarnih sredstev in pri katerih je tveganje spremembe vrednosti nepomembno. Sem lahko uvrščamo kratkoročne depozite in vloge v bankah (na primer z zapadlostjo v plačilo največ tri mesece po pridobitvi) ter podobne naložbe, ki sicer niso namenjene vzpostavljanju naložb, ampak zagotavljanju plačilne sposobnosti. Med denarne ustrezne uvrščamo tudi takoj udenarjljive dolžniške vrednostne papirje z majhnim tveganjem, ki so uvrščeni na organizirani trg (državne obveznice, blagajniške zapise in podobne), ter takoj udenarjljive prejete čeke.

7.6. Denar niso niti izdani čeki, ki so odbitna postavka denarnih sredstev, niti denar na poti, ki se prenaša z računa pri banki na druge ustrezne račune, dokler se ne vpiše kot dobroimetje na njih. Tudi dogovorjena samodejna zadolžitev na tekočem računu ni denar.

7.7. Posebej se izkazujejo denarna sredstva v domači in tuji valuti v blagajni ter na lastnih računih v bankah in drugih finančnih institucijah.

b) Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj denarnih sredstev

7.8. Denarno sredstvo se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna, če:

- a) je verjetno, da ga organizacija obvladuje in ji omogoča doseganje gospodarske koristi, povezanih z njim; in
- b) je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

7.9. Denarno sredstvo se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna na podlagi ustreznih listin, ki ga dokazujejo in na podlagi katerih se začnejo obvladovati nanj vezane pravice.

7.10. Pripoznanje denarnega sredstva v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se odpravi, če se ne obvladujejo več nanj vezane pravice. Te se ne obvladujejo, če se izrabi, ugasnejo ali če se odstopijo.

c) Začetno računovodsko merjenje denarnih sredstev

7.11. Denarno sredstvo se začetno pripozna v znesku, ki izhaja iz ustrezne listine o njegovem prejemu. Denarno sredstvo v tuji valuti se pri pridobitvi z neposrednim nakupom začetno ovrednoti po tečaju, po katerem je bilo pridobljeno, v vseh drugih primerih pa po valutnem tečaju na dan prejema.

7.12. Knjigovodska vrednost denarnega sredstva je enaka njegovi začetni nominalni vrednosti, dokler se ne pojavi potreba po prevrednotenju.

č) Prevrednotovanje denarnih sredstev

7.13. Prevrednotenje denarnih sredstev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti in se lahko opravi na koncu poslovnega leta ali med njim. Pojavi se le pri denarnih sredstvih, izraženih v tujih valutah, če se valutni tečaj razlikuje od tečaja, po katerem so takrat ovrednotena. Tečajna razlika, ki se pri tem pojavi, lahko zviša ali zniža prvotno izkazano vrednost; vendar se v prvem primeru izkaže finančni prihodek v zvezi z denarnimi sredstvi, v drugem primeru pa finančni odhodek v zvezi z denarnimi sredstvi, ne pa prevrednotovalni finančni prihodek oziroma prevrednotovalni finančni odhodek.

d) Razkrivanje denarnih sredstev

7.14. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkrivati samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

7.15. Organizacija mora razkriti sestavne dele denarnih sredstev, pa tudi zneske dogovorjenih samodejnih zadolžitev na tekočih računih pri bankah, s katerimi organizacija lahko zagotavlja tekočo plačilno sposobnost.

C. Opredelitev ključnih pojmov

7.16. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Denarna sredstva v računovodskem pomenu so gotovina, knjižni denar, denar na poti in denarni ustrezni.

Gre za širše obravnavanje denarnih sredstev. Pri tem so med denarna sredstva vključena tudi tista sredstva, ki jih je mogoče hitro oziroma v bližnji prihodnosti pretvoriti v denar kot plačilno sredstvo za poravnavanje dolgov ali za izplačilo s katerim drugim namenom neposredno in brez kakršnih koli omejitev.

b) Dogovorjena samodejna zadolžitev na transakcijskem računu je znesek, do katerega se lahko po dogovoru z banko na transakcijskem računu pri njej samodejno uporablja posojilo, ki je po poslovnofinančnem razumevanju sestavni del celotnih razpoložljivih denarnih sredstev.

Č. Pojasnili

7.17. Čeke in menice, prejete v udenarjenje, in/ali lastne trasirane menice je mogoče uporabiti kot plačilne instrumente z indosiranjem, to je izključno z upnikovim soglasjem, kar se zgodi še zlasti, če je na tej podlagi menični dolžnik ugledna banka. Sicer pa lahko organizacija, ki prejme v udenarjenje menice in/ali lastne trasirane menice, na njihovi podlagi pridobi denar, katerega znesek je manjši od njihovih nominalnih zneskov, in sicer za obračunane obresti do roka zapadlosti v plačilo, in opravnino (provizijo), če banka privoli, da jih odkupi. Pri lastni trasirani menici je to od banke dobljeno posojilo na podlagi take menice. V udenarjenje prejeta menica se pretvori v denar v roku njene zapadlosti v plačilo na podlagi zahtevka, predloženega glavnemu dolžniku ali kateremu od solidarnih dolžnikov; to se zabeleži tudi v knjigovodski razvid.

7.18. Z valutnim tečajem je v tem standardu mišljen referenčni tečaj Evropske centralne banke, iz utemeljenih razlogov pa se lahko uporabi tudi ustrezní tečaj poslovne banke.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

7.19. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 7 – *Denarna sredstva* (2016).

Slovenski računovodski standard 8 (2024)

KAPITAL

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju kapitala kot obveznosti do lastnikov. Obravnava:

- razvrščanje kapitala;
- pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj kapitala;
- začetno računovodsko merjenje kapitala;
- prevrednotovanje kapitala;
- razkrivanje kapitala.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) od 1 do 7, od 9 do 11 in 20.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje kapitala

8.1. Celotni kapital organizacije je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če organizacija preneha delovati,

pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšujejo ga izguba pri poslovanju, odkupljene lastne delnice in lastni poslovni deleži ter dvigi (izplačila).

8.2. Celotni kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobička, revalorizacijske rezerve, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let in prehodno še nerazdeljeni čisti dobiček ali še neporavnana čista izguba poslovnega leta.

8.3. Osnovni kapital se pojavlja glede na vrsto organizacije kot:

- delniški kapital,
- kapital z deleži ali
- kapitalna vloga.

Deli se na vpoklicani osnovni kapital in nevpoklicani osnovni kapital. Nevpoklicani osnovni kapital je odbitna postavka od osnovnega kapitala.

Delniški kapital se pojavlja pri delniških družbah, kapital z deleži pri drugih gospodarskih družbah, kapitalna vloga pa pri organizacijah posamičnih lastnikov.

8.4. Delniški kapital se razčlenjuje na delniški kapital iz navadnih delnic, delniški kapital iz prednostnih delnic in delniški kapital iz posameznih izdaj delnic.

8.5. Kapitalne rezerve sestavljajo zneski, ki jih organizacija pridobi iz vplačil, ki presegajo najmanjše emisijske zneske delnic ali zneske osnovnih vložkov, zneski, ki presegajo knjigovodske vrednosti pri odtujitvi predhodno pridobljenih lastnih delnic oziroma lastnih poslovnih deležev (vplačani presežek kapitala), zneski, ki jih organizacija pridobi pri izdaji zamenljivih obveznic ali obveznic z delniško nakupno opcijo nad nominalnim zneskom obveznic, zneski, ki jih dodatno vplačajo družbeniki za pridobitev dodatnih pravic iz delnic oziroma poslovnih deležev, zneski drugih vplačil družbenikov na podlagi statuta (na primer poznejša vplačila družbenikov), zneski na podlagi poenostavljenega zmanjšanja osnovnega kapitala z umikom delnic oziroma poslovnih deležev, zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala in zneski prihodkov iz prenehanja ali zmanjšanja obveznosti na podlagi sklenjene prisilne poravnave, ki presegajo znesek prenesene izgube.

Kapitalne rezerve (vplačani presežek kapitala) sestavljajo pri organizaciji prevzemnici v poslovni kombinaciji pod skupnim upravljanjem tudi zneski iz obračunane poslovne kombinacije po metodi knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti prevzetega podjetja.

8.6. Rezerve iz dobička so namensko zadržani del čistega dobička iz prejšnjih let, predvsem za poravnavanje možnih izgub v prihodnosti. Obvezno se razčlenjujejo na zakonske rezerve, rezerve za lastne delnice oziroma lastne poslovne deleže, statutarne rezerve in druge rezerve iz dobička.

8.7. Preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let je ostanek tedanjega čistega dobička, ki ni v obliki dividend ali drugih deležev razdeljen lastnikom kapitala, pa tudi ne namensko opredeljen kot rezerva. Prenesena čista izguba iz prejšnjih let je izguba, ki ni poravnana s čistim dobičkom poslovnega leta in z nabranimi drugimi sestavinami kapitala, predvsem z rezervami ali dobičkom prejšnjih let; kot takšna zmanjšuje celotni kapital.

8.8. Revalorizacijske rezerve se nanašajo na zvišanje knjigovodske vrednosti zemljišč in zgradb zaradi revaloriziranja.

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, se nanašajo na zvišanje oziroma znižanje knjigovodske vrednosti finančnih naložb, aktuarske dobičke ali izgube iz naslova odpravnin ob upokojitvi in zneske dokazanega dobička ali dokazane izgube iz spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev, izmerjenih po poštenu vrednosti prek kapitala, ki niso del razmerja pri varovanju vrednosti.

b) Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj kapitala

8.9. Računovodsko pripoznavanje posameznih sestavin kapitala je treba razlikovati od dejanskega pripoznavanja kapi-

tala kot ostanka sredstev po odštetju vseh dolgov. Običajno je celotni znesek kapitala le naključno enak celotni tržni vrednosti delnic ali znesku, za katerega bi bilo mogoče prodati bodisi čisto premoženje po delih bodisi organizacijo kot celoto po načelu časovne neomejenosti delovanja.

8.10. Osnovni kapital se pripozna ob pojavitvi denarnih in stvarnih vložkov v organizacijo in prehodno še ob pojavitvi terjatev do vpisnikov kapitala. Za pripoznanje ni odločilen znesek odobrenega kapitala, vplačanega kapitala ali kapitala v obtoku, ampak vpisani kapital.

8.11. Vpisane, a še ne vplačane delnice in poslovni deleži so sestavni del osnovnega kapitala, izraženega tudi v ustreznih terjatah do delničarjev oziroma vpisnikov poslovnih deležev.

Od prejšnjih lastnikov odkupljene lastne delnice in lastni poslovni deleži so sestavni del celotnega kapitala in se odštevajo od njega.

8.12. Vplačani presežek kapitala kot del kapitalskih rezerv se pripozna ob prvi prodaji delnic oziroma vpisu kapitala ne glede na to, ali se tedaj prehodno pojavijo še terjatve do vpisnikov. Vplačani presežek kapitala nastane tudi pri ponovni prodaji predhodno pridobljenih lastnih delnic oziroma lastnih poslovnih deležev kot presežek njihove prodajne vrednosti nad njihovo nabavno oziroma knjigovodsko vrednostjo. Kapitalska rezerva (vplačani presežek kapitala) nastane tudi v družbi z omejeno odgovornostjo, kadar družbeniki pri njeni ustanovitvi ali pri povečanju osnovnega kapitala vplačajo denarne oziroma stvarne osnovne vloške, katerih vrednost presega njihovo nominalno vrednost.

8.13. Rezerve iz dobička se pripoznajo, ko jih oblikuje organ, ki sestavi letno poročilo, oziroma s sklepom pristojnega organa.

8.14. Preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let se pripozna, ko je sprejet sklep o razdelitvi bilančnega dobička posameznega poslovnega leta ter so iz njega izločeni zneski za poravnavo preteklih izgub, zneski za rezerve in deleži lastnikov kapitala. Prenesena čista izguba iz prejšnjih let se pripozna, ko je z rezervami in po sklepu o njeni poravnavi z nabranimi drugimi sestavinami kapitala, predvsem z dobičkom prejšnjih poslovnih let, ni mogoče v celoti poravnati. Preneseno čisto izgubo pri organizaciji prevzemniku v poslovni kombinaciji pod skupnim upravljanjem neposredno povečujejo tudi zneski iz obračunane poslovne kombinacije po metodi knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti prevzetega podjetja.

8.15. Revalorizacijske rezerve in rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, se pripoznajo na podlagi opravljene revalorizacije oziroma izmeritve sredstev po pošteni vrednosti na koncu poslovnega leta ali med njim.

8.16. Prehodno nerazdeljeni čisti dobiček ali prehodno neporavnana čista izguba poslovnega leta se pripozna na podlagi potrebnih izračunov za poslovno leto.

8.17. Pripoznanje posamezne sestavine celotnega kapitala v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se odpravi, ko je utemeljeno porabljen.

c) Začetno računovodsko merjenje kapitala

8.18. Osnovni kapital in kapitalska rezerva (vplačani presežek kapitala) se pojavljata z denarnimi in stvarnimi vložki v organizacijo ter prehodno še s terjatvami do vpisnikov.

8.19. Za najnižjo emisijsko vrednost odkupljenih in nato umaknjenih lastnih delnic oziroma lastnih poslovnih deležev se zmanjša osnovni kapital. Če so bile odkupljene po višji ceni, je treba za razliko hkrati zmanjšati še druge sestavine celotnega kapitala. Če so bile/bili odkupljene/odkupljeni po nižji ceni, je treba za razliko oblikovati kapitalske rezerve. Če je organizacija umaknjene lastne delnice in/ali lastne poslovne deleže pridobila neodplačno ali če jih je umaknila v breme čistega dobička ali prenesenega dobička ali statutarnih rezerv ali drugih rezerv iz dobička, se za znesek zmanjšanja osnovnega kapitala (v višini emisijske vrednosti lastnih delnic oziroma lastnih poslovnih deležev) povečajo kapitalske rezerve.

č) Prevrednotovanje kapitala

8.20. Prevrednotenje kapitala je sprememba njegove knjigovodske vrednosti kot posledica revalorizacije zemljišč in zgradb oziroma izmeritev finančnih naložb po pošteni vrednosti. Kot prevrednotenje ne velja vračunavanje novih vplačil, novih izplačil in zneskov, ki izhajajo iz sprotnega čistega dobička oziroma sprotne čiste izgube.

8.21. Revalorizacijske rezerve se pojavijo zaradi zvišanja knjigovodske vrednosti zemljišč in zgradb ter jih je treba izkazovati ločeno glede na nastanek. Omogočajo kritje kasnejšega znižanja knjigovodske vrednosti oziroma oslabitve zemljišč in zgradb.

8.22. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja finančnih naložb po pošteni vrednosti, se pojavijo zaradi izmeritve finančnih naložb po pošteni vrednosti in se prilagajajo spremembam poštene vrednosti. Odpravljajo se neposredno v bilanci stanja prek prenesenega čistega poslovnega izida.

d) Razkrivanje kapitala

8.23. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkriti samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

8.24. Pri vsaki vrsti delniškega kapitala je treba posebej razkriti:

a) število izdanih in v celoti vplačanih delnic ter število izdanih in ne v celoti vplačanih delnic;

b) lastnost delnic (pravice, prednosti in omejitve v zvezi z delnicami posameznega razreda), tudi omejitve razdeljevanja dividend;

c) izdajo novih delnic, združitve delnic, razdružitve delnic, umik delnic in spremembo lastnosti delnic.

8.25. Razkrivata se narava in namen vseh vrst rezerv.

8.26. Razkriva se znesek dividend nabiralnih (kumulativnih) in/ali prednostnih delnic, ki še niso bile izplačane.

8.27. Razkrivajo se drugi pomembni podatki v zvezi s stanjem in gibanjem sestavin kapitala.

C. Opredelitev ključnih pojmov

8.28. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Celotni kapital je kapital, s katerim lastniki financirajo organizacijo. Pri delniških družbah se lahko imenuje tudi delničarski kapital, to je kapital, ki pripada delničarjem in ima več sestavin, med katerimi je tudi osnovni kapital, to je delniški kapital, ki opredeljuje lastništvo nad takšno organizacijo.

b) Odobreni kapital je v statutu določen kapital, do katerega lahko poslovodstvo poveča osnovni kapital, če dá soglasje nadzorni svet. Odobreni kapital se ne pripozna v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja, ampak je naveden le v pojasnilih k bilanci stanja.

c) Vpisani kapital je v delniški družbi vrednost izdanih delnic; v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se pripozna kot osnovni kapital ne glede na to, ali so delnice vplačane ali ne.

č) Vplačani kapital je v delniški družbi razlika med vpisanimi delnicami in še ne vplačanimi delnicami, v družbi z omejeno odgovornostjo pa razlika med vpisanim kapitalom in še ne vplačanimi deleži kapitala.

d) Kapital v obtoku je v delniški družbi razlika med vpisanim kapitalom in odkupljenimi lastnimi delnicami. Imenuje se lahko tudi uveljavljajoči se kapital.

e) Navadne delnice so del delniškega kapitala. Njihovi lastniki so upravičeni do soupravljanja. Če je čisti dobiček dovolj velik, da pokrije dividende prednostnih delnic, se lahko izplačajo dividende.

f) Prednostne delnice so del delniškega kapitala. Njihovi lastniki praviloma niso upravičeni do soupravljanja. Če je čisti

dobiček dovolj velik, se izplačajo dividende v predvidenem odstotku ali znesku.

g) Preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let je zadržani čisti dobiček, ki še ni razdeljen.

Č. Pojasnila

8.29. Če se osnovni kapital med letom poveča s stvarnimi vložki, se ti izkažejo med sredstvi z dnem prevzema.

Denarni in stvarni vložki se do dneva vpisa kapitala v sodni register izkazujejo kot obveznost. Osnovni kapital se poveča z dnem vpisa v sodni register in s tem dnem se povečanje tudi knjigovodsko pripozna.

8.30. Pridobljene lastne delnice ali lastni poslovni deleži se odštevajo od kapitala. V izkazu poslovnega izida se ob nakupu, prodaji, izdaji ali umiku ne pripozna dobiček ali izguba iz tega posla oziroma se vse razlike poračunavajo s kapitalom.

8.31. Obveznosti za dividende se ne izkazujejo posebej kot sestavni del kapitala, ampak kot finančni dolg, čim je čisti dobiček razdeljen. Sestavni del kapitala je le nerazdeljen čisti dobiček, preden se razdeli delničarjem, razporedi v rezerve oziroma drugače uporabi.

8.32. Vse druge sestavine celotnega kapitala, ki niso osnovni kapital, pripadajo lastnikom osnovnega kapitala v sorazmerju z njihovimi lastniškimi deleži v osnovnem kapitalu.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

8.33. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 8 – *Kapital* (2016).

Slovenski računovodski standard 9 (2024) DOLGOVI

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju poslovnih in finančnih dolgov. Obravnava:

- a) razvrščanje dolgov;
- b) pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj dolgov;
- c) računovodsko merjenje dolgov;
- č) prevrednotovanje dolgov;
- d) razkrivanje dolgov.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 8, 14, 15 in 20.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje dolgov

9.1. Dolgovi so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba vrniti oziroma poravnati, zlasti v denarju.

9.2. Dolgovi so lahko finančni ali poslovni. Finančni dolgovi se pojavljajo, ker posojilodajalci vnašajo v organizacijo de-

narna sredstva ali ker z denarjem poplačujejo njene poslovne dolgove; poslovni dolgovi pa se pojavljajo, ker dobavitelji vnašajo v organizacijo prvine, potrebne pri ustvarjanju proizvodov, opravljanju storitev ali pri prodaji trgovskega blaga. Obstajajo tudi dolgovi, prevzeti od drugih oseb.

9.3. Finančni dolgovi so posojila, dobljena na podlagi posojilnih pogodb, in izdani dolžniški vrednostni papirji razen izdanih čekov, ki se štejejo kot odbitna postavka pri denarnih sredstvih. Podvrsta finančnih dolgov so tudi dobljene vloge in dolgovi do najemodajalcev, razen če se najem skladno s SRS-jem 1.61 ne pripozna kot sredstvo, ampak se najemnine, povezane s takim najemom, na podlagi enakomerne časovne metode ali na kateri drugi sistematični podlagi pripoznajo kot stroški storitev. V tem primeru obveznosti za najemnine spada jo med poslovne dolgove do najemodajalcev.

9.4. Poslovni dolgovi so dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve, obveznosti do zaposlenih za opravljeno delo, obveznosti do financerjev v zvezi z obrestmi in podobnimi postavkami, obveznosti do države iz naslova javnih dajatev, ki so z zakoni in drugače predpisane kot splošno obvezne ter tako vključujejo davke, prispevke, trošarine in druge obvezne javne dajatve. Podvrsta poslovnih dolgov so obveznosti do kupcev za dobljene predujme in obveznosti do kupcev iz prejetih varščin.

9.5. Dolgovi se razčlenjujejo na tiste do organizacij v skupini in na tiste do drugih. Dolgovi se razčlenjujejo tudi na tiste, pri katerih se kot financerji pojavljajo banke ter druge pravne in fizične osebe.

9.6. Vrednost dolgov je mogoče varovati pred tveganjem z ustreznimi izpeljanimi finančnimi instrumenti, ki spadajo med finančne naložbe ali finančne obveznosti.

b) Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj dolgov

9.7. Dolg se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna kot obveznost, če:

- a) se bodo zaradi njegove poravnave zmanjšala sredstva (gospodarski viri), ki organizaciji omogočajo gospodarske koristi;
- b) je znesek za njegovo poravnavo mogoče zanesljivo izmeriti.

9.8. Finančni oziroma poslovni dolg se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna kot obveznost, ko ob upoštevanju pogodbenega datuma ali datuma prejemkov oziroma prejemov in z njimi povezanih obračunov nastane obveznost, določena v pogodbi ali drugem pravnem aktu.

9.9. Pripoznanja dolgov v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se odpravijo, če je obveznost, določena v pogodbi ali drugem pravnem aktu, izpolnjena, razveljavljena ali zastarana (in je organizacija ne namerava poravnati).

9.10. Zamenjava med posojilodajalcem in posojilodajalcem na podlagi dolgovnih instrumentov z bistveno različnimi določbami je izbris starega dolga, katerega posledica je odprava pripoznanja tega dolga, in pripoznanje novega dolgovnega instrumenta. Pomembno spremembo določb obstoječega dolgovnega instrumenta (zaradi finančnih težav dolžnika) je treba obravnavati kot spremembo starega dolga.

c) Začetno računovodsko merjenje dolgov

9.11. Dolgovi se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku.

9.12. Dolgovi se povečujejo za pripisane obresti in zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave, če o tem obstaja sporazum z upnikom. Dolgovi se prav tako lahko kasneje neposredno povečajo ali ne glede na opravljeno plačilo ali drugačno poravnavo tudi zmanjšajo za znesek, o katerem obstaja sporazum z upniki (na primer kasnejši popusti, dogovorjeni v času sklenitve posla; vračila prodanega blaga in priznane reklamacije ter kasneje ugotovljene napake). Pri nakupu na odloženo plačilo in pri prekoračitvi pogodbenega roka za plačilo se tisti del dolga, ki se nanaša na obresti, obravnava kot finančni odhodek, ne kot sestavni del vrednosti kupljene stvari ali storitve.

Kasnejša zmanjšanja dolgov (razen za dobljene predujme in varščine) skladno s sporazumom z upniki (na primer kasnejši popusti, vračila kupljenega blaga in priznane reklamacije ter kasneje ugotovljene napake), ne pa z opravljenimi plačili ali drugačnimi poravnanimi, zmanjšujejo ustrezne postavke sredstev, stroškov ali odhodkov.

9.13. Dolgov, vezani na izdajo dolžniških vrednostnih papirjev, se pripoznajo, ko jih prvi kupci vplačajo.

9.14. Pri zamenjavi dolga se razlika v pripoznanem znesku upošteva kot finančni prihodek oziroma finančni odhodek. To velja tudi pri prenosu finančnega dolga na drugo osebo oziroma pri odstopu tega dolga drugi osebi.

9.15. Stroški izposojanja v zvezi z dolгови so finančni odhodki, razen če so všteti v nabavno vrednost opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev ali vrednost zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje.

9.16. Dolгови se praviloma merijo po odplačni vrednosti po metodi učinkovitih obresti.

č) Prevrednotovanje dolgov

9.17. Dolгови, izraženi v tuji valuti, se na dan bilance stanja po valutnem tečaju preračunajo v domačo valuto.

Povečanje dolgov zaradi tečajnih razlik povečuje finančne odhodke, zmanjšanje dolgov zaradi tečajnih razlik pa finančne prihodke.

d) Razkrivanje dolgov

9.18. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkriti samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

9.19. Za vsako skupino dolgov se razkrije razčlenitev po rokih zapadlosti v plačilo.

9.20. Za vsako skupino dolgov se razkrivajo informacije o:

- izpostavljenosti različnim vrstam tveganja;
- obsegu in vrsti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem.

C. Opredelitev ključnih pojmov

9.21. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Obveznost je sedanja obveza organizacije, na podlagi preteklih dogodkov, za prenos sredstev (gospodarskih virov) organizacije.

b) Dolgoročni dolg je dolg, ki v skladu s pogodbo ali drugim pravnim aktom dokončno zapade v plačilo v obdobju, daljšem od leta dni.

c) Kratkoročni dolg je dolg, ki v skladu s pogodbo ali drugim pravnim aktom zapade v plačilo najkasneje v letu dni ali je na dan sestavitve bilance stanja že zapadel v plačilo.

č) Poslovni cikel organizacije je čas od pridobitve sredstva za delovanje do njegove prodaje za denar. Če poslovni cikel organizacije ni jasno opredeljen, velja, da traja dvanajst mesecev. V organizacijah, v katerih je poslovni cikel daljši od enega leta, se kot kratkoročne(i) razvrščajo tudi terjatve (dolгови) z rokom zapadlosti več kot eno leto. Taka razvrstitev se smiselno upošteva tudi pri pripravi bilance stanja.

d) Kreditiranje je dajanje na up, ki omogoča dolžniku prejetje proizvoda, blaga ali storitve ob odloženem plačilu ali odloženi nasprotni dajavi.

e) Posojanje je dajanje denarja ali drugih nadomestnih stvari, pri čemer se dolžnik obveže, da bo po določenem roku vrnil enake zneske denarja ali enake količine drugih nadomestnih stvari.

f) Varščina je zastavljena nadomestna stvar, ki jo dá dolžnik upniku v zagotovilo, da bo izpolnil svoje obveznosti.

Pri dolžniku je dana varščina izkazana kot terjatev, pri upniku pa dobljena varščina kot obveznost, ki zapade v plačilo ob poravnavi terjatve. Če je upnik pri prodaji ali ponovni zastavitvi varščine omejen, ker ima dolžnik pravico in zmožnost zastavljeno varščino odkupiti v kratkem roku, upnik ne izkazuje varščine v svoji bilanci stanja, ampak le v zunajbilančnem razvidu.

g) Dobljeni predujem je znesek denarja, s katerim kupec plača dobavitelju prihodnje dobave proizvodov, blaga ali storitev. Pri dobavitelju je obveznost do kupca.

h) Finančni instrument je pogodba, na podlagi katere nastane finančno sredstvo ene organizacije in hkrati finančna obveznost ali kapitalski finančni instrument druge organizacije. Pri tem je finančno sredstvo vsako sredstvo, ki je:

- denar;
- pogodbena pravica prejeti denar ali drugo finančno sredstvo;
- pogodbena pravica zamenjati finančne instrumente z drugimi pod pogoji, ki so lahko ugodni;
- kapitalski finančni instrument druge organizacije ali
- pogodba, ki se (lahko) poravna z lastnimi kapitalskimi instrumenti.

Finančna obveznost je vsaka obveznost, ki je pogodbena obveza:

- izročiti denar ali drugo finančno sredstvo;
- zamenjati finančne instrumente z drugimi pod pogoji, ki so lahko neugodni; ali
- pogodba, ki se (lahko) poravna z lastnimi kapitalskimi instrumenti.

Kapitalski finančni instrument pa je vsaka pogodba, ki dokazuje preostali delež v sredstvih po odšteju dolgov.

i) Vrednostni papir (vrednostnica) je prenosljiva listina, s katero se izdajatelj zaveže izpolniti na njej zapisano obveznost do njenega zakonitega imetnika. Lastniški vrednostni papir izda organizacija v zvezi s svojim kapitalom, dolžniški vrednostni papir pa v zvezi s svojim dolgom.

j) Odplačna vrednost dolga je znesek, s katerim se dolg izmeri ob začetnem pripoznanju, zmanjšan za odplačilo glavnice, povečan oziroma zmanjšan (po metodi učinkovitih obresti) za nabrano odplačilo razlike med začetnim in v plačilo zapadlim zneskom.

Č. Pojasnila

9.22. Dolгови pomembnih vrednosti, ki se ne obrestujejo, se v bilanci stanja izkažejo po diskontirani vrednosti, pri čemer se upošteva povprečna obrestna mera, ki jo v primerljivih poslih dosega organizacija. Tovrstnih dolgov ni treba diskontirati, če je ob nastanku dolgovnega razmerja obdobje do dokončne zapadlosti dolga krajše od enega leta.

Dolгови, ki se obrestujejo in pri katerih se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od učinkovite obrestne mere, se v bilanci stanja izkažejo po začetni pripoznani vrednosti, znižani za odplačila.

9.23. Obveza je tisto, kar se po določenih normah in predpisih mora storiti oziroma opraviti ter za kar organizacija nima praktičnih možnosti, da se ji izogne; kot taka ni nujno predmet računovodskega obravnavanja ali vključevanja v bilanco stanja. Obveznost je sedanja obveza organizacije, na podlagi preteklih dogodkov, za prenos sredstev (gospodarskih virov) organizacije. Dolg je tisto, kar mora kdo vrniti, poravnati, zlasti v denarju.

9.24. Obveznosti na podlagi dobaviteljskih kreditov so obveznosti do dobaviteljev za odloženo plačevanje pri njih kupljenega blaga in/ali storitev.

9.25. Z obveznostmi na podlagi posojil v obliki obveznic so mišljene obveznosti z določenimi vračilnimi roki ali roki za vračilo glavnice neizrabljenega posojila ob nespremenljivi obrestni meri za še neodplačano posojilo.

9.26. Z valutnim tečajem je v tem standardu mišljen referenčni tečaj Evropske centralne banke, iz utemeljenih razlogov pa se lahko uporabi tudi ustrezní tečaj poslovne banke.

9.27. Dolgoročni dolgovi so povezani z obveznostmi, ki dokončno zapadejo v plačilo v obdobju, daljšem od leta dni. V bilanci stanja se dolgoročni dolgovi, ki so že zapadli v plačilo, a še niso poravnani, in dolgoročni dolgovi, ki bodo zapadli v plačilo v največ letu dni po dnevu bilance stanja, izkazujejo kot kratkoročni dolgovi.

Če ima organizacija obveznost iz naslova obstoječega posojila, ki jo je treba poravnati prej kot v dvanajstih mesecih, vendar ima pravico do refinanciranja ali podaljšanja roka za njeno poravnavo za najmanj dvanajst mesecev po poročevalskem obdobju in to tudi namerava storiti, je takšna obveznost dolgoročna. Če pa organizacija ne more sama odločiti o refinanciranju ali podaljšanju roka za poravnavo obveznosti (če na primer ne obstaja sporazum o refinanciranju), organizacija ne upošteva možnosti refinanciranja obveznosti in to razvrsti kot kratkoročno.

Če ima organizacija obveznost iz naslova obstoječega dolgoročnega posojila in pred koncem ali ob koncu poročevalskega obdobja krši neko določbo v posojilni pogodbi, zaradi česar naj bi se obveznost poravnala na zahtevo posojilodajalca, obveznost razvrsti kot kratkoročno. To velja ne glede na to, da se posojilodajalec po koncu poročevalskega obdobja in pred odobritvijo računovodskih izkazov za objavo strinja, da ob kršitvi ne bo zahteval plačila (vrnitve posojila). Organizacija tako obveznost iz naslova obstoječega posojila razvrsti kot dolgoročno, le če je posojilodajalec pred poročevalskim obdobjem oziroma do konca tega obdobja odobril odlog plačila (vrnitve posojila) za najmanj dvanajst mesecev po poročevalskem obdobju, pri čemer lahko organizacija v tem obdobju, v katerem posojilodajalec ne sme zahtevati takojšnjega povračila (vrnitve posojila), odpravi kršitev posojilne pogodbe.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

9.28. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa s prvim poslovnim letom, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 9 – *Dolgoročni dolgovi* (2016).

Slovenski računovodski standard 10 (2024) REZERVACIJE

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju rezervacij. Obravnava:

- a) razvrščanje rezervacij;
- b) pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj rezervacij;
- c) začetno računovodsko merjenje rezervacij;
- č) prevrednotovanje rezervacij;
- d) razkrivanje rezervacij.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 11, 13, 14, 15, 20, 21 in 23.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje rezervacij

10.1. Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, ter katerih zneske za njihovo poravnavo je mogoče zanesljivo

oceniti. Obravnavati jih je mogoče kot obveznosti v širšem pomenu, ker se razlikujejo od kapitala kot obveznosti do lastnikov.

Organizacije, ki so mikro ali majhne družbe, in organizacije, ki niso družbe in niso podvržene obvezni reviziji, lahko sklenejo, da ne bodo oblikovale in obračunavale rezervacij za jubilejne nagrade in za odpravnine ob upokojitvi.

10.2. Namen rezervacij je v obliki vnaprej vračunanih stroškov oziroma odhodkov zbrati zneske, ki bodo v prihodnosti omogočili pokritje prihodnjih izdatkov (prenosov gospodarskih koristi) za poravnavo obvez. Med take rezervacije spadajo na primer, vendar ne izključno, rezervacije za reorganizacijo, za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb, za jubilejne nagrade in za odpravnine ob upokojitvi.

10.3. Rezervacije se oblikujejo z enkratno ali večkratno obremenitvijo ustreznih stroškov ali odhodkov.

10.4. Pogojne obveznosti se ne obravnavajo kot rezervacije.

b) Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj rezervacij

10.5. Rezervacije se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripoznavajo, če:

- a) obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja pravna ali posredna obveza (obvezujoč pretekli dogodek);
- b) bo po pričakovanju za poravnavo obveze potreben prenos sredstev, ki organizaciji omogočajo pritekanje gospodarskih koristi;
- c) je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti.

Obveza je tisto, kar se po določenih normah in predpisih mora storiti, opraviti in za kar organizacija nima praktičnih možnosti, da se ji izogne. V redkih primerih, ni nujno jasno, ali ima organizacija sedanjo obvezo. V takih primerih velja, da pretekli dogodek povzroči sedanjo obvezo, če je ob upoštevanju vseh razpoložljivih dokazov bolj možno kot ne, da na dan bilance stanja obstaja sedanja obveza. Organizacija pripozna rezervacijo za takšno sedanjo obvezo, če je zadoščeno tudi opredelitvenima drugima dvema sodiloma b) in c) iz prejšnjega odstavka za pripoznavanje.

Bolj možno kot ne pomeni, da obstaja verjetnost, večja od 50 odstotkov, da obveza organizacije obstaja. Če je bolj možno kot ne, da sedanja obveza ne obstaja, organizacija razkrije pogojno obveznost. Organizacija zgolj razkrije pogojno obveznost tudi v skrajno redkih primerih, ko ni možno zanesljivo oceniti zneska obveze.

10.6. Rezervacije se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripoznavajo z vračunavanjem ustreznih stroškov oziroma odhodkov, če je verjetno, da bodo v prihodnosti nastajali takšni izdatki in je potrebna rezervacija za njihovo pokrivanje.

10.7. Pripoznanje rezervacij v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se odpravi, kadar so že izrabljene nastale možnosti, zaradi katerih so bile rezervacije oblikovane, ali pa ni več potrebe po njih.

10.8. Rezervacije se lahko uporabljajo samo za istovrstne postavke, za katere so bile prvotno pripoznane, v utemeljenih primerih pa tudi za enakovrstne postavke. Tak primer je poraba rezervacij za dana jamstva ob prodaji proizvodov ali opravitvi storitev, ki so bile oblikovane v breme poslovnih odhodkov.

c) Začetno računovodsko merjenje rezervacij

10.9. Znesek, pripoznan kot rezervacija, je najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo na dan bilance stanja obstoječe, praviloma dolgoročne obveze. Pri doseganju najboljšee ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine. Rezervacija je zato enaka vrednosti izdatkov, ki so po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Če je učinek časovne vrednosti denarja pomemben, morajo biti pričakovani izdatki ustrezno diskontirani na sedanjo vrednost.

10.10. Dobiček iz pričakovane odtujitve sredstev se pri merjenju rezervacije ne upošteva. Če se pričakuje, da bo nekatere ali vse izdatke, potrebne za poravnavo obvez, povrnila druga stranka, se stroški rezervacij pripoznajo znižani za taka

povračila. Povračila se pripoznajo, kadar in le kadar je njihov prejem res gotov, če se poravna obveza. Povračilo se obravnava kot posebno sredstvo, njegov znesek pa ne sme presegati zneska rezervacije.

10.11. Rezervacije se ne pripoznajo iz neizpolnjenih pogojev, razen če je pogodba kočljiva. Neizpolnjene pogodbe so pogodbe, pri katerih nobena stranka ni izpolnila nobene svoje obveze ali sta jih obe stranki enako le deloma izpolnili. Če se sklene kočljiva pogodba, se del obveznosti, določen v pogodbi, ki presega gospodarske koristi iz pogodbe, pripozna in izmeri kot rezervacija.

Rezervacije se ne pripoznavajo za izgube iz prihodnjega poslovanja, za katere ne obstajajo sedanje obveze; pričakovane izgube iz prihodnjega poslovanja pa je lahko znamenje, da so morda nekatera sredstva oslabiljena.

10.12. Rezervacija za reorganiziranje zajema le neposredne stroške, ki se pojavijo pri reorganiziranju, to je tiste, ki jih povzročijo reorganiziranje in niso povezani z nadaljnjim delovanjem. Rezervacije se pripoznajo po sprejetju načrta reorganizacije, ko se začne ta načrt uresničevati ali ko so prizadeti obveščeni, da bo reorganizacija izpeljana.

10.13. Rezervacije na račun vnaprej vračunanih stroškov oziroma odhodkov se zmanjšujejo neposredno za izdatke, za pokrivanje katerih so oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu porabe rezervacij stroški oziroma odhodki ne pojavljajo več v izkazu poslovnega izida, prav tako vanj niso prenesene izrabljene rezervacije za njihovo pokrivanje. Edina izjema so rezervacije za pričakovane izgube iz kočljivih pogojev, ki se prenašajo med poslovne prihodke v obračunskih obdobjih, v katerih se pojavljajo stroški oziroma odhodki, za pokrivanje katerih so oblikovane.

10.14. Knjigovodska vrednost rezervacij je enaka njihovi izvorni vrednosti, znižani za porabljene zneske, dokler se ne pojavi potreba po njihovem zvišanju ali znižanju.

č) Prevrednotovanje in merjenje sprememb rezervacij

10.15. Rezervacije se ne prevrednotujejo.

10.16. Na koncu obračunskega obdobja se zaradi spremembe ocen rezervacije popravijo tako, da je njihova vrednost enaka vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveze. Če je učinek časovne vrednosti denarja pomemben, morajo biti pričakovani izdatki ustrezno diskontirani na sedanjo vrednost.

10.17. Rezervacije za določen namen se v skladu s SRS-jem 10.5 povečajo, če po predvidevanjih ne omogočajo pokritja izdatkov v prihodnjih letih. Za ta primanjkljaj je treba zvišati njihovo knjigovodsko vrednost in ustrezne stroške.

10.18. Rezervacije za določen namen se v skladu s SRS-jem 10.5 zmanjšajo, če po predvidevanjih presegajo pokritje ustreznih izdatkov v prihodnjih letih. Za ta presežek je treba znižati njihovo knjigovodsko vrednost in povečati ustrezne prihodke.

10.19. Po koncu obdobja, za katero je bila oblikovana rezervacija, se njen celotni neporabljeni del prenese med ustrezne prihodke.

10.20. Aktuarski dobički in izgube iz naslova obvez za odpravnine ob upokojitvi se ne pripoznavajo v poslovnem izidu, ampak neposredno v kapitalu v okviru rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti.

d) Razkrivanje rezervacij

10.21. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkrivati samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravno in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

10.22. Za vsako vrsto rezervacij je treba posebej razkriti:

- razloge in pogoje za njihovo oblikovanje;
- metode in pomembne predpostavke, uporabljene pri ocenjevanju njihove utemeljene vrednosti;
- način obravnavanja pri tem nastalih razlik.

C. Opredelitev ključnih pojmov

10.23. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Rezervacija je obveznost, ki temelji na sedanji obvezi, katere čas in/ali znesek poravnave sta negotova in izpolnjuje sodila iz SRS-ja 10.5.

b) Obveznost je sedanja obveza organizacije, na podlagi preteklih dogodkov, za prenos sredstev (gospodarskih virov) organizacije.

c) Obvezujoč dogodek je dogodek, ki povzroči pravno ali posredno obvezo, zaradi katere organizacija nima nobene druge stvarne možnosti, kot da takšno obvezo poravna.

č) Pravna obveza je obveza, ki izhaja iz:

- pogodbe;
- zakonov;
- drugih pravnih predpisov.

d) Posredna obveza je obveza na podlagi naslednjih dejanj:

a) strankam se na ustaljen način z objavljanjem usmeritev ali dovolj natančnimi sprotnimi izjavami nakaže, da bodo sprejete nekatere obveznosti;

b) pri teh strankah se vzbudi utemeljeno pričakovanje, da bodo te obveznosti izpolnjene.

e) Pogojna obveznost je:

a) možna obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj je odvisen od (ne)pojavitve enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih organizacija ne obvladuje v celoti; ali

b) sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo za njeno poravnavo potreben odtok gospodarske koristi organizacije, ali ker njenega zneska ni mogoče dovolj zanesljivo izmeriti.

f) Kočljiva pogodba je pogodba, pri kateri neizogibni stroški izpolnjevanja pogodbenih obvez, ugotovljeni na koncu poslovnega leta, presegajo gospodarske koristi, ki se pričakujejo od nje.

g) Reorganiziranje je program, ki ga načrtuje in obvladuje uprava (poslovodstvo) ter pomembno spreminja:

- področje poslovanja oziroma
- način vodenja poslovanja.

Č. Pojasnila

10.24. Rezervacije se razlikujejo od drugih obveznosti, ker so negotove glede časa nastanka ali velikosti prihodnjih izdatkov za poravnavo.

10.25. Če sedanja obveznost ni nedvomno izkazana, povzroči pretekli dogodek sedanjo obvezo, če je ob upoštevanju vseh razpoložljivih dokazov verjetno, da na dan bilance stanja obstaja sedanja obveza.

10.26. Kot rezervacije se pripoznajo le tiste obveze, ki izhajajo iz preteklih dogodkov in niso odvisne od prihodnjega poslovanja. Obveza vedno vključuje drugo stranko, do katere obstaja, vendar te stranke ni treba imenovati, saj lahko obstaja do javnosti nasploh.

10.27. V skoraj vseh primerih je jasno, ali pretekli dogodek povzroča sedanjo obvezo. Redko, na primer pri sodnih postopkih, je lahko sporno, ali je prišlo do nekaterih dogodkov in ali je njihova posledica sedanja obveza. V takem primeru organizacija ugotovi, ali na dan bilance stanja obstaja sedanja obveza, če upošteva vse razpoložljive dokaze, tudi na primer mnenje veščakov. Med obravnavanimi dokazi so tudi vsi dodatni dokazi, ki izhajajo iz dogodkov po poročevalskem obdobju. Na podlagi takih dokazov organizacija pripozna rezervacijo, kadar je bolj verjetno kot ne, da na dan bilance stanja obstaja sedanja obveza, in sta izpolnjeni tudi sodila pod b) in c) iz SRS-ja 10.5.

10.28. Uporaba ocen je pomemben del pripravljanja računovodskih izkazov in ne zmanjšuje njihove zanesljivosti. To velja posebej pri rezervacijah, ki so po svoji naravi bolj negoto-

ve kot večina drugih postavk v bilanci stanja. Razen v skrajno redkih primerih lahko organizacija določi razpon možnih izidov, tako da se oceni znesek obveze, ki jo lahko dovolj zanesljivo uporabi pri pripoznanju rezervacije. Pri oblikovanju rezervacij se predpostavlja dosledna razsodnost glede verjetnosti tako prihodnjih stroškov kakor prihodnje izgube (pri kočljivih pogodbah). Pri ocenjevanju negotovosti se upoštevajo izkušnje v podobnih okoliščinah in mnenja strokovnjakov.

Če je organizacija ravnala v skladu s prejšnjim odstavkom, velja, da je velikost rezervacij zanesljivo ocenjena.

Prihodnji dogodki, ki lahko vplivajo na potrebni znesek za poravnavo obveze, se morajo kazati v znesku rezervacije, če je dovolj stvarnih dokazov, da se bodo pojavili.

10.29. Obstoječe obveznosti razgradnje, ponovne vzpostavitve in podobne obveznosti, tudi zaradi sprememb diskontne mere, ter učinki njihovih sprememb se prištejejo k nabavni vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, na katero se takšne obveznosti nanašajo, ali odštejejo od nje in amortizirajo v dobi koristnosti. Rezervacije se ponovno izmerijo na dan bilance stanja.

10.30. Rezervacije se oblikujejo tudi za dolgoročne zasluzke, kot so jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Ti dolgoročni zasluzki imajo naravo vnaprej določenih pravic.

10.31. Organizacija na bilančni presečni dan ugotovi in v izkazu poslovnega izida pripozna prihodke oziroma stroške ali odhodke v zvezi s preračunom rezervacij za odpravnine ob upokojitvi iz naslova:

- zneska dodatno oblikovanih rezervacij za stroške sprotnega službovanja v zvezi z odpravninami za tekoče leto;
- zneska povečanja ali zmanjšanja že oblikovanih rezervacij v primeru uvedbe ali spremembe programa (sprememba stroškov preteklega službovanja);
- obračunanih obresti v zvezi z rezervacijami (kot dodatni strošek rezervacij);
- učinkov vseh omejitev ali skrčenj rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

Aktuarski dobički in izgube iz naslova odpravnin ob upokojitvi se ne pripoznavajo v poslovnem izidu, ampak neposredno v kapitalu v okviru rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti iz tega naslova, so lahko tudi negativne. Rezerve, oblikovane iz tega naslova, se odpravijo v preneseni čisti poslovni izid v ustreznem delu sorazmerno, ko so za zaposlene, ki so se upokojili, pripoznanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi porabljeno.

10.32. Organizacija na bilančni presečni dan ugotovi in v izkazu poslovnega izida pripozna prihodke oziroma odhodke v zvezi s preračunom rezervacij za jubilejne nagrade.

Rezervacije se pri porabljanju zmanjšujejo neposredno za nastale obveznosti v zvezi z izdatki, za katere so bile oblikovane. Zato se pri porabljanju rezervacij stroški ali odhodki ne pojavljajo več v izkazu poslovnega izida.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

10.33. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 10 – *Rezervacije* (2016).

Slovenski računovodski standard 11 (2024) ČASOVNE RAZMEJITVE

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju kratkoročnih in dolgoročnih ak-

tivnih oziroma pasivnih časovnih razmejitev kot posebnih vrst terjatev oziroma dolgov. Obravnava:

- a) razvrščanje časovnih razmejitev;
- b) pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj časovnih razmejitev;
- c) začetno računovodsko merjenje časovnih razmejitev;
- č) prevrednotovanje časovnih razmejitev;
- d) razkrivanje časovnih razmejitev.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 2, 5, 10, 12, 14, 15, 20 in 23.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje časovnih razmejitev

11.1. Časovne razmejitve so lahko aktivne (usredstvene) ali pasivne (udolgovljene). Prve je mogoče obravnavati kot terjatve v širšem pomenu, druge pa kot obveznosti v širšem pomenu. Vključujejo odložene prihodke in stroške oziroma odhodke, vnaprej vračunane stroške oziroma odhodke in prehodno nezaračunane prihodke kot posebne vrste terjatev oziroma obveznosti.

11.2. Časovne razmejitve, ki se bodo uporabljale leto dni ali manj, se opredelijo kot kratkoročne, tiste, ki se bodo uporabljale daljši čas, pa se opredelijo kot dolgoročne.

11.3. Aktivne časovne razmejitve zajemajo odložene stroške oziroma odložene odhodke ter prehodno nezaračunane prihodke, ki se izkazujejo posebej in razčlenjujejo na pomembnejše vrste.

11.4. Pasivne časovne razmejitve zajemajo vnaprej vračunane stroške oziroma vnaprej vračunane odhodke in odložene prihodke, ki se izkazujejo posebej in razčlenjujejo na pomembnejše vrste.

11.5. Odloženi stroški oziroma odloženi odhodki so zneski odtokov sredstev (gospodarskih virov) ali povečanja obveznosti, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo dejavnosti in še ne vplivajo na poslovni izid; prav tako še niso vračunani v nabavno vrednost sredstev, ampak bodo šele kasneje vračunani kot stroški in razporejeni na ustrezne poslovne učinke kot stroškovne nosilce, ali pa bodo kasneje neposredno kot odhodki vplivali na poslovni izid oziroma bodo vračunani v nabavno vrednost sredstev. Odloženi stroški oziroma odloženi odhodki nastajajo predvsem, če še niso izpolnjene sicer že plačane ali zaračunane obveze izpolnitve, pri katerih gre za obljubo niza ločenega blaga oziroma ponavljajočih se storitev, ki je/so v bistvu enako/enake, ima/imajo enak vzorec prenašanja na kupca ter se dobavijo/izpolnijo postopoma v več obračunskih obdobjih.

Posebne vrste odloženih odhodkov so tudi:

- usredstveni stroški pridobitve pogodbe s kupcem ali najemnikom, ki bo realizirana v enem ali več prihodnjih obračunskih obdobjih, stroški pa ne bi nastali, če pogodbe ne bi pridobili (npr. stroški provizije posredniku, ki je posredoval pri pridobitvi posla);

- usredstveni stroški za izvršitev obvez izpolnitve iz pogodbe s kupcem, ki bo realizirana v enem ali več prihodnjih obračunskih obdobjih, stroški pa se ne usredstevujejo v kateri drugi obliki (npr. kot zaloga proizvodov ali kot opredmetena osnovna sredstva); in

- sredstvo, ki nastane z odložitvijo odhodkov pri prodaji z možnostjo vračila.

11.6. Vnaprej vračunani stroški oziroma vnaprej vračunani odhodki nastajajo na podlagi enakomernega obremenjevanja dejavnosti ali poslovnega izida, pa tudi zalog s stroški oziroma odhodki, ki so se že pojavili oziroma nastali, zato že bremenijo dejavnost oziroma že vplivajo na poslovni izid, čeprav bo organizacija račune zanje prejela šele kasneje oziroma bo odtok sredstev (gospodarskih virov) v zvezi z njimi poznejši.

11.7. Odloženi prihodki nastajajo predvsem, če še niso izpolnjene sicer že zaračunane ali plačane obveze izpolnitve, pri katerih gre za obljubo niza ločenega blaga oziroma ponavljajočih se storitev, ki je/so v bistvu enako/enake, ima/imajo enak vzorec prenašanja na kupca ter se izpolnijo postopoma v več obračunskih obdobjih. V tem primeru ne gre za običajne obveznosti do kupcev, ki bi veljale kot dobljeni predujmi. Prav tako se med odložene prihodke štejejo obveznosti, ki nastanejo z odložitvijo prihodkov pri prodaji z možnostjo vračila.

Med odložene prihodke se uvrščajo tudi državne podpore in donacije, prejete za pridobitev osnovnih sredstev oziroma za pokrivanje določenih stroškov, če oziroma dokler ti še niso nastali. Namenjene so za pokrivanje stroškov amortizacije teh amortizirljivih sredstev oziroma določenih stroškov in se porabljajo s prenašanjem med poslovne prihodke skladno z nastajanjem stroškov oziroma odhodkov, za kritje katerih so bile prejete. Praviloma so dolgoročnega značaja.

11.8. Prehodno nezaračunani prihodki se pojavijo, če se v poslovnem izidu utemeljeno upoštevajo tudi prihodki, za katere do takrat še ni bilo prejeto plačilo in ki jih tudi ni bilo mogoče zaračunati.

11.9. Pogojne terjatve ali pogojne obveznosti se ne obravnavajo kot aktivne časovne razmejitev oziroma pasivne časovne razmejitev. Organizacija jih spremlja v zunajbilančnih razvidih.

b) Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj časovnih razmejitev

11.10. Postavka aktivnih časovnih razmejitev se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna, če:

a) gre za sedanjo pravico, ki jo organizacija obvladuje in ji omogoča doseganje gospodarskih koristi; in

b) je mogoče njeno vrednost zanesljivo izmeriti.

Postavka pasivnih časovnih razmejitev se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna, če:

a) gre za sedanjo obvezo organizacije na podlagi preteklih dogodkov, za prenos sredstev (gospodarskih virov) organizacije; in

b) je mogoče njeno vrednost zanesljivo izmeriti.

11.11. Aktivne časovne razmejitev in pasivne časovne razmejitev se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripoznajo, če se sme predpostavljati, da bodo oziroma so v času, za katerega so oblikovane, zares nastali takšni prihodki in stroški oziroma odhodki.

11.12. Pri nobeni postavki vnaprej vračunanih stroškov oziroma vnaprej vračunanih odhodkov se ob njenem nastanku ne sme predpostavljati, da bodo dejanski odtoki sredstev (gospodarskih virov) v zvezi z njimi manjši od zneska, ki ga je utemeljeno mogoče pričakovati v času, za katerega so oblikovane. Pri nobeni postavki odloženih prihodkov se ob njenem nastanku ne sme predpostavljati, da bodo dejanski prihodki večji od odloženih prihodkov ali da se bodo stroški, ki jih bodo morali pokrivati, pojavljali tudi v obdobju, kasnejšem od roka, za katerega so oblikovane.

11.13. Pri nobeni postavki odloženih stroškov oziroma odloženih odhodkov se ob njenem nastanku ne sme predpostavljati, da bodo dejanski stroški, ki jih je utemeljeno mogoče pričakovati v roku, za katerega so oblikovane, večji od odloženega zneska ali da se bodo pojavljali po roku, za katerega so oblikovane. Pri nobeni postavki prehodno nezaračunanih prihodkov se ob njenem nastanku ne sme predpostavljati, da že obstaja pravna ali fizična oseba, ki bi morala biti obremenjena z njo, ali da bo dejanski znesek manjši od nezaračunanega, ki pa je že bil upoštevan pri ugotavljanju poslovnega izida.

11.14. Pasivne časovne razmejitev v zvezi z državnimi podporami in donacijami, prejetimi za pridobitev osnovnih sredstev, se oblikujejo za zneske državnih podpor ali donacij, s katerimi so bila osnovna sredstva nepovratno oziroma brezplačno pridobljena.

11.15. Pripoznanja časovnih razmejitev v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se odpravijo, kadar so že izrabljene nastale možnosti ali pa ni več potrebe po časovnih razmejivah.

11.16. Časovne razmejitev se lahko porabljajo samo za postavke, za katere so bile prvotno pripoznane.

c) Začetno računovodsko merjenje časovnih razmejitev

11.17. Realnost postavk aktivnih časovnih razmejitev mora biti na dan bilance stanja utemeljena, postavke pasivnih časovnih razmejitev pa ne smejo skrivati rezerv. Njihovo umeščanje v realne okvire popravi dotedanje stroške oziroma odhodke in prihodke, v zvezi s katerimi so se prvotno pojavile.

11.18. Odloženi stroški oziroma odloženi odhodki se pretvorijo v vračunane stroške oziroma obračunane odhodke, ko organizacija prejme storitve oziroma blago, na katere/katerega se nanašajo, ali ko se pojavijo z njimi povezani pritoki gospodarskih koristi. Vnaprej vračunani stroški oziroma vnaprej vračunani odhodki pa kasneje pokrivajo dejansko nastale odtoke sredstev (gospodarskih virov) v zvezi z njimi, zato se v poslovnem letu dejanskega odtoka sredstev (gospodarskih virov) ne pojavljajo več v izkazu poslovnega izida. Odloženi prihodki se pretvorijo v obračunane prihodke, ko organizacija opravi storitve oziroma kupcu dobavi blago, na katere/katerega se nanašajo, ali ko se pojavi upravičenost do njihove vključitve v izkaz poslovnega izida oziroma je treba pokriti stroške, za pokrivanje katerih so bili odloženi. Prehodno nezaračunani prihodki ugasnejo, čim se oblikuje ustrezna terjatev oziroma se prejme plačilo.

11.19. Pasivne časovne razmejitev na račun odloženih prihodkov se prenašajo med poslovne prihodke tistega poslovnega leta, v katerem se pojavljajo stroški oziroma odhodki, za pokrivanje katerih so oblikovane.

č) Prevrednotovanje časovnih razmejitev

11.20. Časovne razmejitev se ne prevrednotujejo. Ob sestavljanju računovodskih izkazov pa je treba preverjati realnost in upravičenost njihovega oblikovanja.

d) Razkrivanje časovnih razmejitev

11.21. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkrivati samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

11.22. Za vsako vrsto časovnih razmejitev je treba posebej razkriti:

a) razloge za njihovo oblikovanje in

b) metode in pomembne predpostavke in ocene, uporabljene pri njihovem vrednotenju.

C. Opredelitev ključnih pojmov

11.23. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Odloženi stroški so zneski odtokov sredstev (gospodarskih virov), ki bodo šele kasneje bremenili dejavnost oziroma kot stroški vplivali na vrednost nastajajočih poslovnih učinkov kot stroškovnih nosilcev.

b) Odloženi odhodki so zneski odtokov sredstev (gospodarskih virov), ki bodo šele kasneje kot odhodki vplivali na poslovni izid, ne da bi se zadrževali v zalogah proizvodov in nedokončani proizvodnji.

c) Vnaprej vračunani stroški so stroški, ki že bremenijo dejavnost oziroma so že razporejeni po poslovnih učinkih kot stroškovnih nosilcih, čeprav bo organizacija račune zanje prejela šele kasneje oziroma bo odtok sredstev (gospodarskih virov) v zvezi z njimi poznejši.

č) Vnaprej vračunani odhodki so odhodki, ki že vplivajo na poslovni izid, čeprav, bo odtok sredstev (gospodarskih virov) v zvezi z njimi šele v prihodnosti.

d) Odloženi prihodki so zneski pritokov sredstev (gospodarskih virov), ki bodo šele kasneje kot prihodki vplivali na poslovni izid.

e) **Prehodno nezaračunani prihodki** so prihodki, ki že vplivajo na poslovni izid, čeprav še niso plačani, in jih tudi še ni bilo mogoče zaračunati.

f) **Pogojna obveznost** je:

a) možna obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj je odvisen od (ne)pojavitve enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki ga (jih) organizacija ne obvladuje v celoti; ali

b) sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo za njeno poravnavo potreben odtok sredstev (gospodarskih virov), ki omogočajo gospodarske koristi, ali ker njenega zneska ni mogoče dovolj zanesljivo izmeriti.

g) **Pogojno sredstvo** je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj je odvisen od (ne)pojavitve enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki ga (jih) organizacija ne obvladuje v celoti.

Č. Pojasnila

11.24. Med obratna sredstva, uporabljena med pripravljanjem proizvodnje, spadajo poleg sredstev v opredmeteni obliki tudi sredstva v obliki kratkoročno odloženih stroškov, ki se vračunavajo kot stroški oziroma odhodki obdobja sorazmerno z udeležbo pri ustvarjanju poslovnih učinkov in njihovem razpečavanju v obračunskem mesecu.

11.25. V obračunskem obdobju prejeti zneski za proizvode, trgovsko blago ali storitve, ki bodo dobavljeni ali opravljene ter v tej zvezi zaračunani (zaračunane) šele v naslednjem obračunskem obdobju, se obravnavajo kot prejeti predujmi. Odloženi prihodki se namesto obveznosti za prejete predujme pojavljajo le pri storitvah, ki se opravljajo več mesecev in katerih plačnik ne more odstopiti od pogodbe (na primer pri pobranih šolninah).

11.26. Državne podpore so zneski, ki jih dobi organizacija od države ali lokalne skupnosti neposredno iz proračuna, po organih države ali lokalne skupnosti oziroma prek drugih uporabnikov proračunskih sredstev za določene namene. Državne podpore se včasih imenujejo tudi dotacije oziroma subvencije.

Kot državne podpore ne veljajo zneski, pridobljeni v poslih med izplačevalci javnih sredstev in organizacijo, ki jih ni mogoče razlikovati od običajnih komercialnih poslov. Državna podpora se ne pripozna, dokler ni sprejemljivega zagotovila, da bo organizacija izpolnila pogoje zanjo in da bo državna podpora tudi prejeta. Pogojne državne podpore se pripoznajo med poslovnimi prihodki samo, kadar so izpolnjeni pogoji v zvezi z njimi.

Odloženi prihodki iz naslova dobljenih državnih podpor za pridobitev osnovnih sredstev se porabljajo s prenašanjem med poslovne prihodke skladno z obračunano amortizacijo teh sredstev. Odloženi prihodki iz naslova prejetih državnih podpor za pokrivanje drugih stroškov se porabljajo s prenašanjem med poslovne prihodke skladno s pojavljanjem stroškov, za pokrivanje katerih so bile podpore prejete.

Državne podpore za pokrivanje stroškov ali odhodkov, ki so že nastali, se pripoznajo med poslovnimi prihodki v obdobju, ko so prejete oziroma so izpolnjeni pogoji za pripoznanje terjatev ali aktivnih časovnih razmejitev (prehodno nezaračunanih prihodkov) iz njihovega naslova.

Brezpogojne državne podpore, ki se nanašajo na biološka sredstva, ovrednotena po pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje, se pripoznajo med poslovnimi prihodki obdobja, na katero se nanašajo.

11.27. Donacije so denarni zneski, pravice ali stvari, ki jih organizacija dobi od fizičnih ali pravnih oseb brez obveznosti vračila, in se ne nanašajo na plačila za stvari oziroma storitve, ki jih je organizacija prodala tem osebam. Pasivne časovne razmejitve, oblikovane na podlagi donacij, prejetih za pridobitev osnovnih sredstev, se porabljajo skladno z obračunano amortizacijo teh sredstev, pasivne časovne razmejitve iz donacij,

prejetih za pokrivanje določenih stroškov, pa se porabljajo skladno s pojavljanjem teh stroškov. Nenamenske donacije se ne izkazujejo prek časovnih razmejitev, ampak se takoj obravnavajo kot prihodki.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

11.28. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 11 – *Časovne razmejitve* (2016) in Pojasnilo 1 k SRS 11 (2016).

Slovenski računovodski standard 12 (2024) STROŠKI MATERIALA IN STORITEV

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju stroškov materiala in uporabljenih storitev. Obravnava:

- a) razvrščanje stroškov materiala in storitev;
- b) pripoznavanje stroškov materiala in storitev;
- c) začetno računovodsko merjenje stroškov materiala in storitev;
- č) razkrivanje stroškov materiala in storitev.

Povezan je s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 4, 9, 14 in 21.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje stroškov materiala in storitev

12.1. Stroški materiala so cenovno izraženi potroški neposrednega materiala in tistega dela materiala, na katerega se nanašajo posredni proizvodni stroški ter posredni stroški nabavljanja, prodajanja in splošnih služb. Stroški storitev so stroški, ki se ne štejejo kot stroški materiala, amortizacije ali dela.

12.2. Stroški materiala in storitev se razvrščajo po izvirnih vrstah. Podrobnejšo razčlenitev določi organizacija sama. Njihovo razčlenjevanje po namenskih skupinah se ureja pri obračunavanju celote stroškov.

12.3. Vnaprej vračunani stroški materiala in storitev se obravnavajo kot stroški materiala ali storitev v smislu tega standarda, čeprav se bo šele kasneje izvedel odtok sredstev (gospodarskih virov) v zvezi z njimi, ki organizaciji omogočajo gospodarske koristi.

12.4. Odloženi stroški materiala in storitev, ki ostajajo med aktivnimi časovnimi razmejitvami, se ne štejejo kot stroški materiala in storitev v smislu tega standarda.

12.5. Stroški dajatev, ki niso vezane na plače, in stroški obresti se štejejo kot stroški storitev v širšem pomenu. Med stroški storitev v širšem pomenu so tudi stroški štipendij in šolnin, povezanih s poslovanjem organizacije, ter podobni stroški.

12.6. Stroški materiala in storitev se lahko skladno z izbrano metodo vrednotenja zadržujejo v vrednosti nedokončane proizvodnje in zalog proizvodov, preden se pojavijo med odhodki in vplivajo na poslovni izid posameznega obračunskega obdobja.

b) Pripoznavanje stroškov materiala in storitev

12.7. Stroški materiala in storitev se pripoznavajo na podlagi listin, ki dokazujejo porabo materiala oziroma prejem storitev v povezavi z opravljanjem dejavnosti.

12.8. Znižanje vrednosti zalog materiala na njihovo čisto iztržljivo vrednost ne poveča izkazanih stroškov materiala, ampak prevrednotovalne poslovne odhodke v zvezi z zalogami.

c) Začetno računovodsko merjenje stroškov materiala in storitev

12.9. Stroški materiala, ki se pred porabo zadržuje v zalogah, se izkazujejo v zneskih, ki so pred nastankom potroškov materiala oblikovali vrednost zalog. Odvisni so od metode, ki se uporablja za določanje cen pri knjiženju njihove porabe: metode zaporednih cen (fiffo) ali metode tehtanih povprečnih cen. Če se uporabljajo stalne cene materiala, se pri porabi obračuna ustreznih del odmikov, stroški pa se izkazujejo v zneskih, ustreznih izbrani metodi. Uporabljeno metodo je treba pojasniti.

12.10. Stroški materiala, ki se pred uporabo ne zadržujejo v zalogah, se izkazujejo v dejanskih zneskih ob nabavi takega materiala. To velja tudi za stroške storitev.

12.11. Ocenjeni znesek vnaprej vračunanih stroškov materiala in storitev se izkazuje v postavkah, v katerih bi se sicer izkazovali istovrstni dejanski zneski stroškov materiala in storitev. Kasneje obračunani dejanski zneski se krijejo v breme ustreznih postavk pasivnih časovnih razmejitev.

12.12. Stroški rezervacij za kritje prihodnjih stroškov materiala in storitev se obravnavajo kot posebna vrsta stroškov, razen rezervacij za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi, ki se obravnavajo kot stroški dela. Kasneje obračunani dejanski zneski se krijejo neposredno v breme ustreznih rezervacij.

12.13. Če se pri letnem popisu materiala ugotovijo presežki ali primanjkljaji, za katere ni nihče osebno odgovoren, presežki zmanjšujejo do tedaj pripoznane stroške, primanjkljaji pa jih povečujejo.

č) Razkrivanje stroškov materiala in storitev

12.14. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkrivati samo zakonsko določene informacije in podatke o stroških materiala in storitev, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

C. Opredelitev ključnih pojmov

12.15. V tem standardu sta uporabljena izraza, ki ju je treba razložiti in opredeliti.

a) Stroški materiala so stroški surovin, osnovnega in pomožnega materiala ter kupljenih polproizvodov, delov, goriva in maziva. S stroški surovin so mišljeni stroški materiala, ki izhaja iz kmetijstva, gozdarstva ali rudarstva. Posebni stroški materiala so stroški porabljene energije.

b) Stroški storitev so stroški prevoznih storitev, proizvodnih stopenj, ki jih opravijo drugi, komunalnih storitev, telekomunikacijskih storitev, najemnin, zavarovalnih premij, storitev plačilnega prometa in podobni stroški, v širšem pomenu pa tudi stroški dajatev, ki niso odvisne od poslovnega izida in niso povezane s plačami, ter tudi stroški obresti. Med stroški storitev so prav tako stroški po pogodbah o delu, pogodbah o avtorskem delu oziroma stroški storitev iz drugih pravnih razmerij, razen iz delovnega razmerja, nastali s fizičnimi osebami.

Č. Pojasnila

12.16. Obresti se praviloma takoj obravnavajo kot finančni odhodki. Lahko pa se tudi všttevajo v vrednost opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev, naložbenih nepremičnin ali proizvodov in nedokončane proizvodnje.

12.17. V nasprotju s teoretično opredelitvijo stroškov, po kateri je kot stroške mogoče obravnavati le zneske, ki se upravičeno pojavljajo pri nastajanju in razpečevanju poslovnih učinkov, se po tem standardu kot stroški lahko obravnavajo tudi tako imenovani izjemni stroški, čeprav jih ni mogoče všttevati v vrednost zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje ter se pojavljajo takoj med odhodki. Iz opredeljevanja stroškov so izločeni le zneski, ki se pojavijo pri znižanju vrednosti zalog na čisto iztržljivo vrednost, ker so neposredno prevrednotovalni popravek v okviru poslovnih odhodkov.

12.18. Stroški razvijanja, ki se dolgoročno ne razmejujejo, se obravnavajo po ustreznih izvirmih vrstah. To velja tudi za stroške vzdrževanja, oglaševanja in reprezentance, če so vanje všteti lastni proizvodi oziroma znotraj organizacije opravljene storitve.

12.19. Stroški najemnin so pri najemniku posebna vrsta stroškov storitev le pri poslovnem najemu, če se organizacija odloči, da v skladu s SRS-jem 1.61 poslovnih najemov ne pripoznava kot sredstva. V vseh drugih primerih najema se zaradi vštevanja najemnine v vrednost tako pridobljenih opredmetenih osnovnih sredstev v tej zvezi pojavljajo amortizacija in finančni odhodki.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

12.20. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 12 – *Stroški materiala in storitev* (2016).

**Slovenski računovodski standard 13 (2024)
STROŠKI DELA IN STROŠKI POVRAČIL****A. Uvod**

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju stroškov plač in z njimi povezanih dajatev ter drugih stroškov dela, pa tudi stroškov povračil zaposlenim skupaj z njihovimi deleži v dobičku iz opravljenega dela. Obravnava:

- razvrščanje stroškov dela in stroškov povračil;
- pripoznavanje stroškov dela in stroškov povračil;
- začetno računovodsko merjenje stroškov dela in stroškov povračil;
- razkrivanje stroškov dela in stroškov povračil.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 9, 14 in 21.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasniloma (poglavjem Č) in Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard**a) Razvrščanje stroškov dela in stroškov povračil**

13.1. Stroški dela so vse oblike zaslužkov, ki jih daje organizacija zaposlenim v zameno za njihovo službovanje in jih obravnava kot svoje stroške dela ali kot deleže v dobičku pred predstavitvijo dobička v izkazu poslovnega izida. Z zaslužki so lahko povezane tudi določene dajatve, ki povečujejo stroške organizacije ali deleže zaposlenih v dobičku. Kot zaslužki se

obravnavajo tudi vsa plačila poslovodstvu, ne glede na pravno obliko pogodbenega razmerja.

13.2. Zasluzki pripadajo zaposlenim med službovanjem ali po koncu njihovega službovanja. Med službovanjem so to plače, nadomestila plač in sorodne postavke, tudi deleži v dobičku, po koncu službovanja pa v glavnem odpravnine in morebitna druga plačila, ki izvirajo iz prvotne zaposlitve.

13.3. Stroški dela so:

- a) plače, ki pripadajo zaposlenim, v bruto znesku;
- b) nadomestila plač, ki skladno z zakonom, kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi pripadajo zaposlenim za obdobje, ko ne delajo, v bruto znesku, ki bremeni organizacijo;
- c) dajatve v naravi, darila in nagrade zaposlenim ter zanje plačani ali njim povrnjeni zneski, ki niso v neposredni zvezi s poslovanjem;
- č) odpravnine, ki pripadajo zaposlenim, ko nehajo delati v organizaciji; in drugi dohodki, ki pripadajo zaposlenim skladno z zakonom, kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi v bruto znesku;
- d) dajatve, ki se dodatno obračunavajo od postavk od a) do č) in bremenijo izplačevalca.

13.4. Kot stroški dela se obravnavajo in ločeno razkrijejo tudi:

- a) zneski, ki jih odvisno od dobička prejemajo člani organov v organizaciji, ki ne prejemajo plače;
- b) zneski, ki jih odvisno od dobička prejemajo zaposleni v organizaciji kot dodatek k plači.

13.5. Stroški dela se lahko zadržujejo v vrednosti nedokončane proizvodnje in zalog proizvodov, preden se pojavijo med poslovnimi odhodki in vplivajo na poslovni izid obračunskega obdobja. Deleži v dobičku skupaj z ustreznimi dajatvami povečujejo stroške dela, tako da je dokončni dobiček že zmanjšan za njihovo velikost. Organizacija razčleni stroške dela sama v skladu s svojimi potrebami.

13.6. Stroški povračil zaposlenim so stroški povračil v zvezi z delom. Lahko imajo naravo stroškov plač ali naravo stroškov storitev. V tem standardu se obravnavajo le povračila stroškov, ki se obravnavajo kot strošek dela, na primer stroški za prevoz na delo in z dela ter stroški zagotovitve prehrane med delom.

b) Pripoznavanje stroškov dela in stroškov povračil

13.7. Stroški dela se pripoznavajo na podlagi listin, ki dokazujejo opravljeno delo in druge podlage za obračun plač oziroma upravičenost do nadomestila plač in drugih dohodkov iz zaposlitve, pa tudi odpravnin ter ustreznih dajatev. Izplačila, ki se pojavljajo znotraj poslovnega leta neenakomerno, je mogoče tudi časovno razmejevati.

c) Začetno računovodsko merjenje stroškov dela in stroškov povračil

13.8. Stroški dela in stroški povračil se obračunavajo skladno z zakonom, kolektivno pogodbo, splošnim aktom organizacije ali pogodbo o zaposlitvi.

13.9. Organizacija mora za tisti del zneska stroškov dela, katerega izplačilo zahtevajo zaposleni na podlagi zakona, kolektivne pogodbe, splošnega akta organizacije ali pogodbe o zaposlitvi, organizacija pa takemu izplačilu nasprotuje, oblikovati rezervacije, če so izpolnjeni pogoji iz SRS-ja 10.

13.10. Obračunanim stroškom dela ustrezajo z njimi povezani dolgovi, dokler se ne poravnajo. Obveznosti za plače se izkazujejo kot obveznosti do posameznih zaposlenih v znesku bruto plač in kot obveznosti za dajatve, ki se obračunavajo glede na znesek bruto plač in niso njihov sestavni del.

13.11. Kot stroški plač se obravnavajo tudi zneski, ki se razdelijo zaposlenim glede na dobiček v posameznem poslovnem letu. Ta delež se ne izkazuje kot sestavni del javno objavljenega čistega dobička, ampak kot stroški plač. Enako se obravnavajo nagrade članom poslovodstva in članom nadzornega sveta.

13.12. Stroški dela iz udeležbe zaposlenih v dobičku se pripoznajo, če deleži v dobičku temeljijo na:

- pravni obvezi organizacije;
- odločitvi poslovodstva ali drugega organa, ki je za takšno odločitev pristojen, preden so računovodski izkazi odobreni za objavo; ali
- nedvomno izkazani posredni obvezi organizacije.

č) Razkrivanje stroškov dela in stroškov povračil

13.13. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkrivati samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih. Posebej se razkrijejo deleži v dobičku, ki jih skupščina razdeli tistim, ki niso lastniki.

13.14. Posebej je treba razkriti zasluzke in deleže v dobičku, ki pripadajo poslovodstvu in drugim organom.

13.15. Podrobno se razkrivajo programi drugih dolgoročnih zasluzkov zaposlenih zunaj odpravnin (na primer jubilejne nagrade) ter določbe v zvezi z njimi, pa tudi kritje in uporabniki programov.

13.16. Posebej je treba razkriti podatke o morebitnih zahtevah zaposlenih po izplačilih na podlagi določb zakona, kolektivne pogodbe, splošnega akta organizacije ali pogodbe o zaposlitvi, ki pa jim organizacija nasprotuje. Razkriti je treba tudi, ali so bile oblikovane rezervacije v smislu SRS-ja 10.

13.17. Organizacija v pojasnilih k računovodskim izkazom posebej razkrije še stroške storitev, ki se ne obravnavajo kot stroški dela, v zvezi z agencijami za posredovanje delovne sile na podlagi pogodb o posredovanju delovne sile ter število teh zaposlenih, upoštevajoč število delovnih ur na podlagi teh pogodb.

C. Opredelitev ključnih pojmov

13.18. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Plača je bruto zaslužek zaposlenega za opravljeno delo.

b) Zaposleni je vsaka fizična oseba, ki je v delovnem razmerju na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi ali poslovdja organizacije, ne glede na pravno podlago.

c) Nadomestilo plače je bruto znesek, do katerega je zaposleni upravičen za obdobje, v katerem zaradi bolezni, letnega dopusta in drugih upravičenih razlogov ne dela.

č) Bruto plača je plača, ki vsebuje poleg čiste plače še davek ter obvezne dajatve za socialno varnost, ki bremenijo zaposlene.

d) Čista plača je plača, ki ostane zaposlenemu po odtegnitvi tistega dela davka ter obveznih dajatev za socialno varnost, ki bremenijo zaposlenega.

e) Odpravnina je zaslužek zaposlenega bodisi:

- a) zaradi odločitve organizacije, da prekine pogodbo z zaposlenim pred običajnim datumom upokojitve;
- b) zaradi odločitve zaposlenega, da v zameno zanj sporazumno prekine pogodbo o zaposlitvi;
- c) zaradi redne upokojitve.

f) Dajatve organizacije za davke in dajatve za socialno varnost so pravne obveze organizacije, ki se obračunavajo od bruto plače in povračil zaposlenim v breme organizacije.

Č. Pojasnili

13.19. Nadomestila plač, ki bremenijo organizacijo, so nadomestila za določeno število dni odsotnosti med boleznijo, letni dopust, državne praznike in izredni dopust ter druga nadomestila skladno s predpisi, kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi, ne glede na to, ali del teh nadomestil organizacija dobi povrnjene.

13.20. Povračila zaposlenim, ki se obravnavajo kot stroški dela in so v neposredni zvezi z opravljanjem dela, so na primer zneski za prevoz na delo in z njega, zneski za prehrano med delom, nadomestilo za uporabo lastnih sredstev pri delu od doma in drugi. Potni stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški dela na terenu, pa tudi šolnine in štipendije, ki so v neposredni zvezi s poslovanjem organizacije, se obravnavajo kot stroški storitev.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

13.21. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 13 – *Stroški dela in stroški povračil* (2016).

Slovenski računovodski standard 14 (2024) ODHODKI

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju poslovnih odhodkov, finančnih odhodkov in drugih odhodkov. Obravnava:

- a) razvrščanje odhodkov;
- b) pripoznavanje odhodkov;
- c) začetno računovodsko merjenje odhodkov;
- č) razkrivanje odhodkov.

Ta standard ne obravnava odhodkov za davek iz dobička.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 4, 6, 9, 16, 17 in 21.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje odhodkov

14.1. Odhodki so zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanja sredstev (na primer zalog blaga zaradi prodaje) ali povečanja obveznosti (na primer zaradi zaračunanih obresti). Prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala.

14.2. Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke. Poslovni in finančni odhodki so redni odhodki.

14.3. Poslovni odhodki so načeloma enaki obračunanim stroškom v obračunskem obdobju, povečanim za stroške, ki se zadržujejo v začetnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje, ter zmanjšanim za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje. V trgovinskih organizacijah, kjer se stroški ne zadržujejo v zalogah, je treba pri ugotavljanju poslovnih odhodkov všteti še nabavno vrednost prodanega trgovskega blaga. Enako kot prodano trgovsko blago se obravnava tudi prodani material. Posebna vrsta poslovnih odhodkov so prevrednotovalni poslovni odhodki.

14.4. Poslovni odhodki se po namenu razvrščajo na proizvodne stroške prodanih količin, vključno s stroški prodanih storitev, oziroma v trgovinskih organizacijah na nabavno vrednost prodanih količin, ter na posredne stroške nabavljanja, v

kolikor jih organizacije ne vključuje med proizvodne stroške prodanih količin, ter posredne in neposredne stroške prodajanja, posredne stroške splošnih dejavnosti in prevrednotovalne poslovne odhodke, ki niso stroški.

14.5. Prevrednotovalni poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, neopredmetenimi sredstvi, naložbenimi nepremičninami in obratnimi sredstvi zaradi njihovega prevrednotenja na nižjo vrednost, če znižanje njihove vrednosti ni krito z revalorizacijskimi rezervami iz njihovega predhodnega prevrednotenja na višjo vrednost. Med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki se izkazuje tudi razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo pri prodaji ali drugačni odtujitvi ali odpravi pripoznavanja opredmetenih osnovnih sredstev, nekratkoročnih sredstev za prodajo, neopredmetenih sredstev ter naložbenih nepremičnin.

14.6. Finančni odhodki so odhodki iz financiranja in odhodki iz investiranja. Prve sestavljajo večinoma stroški obresti, drugi pa imajo predvsem naravo prevrednotovalnih finančnih odhodkov. Med finančne odhodke se razvrščajo tudi tečajne razlike.

14.7. Prevrednotovalni finančni odhodki se pojavljajo v zvezi s finančnimi naložbami zaradi njihove oslavitve, če znižanje njihove vrednosti ni krito z rezervami zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, in zaradi padca njihove poštene vrednosti, če se merijo po poštenu vrednosti prek poslovnega izida. Prevrednotovalni finančni odhodki se pripoznavajo tudi pri prodaji terjatev ali prodaji ali drugačni odtujitvi ali odpravi pripoznavanja finančnih naložb, ki niso kapitalski instrumenti, kot negativna razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo, popravljeno za morebitno rezervo, nastalo iz vrednotenja po poštenu vrednosti.

14.8. Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke in ostali odhodki, ki zmanjšujejo poslovni izid.

b) Pripoznavanje odhodkov

14.9. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem obveznosti in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Odhodki se torej pripoznajo hkrati s pripoznanjem zmanjšanja sredstev oziroma povečanja obveznosti.

14.10. Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončani proizvodnji, so ob svojem nastanku že pripoznani kot poslovni odhodki. Prevrednotovalni poslovni odhodki se pripoznajo, ko je opravljeno ustrezno prevrednotenje.

14.11. Finančni odhodki se pripoznajo ob obračunu ne glede na plačila, ki so povezana z njimi.

c) Začetno računovodsko merjenje odhodkov

14.12. Pri običajnem vrednotenju zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje po proizvodnih stroških so poslovni odhodki obračunskega obdobja sestavljeni iz proizvodnih stroškov prodanih količin ter v obračunskem obdobju obračunanih stroškov nakupovanja, če jih organizacija ne vključuje med proizvodne stroške, pa tudi iz stroškov prodajanja in splošnih dejavnosti ter prevrednotovalnih poslovnih odhodkov.

14.13. Kadar organizacija zaloge proizvodov vrednoti zgolj po spremenljivih proizvodnih stroških, so poslovni odhodki sestavljeni iz spremenljivih proizvodnih stroškov prodanih količin ter v obračunskem obdobju obračunanih stalnih proizvodnih stroškov, stroškov nakupovanja, prodajanja in stroškov splošnih dejavnosti ter prevrednotovalnih poslovnih odhodkov.

14.14. Prenos stroškov iz zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje med prodane količine ter prenos nabavne vrednosti trgovskega blaga in materiala med prodane količine se opravi po metodi zaporednih cen (fiffo) ali tehtanih povprečnih cen. Če se uporabljajo stalne (ocenjene, standardne) cene, se upošteva tudi sorazmerni del odmikov.

14.15. Obresti se pojavljajo med finančnimi odhodki v znesku, ki je obračunan v istem obračunskem obdobju, razen če so zajete med opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva, naložbene nepremičnine ali zaloge.

č) Razkrivanje odhodkov

14.16. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkrivati samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

14.17. Posebej je treba razkriti metodo merjenja odhodkov.

14.18. Če je razkritje posameznih postavk odhodkov zaradi njihovega obsega, njihove vrste ali njihovih posledic pomembno za pojasnitev dosežkov v obračunskem obdobju, se obseg in znesek takih postavk razkrijeta za vsako posebej.

14.19. Razkrijeta se vrsta in znesek spremembe računovodske ocene, ki pomembno vplivata na odhodke v obravnavanem poslovnem letu ali za katera se pričakuje, da bosta nanje pomembno vplivala v naslednjih poslovnih letih.

C. Opredelitev ključnih pojmov

14.20. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Proizvajalni stroški so neposredni stroški materiala, neposredni stroški dela, neposredni stroški storitev, neposredni stroški amortizacije in posredni proizvodni stroški.

b) Posredni proizvodni stroški so stroški materiala, storitev, dela in amortizacije, obračunani v okviru proizvodnega procesa, a jih ni mogoče neposredno povezovati z nastajajočimi poslovnimi učinki.

c) Proizvajalni stroški v ožjem pomenu so proizvodni stroški, ki nastajajo v procesu proizvodnje, **proizvajalni stroški v širšem pomenu** pa proizvodni stroški, ki nastajajo do dokončanja procesa proizvodnje in obsegajo tudi posredne stroške nakupovanja.

č) Spremenljivi proizvodni stroški so poleg neposrednih spremenljivih proizvodnih stroškov še spremenljivi del posrednih proizvodnih stroškov.

Č. Pojasnila

14.21. V obravnavanem obračunskem obdobju opravljeno prevrednotenje terjatev na nižjo vrednost je prevrednotovalni poslovni odhodek. Prevrednotenje zalog na nižjo vrednost se obravnava kot prevrednotovalni poslovni odhodek, vrednost ugotovljenega primanjkljaja ob popisu zalog, za katerega ni nihče osebno odgovoren, pa kot povečanje ustreznih stroškov oziroma poslovnih odhodkov, ki pa niso prevrednotovalni.

14.22. Učinki znižanja poštene vrednosti naložbenih nepremičnin, ki se merijo po modelu poštene vrednosti, se obravnavajo kot prevrednotovalni finančni odhodki ali kot prevrednotovalni poslovni odhodki, odvisno od namena posedovanja naložbene nepremičnine.

14.23. Oslabitev opredmetenega osnovnega sredstva, neopredmetenega sredstva in naložbene nepremičnine, vrednotene po modelu nabavne vrednosti, ter primanjkljaj ob njihovem popisu so prevrednotovalni poslovni odhodki.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

14.24. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto

enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 14 – *Odhodki* (2016).

Slovenski računovodski standard 15 (2024) PRIHODKI

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju poslovnih prihodkov, finančnih prihodkov in drugih prihodkov. Obravnava:

- razvrščanje prihodkov,
- pripoznavanje prihodkov,
- začetno računovodsko merjenje prihodkov,
- razkrivanje prihodkov.

Povezan je predvsem s Slovenskima računovodskima standardoma (SRS) 11 in 21.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje prihodkov

15.1. Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanj sredstev (na primer denarja ali terjatev zaradi prodaje blaga ali storitev) ali zmanjšanj obveznosti (na primer zaradi opustitve njihove poravnave). Prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala.

15.2. Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke. Poslovni prihodki in finančni prihodki se upoštevajo (ali veljajo) kot redni prihodki.

15.3. Poslovni prihodki so prihodki od prodaje, drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, in prevrednotovalni poslovni prihodki.

15.4. Prihodki od prodaje so tisti, ki izhajajo iz pogodb s kupci o prodaji blaga ali storitev. Prihodki od prodaje odražajo prenose (dobave) pogodbeno dogovorjenega blaga ali storitev kupcem, in sicer v višini pričakovanih nadomestil, do katerih bo organizacija upravičena v zameno za to blago ali storitve. Razčlenjujejo se na prihodke od prodaje lastnih poslovnih učinkov (proizvodov in storitev) ter prihodke od prodaje trgovskega blaga in materiala. Zneski, zbrani v korist tretjih oseb, kot so obračunani davki na dodano vrednost in druge dajatve, ki se obračunajo ob prodaji, niso sestavina prihodkov od prodaje. Podobno tudi zneski, zbrani v korist zastopane, niso sestavina prihodkov od prodaje (prihodek od prodaje je samo tisti del nadomestila, ki pripada zastopniku za opravljeno storitev zastopanja).

15.5. Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so subvencije, dotacije, regresije, kompenzacije, premije in podobni prihodki. Državne podpore, prejete za pridobitev osnovnih sredstev oziroma pokrivanje določenih stroškov, ostajajo začasno med odloženimi prihodki in se prenašajo med poslovne prihodke skladno z amortiziranjem pridobljenih osnovnih sredstev oziroma nastajanjem stroškov, za katerih pokrivanje so namenjene.

15.6. Prevrednotovalni poslovni prihodki se pojavljajo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev kot presežki njihove prodajne vrednosti nad knjigovodsko, pa tudi kot posledica odprave že pripoznanih izgub iz naslova oslabitev sredstev.

15.7. Finančni prihodki so prihodki iz investiranja. Pojavljajo se v zvezi s finančnimi naložbami ter v zvezi s terjatvami.

Sestavljajo jih obračunane obresti in deleži v dobičku drugih, pa tudi prevrednotovalni finančni prihodki in tečajne razlike.

15.8. Prevrednotovalni finančni prihodki se pojavljajo:

a) ob povečanju poštene vrednosti finančnih sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida;

b) ob odpravi pripoznanja finančnih naložb, in sicer:

– ob presežku njihove prodajne cene ali poštene vrednosti prejetega nadenarnega nadomestila nad knjigovodsko vrednostjo, oziroma

– pri finančnih naložbah, razpoložljivih za prodajo, ki niso kapitalski instrumenti, merjenih po pošteni vrednosti, iz naslova presežka njihove prodajne vrednosti ali poštene vrednosti prejetega nadomestila nad knjigovodsko vrednostjo, popravljeno za rezervo, nastalo zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti;

c) ob odpravi oslabitev finančnih naložb, če je odprava oslabitve dopustna v skladu s SRS-jem 3.

15.9. Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke in drugi prihodki, ki povečujejo poslovni izid.

b) Pripoznavanje prihodkov

15.10. Prihodki se pripoznajo, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem sredstva ali z zmanjšanjem obveznosti in je to povečanje mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznajo se torej hkrati s pripoznanjem povečanja sredstev ali zmanjšanja obveznosti.

15.11. Prihodki se pripoznajo, kadar se upravičeno pričakuje, da bo organizacija zanje prejela nadomestilo.

15.12. Organizacija pripozna prihodek od prodaje, ko izpolni (ali izpolnjuje) pogodbeno obvezo. Pogodbena obveza je obveza izpolnitve (izvršitvena obveza) organizacije, da kupcu dobavi ali opravi pogodbeno dogovorjeno (obljubljeno) blago ali storitve. Obvezo izpolnitve organizacija izvede (ali izvaja) s prenosom pogodbeno dogovorjenega blaga ali storitve kupcu.

15.13. Blago oziroma storitev je prenesena, ko ga/jo kupec pridobi (ali pridobiva) v obvladovanje. Kupec pridobi v obvladovanje blago ali storitev, ko pridobi pravico do odločanja o njegovi/njeni uporabi in pravico do praktično vseh njegovih/njenih preostalih koristi. Takšno obvladovanje vključuje tudi sposobnost preprečevanja drugim, da usmerjajo uporabo blaga ali storitve in pridobijo koristi iz njegovega/njenega naslova. Koristi iz naslova blaga oziroma storitev so morebitni denarni tokovi (prejemki ali prihranki pri izdatkih), ki se lahko pridobijo neposredno ali posredno na različne načine. Na primer:

– z uporabo sredstva za proizvodnjo blaga ali zagotavljanje storitev;

– z uporabo sredstva za zvišanje vrednosti drugih sredstev;

– z uporabo sredstva za poravnavo obveznosti ali zmanjšanje stroškov;

– s prodajo ali menjavo sredstva;

– z zastavo sredstva za zavarovanje posojila in

– s posedovanjem sredstva.

15.14. Organizacija prenese obvladovanje blaga ali storitve in s tem izvede oziroma izvaja obvezo izpolnitve, in sicer v določenem trenutku ali postopoma. Če se obvladovanje prenese v določenem trenutku, se za določitev trenutka prenosa uporabijo sodila iz SRS-ja 15.12 in SRS-ja 15.42.

Organizacija prenese obvladovanje blaga ali storitve postopoma, če kupec obvladovanje prevzema sočasno (pomeni hkrati oziroma tekoče) z napredkom organizacije pri izvajanju takšne obveze. Pri presoji, ali se obvladovanje na kupca prenaša postopoma, organizacija uporabi sodila iz SRS-ja 15.43.

15.15. Za vsako obvezo izpolnitve, ki se izvede postopoma, se prihodek pripoznava postopoma, skladno z napredkom organizacije v smeri popolne izvedbe takšne obveze. Prihodki se postopno pripoznavajo zgolj, če se lahko razumno izmeri napredek v smeri popolne izvršitve obveze izpolnitve, to je kadar ima organizacija zanesljive informacije, ki so potrebne za uporabo ustrezne metode za merjenje napredka. Kadar organizacija ne more razumno izmeriti napredka v smeri popolne izvršitve obveze izpolnitve, pričakuje pa povrnitev stroškov,

nastalih pri izvajanju te obveze, lahko prihodke pripozna samo do višine nastalih stroškov.

15.16. Organizacija uporablja eno samo metodo za merjenje napredka za vsako obvezo izpolnitve, ki se izvaja postopoma, pri čemer to metodo dosledno uporablja za podobne obveze izpolnitve v podobnih okoliščinah. Ustrezne metode za merjenje napredka so metode izločkov in metode vložkov. Najmanj na koncu vsakega poročevalskega obdobja organizacija ponovno izmeri napredek v smeri popolne izvršitve obveze izpolnitve. Vsaka posodobitev izmere napredka se obračuna kot sprememba računovodske ocene.

15.17. Ob sklenitvi pogodbe s kupcem mora organizacija opredeliti vse obveze izpolnitve iz pogodbe. Kot samostojna (ločena) obveza izpolnitve se opredeli vsaka obveza za prenos blaga ali storitve kupcu:

a) ki jo je po sodilih SRS-ja 15.40 v kontekstu pogodbe mogoče opredeliti ločeno od drugih pogodbenih obvez za prenos blaga ali storitev in

b) kupec lahko pogodbeno dogovorjeno blago ali storitev uporablja samostojno ali skupaj z drugimi razpoložljivimi oziroma enostavno dostopnimi viri (sredstvi). Dejstvo, da organizacija redno prodaja blago ali storitev ločeno, bi na primer kazalo, da lahko kupec uporablja blago ali storitev samostojno ali v povezavi z drugimi enostavno dostopnimi viri.

Če neke obveze za prenos blaga ali storitve kupcu v kontekstu pogodbe ni mogoče opredeliti ločeno od drugih obvez za prenos blaga ali storitev, potem jo je treba združiti z drugimi obvezami, dokler ne nastane celota, ki izpolnjuje pogoje za pripoznanje kot samostojna (ločena) obveza izpolnitve.

15.18. Kot samostojna (ločena) obveza izpolnitve je treba pripoznati tudi v pogodbi dano možnost kupcu za pridobitev dodatnega blaga in/ali storitev, kadar takšna možnost predstavlja stvarno pravico, ki je kupec ne bi prejel, če ne bi sklenil osnovne pogodbe.

Obljuba niza ločenega blaga oziroma ponavljajočih se storitev, ki je/so v bistvu enako/enake in ima/imajo enak vzorec prenašanja na kupca, se pripozna kot ena samostojna obveza izpolnitve.

15.19. Organizacije, ki po določbah zakona, ki ureja gospodarske družbe, veljajo za mikro in male družbe, niso dolžne upoštevati določb SRS-ja 15.17. in SRS-ja 15.18.

15.20. Organizacija za potrebe računovodenja prihodkov od prodaje obravnava več formalno ločenih pogodb kot eno pogodbo, če je izpolnjeno eno ali več naslednjih meril:

a) pogodbe se sklenejo v paketu z enim samim komercialnim ciljem;

b) znesek za nadomestilo v okviru ene pogodbe je odvisen od cene ali izvajanja druge pogodbe; ali

c) obljube blaga ali storitev, dane v pogodbah (ali določeno blago ali storitve, dogovorjeno v vsaki od pogodb), veljajo kot ena obveza izpolnitve.

c) Začetno računovodsko merjenje prihodkov

15.21. Prihodki od prodaje se pripoznajo v znesku, ki odraža transakcijsko ceno, ki se razporedi na samostojno obvezo izpolnitve. Transakcijska cena je znesek nadomestila, do katerega organizacija pričakuje, da bo upravičena v zameno za prenos blaga ali storitev na kupca, razen zneskov, ki se zbirajo v imenu tretjih oseb.

15.22. Nadomestilo lahko vključuje fiksne zneske, variabilne zneske ali oboje. Pri določanju transakcijske cene se upoštevajo učinki:

– variabilnega nadomestila;

– obstoja pomembne sestavine financiranja v pogodbi;

– nadenarnega nadomestila;

– nadomestila, ki se plača kupcu.

15.23. Nadomestilo lahko vsebuje variabilni znesek, na primer zaradi popustov, rabatov, povračil, dobropisov, znižanja cene, spodbud, dodatkov za uspešnost, pogodbene kazni ali podobnih postavk, in tudi, če je upravičenost organizacije do nadomestila pogojena z nastopom ali odsotnostjo dogodka v

prihodnosti. Za oceno njegovega zneska lahko organizacija uporabi bodisi metodo pričakovane vrednosti, izračunane kot matematično upanje, bodisi metodo najverjetnejšega posameznega zneska.

Znesek nadomestila je na primer variabilen, če je proizvod prodan s pravico do vračila, ali pa se obljubi fiksni znesek kot dodatek za uspešnost, če se doseže določen mejnik. V transakcijsko ceno se variabilni del nadomestila vključi do višine, za katero je zelo verjetno, da kasneje, ko se odpravi z njim povezana negotovost, ne bo privedla do pomembnega zmanjšanja skupnih pripoznanih prihodkov iz pogodbe. Znesek variabilnega nadomestila, ki se ne vključi v transakcijsko ceno, a je kupcu že zaračunan ali ga je kupec že plačal, se pripozna kot obveznost povračila.

15.24. Pri določanju transakcijske cene se znesek nadomestila prilagodi učinkom časovne vrednosti denarja, če časovni okvir nadomestil kupcu zagotavlja pomembno korist financiranja. Organizacija za izračun učinkov časovne vrednosti denarja uporabi diskontno mero, ki bi se odražala v ločenem poslu financiranja med organizacijo in kupcem ob sklenitvi pogodbe oziroma bi odražala kreditne značilnosti kupca, pa tudi morebitno zavarovanje s premoženjem ali poroštvo, ki ga zagotovi kupec, vključno s sredstvi, prenesenimi v pogodbi.

Če je časovni razkorak med izpolnitvijo obveze in plačilom kupca leto ali manj, velja, da v pogodbi ni pomembne sestavine financiranja.

15.25. Prejeto nedenarno nadomestilo za prenos blaga ali storitev se izmeri po pošteni vrednosti, če te ni mogoče razumno oceniti, pa s sklicevanjem na samostojno prodajno ceno dobavljenega blaga ali storitev v zameno za nadomestilo.

15.26. Organizacija obračuna nadomestilo, ki se plača kupcu (ali drugim strankam, ki kupijo blago ali storitve organizacije od kupca), kot znižanje transakcijske cene in prihodkov, razen če se nadomestilo kupcu plača v zameno za ločeno blago ali storitev, ki ga/jo kupec prenese na organizacijo. Kot znižanje transakcijske cene je treba obračunati tudi plačila kupcu za ločeno blago ali storitve, kadar njihov znesek presega pošteno vrednost prejetega blaga ali storitev. Če poštene vrednosti ni mogoče razumno oceniti, je treba celoten znesek plačila kupcu obravnavati kot znižanje transakcijske cene.

15.27. Kadar je v pogodbi več obvez izpolnitve, se transakcijska cena na posamezno obvezo izpolnitve razporedi v znesku, ki ustreza znesku nadomestila, do katerega organizacija pričakuje, da bo upravičena v zameno za prenos blaga ali storitve kupcu. Transakcijska cena se na posamezne obveze izpolnitve razporedi sorazmerno glede na samostojne prodajne cene ločenega blaga in/ali storitev v pogodbi. Samostojna prodajna cena je cena, po kateri bi organizacija blago ali storitev ločeno prodala kupcu. Najboljši dokaz samostojne prodajne cene je cena blaga ali storitve, po kateri organizacija proda zadevno blago ali storitev ločeno v podobnih okoliščinah in podobnim kupcem.

15.28. Variabilni znesek nadomestila se lahko razporedi na vse obveze izpolnitve v pogodbi ali samo na določene. Samo na določene obveze izpolnitve se variabilni znesek nadomestila razporedi, kadar se njegovi pogoji nanašajo na izvršitev ali določen rezultat samo določenih, ne vseh obvez izpolnitve.

15.29. Velja, da kupec prejme popust za nakup skupine blaga ali storitev, če vsota samostojnih prodajnih cen tega blaga in/ali storitev presega znesek nadomestila. Popust se razporedi sorazmerno na vse obveze izpolnitve iz pogodbe, razen kadar ima organizacija na voljo dokaze, da se popust nanaša le na izbrane obveze izpolnitve.

15.30. Če se po sklenitvi pogodbe transakcijska cena spremeni, pa ne gre za spremembo pogodbe po SRS-ju 15.36č, organizacija takšno spremembo razporedi na posamezne obveze izpolnitve v pogodbi na enaki podlagi, kot je to storila ob sklenitvi pogodbe. Zneski, razporejeni na že izvedeno obvezo izpolnitve, se pripoznajo kot prihodki ali kot zmanjšanje prihodkov v obdobju, v katerem se transakcijska cena spremeni.

15.31. Poslovni prihodki, ki se nanašajo na dobljene subvencije, dotacije, regrese, kompenzacije, premije in podobno, se upoštevajo, če:

- a) obstaja razumna gotovost, da bo organizacija izpolnila pogoje v zvezi z njimi in jih bo tudi prejela; ali
- b) jih je že prejela ter je že nastala potreba po njihovem prenosu zaradi pokrivanja ustreznih stroškov.

15.32. Obresti se obračunavajo v sorazmerju s pretečnim obdobjem ter glede na neodplačni del glavnice in obrestno mero.

č) Razkrivanje prihodkov

15.33. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkrivati samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

15.34. Posebej je treba razkriti metodo merjenja prihodkov.

15.35. Če je razkritje posameznih postavk prihodkov zaradi njihovega obsega, njihove vrste ali njihovih posledic pomembno za pojasnitev dosežkov v obračunskem obdobju, se obseg in znesek takih postavk razkrijeta vsak posebej.

C. Opredelitev ključnih pojmov

15.36. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Blago ali storitve po pogodbi s kupcem vključuje zlasti:

- a) proizvode organizacije;
- b) trgovsko blago;
- c) ponovno prodajo pravic do blaga ali storitev, ki jih je organizacija kupila (na primer ponovna prodaja vstopnice v organizaciji, ki deluje kot principal);
- č) izvajanje pogodbeno dogovorjene naloge (ali nalog) za kupca;
- d) zagotavljanje storitve pripravljenosti za zagotavljanje blaga ali storitev (na primer nedoločene posodobitve programske opreme) ali zagotavljanje razpoložljivosti blaga ali storitev kupcu za uporabo, kot in ko se kupec odloči;
- e) zagotavljanje storitve prenosa blaga ali storitev kupcu za drugo stranko (na primer tako, da deluje kot agent druge stranke);
- f) podeljevanje pravic do blaga ali storitev, ki se bodo zagotovile v prihodnosti in jih kupec lahko ponovno proda ali zagotovi svojim kupcem (na primer organizacija, ki prodaja izdelek trgovcu na drobno, obljubi prenos dodatnega blaga ali storitve posamezniku, ki kupi izdelek od trgovca na drobno);
- g) gradnjo, proizvodnjo ali razvoj sredstva v imenu kupca;
- h) podeljevanje licenc in
- i) podeljevanje možnosti za nakup dodatnega blaga ali storitev (kadar te možnosti kupcu zagotavljajo stvarno pravico).

b) Kupec je stranka, ki je z organizacijo sklenila pogodbo za pridobitev blaga ali storitev kot rezultat rednega poslovanja organizacije, v zameno za nadomestilo. Nasprotna stranka v pogodbi ne bi bila kupec, če je na primer z organizacijo sklenila pogodbo za sodelovanje pri skupni dejavnosti, v kateri si stranke delijo tveganja in koristi, ki izhajajo iz te dejavnosti, in ne za pridobitev rezultata rednega poslovanja organizacije (kot je npr. razvoj sredstva na podlagi dogovora o sodelovanju ali izvajanje skupnih storitev).

c) Pogodba s kupcem je dogovor med organizacijo in kupcem, ki ustvarja izvršljive pravice in obveze ter izpolnjuje vsa naslednja merila:

- a) pogodbene stranke so odobrile pogodbo (pisno, ustno ali v skladu z drugimi običajnimi poslovnimi praksami) in so zavezane k izpolnitvi svojih obvez;

b) organizacija lahko opredeli pravice vsake stranke v zvezi z blagom ali storitvami, ki bodo prenesene, vključno s plačilnimi pogoji;

c) pogodba ima komercialno vsebino (tj. pričakuje se, da se bodo zaradi pogodbe spremenili tveganje, časovni okvir ali znesek denarnih tokov organizacije v prihodnosti);

č) verjetno je, da bo organizacija prejela nadomestilo, do katerega bo imela pravico v zameno za dobavo blago ali opravljene storitve. Pri ocenjevanju, ali je unovčljivost zneska nadomestila verjetna, organizacija upošteva samo kupčevo sposobnost in namen, da plača ta znesek nadomestila do roka. Znesek nadomestila, do katerega bo organizacija upravičena, je lahko nižji od cene, navedene v pogodbi, če je nadomestilo variabilno.

č) **Sprememba pogodbe s kupcem** je sprememba bodisi obsega bodisi cene ali obojega, ki ustvarja ali spreminja obstoječe izvršljive pravice ali obveznosti pogodbenih strank.

d) **Čista naložba v najem** je bruto naložba v najem, diskontirana po obrestni meri, sprejeti (uporabljeni) pri sklenitvi najema.

e) **Bruto naložba v najem** je celota:

a) vsote najemnin pri najemu s stališča najemodajalca;

b) morebitne nezajamčene preostale vrednosti, ki pripada najemodajalcu.

f) **Nezajamčena preostala vrednost** je tisti del preostale vrednosti v najem danega sredstva, katere realizacija najemodajalcu ni zagotovljena ali jo jamči zgolj stranka, povezana z najemodajalcem.

g) **Zastopnik (agent)** je oseba, ki v razmerju med dobaviteljem in kupcem deluje kot posrednik. Narava njegove obveze izpolnitve do kupca je urediti (posredovati) pri dobavitelju, da mu ta dobavi kupljeno blago ali storitve. Blaga ali storitve, ki se v zastopniškem poslu dobavi kupcu, pred prenosom na kupca ne obvladuje zastopnik, ampak dobavitelj. Pokazatelj, da je organizacija v poslu s kupcem zastopnik (agent), so naslednji:

(i) glavno odgovornost za izpolnitev pogodbe ima druga stranka;

(ii) organizacija ni izpostavljena tveganju znižanja vrednosti zalog, preden ali potem ko kupec naroči blago, med pošiljanjem ali ob vračilu;

(iii) organizacija ne more po lastnem preudarku določati cen za blago ali storitve druge stranke, zato je korist, ki jo organizacija lahko prejme iz naslova tega blaga ali storitev, omejena;

(iv) nadomestilo organizacije je v obliki provizije;

(v) organizacija ni izpostavljena kreditnemu tveganju za znesek terjatve do kupca v zameno za blago ali storitve druge stranke.

Č. Pojasnila

15.37. Če neka pogodba spada na področje uporabe drugega SRS-ja, organizacija najprej uporabi določbe drugega SRS-ja, podredno pa določbe SRS-ja 15.

15.38. Organizacija obračuna spremembo pogodbe s kupcem kot ločeno pogodbo, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

a) obseg pogodbe se poveča zaradi dodatno dogovorjenega blaga ali storitev, ki so ločene; in

b) transakcijska cena pogodbe se poveča za znesek nadomestila, ki odraža samostojne prodajne cene za dodatno dogovorjeno blago ali storitve.

15.39. Če se sprememba pogodbe s kupcem ne obračuna kot ločena pogodba, jo organizacija obračuna na enega od naslednjih načinov:

a) kot da bi šlo za odpoved obstoječe in sklenitev nove pogodbe, če je obljubo za prenos blaga ali storitve, ki do datuma spremembe še ni bila prenesena kupcu, mogoče opredeliti ločeno od blaga ali storitve, ki je bila do datuma spremembe že prenesena kupcu;

b) kot da bi bila del obstoječe pogodbe, če obljube za prenos blaga ali storitve, ki do datuma spremembe še ni bila prenesena kupcu, ni mogoče opredeliti ločeno od blaga ali storitve, ki je bila do datuma spremembe že prenesena kupcu (in je torej del ene obveze izpolnitve, ki je na dan spremembe pogodbe delno izvedena). Učinek spremembe pogodbe na transakcijsko ceno in merjenje napredka organizacije v smeri popolne izvršitve obveze izpolnitve se v tem primeru pripozna kot prilagoditev prihodkov (kot povečanje ali zmanjšanje prihodkov) na datum spremembe pogodbe (tj. prilagoditev prihodkov se izvede na kumulativni naknadni podlagi).

15.40. Dejavniki, ki kažejo, da je v kontekstu pogodbe obljubo organizacije za prenos blaga ali storitve kupcu mogoče opredeliti ločeno, vključujejo, vendar niso omejeni na naslednje:

a) organizacija ne zagotavlja pomembnega povezovanja blaga ali storitve z drugim blagom ali storitvami v celoto, ki bi predstavljala skupen proizvod, za katerega je kupec sklenil pogodbo. Z drugimi besedami, organizacija ne uporablja blaga ali storitve kot vložka za proizvodnjo ali zagotavljanje skupnega proizvoda, ki ga določi kupec;

b) blago ali storitev ne spremeni ali prilagodi bistveno drugega pogodbeno dogovorjenega blaga ali storitve;

c) blago ali storitev nista zelo odvisna od drugega pogodbeno dogovorjenega blaga ali storitev ali tesno povezana z njim. Dejstvo, da bi se lahko na primer kupec odločil, da ne kupi blaga ali storitve, ne da bi to bistveno vplivalo na drugo pogodbeno dogovorjeno blago ali storitev, bi lahko pomenilo, da blago ali storitev ni zelo odvisna od drugega pogodbeno dogovorjenega blaga ali storitve ali tesno povezana z njimi.

15.41. Če kupec prispeva blago ali storitve (na primer materiale, opremo ali delo), da organizaciji olajša izpolnitev pogodbe, organizacija oceni, ali pridobi obvladovanje prispevanega blaga ali storitev. Če je tako, se prispevano blago ali storitve obračunajo kot nedenarno nadomestilo, prejet od kupca.

15.42. Organizacija za presojo, ali je prenesla obvladovanje nad sredstvom na kupca, upošteva kazalce prenosa obvladovanja, ki med drugim vključujejo naslednje:

a) Organizacija ima trenutno pravico do plačila za blago ali storitve.

b) Kupec ima lastninsko pravico do sredstva – lastninska pravica lahko kaže, katera pogodbeno stranka lahko usmerja uporabo in pridobi praktično vse preostale koristi sredstva ali omeji dostop drugih podjetij do teh koristi. Zato lahko prenos lastninske pravice do sredstva kaže, da je kupec pridobil obvladovanje sredstva. Če pa organizacija obdrži lastninsko pravico izključno kot zaščito pred neplačilom kupca, ta lastninska pravica kupcu ne bi preprečevala pridobitve obvladovanja sredstva.

c) Organizacija je prenesla fizično posedovanje sredstva – kupčevo fizično posedovanje sredstva lahko kaže, da kupec lahko usmerja uporabo in pridobi praktično vse preostale koristi sredstva ali omeji dostop drugih podjetij do teh koristi. Vendar fizično posedovanje ne sovpada nujno z obvladovanjem sredstva. Na primer, v okviru nekaterih pogodb o ponovnem nakupu in nekaterih dogovorov o konsignaciji lahko kupec ali prejemnik fizično poseduje sredstvo, ki ga obvladuje organizacija. Nasprotno lahko v okviru nekaterih dogovorov po načelu zaračunaj in zadrži organizacija fizično poseduje sredstvo, ki ga obvladuje kupec.

č) Kupec prevzame pomembna tveganja in koristi na podlagi lastništva sredstva – prenos pomembnih tveganj in koristi lastništva sredstva na kupca lahko kaže, da je kupec pridobil možnost neposredne uporabe in pridobitve praktično vseh preostalih koristi sredstva. Vendar organizacija pri oceni tveganj in koristi lastništva obljubljenega sredstva izključni vsa tveganja, ki vodijo do ločene obveze izpolnitve poleg obveze izpolnitve za prenos sredstva. Organizacija je lahko na primer prenesla obvladovanje sredstva na kupca, vendar še ni izvedla dodatne obveze izpolnitve za zagotovitev storitev vzdrževanja, povezanih s prenesenim sredstvom.

d) Kupec je sprejel sredstvo – to lahko kaže, da je kupec pridobil možnost, da usmerja uporabo in pridobi praktično vse preostale koristi sredstva.

15.43. Organizacija obvladovanje blaga in storitev prenaša kupcu postopoma (in skladno s tem postopoma pripozna prihodke), če je izpolnjeno eno od naslednjih meril:

a) kupec istočasno z izvajanjem obveze pridobiva in porablja koristi iz njenega naslova;

b) to, da organizacija izvaja obvezo, ustvari ali poveča sredstvo (npr. nedokončana proizvodnja), ki ga ves čas njegovega ustvarjanja oziroma povečevanja obvladuje kupec; ali

c) to, da organizacija izvaja obvezo, bodisi zaradi pogodbenih bodisi zaradi praktičnih omejitev ne ustvari sredstva, ki bi ga organizacija lahko uporabila na drug način, kot je predviden v pogodbi, pri čemer ima organizacija izvršljivo pravico do plačila za do tistega trenutka izvedeni del obveze izpolnitve, vključno z donosom, ki ne sme biti manjši od:

i. sorazmernega dela pričakovanega dobička iz pogodbe glede na obseg izvršitve obveze izpolnitve do trenutka prekinitve pogodbe, ali

ii. običajnega donosa organizacije, ki ga ta ustvari iz podobnih ali primerljivih poslov.

15.44. Po metodi izločkov se napredek pri izvajanju obveze izpolnitve izmeri na podlagi neposredne primerjave obsega blaga in/ali storitev, ki so do datuma meritve že bili preneseni na kupca, glede na vse blago ali storitve, obljubljene v pogodbi.

15.45. Po metodi vložkov se napredek pri izvajanju obveze izpolnitve meri (ugotavlja) na podlagi neposredne primerjave obsega vložkov organizacije (npr. sredstev, delovnih ur, strojnih ur, stroškov, pretečenega časa), ki so bili do datuma meritve že porabljeni pri izvajanju obveze izpolnitve, s celotnimi predvidenimi vložki za izvršitev te obveze izpolnitve. Iz merjenja napredka je treba izključiti učinke vsakega vložka, ki ne prikazuje, kako se izvaja prenos obvladovanja blaga ali storitve na kupca, na primer:

a) kadar nastali stroški ne prispevajo k napredku pri izvajanju obveze izpolnitve (prihodki se ne pripoznajo na podlagi nastalih stroškov, ki se pripisujejo precejšnji neučinkovitosti pri izvajanju obvez izpolnitve, ki ni bila upoštevana v ceni pogodbe);

b) kadar nastali stroški niso sorazmerni z napredkom pri izvajanju obveze izpolnitve. V teh okoliščinah je lahko najboljši prikaz, kako se izvajajo obveze, prilagoditev metode vložkov, tako da se prihodki pripoznava samo v višini nastalih stroškov.

15.46. Pri uporabi metode za merjenje napredka organizacija iz izmere napredka izključuje vse blago ali storitve, za katere ne prenese obvladovanja na kupca, in nasprotno, v izmero napredka vključi vse blago ali storitve, za katere prenese obvladovanje na kupca pri izvajanju te obveze izpolnitve.

15.47. Če kupec prevzame lastništvo nad kupljenim blagom in sprejme račun, dobava blaga pa je odložena, se prodajalcu lahko pripoznajo prihodki, če kaže, da bo blago izročeno ter je v trenutku pripoznanja prihodkov že na razpolago in pripravljeno za izročitev. Dodatni pogoji za pripoznanje prihodkov pri odloženih dobavi so še:

– razlog za odlog dobave mora biti utemeljen (npr. zahteva kupca);

– blago mora biti ločeno od preostalega blaga in opredeljeno mora biti, da pripada kupcu;

– organizacija blaga ne more uporabiti drugače, kot da ga dobavi kupcu.

15.48. Če je nastanek terjatve za poslano blago vezan na kupčev prevzem, se prodajalcu pripoznajo prihodki, ko kupec uradno prevzame pošiljko oziroma ko poteče rok za njeno zavrnitev.

15.49. Če ima pri prodaji na malo kupec neomejeno pravico do vračila blaga, se poslovni prihodki ob prodaji ne pripoznajo za ocenjeni znesek nadomestila od prodaje proizvodov, za katere se pričakuje, da bodo vrnjeni.

15.50. Pri konsignacijski ali komisijski prodaji, pri kateri se prejemnik zaveže prodati blago v izročiteljevem imenu, se prihodki pripoznajo, ko prejemnik proda blago komu drugemu.

15.51. Če prodajalec vnaprej prejme plačilo za blago ali storitev, se mu prihodki pripoznajo, ko blago ali storitev prenese na kupca.

15.52. Če se blago prodaja na obroke, se prihodki od prodaje pripoznajo samo v velikosti prodajne cene v trenutku prodaje. Obresti, vštete v posamezne obroke, se všttevajo med finančne prihodke v sorazmerju s pretečenim obdobjem.

15.53. Če prodajna cena proizvoda zajema stroške vgraditve, se prihodki od vgraditve pripoznajo, ko je opravljena.

15.54. Če prodajna cena proizvoda zajema tudi stroške pregledov in popravil v jamstvenem roku, to ne vpliva na višino prihodkov od prodaje; se pa ob prodaji v breme poslovnih odhodkov oblikuje namenska rezervacija v višini teh ocenjenih stroškov v skladu s SRS-jem 10.

15.55. Če ima kupec možnost ločeno kupiti jamstvo (na primer, ker se cena ali pogoji jamstva določijo ločeno), je jamstvo ločena storitev, ker organizacija obljubi, da bo kupcu poleg proizvoda zagotovila tudi storitev. V teh okoliščinah se obračuna obljubljeni jamstvo kot ločena obveza izpolnitve.

15.56. Pogodbena možnost za pridobitev dodatnega blaga in/ali storitev predstavlja stvarno pravico, kadar kupec takšno dodatno blago in/ali storitve lahko pridobi brezplačno ali po ceni, ki je nižja, kot bi bila, če ne bi sklenil osnovne pogodbe. Pri ugotavljanju, ali stvarna pravica obstaja, mora organizacija upoštevati vse popuste, ki bi jih kupec za takšno dodatno blago ali storitve dobil, tudi če ne bi vstopil v izvirni posel. Ti popusti namreč ne predstavljajo stvarne pravice.

Samostojna prodajna cena takšne stvarne pravice se oceni v znesku popusta, ki predstavlja stvarno pravico, popravljenem (pomnoženem) z verjetnostjo, da bo možnost za pridobitev dodatnega blaga in/ali storitev dejansko izkoriščena.

15.57. Velja, da je dvom o plačilu zamudnih obresti utemeljen, dokler ni plačana glavnica.

15.58. Učinki zvišanja poštene vrednosti naložbenih nepremičnin, ki se merijo po modelu poštene vrednosti, se obravnavajo kot prevrednotovalni finančni prihodki ali kot prevrednotovalni poslovni prihodki, odvisno od namena posedovanja naložbene nepremičnine.

15.59. Pripoznavanje prihodkov pri najemodajalcih iz naslova finančnih najemov mora biti zasnovano tako, da odseva stalno obdobjo stopnjo donosnosti čiste najemodajalčeve naložbe v finančni najem. Najemodajalec si prizadeva prihodke dosledno in preudarno razporediti po celotni dobi trajanja najema.

Razporeditev prihodkov je zasnovana na metodi, ki kaže stalni obdobjni donos na najemodajalčevo čisto naložbo v finančni najem.

15.60. Prihodki od najemnin pri najemodajalcih se morajo pri poslovnih najemih pripoznavati med poslovnimi prihodki enakomerno med trajanjem najema, tudi če se plačila ne prejemajo na tej podlagi.

15.61. Pri prodajni transakciji s povratnim najemom se neko sredstvo proda in nato vzame nazaj v najem. Računovodsko obravnavanje prodajne transakcije s povratnim najemom je odvisno od vrste (vsebine) najema.

15.62. Če pride na podlagi prodajne transakcije s povratnim najemom do finančnega najema, prodajalec – najemnik to sredstvo še naprej obvladuje, zato ne odpravi njegovega pripoznavanja. Finančni najem je v tem primeru za kupca – najemodajalca način financiranja prodajalca – najemnika, pri čemer je sredstvo jamstvo. Zaradi tega ni ustrezno pripoznati presežka prodajne vrednosti nad knjigovodsko v poslovnem izidu, ampak prodajalec – najemnik celotno prejetjo nadomestilo za prodano in povratno najeto sredstvo pripozna kot finančno obveznost najemnika iz finančnega najema.

15.63. Če na podlagi prodajne transakcije s povratnim najemom pride do poslovnega najema, je treba razliko med prodajno in knjigovodsko vrednostjo sredstva pripoznati v poslovnem izidu.

15.64. Če prodajalec – najemodajalec ob sklenitvi novega ali podaljšanju obstoječega posla oziroma najema kupcu – na-

jemniku ponudi določene spodbude, da bi ta sklenil ali podaljšal posel oziroma najem, take spodbude pomenijo popravek prihodkov oziroma stroškov iz naslova posla oziroma najema v času njegovega trajanja. Pri najemu za nedoločen čas se popravek prihodkov oziroma stroškov razporedi na največ pet let. Dane spodbude obsegajo kakršno koli denarno plačilo prodajalca – najemodajalca kupcu oziroma najemniku ali prevzem kupčevih – najemnikovih stroškov, kot so stroški premestitve, izboljšave sredstva, stroški, povezani s prejšnjimi kupčevimi oziroma najemnikovimi obvezami, in podobno. Nanašajo se tudi na dogovor, s katerim najemodajalec najemniku oprosti plačilo najemnine (običajno za začetna obdobja najema) ali se z njim dogovori za zmanjšanje najemnine.

15.65. Prodajna pogodba, po kateri ima organizacija obvezo ali pravico do ponovnega nakupa sredstva, ki ga je prodala, se obračuna kot:

– **najem**, če ima organizacija prodano sredstvo pravico ali obveznost odkupiti nazaj po ceni, ki je nižja od cene, po kateri ga je prodala (upoštevaje tudi časovno vrednost denarja); oziroma

– **posel financiranja** (finančna obveznost pri »prodajalcu« in finančno sredstvo pri »kupcu«), če ima organizacija prodano sredstvo pravico ali obveznost odkupiti nazaj po ceni, ki je enaka ali višja od cene, po kateri ga je prodala (upoštevaje tudi časovno vrednost denarja).

Če je v prodajni pogodbi obveza za ponovni nakup sredstva **le na zahtevo kupca**, pa se takšna pogodba obračuna kot:

– **najem**, če je cena, po kateri je treba odkupiti sredstvo, nižja od prvotne prodajne cene sredstva, kupec pa ima pomembno gospodarsko spodbudo za uveljavljanje zahteve za ponovni odkup sredstva;

– **prodaja blaga s pravico vračila**, če je cena, po kateri je treba odkupiti sredstvo, nižja od njegove prvotne prodajne cene, ali pa enaka ali višja, a hkrati nižja ali enaka pričakovani tržni vrednosti sredstva, kupec pa nima pomembne gospodarske spodbude za uveljavljanje zahteve za ponovni odkup sredstva; ali

– **posel financiranja**, če je cena, po kateri je treba odkupiti sredstvo, enaka ali višja od njegove prvotne prodajne cene in hkrati presega pričakovano tržno vrednost sredstva.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

15.66. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu. Uporaba pred tem datumom je dovoljena. Če organizacija ta standard uporabi prej, mora to razkriti.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 15 – *Prihodki* (2019) in Pojasnilo 1 k SRS 15 (2019).

Slovenski računovodski standard 16 (2024) UGOTAVLJANJE IN MERJENJE POŠTENE VREDNOSTI

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju takrat, kadar se v katerem drugem SRS-ju zahteva ali dovoli merjenje poštene vrednosti ali zahteva razkritje merjenj po pošteni vrednosti. Obravnava:

- a) opredelitev poštene vrednosti;
- b) ugotavljanje poštene vrednosti za nefinančna sredstva;
- c) tehnike ocenjevanja vrednosti;

- č) vloške za tehnike ocenjevanja vrednosti;
- d) hierarhijo poštene vrednosti.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 1, 3, 6, 20 in 21.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Opredelitev in merjenje poštene vrednosti

16.1. Poštena vrednost je cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala v redni transakciji med udeleženci na trgu na datum merjenja.

16.2. Pri merjenju poštene vrednosti določenih sredstev organizacija upošteva značilnosti sredstva, ki bi jih udeleženci na trgu upoštevali pri določanju cene sredstva na datum merjenja. Te značilnosti na primer vključujejo:

- a) stanje in lokacijo sredstva;
- b) morebitne omejitve v zvezi s prodajo ali uporabo sredstva.

16.3. Sredstvo, izmerjeno po pošteni vrednosti, je lahko samostojno sredstvo (na primer finančni instrument ali nefinančno sredstvo) ali skupina sredstev (na primer denar ustvarjajoča enota ali podjem).

16.4. Pri merjenju poštene vrednosti velja predpostavka, da se sredstvo izmenja v redni transakciji med udeleženci na trgu za prodajo sredstva na datum merjenja pod trenutnimi tržnimi pogoji.

16.5. Pri merjenju poštene vrednosti se predpostavlja, da se transakcija za prodajo sredstva ali prenos izvede:

- a) na glavnem trgu za sredstvo ali
- b) na najugodnejšem trgu za to sredstvo, če ni glavnega trga.

16.6. Organizacija mora imeti dostop do glavnega ali najugodnejšega trga na datum merjenja. Ker imajo različne organizacije z različnimi dejavnostmi lahko dostop do različnih trgov, je glavni ali najugodnejši trg za isto sredstvo pri različnih organizacijah lahko različen.

Zato se glavni ali najugodnejši trg (in s tem udeleženci na trgu) upošteva z vidika organizacije, pri čemer je omogočeno upoštevanje razlik med organizacijami in znotraj organizacij z različnimi dejavnostmi.

16.7. Organizacija izmeri pošteno vrednost sredstva po predpostavkah, ki bi jih uporabili udeleženci na trgu pri določanju cene sredstva, ob predpostavki, da udeleženci na trgu delujejo v svojem najboljšem gospodarskem interesu.

16.8. Cena na glavnem ali najugodnejšem trgu, ki se uporablja za merjenje poštene vrednosti sredstva, se ne prilagodi zaradi transakcijskih stroškov. Ti niso značilni za sredstvo, ampak za transakcijo, in se razlikujejo glede na način, na katerega organizacija sklene transakcijo za sredstvo.

b) Ugotavljanje poštene vrednosti za nefinančna sredstva

16.9. Pri merjenju poštene vrednosti nefinančnega sredstva organizacija upošteva sposobnost udeleženca na trgu, da pridobi gospodarske koristi z uporabo sredstva v skladu z njegovo največjo in najboljšo uporabo ali s prodajo sredstva drugemu udeležencu na trgu, ki bi ga uporabil v skladu z njegovo največjo in najboljšo uporabo.

16.10. Pri največji in najboljši uporabi nefinančnega sredstva organizacija upošteva uporabo sredstva, ki je fizično mogoča, zakonsko dovoljena in finančno izvedljiva, in sicer:

- a) pri uporabi, ki je fizično mogoča, se upoštevajo fizične značilnosti sredstva, ki bi jih udeleženci na trgu upoštevali pri določanju cene sredstva (na primer lokacija ali velikost nepremičnine);
- b) pri uporabi, ki je zakonsko dovoljena, se upoštevajo vse pravne omejitve glede uporabe sredstva, ki bi jih udele-

ženci na trgu upoštevali pri določanju cene sredstva (na primer urbanistični predpisi, ki veljajo za nepremičnino);

c) pri uporabi, ki je finančno izvedljiva, se upošteva, ali pri uporabi sredstva, ki je fizično mogoča in zakonsko dovoljena, nastane zadosten prihodek ali denarni tokovi (ob upoštevanju stroškov spremembe namembnosti sredstva za to uporabo), da bi se ustvaril donos naložbe, ki bi ga udeleženci na trgu zahtevali od naložbe v zadevno sredstvo, ki se uporablja za ta namen.

16.11. Največjo in najboljšo uporabo organizacija določi z vidika udeležencev na trgu, čeprav organizacija morda načrtuje drugačno uporabo. Vendar pa način, na katerega organizacija trenutno uporablja nefinančno sredstvo, velja za največjo in najboljšo uporabo sredstva, razen če tržni ali drugi dejavniki kažejo, da bi se vrednost sredstva najbolj zvišala s spremembo načina uporabe pri udeležencih na trgu.

16.12. Največjo in najboljšo uporabo nefinančnega sredstva organizacija določi na podlagi predpostavke za ocenjevanje vrednosti, ki se uporablja pri merjenju pošteno vrednosti sredstva, in sicer:

a) z največjo in najboljšo uporabo nefinančnega sredstva se lahko zagotovi najvišja vrednost za udeležence na trgu z uporabo sredstva v kombinaciji z drugimi sredstvi kot skupina (kot je nameščena ali drugače pripravljena za uporabo) ali v kombinaciji z drugimi sredstvi in obveznostmi:

– če je največja in najboljša uporaba sredstva njegova uporaba v kombinaciji z drugimi sredstvi ali drugimi sredstvi in obveznostmi, je poštena vrednost sredstva cena, ki bi se prejela v tekoči transakciji za prodajo sredstva, pri čemer se predpostavlja, da bi se sredstvo uporabilo z drugimi sredstvi ali drugimi sredstvi in obveznostmi ter da bi bila ta sredstva in obveznosti (njegova dopolnilna sredstva in z njimi povezane obveznosti) na voljo udeležencem na trgu;

– obveznosti, povezane s sredstvom in njegovimi dopolnilnimi sredstvi, vključujejo obveznosti, s katerimi se financira obratni kapital, vendar ne vključujejo obveznosti, ki se uporabijo za financiranje sredstev zunaj skupine sredstev;

– predpostavke o največji in najboljši uporabi nefinančnega sredstva morajo biti skladne z vsemi sredstvi (za katera je največja in najboljša uporaba ustrezna) iz skupine sredstev, znotraj katere bi se sredstvo uporabilo;

b) z največjo in najboljšo uporabo nefinančnega sredstva bi se lahko zagotovila najvišja vrednost za udeležence na trgu na samostojni podlagi. Če je največja in najboljša uporaba sredstva njegova samostojna uporaba, je poštena vrednost sredstva cena, ki bi se prejela v tekoči transakciji za prodajo sredstva udeležencem na trgu, ki bi sredstvo uporabili samostojno.

16.13. Kadar organizacija pridobi sredstvo pri menjalnem poslu za to sredstvo, je transakcijska cena tista cena, ki se plača za pridobitev sredstva (vhodna cena). Nasprotno je poštena vrednost sredstva cena, ki bi se prejela za prodajo sredstva ali plačala za prenos obveznosti (izhodna cena). Ni nujno, da organizacije prodajajo sredstva po cenah, po katerih so jih kupile. V več primerih bo transakcijska cena enaka pošteni vrednosti. To se lahko na primer zgodi, kadar se na datum transakcije izvede transakcija za nakup sredstva na trgu, na katerem bi se sredstvo prodalo.

c) Tehnike ocenjevanja vrednosti

16.14. Organizacija uporablja tiste tehnike ocenjevanja vrednosti, ki so ustrezne in za katere je na voljo dovolj podatkov za merjenje pošteno vrednosti.

16.15. Cilj uporabe tehnike ocenjevanja vrednosti je določiti ceno, po kateri bi se izvedla redna transakcija za prodajo sredstva med udeleženci na trgu na datum merjenja pod trenutnimi tržnimi pogoji. Tri tehnike ocenjevanja vrednosti, ki se splošno uporabljajo, so tržni način (način tržnih primerjav), nabavnovrednostni način (stroškovni način) in na donosu zasnovani način. Organizacija pri merjenju pošteno vrednosti uporablja tehnike ocenjevanja vrednosti, ki so skladne z najmanj enim od teh načinov.

16.16. V nekaterih primerih bo ustrezna ena sama tehnika ocenjevanja vrednosti (na primer pri ocenjevanju vrednosti sredstva z uporabo kotiranih cen na delujočem trgu za enaka sredstva). V drugih primerih bo ustreznih več tehnik ocenjevanja vrednosti (na primer pri ocenjevanju vrednosti denar ustvarjajoče enote). Če se za merjenje pošteno vrednosti uporablja več tehnik ocenjevanja vrednosti, je treba pri oceni rezultatov (ustreznih pokazateljev pošteno vrednosti) upoštevati razumno razpona vrednosti na podlagi teh rezultatov. Merjenje pošteno vrednosti je točka v tem razponu, ki najbolj ustreza pošteni vrednosti v zadevnih okoliščinah.

16.17. Če je transakcijska cena pri začetnem pripoznanju poštena vrednost, pri čemer se bo tehnika ocenjevanja vrednosti, pri kateri se uporabljajo neopazovani vložki, uporabila za merjenje pošteno vrednosti v poznejših obdobjih, je treba tehniko ocenjevanja vrednosti umeriti, da bo rezultat tehnike ocenjevanja vrednosti pri začetnem pripoznanju enak transakcijski ceni. Z umeritvijo se zagotovi, da tehnika ocenjevanja vrednosti izraža trenutne tržne pogoje, pri čemer organizaciji pomaga določiti, ali je prilagoditev tehnike ocenjevanja vrednosti potrebna (na primer obstaja lahko značilnost sredstva, ki je tehnika ocenjevanja vrednosti ne zajema). Po začetnem pripoznanju mora organizacija pri merjenju pošteno vrednosti z uporabo tehnike ocenjevanja vrednosti ali tehnik, pri katerih se uporabljajo neopazovani vložki, zagotoviti, da te tehnike ocenjevanja vrednosti izražajo tržne podatke, ki jih je mogoče opazovati (na primer ceno za podobno sredstvo ali obveznost) na datum merjenja.

16.18. Tehnike ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo za merjenje pošteno vrednosti, je treba uporabljati dosledno. Vendarle je sprememba tehnike ocenjevanja vrednosti ali njene uporabe (na primer sprememba njenega tehtanja, kadar se uporabi več tehnik ocenjevanja vrednosti, ali sprememba prilagoditve, ki se uporablja za tehniko ocenjevanja vrednosti) ustrezna, če se s spremembo doseže merjenje, ki je enako ali najbolj ustreza pošteni vrednosti v zadevnih okoliščinah. To se lahko zgodi v naslednjih primerih:

- a) razvoj novih trgov;
- b) razpoložljivost novih informacij;
- c) konec razpoložljivosti predhodno upoštevanih informacij;
- č) izboljšanje tehnik ocenjevanja vrednosti;
- d) sprememba tržnih pogojev.

Spremembe vrednosti v zvezi s tehniko ocenjevanja vrednosti ali njeno uporabo se obravnavajo kot sprememba računovodske ocene.

č) Vložki za tehnike ocenjevanja vrednosti

16.19. Tehnike ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo za merjenje pošteno vrednosti, morajo čim bolj spodbuditi uporabo ustreznih opazovanih vložkov in čim bolj omejiti uporabo neopazovanih vložkov.

16.20. Med trge, na katerih je morda mogoče opazovati vložke za nekatera sredstva, spadajo borzni trgi, trgi trgovcev, posredniški trgi in trgi brez posrednikov.

16.21. Organizacija izbere vložke, ki so skladni z značilnostmi sredstva, ki bi jih upoštevali udeleženci na trgu pri transakciji za sredstvo. V nekaterih primerih te značilnosti povzročijo uporabo prilagoditve, kot je premija ali popust (na primer kontrolna premija ali popust neobvladujočega deleža). V vsakem primeru mora organizacija, kadar na delujočem trgu (vložek ravni 1) obstaja kotirana cena, pri merjenju pošteno vrednosti to ceno uporabiti brez prilagoditve.

16.22. Če ima sredstvo, izmerjeno po pošteni vrednosti, ponudbeno nakupno ceno in ponudbeno ceno (na primer vložek s trga trgovcev), se cena iz cenovnega razpona med najnižjo in najvišjo ponujeno ceno, ki najbolj ustreza pošteni vrednosti v zadevnih okoliščinah, uporabi za merjenje pošteno vrednosti, ne glede na to, na katero raven hierarhije pošteno vrednosti se vložek razvrsti.

d) Hierarhija poštene vrednosti

16.23. Hierarhija poštene vrednosti razvršča vložke v tehnike ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo za merjenje poštene vrednosti, na tri ravni. V hierarhiji poštene vrednosti imajo absolutno prednost kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva (vložki ravni 1), najmanjšo prednost pa neopazovani vložki (vložki ravni 3).

16.24. V nekaterih primerih je mogoče vložke, ki se uporabljajo za merjenje poštene vrednosti sredstva, razvrstiti na različne ravni hierarhije poštene vrednosti. V teh primerih se merjenje poštene vrednosti v celoti razvrsti na enako raven hierarhije poštene vrednosti kot vložek najnižje ravni, ki je pomemben za merjenje v celoti. Pri ocenjevanju pomembnosti posameznega vložka v primerjavi z merjenjem v celoti se zahteva presoja upoštevanja dejavnikov, značilnih za sredstvo. Prilagoditve za doseganje merjenj na podlagi poštene vrednosti, kot so stroški prodaje pri merjenju poštene vrednosti, znižane za stroške prodaje, se ne upoštevajo pri določanju ravni hierarhije poštene vrednosti, na katero je razvrščeno merjenje poštene vrednosti.

Dostopnost ustreznih vložkov in njihova relativna subjektivnost bi lahko vplivali na izbiro ustreznih tehnik ocenjevanja vrednosti. Vendar se pri hierarhiji poštene vrednosti daje prednost vložkom v tehnike ocenjevanja vrednosti in ne tehnikam ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo za merjenje poštene vrednosti. Na primer, merjenje poštene vrednosti, ki se razvije z uporabo tehnike sedanje vrednosti, se lahko razvrsti na raven 2 ali raven 3, odvisno od vložkov, pomembnih za merjenje v celoti, in ravni hierarhije poštene vrednosti, na katero se vložki razvrščajo.

16.25. Če se za opazovani vložek zahteva prilagoditev z uporabo neopazovanega vložka, pri čemer bi bila zaradi te prilagoditve izmerjena znatno višja ali nižja poštena vrednost, bi se nastalo merjenje razvrstilo na raven 3 hierarhije poštene vrednosti. Če bi na primer udeleženec na trgu pri oceni cene za sredstvo upošteval učinek omejitve prodaje sredstva, organizacija prilagodi kotirano ceno, da bi izražala učinek te omejitve. Če je ta kotirana cena vložek ravni 2 in prilagoditev neopazovani vložek, pomemben za merjenje v celoti, bi se merjenje razvrstilo na raven 3 hierarhije poštene vrednosti.

16.26. Vložki ravni 1 so kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva, do katerih lahko organizacija dostopa na datum merjenja.

16.27. Kotirana cena na delujočem trgu zagotavlja najzanesljivejši dokaz poštene vrednosti, pri čemer se mora za merjenje poštene vrednosti uporabljati brez prilagoditve, kadar je na voljo.

16.28. Organizacija sme opraviti prilagoditev vložka ravni 1 le v naslednjih okoliščinah:

a) kadar ima organizacija veliko podobnih (vendar ne enakih) sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti, pri čemer je na delujočem trgu na voljo kotirana cena, ki pa ni zlahka dostopna za vsako sredstvo. V tem primeru lahko organizacija kot praktičen zgled izmeri pošteno vrednost po drugi metodi določanja cen, ki se ne zanaša izključno na kotirane cene (na primer matrično določanje cen). Vendar uporaba drugačne metode določanja cen povzroči razvrstitev merjenja poštene vrednosti na nižjo raven hierarhije poštene vrednosti;

b) kadar kotirana cena na delujočem trgu ne predstavlja poštene vrednosti na datum merjenja. To bi lahko veljalo na primer pri pomembnih dogodkih (kot so transakcije na trgu brez posrednikov, posel na posredniškem trgu ali objave) po zaprtju trga, vendar pred datumom merjenja. Če pa se kotirana cena prilagodi na podlagi novih podatkov, prilagoditev povzroči razvrstitev merjenja poštene vrednosti na nižjo raven hierarhije poštene vrednosti.

16.29. Vložki ravni 2 so vložki, ki niso kotirane cene, vključene na raven 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati za sredstvo.

16.30. Če ima sredstvo določeno (pogodbeno) trajanje, mora biti omogočeno vložek ravni 2 opazovati v praktično celotnem trajanju sredstva. Med vložke ravni 2 spadajo:

- a) kotirane cene za podobna sredstva na delujočih trgih;
- b) kotirane cene za enaka ali podobna sredstva na nedelujočih trgih;
- c) vložki, ki niso kotirane cene, ki jih je mogoče opazovati za sredstvo, na primer:
 - obrestne mere in krivulje donosa,
 - implicitne nestanovitnosti,
 - kreditni razponi;
- č) vložki, potrjeni na trgu.

16.31. Prilagoditve vložkov ravni 2 se bodo razlikovale glede na dejavnike, značilne za sredstvo. Med te dejavnike spadajo:

- a) stanje ali lokacija sredstva;
- b) obseg, v katerem se vložki nanašajo na postavke, primerljive s sredstvom;
- c) obseg ali raven dejavnosti na trgih, znotraj katerih se vložki opazujejo.

16.32. Prilagoditev vložka ravni 2, ki je pomemben za merjenje v celoti, lahko povzroči razvrstitev merjenja poštene vrednosti na raven 3 hierarhije poštene vrednosti, če se pri prilagoditvi uporabijo pomembni neopazovani vložki.

16.33. Vložki ravni 3 so neopazovani vložki za sredstvo.

16.34. Neopazovane vložke je treba uporabljati za merjenje poštene vrednosti, če ustrezni opazovani vložki niso na voljo. Tako se omogočijo okoliščine, v katerih obstaja majhna tržna dejavnost, če sploh obstaja, za sredstvo na datum merjenja. Vendarle cilj merjenja poštene vrednosti ostane enak, to je izhodna cena na datum merjenja z vidika udeleženca na trgu, ki ima v lasti sredstvo. Zato morajo neopazovani vložki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva, vključno s predpostavkami o tveganjih.

16.35. Predpostavke o tveganjih vključujejo tveganje, povezano s posamezno tehniko ocenjevanja vrednosti, ki se uporablja za merjenje poštene vrednosti (kot je model določanja cen), in tveganje, povezano z vložki v tehniko ocenjevanja vrednosti. Merjenje, ki ne vključuje prilagoditve zaradi tveganja, ne bi predstavljalo merjenja poštene vrednosti, če bi udeleženci na trgu to prilagoditev vključili v določanje cene za sredstvo.

16.36. Organizacija mora razviti neopazovane vložke z upoštevanjem najboljših razpoložljivih informacij v zadevnih okoliščinah, ki lahko vključujejo tudi lastne podatke organizacije. Pri razvoju neopazovanih vložkov lahko organizacija vključi lastne podatke, vendar mora te podatke prilagoditi, če razumno razpoložljive informacije kažejo, da bi drugi udeleženci na trgu uporabili drugačne podatke ali da neka posebna značilnost organizacije ni na voljo drugim udeležencem na trgu (na primer sinergija, značilna za podjetje).

C. Opredelitev ključnih pojmov

16.37. V tem standardu so uporabljeni nekateri izrazi, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Delujoči trg je trg, na katerem se transakcije za sredstvo izvajajo dovolj pogosto in v zadostnem obsegu, da se redno zagotavljajo informacije o cenah.

b) Tržni način je tehnika ocenjevanja vrednosti, pri kateri se upoštevajo cene in druge ustrezne informacije, ki nastanejo na podlagi tržnih transakcij, ki vključujejo enaka ali primerljiva (podobna) sredstva ali skupino sredstev in obveznosti.

c) Stroškovni način je tehnika ocenjevanja vrednosti, ki izraža znesek, ki bi se trenutno zahteval za nadomestitev storitvene zmogljivosti sredstva (pogosto imenovana tudi dnevna nadomestitvena vrednost). Ta tehnika se praviloma ne uporablja za ugotavljanje poštene vrednosti pri računovodskem poročanju.

č) Na donosu zasnovani način je tehnika ocenjevanja vrednosti, s katero se prihodnji zneski (denarni tokovi) pretvo-

rijo v en trenutni (diskontirani) znesek. Merjenje poštene vrednosti je določeno na podlagi vrednosti, ki jo določajo trenutna tržna pričakovanja glede teh prihodnjih zneskov.

d) Največja in najboljša uporaba pomeni uporabo nefinančnega sredstva pri udeležencih na trgu, s katero bi se najbolj zvišala vrednost sredstva ali skupine sredstev in obveznosti, v okviru katerih bi se sredstvo uporabilo.

e) Vložki so predpostavke, ki bi jih uporabili udeleženci na trgu pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih, kot sta:

a) tveganje, povezano s posamezno tehniko ocenjevanja vrednosti, ki se uporablja za merjenje poštene vrednosti (kot je model določanja cen);

b) tveganje, povezano z vložki v tehniko ocenjevanja vrednosti.

Ločimo med opazovanimi in neopazovanimi vložki.

f) Opazovani vložki so vložki, ki se razvijejo na podlagi tržnih podatkov, kot so javno dostopne informacije o dejanskih dogodkih ali transakcijah, in izražajo predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti.

g) Neopazovani vložki so vložki, za katere tržni podatki niso na voljo in se razvijejo z upoštevanjem najboljših razpoložljivih informacij o predpostavkah, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti.

h) Vložki ravni 1 so kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva, do katerih lahko podjetje dostopa na datum merjenja.

i) Vložki ravni 2 so vložki, ki niso kotirane cene, vključene na raven 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati za sredstvo.

j) Vložki ravni 3 so neopazovani vložki za sredstvo.

k) Transakcijski stroški so stroški prodaje sredstva na glavnem ali najugodnejšem trgu za sredstvo, ki izhajajo neposredno iz odtujitve sredstva in neposredno iz te transakcije ter so bistveni zanjo, vendar jih organizacija ne bi imela, če odločitev o prodaji sredstva ne bi bila sprejeta.

l) Glavni trg je trg z največjim obsegom in ravno dejavnosti za sredstvo ali obveznost.

m) Najugodnejši trg je trg, na katerem se najbolj zviša znesek, ki bi se prejel za prodajo sredstva, ali najbolj zniža znesek, ki bi se plačal za prenos obveznosti, potem ko se upoštevajo transakcijski stroški in stroški prevoza.

Č. Pojasnila

16.38. Pošteno vrednost je mogoče zanesljivo izmeriti, če to storimo v skladu s pravili in opredelitvijo:

- ravni 1 hierarhije poštene vrednosti;
- ravni 2 hierarhije poštene vrednosti ali
- ravni 3 hierarhije poštene vrednosti.

Merjenje poštene vrednosti finančnih instrumentov na podlagi ravni 3 hierarhije poštene vrednosti se lahko izvede le izjemoma, le kadar gre za finančne instrumente, za katere ni mogoče zlahka opredeliti zanesljivega trga. V teh primerih se poštena vrednost lahko določi na podlagi splošno sprejetih valorizacijskih modelov in tehnik ocenjevanja vrednosti, pod pogojem, da te tehnike zagotavljajo sprejemljiv približek tržne vrednosti.

Pošteno vrednost finančnih instrumentov organizacija ugotavlja z upoštevanjem tehnik ocenjevanja vrednosti, določenih s tem standardom, in dodatno, predvsem za vložke ravni 3, po Mednarodnih standardih ocenjevanja vrednosti. Običajno jo ugotavljajo pooblaščen ocenjevalci vrednosti.

16.39. Na pošteno vrednost sredstva lahko vpliva znatno zmanjšanje obsega ali ravni dejavnosti za to sredstvo glede na običajno tržno dejavnost za sredstvo ali podobna sredstva. Da se na podlagi razpoložljivih dokazil določi, ali se je znatno zmanjšal obseg ali raven dejavnosti za sredstvo, mora organizacija oceniti pomembnost in ustreznost dejavnikov, kot so:

- majhno število nedavnih transakcij;
- neupoštevanje trenutnih informacij pri navedbah cen;

c) bistvene razlike med navedbami cen v posameznih obdobjih ali med ustvarjalci trgov (npr. nekaterimi posredniškimi trgi);

č) očitna nepovezanost kazalnikov, ki so bili prej zelo povezani s poštenimi vrednostmi sredstva z nedavnimi pokazatelji poštene vrednosti za to sredstvo;

d) znatno zvišanje premij za tveganje zaradi implicitne likvidnosti, donosov ali kazalnikov uspešnosti (kot so stopnje kršitev ali resnost izgub) za opazovane transakcije ali kotirane cene, če se primerjajo z oceno organizacije glede pričakovanih denarnih tokov, ob upoštevanju vseh razpoložljivih tržnih podatkov o kreditnem in drugem tveganju za neuspešnost za sredstvo;

e) velik cenovni razpon med najnižjo in najvišjo ponujeno ceno oziroma znatno povečanje tega razpona;

f) veliko zmanjšanje dejavnosti trga za nove izdaje (tj. primarnega trga) za sredstvo ali podobna sredstva ali odsotnost tega trga;

g) malo javno dostopnih informacij (npr. za transakcije, ki se izvajajo na trgu brez posrednikov).

16.40. Če organizacija ugotovi, da se je znatno zmanjšal obseg ali raven dejavnosti za sredstvo glede na običajno tržno dejavnost za sredstvo ali podobna sredstva, je potrebna dodatna analiza transakcij ali kotiranih cen. Samo zmanjšanje obsega ali ravni dejavnosti ne pomeni nujno, da transakcijska ali kotirana cena ne predstavlja poštene vrednosti ali da transakcija na tem trgu ni redna. Če pa organizacija ugotovi, da transakcijska ali kotirana cena ne predstavlja poštene vrednosti (na primer, morda obstajajo transakcije, ki niso redne), je potrebna prilagoditev transakcijam ali kotiranim cenam, če organizacija te cene uporablja kot podlago za merjenje poštene vrednosti, pri čemer je lahko ta prilagoditev pomembna za celotno merjenje poštene vrednosti. Prilagoditve so lahko potrebne tudi v drugih okoliščinah (na primer, če je treba ceno za podobno sredstvo znatno prilagoditi, da je primerljiva s sredstvom, ki se meri, ali če je cena zastarela).

16.41. Ugotavljanje, ali je transakcija redna (ali ne), je težje pri znatnem zmanjšanju obsega ali ravni dejavnosti za sredstvo glede na običajno tržno dejavnost za sredstvo ali podobna sredstva. V takih okoliščinah se ne sme sklepati, da nobena od transakcij na tem trgu ni redna (na primer prisilna likvidacija ali prisilna prodaja). Okoliščine, ki lahko pomenijo, da transakcija ni redna, vključujejo naslednje:

a) nezadostno izpostavljenost trgu v obdobju pred datumom merjenja, da bi se omogočile dejavnosti trženja, ki so običajne in se uporabljajo za transakcije, ki vključujejo takšna sredstva pod trenutnimi tržnimi pogoji;

b) obdobje trženja, ki je običajno in se uporablja, vendar je prodajalec sredstvo prodal le enemu udeležencu na trgu;

c) stečaj ali skorajšnji stečaj prodajalca (prisilna prodaja prodajalca);

č) nujno prodajo pri prodajalcu, da se izpolnijo regulativne ali pravne zahteve (prodajalec je bil prisiljen);

d) odstopanje transakcijske cene od cen pri drugih nedavnih transakcijah za enako ali podobno sredstvo ali obveznost. Organizacija oceni okoliščine, da ugotovi, ali je glede na razpoložljiva dokazila transakcija redna.

16.42. Organizacija pri merjenju poštene vrednosti ali ocenjevanju tržnih premij za tveganje upošteva vse naslednje dejavnike:

a) če iz dokazil izhaja, da transakcija ni redna, organizacija to transakcijsko ceno obravnava kot manj pomembno ali nepomembno (v primerjavi z drugimi pokazatelji poštene vrednosti);

b) če iz dokazil izhaja, da je transakcija redna, organizacija to transakcijsko ceno upošteva; kako pomembna je transakcijska cena v primerjavi z drugimi pokazatelji poštene vrednosti, je odvisno od dejstev in okoliščin, kot so obseg transakcije, primerljivost transakcije s sredstvom, ki se meri, bližina transakcije datumu merjenja;

c) če organizacija nima dovolj informacij za ugotavljanje, ali je transakcija redna, upošteva transakcijsko ceno. Vendar ta

transakcijska cena ne sme predstavljati poštene vrednosti, saj transakcijska cena ni nujno edina ali glavna podlaga za merjenje poštene vrednosti ali ocenjevanje tržnih premij za tveganje. Kadar organizacija nima dovolj informacij za ugotavljanje, ali so posamezne transakcije redne, te transakcije obravnava kot manj pomembne v primerjavi z drugimi transakcijami, za katere je znano, da so redne.

Če je organizacija stranka pri transakciji, se predpostavlja, da ima dovolj informacij za ugotavljanje, ali je transakcija redna.

16.43. Transakcijski stroški ne vključujejo stroškov prevoza. Če je lokacija značilna za sredstvo (kar morda na primer velja za blago), se cena na glavnem ali najugodnejšem trgu prilagodi zaradi stroškov, če obstajajo, ki bi nastali zaradi prevoza sredstva z njegove trenutne lokacije na zadevni trg.

16.44. Pošteno vrednost nefinančnih sredstev organizacija ugotavlja z upoštevanjem tehnik ocenjevanja vrednosti, določenih s tem standardom, in dodatno po Mednarodnih standardih ocenjevanja vrednosti. Običajno jo ugotavljajo pooblašteni ocenjevalci vrednosti.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

16.45. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024 oziroma prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 16 – *Ugotavljanje in merjenje poštene vrednosti* (2016).

Slovenski računovodski standard 17 (2024) OSLABITEV OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV IN NEOPREDMETENIH SREDSTEV

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju oslabitev sredstev. Obravnava:

a) opredelitev in merjenje oslabitve ter področje uporabe standarda;

b) kdaj oceniti nadomestljivo vrednost;

c) merjenje nadomestljive vrednosti;

č) oslabitev dobrega imena;

d) razveljavitev izgube zaradi oslabitve.

Povezan je predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 1, 2, 3, 6, 20 in 21.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Opredelitev in merjenje oslabitve ter področje uporabe standarda

17.1. Ta standard predpisuje postopke, ki jih organizacija uporablja, da bi zagotovila, da knjigovodska vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev ne bi preseгла njihove nadomestljive vrednosti. Kadar knjigovodska vrednost opredmetenega osnovnega sredstva ali neopredmetenega sredstva presega njegovo nadomestljivo vrednost, je sredstvo oslabljeno in organizacija pripozna izgubo zaradi oslabitve v znesku razlike med knjigovodsko vrednostjo in nadomestljivo vrednostjo sredstva.

17.2. Izguba zaradi oslabitve se praviloma pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

b) Znamenja za ocenjevanje nadomestljive vrednosti

17.3. Sredstvo je oslabljeno, kadar njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost.

17.4. Organizaciji ni treba ocenjevati nadomestljive vrednosti sredstva na dan vsakega poročanja. Na dan vsakega poročanja samo oceni, ali obstaja kakšno znamenje, da je sredstvo morda oslabljeno. Pri ocenjevanju, ali obstaja kakšno znamenje, da je sredstvo oslabljeno, organizacija upošteva znamenja iz zunanjih in notranjih virov informacij.

17.5. Najznačilnejša znamenja iz zunanjih virov informacij so:

a) v obdobju se je tržna vrednost sredstva zaradi poteka časa ali običajne uporabe znižala veliko bolj, kot je bilo pričakovano;

b) v obdobju so se ali se bodo v bližnji prihodnosti pojavile pomembne spremembe v tehnološkem, tržnem, gospodarskem ali pravnem okolju, v katerem deluje organizacija, ali na trgu, ki mu je sredstvo namenjeno, z neugodnim vplivom na organizacijo;

c) v obdobju so se povečale tržne obrestne mere ali druge tržne donosnosti naložb, ta povečanja pa bodo verjetno vplivala na diskontno mero, uporabljeno pri izračunu vrednosti pri uporabi, in bistveno znižala nadomestljivo vrednost sredstva;

č) knjigovodska vrednost čistih sredstev organizacije je višja od tržne kapitalizacije organizacije.

17.6. Najznačilnejša znamenja iz notranjih virov informacij so:

a) na voljo so dokazi o zastarelosti ali fizični poškodovanosti sredstva;

b) v obdobju so se pojavile ali se v bližnji prihodnosti pričakujejo pomembne spremembe obsega ali načina sedanje ali pričakovane uporabe sredstva z neugodnim vplivom na organizacijo. Te spremembe vključujejo neuporabo sredstva, načrte ustavitve ali reorganiziranja poslovanja, ki mu pripada sredstvo, ali odtujitve sredstva pred prej pričakovanim datumom in ponovno oceno dobe koristnosti neopredmetenega sredstva kot končne namesto nedoločene dobe koristnosti.

Iz notranjega poročanja so na voljo dokazi, ki kažejo, da je ali bo gospodarska uspešnost sredstva manjša, kot je bilo pričakovano, na primer:

– denarni tokovi za pridobitev sredstva ali kasnejše potrebe po denarju za njegovo delovanje ali vzdrževanje so pomembno večji, kot je bilo prvotno načrtovano;

– dejanski čisti denarni tokovi ali poslovni izid iz poslovanja, ki priteka iz sredstva, so pomembno slabši, kot je bilo načrtovano; ali

– pomembno zmanjšanje načrtovanih čistih denarnih tokov ali dobička iz poslovanja ali pomembno povečanje načrtovane izgube, ki pritekajo iz sredstva.

Če obstaja kakršno koli tako ali podobno znamenje, organizacija oceni nadomestljivo vrednost sredstva.

17.7. Ne glede na določbe SRS-ja 17.4 organizacija vsako leto preverja oslabitev dobrega imena in oslabitev neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti oziroma neopredmetenih sredstev, ki se še ne uporabljajo.

c) Merjenje nadomestljive vrednosti

17.8. Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, znižana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je višja.

Poštena vrednost, znižana za stroške prodaje, tako predstavlja čisti znesek, ki bi ga organizacija lahko dobila s prodajo sredstva na datum merjenja. Vrednost pri uporabi pa predstavlja sedanjo vrednost ocenjenih prihodnjih čistih prejemkov, za katere se pričakuje, da se bodo pojavili pri nadaljnji uporabi sredstva in iz njegove odtujitve konec njegove dobe koristnosti, pri čemer se upošteva tudi časovna vrednost denarja.

Ugotavljanje in merjenje poštene vrednosti ureja SRS 16 – *Merjenje in ugotavljanje poštene vrednosti*. Če poštena vrednost ni mogoče zanesljivo izmeriti, se kot nadomestljiva vrednost upošteva vrednost pri uporabi.

17.9. Organizacija ugotovi nadomestljivo vrednost za posamezno sredstvo, razen če sredstvo ustvarja takšne čiste prejemke, ki so v glavnem odvisni od tistih, ki jih ustvarjajo druga sredstva ali skupine sredstev. V takem primeru se nadomestljiva vrednost ugotovi za denar ustvarjajočo enoto, ki ji pripada sredstvo, razen če:

- a) je poštena vrednost sredstva, znižana za stroške prodaje, višja od njegove knjigovodske vrednosti; ali
- b) je vrednost sredstva pri uporabi mogoče oceniti tako, da je blizu njegovi pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje in ki jo je mogoče določiti.

17.10. Ni vedno nujno, da organizacija za sredstvo ugotavlja tako pošteno vrednost, znižano za stroške prodaje, kot tudi njegovo vrednost pri uporabi. Če kateri od zneskov presega knjigovodsko vrednost sredstva, sredstvo ni oslabiljeno in drugega zneska niti ni treba oceniti.

17.11. Pri izračunu vrednosti sredstva pri uporabi mora organizacija upoštevati:

- a) oceno prihodnjih denarnih tokov, ki jih pričakuje iz sredstva;
- b) pričakovanja o možnih spremembah vrednosti ali časovne razporeditve teh prihodnjih denarnih tokov;
- c) časovno vrednost denarja, ki jo predstavlja sedanja tržna obrestna mera brez tveganja;
- č) ceno za prevzem negotovosti, ki so del sredstva;
- d) druge dejavnike, na primer nelikvidnost, ki bi jih udeleženci na trgu upoštevali pri vrednotenju prihodnjih denarnih tokov, ki jih organizacija pričakuje iz tega sredstva.

17.12. Ocenjevanje vrednosti pri uporabi obsega naslednja koraka:

- a) ocenitev prihodnjih prejemkov in izdatkov, ki bodo izhajali iz nadaljnje uporabe sredstva in iz njegove končne odtujitve;
- b) uporabo ustrezne diskontne mere pri teh prihodnjih denarnih tokovih.

Sestavine iz SRS-jev 17.11 b), č) in d) se lahko kažejo bodisi kot prilagoditve prihodnjih denarnih tokov bodisi kot prilagoditve diskontne mere. Ne glede na način, ki ga organizacija izbere za odraz svojih pričakovanj o možnih spremembah zneskov ali časovne razporeditve prihodnjih denarnih tokov, mora rezultat pokazati pričakovano sedanjo vrednost prihodnjih denarnih tokov, to je tehtano povprečje vseh možnih izidov.

17.13. Pri merjenju vrednosti pri uporabi mora organizacija upoštevati naslednje podlage za ocenjevanje prihodnjih denarnih tokov:

- a) zasnovati projekcije denarnih tokov na razumnih in sprejemljivih predpostavkah, ki predstavljajo najboljšo poslovodsko oceno spleta gospodarskih okoliščin, ki bodo obstajale v preostali dobi koristnosti sredstva; zunanjim dokazom je treba pripisati večjo težo;

b) zasnovati projekcije denarnih tokov na zadnjih predračunih/napovedih, ki jih je sprejelo poslovodstvo, toda izključiti oceno prihodnjih prejemkov in izdatkov, ki se jih lahko pričakuje iz prihodnjih reorganizacij ali izboljšanja ali povečanja uspešnosti sredstva; projekcije na podlagi teh predračunov/napovedi smejo zajeti največ petletno obdobje, razen če je poslovodstvo prepričano, da so take projekcije zanesljive, in lahko dokaže svojo na preteklih izkušnjah temelječo sposobnost za točno napovedovanje denarnih tokov za takšno daljše obdobje;

c) oceniti projekcije denarnih tokov za daljše obdobje, kot ga pokrivajo zadnji predračuni/napovedi, in sicer z ekstrapoliranjem projekcij, zasnovanih na predračunih/napovedih z uporabo ustaljenega ali padajočega odstotka rasti za naslednja leta, razen če je upravičen rastoči odstotek; ta stopnja rasti ne sme preseči povprečnega dolgoročnega odstotka rasti pri proizvodih, v dejavnostih ali državah (državah), v kateri organizacija posluje, ali na trgih, na katerih se sredstvo uporablja.

17.14. Ocene prihodnjih denarnih tokov morajo vsebovati:

- a) projekcije prejemkov iz nadaljnje uporabe sredstva;
- b) projekcije izdatkov, ki so nujni za ustvarjanje prejemkov iz nadaljnje uporabe sredstva (tudi izdatkov za pripravljanje

sredstva za uporabo) ter se lahko utemeljeno in dosledno pripišejo neposredno sredstvu ali razporedijo nanj;

c) morebitne čiste prejemke oziroma izdatke, ki bodo dobljeni (ali plačani) ob odtujitvi sredstva na koncu njegove dobe koristnosti.

Ocene prihodnjih denarnih tokov in diskontne mere morajo odražati dosledne predpostavke o zvišanih cen zaradi splošne inflacije. Če diskontna mera vključuje učinke podražitev zaradi splošne inflacije, se prihodnji denarni tokovi ocenijo nominalno. Če pa diskontna mera izključuje učinek podražitev zaradi splošne inflacije, se prihodnji denarni tokovi ocenijo realno (vendar vključujejo predvidena prihodnja povečanja ali zmanjšanja, ki ne izhajajo iz splošne inflacije).

Projekcije prihodnjih denarnih tokov vključujejo tako predvidene izdatke, potrebne za tekoče vzdrževanje sredstva, kot tudi prihodnje izdatke za kritje predvidenih splošnih stroškov, ki se lahko utemeljeno in dosledno pripišejo neposredni uporabi sredstva ali razporedijo na sredstvo.

Prihodnje denarne tokove je treba oceniti po sedanjem stanju sredstva. Zato se pri izračunu vrednosti pri uporabi ne smejo upoštevati:

a) prihodnji izdatki ali ustrezni prihranki stroškov (na primer zaradi zmanjšanj stroškov dela) ali koristi, ki bodo izhajale iz prihodnjega reorganiziranja, za katero organizacija še ni zavezana; ali

b) prihodnji izdatki, ki bodo izboljšali ali povečali storilnost sredstva ali s tem povezane prejemke, ki bodo po pričakovanju izšli iz takih izdatkov.

17.15. Kadar ima denar ustvarjajoča enota sredstva z različno ocenjeno dobo koristnosti in so vsa bistvenega pomena za nadaljevanje poslovanja enote, se pri ocenjevanju prihodnjih denarnih tokov, ki so povezani z enoto, nadomestitev sredstev s krajšo dobo koristnosti obravnava kot del vsakodnevnega vzdrževanja enote. Podobno se, če posamezno sredstvo vsebuje sestavine z različno ocenjeno dobo koristnosti, pri ocenjevanju prihodnjih denarnih tokov, ki jih ustvari to sredstvo, nadomestitev sestavin s krajšo dobo koristnosti obravnava kot del vsakodnevnega vzdrževanja sredstva.

17.16. Diskontna mera (ali diskontne mere) mora(jo) biti mera (mere) pred obdavčitvijo, ki kaže(jo) obstoječe tržne ocene:

- a) časovne vrednosti denarja;
- b) tveganj, značilnih za sredstvo, katerim niso bile prilagojene ocene prihodnjega denarnega toka.

Mera, ki kaže sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganj, značilnih za sredstvo, opredeljuje donos, ki ga investitor zahteva, če lahko izbira naložbo, ki bi ustvarila denarne tokove v znesku, roku in s tveganjem, ki so enakovredni tistim, ki jih organizacija pričakuje pri sredstvu. Ta mera se oceni na podlagi mere, vključene v sprotne tržne transakcije s podobnimi sredstvi, ali na podlagi tehtanega povprečja stroškov kapitala na borzne organizacije, ki ima eno sredstvo (ali niz sredstev), ki je (so) po možnem delovanju in tveganjih podobno (podobna) proučevanemu sredstvu.

Vendar pa diskontna mera (diskontne mere), uporabljena (uporabljene) pri merjenju vrednosti pri uporabi, ne sme(jo) vsebovati tveganj, ki so bila že upoštevana pri ocenah prihodnjih denarnih tokov, sicer bi bil učinek nekaterih predpostavk upoštevan dvakrat.

Zato je zelo pomembno, da so predpostavke pri ocenah prihodnjih denarnih tokov skladne z načinom določitve diskontne mere.

Ker se časovna vrednost denarja upošteva z diskontiranjem ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, takšni denarni tokovi izključujejo prejemke in izdatke iz finančnih aktivnosti. Ker se diskontna mera določi brez upoštevanja učinkov obdavčitve, se na enak način ocenijo tudi prihodnji denarni tokovi.

17.17. Če diskontna mera za kako sredstvo ni na voljo neposredno na trgu, jo običajno ugotovijo (določijo) pooblaščenec ocenjevalci vrednosti na podlagi Mednarodnih standardov ocenjevanja vrednosti.

č) Oslabitev dobrega imena

17.18. Celotno dobro ime, ki nastane ob poslovni kombinaciji (združitvi), se pripíše na eno ali več denar ustvarjajočih enot. Če knjigovodska vrednost denar ustvarjajoče enote, vključno z dobrim imenom, presega njeno nadomestljivo vrednost, sledi izgube zaradi oslabilve denar ustvarjajoče enote. Znesek izgube zaradi oslabilve denar ustvarjajoče enote je enak presežku knjigovodske vrednosti denar ustvarjajoče enote nad njeno nadomestljivo vrednostjo.

17.19. Izguba zaradi oslabilve se razporedi v obliki znižanja knjigovodskih vrednosti sredstev denar ustvarjajoče enote v naslednjem vrstnem redu:

a) najprej se zniža knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto (ali skupino enot);

b) potem se po potrebi glede na delež knjigovodske vrednosti posameznega sredstva v denar ustvarjajoči enoti sorazmerno znižajo knjigovodske vrednosti ostalih sredstev denar ustvarjajoče enote (ali skupine enot).

17.20. Pri razporejanju izgube zaradi oslabilve organizacija ne sme znižati knjigovodske vrednosti posameznega sredstva denar ustvarjajoče enote pod najvišjo izmed naslednjih vrednosti:

a) pošteno vrednost, znižano za stroške prodaje (če je določljiva);

b) vrednost pri uporabi (če je določljiva);

c) nič.

Znesek izgube zaradi oslabilve, ki bi bil sicer razporejen na sredstvo, je treba orazmerno razporediti na druga sredstva denar ustvarjajoče enote.

17.21. Izguba zaradi oslabilve se pri dobrem imenu ne more razveljaviti.

d) Razveljavitev izgube zaradi oslabilve

17.22. Organizacija mora na dan vsakega poročanja oceniti, ali je kakšno znamenje, da izgube zaradi oslabilve kakšnega sredstva, pripoznane v prejšnjih letih, morda ni več ali da se je zmanjšala. Pri ocenjevanju, ali obstaja kakšno znamenje, da izgube zaradi oslabilve sredstva, pripoznane v prejšnjih letih, ni več, organizacija upošteva znamenja iz zunanjih virov informacij, na primer, da se je v obdobju tržna vrednost sredstva pomembno zvišala (uporabite SRS 17.5); ter iz notranjih virov informacij, na primer, da so iz notranjega poročanja na voljo dokazi, ki kažejo, da je ali bo gospodarska uspešnost sredstva večja, kot je bilo pričakovano (uporabite SRS 17.6). Če obstaja kakršno koli takšno znamenje, mora organizacija oceniti nadomestljivo vrednost tega osnovnega sredstva.

17.23. Izgube zaradi oslabilve, pripoznane pri sredstvu (razen dobrega imena) v prejšnjih obdobjih, je treba razveljaviti, samo kadar se je spremenila ocena, uporabljena za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstva, potem ko je bila pripoznana zadnja izguba zaradi oslabilve.

V takem primeru je treba knjigovodsko vrednost sredstva zvišati na njegovo nadomestljivo vrednost, vendar nova knjigovodska vrednost ne sme biti višja od knjigovodske, ki bi bila ugotovljena, če pri sredstvu ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilve. Takšno povečanje knjigovodske vrednosti sredstva je razveljavitev izgube zaradi oslabilve.

17.24. Razveljavitev izgube zaradi oslabilve sredstva je treba takoj pripoznati v izkazu poslovnega izida kot prevrednotovni prihodek, razen če se sredstvo izkazuje po revalorizirani vrednosti na podlagi modela revaloriziranja.

Vsako razveljavitev izgube zaradi oslabilve revaloriziranega sredstva je treba namreč obravnavati kot povečanje iz revaloriziranja. Razveljavitev izgube zaradi oslabilve revaloriziranega sredstva je treba pripisati neposredno kapitalu v postavki Revalorizacijske rezerve.

Če pa je bila izguba zaradi oslabilve istega revaloriziranega sredstva prej pripoznana v izkazu poslovnega izida, je tudi razveljavitev takšne izgube zaradi oslabilve treba pripoznati v poslovnem izidu.

17.25. Razveljavitev izgube zaradi oslabilve denar ustvarjajoče enote je treba razporediti kot zvišanje knjigovodske

vrednosti sredstev – razen dobrega imena – te enote sorazmerno s knjigovodskimi vrednostmi teh sredstev. Zvišanja knjigovodske vrednosti se obravnavajo kot razveljavitve izgub zaradi oslabilve posameznih sredstev in pripoznajo v skladu s SRS-jem 17.24.

17.26. Pri razporejanju razveljavitve izgube zaradi oslabilve denar ustvarjajoče enote po SRS-ju 17.25 se knjigovodska vrednost posameznega sredstva ne zviša nad nižjo od naslednjih velikosti:

a) njegovo nadomestljivo vrednost (če jo je mogoče ugotoviti);

b) knjigovodsko vrednost, ki bi se ugotovila (po odšetju amortizacijskega odpisa), če v prejšnjih obdobjih ne bi bila pripoznana nobena izguba zaradi oslabilve sredstva.

Znesek razveljavitve izgube zaradi oslabilve, ki bi bil sicer razporejen na sredstvo, je treba sorazmerno razporediti na druga sredstva enote, razen na dobro ime.

C. Opredelitev ključnih pojmov

17.27. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Denar ustvarjajoča enota je najmanjša razpoznavna skupina sredstev, ki ustvarja prejemke (denarne pritoke), v veliki meri neodvisne od prejemkov na podlagi drugih sredstev ali skupin sredstev. Za denar ustvarjajoče enote se praviloma jemljejo enote, ki predstavljajo najnižjo raven v organizaciji, pri kateri se dobro ime nadzira za namene notranjega poslovanja.

b) Dobro ime, pripoznano v poslovni kombinaciji, je sredstvo, ki predstavlja prihodnje gospodarske koristi, izhajajoče iz drugih sredstev, pridobljenih pri prevzemu druge organizacije (podjema) in ki niso posamično opredeljiva in ločeno pripoznana.

c) Izguba zaradi oslabilve je znesek razlike med knjigovodsko vrednostjo in nadomestljivo vrednostjo sredstva.

č) Nadomestljiva vrednost sredstva je poštena vrednost, znižana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je višja.

Č. Pojasnila

17.28. Ta standard se uporablja tudi za slabitev naložbenih nepremičnin, ki se po pripoznanju merijo po modelu nabavne vrednosti, ter finančnih naložb v odvisne organizacije, pridružene organizacije in skupaj obvladovane organizacije, ki se merijo po nabavni vrednosti. Oslabitev drugih finančnih naložb ureja SRS 3.

17.29. Vrednost pri uporabi je vrednost, značilna za organizacijo, in odseva poznavanje in ocene organizacije, pa tudi za organizacijo značilne dejavnike, ki utegnejo biti značilni le za samo organizacijo in ne za organizacije na splošno.

17.30. Stroški prodaje, ki se odštevajo od poštene vrednosti, so na primer pravni stroški, takse in podobne dajatve, stroški odtujitve sredstva in neposredni dodatni stroški, povezani s pripravljanjem sredstev za prodajo. Odpravnine po SRS-ju 13 in stroški, ki so povezani z zmanjšanjem ali reorganiziranjem poslovanja po odtujitvi sredstva, se ne štejejo kot neposredni dodatni stroški odtujitve sredstva.

17.31. Razveljavitev izgube zaradi oslabilve kaže zvišanje ocenjene vrednosti sredstva iz uporabe ali prodaje po dnevu, ko je organizacija zadnjikrat pripoznala izgubo zaradi oslabilve takega sredstva. Spremembe ocen so sprememba podlage za nadomestljivo vrednost (to je, ali je nadomestljiva vrednost zasnovana na vrednosti pri uporabi ali na poštenu vrednosti, znižani za stroške prodaje), sprememba zneska ali roka ocenjenih prihodnjih denarnih tokov ali diskontne mere, če je bila nadomestljiva vrednost zasnovana na vrednosti pri uporabi, ali sprememba ocene sestavin poštene vrednosti, če

je bila nadomestljiva vrednost zasnovana na pošteni vrednosti, znižani za stroške prodaje.

17.32. Vrednost pri uporabi, ki jo ima sredstvo, lahko postane višja od njegove knjigovodske vrednosti preprosto zato, ker se sedanja vrednost prihodnjih čistih prejemkov zvišuje, ko se denarni tokovi približujejo. Storitvena zmožnost sredstva pa ni večja. Potemtakem se izguba zaradi oslabilve ne razveljavi samo zaradi poteka časa, celo če nadomestljiva vrednost sredstva postane višja od njegove knjigovodske vrednosti.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

17.33. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 17 – *Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev* (2016).

Slovenski računovodski standard 20 (2024) OBLIKE BILANCE STANJA ZA ZUNANJE RAČUNOVODSKO POROČANJE

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri sestavljanju računovodskih izkazov, v katerih so predstavljena sredstva in obveznosti do njihovih virov v določenem trenutku; uporablja se za zunanje računovodsko poročanje. Obravnava:

- a) razvrščanje izkazov stanja za zunanje računovodsko poročanje;
- b) osnovno razčlenjevanje postavk v bilanci stanja za zunanje računovodsko poročanje;
- c) prilagojeno razčlenjevanje postavk v bilanci stanja za zunanje računovodsko poročanje;
- č) razkrivanje postavk v bilanci stanja za zunanje računovodsko poročanje.

Glede vrednotenja v bilanci stanja zajetih postavk in dodatnega razkrivanja je povezan predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) od 1 do 11 ter s SRS-jem 16 in SRS-jem 17.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2016).

B. Standard

a) Razvrščanje izkazov stanja za zunanje računovodsko poročanje

20.1. Izkaz stanja je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazano stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov v določenem trenutku, na koncu poslovnega leta, za katero se sestavlja.

20.2. Sestavi se za splošne ali posebne namene za potrebe zunanjega računovodskega poročanja. Od njegove vrste in narave organizacije sta odvisna obseg in razčlenitev postavk v njem.

20.3. Izkaz stanja ima obliko dvostranske uravnotežene bilance stanja.

b) Osnovno razčlenjevanje postavk v bilanci stanja za zunanje računovodsko poročanje

20.4. Bilanca stanja je pri velikih in srednjih organizacijah razčlenjena v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah ter dopolnjena z nekaterimi dodatnimi postavkami in

delno z določnejšimi uveljavljenimi krajšimi strokovnimi izrazi, uporabljenimi v kontnem načrtu.

Sredstva

A. Dolgoročna sredstva

I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

1. Dolgoročne premoženjske pravice
2. Dobro ime
3. Predujmi za neopredmetena sredstva
4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve

II. Opredmetena osnovna sredstva

1. Zemljišča in zgradbe
 - a) Zemljišča
 - b) Zgradbe
2. Proizvajalne naprave in stroji
3. Druge naprave in oprema
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo
 - a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi
 - b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev

Pri bioloških osnovnih sredstvih pa še:

5. Osnovna čreda
6. Večletni nasadi

III. Naložbene nepremičnine

IV. Dolgoročne finančne naložbe

1. Dolgoročne finančne naložbe razen posojil
 - a) Delnice in deleži v družbah v skupini
 - b) Delnice in deleži v pridruženih družbah
 - c) Druge delnice in deleži
 - č) Druge dolgoročne finančne naložbe
2. Dolgoročna posojila
 - a) Dolgoročna posojila družbam v skupini
 - b) Dolgoročna posojila drugim
 - c) Dolgoročno nevplačani vpoklicani kapital

V. Dolgoročne poslovne terjatve

1. Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini
2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev
3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih

VI. Odložene terjatve za davek

B. Kratkoročna sredstva

I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

- II. Zaloge
 1. Material
 2. Nedokončana proizvodnja
 3. Proizvodi in trgovsko blago
 4. Predujmi za zaloge

III. Kratkoročne finančne naložbe

1. Kratkoročne finančne naložbe razen posojil
 - a) Delnice in deleži v družbah v skupini
 - b) Druge delnice in deleži
 - c) Druge kratkoročne finančne naložbe
2. Kratkoročna posojila
 - a) Kratkoročna posojila družbam v skupini
 - b) Kratkoročna posojila drugim
 - c) Kratkoročno nevplačani vpoklicani kapital

IV. Kratkoročne poslovne terjatve

1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih

V. Denarna sredstva

C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Obveznosti do virov sredstev

A. Kapital

- I. Vpoklicani kapital
 1. Osnovni kapital
 2. Nevpoklicani kapital (kot odbitna postavka)

- II. Kapitalske rezerve
- III. Rezerve iz dobička
- 1. Zakonske rezerve
- 2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže
- 3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)
- 4. Statutarne rezerve
- 5. Druge rezerve iz dobička
- IV. Revalorizacijske rezerve
- V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti
- VI. Preneseni čisti poslovni izid
- VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta

B. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

- 1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti
- 2. Druge rezervacije
- 3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

C. Dolgoročne obveznosti

- I. Dolgoročne finančne obveznosti
- 1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini
- 2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank
- 3. Dolgoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic
- 4. Druge dolgoročne finančne obveznosti
- II. Dolgoročne poslovne obveznosti
- 1. Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini
- 2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev
- 3. Dolgoročne menične obveznosti
- 4. Dolgoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov
- 5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti
- III. Odložene obveznosti za davek

Č. Kratkoročne obveznosti

- I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev
- II. Kratkoročne finančne obveznosti
- 1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini
- 2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank
- 3. Kratkoročne finančne obveznosti na podlagi obveznic
- 4. Druge kratkoročne finančne obveznosti
- III. Kratkoročne poslovne obveznosti
- 1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini
- 2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev
- 3. Kratkoročne menične obveznosti
- 4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov
- 5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti

D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

20.5. Teoretično možne postavke, ki pri posamezni organizaciji ne pridejo v poštev, se v bilanci stanja ne navajajo.

20.6. Bilanca stanja prikazuje zneske v dveh stolpcih: v prvem uresničene podatke na bilančni presečni dan in v drugem uresničene na zadnji dan prejšnjega obračunskega obdobja. Informacije za prejšnje obračunsko obdobje se ne preračunavajo.

c) Prilagojeno razčlenjevanje postavk v bilanci stanja za zunanje računovodsko poročanje

20.7. Srednje organizacije morajo sestaviti popolno bilanco stanja, pri javni objavi pa lahko uporabljajo njeno skrajšano obliko:

Sredstva

A. Dolgoročna sredstva

- I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve
- 1. Neopredmetena sredstva
- 2. Dolgoročne aktivne časovne razmejitve

- II. Opredmetena osnovna sredstva
- 1. Zemljišča in zgradbe
- a) Zemljišča
- b) Zgradbe
- 2. Proizvajalne naprave in stroji
- 3. Druge naprave in oprema
- 4. Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev in opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi
- Pri bioloških osnovnih sredstvih pa še:
- 1. Osnovna čreda
- 2. Večletni nasadi
- III. Naložbene nepremičnine
- IV. Dolgoročne finančne naložbe
- 1. Dolgoročne finančne naložbe razen posojil
- a) Delnice in deleži v družbah v skupini
- b) Druge dolgoročne finančne naložbe
- 2. Dolgoročna posojila
- a) Dolgoročna posojila družbam v skupini
- b) Druga dolgoročna posojila
- V. Dolgoročne poslovne terjatve
- 1. Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini
- 2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih
- VI. Odložene terjatve za davek

B. Kratkoročna sredstva

- I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo
- II. Zaloge
- III. Kratkoročne finančne naložbe
- 1. Kratkoročne finančne naložbe razen posojil
- a) Delnice in deleži v družbah v skupini
- b) Druge kratkoročne finančne naložbe
- 2. Kratkoročna posojila
- a) Kratkoročna posojila družbam v skupini
- b) Kratkoročna posojila drugim
- IV. Kratkoročne poslovne terjatve
- 1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini
- 2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih
- V. Denarna sredstva

C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Obveznosti do virov sredstev

A. Kapital

- I. Vpoklicani kapital
- 1. Osnovni kapital
- 2. Nevpoklicani kapital (kot odbitna postavka)
- II. Kapitalske rezerve
- III. Rezerve iz dobička
- 1. Zakonske rezerve
- 2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže
- 3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)
- 4. Statutarne rezerve
- 5. Druge rezerve iz dobička
- IV. Revalorizacijske rezerve
- V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti
- VI. Preneseni čisti poslovni izid
- VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta

B. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

- 1. Rezervacije
- 2. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

C. Dolgoročne obveznosti

- I. Dolgoročne finančne obveznosti
- 1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini
- 2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank
- 3. Druge dolgoročne finančne obveznosti

- II. Dolgoročne poslovne obveznosti
 1. Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini
 2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev
 3. Druge dolgoročne poslovne obveznosti
- III. Odložene obveznosti za davek

Č. Kratkoročne obveznosti

- I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev
- II. Kratkoročne finančne obveznosti
 1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini
 2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank
 3. Druge kratkoročne finančne obveznosti
- III. Kratkoročne poslovne obveznosti
 1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini
 2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev
 3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti

D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

20.8. Majhne organizacije in mikro organizacije lahko razčlenijo svojo bilanco stanja tudi samo na naslednje postavke.

Sredstva

A. Dolgoročna sredstva

- I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve
 1. Neopredmetena sredstva
 2. Dolgoročne aktivne časovne razmejitve
- II. Opredmetena osnovna sredstva
- III. Naložbene nepremičnine
- IV. Dolgoročne finančne naložbe
 1. Dolgoročne finančne naložbe razen posojil
 2. Dolgoročna posojila
- V. Dolgoročne poslovne terjatve
- VI. Odložene terjatve za davek

B. Kratkoročna sredstva

- I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo
- II. Zaloge
- III. Kratkoročne finančne naložbe
 1. Kratkoročne finančne naložbe razen posojil
 2. Kratkoročna posojila
- IV. Kratkoročne poslovne terjatve
- V. Denarna sredstva

C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Obveznosti do virov sredstev

A. Kapital

- I. Vpoklicani kapital
 1. Osnovni kapital
 2. Nevpoklicani kapital (kot odbitna postavka)
- II. Kapitalske rezerve
- III. Rezerve iz dobička
- IV. Revalorizacijske rezerve
- V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti
- VI. Preneseni čisti poslovni izid
- VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta

B. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

1. Rezervacije
2. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

C. Dolgoročne obveznosti

- I. Dolgoročne finančne obveznosti
- II. Dolgoročne poslovne obveznosti
- III. Odložene obveznosti za davek

Č. Kratkoročne obveznosti

- I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev
- II. Kratkoročne finančne obveznosti
- III. Kratkoročne poslovne obveznosti

D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

č) Razkrivanje postavk v bilanci stanja za zunanje računovodsko poročanje

20.9. Organizacije, ki niso zavezane reviziji, morajo razkrievati samo zakonsko določene informacije in podatke, preostale organizacije pa morajo izpolniti tudi zahteve po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

20.10. V zvezi z računovodskimi usmeritvami se v pojasnilih opisujejo:

a) podlage za merjenje gospodarskih kategorij v bilanci stanja;

b) računovodske usmeritve, potrebne za pravilno razumevanje bilance stanja.

20.11. Če sprememba računovodske usmeritve pomembno vpliva na obravnavano obračunsko obdobje ali katero prejšnje predstavljeno obračunsko obdobje, se razkrijejo:

a) razlog za spremembo;

b) znesek preračuna za vpleteno postavko v računovodskem izkazu;

c) znesek preračuna, ki je zajet v primerjalne informacije.

20.12. Razkrijejo se:

a) vrsta napake iz prejšnjih obdobj, popravljena v obravnavanem obračunskem obdobju;

b) znesek preračuna za vpleteno postavko v računovodskem izkazu;

c) znesek popravka, zajet v primerjalne informacije;

č) poslovni dogodki po dnevu bilance stanja in datum odobritve (sproetje) letnega poročila.

20.13. Sredstva in obveznosti se v bilanci stanja preračunajo v skladu z dogodki po datumu bilance stanja, če iz teh dogodkov izvirajo dodatni dokazi, koristni pri ocenjevanju zneskov, ki na dan bilance stanja vplivajo na stanje sredstev in obveznosti ali kažejo, da predpostavka o časovni neomejenosti delovanja v zvezi s celotno organizacijo ali z njenim delom ne drži. Sredstva in obveznosti se v bilanci stanja ne preračunajo v skladu z dogodki po datumu bilance stanja, ki na dan bilance stanja ne vplivajo na stanje sredstev in obveznosti, se pa razkrijejo, če so tako pomembni, da bi se sicer zmanjšala zmožnost uporabnikov bilance stanja izdelati ustrezne ocene in sprejeti pravilne odločitve. Pri tem je treba zagotoviti informacije o vrsti dogodka in oceno zneska ali izjavo, da taka ocena ni mogoča.

20.14. Organizacija, ki je delniška družba, razkrije dividende, ki se nanašajo na obračunsko obdobje, za katero je sestavljena bilanca stanja, predlagane ali objavljene po dnevu bilance stanja, vendar pred odobritvijo računovodskih izkazov.

Organizacija, ki je delniška družba, razkrije tehtano povprečno število navadnih delnic, uveljavljajočih se v obračunskem obdobju. Tehtano povprečno število navadnih delnic, uveljavljajočih se v obračunskem obdobju in v vseh predstavljenih obračunskih obdobjih, se preračuna za poslovne dogodke, ki spreminjajo uveljavljajoče se navadne delnice, ne da bi se ustrezno spremenili viri, razen za zamenjave potencialnih (možnostnih) navadnih delnic.

Za izračun popravljenega (angl. *diluted*) čistega dobička na delnico je treba tehtano povprečno število navadnih delnic povečati za tehtano povprečno število navadnih delnic, ki bi jih organizacija izdala ob zamenjavi vseh popravljanih potencialnih navadnih delnic (angl. *diluted potential ordinary shares*) za navadne delnice. Za popravljalne potencialne navadne delnice se predpostavlja, da so se zamenjale za navadne delnice na začetku obračunskega obdobja ali na datum izdaje potencialnih navadnih delnic, če je ta kasnejši. Pri izračunavanju popravljenega čistega dobička na delnico izhaja organizacija

iz domnevnega izkoristka pravic, povezanih s popravljivimi možnostmi in drugimi popravljivimi potencialnimi navadnimi delnicami. Domnevni iztržek od omenjenih izdaj se obravnava, kot da izhaja iz izdaje delnic po pošteni vrednosti. Razlika med številom izdanih delnic in številom delnic, ki jih organizacija izda po pošteni vrednosti, se obravnava kot izdaja navadnih delnic brez nadomestila. Potencialne navadne delnice se obravnava kot popravljive samo takrat, kadar njihova zamenjava za navadne delnice zmanjša čisti dobiček na delnico iz trajnega rednega delovanja.

20.15. Postavke v bilanci stanja se prikazujejo po neodpisani vrednosti kot razlika med celotno vrednostjo in popravkom vrednosti. Razkrijeta se tudi dejanska oziroma prevrednotena nabavna vrednost ter popravek vrednosti posameznih kategorij opredmetenih osnovnih sredstev na koncu poslovnega leta. V pojasnilih se prav tako razkrije, katera opredmetena osnovna sredstva so pridobljena s finančnim najemom.

20.16. Razkritja v zvezi s posameznimi kategorijami v bilanci stanja morajo ustrezati zahtevam, pojasnjenim v SRS-jih od 1 do 11.

C. Opredelitev ključnih pojmov

20.17. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Sredstva so v denarni merski enoti izražene stvari, pravice in denar, s katerimi premoženjskopravno razpolaga organizacija. S finančnega vidika so povezana z investiranjem organizacije.

b) Obveznosti do virov sredstev so obveznosti, ki temeljijo na pravno zasnovanem razmerju organizacije do virov sredstev, s katerimi se financira organizacija. Organizacija ohranja tista sredstva financiranih, ki so pri njej, in jih vrača v ustreznih rokih skupaj z obrestmi ali drugim nadomestilom za gospodarjenje. S finančnega vidika so povezane s financiranjem organizacije.

c) Dolgoročna sredstva so sredstva, ki se praviloma preoblikujejo v obdobju, daljšem od leta dni. Sestavljajo jih opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva, dolgoročne aktivne časovne razmejitev, naložbene nepremičnine, dolgoročne finančne naložbe, dolgoročne poslovne terjatve in odložene terjatve za davek.

č) Kratkoročna sredstva so sredstva, ki se praviloma preoblikujejo v obdobju, krajšem od leta dni. Sestavljajo jih sredstva za prodajo, zaloge, kratkoročne poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe, denarna sredstva in kratkoročne aktivne časovne razmejitev.

d) Finančne naložbe so dana posojila, ki jih posojilodajalci dajejo posojilojemalcem in so za prve dolgoročne ali kratkoročne finančne naložbe ter finančne naložbe v delnice in deleže. Zajemajo tudi odkupljene dolžniške vrednostne papirje.

e) Finančne obveznosti so v glavnem dobljena posojila, ki jih posojilojemalci dobijo od posojilodajalcev in so za prve dolgoročni finančni dolgovi ali kratkoročni finančni dolgovi.

f) Poslovne terjatve so terjatve, povezane s poslovanjem, ne s financiranjem ali investiranjem; lahko so dolgoročne ali kratkoročne.

g) Poslovne obveznosti so obveznosti (dolgovi), povezane s poslovanjem, ne s financiranjem ali investiranjem; lahko so dolgoročne ali kratkoročne.

h) Kapital je obveznost do lastnikov organizacije kot financiranih organizacije, ki zapade v plačilo, če organizacija preneha delovati ali če se sprejme sklep o dekapitalizaciji organizacije zaradi zmanjšanja njenega delovanja. S finančnega vidika se imenuje tudi lastniški kapital, da se razlikuje od dolgovanega kapitala (upniškega kapitala).

i) Dolgovi v širšem smislu so na premoženjskopравnih in drugih razmerjih zasnovane dolžnosti poravnati dolgovane zneske denarja, dobaviti dolgovane proizvode ali opraviti dolgovane storitve.

j) Dolgoročne obveznosti so obveznosti, ki kot celota zapadejo v plačilo v obdobju, daljšem od leta dni. Njihovi deli, ki zapadejo v plačilo v obdobju do leta dni, so kratkoročne obveznosti.

k) Kratkoročne obveznosti so obveznosti, ki zapadejo v plačilo v obdobju do leta dni.

l) Izkaz stanja je računovodski izkaz stanja sredstev in obveznosti do njihovih virov v določenem trenutku. Po obliki je lahko bilanca stanja ali zaporedni stopenjski izkaz stanja.

m) Lastne delnice (lastni poslovni deleži) so delnice (poslovni deleži), ki jih odkupi izdajatelj.

Č. Pojasnila

20.18. Razdelitev organizacij na velike, srednje, majhne in mikro je predpisana z Zakonom o gospodarskih družbah.

20.19. Pravice na nepremičninah in druge podobne pravice, ki se na podlagi SRS-ja 2 v računovodskih razvidih pripoznavajo in merijo kot neopredmetena sredstva, se v bilanci stanja izkazujejo v postavki Zemljišča in zgradbe.

20.20. Letna bilanca stanja se sestavi po uskladitvi postavk v računovodskih razvidih z ugotovitvami pri popisu sredstev in obveznosti do njihovih virov ob predpostavki, da gre za delujočo organizacijo.

20.21. V letni bilanci stanja se upošteva uporaba čistega dobička in poravnavanje čiste izgube na podlagi določb zakona oziroma sklepa ustreznega organa.

Obveznosti za dividende in udeležbe v dobičku v zvezi s poslovnim letom, za katero je sestavljena bilanca stanja, se knjižijo v naslednjem poslovnem letu.

20.22. Datum odobritve letnega poročila je datum, ko upravni odbor ali poslovodstvo odobri letno poročilo in s tem prevzame odgovornost zanj. Datum potrditve (sprejetja) letnega poročila je datum, ko pristojni organ potrdi (sprejme) letno poročilo.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

20.23. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 20 (2016) – *Oblike bilance stanja za zunanje poslovno poročanje*.

Slovenski računovodski standard 21 (2024) OBLIKE IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA ZUNANJE RAČUNOVODSKO POROČANJE

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri sestavljanju računovodskega izkaza, v katerem je predstavljeno oblikovanje poslovnega izida v določenem obdobju za organizacije, ustanovljene po zakonu, ki ureja gospodarske družbe. Ta standard se uporablja za zunanje računovodsko poročanje. Posebnosti izkazov poslovnega izida za določene organizacije so urejene v SRS-jih od 30 do 39. Obravnava:

a) razvrščanje izkazov poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje;

b) osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje;

c) prilagojeno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje;

č) razkrivanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje.

Ta standard se ne ukvarja z oblikami poročanja za davčne potrebe ali potrebe statistike.

Glede vrednotenja v izkaz poslovnega izida zajetih postavk in dodatnega razkrivanja je povezan s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) od 1 do 17.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Razvrščanje izkazov poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje

21.1. Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazan poslovni izid za poslovno leto, za katero se sestavlja.

21.2. Izkaz poslovnega izida se sestavi za splošne ali posebne namene za potrebe zunanjega računovodskega poročanja. Od njegove vrste in narave organizacije sta odvisna obseg in razčlenitev postavk v njem.

21.3. Izkaz (celotnega) vseobsegajočega donosa je računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane sestavine izkaza poslovnega izida za obdobja, za katera se sestavlja, ter drugega vseobsegajočega donosa.

Drugi vseobsegajoči donos vsebuje tiste postavke, ki niso pripoznane v poslovnem izidu, vplivajo pa na velikost celotnega lastniškega kapitala, če tako določajo drugi SRS-ji.

Celotni vseobsegajoči donos izkazuje spremembe kapitala v obdobju, razen tistih, ki so posledica poslov z lastniki.

Organizacije, ki niso zavezane reviziji, sestavljajo izkaz poslovnega izida, ni pa jim treba sestavljati izkaza (celotnega) vseobsegajočega donosa oziroma drugega vseobsegajočega donosa.

21.4. Izkaz poslovnega izida ima obliko stopenjskega zaporednega izkaza poslovnega izida.

b) Osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje

21.5. Izkaz poslovnega izida je lahko sestavljen v eni izmed dveh oblik (različici I in II). Ta standard daje prednost različici I, organizacija pa si izbere tisto, ki ji bolj ustreza tudi glede na njene mednarodne stike.

21.6. Izkaz poslovnega izida po različici I ima pri vseh organizacijah ne glede na njihovo velikost osnovno razčlenitev v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.

1. Čisti prihodki od prodaje
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)
 5. Stroški blaga, materiala in storitev
 - a) Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala
 - b) Stroški storitev
 6. Stroški dela
 - a) Stroški plač
 - b) Stroški socialnih zavarovanj (posebej izkazani stroški pokojninskih zavarovanj)
 - c) Drugi stroški dela
 7. Odpisi vrednosti
 - a) Amortizacija
 - b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih
 - c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih
 8. Drugi poslovni odhodki

9. Finančni prihodki iz deležev
 - a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini
 - b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah
 - c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah
- č) Finančni prihodki iz drugih naložb
10. Finančni prihodki iz danih posojil
 - a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini
 - b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev
 - a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini
 - b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih
12. Finančni odhodki iz oslabilte in odpisov finančnih naložb
 13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti
 - a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini
 - b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank
 - c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic
 - č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti
 - a) Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini
 - b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti
 - c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti
15. Drugi prihodki
16. Drugi odhodki
17. Davek iz dobička
18. Odloženi davki
19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja
($1 \pm 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8 + 9 + 10 + 11 - 12 - 13 - 14 + 15 - 16 - 17 \pm 18$)
- 21.7.** Izkaz poslovnega izida po različici II ima pri vseh organizacijah ne glede na njihovo velikost osnovno razčlenitev v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.
 1. Čisti prihodki od prodaje
 2. Proizvajalni stroški prodanih proizvodov (z amortizacijo) oziroma nabavna vrednost prodanega blaga
 3. Kosmati poslovni izid od prodaje ($1 - 2$)
 4. Stroški prodajanja (z amortizacijo)
 5. Stroški splošnih dejavnosti (z amortizacijo)
 - a) Stroški splošnih dejavnosti
 - b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih
 - c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih
 6. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)
 7. Finančni prihodki iz deležev
 - a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini
 - b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah
 - c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah
 - č) Finančni prihodki iz drugih naložb
 8. Finančni prihodki iz danih posojil
 - a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini
 - b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim
 9. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev
 - a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini
 - b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih
 10. Finančni odhodki iz oslabilte in odpisov finančnih naložb
 11. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti
 - a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini
 - b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank
 - c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic
 - č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti
 12. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti
 - a) Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini
 - b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti
 - c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti

13. Drugi prihodki
14. Drugi odhodki
15. Davek iz dobička
16. Odloženi davki
17. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja
(3 - 4 - 5 + 6 + 7 + 8 + 9 - 10 - 11 - 12 + 13 - 14 - 15 ± 16)

21.8. Organizacija za izkazom poslovnega izida, v katerem prikaže postavke od 1 do 19 iz SRS-ja 21.6 (različica I) oziroma postavke od 1 do 17 iz SRS-ja 21.7 (različica II), prikaže izkaz drugega vseobsegajočega donosa, v katerem prikaže postavko 19 iz SRS-ja 21.6 in postavke od 20 do 24 iz SRS-ja 21.8 (različica I) oziroma postavko 17 iz SRS-ja 21.7 in postavke od 18 do 22 iz SRS-ja 21.8 (različica II).

Organizacija predstavi postavke drugega vseobsegajočega donosa brez povezanih davčnih učinkov (način neto), pri čemer mora znesek odloženega davka za vsako postavko drugega vseobsegajočega donosa razkriti v pojasnilih.

Različica I

19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja
20. Spremembe revalorizacijskih rezerv iz prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev
21. Spremembe rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti
22. Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini (vplivov sprememb deviznih tečajev)
23. Druge sestavine vseobsegajočega donosa
24. Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja
(19 + 20 + 21 + 22 + 23)

Različica II

17. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja
18. Spremembe revalorizacijskih rezerv iz prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev
19. Spremembe rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti
20. Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini (vplivov sprememb deviznih tečajev)
21. Druge sestavine vseobsegajočega donosa
22. Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja
(17 + 18 + 19 + 20 + 21)

Namesto dveh izkazov, prvega, ki prikazuje sestavine izkaza poslovnega izida (ločenega izkaza), ter drugega, ki se začne s poslovnim izidom in prikazuje sestavine drugega vseobsegajočega donosa (izkaza vseobsegajočega donosa), lahko organizacija vse postavke pripoznanih prihodkov in odhodkov v obračunskem obdobju predstavi v enem samem izkazu (celotnega) vseobsegajočega donosa. V njem prikaže postavke od 1 do 19 iz SRS-ja 21.6 in postavke od 20 do 24 iz SRS-ja 21.8 (različica I) oziroma postavke od 1 do 17 iz SRS-ja 21.7 ter postavke od 18 do 22 iz SRS-ja 21.8 (različica II).

21.9. Teoretično možne postavke, ki pri posamezni organizaciji ne pridejo v poštev, se v izkazu poslovnega izida ne navajajo. Enako velja za izkaz (celotnega) vseobsegajočega donosa.

21.10. Za postavko 24 iz SRS-ja 21.8 (različica I) ali postavko 22 iz SRS-ja 21.8 (različica II), Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, mora organizacija izkazati še postavke:

- 25 oziroma 23, Preneseni dobiček (+)/Prenesena izguba (-);
- 26 oziroma 24, Zmanjšanje (sprostitvev) kapitalskih rezerv (+);
- 27 oziroma 25, Zmanjšanje (sprostitvev) rezerv iz dobička, ločeno po posameznih vrstah teh rezerv (+);
- 28 oziroma 26, Povečanje (dodatno oblikovanje) rezerv iz dobička, ločeno po posameznih vrstah teh rezerv (-);

29 oziroma 27, Zmanjšanje za znesek dolgoročno odloženih stroškov razvijanja na bilančni presečni dan (-);

Bilančni dobiček (kot vsota čistega dobička/čiste izgube in ustreznih postavk 25 oziroma 23, 27 oziroma 25, 28 oziroma 26 in 29 oziroma 27);

Bilančna izguba (kot vsota čistega dobička/čiste izgube in ustreznih postavk 25 oziroma 23, 26 oziroma 24, 27 oziroma 25, 28 oziroma 26 in 29 oziroma 27).

Če organizacija sestavlja izkaz gibanja kapitala, namesto v izkazu poslovnega izida organizacija te podatke izkaže v izkazu gibanja kapitala. Če organizacija ne sestavlja izkaza gibanja kapitala, pa lahko v izkazu poslovnega izida ali v pojasnilih k računovodskim izkazom.

21.11. Izkaz poslovnega izida prikazuje zneske v dveh stolpcih: v prvem uresničene podatke v obravnavanem obračunskem obdobju in v drugem uresničene v enakem prejšnjem obračunskem obdobju.

c) Prilagojeno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje

21.12. Osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida se prilagodi velikosti organizacije in dejstvu, da je obvladujoča ali odvisna organizacija.

21.13. Velike organizacije dodatno razčlenjujejo čiste prihodke od prodaje na prihodke, dosežene na domačem trgu, in prihodke, dosežene na tujem trgu.

21.14. Organizacije, ki niso obvladujoče ali odvisne organizacije, majhne organizacije in mikro organizacije ter organizacije, ki niso zavezane reviziji, v obrazcu izkaza poslovnega izida po različici I iz SRS-ja 21.6 ne razčlenjujejo postavk od 9 do 14 oziroma po različici II iz SRS-ja 21.7 postavk od 7 do 12.

č) Razkrivanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje

21.15. Za vse organizacije so obvezna pojasnila k izkazu poslovnega izida, ki jih kot takšna navaja Zakon o gospodarskih družbah. Za organizacije, ki so zavezane reviziji, so obvezna tudi druga razkritja, ki jih navajajo Slovenski računovodski standardi. Razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli organizacija v svojih aktih.

21.16. Pojasnila k izkazu poslovnega izida vsebujejo:

a) informacije o podlagi za pripravo izkaza poslovnega izida in računovodskih usmeritvah, izbranih in uporabljenih pri pomembnih poslih in drugih poslovnih dogodkih;

b) informacije, ki jih zahtevajo Zakon o gospodarskih družbah in Slovenski računovodski standardi ter niso predpisane v obrazcu izkaza poslovnega izida;

c) dodatne informacije, ki niso predpisane v obrazcu izkaza poslovnega izida, so pa potrebne za pošteno predstavitev.

21.17. Vse organizacije morajo za prihodke in odhodke pomembnih vrednosti, če niso predstavljeni drugod, ločeno razkriti njihovo naravo in znesek. Gre predvsem za prihodke in odhodke, ki se nanašajo na:

a) znižanje vrednosti zalog do čiste iztržljive vrednosti oziroma njihov odpis ali popravke vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev do nadomestljive vrednosti in razveljavitve (storne) takih popravkov vrednosti;

b) odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev;

c) odtujitve finančnih naložb;

č) ustavljeno poslovanje;

d) poravnavanje pravnih;

e) reorganiziranje delovanja organizacije in razveljavitve (storne) vseh rezervacij za reorganiziranje;

f) druge razveljavitve (storne) rezervacij.

21.18. V zvezi z računovodskimi usmeritvami se v pojasnilih opisujejo:

a) podlage za merjenje gospodarskih kategorij v izkazu poslovnega izida;

b) računovodske usmeritve, potrebne za pravilno razumevanje izkaza poslovnega izida;

c) vrsta sprememb računovodskih usmeritev in računovodskih ocen ter razlog zanje, pa tudi njihov znesek (če zneska ni mogoče izračunati, je treba to dejstvo razkriti);

č) vrsta in znesek popravka pomembne napake.

21.19. V pojasnilih k izkazu poslovnega izida se, če niso predstavljeni drugod, predstavijo:

- a) sedež in pravna oblika organizacije;
- b) narava poslovanja in najpomembnejše dejavnosti;
- c) ime obvladujoče organizacije.

21.20. V organizaciji, ki je delniška družba, se poleg postavk, ki jih vsebujeta različici I in II izkaza poslovnega izida, predstavi še posebej čisti dobiček, ki pripada navadnim delničarjem, in posebej čisti dobiček, ki pripada prednostnim delničarjem. Čisti dobiček, ki pripada navadnim delničarjem, se predstavi kot osnovni čisti dobiček in kot popravljeni čisti dobiček. Zadnji je čisti poslovni izid za navadne delničarje, prilagojen za učinke popravljanih potencialnih navadnih delnic. Od prvega se razlikuje za učinek, ki ga po plačilu davka povzročijo:

- a) morebitne dividende za popravljalne potencialne navadne delnice, odštete pri izračunavanju prvega;
- b) obresti, pripoznane v obračunskem obdobju za popravljalne potencialne navadne delnice;
- c) druge morebitne spremembe prihodkov ali odhodkov, izhajajoče iz zamenjave popravljanih potencialnih navadnih delnic.

Organizacija mora predstaviti osnovni in popravljeni čisti dobiček na delnico za vse razrede navadnih delnic, povezane z različnimi pravicami do deleža v čistem dobičku obračunskega obdobja. Obe vrsti dobička mora predstaviti enako vidno za vsa predstavljena obračunska obdobja. Predstavitev je potrebna, celo če so razkriti zneski negativni (izguba na delnico).

Če se število uveljavljajočih se navadnih ali potencialnih navadnih delnic poveča zaradi izdaje brezplačnih delnic na podlagi prenosa rezerv v delniški kapital ali posebne premije obstoječim delničarjem ali razcepitve delnic oziroma zmanjša zaradi obratne razcepitve delnic, je treba popraviti izračun osnovnega in popravljenega čistega dobička na delnico za vsa predstavljena obračunska obdobja. Če te spremembe nastanejo po dnevu bilance stanja, vendar pred objavo računovodskih izkazov, je podlaga za izračune na delnico za te in za vse morebitne računovodske izkaze za prejšnja obdobja novo število delnic. Če se v izračunih na delnico take spremembe števila delnic upoštevajo, je to treba razkriti. Poleg tega se osnovni in popravljeni čisti dobiček na delnico vseh prikazanih obdobj popravita za učinke:

- a) bistvenih napak in popravkov, ki so posledice sprememb računovodskih usmeritev;
- b) poslovnih združitvev, ki pomenijo združitvev kapitalskih deležev.

Razkrijejo se:

a) zneski, uporabljeni kot števci pri izračunavanju osnovnega in popravljenega čistega dobička na delnico, ter uskladitev teh zneskov s čistim dobičkom ali čisto izgubo obračunskega obdobja;

b) tehtano povprečno število navadnih delnic, uporabljeno kot imenovalec pri izračunavanju osnovnega in popravljenega čistega dobička na delnico, ter uskladitev teh imenovalcev med seboj.

21.21. Organizacija, ki se odloči za obliko izkaza poslovnega izida po različici I, mora v pojasnilih k izkazu razkriti proizvodjalne stroške prodanih proizvodov oziroma nabavno vrednost prodanega blaga. Organizacija, ki se odloči za obliko izkaza poslovnega izida po različici II, pa mora v pojasnilih k izkazu razkriti stroške po vrstah, kot so nabavna vrednost prodanega blaga in materiala, stroški porabljenega materiala, stroški storitev, stroški plač, stroški socialnih zavarovanj (posebej stroški pokojninskih zavarovanj v pojasnilu), stroški amortizacije, prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih ter prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih.

21.22. Razkritja v zvezi s posameznimi kategorijami v izkazu poslovnega izida morajo ustrezati zahtevam, pojasnjenim v SRS-jih od 12 do 17.

21.23. Posebej se (v pojasnilih) razkrijejo čisti poslovni izid (dobiček ali izguba po obdavčitvi) iz ustavitve poslovanja.

21.24. Organizacija mora v pojasnilih razkriti spremembe zaradi prerazvrstitev, ki se nanašajo na postavke drugega vseobsegajočega donosa in vplivajo na poslovni izid. Postavke drugega vseobsegajočega donosa se predstavijo po prenosih v čisti poslovni izid.

C. Opredelitev ključnih pojmov

21.25. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Čisti prihodki od prodaje so prodajne vrednosti prodanih količin, znižane za popuste ob prodaji ali kasneje (na primer za blagajniške popuste), pa tudi za vrednost vrnjenih količin.

b) Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje je razlika med njihovo vrednostjo na koncu poslovnega obdobja in njihovo vrednostjo na začetku poslovnega obdobja; če je njihova vrednost na koncu obdobja višja, ima sprememba pozitiven predznak, drugače pa negativnega.

c) Drugi usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve so proizvodi, ki jih ustvari organizacija, ali storitve, ki jih opravi organizacija, nato pa zajame med svoja opredmetena osnovna sredstva ali neopredmetena sredstva. Ne morejo se pojavljati kot sestavni del zalog ali ponovno stroškov ali poslovnih odhodkov, na primer v zvezi z oglaševanjem. Ker v zvezi z usredstvenimi lastnimi proizvodi ali storitvami ni mogoče izkazovati dobička, jih je mogoče s kontov stroškov po stroškovnih nosilcih prenesti na ustrezne konte opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev, zalog ali časovnih razmejitev tudi mimo prihodkov in odhodkov.

č) Prilagoditve zaradi prerazvrstitev so zneski neiztrženih dobičkov oziroma izgub, ki so bili pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu in jih na podlagi določb drugih SRS-jev organizacija ob iztrženju prenese v poslovni izid.

Č. Pojasnila

21.26. V različici I izkaza poslovnega izida je sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje razlika, ki jo dobimo, če od vrednosti teh zalog na koncu poslovnega leta odštejemo vrednost teh zalog na začetku istega poslovnega leta.

21.27. Letni izkaz poslovnega izida se sestavi po uskladitvi postavk v računovodskih razvidih z ugotovitvami pri popisu sredstev in obveznosti do njihovih virov ob predpostavki, da gre za delujočo organizacijo. V njem se ne upoštevajo zakonske določbe o opredeljevanju in merjenju posameznih postavk prihodkov in odhodkov kot sestavin ustreznega davčnega obračuna. V letnem izkazu poslovnega izida se upošteva le v njej obračunan znesek davkov iz dobička.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

21.28. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 21 (2016) – *Oblike izkaza poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje*.

Slovenski računovodski standard 22 (2024)
OBLIKE IZKAZA DENARNIH TOKOV ZA ZUNANJE
RAČUNOVODSKO POROČANJE

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri sestavljanju računovodskega izkaza, v katerem so predstavljene spremembe denarnih sredstev v določenem obdobju, oblikovane tako, kot je značilno za finančni način razmišljanja; uporablja se za zunanje računovodsko poročanje. Obravnava:

- a) razvrščanje izkazov denarnih tokov za zunanje računovodsko poročanje;
- b) osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu denarnih tokov za zunanje računovodsko poročanje;
- c) prilagojeno razčlenjevanje postavk v izkazu denarnih tokov za zunanje računovodsko poročanje;
- č) razkrivanje postavk v izkazu denarnih tokov za zunanje računovodsko poročanje.

Glede vrednotenja v izkaz denarnih tokov zajetih postavk je povezan predvsem s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 7, 20 in 21.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2016).

B. Standard

a) Razvrščanje izkazov denarnih tokov za zunanje računovodsko poročanje

22.1. Izkaz denarnih tokov je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe stanja denarnih sredstev za poslovno leto, za katero se sestavlja.

22.2. Izkaz denarnih tokov se lahko sestavi po neposredni metodi (v tem standardu različici I) ali po posredni metodi (v tem standardu različici II).

22.3. V izkazu denarnih tokov so izkazani denarni tokovi v obdobju, nastali pri poslovanju (podbilanca A), investiranju (naložbenju) (podbilanca B) in financiranju (podbilanca C).

Denarni izid v obdobju ter začetno in končno stanje denarnih sredstev v obdobju so izkazani v podbilanci Č.

22.4. Izkaz denarnih tokov ima obliko zaporednega izkaza.

b) Osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu denarnih tokov za zunanje računovodsko poročanje

22.5. Ta standard daje prednost neposredni metodi sestavljanja izkaza denarnih tokov (različici I), organizacija pa izbere tisto, ki bolj ustreza njenim možnostim zagotavljanja podatkov.

22.6. Po različici I so v izkazu denarnih tokov potrebne najmanj naslednje postavke:

A. Denarni tokovi pri poslovanju

a) Prejemki pri poslovanju

Prejemki od prodaje proizvodov in storitev

Drugi prejemki pri poslovanju

b) Izdatki pri poslovanju

Izdatki za nakupe materiala in storitev

Izdatki za plače in deleže zaposlenih v dobičku

Izdatki za dajatve vseh vrst

Drugi izdatki pri poslovanju

c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju

(a + b)

B. Denarni tokovi pri investiranju

a) Prejemki pri investiranju

Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na investiranje

Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev

Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev

Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin

Prejemki od odtujitve finančnih naložb

b) Izdatki pri investiranju

Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev

Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev

Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin

Izdatki za pridobitev finančnih naložb

c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju

(a + b)

C. Denarni tokovi pri financiranju

a) Prejemki pri financiranju

Prejemki od vplačanega kapitala

Prejemki od povečanja finančnih obveznosti

b) Izdatki pri financiranju

Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje

Izdatki za vračila kapitala

Izdatki za odplačila finančnih obveznosti

Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku

c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju

(a + b)

Č. Končno stanje denarnih sredstev

x) Denarni izid v obdobju (seštevek denarnih izidov Ac, Bc in Cc) +

y) Začetno stanje denarnih sredstev

Vsi izdatki so v izkazu denarnih tokov izkazani kot negativne postavke.

22.7. Pri neposredni metodi (različici I) se podatki za postavke (prejemke in izdatke) izkaza denarnih tokov pridobijo:

– iz poslovnih knjig organizacije (za denarne tokove pri poslovanju, investiranju in financiranju);

– z dopolnjevanjem postavk poslovnih prihodkov in poslovnih odhodkov (brez prevrednotovalnih) ter finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev in finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (brez prevrednotovalnih) iz izkaza poslovnega izida s spremembami čistih obratnih sredstev, časovnih razmejitev, rezervacij in odloženih davkov v obdobju.

22.8. Pri uporabi neposredne metode (različice I) mora organizacija o vseh vrstah denarnih tokov poročati tako, da razkrije vse glavne (pomembne) vrste bruto prejemkov in izdatkov.

22.9. Po različici II so v izkazu denarnih tokov potrebne najmanj naslednje postavke:

A. Denarni tokovi pri poslovanju

a) Postavke izkaza poslovnega izida

Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev

Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti

Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih

b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja

Začetne manj končne poslovne terjatve

Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve

Začetne manj končne odložene terjatve za davek

Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

Začetne manj končne zaloge

Končni manj začetni poslovni dolгови

Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije

Končne manj začetne odložene obveznosti za davek

c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju

(a + b)

B. Denarni tokovi pri investiranju

a) Prejemki pri investiranju

Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na investiranje

Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev

Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin
Prejemki od odtujitve finančnih naložb

b) Izdatki pri investiranju

Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin
Izdatki za pridobitev finančnih naložb

c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju

(a + b)

C. Denarni tokovi pri financiranju

a) Prejemki pri financiranju

Prejemki od vplačanega kapitala
Prejemki od povečanja finančnih obveznosti

b) Izdatki pri financiranju

Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje
Izdatki za vračila kapitala
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku

c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju

(a + b)

Č. Končno stanje denarnih sredstev

x) Denarni izid v obdobju (seštevek denarnih izidov Ac, Bc in Cc) +

y) Začetno stanje denarnih sredstev

Vsi izdatki so v izkazu denarnih tokov izkazani kot negativne postavke.

22.10. Pri posredni metodi (različici II) se podatki za postavke (prejemke in izdatke) izkaza denarnih tokov pridobijo:

a) z dopolnjevanjem postavk poslovnih prihodkov in poslovnih odhodkov (brez prevrednotovalnih) ter finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev in finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (brez prevrednotovalnih) iz izkaza poslovnega izida s spremembami čistih obratnih sredstev, časovnih razmejitev, rezervacij in odloženih davkov v obdobju;

b) iz poslovnih knjig organizacije (za denarne tokove pri investiranju in financiranju).

Podatki o denarnih tokovih pri investiranju in denarnih tokovih pri financiranju, pridobljeni po posredni metodi, naj se ne bi razlikovali od podatkov o teh denarnih tokovih, pridobljenih po neposredni metodi.

22.11. V izkazu denarnih tokov, sestavljenem po posredni metodi (različici II), se denarni tokovi pri poslovanju predstavljajo tako, da kažejo razkrite poslovne prihodke in odhodke ter finančne prihodke iz poslovnih terjatev in finančne odhodke iz poslovnih obveznosti skupaj z davki iz izkaza poslovnega izida ter spremembe obratnih sredstev, časovnih razmejitev, rezervacij in odloženih davkov iz bilance stanja.

22.12. Ker so iz izkaza denarnih tokov po različici II podobno kot po različici I izključeni pritoki in odtoki, ki očitno niso povezani s prejemki in izdatki, se v dodatku k temu izkazu prikažejo še:

– povečanje opredmetenih osnovnih sredstev, povezano s hkratnim povečanjem osnovnega kapitala s stvarnimi vložki, ne z denarnimi vplačili, kar pomeni investiranje in financiranje brez posredovanja denarnih sredstev;

– povečanje nevplačanega vpisanega kapitala, povezano s hkratnim povečanjem osnovnega kapitala, kar pomeni navidezno investiranje in financiranje brez posredovanja denarnih sredstev;

– druge pomembnejše spremembe na strani investiranja in financiranja brez posredovanja denarnih sredstev.

22.13. V izkazu denarnih tokov se zaradi primerjave podatki izkazujejo v dveh stolpcih: v prvem so uresničeni v obravnavanem obračunskem obdobju in v drugem uresničeni v prejšnjem obračunskem obdobju.

22.14. Denarni tokovi pri poslovanju, investiranju in financiranju so v izkazu denarnih tokov ne glede na izbrano različico predstavljeni v nepobotanih zneskih. Posamezne vrste prejemkov in izdatkov je mogoče medsebojno pobotati, če so zneski posameznih vrst prejemkov in izdatkov nepomembni.

c) Prilagojeno razčlenjevanje postavk v izkazu denarnih tokov za zunanje računovodsko poročanje

22.15. Po skrajšani različici II izkaza denarnih tokov je mogoče prihodke vseh vrst pobotati z odhodki vseh vrst brez amortizacije, tako da se namesto teh postavk pri denarnih tokovih pri poslovanju pojavlja nova postavka Poslovni izid pred obdavčitvijo. Pri tem je treba poslovni izid pred obdavčitvijo skupaj z davki iz dobička prilagoditi za amortizacijo in druge nedenarne postavke ter tiste postavke, pri katerih so denarni učinki denarni tokovi pri investiranju in financiranju. Poleg tega je treba upoštevati tudi spremembe čistih obratnih sredstev v obdobju (in časovnih razmejitev) poslovnih postavk bilance stanja.

22.16. Skrajšana različica II izkaza denarnih tokov mora vsebovati najmanj naslednje postavke denarnih tokov pri poslovanju:

A. Denarni tokovi pri poslovanju

a) Čisti poslovni izid

Poslovni izid pred obdavčitvijo

Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih

b) Prilagoditve za

amortizacijo (+)

prevrednotovalne poslovne prihodke (–)

prevrednotovalne poslovne odhodke (+)

finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (–)

finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)

c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja

Začetne manj končne poslovne terjatve

Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve

Začetne manj končne odložene terjatve za davek

Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

Začetne manj končne zaloge

Končni manj začetni poslovni dolgovi

Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije

Končne manj začetne odložene obveznosti za davek

č) Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju (a + b + c)

Postavke denarnih tokov pri investiranju (podbilanca B), pri financiranju (podbilanca C) in v denarnem izidu (podbilanca Č) so enake izkazanim v različici II izkaza denarnih tokov iz SRS-ja 22.9.

22.17. Osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu denarnih tokov se prilagodi velikosti organizacije.

č) Razkrivanje postavk v izkazu denarnih tokov za zunanje računovodsko poročanje

22.18. Razkrije se, ali je izkaz denarnih tokov sestavljen po različici I ali različici II ter od kod izhajajo podatki za postavke v njem.

22.19. Organizacija mora razkriti sestavine denarnih sredstev in predstaviti uskladitev zneskov v svojem izkazu denarnih tokov z ustreznimi postavkami, vključenimi v bilanco stanja.

22.20. Denarne tokove iz prejetih ali danih obresti in dividend je treba razvrstiti in razkriti kot denarne tokove pri poslovanju, investiranju in financiranju.

C. Opredelitev ključnih pojmov

22.21. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Prejemki so denarna sredstva, ki se v obračunskem obdobju prejemajo; lahko so gotovinski ali brezgotovinski.

b) Izdatki so denarna sredstva, ki se v obračunskem obdobju porabljajo v zvezi s posameznimi zadevami; lahko so gotovinski ali brezgotovinski.

c) Pritoki so z novim financiranjem ali dezinvestiranjem povezane spremembe sredstev v obračunskem obdobju in se uporabljajo pri posrednem ugotavljanju prejemkov.

č) Odtoki so z definiciranjem ali investiranjem povezane spremembe sredstev v obračunskem obdobju in se uporabljajo pri posrednem ugotavljanju izdatkov.

d) Poslovanje je ustvarjanje proizvodov in opravljanje storitev ter njihovo prodajanje s pomočjo prvih poslovnega procesa.

e) Investiranje (naložbenje) je spreminjanje velikosti denarnih sredstev v obračunskem obdobju v nedenarna. V ožjem pomenu ne vključuje poslovnih terjatev, zalog in aktivnih časovnih razmejitev, ki se upoštevajo pri posrednem ugotavljanju prejemkov pri poslovanju.

f) Financiranje je spreminjanje velikosti sredstev v obračunskem obdobju zaradi spreminjanja velikosti kapitala oziroma obveznosti. V ožjem pomenu ne vključuje sprememb velikosti kapitala zaradi čistega poslovnega izida v obračunskem obdobju, sprememb velikosti poslovnih dolgov ter sprememb velikosti pasivnih časovnih razmejitev in rezervacij, ki se upoštevajo pri posrednem ugotavljanju prejemkov pri poslovanju.

g) Denarna sredstva so gotovina v blagajni, knjižni denar na računih pri banki, denar na poti in denarni ustrezniki. Gre za širše obravnavanje denarnih sredstev, po katerem so med denarna sredstva vključeni tudi denarni ustrezniki. Denarna sredstva so podrobneje obravnavana v SRS-ju 7.

h) Denarni ustrezniki so tiste naložbe, ki jih je mogoče hitro oziroma v bližnji prihodnosti pretvoriti v vnaprej znan znesek denarnih sredstev in pri katerih je tveganje spremembe vrednosti nepomembno. Denarni ustrezniki so podrobneje obravnavani v SRS-ju 7.

i) Denarni tokovi so prejemki in izdatki denarnih sredstev. Prav tako so to pritoki in odtoki, ki se uporabljajo pri posrednem ugotavljanju prejemkov in izdatkov.

j) Bruto prejemki in izdatki so denarni tokovi, o katerih se poroča brez medsebojnih pobotanj.

k) Obratna sredstva so kratkoročna sredstva, zmanjšana za kratkoročne finančne naložbe ter povečana za dolgoročne poslovne terjatve in kratkoročne aktivne časovne razmejitve.

l) Čista obratna sredstva so obratna sredstva, zmanjšana za kratkoročne obveznosti, ki omogočajo prisotnost obratnih sredstev.

Č. Pojasnila

22.22. Izkaz denarnih tokov vsebuje pomembne informacije za odločanje pri poslovanju, financiranju in investiranju. Na podlagi teh informacij je mogoče ugotoviti razloge za povečanje ali zmanjšanje denarnih sredstev v obračunskem obdobju. Denarna sredstva se lahko povečajo na podlagi poslovanja, novega financiranja (v ožjem pomenu) ali dezinvestiranja (v ožjem pomenu), zmanjšajo pa zaradi poslovanja, investiranja (v ožjem pomenu) ali definiciranja (v ožjem pomenu).

22.23. Pri posamezni skupini sredstev (npr. neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev) se kot povečanje (izdatki) štejejo plačane nabavne vrednosti na novo pridobljenih sredstev, kot zmanjšanje (prejemki) pa prejeta plačila za vrednosti odtujenih sredstev.

22.24. Pri posamezni skupini dolgov se kot povečanje (prejemki) štejejo pridobitve novih posojil in podobnega, kot zmanjšanje (izdatki) pa njihova odplačila. Povečanje dolga zaradi pridobljenega sredstva brez posredovanja denarnih sredstev se ne šteje kot prejemek (na primer finančni najem ali nakup sredstva z odlogom plačila).

22.25. Spremembe pri kapitalu se izkazujejo posebej kot njegovo povečanje ali zmanjšanje. Pri tem se za postavke kapitala štejejo vpoklicani kapital, kapitalne rezerve, rezerve

iz dobička, preneseni čisti dobiček ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let, ne upošteva pa se povečanje ali zmanjšanje kapitala zaradi čistega dobička ali čiste izgube v obračunskem obdobju.

22.26. Sprememba revalorizacijskih rezerv in rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, se v izkazu denarnih tokov ne izkazuje, ker ni povezana s prejemki in izdatki. Tudi neudenarjeni dobički in izgube, ki izhajajo iz sprememb valutnih tečajev, niso povezani s prejemki in izdatki ter niso denarni tokovi. Vendar pa je treba zaradi uskladitve denarnih sredstev na začetku in na koncu obdobja vpliv sprememb valutnih tečajev na obstoječa denarna sredstva, izražena v tuji valuti, predstaviti ločeno od denarnih tokov pri poslovanju, investiranju in financiranju. Za vpliv sprememb tečajev na obstoječa denarna sredstva popravljamo začetno stanje denarnih sredstev.

22.27. V izkazu denarnih tokov, pripravljenem po različici II iz SRS-ja 22.9 ali SRS-ja 22.16, se pri denarnih tokovih iz poslovanja (podbilanci A), in sicer pri izračunu spremembe čistih obratnih sredstev, kadar gre za izračunavanje razlike med končnimi in začetnimi poslovnimi dolgi, upoštevajo samo poslovni dolgi, ki niso v zvezi s spremembami pri pridobitvi neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev, naložbenih nepremičnin in finančnih naložb. Enako velja, kadar gre za izračunavanje razlike med začetnimi in končnimi poslovnimi terjatvami, pri čemer se upoštevajo samo poslovne terjatve, ki niso v zvezi s spremembami pri odtujitvi neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev, naložbenih nepremičnin in finančnih naložb.

22.28. V izkazu denarnih tokov so odbitne postavke (to je postavke, ki pomenijo zmanjšanje denarnih sredstev) izkazane v oklepaju ali z znakom – (minus); vsekakor je treba v besedilu pojasniti njihovo vsebino.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

22.29. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 22 (2016) – *Oblike izkaza denarnih tokov za zunanje poslovno poročanje*.

Slovenski računovodski standard 23 (2024) OBLIKE IZKAZA GIBANJA KAPITALA ZA ZUNANJE RAČUNOVODSKO POROČANJE

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri sestavljanju računovodskega izkaza, v katerem so predstavljene spremembe vseh sestavin kapitala, tudi razdelitev čistega dobička in poravnava izgube v obravnavanem obdobju; uporablja se za zunanje računovodsko poročanje. Obravnavava:

a) razvrščanje izkazov gibanja kapitala za zunanje računovodsko poročanje;

b) osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu gibanja kapitala za zunanje računovodsko poročanje;

c) prilagojeno razčlenjevanje postavk v izkazu gibanja kapitala za zunanje računovodsko poročanje;

č) razkrivanje postavk v izkazu gibanja kapitala za zunanje računovodsko poročanje.

Ta standard je glede vrednotenja v izkazu gibanja kapitala zajetih postavk in dodatnega razkrivanja povezan s Slovenski-

mi računovodskimi standardi (SRS) od 1 do 11 (predvsem s SRS-jem 8). Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2016).

B. Standard

a) Razvrščanje izkazov gibanja kapitala za zunanje računovodsko poročanje

23.1. Izkaz gibanja kapitala je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe sestavin kapitala za poslovno leto, za katero se sestavlja.

23.2. Izkaz gibanja kapitala je sestavljen tako, da prikazuje spremembe vseh sestavin kapitala, zajetih v bilanci stanja.

23.3. Izkaz gibanja kapitala ima obliko sestavljene razpredelnice sprememb vseh sestavin kapitala.

b) Osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu gibanja kapitala za zunanje računovodsko poročanje

23.4. V razpredelnici sestavljajo prvo razsežnost (stolpce) različne vrste kapitala, pri katerih se spremembe pojavljajo ali pri eni ali več vrstah kapitala skupaj z nasprotnimi predznaki:

I. Vpoklicani kapital

1. Osnovni kapital
2. Nevpoklicani kapital (kot odbitna postavka)

II. Kapitalske rezerve

III. Rezerve iz dobička

1. Zakonske rezerve
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže
3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)

4. Statutarne rezerve

5. Druge rezerve iz dobička

IV. Revalorizacijske rezerve

V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti

VI. Preneseni čisti poslovni izid

1. Preneseni čisti dobiček
2. Prenesena čista izguba

VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta

1. Čisti dobiček poslovnega leta
2. Čista izguba poslovnega leta

VIII. Skupaj

Gospodarske kategorije v oklepajih oziroma označene z znakom – so odštevne postavke. Pri nevpoklicanem kapitalu je podatek v oklepaju odbitna postavka, kar pomeni zmanjšanje vpoklicanega kapitala. Zaradi vpoklica nevpoklicanega kapitala se zmanjša nevpoklicani kapital (kot odbitna postavka) in posledično poveča vpoklicani kapital.

23.5. V razpredelnici sestavljajo drugo razsežnost (vrstice) možni pojavi, ki povzročajo spremembo najmanj ene izmed omenjenih gospodarskih kategorij. Ti pojavi so lahko:

A. 1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja

- a) Preračuni za nazaj
- b) Prilagoditve za nazaj

A. 2. Začetno stanje poročevalskega obdobja

B. 1. Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki

- a) Vpis vpoklicanega osnovnega kapitala
- b) Vpis nevpoklicanega osnovnega kapitala
- c) Vpoklic vpisanega osnovnega kapitala
- č) Vnos dodatnih vplačil kapitala
- d) Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev
- e) Odtujitev oziroma umik lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev
- f) Vračilo kapitala
- g) Izplačilo dividend
- h) Izplačilo nagrad organom vodenja in nadzora
- i) Druge spremembe lastniškega kapitala

B. 2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja

- a) Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja
- b) Sprememba revalorizacijskih rezerv iz prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev
- c) Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti
- č) Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja

B. 3. Spremembe v kapitalu

a) Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala

b) Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora

c) Razporeditev dela čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine

č) Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala

d) Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže iz drugih sestavin kapitala

e) Sprostitev rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže ter razporeditev na druge sestavine kapitala

f) Druge spremembe v kapitalu

C. Končno stanje poročevalskega obdobja

Podatki v oklepajih oziroma označeni z znakom – so odštevne postavke. V vsaki vrstici pod B. 3, Spremembe v kapitalu, se hkrati pojavijo prištevne in odštevne postavke pri različnih sestavinah kapitala, ki se v isti vrstici medsebojno izničijo.

23.6. Teoretično možne postavke, ki pri posamezni organizaciji ne pridejo v poštev, se v izkazu gibanja kapitala ne navajajo.

23.7. V izkazu gibanja kapitala se zaradi primerjave prikazujejo uresničeni podatki v obravnavanem obračunskem obdobju in uresničeni podatki v enakem prejšnjem obračunskem obdobju. Primerjalni podatki izkaza gibanja kapitala prejšnjega obračunskega obdobja se lahko prenesejo tudi med pojasnila.

c) Prilagojeno razčlenjevanje postavk v izkazu gibanja kapitala za zunanje računovodsko poročanje

23.8. Morebitne prilagoditve za nazaj zaradi sprememb računovodskih usmeritev ter preračuni za nazaj zaradi popravka napak se nanašajo na saldo prenesenega čistega poslovnega izida in se kažejo v prilagoditvi začetnega stanja prenesenega čistega poslovnega izida.

23.9. Poseben dodatek k izkazu gibanja kapitala je prikaz bilančne dobička ali bilančne izgube kot pravno opredeljena odločitvena kategorija iz Zakona o gospodarskih družbah:

- a) čisti poslovni izid poslovnega leta;
 - b) preneseni čisti dobiček/prenesena čista izguba (odbitna postavka);
 - c) zmanjšanje kapitalskih rezerv;
 - č) zmanjšanje rezerv iz dobička;
 - d) povečanje rezerv iz dobička po sklepu organov vodenja in nadzora (zakonskih rezerv, rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže ter statutarnih rezerv);
 - e) povečanje rezerv iz dobička po sklepu organov vodenja in nadzora (drugih rezerv iz dobička);
 - f) znesek dolgoročno odloženih stroškov razvijanja na bilančni presečni dan
 - g) = bilančni dobiček (a + b + č – d – e – f), ki ga skupščina razporedi za dividende delničarjem, druge rezerve, prenos v naslednje leto in druge namene,
- ali
- = bilančna izguba (a + b + c + č – d – e – f).

Organizacija lahko namesto v izkazu gibanja kapitala členitev vrstičnih postavk B. 2, Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja, od a) do č), in B. 3, Spremembe v kapitalu, od a) do f), predstavi v pojasnilih, v izkazu gibanja kapitala pa samo vrstični postavki B. 2, Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja, in B. 3, Spremembe v kapitalu.

č) Razkrivanje postavk v izkazu gibanja kapitala za zunanje računovodsko poročanje

23.10. Pojasnijo se razlogi za vsako spremembo posamezne gospodarske kategorije ter povezavo sprememb kapitala (vrstice iz B.1, B.2 in B.3 v SRS-ju 23.5) s spremembami gospodarskih kategorij v bilanci stanja in izkazu poslovnega izida oziroma izkazu vseobsegajočega donosa.

23.11. Morebitne prilagoditve za nazaj zaradi sprememb računovodskih usmeritev ter preračuni zaradi popravka napak za nazaj, ki se nanašajo na saldo prenesenega čistega poslovnega izida, zahtevajo razkritja za vsa pretekla obdobja in za začetek obračunskega obdobja.

23.12. Spremembe rezerv in revalorizacijskih rezerv se obravnavajo po vrstah.

V letnem izkazu gibanja kapitala se predstavita delitev čistega dobička in poravnava čiste izgube, potem ko računovodske izkaze za predhodno obračunsko (poročevalsko) obdobje sprejme pristojni organ. Dividende v zvezi s poročevalskim obdobjem, za katero je sestavljen izkaz gibanja kapitala, pa tudi druge odločitve skupščine delniške družbe se tako predstavijo v naslednjem poročevalskem obdobju.

C. Opredelitev ključnih pojmov

23.13. V tem standardu so uporabljeni izrazi, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Revalorizacijske rezerve se nanašajo na prevrednotenje kapitala zaradi zvišanja vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev.

b) Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, se nanašajo na neiztržene dobičke oziroma neiztržene izgube iz naslova prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, na pošteno vrednost, aktuarske dobičke ali izgube iz naslova odpravnin ob upokojitvi in zneske dokazanega dobička ali dokazane izgube iz spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, ki ni del razmerja pri varovanju vrednosti.

c) Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja sestoji iz čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja in drugega vseobsegajočega donosa, ki vsebuje postavke (ne-realiziranih) dobičkov in izgub, ki niso pripoznane v poslovnem izidu.

Č. Pojasnila

23.14. Pri sestavini I.1, Osnovni kapital, iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.1 povečanje zaradi vpisa vpoklicanega osnovnega kapitala (ob hkratnem povečanju denarnih ali stvarnih sredstev oziroma terjatev), povečanje zaradi vpisa nevpoklicanega osnovnega kapitala (ob hkratnem povečanju nevpoklicanega kapitala kot odbitne postavke) in zmanjšanje zaradi umika osnovnega kapitala (ob hkratnem zmanjšanju denarnih ali stvarnih sredstev oziroma terjatev), v B.3 povečanje zaradi spojitve drugih sestavin kapitala, to je kapitalskih rezerv, zakonskih rezerv, statutarnih rezerv, drugih rezerv iz dobička, rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, revalorizacijskih rezerv ali prenesenega čistega dobička v na novo opredeljeni osnovni kapital (ob hkratnem zmanjšanju teh drugih sestavin kapitala), pa tudi zmanjšanje zaradi poravnave prenesene izgube ali izgube poslovnega leta z zmanjšanjem osnovnega kapitala ali zmanjšanje zaradi prenosa med kapitalske rezerve (ob hkratnem povečanju teh rezerv), v C pa končno stanje.

23.15. Pri sestavini I.2, Nevpoklicani kapital, (kot odbitna postavka) iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega

poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.1 povečanje zaradi vpisa nevpoklicanega osnovnega kapitala (ob hkratnem povečanju osnovnega kapitala), zmanjšanje zaradi vpoklica vpisanega osnovnega kapitala (ob hkratni pojavitvi terjatve do vpisnika), v C pa končno stanje kot odbitna postavka od osnovnega kapitala.

23.16. Pri sestavini II., Kapitalske rezerve, iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.1 povečanje zaradi presežka vplačil nad nominalnimi zneski delnic oziroma deležev kapitala, povečanje zaradi zneskov, ki jih organizacija pridobi pri izdaji zamenljivih obveznic ali obveznic z delniško nakupno opcijo nad nominalnim zneskom obveznic, povečanje zaradi zneskov, ki jih dodatno vplačajo družbeniki za pridobitev dodatnih pravic iz deležev (ob hkratnem povečanju sredstev), ter zmanjšanje zaradi umika kapitala (ob hkratnem zmanjšanju denarnih ali stvarnih sredstev oziroma terjatev), v B.3 zmanjšanje zaradi poravnave čiste izgube poslovnega leta ali izgube iz prejšnjih let (ob hkratnem zmanjšanju te izgube), zmanjšanje zaradi prenosa na osnovni kapital (ob hkratnem povečanju osnovnega kapitala), povečanje zaradi razpustitve rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže (ob zmanjšanju rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže, ki je nastalo s prenosom iz kapitalskih rezerv) ter povečanje na podlagi zmanjšanja osnovnega kapitala, v C pa končno stanje.

23.17. Pri sestavini III.1, Zakonske rezerve, iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.3 povečanje zaradi razporeditve čistega dobička poročevalskega obdobja ali prenesenega čistega dobička (ob hkratnem zmanjšanju čistega dobička kot sestavine kapitala), povečanje iz drugih rezerv, zmanjšanje zaradi poravnave čiste izgube poročevalskega obdobja ali prenesene izgube (ob hkratnem zmanjšanju te izgube kot odbitne sestavine kapitala) ter zmanjšanje zaradi povečanja osnovnega kapitala, v C pa končno stanje.

23.18. Pri sestavini III.2, Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže, iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.3 povečanje zaradi razporeditve čistega dobička poročevalskega obdobja ali prenesenega čistega dobička (ob hkratnem zmanjšanju čistega dobička kot sestavine kapitala), povečanje zaradi prenosa iz statutarnih rezerv ali drugih rezerv iz dobička (ob hkratnem zmanjšanju teh rezerv) in zmanjšanje zaradi njihovega vračanja drugim sestavinam kapitala, iz katerih so nastale, če ni več potrebe po kritju vrednosti odkupljenih lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev (ob hkratnem povečanju teh sestavin), v C pa končno stanje.

23.19. Pri sestavini III.3, Lastne delnice in lastni poslovni deleži, (kot odbitna postavka) iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.1 povečanje (odbitne postavke) zaradi nakupa lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev ter zmanjšanje (odbitne postavke) zaradi odtujitve oziroma umika lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev, v C pa končno stanje (kot odbitna postavka).

23.20. Pri sestavini III.4, Statutarne rezerve, iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.1 zmanjšanje zaradi porabe statutarnih rezerv (ob hkratnem zmanjšanju sredstev), v B.3 povečanje zaradi razporeditve čistega dobička poročevalskega obdobja ali prenesenega čistega dobička (ob hkratnem zmanjšanju

čistega dobička kot sestavine kapitala), zmanjšanje zaradi morebitnih prenosov na druge sestavine kapitala, na primer osnovni kapital ali rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže (ob hkratnem povečanju teh sestavin), povečanje zaradi odprave prenosov na druge sestavine kapitala, na primer rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže (ob hkratnem zmanjšanju teh sestavin), ter zmanjšanje zaradi poravnave izgube (ob hkratnem zmanjšanju izgube kot odbitne sestavine kapitala), v C pa končno stanje.

23.21. Pri sestavini III.5, Druge rezerve iz dobička, iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.1 zmanjšanje zaradi porabe drugih rezerv iz dobička (ob hkratnem zmanjšanju sredstev), v B.3 povečanje zaradi razporeditve čistega dobička (ob hkratnem zmanjšanju čistega dobička kot sestavine kapitala), zmanjšanje zaradi morebitnih prenosov na druge sestavine kapitala, na primer osnovni kapital ali rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže (ob hkratnem povečanju teh sestavin), povečanje zaradi odprave prenosov na druge sestavine kapitala, na primer rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže (ob hkratnem zmanjšanju teh sestavin), ter zmanjšanje zaradi poravnave izgube (ob hkratnem zmanjšanju izgube kot odbitne sestavine kapitala), v C pa končno stanje.

23.22. Pri sestavini IV., Revalorizacijske rezerve, iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.2 povečanje zaradi izmeritve sredstev, pri katerih razlike še ne vplivajo na čisti poslovni izid poročevalskega obdobja, na višjo pošteno vrednost (ob hkratnem povečanju sredstev), povečanje zaradi odprave popravka vrednosti revalorizacijskih rezerv za odloženi davek, zmanjšanje zaradi izmeritve sredstev po nižji pošteni vrednosti, zmanjšanje zaradi oslabitve sredstev, v zvezi s čimer se prvotno pojavi ta sestavina kapitala (ob hkratnem zmanjšanju sredstev), zmanjšanje zaradi oblikovanja popravka vrednosti revalorizacijskih rezerv za odloženi davek in zmanjšanje zaradi prenosa na poslovne prihodke ali finančne prihodke, ker ga je treba vključiti v oblikovanje čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja, v C pa končno stanje.

23.23. Pri sestavini V., Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja na pošteno vrednost, se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, B.2 povečanje zaradi izmeritve sredstev, pri katerih razlike še ne vplivajo na čisti poslovni izid poročevalskega obdobja, na višjo pošteno vrednost (ob hkratnem povečanju sredstev), povečanje zaradi odprave popravka vrednosti rezerv, nastalih zaradi prevrednotenja na pošteno vrednost za odloženi davek, zmanjšanje zaradi izmeritve sredstev po nižji pošteni vrednosti, zmanjšanje zaradi oslabitve sredstev, v zvezi s čimer se prvotno pojavi ta sestavina kapitala (ob hkratnem zmanjšanju sredstev), zmanjšanje zaradi oblikovanja popravka vrednosti rezerv, nastalih zaradi prevrednotenja na pošteno vrednost za odloženi davek, in zmanjšanje zaradi prenosa na finančne prihodke, ker ga je treba vključiti v oblikovanje čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja (ob hkratnem povečanju finančnih prihodkov), v C pa končno stanje.

23.24. Pri sestavini VI.1, Preneseni čisti dobiček, iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.1 zmanjšanje zaradi izplačila dividend (ob hkratnem zmanjšanju sredstev ali povečanju obveznosti do družbenikov), v B.3 zmanjšanje zaradi umika kapitala (ob hkratnem povečanju kapitalskih rezerv), zmanjšanje zaradi prerazporeditve v rezerve iz dobička (ob hkratnem povečanju teh rezerv), zmanjšanje zaradi poravna-

ve izgube iz prejšnjih let (ob hkratnem zmanjšanju izgube kot odbitne sestavine kapitala), povečanje zaradi prerazporeditve čistega dobička poročevalskega obdobja (ob hkratnem zmanjšanju čistega dobička poslovnega leta) ali zmanjšanje zaradi prenosa v osnovni kapital (ob hkratnem povečanju osnovnega kapitala), v C pa končno stanje.

23.25. Pri sestavini VI.2, Prenesena čista izguba, (kot odbitna postavka) iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.3 povečanje zaradi prenosa čiste izgube poročevalskega obdobja na preneseno čisto izgubo, zmanjšanje zaradi razporeditve čistega dobička poročevalskega obdobja (ob hkratnem zmanjšanju njegovega preostalega stanja med sestavinami kapitala) ter zmanjšanje zaradi poravnave s pomočjo prenesenega čistega dobička, drugih rezerv iz dobička, statutarne rezerv, kapitalskih rezerv in zakonskih rezerv (ob hkratnem zmanjšanju teh sestavin kapitala), v C pa končno stanje.

23.26. Pri sestavini VII.1, Čisti dobiček poslovnega leta, iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.2 vnos čistega dobička iz izkaza poslovnega izida za poročevalsko obdobje (ob hkratnem prenosu iz tega izkaza), v B.3 zmanjšanje zaradi poravnave prenesene izgube (ob hkratnem zmanjšanju njenega preostalega stanja kot odbitne sestavine kapitala), zmanjšanje zaradi razporeditve v druge sestavine kapitala (ob hkratnem povečanju teh sestavin) in zmanjšanje zaradi kasnejše vključitve v preneseni čisti dobiček (ob hkratnem njegovem povečanju), v C pa končno stanje.

23.27. Pri sestavini VII.2, Čista izguba poslovnega leta, iz SRS-ja 23.4 se praviloma pojavljajo naslednje postavke iz SRS-ja 23.5: v vrstici A.1 stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja, preračuni in prilagoditve za nazaj, v A.2 začetno stanje poročevalskega obdobja, v B.2 vnos čiste izgube poročevalskega obdobja, v B.3 zmanjšanje zaradi poravnave s pomočjo prenesenega čistega dobička, drugih rezerv iz dobička, statutarne rezerv, kapitalskih rezerv in zakonskih rezerv (ob hkratnem zmanjšanju teh sestavin kapitala) ter zmanjšanje zaradi kasnejše vključitve v preneseno čisto izgubo (ob njenem hkratnem povečanju), v C pa končno stanje.

23.28. Prikaz bilančnega dobička ali bilančne izgube po zahtevah Zakona o gospodarskih družbah je podlaga za odločanje nadzornega sveta ali skupščine, ki vodi do končnih sprememb, predstavljenih v izkazu gibanja kapitala. To omogoča, da se na skupščini lahko razdeli le manj kot čisti dobiček poslovnega leta, če se morajo povečati rezerve ali/in ima organizacija na bilančni presečni dan dolgoročno odložene stroške razvijanja in ni drugih povečan, ali da se lahko razdeli tudi več kot čisti dobiček poslovnega leta, če se uporabijo še preneseni čisti dobiček in/ali rezerve. Bilančna izguba je lahko manjša od izgube poslovnega leta, če jo je mogoče poravnati s prenesenim čistim dobičkom iz prejšnjih let ali z zmanjšanjem rezerv, lahko pa je tudi večja od izgube poslovnega leta, če ji je treba prišteti še izgubo, preneseno iz prejšnjih let, in ni drugih zmanjšanj, ter znesek dolgoročno odloženih stroškov razvijanja. Pri ugotavljanju in razporejanju bilančnega dobička in bilančne izgube je treba upoštevati možnosti in posledice s finančnega vidika.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

23.29. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Organizacije, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale organizacije pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 23 (2016) – *Oblike izkaza gibanja kapitala za zunanje poslovno poročanje*.

Slovenski računovodski standard 30 (2024) RAČUNOVODSKE REŠITVE PRI SAMOSTOJNIH PODJETNIKIH POSAMEZNIKIH

A. Uvod

Ta standard je povezan z Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev ter s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) od 1 do 17 ter od 20 do 23. Samostojni podjetniki posamezniki (podjetniki) navedene standarde uporabljajo neposredno pri pripoznavanju, odpravi pripoznanja, merjenju in vrednotenju sredstev in obveznosti do njihovih virov ter pri merjenju in izkazovanju prihodkov, odhodkov, poslovnega izida, denarnih tokov in gibanja kapitala.

Poleg določb navedenih standardov podjetniki dodatno upoštevajo še določila tega standarda.

Pri podjetnikih je pod določenimi pogoji dopustno enostavno knjigovodstvo. Predstavljeno je v prilogi I tega standarda.

Podjetniki, katerih podjetje ustreza merilom za mikro družbe, lahko računovodske izkaze za zunanje računovodsko poročanje sestavljajo tudi v strnjeni obliki, ki je predstavljena v prilogi II tega standarda.

B. Standard

30.1. Letno poročilo malega podjetnika obsega bilanco stanja in izkaz poslovnega izida.

Letno poročilo srednje velikega in velikega podjetnika obsega bilanco stanja, izkaz poslovnega izida ter pojasnila in razkritja.

Podjetnik sestavi letno poročilo na podlagi podatkov iz poslovnih knjig ter popisa sredstev in obveznosti do njihovih virov.

30.2. Členitev bilance stanja podjetnika je odvisna od njegove velikosti v skladu s SRS-jem 20 – *Oblike bilance stanja za zunanje računovodsko poročanje*. Podjetnik pri obveznostih do virov sredstev namesto točke A, Kapital, izkazuje naslednje postavke:

A. Podjetnikov kapital

I. Začetni podjetnikov kapital

II. Prenosi stvarnega premoženja med opravljanjem dejavnosti

III. Pritoki in odtoki denarnih sredstev

IV. Revalorizacijske rezerve

V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

VI. Podjetnikov dohodek ali negativni poslovni izid

30.3. Postavke v bilanci stanja srednje velikega in velikega podjetnika za zunanje računovodsko poročanje je treba razkriti v skladu s SRS-jem 20 – *Oblike bilance stanja za zunanje računovodsko poročanje*.

30.4. Podjetnik sestavlja izkaz poslovnega izida, kot je določen v SRS-ju 21 – *Oblike izkaza poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje* v členu SRS 21.6 (različica I), pri čemer se:

a) zaporedna številka 17, Davek iz dobička, in zaporedna številka 18, Odloženi davki, ne uporabljata;

b) zaporedna številka 19, Čisti poslovni izid obračunskega obdobja, imenuje Podjetnikov dohodek ali negativni poslovni izid.

Poslovni izid kot razlika med prihodki in odhodki je podjetnikov dohodek ali negativni čisti poslovni izid, če je odhodkov več kot prihodkov.

30.5. Postavke v izkazu poslovnega izida srednje velikega in velikega podjetnika je treba razkriti v skladu s SRS-jem 21

– *Oblike izkaza poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje*.

30.6. Srednje veliki oziroma veliki podjetnik lahko sestavi tudi izkaz denarnih tokov v skladu s SRS-jem 22 – *Oblike izkaza denarnih tokov za zunanje računovodsko poročanje*.

30.7. Srednje veliki oziroma veliki podjetnik lahko sestavi tudi izkaz gibanja kapitala v skladu s SRS-jem 23 – *Oblike izkaza gibanja kapitala za zunanje računovodsko poročanje*.

30.8. Podjetnik sprejema računovodske usmeritve s sklepi. Sklepi se hranijo 10 let po prenehanju opravljanja dejavnosti. Vsak sklep se označi z zaporedno številko po časovnem zaporedju. Že sprejete računovodske usmeritve se lahko spremenijo le z novimi sklepi.

30.9. Poslovne knjige in poročila morajo biti dostopni na sedežu podjetnika. Če njegove poslovne knjige vodi druga pravna ali fizična oseba, ki ima registrirano dejavnost v skladu s klasifikacijo dejavnosti, so poslovne knjige lahko pri njej.

C. Opredelitev ključnih pojmov

30.10. V tem standardu so uporabljeni izrazi, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Podjetnik je fizična oseba, ki na trgu samostojno opravlja pridobitno dejavnost v okviru organiziranega podjetja na podlagi Zakona o gospodarskih družbah in čigar podjetje ustreza merilom za mikro družbe, majhne, srednje ali velike družbe, razen podjetnika, ki ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti z upoštevanjem normiranih odhodkov.

b) Podjetnikov kapital je lastni vir financiranja podjetnika. Sestavljen je iz prenosov stvarnega premoženja, revalorizacijskih rezerv, rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, in podjetnikovega dohodka ali negativnega poslovnega izida. Dnevno se lahko tudi spreminja ob vsakem pritoču denarnih sredstev iz gospodinjstva in ob vsakem odtoku denarnih sredstev v gospodinjstvo.

c) Med sredstvi izkazuje podjetnik tudi stvarno premoženje, preneseno iz gospodinjstva.

Č. Pojasnila

30.11. Gospodarske kategorije so pojasnjene v SRS-jih posameznih gospodarskih kategorij (Standardi I) in standardih poročanja (Standardi II), razen če so v tem standardu opredeljene drugače. Podjetnik ne izračunava in ne izkazuje odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek.

30.12. Podjetnik prenese stvarno premoženje iz gospodinjstva med svoje premoženje do dneva priglasitve, lahko pa tudi kasneje. Od drugih oseb brezplačno pridobljena osnovna sredstva se po dnevu priglasitve ne morejo obravnavati kot prenos stvarnega premoženja iz gospodinjstva.

Vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, pridobljenega s prenosom stvarnega premoženja iz gospodinjstva, je vrednost, ki izhaja iz izvorne listine ali cenitvenega poročila in ne sme presegati poštene vrednosti sredstva.

Ugotavljanje nabavne vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev, pridobljenih na druge načine, je določeno v SRS-ju 1 in SRS-ju 2.

30.13. Podjetnik lahko prosto razpolaga z denarnimi sredstvi. Podatke o pretokih med svojim podjetjem in gospodinjstvom razkriva v okviru predpisane skupine podjetnikovega kapitala. Če za knjiženje pretokov v gospodinjstvo in iz njega ni ustreznih knjigovodskih listin, jih mora sestaviti sam.

30.14. Kratkoročne poslovne obveznosti so tudi kratkoročne obveznosti do zaposlenih (razen do podjetnika), obveznost za doplačilo akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti po davčnem obračunu in obveznosti za prispevke za socialno varnost podjetnika.

30.15. Poslovni izid podjetnika kot razlika med prihodki in odhodki je podjetnikov dohodek ali negativni čisti poslovni

izid in se od poslovnega izida družb razlikuje za neobračunane stroške dela podjetnika.

Podjetnik ni v delovnem razmerju, zato zanj kolektivne pogodbe, ki opredeljujejo pravice in obveznosti iz delovnega razmerja, ne veljajo. Kot stroški podjetnika v zvezi z opravljanjem njegovega dela se v poslovnih knjigah med drugimi stroški pripoznajo le tisti, ki so opredeljeni v predpisih.

30.16. Podjetnik sestavlja knjigovodske listine tudi za knjiženje stroškov (električne energije, ogrevanja, pleskanja in podobnega), posebej za podjetje in posebej za gospodinjstvo, če svojih sredstev ne izkazuje v poslovnih knjigah, jih pa hkrati uporablja za poslovne in zasebne namene. Notranja temeljnica stroškov je pisni obračun stroškov, ki se nanašajo na uporabo zadevnega sredstva (ustrezni del stroškov), s prikazom načina obračunavanja posamezne vrste stroškov.

30.17. Če podjetnik ob prehodu z načina obdavčitve z uporabo dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov na način obdavčitve po dejanskih prihodkih in dejanskih odhodkih ni vodil poslovnih knjig razen predpisanih in ni evidencial drugih postavk kot izdanih računov in osnovnih sredstev, potem mora začetno bilanco stanja sestaviti tako, da popiše sredstva in obveznosti do virov sredstev ter določi njihovo knjigovodsko vrednost, razlika pa predstavlja podjetnikov kapital, ki ga zaradi poenostavitve lahko evidentira kot začetni podjetnikov kapital. Podjetnik knjigovodske vrednosti določi na način, kot da bi v obdobju obdavčitve po dejanskih prihodkih in normiranih odhodkih vodil poslovne knjige v skladu z računovodskimi standardi. Če obveznosti do virov sredstev presegajo sredstva, to je kadar je podjetnik iz podjetja prenesel več sredstev, kot jih je vanj vložil ali ustvaril s poslovanjem, podjetnik razliko evidentira med pritoki in odtoki denarnih sredstev. Če ima podjetnik analitično evidenco, kaj je bil njegov začetni kapital, kakšni so bili prenosi stvarnega premoženja, pritoki in odtoki med podjetjem in gospodinjstvom ter kakšen je bil njegov dohodek ali negativni poslovni izid, lahko kapital pripozna in razporedi skladno s to evidenco.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

30.18. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Podjetniki ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024.

Podjetniki z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 30 (2016) – *Računovodske rešitve pri samostojnih podjetnikih posameznikih*.

Priloga o enostavnem knjigovodstvu je sestavni del tega standarda.

Enostavno knjigovodstvo

Priloga I

Podjetnik lahko vodi poslovne knjige po načelih enostavnega knjigovodstva, če je zadoščeno merilom iz Zakona o gospodarskih družbah. Pri tem upošteva SRS 30 razen rešitev, ki se nanašajo na poslovne knjige v enostavnem knjigovodstvu.

1. Osnovna načela enostavnega knjigovodstva

1.1. Ne glede na SRS 4 lahko podjetnik ugotavlja stroške materiala po metodi posrednega ugotavljanja porabe s popisom.

Stroški porabljenega materiala se ugotovijo tako, da se od vrednosti zaloga na začetku obračunskega obdobja, zvišane za vrednost nabav v obračunskem obdobju, odšteje vrednost zaloga na koncu obračunskega obdobja.

Podjetnik knjiži med obračunskim obdobjem nabavno vrednost kupljenih količin materiala v ustrezen stolpec knji-

ge prihodkov in odhodkov. Na koncu obračunskega obdobja pa uskladi znesek, izkazan v knjigi prihodkov in odhodkov, s spremembo vrednosti zaloga, ugotovljeno s popisom količin in njihovim ovrednotenjem po zadnjih nabavnih cenah.

1.2. Stroški amortizacije se lahko izkažejo kar v izkazu poslovnega izida.

1.3. Poslovni izid se ugotovi le računsko po predpisani shemi izkaza poslovnega izida.

1.4. Podjetnikov kapital se ugotovi le računsko kot razlika med stanjem popisanih sredstev in obveznosti.

2. Poslovne knjige in letno poročilo

2.1. Poslovne knjige po načelih enostavnega knjigovodstva so knjiga prihodkov in odhodkov z vključeno ali posebej vodeno evidenco terjatev do kupcev in obveznosti do dobaviteljev, knjiga drugih terjatev, knjiga drugih obveznosti in register opredmetenih osnovnih sredstev.

2.2. Knjiga prihodkov in odhodkov ima stolpce najmanj po vrstah prihodkov in odhodkov, kar skupaj z drugimi evidencami ter popisom sredstev in obveznosti do njihovih virov omogoča sestavitev izkaza poslovnega izida. V isti knjigi se lahko evidentirajo tudi terjatve do kupcev in obveznosti do dobaviteljev.

2.3. V knjigah drugih terjatev in drugih obveznosti se ločeno evidentirajo posamezne vrste terjatev in obveznosti, katerih posledica niso prihodki in odhodki. Teh knjig ni treba voditi, če se v evidenci terjatev in obveznosti iz kupoprodajnih razmerij zagotavljajo tudi podatki o drugih terjativah in obveznostih. Na začetku obračunskega obdobja se v knjigi drugih terjatev in drugih obveznosti prenesejo začetna stanja terjatev in obveznosti iz ustreznih popisnih seznamov.

2.4. Register opredmetenih osnovnih sredstev se vodi v vnaprej vezani knjigi ali računalniško. V njem mora imeti vsako opredmeteno osnovno sredstvo svojo registrsko številko.

2.5. Letno poročilo podjetnika, ki vodi poslovne knjige po načelih enostavnega knjigovodstva, obsega bilanco stanja in izkaz poslovnega izida.

Priloga o sestavljanju računovodskih izkazov za podjetnika, čigar podjetje ustreza merilom za mikro družbe, je sestavni del tega standarda.

Računovodski izkazi podjetnika, čigar podjetje ustreza merilom za mikro družbe

Priloga II

Podjetnik, čigar podjetje ustreza merilom za mikro družbe, lahko računovodske izkaze za zunanje računovodsko poročanje sestavlja tudi v strnjeni obliki, ki mora vsebovati najmanj postavke, kot so opredeljene v tej prilogi. Letno računovodsko poročilo podjetnika, čigar podjetje ustreza merilom za mikro družbe, obsega bilanco stanja in izkaz poslovnega izida.

1.1. Bilanca stanja za zunanje računovodsko poročanje vsebuje najmanj naslednje postavke:

Sredstva

A. Dolgoročna sredstva

I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev

1. Neopredmetena sredstva
2. Dolgoročne aktivne časovne razmejitev

II. Opredmetena osnovna sredstva

III. Naložbene nepremičnine

IV. Dolgoročne finančne naložbe

1. Dolgoročne finančne naložbe razen posojil

2. Dolgoročna posojila

V. Dolgoročne poslovne terjatve

B. Kratkoročna sredstva

- I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo
- II. Zaloge
- III. Kratkoročne finančne naložbe
 1. Kratkoročne finančne naložbe razen posojil
 2. Kratkoročna posojila
- IV. Kratkoročne poslovne terjatve
- V. Denarna sredstva

C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve**Obveznosti do virov sredstev****A. Podjetnikov kapital****B. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve**

1. Rezervacije
2. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

C. Dolgoročne obveznosti

- I. Dolgoročne finančne obveznosti
- II. Dolgoročne poslovne obveznosti

Č. Kratkoročne obveznosti

- I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev
- II. Kratkoročne finančne obveznosti
- III. Kratkoročne poslovne obveznosti

D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Če obveznosti do virov sredstev brez vključenega podjetnikovega kapitala presegajo vrednost podjetnikovih sredstev, je podjetnikov kapital negativen.

1.2. Izkaz poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje vsebuje najmanj naslednje postavke:

1. Čisti prihodki od prodaje
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)
5. Stroški blaga, materiala in storitev
 - a) Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala
 - b) Stroški storitev
6. Stroški dela
 - a) Stroški plač
 - b) Stroški socialnih zavarovanj (posebej izkazani stroški pokojninskih zavarovanj)
 - c) Drugi stroški dela
7. Odpisi vrednosti
 - a) Amortizacija
 - b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih
 - c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih
8. Drugi poslovni odhodki
9. Finančni prihodki iz deležev
10. Finančni prihodki iz danih posojil
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev
12. Finančni odhodki iz oslabilte in odpisov finančnih naložb
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti
15. Drugi prihodki
16. Drugi odhodki
17. Podjetnikov dohodek ali negativni poslovni izid
($1 \pm 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8 + 9 + 10 + 11 - 12 - 13 - 14 + 15 - 16$)

**Slovenski računovodski standard 31 (2024)
RAČUNOVODSKE REŠITVE V ZADRUGAH****A. Uvod**

Ta standard je povezan z Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev ter s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) od 1 do 17 ter od 20 do 23. Zadruga navedene standarde uporabljajo neposredno pri pripoznavanju, odpravi pripoznanja, merjenju in vrednotenju sredstev in obveznosti do njihovih virov ter merjenju in izkazovanju prihodkov, odhodkov, poslovnega izida, denarnih tokov in gibanja kapitala.

Poleg določb navedenih standardov zadruga dodatno upoštevajo še določila tega standarda. Ta standard posebej obravnava nerazdeljivo zadružno lastnino, ugotavljanje poslovnega izida zadruga in nadomeščanje nepopravnane izgube iz prejšnjih let.

Z zadrugami so v tem standardu mišljene organizacije, ki so kot zadruga, zadružne zveze ali evropske zadruga (SCE) vpisane v sodni register.

B. Standard

31.1. Izkaz stanja za zadruga se sestavlja v obliki bilance stanja, ki je razčlenjena glede na velikost zadruga (majhna, srednja, velika) v skladu s SRS-jem 20 – *Oblike bilance stanja za zunanje računovodsko poročanje*, le da zadruga pri obveznostih do virov sredstev pod točko A, Kapital, I. Vpoklicani kapital, izkazujejo naslednje postavke:

A. Kapital

- I. Zadržni kapital
 1. Nerazdeljivi kapital
 2. Deleži članov zadruga
 - a) Obvezni deleži članov zadruga
 - b) Prostovoljni deleži članov zadruga

31.2. Postavke v bilanci stanja zadruga za zunanje računovodsko poročanje je treba razkriti v skladu s SRS-jem 20 – *Oblike bilance stanja za zunanje računovodsko poročanje*.

31.3. Zadruga poleg drugih zunajbilančnih postavk izkazuje tudi prevzeta jamstva svojih članov na podlagi zadružnih pravil.

31.4. Zadruga sestavlja izkaz poslovnega izida, kot je določen v SRS-ju 21 – *Oblike izkaza poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje* v členu SRS 21.6 (različica I).

31.5. Postavke v izkazu poslovnega izida zadruga za zunanje poslovne potrebe je treba razkriti v skladu s SRS-jem 21 – *Oblike izkaza poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje*.

31.6. V prilogi k izkazu poslovnega izida zadruga izkaže, kako je čisti dobiček poslovnega leta skupaj z nerazporejenim čistim dobičkom iz prejšnjih let razdeljen in kako je čista izguba poslovnega leta skupaj z nepopravnano čisto izgubo iz prejšnjih let poravnana.

31.7. Srednja oziroma velika zadruga po sodilih iz Zakona o gospodarskih družbah sestavi tudi izkaz denarnih tokov v skladu s SRS-jem 22 – *Oblike izkaza denarnih tokov za zunanje računovodsko poročanje* in ob upoštevanju členitve kapitala iz SRS-ja 31.1.

31.8. Srednja oziroma velika zadruga po sodilih iz Zakona o gospodarskih družbah sestavi tudi izkaz gibanja kapitala v skladu s SRS-jem 23 – *Oblike izkaza gibanja kapitala za zunanje računovodsko poročanje*.

C. Opredelitev ključnih pojmov

31.9. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Nerazdeljivi zadružni kapital je trajni poslovni sklad zadruga, ki je nastal kot nedeljivo čisto premoženje v zadrugah

do uskladitve njihove organiziranosti z Zakonom o zadrugah (Uradni list SFRJ, št. 3/90) oziroma Zakonom o zadrugah (Uradni list RS, št. 13/92), čisto premoženje, ki ga je zadruga pridobila na podlagi določb Zakona o zadrugah o udeležbi zadrug pri lastninskem preoblikovanju določenih podjetij (57.–64. člen ZZad) oziroma o vračanju nekdanjega združnega premoženja (65.–68. člen ZZad), in čisto premoženje, ki ga je zadruga pridobila na podlagi akta o razdružitvi premoženja nekdanjih gozdnogospodarskih organizacij (točka b) iz 83. člena Zakona o gozdovih. Je nedeljivo čisto premoženje zadruga, za katero se smiselno uporabljajo predpisi o lastninski pravici. Namenjen je izključno za financiranje skupnega poslovanja zadruga in njenih članov. Sredstev iz tega sklada ni mogoče razdeliti ne ob morebitni likvidaciji zadruga ali njenem stečajni ne ob prenehanju zadruga. To velja tudi za čisto združno premoženje, pridobljeno na podlagi določb o vračilu nekdanjega združnega premoženja pri lastninskem preoblikovanju podjetij.

b) Deleži članov zadruga so del njenega kapitala, njihovo višino določijo člani v združnih pravilih skladno z Zakonom o zadrugah oziroma Uredbo 1435/2003/ES. Vpisani kapital SCE ne sme biti nižji od zneska, ki ga določajo pravila SCE, vendar ne nižji od 30.000 evrov. V zadrugi, ustanovljeni na podlagi Zakona o zadrugah, združna pravila, ki dopuščajo prenos deležev, lahko določijo najnižji znesek, pod katerega kapital zadruga, ki ga sestavljajo članski deleži, ne sme zaradi izplačil članom oziroma njihovim pravnim naslednikom. V drugih zadrugah, ustanovljenih na podlagi Zakona o zadrugah, se kapital lahko spreminja, ne da bi bil določen spodnji znesek, pod katerega ne sme.

c) Prostovoljni skladi so skladi, ki jih zadruga oblikuje na podlagi združnih pravil (statutarne rezerve) ali na podlagi sklepa občnega zbora (druge rezerve iz dobička). Taksi so rezervni sklad, sklad za izobraževanje, razvojni sklad, sklad za dajatve socialne narave in podobni skladi. V bilanci stanja se izkažejo kot del rezerv iz dobička.

Č. Pojasnila

31.10. Zdruga se za potrebe računovodskega poročanja razvrščajo na mikro zdruga, majhne, srednje in velike zdruga po istih merilih in enako kot gospodarske družbe.

31.11. Kapital zadruga sestavljajo nerazdeljivi združni kapital, deleži članov zadruga, zakonske, statutarne in druge rezerve iz dobička, preneseni čisti dobiček ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let, revalorizacijske rezerve, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, nerazporejeni čisti dobiček ali neporavnana čista izguba v poslovnem letu in drugi morebitni skladi, oblikovani v skladu z združnimi pravili.

31.12. Zadruga oblikuje rezerve pri delitvi čistega dobička po združnih pravilih in najmanj v velikosti, predpisani z Zakonom o zadrugah oziroma Uredbo 1435/2003/ES.

31.13. Zadruga lahko nameni preostanek letnega presežka čistega dobička po oblikovanju obveznih rezerv za svoje sklade in za deleže svojih članov v sorazmerju z njihovim poslovanjem z njo (združni ristorno). Podrobnejša sodila za udeležbo članov v preostanku čistega dobička določi zadruga z združnimi pravili.

31.14. Zadruga poravnava izgubo iz obveznih rezerv oziroma iz nerazporejenega čistega dobička iz prejšnjih let. Če obvezne rezerve in morebitni nerazporejeni čisti dobiček iz prejšnjih let ne zadoščajo za poravnavo čiste izgube iz prejšnjih let, poravna preostanek iz svojih drugih prostovoljnih skladov. Če izguba še vedno ni poravnana, jo poravna iz nerazdeljivega združnega kapitala ter iz obveznih in prostovoljnih deležev članov zadruga, in sicer v sorazmerju z velikostjo nerazdeljivega združnega kapitala in deležev članov.

31.15. Če se zaradi odpisa ali izgube vrednost deležev in skladov zadruga zniža za več kot polovico, mora občni zbor zadruga skleniti, da se deleži doplačajo v celotni odpisani

vrednosti, ali pa predlagati, da se nad zadruga uvede stečajni postopek.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

31.16. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Zdruga, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostale zdruga pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Zdruga z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 31 (2016) – *Računovodske rešitve v zadruga*.

Slovenski računovodski standard 32 (2024) RAČUNOVODSKE REŠITVE ZA IZVAJALCE GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB

A. Uvod

Ta standard je povezan z Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev ter s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) od 1 do 17 ter od 20 do 23. Izvajalci gospodarskih javnih služb (tudi GJS) navedene standarde uporabljajo neposredno pri pripoznavanju, odpravi pripoznanja, merjenju in vrednotenju sredstev in obveznosti do njihovih virov ter merjenju in izkazovanju prihodkov, odhodkov, poslovnega izida, denarnih tokov in gibanja kapitala.

Poleg določb navedenih standardov izvajalci GJS upoštevajo še določila tega standarda. Določila tega standarda so obvezna za vse organizacije, ki opravljajo gospodarske javne službe. Uporabljajo se, če zakon ne določa drugače.

Ta standard temelji na predpisih, ki urejajo področje gospodarskih javnih služb.

Njegova določila so namenjena zunanjem računovodskemu poročanju. Oblike poročanja za davčne in statistične potrebe ter potrebe regulatorja urejajo posebni predpisi.

Z izvajalci GJS so v tem standardu mišljene vse pravne osebe, ki v skladu s predpisi opravljajo gospodarske javne službe, ne glede na organizacijsko obliko in ne glede na to, ali so te službe njihova celotna dejavnost ali le njen del.

S posamezno gospodarsko javno službo po tem standardu je mišljena vsaka posamezna podeljena pravica za izvajanje gospodarske javne službe na določenem območju. Če občine podelijo skupno koncesijo ali z odlokom določijo, da se v okviru skupne javne organizacije spremlja izvajanje posamezne gospodarske javne službe skupaj za te občine, se določbe SRS-ja 32 o posamezni gospodarski javni službi nanašajo na vse podeljene pravice teh občin za izvajanje posamezne gospodarske javne službe kot na eno pravico. Pri tem mora biti izpolnjen pogoj izvajanja te gospodarske javne službe za te občine pod enakimi pogoji za vse uporabnike oziroma odjemalce. Velja, da je pogoj izpolnjen, kadar se storitve gospodarskih javnih služb uporabnikom iz teh občin zaračunavajo po enotni ceni.

Določila tega standarda glede ločenega spremljanja prihodkov in odhodkov ter izdelave izkaza poslovnega izida za posamezno gospodarsko javno službo veljajo smiselno enako tudi za vse druge posebne ali izključne pravice, ki jih podeli javni organ izvajalcu gospodarskih javnih služb.

B. Standard

a) Posebnosti razporejanja prihodkov in odhodkov

32.1. Izvajalec GJS oblikuje za vsako gospodarsko javno službo poslovnoizidno mesto, za katero se ugotavljajo prihodki ter na njem nastali in njemu prisojeni stroški.

32.2. Izvajalec GJS določi za gospodarske javne službe ustrezne stroškovne nosilce, na katere se razporejajo stroški na podlagi izračunov.

32.3. Pri razporejanju posrednih stroškov mora izvajalec GJS uporabiti sodila, ki temeljijo na aktivnostih, ki povzročajo te stroške. Če teh aktivnosti ni mogoče določiti, se uporabijo sodila delitve posrednih stroškov na podlagi deleža neposrednih stroškov.

32.4. Prispevki, takse in druge javne dajatve so stroški izvajalca GJS, če je ta zavezanec za plačilo teh dajatev kot izvajalec dejavnosti. Če so kot zavezanci za plačilo tovrstnih dajatev opredeljeni uporabniki storitev gospodarske javne službe, prejemnik dajatev pa je javni organ, izvajalec GJS plačila teh dajatev javnemu organu ne izkaže med stroški, prejetih sredstev pa ne med prihodki.

32.5. Če se v okviru regulacije cene gospodarske javne službe izvede poračun preveč zaračunanih prihodkov preteklega obračunskega leta v enkratnem znesku pred zaključkom ali v prvem trimesečju po zaključku obračunskega obdobja, se znesek izvedenega poračuna evidentira kot popravilni dogodek po datumu bilance stanja, in sicer kot znižanje prihodkov preteklega obračunskega obdobja. Če se poračun izvede s prilagoditvijo cene po zaključku obračunskega obdobja, se to pripozna v obdobju, ko je poračun postal gotov in izvršljiv.

b) Posebnosti ugotavljanja prihodkov

32.6. Prihodki od poslovanja izvajalca GJS so vsi zneski od prodaje proizvodov oziroma storitev, ne glede na to, kdo je plačnik. Prispevki, takse in/ali druga plačila, ki jih izvajalec GJS na podlagi zakona pobira za državo ali lokalno skupnost, niso prihodki izvajalca GJS.

32.7. Med prihodke od poslovanja uvršča izvajalec GJS tudi prispevke posameznikov, krajevnih skupnosti in drugih oseb za vzdrževanje objektov in naprav ter za opravljanje gospodarskih javnih služb, razen če je z zakonom ali odlokom lokalne skupnosti posebej določeno, da so prispevki namenski. Namenski prispevki so sredstva, ki imajo naravo javne dajatve, določene z zakonom ali drugim predpisom, in ne plačila za dobavljene proizvode, opravljene storitve ali nadomestila za uporabo javne službe. Tovrstna sredstva se na podlagi zakona ali drugega predpisa zbirajo od odjemalcev oziroma jih na enaki podlagi prispeva država ali lokalna skupnost. Zanje sta značilna tako namensko zbiranje kot tudi namenska poraba, oboje pa je določeno z zakonom ali drugim predpisom vnaprej – pred začetkom zbiranja teh sredstev.

Namenske prispevke, ki niso vključeni v ceno proizvoda ali storitve, uvršča izvajalec GJS med prihodke, ko nastanejo stroški oziroma odhodki, za pokritje katerih so bili zbrani.

c) Posebnosti prevrednotovanja

32.8. Za merjenje opredmetenih osnovnih sredstev po njihovem pripoznanju uporablja izvajalec GJS model nabavne vrednosti.

č) Vrste in vsebina posebnih razpredelnic in pojasnil k računovodskim izkazom

32.9. Letno poročilo izvajalca GJS vsebuje poleg razpredelnic, predpisanih z Zakonom o gospodarskih družbah in drugih predpisi ali določenih s SRS-ji, še naslednje razpredelnice in pojasnila k računovodskim izkazom:

- izkaz poslovnega izida izvajalca GJS, razdeljen na izkaze poslovnega izida za posamezne gospodarske javne službe in za druge dejavnosti;
- prikaz sodil, v skladu s katerimi so na posamezne gospodarske javne službe in druge dejavnosti razporejeni prihodki in odhodki;
- način razporejanja prihodkov in odhodkov po posameznih poslovnoizidnih mestih in stroškovnih nosilcih;
- podbilance stanja sredstev in obveznosti do njihovih virov za posamezne gospodarske javne službe ter za druge dejavnosti, če tako zahteva predpis ali izvajalec GJS ocenjuje,

da so te podbilance pomembne za sprejemanje poslovnih odločitev;

- prikaz sodil, v skladu s katerimi so na posamezne gospodarske javne službe in druge dejavnosti razporejena sredstva in obveznosti do njihovih virov, če tako zahteva predpis ali izvajalec GJS ocenjuje, da so te podbilance pomembne za sprejemanje poslovnih odločitev;
- prikaz dobička oziroma izgube posameznih GJS, ki ga oziroma jo bo izvajalec GJS smel oziroma moral poračunati v prihodnjih obdobjih;
- lastniške deleže države, lokalnih skupnosti in drugih v osnovnem kapitalu;
- predstavitev zneska in deleža depozitov pri bankah v okviru posojil;
- finančne naložbe in terjatve do države ali lokalne skupnosti, in sicer po njihovih vrstah;
- vrednost osnovnih sredstev gospodarske javne infrastrukture, ki jo ima v najemu izvajalec GJS (v zabilančni evidenci).

C. Datuma sprejetja in začetka uporabe

32.10. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Izvajalci gospodarskih javnih služb, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostali izvajalci gospodarskih javnih služb pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Izvajalci gospodarskih javnih služb z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 32 (2016) – *Računovodske rešitve za izvajalce gospodarskih javnih služb*.

Slovenski računovodski standard 33 (2024) RAČUNOVODSKE REŠITVE V DRUŠTVIH IN INVALIDSKIH ORGANIZACIJAH

A. Uvod

Ta standard je povezan z Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev ter s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) od 1 do 17 ter od 20 do 23. Društva navedene standarde uporabljajo neposredno pri pripoznavanju, odpravi pripoznanja, merjenju in vrednotenju sredstev in obveznosti do njihovih virov ter merjenju in izkazovanju prihodkov, odhodkov, poslovnega izida, denarnih tokov in gibanja kapitala.

Poleg določb navedenih standardov društva in invalidske organizacije dodatno upoštevajo še določila tega standarda.

Z društvom je v tem standardu mišljena organizacija, ustanovljena v skladu z Zakonom o društvih.

Kot invalidska organizacija je v tem standardu mišljena organizacija, ustanovljena v skladu z Zakonom o društvih, ki ima po Zakonu o invalidskih organizacijah status invalidske organizacije.

B. Standard

33.1. Društvo sestavi na podlagi podatkov, izkazanih v poslovnih knjigah, in popisa na koncu obračunskega obdobja letno računovodsko poročilo, ki obsega:

- bilanco stanja s pojasnili, ki vsebujejo tudi opis porabe čistega presežka prihodkov nad odhodki preteklih obračunskih obdobji;
- izkaz poslovnega izida s pojasnili;
- prilogo k izkazu poslovnega izida s pojasnili, ki prikazuje obseg pridobitne dejavnosti društva v obračunskem obdobju.

33.2. Bilanco stanja za zunanje računovodsko poročanje sestavljajo najmanj postavke, ki jih SRS 20 – *Oblike bilance*

stanja za zunanje računovodsko poročanje določa za majhne družbe, le da društva pri obveznostih do virov sredstev pod točko A izkazujejo sklad, ki je razčlenjen na:

A. Sklad

I. Društveni sklad

II. Revalorizacijske rezerve

III. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

Društvo ne obračunava odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek.

33.3. Društvo sredstva in obveznosti do virov sredstev računovodsko obravnava v skladu s SRS-ji od 1 do 17. Ne glede na to pa društvo, ki v skladu z Zakonom o družtvih ni zavezano revidirati svojih računovodskih izkazov, lahko vrednoti sredstva in obveznosti do virov sredstev po naslednjih pravilih.

Nabavna vrednost neodplačno pridobljenih (podarjenih) sredstev, katerih nakupna cena oziroma tržna vrednost ni znana, se določi z ocenitvijo, pri čemer se upošteva nabavna vrednost enakih ali primerljivih sredstev. Opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva, ki jih je izdelalo društvo samo, se vrednotijo po nastalih stroških, ki jih je mogoče pripisati njihovi usposobitvi za uporabo.

Finančne naložbe in terjatve se ne prevrednotujejo, razen ob oslavitvi ali odpravi njihove oslavitve.

Vrednost finančnih naložb in terjatev, za katere se utemeljeno domneva, da ne bodo poravnane oziroma ne bodo poravnane v celoti, mora društvo razkriti v pojasnilih k računovodskim izkazom.

Zaloge materiala in trgovskega blaga se vrednotijo po nakupnih cenah, zaloge proizvodov in nedokončane proizvodnje pa s stroški izdelavnega materiala in tujih izdelavnih storitev. Porabljene zaloge se vrednotijo po izbrani metodi.

Zaloge materiala in trgovskega blaga se na koncu obračunskega obdobja lahko ovrednotijo po zadnjih dokumentiranih nakupnih cenah, zaloge proizvodov in nedokončane proizvodnje pa po zadnjih cenah potroškov izdelavnega materiala in tujih izdelavnih storitev. Za ugotovljene razlike se popravijo stroški porabljenega materiala ali prodanega trgovskega blaga oziroma materiala in storitev.

33.4. Društveni sklad se vrednoti v znesku razlike med vrednostjo sredstev skupaj z aktivnimi časovnimi razmejitvami ter vrednostjo dolgov skupaj z rezervacijami, pasivnimi časovnimi razmejitvami, revalorizacijskimi rezervami in rezervami iz vrednotenja po pošteni vrednosti.

33.5. Izkaz poslovnega izida za zunanje računovodsko poročanje društvo sestavi v skladu SRS-jem 21 – *Izkaz poslovne izida za zunanje računovodsko poročanje*, po različici I, pri čemer se ne uporablja zaporedna številka 18, Odloženi davki. Zaporedna številka 19, Čisti poslovni izid obračunskega obdobja, se nadomesti z zaporednimi številkami:

19. Čisti presežek prihodkov obračunskega obdobja

20. Čisti presežek odhodkov obračunskega obdobja

21. Kritje odhodkov obravnavanega obračunskega obdobja iz čistega presežka prihodkov iz prejšnjih obračunskih obdobj

V postavko Drugi poslovni prihodki društvo vključi tudi prihodke od:

a) dotacij iz Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji;

b) dotacij iz proračunskih in drugih javnih sredstev;

c) dotacij iz drugih fundacij, skladov in ustanov;

č) donacij drugih pravnih in fizičnih oseb;

d) prispevkov uporabnikov posebnih socialnih programov;

e) članarin in prispevkov članov.

Društvo postavke od a) do e) tega člena vrednostno obvezno razkrije v pojasnilih k izkazu poslovnega izida.

Čisti presežek prihodkov obračunskega obdobja je razlika med (večjim) zneskom prihodkov in zneskom odhodkov v obračunskem obdobju, zmanjšana za obračunani davek od dohodkov pravnih oseb.

Čisti presežek odhodkov obračunskega obdobja je razlika med (večjimi) odhodki in obračunanim davkom od dohodkov pravnih oseb ter prihodki v obračunskem obdobju.

Kritje odhodkov obravnavanega obračunskega obdobja iz čistega presežka prihodkov iz prejšnjih obračunskih obdobj zajema tisti znesek čistega presežka prihodkov iz prejšnjih obračunskih obdobj, ki ga društvo nameni za pokrivanje odhodkov obravnavanega obračunskega obdobja.

Vsebine postavk izkaza poslovnega izida, ki niso opredeljene v tem standardu, so opredeljene v SRS-jih od 1 do 17.

33.6. Stroški, odhodki in prihodki se računovodsko obravnava po SRS-jih od 12 do 15. Ne glede na to pa lahko društvo, ki po Zakonu o družtvih ni zavezano revidirati svojih računovodskih izkazov, na kontih stroškov materiala in prodanega trgovskega blaga knjiži med obračunskim obdobjem nakupno vrednost tedaj kupljenih količin materiala in trgovskega blaga, na koncu obračunskega obdobja pa uskladi znesek stroškov porabljenega ali prodanega materiala in glede na spremembo vrednosti zalog, ugotovljeno s popisom količin in njihovim ovrednotenjem po zadnjih nakupnih cenah. Društvo v tem primeru v pojasnilih k izkazu poslovnega izida razkrije:

a) nabavno vrednost nabavljenega materiala;

b) zvišanje vrednosti zalog materiala;

c) znižanje vrednosti zalog materiala.

33.7. Društvo vodi poslovne knjige na način, ki omogoča izkazovanje podatkov, potrebnih za sestavitev letne bilance stanja in izkaza poslovnega izida. Društvo, ki ne izkazuje vseh podatkov, potrebnih za sestavitev računovodskih izkazov (enostavno knjigovodstvo in poenostavljeno izkazovanje) v poslovnih knjigah, jih zagotovi z letnim popisom.

Društvo, ki je v obračunskem obdobju, za katero sestavlja letno poročilo, opravljalo tudi pridobitno dejavnost, mora sestaviti prilogo k izkazu poslovnega izida v obliki iz SRS-ja 33.5, v kateri navede zneske, ki se nanašajo na pridobitno dejavnost.

Društvo mora za sestavitev priloge iz prejšnjega odstavka sprejeti ustrezna sodila za razvrščanje posrednih stroškov na tiste, ki se nanašajo na pridobitno dejavnost, in tiste, ki se nanašajo na nepridobitno dejavnost. Če ni mogoče določiti ustreznega sodila, se kot sodilo upošteva razmerje med prihodki, doseženimi z opravljanjem pridobitne dejavnosti, in prihodki, doseženimi z opravljanjem nepridobitne dejavnosti društva v obračunskem obdobju. Sodila mora društvo razkriti v prilogi.

33.8. Društvo, ki v skladu z zakonom, ki ureja poslovanje družtev, lahko vodi poslovne knjige po sistemu enostavnega knjigovodstva, pri tem upošteva določila priloge I k SRS-ju 30 – *Enostavno knjigovodstvo*.

33.9. Kot poslovno dokumentacijo mora društvo zagotoviti tudi po časovnem zaporedju urejene izpiske o spremembah stanja na računih pri bankah.

33.10. Društvo v poslovnih knjigah ali posebnih evidencah zagotavlja podatke o porabi namenskih javnih in drugih sredstev, prejetih za delovanje, za izvajanje posebnih socialnih programov in naložbe.

33.11. Društvo mora ne glede na način vodenja poslovnih knjig na koncu obračunskega obdobja popisati sredstva in dolgove. Popis mora opraviti tudi na začetku oziroma ob prenehanju opravljanja dejavnosti in ob nastanku statusne spremembe.

33.12. Poslovne knjige in poročila morajo biti dostopni na sedežu društva. Če njegove poslovne knjige vodi druga pravna ali fizična oseba, ki ima registrirano dejavnost v skladu s klasifikacijo dejavnosti, so poslovne knjige lahko pri njej.

C. Opredelitev ključnih pojmov

33.13. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Z izrazom **obračunsko obdobje** je mišljeno obdobje, za katero društvo sestavlja letno poročilo.

b) **Društveni sklad** je lastni vir financiranja društva. Zajema znesek ustanovne vloge, čistega presežka prihodkov,

razporejenega za določene namene, nerazporejenega čistega presežka prihodkov in nepokritega čistega presežka odhodkov (odbitna postavka). Ustanovno vlogo društva predstavljajo sredstva, ki so društvu od ustanoviteljev dana na razpolago ob ustanovitvi in so kot taka navedena v ustanovnem aktu društva.

c) Pravne podlage so predpisi, pogodbe, sodne odločitve in pisno izražene odločitve upnikov ali lastnikov, da se odpovedujejo pravicam oziroma lastništvu na sredstvih.

Č. Pojasnila

33.14. Društvo ima v okviru društvenega sklada lahko tudi rezerve ter namenske sklade za izobraževalne, socialne in druge namene v skladu s svojimi pravili in odločitvami.

33.15. Finančne prihodke oziroma odhodke povečujejo tudi spremembe finančnih naložb, poslovnih terjatev ter finančnih in poslovnih obveznosti, ki temeljijo na drugih pravnih podlagah.

Uskladitev vrednosti finančnih naložb, poslovnih terjatev ter finančnih in poslovnih obveznosti se opravi na dan nastanka pravne podlage, ki je povzročila spremembo vrednosti, pri usklajevanju na podlagi dogovorjenega prevrednotovanja pa tudi pri sestavljanju letnega poročila.

33.16. Društvo lahko pokrije čisti presežek odhodkov iz rezerv, iz čistega presežka prihodkov iz prejšnjih obračunskih obdobj, lahko pa tudi v breme drugih delov društvenega sklada.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

33.17. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu je dal soglasje minister, pristojen za finance. Društva in invalidske organizacije ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024.

Društva in invalidske organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 33 (2016) – *Računovodske rešitve v društvih in invalidskih organizacijah*.

Slovenski računovodski standard 34 (2024) RAČUNOVODSKE REŠITVE V NEPRIDOBITNIH ORGANIZACIJAH – PRAVNIH OSEBAH ZASEBNEGA PRAVA

A. Uvod

Ta standard je povezan z Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev ter s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) od 1 do 17 ter od 20 do 23. Nepridobitne organizacije – pravne osebe zasebnega prava (odslej nepridobitne organizacije) navedene standarde uporabljajo neposredno pri pripoznavanju, odpravi pripoznanja, merjenju in vrednotenju sredstev in obveznosti do njihovih virov ter merjenju in izkazovanju prihodkov, odhodkov in poslovnega izida.

Poleg določb navedenih standardov nepridobitne organizacije upoštevajo še določila tega standarda.

Ta standard se opira na zakone in druge predpise, ki urejajo področje nepridobitnih dejavnosti.

Z nepridobitnimi organizacijami so v tem standardu mišljene pravne osebe zasebnega prava, ki vodijo poslovne knjige skladno z Zakonom o računovodstvu.

B. Standard

a) Posebnosti izkazovanja postavk v bilanci stanja

34.1. Bilanca stanja nepridobitne organizacije je razčlenjena glede na njeno velikost v skladu s SRS- jem 20 – *Oblike*

bilance stanja za zunanje računovodsko poročanje, le da organizacija pri obveznostih do virov sredstev v okviru lastnih virov izkazuje:

A. LASTNI VIRI

I. Ustanovitveni vložek

II. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

III. Preneseni čisti poslovni izid

1. Nerazporejeni čisti presežek prihodkov

2. Nerazporejeni čisti presežek odhodkov

IV. Čisti poslovni izid poslovnega leta

1. Čisti presežek prihodkov poslovnega leta

2. Čisti presežek odhodkov poslovnega leta

b) Posebnosti izkazovanja postavk v izkazu poslovnega izida

34.2. Čisti poslovni izid v izkazu poslovnega izida nepridobitne organizacije je čisti presežek prihodkov ali čisti presežek odhodkov obračunskega obdobja.

c) Posebnosti prevrednotovanja

34.3. Za merjenje opredmetenih osnovnih sredstev po njihovem pripoznanju uporablja nepridobitna organizacija model nabavne vrednosti.

34.4. Nepridobitna organizacija lahko meri finančne instrumente po njihovem pripoznavanju po pošteni vrednosti, če so za te finančne instrumente na voljo vložki Ravni 1 – nepriklagojene kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva, do katerih lahko nepridobitna organizacija dostopa na datum merjenja. Če tovrstno merjenje ni mogoče, meri nepridobitna organizacija finančne instrumente po nabavni vrednosti.

č) Vrste in vsebina posebnih preglednic in pojasnil k računovodskim izkazom

34.5. Nepridobitna organizacija mora v pojasnilih k računovodskim izkazom posebej razkriti:

a) sodila, v skladu s katerimi so na posamezne negospodarske javne službe in lastno dejavnost razporejeni sredstva, obveznosti do njihovih virov, prihodki in odhodki;

b) terjatve do ustanovitelja;

c) v preglednici stanja in gibanja opredmetenih osnovnih sredstev umetniška dela in druge predmete kulturne oziroma zgodovinske vrednosti, ki se ne amortizirajo;

č) izgubo ali dobiček pri odtujitvi sredstev iz prejšnje točke;

d) prihodke in odhodke po posameznih vrstah dejavnosti negospodarskih javnih služb in lastni dejavnosti;

e) v okviru prihodkov za opravljanje dejavnosti negospodarskih javnih služb posebej prihodke sredstev iz proračuna in posebej druge prihodke;

f) posredne stroške in njihovo razporeditev na dejavnosti posameznih negospodarskih javnih služb in lastno dejavnost;

g) prejeta in porabljena namenska sredstva po namenih ter znotraj teh sredstev posebej prejeta in porabljena sredstva iz proračuna;

h) deleže posameznih soustanoviteljev v ustanovitvenem vložku;

i) ugotovljeni in razporejeni presežek prihodkov oziroma ugotovljeni in pokriti presežek odhodkov po dejavnostih posameznih negospodarskih javnih služb in lastnih dejavnostih.

C. Opredelitev ključnih pojmov

34.6. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Ustanovitveni vložek je znesek, ki ga ustanovitelj zagotovi nepridobitni organizaciji z ustanovitvenim aktom kot trajni vir sredstev. Ustanovitveni vložek se praviloma lahko poveča ali zmanjša le na podlagi ustanoviteljeve odločitve

ali na podlagi zakona. Kot ustanovitveni vložek se ne štejejo sredstva, ki jih ustanovitelj z ustanovitvenim aktom zagotovi za pokrivanje izbranih stroškov poslovanja. Ustanovitveni vložek ni obveznost do ustanovitelja, ampak je namensko premoženje. Ustanovitveni vložek se pojavlja le pri ustanovah (fundacijah) ali drugih nepridobitnih organizacijah, ki imajo namensko premoženje, določeno z zakonom.

b) Sredstva iz proračuna so zneski, ki jih dobiva nepridobitna organizacija za opravljanje dejavnosti iz proračuna države ali lokalne skupnosti, ne glede na namene, za katere jih dobiva, razen plačil za proizvode oziroma storitve, katerih kupec je država ali lokalna skupnost.

c) Donacije so zneski ali stvari, ki jih dobiva nepridobitna organizacija od fizičnih in pravnih oseb brez obveznosti vračila in se ne nanašajo na plačila za proizvode oziroma storitve, katerih kupci so te osebe. Med donacije se ne štejejo sredstva iz proračuna.

č) Opravljanje dejavnosti negospodarskih javnih služb je opravljanje dejavnosti, ki so kot take opredeljene z zakonom ali drugim predpisom, ki ga sprejme v skladu z zakonom država ali lokalna skupnost.

d) Lastna dejavnost je dejavnost, ki ni opravljanje negospodarske javne službe.

Č. Pojasnila

34.7. Čisti presežek prihodkov razporeja nepridobitna organizacija v skladu z zakonom, ustanovitvenim ali drugim aktom oziroma odločitvijo pristojnega organa.

34.8. Če nepridobitna organizacija ustanovi za opravljanje neke dejavnosti organizacijo in se sestavljajo konsolidirani računovodski izkazi, se pri tem smiselno uporabljajo določbe o konsolidiranju iz Slovenskih računovodskih standardov in Pravil skrbnega računovodenja.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

34.9. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu je dal soglasje minister, pristojen za finance. Nepridobitne organizacije ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024.

Nepridobitne organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 34 (2016) – *Računovodske rešitve v nepridobitnih organizacijah – pravnih osebah zasebnega prava*.

Slovenski računovodski standard 35 (2024) RAČUNOVODSKE REŠITVE V SOCIALNIH PODJETJIH

A. Uvod

Ta standard obravnava posebnosti računovodenja v organizacijah, ki so na podlagi Zakona o socialnem podjetništvu pridobile status socialnega podjetja (odslej socialno podjetje).

Ta standard je povezan z Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024) ter s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) od 1 do 17 ter od 20 do 23.

Ta standard obravnava posebnosti računovodenja v socialnih podjetjih ne glede na njihovo pravnoorganizacijsko obliko, in sicer:

- a) posebnosti vrst sredstev in načinov njihovega izkazovanja;
- b) posebnosti vrst obveznosti do virov sredstev in načinov njihovega izkazovanja;
- c) posebnosti obračunavanja amortizacije;
- č) posebnosti razčlenjevanja in merjenja prihodkov;
- d) posebnosti vrst stroškov in odhodkov ter načinov njihovega izkazovanja;

e) posebnosti ugotavljanja in obravnavanja raznih vrst poslovnega izida;

f) posebnosti prevrednotovanja;

g) obliko bilance stanja;

h) obliki izkaza poslovnega izida in izkaza denarnih tokov;

i) letno poročilo ter vrste in vsebina posebnih razkritij in pojasnil k računovodskim izkazom.

Socialno podjetje uporablja za opredeljevanje in izkazovanje sredstev in obveznosti do njihovih virov, merjenje prihodkov in odhodkov ter za ugotavljanje poslovnega izida tiste Slovenske računovodske standarde, ki veljajo za pravnoorganizacijske oblike organizacij, med katere spada socialno podjetje, in posebnosti, določene v tem standardu.

Dopolnitve računovodskih rešitev za socialna podjetja v tem standardu so namenjene posebnostim računovodskega poročanja socialnih podjetij za zunanje računovodsko poročanje. Ta standard se ne ukvarja z oblikami poročanja socialnih podjetij za davčne ali statistične potrebe.

B. Standard

a) Posebnosti vrst sredstev in načinov njihovega izkazovanja

35.1. Socialno podjetje izkazuje posebej sredstva, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva, in posebej sredstva, ki se uporabljajo za opravljanje drugih dejavnosti.

35.2. Na podlagi uporabe sredstev iz prejšnjega člena določi socialno podjetje sodila, ki jih uporablja pri razporejanju stroškov in odhodkov, povezanih s posameznimi vrstami sredstev.

35.3. Če socialno podjetje uporablja ista neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva in drugih dejavnosti, mora v notranjih aktih opredeliti ter v pojasnilih k računovodskim izkazom razkriti sodila, po katerih ta sredstva razporeja na posamezno vrsto dejavnosti. Ta sodila uporablja tudi pri razporejanju amortizacije, učinkov prevrednotenja in drugih učinkov, povezanih z neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi, ki jih uporablja za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva in drugih dejavnosti.

35.4. Če socialno podjetje opravlja dejavnosti, katerih posledica je izkazovanje zalog, izkazuje posebej zaloge, povezane z dejavnostjo socialnega podjetništva.

35.5. Socialno podjetje izkazuje posebej brezplačno pridobljena neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva, pa tudi denarna sredstva za njihovo pridobitev. Za vrednost teh sredstev izkazuje pasivne časovne razmejitev. Tako izkazane pasivne časovne razmejitve zmanjšuje v dobro prihodkov v obdobju, ko se pojavijo stroški amortizacije ali drugi odhodki, ki izvirajo iz sofinanciranega dela nabavne vrednosti teh sredstev.

b) Posebnosti vrst obveznosti do virov sredstev in načinov njihovega izkazovanja

35.6. Socialno podjetje izkazuje posebej obveznosti do virov sredstev, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva, in posebej obveznosti do virov sredstev, ki se uporabljajo za opravljanje drugih dejavnosti.

35.7. Socialno podjetje olajšave in/ali spodbude iz javnih sredstev po Zakonu o socialnem podjetništvu in/ali druge oblike državne podpore, ki jih prejme zaradi opravljanja dejavnosti socialnega podjetništva, začetno pripozna in izkazuje posebej med pasivnimi časovnimi razmejitvami. Tako izkazane pasivne časovne razmejitve prenaša med prihodke v obdobju, ko se pojavijo stroški ali odhodki, za kritje katerih so bile olajšave in/ali spodbude iz javnih sredstev in/ali druge državne podpore prejete. Olajšave in/ali spodbude iz javnih sredstev in/ali druge oblike državne podpore, ki jih prejme socialno podjetje, in niso namenjene opravljanju dejavnosti socialnega podjetništva, ter njihova poraba se izkazuje ločeno.

35.8. Socialno podjetje olajšave in/ali spodbude iz javnih sredstev in/ali druge oblike državne podpore za vlaganje v neopredmetena sredstva ali opredmetena osnovna sredstva za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva pripoznava med pasivnimi časovnimi razmejitvami. Prenaša jih med prihodke sorazmerno z amortizacijo, obračunano od sofinanciranega dela nabavne vrednosti takih sredstev.

c) Posebnosti obračunavanja amortizacije

35.9. Socialno podjetje izkazuje posebej amortizacijo, ki se obračunava od sredstev za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva, in posebej amortizacijo, ki se obračunava od sredstev za opravljanje drugih dejavnosti. Amortizacija od sredstev, ki se uporabljajo pri opravljanju dejavnosti socialnega podjetništva in pri opravljanju drugih dejavnosti, se razporeja na posamezne dejavnosti na podlagi sodil, ki jih določi po SRS-ju 35.2 in SRS-ju 35.3.

35.10. Socialno podjetje obračunava amortizacijo za vsa sredstva, za katera jo je po SRS-ju 1 ali SRS-ju 2 treba obračunavati, ne glede na to, da so bila nekatera v celoti ali delno financirana z olajšavami in/ali spodbudami iz javnih sredstev in/ali drugimi oblikami državne podpore.

35.11. Socialno podjetje ločeno izkazuje obračunano amortizacijo in njeno uporabo za:

- neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva;
- neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva za opravljanje drugih dejavnosti.

č) Posebnosti razčlenjevanja in merjenja prihodkov

35.12. Poslovni prihodki socialnega podjetja so prihodki iz prodaje proizvodov, trgovskega blaga in storitev ne glede na to, kdo je plačnik. Poslovni prihodki so tudi vsi prihodki iz olajšav, spodbud in drugih oblik državne podpore.

35.13. Socialno podjetje ločeno računovodi in izkazuje prihodke iz:

- opravljanja dejavnosti socialnega podjetništva,
- opravljanja drugih dejavnosti.

35.14. Če socialno podjetje doseže hkrati prihodke od opravljanja dejavnosti socialnega podjetništva in drugih dejavnosti ter jih neposredno ni mogoče pripisati posamezni dejavnosti, te prihodke razporedi na podlagi sodil za njihovo razporeditev na dejavnosti socialnega podjetništva in druge dejavnosti, določenih v notranjem aktu socialnega podjetja.

35.15. Olajšave in/ali spodbude iz javnih sredstev in/ali druge državne podpore se pripoznajo med prihodki socialnega podjetja v obdobju, v katerem nastanejo stroški in odhodki, za kritje katerih so pridobljene.

Ne glede na prejšnji odstavek socialno podjetje olajšave in/ali spodbude iz javnih sredstev in/ali druge državne podpore za dejavnosti socialnega podjetništva, ki so del cene za prodane proizvode ali opravljene storitve, pripozna kot prihodke za obdobje poročanja pod pogoji iz SRS-jev 15.10 in 15.11.

35.16. Socialno podjetje razdeli poslovne, finančne in druge prihodke, ki jih neposredno ni možno razdeliti, na tiste, ki izvirajo iz opravljanja dejavnosti socialnega podjetništva, in na tiste, ki izvirajo iz opravljanja drugih dejavnosti, na podlagi sodil, opredeljenih v notranjem aktu.

d) Posebnosti vrst stroškov in odhodkov ter načinov njihovega izkazovanja

35.17. Socialno podjetje ločeno računovodi in izkazuje:

- stroške in odhodke iz dejavnosti socialnega podjetništva;

- stroške in odhodke iz drugih dejavnosti.

35.18. Socialno podjetje oblikuje za vsako posamezno dejavnost iz prejšnjega člena poslovnoizidno mesto. Za vsako poslovnoizidno mesto ugotavlja prihodke, na njem nastale in njemu prisojene stroške ter poslovni izid.

35.19. Socialno podjetje razporeja posredne stroške in odhodke na ustreznna poslovnoizidna mesta skladno s sodili, opredeljenimi v notranjem aktu.

35.20. Če socialno podjetje izkazuje poslovne, finančne ali druge stroške ali odhodke, ki izvirajo iz opravljanja dejavnosti socialnega podjetništva in drugih dejavnosti, jih razporeja na poslovnoizidna mesta na podlagi sodil, opredeljenih v notranjem aktu.

e) Posebnosti ugotavljanja in obravnavanja raznih vrst poslovnega izida

35.21. Socialno podjetje ugotavlja poslovni izid ločeno za:

- dejavnosti socialnega podjetništva;
- druge dejavnosti.

35.22. Socialno podjetje poslovni izid obračunskega obdobja razporedi in uporabi skladno z zakonom, ki ureja socialno podjetništvo.

35.23. Socialno podjetje izkazuje razporeditev in uporabo poslovnega izida iz dejavnosti socialnega podjetništva na posebnih kontih znotraj lastnih virov sredstev.

35.24. Socialno podjetje ločeno izkazuje tisti del poslovnega izida iz dejavnosti socialnega podjetništva, ki ga nameni za pokrivanje določenih stroškov ali odhodkov v naslednjih obračunskih obdobjih, v postavki Preneseni čisti poslovni izid, presežek prihodkov ali društveni sklad.

35.25. Če socialno podjetje ločeno izkazuje preneseni čisti poslovni izid, presežek prihodkov ali društveni sklad za pokrivanje stroškov in odhodkov iz dejavnosti socialnega podjetništva, ga ne sme uporabiti neposredno za pokrivanje stroškov, odhodkov oziroma izdatkov iz teh naslovov, ampak ga mora uporabiti za pokrivanje negativnega poslovnega izida iz teh dejavnosti v letu, v katerem nastane ta negativni poslovni izid.

f) Posebnosti prevrednotovanja

35.26. Socialno podjetje ločeno izkazuje učinke revalorizacije in prevrednotenja sredstev za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva in drugih dejavnosti.

g) Oblika bilance stanja

35.27. Socialno podjetje ne uporablja posebne oblike bilance stanja, ampak obliko bilance stanja, ki jo predpisujejo Slovenski računovodski standardi, ki veljajo za pravnoorganizacijsko obliko organizacij, med katere spada socialno podjetje.

Socialno podjetje v posebni razpredelnici, ki ima obliko bilance stanja in je sestavni del letnega poročila, izkaže ločeno podatke za:

- dejavnost socialnega podjetništva;
- druge dejavnosti.

h) Obliki izkaza poslovnega izida in izkaza denarnih tokov

35.28. Socialno podjetje ne uporablja posebne oblike izkaza poslovnega izida, ampak obliko izkaza poslovnega izida, ki jo določa Slovenski računovodski standard, ki velja za pravnoorganizacijske oblike, med katere spada socialno podjetje.

35.29. Socialno podjetje v posebni razpredelnici, ki ima obliko izkaza poslovnega izida in je sestavni del letnega poročila, izkaže ločeno podatke za:

- dejavnost socialnega podjetništva;
- druge dejavnosti.

35.30. Če mora socialno podjetje glede na pravnoorganizacijsko obliko sestaviti izkaz denarnih tokov, v posebni razpredelnici, ki ima obliko izkaza denarnih tokov in je sestavni del letnega poročila, izkaže ločeno podatke za:

- dejavnost socialnega podjetništva;
- druge dejavnosti.

i) Letno poročilo ter vrste in vsebina posebnih razkritij in pojasnil k računovodskim izkazom

35.31. Letno poročilo socialnega podjetja vsebuje poleg vsebine in razkritij, predpisanih z zakonom, ki ureja pravno organiziranost posamezne pravnoorganizacijske oblike socialnega podjetja, še:

- a) preglednico gibanja in stanja prejetih olajšav in/ali spodbud iz javnih sredstev po zakonu, ki ureja socialno podjetje;

tništvo, in/ali drugih državnih podpor za dejavnost socialnega podjetništva po njihovih vrstah, in sicer:

- začetno stanje ali neporabljen del iz preteklih let,
- povečanja v obračunskem obdobju,
- porabo v obračunskem obdobju po namenih,
- končno stanje v obračunskem obdobju;

b) vsebinsko in strokovno utemeljena sodila, v skladu s katerimi so na posamezne dejavnosti razporejena sredstva in obveznosti do njihovih virov;

c) vsebinsko in strokovno utemeljena sodila, ki jih uporablja za razporejanje posrednih stroškov in odhodkov na posamezne dejavnosti oziroma poslovnoizidna mesta;

č) vsebinsko in strokovno utemeljena sodila za razporeditev prihodkov na tiste iz dejavnosti socialnega podjetništva in na tiste iz drugih dejavnosti;

d) prikaz razporeditve pozitivnega (čistega) poslovnega izida po posameznih namenih, kot jih določa zakon, ki ureja socialno podjetništvo;

e) prikaz pokrivanja negativnega (čistega) poslovnega izida;

f) povprečno število zaposlenih, ki so bili v socialnem podjetju najmanj devet mesecev v letu, in povprečno število prostovoljcev v socialnem podjetju v primerjalnem obračunskem obdobju;

g) povprečno število zaposlenih, ki so bili v socialnem podjetju najmanj devet mesecev v letu, in povprečno število prostovoljcev v obračunskem obdobju ter zmanjšanje ali povečanje števila zaposlenih in števila prostovoljcev v tekočem letu v dejavnosti socialnega podjetništva;

h) povprečno število zaposlenih, ki so bili v socialnem podjetju najmanj devet mesecev v letu, in število prostovoljcev v obračunskem obdobju ter zmanjšanje ali povečanje števila zaposlenih v tekočem letu v dejavnostih pod posebnimi pogoji zaposlovanja;

i) izjavo, da je socialno podjetje v aktu o ustanovitvi ali notranjem aktu uredilo podrobnejša pravila vodenja poslovnih knjig ter vsebinsko in strokovno utemeljena sodila iz točk b), c) in č) tega člena z navedbo datuma sprejetja teh sodil.

C. Opredelitev ključnih pojmov

35.32. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Socialno podjetje je tista organizacija, ki je po zakonu pridobila ta status.

b) Olajšave in/ali spodbude iz javnih sredstev so podpore vseh oblik, ki jih socialno podjetje prejema na podlagi Zakona o socialnem podjetništvu ali drugih predpisov za opravljanje dejavnosti socialnega podjetništva ali drugih dejavnosti.

Č. Pojasnila

35.33. Lastna vira sredstev sta:

- kapital ali ustanovitveni vložek in
- čisti poslovni izid.

35.34. Poimenovanje poslovnega izida socialnega podjetja je odvisno od njegove organizacijske oblike ter je razlika med vsemi prihodki in vsemi odhodki socialnega podjetja. Poslovni izid je lahko pozitiven ali negativen.

35.35. Poimenovanje čistega poslovnega izida socialnega podjetja je odvisno od njegove organizacijske oblike. Ugotovi se tako, da je poslovni izid iz SRS-ja 35.34 zmanjšan za morebitne davke, obračunane v breme tega poslovnega izida.

35.36. Socialno podjetje določi pravila vodenja poslovnih knjig in sestavitve računovodskih izkazov socialnega podjetja, pravila za sestavo letnega poročila ter vsebinsko in strokovno utemeljena sodila za razporejanje sredstev in obveznosti do

virov sredstev, prihodkov, odhodkov, stroškov in izdatkov na dejavnosti socialnega podjetništva in druge dejavnosti v svojem aktu.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

35.37. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Socialna podjetja, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati 1. januarja 2024, preostala socialna podjetja pa prvo poslovno leto, ki se začne po tem datumu.

Socialna podjetja z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 35 (2016) – *Računovodske rešitve v socialnih podjetjih*.

Slovenski računovodski standard 39 (2024) RAČUNOVODSKE REŠITVE V ORGANIZACIJAH V STEČAJU ALI PRISILNEM PRENEHANJU

A. Uvod

Ta standard obravnava posebnosti računovodskih rešitev v organizacijah v stečaju ali prisilnem prenehanju ter sestavlja računovodskih izkazov zanje.

Ta standard ureja pravila sestavljanja otvoritvene bilance stanja organizacije v stečaju ali prisilnem prenehanju (odslej otvoritvena bilanca), vrednotenja in merjenja računovodskih postavk v času stečajnega postopka ali postopka prisilnega prenehanja (odslej postopek), vodenja poslovnih knjig v času postopka, sestavljanja zaključne bilance stanja organizacije v stečaju ali prisilnem prenehanju (odslej zaključna bilanca) ter hrambe dokumentacije po zaključku postopka.

Po tem standardu veljajo za organizacije v stečaju ali prisilnem prenehanju tiste organizacije, za katere je bil na podlagi zakona uradno začel postopek stečaja ali prisilnega prenehanja. Ta standard se ne uporablja za organizacije, ki prenehajo na podlagi predpisov o prostovoljnem prenehanju po skrajšanem postopku ali po postopku redne likvidacije.

Kadar s tem standardom niso predvidene posebne računovodske rešitve za organizacije v stečaju ali prisilnem prenehanju, se smiselno uporabljajo Uvod v Slovenske računovodske standarde in Okvir SRS-jev ter Slovenski računovodski standardi (SRS) od 1 do 17 in od 20 do 23. Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvijo ključnih pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) ter Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev (2024).

B. Standard

a) Posebnosti vrednotenja in merjenja računovodskih postavk v otvoritveni bilanci

39.1. Na dan pred začetkom postopka sestavi organizacija računovodske izkaze v skladu z Uvodom v Slovenske računovodske standarde in Okvirom SRS-jev ter s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) od 1 do 17 in od 20 do 23.

39.2. Na dan začetka postopka opiše organizacija vsa sredstva in obveznosti do njihovih virov ter sestavi otvoritveno bilanco ob upoštevanju pravil vrednotenja in merjenja računovodskih postavk v skladu s tem standardom.

Organizacija sestavi otvoritveno bilanco najkasneje v 4 mesecih od začetka postopka.

39.3. Organizacija pojasni pomembnejše razlike med bilanco stanja, sestavljeno na dan pred začetkom postopka, in otvoritveno bilanco v prilogi k otvoritveni bilanci.

b) Vrednotenje, merjenje in izkazovanje sredstev in obveznosti do njihovih virov v otvoritveni bilanci

39.4. Neopredmetena sredstva se v otvoritveni bilanci stanja ovrednotijo po ocenjeni tržni vrednosti ob predpostavki prisilne prodaje.

Naložbe v koncesije, patente, licence, blagovne znamke in podobne pravice se izkažejo le, če jih je mogoče prodati.

V otvoritveni bilanci stanja se ne izkažejo neopredmetena sredstva, ki obsegajo:

- dolgoročno razmejene stroške razvijanja;
- naložbe v dobro ime;
- druge neiztržljive dolgoročno razmejene postavke.

39.5. Opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe, oprema, osnovna čreda in večletni nasadi) in naložbene nepremičnine se v otvoritveni bilanci ovrednotijo po ocenjeni tržni vrednosti ob predpostavki prisilne prodaje.

Posebej se izkažejo tudi opredmetena osnovna sredstva, pridobljena z najemom.

39.6. Dolgoročne finančne naložbe se izkažejo kot kratkoročne finančne naložbe.

39.7. Finančne naložbe v kapital drugih organizacij se ovrednotijo po tržni oziroma čisti iztržljivi vrednosti.

Dana posojila, depoziti in varščine se ovrednotijo po pogodbeni ali čisti iztržljivi vrednosti. V plačilo nezapadle finančne naložbe, ki se ne obrestujejo, se ovrednotijo po diskontirani vrednosti na dan začetka postopka.

Odkupljene lastne delnice oziroma deleži se ne izkažejo. Terjatve za neplačani vpisani kapital se izkažejo po pogodbeni vrednosti.

39.8. Finančne naložbe v tujih valutah se preračunajo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan začetka postopka.

39.9. Zaloge surovin in materiala, drobnega inventarja in embalaže, nedokončane proizvodnje, gotovih proizvodov in trgovskega blaga se v otvoritveni bilanci ovrednotijo po čisti iztržljivi vrednosti, razen tistih, ki jih bo organizacija uporabila pri morebitnem nadaljevanju proizvodnje. Te se ovrednotijo po SRS-ju 4 – *Zaloge*.

39.10. Dolgoročne terjatve iz poslovanja in financiranja se prenesejo na konte kratkoročnih terjatev iz poslovanja in financiranja.

39.11. Terjatve se ovrednotijo po pogodbeni ali čisti iztržljivi vrednosti.

V plačilo nezapadle terjatve, ki se ne obrestujejo, se ovrednotijo po diskontirani vrednosti na dan začetka postopka.

39.12. Terjatve v tujih valutah se preračunajo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan začetka postopka.

39.13. Gotovina v blagajnah ter dobroimetja na računih v bankah in drugih finančnih institucijah se v otvoritveni bilanci izkažejo kot denarna sredstva.

Denarna sredstva v tujih valutah se preračunajo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan začetka postopka.

39.14. Neiztržljivi kratkoročni odloženi stroški oziroma kratkoročno odloženi odhodki se v otvoritveni bilanci ne izkažejo. Vrednotnice in drugi iztržljivi kratkoročno odloženi stroški oziroma kratkoročno odloženi odhodki se ovrednotijo po čisti iztržljivi vrednosti na dan začetka postopka.

39.15. Organizacija posebej razkrije vsa sredstva, ki so obremenjena s stranskimi pravicami tretjih strank.

Terjatve in obveznosti, ki po zakonu, ki ureja insolventne postopke, veljajo za pobotane na dan začetka postopka, se v otvoritveni bilanci stanja ne izkažejo.

39.16. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve se v otvoritveni bilanci ne izkažejo. Izkažejo se le morebitne obveznosti, ki so na njihovi podlagi že nastale do začetka postopka, ali pa je gotovo, da bodo nastale med postopkom. Takšne obveznosti se izkažejo kot kratkoročne.

39.17. Dolgoročne obveznosti iz financiranja in iz poslovanja se prenesejo na konte kratkoročnih obveznosti iz financiranja in poslovanja.

39.18. Ločeno se izkažejo obveznosti do upnikov prednostnih, podrejenih in navadnih terjatev, ločitvenih upnikov in izločitvenih upnikov ter obveznosti do upnikov, pobotane v času postopka.

Prijavljene terjatve upnikov, ki so prerekanе, in že nastale obveznosti iz stroškov postopka se izkažejo posebej.

Posebej se izkažejo obveznosti do upnikov za terjatve, povezane z razveznim pogojem.

39.19. Obveznosti se izkažejo v zneskih, ki so usklajeni z zneski prijavljenih terjatev upnikov. Obveznosti, ki do sestavitve otvoritvene bilance še niso usklajene s prijavljenimi terjatvami upnikov, ter obveznosti, ki jih po zakonu, ki ureja insolventne postopke, ni treba prijaviti, se izkažejo v vrednostih, ki jih ugotovi stečajni upravitelj.

Obveznosti do upnikov, ki svojih terjatev ne prijavijo pravočasno, se ne izkažejo.

39.20. Obveznosti v tujih valutah se preračunajo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan začetka postopka.

39.21. V plačilo nezapadle obveznosti iz financiranja in poslovanja, ki se ne obrestujejo, se ovrednotijo po diskontirani vrednosti.

c) Obveznosti do lastnikov

39.22. Pozitivna razlika med sredstvi in obveznostmi do njihovih virov se v otvoritveni bilanci izkaže kot obveznost do lastnikov, negativna razlika pa kot presežek obveznosti nad sredstvi v aktivni bilanci stanja.

č) Posebnosti vrednotenja in merjenja računovodskih postavk med postopkom

39.23. Med postopkom vodi organizacija poslovne knjige in sestavlja računovodske izkaze v skladu s tem standardom in ob upoštevanju posameznih SRS-jev, ki urejajo gospodarske kategorije (Standardi I).

39.24. Zaloge, uporabljene za dokončanje proizvodnje ali proizvodnjo med postopkom, se vrednotijo po SRS-ju 4 – *Zaloge*.

39.25. Terjatve, nastale med postopkom, se izkažejo posebej, ovrednotene po SRS-ju 5 – *Terjatve*.

39.26. Finančne naložbe, nastale med postopkom, se izkažejo posebej, ovrednotene po SRS-ju 3 – *Finančne naložbe*.

39.27. Obveznosti, nastale med postopkom, se izkažejo posebej, ovrednotene po SRS-ju 9 – *Dolgovi*.

V plačilo nezapadle obveznosti iz financiranja, ki se ne obrestujejo in so bile v otvoritveni bilanci ovrednotene po diskontirani vrednosti, se ovrednotijo v skladu z zakonom, ki ureja insolventne postopke.

39.28. Obveznosti za obresti od obveznosti iz financiranja in poslovanja, izkazanih v otvoritveni bilanci, se izkažejo v skladu z zakonom, ki ureja insolventne postopke.

d) Posebnosti amortiziranja in prevrednotenja

39.29. Med postopkom se amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev, naložbenih nepremičnin in neopredmetenih sredstev praviloma ne obračunava.

Kadar se med postopkom proizvodnje nadaljuje, lahko pristojno sodišče na predlog stečajnega upravitelja odloči, da se opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva, ki sodelujejo v proizvodjalnem procesu, amortizirajo ter prevrednotijo zaradi oslabitve v skladu s SRS-jem 1 – *Opredmetena osnovna sredstva* in SRS-jem 2 – *Neopredmetena sredstva*.

39.30. Med postopkom se sredstva, razen izjem iz SRS-ja 39.29, praviloma ne prevrednotujejo.

e) **Uporaba kontnega okvira**

39.31. Organizacija vodi poslovne knjige po predpisanem Enotnem kontnem okviru za gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike, zadruga, nepridobitne organizacije – pravne osebe zasebnega prava ter društva in invalidske organizacije, ne uporablja pa naslednjih skupin kontov in razreda, predpisanih v njem:

- 06 – Dolgoročne finančne naložbe razen posojil
 - 07 – Dolgoročno dana posojila in terjatve za nevplačani vpoklicani kapital
 - 08 – Dolgoročne poslovne terjatve
 - 29 – Kratkoročne pasivne časovne razmejitev
 - 75 – Drugi finančni odhodki in ostali odhodki
 - 78 – Drugi finančni prihodki in ostali prihodki
 - RAZRED 9 – Kapital, dolgoročne obveznosti in rezervacije
- Organizacija pa dodatno uporablja naslednje skupine kontov:
- 09 – Presežek obveznosti nad sredstvi
 - 75 – Čisti odhodki za udenarjenje premoženja in drugi odhodki
 - 78 – Čisti prihodki od udenarjenja premoženja in drugi prihodki
 - 80 – Dobiček ali izguba, ugotovljen/a med postopkom
 - 81 – Prenos dobička ali izgube, ugotovljene/ga med postopkom
 - 90 – Obveznosti do lastnikov
 - 91 – Obveznosti do upnikov z izločitveno pravico
 - 92 – Obveznosti do upnikov z ločitveno pravico
 - 93 – Obveznosti do zaposlenih, ki se poravnajo kot stroški postopka
 - 94 – Obveznosti za prerekanе terjatve
 - 95 – Obveznosti do upnikov navadnih terjatev
 - 96 – Obveznosti do upnikov prednostnih terjatev
 - 97 – Obveznosti do upnikov podrejenih terjatev
 - 98 – Obveznosti do pogojnih terjatev
 - 99 – Obveznosti za stroške postopka

39.32. Organizacija lahko sama oblikuje kontni načrt za svoje potrebe ter predpisane skupine kontov razširi na različne (analitične) tri- in večmestne konte.

39.33. Stroški, odhodki in izdatki, ki nastanejo med postopkom, se izkažejo v skladu s SRS-jem 12 – *Stroški materiala in storitev*, SRS-jem 13 – *Stroški dela in stroški povračil*, SRS-jem 14 – *Odhodki* in SRS-jem 15 – *Prihodki*. Pri tem je treba upoštevati dve posebnosti:

– Pozitivna razlika med vrednostjo udenarjenega premoženja in njegovo vrednostjo, izkazano v otvoritveni bilanci, se izkaže kot čisti prihodek od udenarjenja tega premoženja, negativna razlika med njima pa kot čisti odhodek za udenarjenje tega premoženja.

– Izid poslovanja med postopkom je dobiček ali izguba, nastal/a v času postopka; ta izid neposredno poveča ali zmanjša v otvoritveni bilanci izkazane obveznosti do lastnikov oziroma presežek obveznosti nad sredstvi.

f) **Sestavljanje računovodskih izkazov med postopkom in po njem**

39.34. Organizacija sestavlja bilanco stanja ter izkaz poslovnega izida in udenarjenja premoženja najmanj vsake 3 mesece, pogosteje pa, če to zahteva pristojno sodišče ali drug organ, pooblaščen z zakonom, ki ureja insolventne postopke. Organizacija, ki ji pristojno sodišče dovoli nadaljevanje proizvodnje in opravljanje drugih sprotnih poslov, sestavlja mesečno bilanco stanja, mesečni izkaz poslovnega izida in udenarjenja premoženja ter mesečni izkaz denarnih tokov do 10. v tekočem mesecu po stanju na zadnji dan prejšnjega meseca. Organizacija sestavi zaključno bilanco, izkaz poslovnega izida in udenarjenja premoženja ter izkaz denarnih tokov na dan, ko so končana vsa opravila iz postopka.

g) **Oblika bilance stanja**

39.35. Organizacija sestavi bilanco stanja, ki vsebuje vsaj naslednje postavke:

Sredstva**I. Neopredmetena sredstva**

1. Koncesije, patenti, licence, blagovne znamke in podobne pravice

2. Predujmi za neopredmetena sredstva

II. Opredmetena osnovna sredstva in naložbene nepremičnine

1. Zemljišča

2. Zgradbe

3. Proizvajalna oprema

4. Druga oprema

5. Osnovna čreda

6. Večletni nasadi

7. Opredmetena osnovna sredstva v gradnji oziroma izdelavi

8. Predujmi za opredmetena osnovna sredstva

9. Pravica do uporabe sredstev v najemu

III. Zaloge

1. Material

2. Nedokončana proizvodnja

3. Proizvodi in trgovsko blago

4. Predujmi za zaloge

IV. Terjatve, nastale do začetka postopka

1. Terjatve do kupcev

2. Terjatve za nevplačani vpisani kapital

3. Druge terjatve

4. Varščine

5. Terjatve, pobotane v času postopka

V. Terjatve, nastale v času postopka

1. Terjatve do kupcev

2. Druge terjatve

3. Varščine

VI. Finančne naložbe

1. Za prodajo kupljeni deleži in delnice

2. Dana posojila

3. Druge finančne naložbe

VII. Finančne naložbe, nastale v času postopka

1. Za prodajo kupljeni deleži in delnice

2. Dana posojila

3. Druge finančne naložbe

VIII. Denarna sredstva

1. Gotovina v blagajni in prejeti čeki

2. Denarna sredstva v banki

IX. Presežek obveznosti nad sredstvi**IX. Zabilančna sredstva****Obveznosti do virov sredstev**

A. Obveznosti do lastnikov

B. Obveznosti do upnikov z izločitveno pravico

C. Obveznosti do upnikov z ločitveno pravico

Č. Obveznosti do zaposlenih, ki se poravnajo kot stroški postopka

D. Obveznosti za prerekanе terjatve

E. Obveznosti do upnikov navadnih terjatev

F. Obveznosti do upnikov prednostnih terjatev

G. Obveznosti do upnikov podrejenih terjatev

H. Obveznosti do pogojnih terjatev

I. Obveznosti, pobotane v času postopka

J. Obveznosti iz financiranja, nastale v času postopka

1. Dobljena posojila

2. Izdani vrednostni papirji

3. Druge obveznosti iz financiranja

K. Obveznosti iz poslovanja, nastale v času postopka

1. Obveznosti do dobaviteljev

2. Obveznosti do zaposlenih

3. Obveznosti do države

4. Obveznosti za predujme
 5. Druge obveznosti iz poslovanja
 - L. Obveznosti za stroške vodenja postopka
 1. Obveznosti za stroške nagrad upravitelju postopka
 2. Obveznosti za druge stroške postopka
 - M. Zabılančne obveznosti do virov sredstev
- Organizacija posebej razkrije vsa sredstva, ki so obremenjena s stranskimi pravicami tretjih strank.

h) Oblika izkaza poslovnega izida in udenarjenja premoženja med postopkom

39.36. Organizacija sestavi izkaz poslovnega izida in udenarjenja premoženja med postopkom. Vsebuje vsaj naslednje postavke:

- A. Čisti prihodki od prodaje v času postopka
- ± B. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje
- + C. Vrednost usredstvenih (aktiviranih) lastnih proizvodov in/ali storitev
- + Č. Drugi poslovni prihodki
- = D. Kosmati donos iz poslovanja organizacije**
- E. Stroški blaga, materiala in storitev
 1. Nabavna vrednost prodanega blaga
 2. Stroški materiala
 3. Stroški storitev
- F. Stroški dela med postopkom
 1. Stroški plač zaposlenih
 2. Stroški socialnega in pokojninskega zavarovanja zaposlenih
 3. Drugi stroški dela
- G. Amortizacija
- H. Odpisi in slabitve sredstev
- = I. Poslovni izid iz poslovanja organizacije**
- + J. Prihodki od udeležbe v dobičku
- + K. Prihodki od obresti in drugi prihodki od financiranja
- L. Stroški obresti in drugi odhodki za financiranje
- = M. Poslovni izid iz rednega delovanja**
- + N. Čisti prihodki/odhodki od udenarjenja terjatev iz otvoritvene bilance
- + O. Čisti prihodki/odhodki od udenarjenja finančnih naložb iz otvoritvene bilance
- + P. Čisti prihodki/odhodki od udenarjenja zalog iz otvoritvene bilance
- + R. Čisti prihodki/odhodki od udenarjenja neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev ter naložbenih nepremičnin iz otvoritvene bilance
- + S. Drugi čisti prihodki/odhodki od udenarjenja sredstev iz otvoritvene bilance
 - Š. Stroški postopka
 1. Stroški nagrad upravitelju
 2. Drugi stroški postopka
- = T. Poslovni izid, nastal med postopkom**
- U. Davek iz dobička
- = V. Čisti poslovni izid, nastal med postopkom**

i) Oblika izkaza denarnih tokov

39.37. Organizacija sestavi izkaz denarnih tokov, ki vsebuje vsaj naslednje postavke:

Začetno stanje denarnih sredstev

A. Prejemki pri udenarjenju premoženja

- Prejemki pri udenarjenju terjatev iz otvoritvene bilance
- Prejemki pri udenarjenju finančnih naložb iz otvoritvene bilance
- Prejemki pri udenarjenju zalog iz otvoritvene bilance
- Prejemki pri udenarjenju neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev ter naložbenih nepremičnin iz otvoritvene bilance
- Drugi prejemki pri udenarjenju sredstev iz otvoritvene bilance

B. Prejemki pri delovanju med postopkom

- Prejemki pri prodaji proizvodov in storitev, proizvedenih med postopkom
- Prejemki od obresti in drugi prejemki pri investiranju
- Drugi prejemki pri poslovanju med postopkom

C. Razpoložljiva denarna sredstva (A + B)

Č. Izdatki pri delovanju med postopkom

- Izdatki za nakupe materiala in storitev med postopkom
- Izdatki za plače in druge stroške dela
- Izdatki za dajatve
- Izdatki za obresti in druge odhodke za financiranje

D. Izdatki v zvezi s postopkom

- Izdatki za nagrade upravitelju
- Drugi izdatki v zvezi s postopkom

E. Razpoložljiva denarna sredstva za poplačilo upnikov (C – Č – D)

- Izdatki za izplačila obveznosti iz otvoritvene bilance, ki se poravnajo kot stroški postopka
- Izdatki za izplačila upnikom z ločitveno pravico
- Izdatki za izplačila upnikom prednostnih terjatev
- Izdatki za izplačila upnikom navadnih terjatev
- Izdatki za izplačila upnikom podrejenih terjatev

F. Končno stanje denarnih sredstev

j) Hramba računovodskih izkazov, knjigovodskih listin in druge dokumentacije

39.38. Organizacija hrani računovodske izkaze, knjigovodske listine in drugo dokumentacijo iz obdobja pred uvedbo postopka na način in v rokih, določenih s predpisi.

39.39. Po zaključku postopka se računovodski izkazi, knjigovodske listine in druga dokumentacija hranijo pri organizaciji, pooblaščenici z zakonom, ali organizaciji, registrirani za opravljanje storitev arhiviranja, v naslednjih rokih:

- letna poročila pred uvedbo postopka, otvoritvena bilanca in zaključna bilanca trajno;
 - glavna knjiga, pomožne poslovne knjige in dnevnik 5 let po zaključku postopka;
 - končni obračuni plač zaposlenih in izplačilne liste za obdobja, za katera ni končnih obračunov plač, 5 let po zaključku postopka;
 - vmesni računovodski izkazi leto dni po zaključku postopka;
 - knjigovodske listine, na podlagi katerih se knjiži, in z zakonom predpisane listine leto dni po zaključku postopka;
 - knjigovodske listine plačilnega prometa v pooblaščenih finančnih institucijah 6 mesecev po zaključku postopka;
 - prodajni kontrolni bloki, pomožni obračuni in podobne knjigovodske listine 6 mesecev po zaključku postopka.
- Po preteku roka hrambe se računovodski izkazi, knjigovodske listine in druga dokumentacija komisijsko uničijo.
- Stroški hrambe bremenijo stečajno maso oziroma premoženje organizacije v prisilnem prenehanju.

39.40. Organizacija, pooblaščenica z zakonom, ali organizacija, registrirana za opravljanje storitev arhiviranja, mora podatke, ki jih hrani, dati na razpolago vsem, ki izkažejo pravni interes (Finančni upravi Republike Slovenije, Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, nekdanjim zaposlenim, upnikom in drugim), ter za nadomestilo dejanskih stroškov izdati tudi prepis zahtevanih podatkov.

C. Opredelitev ključnih pojmov

39.41. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in opredeliti.

a) Ocenjena tržna vrednost ob predpostavki prisilne prodaje sredstev je ocenjena vrednost sredstev, ki jo ugotovi stečajni upravitelj. Stečajni upravitelj lahko za ocenitev tržne

vrednosti sredstev ob predpostavki prisilne prodaje pooblasti pooblaščenega ocenjevalca vrednosti sredstev.

b) Prisilna prodaja se pogosto izvaja v okoliščinah, v katerih je prodajalec prisiljen prodati, zato ustrezno obdobje trženja ni mogoče. Cena, ki bi jo v takih okoliščinah lahko dosegli, bo odvisna od narave pritiska na prodajalca in od razlogov, zakaj ustrezno trženje ni mogoče.

c) Tržna vrednost finančne naložbe je vrednost te naložbe, po kateri jo je mogoče prodati na dan začetka postopka.

č) Čista iztržljiva vrednost naložb, zalog in terjatev je ocenjena prodajna vrednost, po kateri je naložbe, zaloge in terjatve mogoče prodati oziroma udenariti, znižana za stroške prodaje oziroma udenarjenja.

d) Obveznosti do lastnikov so obveznosti, ki se poravnajo iz sredstev, ki ostanejo po popolnem poplačilu upnikov in poravnavi stroškov postopka.

e) Ločitveni upniki so upniki, ki imajo pravico do posebnega poplačila iz premoženja stečajnega dolžnika (zastavno pravico, pravico do poplačila, pridržno pravico /retencijsko pravico/ in druge ločitvene pravice), kot je določena v zakonu, ki ureja insolventne postopke.

f) Izločitveni upniki so upniki, ki imajo na podlagi izločitvene pravice pravico izločiti iz premoženja stvari, ki ne pripadajo stečajnemu dolžniku, kot je določena v zakonu, ki ureja insolventne postopke.

Č. Pojasnili

39.42. Organizacija sestavlja obračunske računovodske izkaze, določene s tem standardom. Pristojno sodišče pa lahko določi, da organizacija sestavlja tudi predračunske računovodske izkaze, ki so razčlenjeni enako kot obračunski.

39.43. Ocenjeno čisto tržno vrednost sredstev organizacije ob predpostavki prisilne prodaje lahko razumemo tudi kot ocenjeno vrednost čistih prejemkov denarja, doseženih v postopku z udenarjenjem sredstev organizacije. Odvisna je od tržne vrednosti sredstev, stopnje uresničitve te vrednosti, neposrednih in posrednih stroškov postopka, časa udenarjenja ter diskontne stopnje zaradi odloga udenarjenja sredstev; vse z upoštevanjem predpostavke prisilne prodaje.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

39.44. Ta standard je sprejel Strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 15. novembra 2023. K njemu sta dala soglasje minister, pristojen za finance, in minister, pristojen za gospodarstvo. Uporablja se za organizacije v stečaju ali prisilnem prenehanju, za katere se postopek začne po 1. januarju 2024.

Organizacije z dnem začetka uporabe tega standarda prenehajo uporabljati SRS 39 (2016) – *Računovodske rešitve v organizacijah v stečaju ali likvidaciji*.

Št. 1/23

Ljubljana, dne 15. novembra 2023

Dr. Samo Javornik
Slovenski inštitut za revizijo
Predsednik strokovnega sveta

3898. Spremembe enotnega kontnega okvira za gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike, zadruga, nepridobitne organizacije – pravne osebe zasebnega prava ter društva in invalidske organizacije

Na podlagi 9. in 11. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS, št. 65/08, 63/13, 84/18 in 115/21), 54. in 73. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno pre-

čiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-10 in 75/23), tretjega odstavka 41.a člena Zakona o zadrugah (Uradni list RS, št. 97/09 – uradno prečiščeno besedilo in 121/21) in šestega odstavka 26. člena Zakona o družtvih (Uradni list RS, št. 6/06 – uradno prečiščeno besedilo 21/18) je Slovenski inštitut za revizijo sprejel

SPREMEMBE ENOTNEGA KONTNEGA OKVIRA

za gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike, zadruga, nepridobitne organizacije – pravne osebe zasebnega prava ter društva in invalidske organizacije (Uradni list RS, št. 107/15 in 1/16)

V skupini 13 se za besedama »neopredmetena sredstva« dodata besedilo »naložbene nepremičnine« in vejica.

V razredu 6 se brišeta beseda »storitev« in vejica.

V skupini 60 se v naslovu brišeta besedi »in storitve«. V besedilu se brišeta besedni zvezi »in storitve« in »in storitev«.

V skupini 70 se brišeta besedi »in storitev«, za besedami »drugi poslovni odhodki« se dodata vejica in besedilo »vključno z odhodki iz vrednotenja bioloških sredstev in pospravitve kmetijskih pridelkov«.

V oddelku Veljavnost se datum »11. decembra 2015« nadomesti z datumom »15. novembra 2023«. Za zvezo »1. januarja« se letnica »2016« nadomesti z letnico »2024«.

V zadnjem stavku se nadomesti besedilo »78/12« s »107/15 in 1/16«.

Št. 2/23

Ljubljana, dne 15. novembra 2023

Dr. Samo Javornik
Slovenski inštitut za revizijo
Predsednik strokovnega sveta

3899. Aneks št. 3 h Kolektivni pogodbi premogovništva Slovenije

Na podlagi Zakona o kolektivnih pogodbah (Uradni list RS, št. 43/06) kot stranka na strani delodajalcev:

– Energetska zbornica Slovenije, Dimičeva 13, 1000 Ljubljana, ki jo zastopa predsednik Aleksander Mervar, in kot stranka na strani delojemalcev:

– Sindikat pridobivanja energetskih surovin Slovenije (SPESS), Partizanska cesta 78, 3320 Velenje, ki ga zastopa Peter Bršek, sklepata

ANEKS ŠT. 3

h Kolektivni pogodbi premogovništva Slovenije (Uradni list RS, št. 32/19 in nasl.)

1. člen

Ta aneks se sklepa zaradi spremembe besedila o jubilejni nagradi, najnižjih mesečnih osnovnih plačah in nadomestilu deputata.

2. člen

Stranki se s tem aneksom dogovorita:
– besedilo prvega odstavka 103. člena Kolektivne pogodbe Premogovništva Slovenije se s 1. 1. 2024 spremeni tako, da se besedilo »v premogovništvu za preteklo leto:« nadomesti z besedilom:

»za preteklo leto v družbi, ki je izmed vseh družb sodeljeno koncesijo za opravljanje premogovniške dejavnosti v preteklem koledarskem letu izkazala najvišji promet na letni ravni:«

– besedilo Tarifne priloge h Kolektivni pogodbi premogovništva Slovenije se v prvem odstavku točke I »Najnižje osnovne plače« spremeni tako, da se besedilo prvega odstavka nadomesti z besedilom:

»(1) Najnižje mesečne osnovne plače za poln delovni čas, za 40-urni delovni teden in za posamezne tarifne razrede v dejavnosti, ki jo navaja ta kolektivna pogodba, se s 1. 12. 2023 zvišajo za 6,4 % in znašajo:

Tarifni razred	Osnovna mesečna bruto plača
I.	704,09 EUR
II.	844,91 EUR
III.	929,40 EUR
IV.	1.091,34 EUR
V.	1.232,16 EUR
VI.	1.492,68 EUR
VII.	1.908,09 EUR
VIII.	2.569,94 EUR
IX.	3.060,69 EUR

«

– besedilo Tarifne priloge h Kolektivni pogodbi premogovništva Slovenije se v drugem odstavku točke II. b »Nadomestilo deputata« spremeni tako, da se besedilo drugega odstavka nadomesti z besedilom:

»Nadomestilo deputata lahko delodajalec v soglasju z reprezentativnim sindikatom pri delodajalcu od 1. 1. 2024 dalje izplača v nižjem znesku, vendar ne manj od 120 EUR bruto na zaposlenega letno, ki se izplačuje mesečno po dvanajstih. Razlika do višine iz predhodnega odstavka se izplača po določilih veljavnega Splošnega akta o plačah oziroma podjetniški kolektivni pogodbi v družbah, za katere velja ta kolektivna pogodba.«

3. člen

V ostalem delu se besedilo Kolektivne pogodbe premogovništva Slovenije s Tarifno prilogo ne spreminja.

Aneks prične veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Velenje in Ljubljana, dne 13. decembra 2023

Predstavniki delojemalcev:

Sindikat pridobivanja
energetskih surovin
Slovenije (SPESS)
Peter Bršek
predsednik

Predstavniki delodajalcev:

Energetska zbornica
Slovenije (ZDS)
Aleksander Mervar
predsednik

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je dne 14. 12. 2023 izdalo potrdilo št. 02047-14/2005-29 o tem, da je Aneks št. 3 h Kolektivni pogodbi premogovništva Slovenije vpisan v evidenco kolektivnih pogodb na podlagi 25. člena Zakona o kolektivnih pogodbah (Uradni list RS, št. 43/06 in 45/08 – ZARbit) pod zaporedno številko 27/6.

OBČINE**BOROVNICA****3900. Odlok o proračunu Občine Borovnica za leto 2024**

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE; v nadaljevanju ZLS), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US in 18/23 – ZDU-10; v nadaljevanju ZJF), Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE, 189/20 – ZFRO, 207/21 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljevanju ZFO-1) in 16. in 97. člena Statuta Občine Borovnica (Uradni list RS, št. 67/16 in 32/23) je Občinski svet Občine Borovnica na 7. redni seji dne 13. 12. 2023 sprejel

ODLOK**o proračunu Občine Borovnica za leto 2024****I. SPLOŠNA DOLOČBA**

1. člen

(vsebina odloka)

S tem odlokom se za Občino Borovnico za leto 2024 določajo proračun, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštev občine in javnega sektorja na ravni občine (v nadaljnjem besedilu: proračun).

II. VIŠINA SPLOŠNEGA DELA PRORAČUNA IN STRUKTURA POSEBNEGA DELA PRORAČUNA

2. člen

(sestava proračuna in višina splošnega dela proračuna)

V splošnem delu proračuna so prikazani prejemki in izdatki po ekonomski klasifikaciji do ravni kontov.

Splošni del proračuna se na ravni podskupin kontov določa v naslednjih zneskih:

KONTO	OPIS	PRP: 2024-2. obravnavna [1] v EUR
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	5.465.580
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	4.259.271
70	DAVČNI PRIHODKI (700+703+704+706)	3.589.810
700	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	3.228.722
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	316.582
704	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	44.506
706	DRUGI DAVKI	0
71	NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	669.461
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	546.751

711	TAKSE IN PRISTOJBINE	4.500
712	GLOBE IN DRUGE DENARNE KAZNI	20.150
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	2.000
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	96.060
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+721+722)	108.880
720	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	6.000
721	PRIHODKI OD PRODAJE ZALOG	0
722	PRIHODKI OD PRODAJE ZEMLJIŠČ IN NEOPREDMETENIH SREDSTEV	102.880
73	PREJETE DONACIJE (730+731)	0
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	0
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI (740+741)	1.097.429
740	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	365.764
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	731.664
78	PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE IN IZ DRUGIH DRŽAV (782+786+787)	0
782	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ STRUKTURNIH SKLADOV	0
786	OSTALA PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	0
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ IN IZ DRUGIH DRŽAV	0
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	6.719.775
40	TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+409)	1.581.638
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	315.228
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	58.579
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	1.078.335
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	105.013
409	REZERVE	24.483
41	TEKOČI TRANSFERI (410+411+412+413+414)	2.029.291
410	SUBVENCije	61.797
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	1.368.150

412	TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	163.539
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	435.806
414	TEKOČI TRANSFERI V TUJINO	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI (420)	2.922.876
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	2.922.876
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI (431+432)	185.970
431	INVESTICIJSKI TRANSFERI PRAVNIM IN FIZ. OSEBAM	73.060
432	INVESTICIJSKI TRANSFERI PRORAČUNSKIM UPORABNIKOM	112.910
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) (I.–II.)	-1.254.195
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
75 IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0
750	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0
751	PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0
752	KUPNINE IZ NASLOVA PRIVATIZACIJE	0
44 V.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441)	0
440	DANA POSOJILA	0
441	POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV IN FINANČNIH NALOŽB	0
VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.–V.)	0
C. RAČUN FINANCIRANJA		
50 VII.	ZADOLŽEVANJE (500)	836.000
500	DOMAČE ZADOLŽEVANJE	836.000
55 VIII.	ODPLAČILA DOLGA (550)	215.915
550	ODPLAČILA DOMAČEGA DOLGA	215.915
IX.	POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (III.+VI.+X.)=(I.+IV.+VII.)-(II.+V.+VIII.)	-634.111
X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.–VIII.)	620.085
XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+X.–IX.)	1.254.195
	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH OB KONCU PRETEKLEGA LETA	640.000
	– OD TEGA PRESEŽEK FINANČNE IZRAVNAVE IZ PRETEKLEGA LETA	0

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na podskupine kontov in konte, določene s predpisanim kontnim načrtom.

Posebni del proračuna do ravni proračunskih postavk – kontov in načrt razvojnih programov sta priložila k temu odloku in se objavita na spletni strani Občine Borovnica.

Načrt razvojnih programov sestavljajo projekti.

III. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

3. člen

(izvrševanje proračuna)

V tekočem letu se izvršuje proračun tekočega leta.

Proračun se izvršuje skladno z določbami zakona, ki ureja javne finance in podzakonskimi predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, in tega odloka.

Proračun se izvršuje na ravni proračunske postavke – konta.

Veljavni načrt razvojnih programov tekočega leta mora biti za tekoče leto usklajen z veljavnim proračunom.

Vsak izdatek iz proračuna mora imeti za podlago verodostojno knjigovodsko listino, s katero se izkazuje obveznost za plačilo. Pred izplačilom iz proračuna morajo vsako izplačilo preveriti in potrditi skrbniki proračunskih postavk.

Sredstva proračuna iz naslova tekočih transferov se neposrednim in posrednim proračunskim uporabnikom med letom praviloma dodeljujejo mesečno na podlagi zahtevkov, katerim je priložena zahtevana dokumentacija, sredstva iz naslova investicijskih transferov pa na podlagi zahtevkov, katerim je priložena finančna dokumentacija o izvršenih investicijah. Pri tem se upošteva zapadlost uporabnikovih obveznosti in likvidnostno stanje proračuna. Proračunski uporabniki so dolžni pri porabi proračunskih sredstev za nabavo blaga, oddajo gradenj in naročanje storitev upoštevati določila Zakona o javnih naročilih in Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ.

Za izvrševanje proračuna je odgovoren župan. Odredbodajalec proračuna je župan oziroma od njega pooblaščen osebe. Za zakonita in namenska izplačila in uporabo sredstev iz proračuna so odgovorni skrbniki proračunskih postavk, ki so določeni na podlagi posebnega sklepa župana.

Za zakonito in namensko uporabo proračunskih sredstev, ki so proračunskemu uporabniku razporejena iz proračuna, je odgovoren direktor oziroma predstojnik in računovodja pri posrednem proračunskem uporabniku.

Vsak izdatek iz proračuna mora imeti za podlago verodostojno knjigovodsko listino, s katero se izkazuje obveznost za plačilo. Pred izplačilom iz proračuna morajo vsako izplačilo preveriti in potrditi skrbniki proračunskih postavk.

4. člen

(namenski prihodki in odhodki proračuna)

Namenski prihodki proračuna so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF in prvem odstavku 80. člena ZJF, tudi:

- prihodki požarne takse po 59. členu Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO in 43/22), ki se uporablja za namene, določene v tem zakonu,
- prihodki od pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest,
- prihodki iz naslova podeljenih koncesij,
- prihodki, zbrani s plačili komunalnih prispevkov, ki se uporabljajo za gradnjo komunalne opreme,

- prihodki iz naslova sofinanciranja projektov,
- prispevki soinvestitorjev,
- prihodki od koncesijske dajatve od posebnih iger na srečo.

Če so namenski prejemki vplačani v proračun v nižjem obsegu kot so izkazani v proračunu, lahko proračunski uporabnik prevzema in plačuje obveznosti samo v višini dejansko vplačanih oziroma razpoložljivih sredstev. Namenska sredstva, ki niso porabljena v preteklem letu, se prenesejo v proračun za tekoče leto.

4.a člen

(rezervni stanovanjski sklad)

Na podlagi 41. člena Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVEtL, 57/08, 62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11, 40/12 – ZUJF, 14/17 – odl. US, 27/17, 59/19, 189/20 – ZFRO, 90/21, 18/23 – ZDU-10 in 77/23 – odl. US) in 119. člena Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02, 91/13 in 23/20), občina za posamezno večstanovanjsko stavbo, kjer ima v lasti stanovanja, v proračunu ločeno izkazuje namenska sredstva rezervnega sklada.

Sredstva rezervnega sklada je mogoče uporabiti samo za poravnavo stroškov vzdrževanja in potrebnih izboljšav ter za odplačevanje v te namene najetih posojil.

5. člen

(prerazporejanje pravic porabe)

Osnova za prerazporejanje pravic porabe je zadnji sprejeti proračun, sprememba proračuna ali rebalans proračuna. O prerazporeditvah pravic porabe občinskega finančnega načrta med proračunskimi uporabniki in področji proračunske porabe ter med glavnimi programi odloča župan, če nastanejo utemeljeni razlogi, če je na določenih postavkah manjša realizacija, na drugih pa potreba po dodatnih sredstvih ali če to narekuje dinamika izvajanja investicij. Župan odloča o prerazporeditvi sredstev med konti prihodkov.

Župan odloča o prerazporeditvi pravic porabe tudi v načrtu razvojnih programov in doda ali spremeni vire financiranja posameznih projektov.

Med izvrševanjem proračuna Občine Borovnica finančna služba lahko odpre nov konto, poveča obseg sredstev na kontu za izdatke, preimenuje oziroma poimensko uskladi naziv proračunske postavke, odpre novo proračunsko postavko v skladu s programsko klasifikacijo, če pri načrtovanju proračuna ni bilo mogoče predvideti prejemnika proračunskih sredstev ali načina izvedbe projekta, lahko samostojno prerazporeja med konti v okviru proračunske postavke oziroma projekta, če je to potrebno zaradi pravilnega knjiženja porabe sredstev.

Prerazporejanje sredstev med bilanco prihodkov in odhodkov, računom finančnih terjatev in naložb in računom financiranja ni dovoljeno.

Ne glede na navedeno v prejšnjem odstavku lahko župan prerazporedi sredstva za pokrivanje obveznosti iz občinskega dolga, stroškov, povezanih z zadolževanjem, in poroštev iz bilance prihodkov in odhodkov.

O prerazporeditvi sredstev iz prejšnjega odstavka župan obvesti občinski svet v 30 dneh.

Župan s poročilom o izvrševanju proračuna v mesecu avgustu in konec leta z zaključnim računom poroča občinskemu svetu o veljavnem proračunu za leto 2024, njegovi realizaciji in o izvršenih prerazporeditvah.

6. člen

(največji dovoljeni obseg prevzetih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let)

Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu za projekte, ki so vključeni v veljavni načrt razvojnih programov, odda javno naročilo za celotno vrednost projekta, če so zanj načrtovane

pravice porabe na proračunskih postavkah v sprejetem proračunu.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za investicijske odhodke in investicijske transfere lahko znaša do 100% pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika, za vsako od prihodnjih let.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za blago in storitve in za tekoče transfere, lahko znaša do 100% pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika.

Omejitve iz prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za prevzemanje obveznosti z najemnimi pogodbami, razen če na podlagi teh pogodb lastninska pravica preide oziroma lahko preide iz najemodajalca na najemnika, in prevzemanje obveznosti za pogodbe za dobavo elektrike, telefona, vode, komunalnih storitve in drugih storitev, potrebnih za operativno delovanje neposrednih uporabnikov ter prevzemanje obveznosti za pogodbe, ki se financirajo iz namenskih sredstev EU, namenskih sredstev finančnih mehanizmov in sredstev drugih donatorjev ter pripadajočih postavk slovenske udeležbe.

Prevzete obveznosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se načrtujejo v finančnem načrtu neposrednega uporabnika in načrtu razvojnih programov.

7. člen

(spremljanje in spreminjanje načrta razvojnih programov)

Neposredni uporabnik vodi evidenco projektov iz veljavnega načrta razvojnih programov.

Spremembe veljavnega načrta razvojnih programov so uvrstitev projektov v načrt razvojnih programov in druge spremembe projektov.

Neposredni uporabnik mora do 31. januarja tekočega leta oziroma v 30 dneh po uveljavitvi rebalansa proračuna uskladiti načrt razvojnih programov z veljavnim proračunom. Neusklajenost med veljavnim proračunom in veljavnim načrtom razvojnih programov je dopustna le v delih, kjer se projekti financirajo z namenskimi prejemki.

Po preteku roka iz prejšnjega odstavka o spremembi vrednosti veljavnih projektov do 20% izhodiščne vrednosti odloča župan. Občinski svet odloča o spremembi vrednosti projektov nad 20% izhodiščne vrednosti projektov.

Župan lahko spreminja nazive projektov, vrednosti projektov in vire financiranja v načrtu razvojnih programov za celotno obdobje upoštevajoč določbe prejšnjega odstavka tega člena.

Projekte, za katere se zaradi prenosa plačil v tekoče leto, zaključek financiranja prestavi iz predhodnega v tekoče leto, se lahko uvrstijo v načrt razvojnih programov tudi po uveljavitvi proračuna na podlagi sklepa župana.

Novi projekti se uvrstijo v načrt razvojnih programov na podlagi sklepa občinskega sveta.

Neglede na navedeno v prejšnjem odstavku tega člena, je župan v primeru, ko gre za sodelovanje na javnih razpisih in javnih pozivih ter pri ostalih oblikah pridobivanja sredstev, pooblaščen, da v postopkih priprave dokumentacije za investicijske projekte, s sklepom potrjuje dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP), predinvesticijsko zasnovo (PIZ), investicijski program (IP), novelacijo IP in vse ostale potrebne akta ter nov projekt v načrt razvojnih programov uvrsti s sklepom.

Poleg navedenega v prejšnjem odstavku je župan pooblaščen tudi za potrjevanje poenostavljene investicijske dokumentacije do mejne vrednosti projekta 200.000,00 evrov z DDV.

8. člen

(proračunski skladi)

Proračunski sklad:

1. proračunska rezerva, oblikovana po ZJF.

Proračunska rezerva se v letu 2024 oblikuje v višini 10.000,00 evrov. Na predlog za finance pristojnega organa občinske uprave odloča o uporabi sredstev proračunske re-

zerve za namene iz drugega odstavka 49. člena ZJF do višine 5.000,00 eurov župan in o tem s pisnimi poročili obvešča občinski svet.

Župan lahko poveča sredstva proračunske rezerve v kolikor je to potrebno, in sicer tako, da jih prenese z ustreznimi prerazporeditvami iz privarčevanih sredstev oziroma nerealiziranih postavk.

9. člen

(proračunska rezervacija)

Splošna proračunska rezervacija se v letu 2024 oblikuje v višini 10.000,00 evrov.

Sredstva splošne proračunske rezervacije se uporabljajo za nepredvidene namene, za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva, ali za namene, za katere se med letom izkaže, da niso zagotovljena sredstva v zadostnem obsegu, ker jih pri pripravi proračuna ni bilo mogoče načrtovati.

O uporabi sredstev splošne proračunske rezervacije odloča, na predlog za finance pristojnega organa občinske uprave, župan.

IV. POSEBNOSTI UPRAVLJANJA IN PRODAJE STVARNEGA IN FINANČNEGA PREMOŽENJA

10. člen

(odpis dolgov)

Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 77. člena ZJF, lahko župan v letu 2024 posameznemu dolžniku odpiše ali delno odpiše plačilo dolga v višini največ 5.000,00 evrov.

Kot dolg iz predhodnega odstavka se ne šteje dolg do občine iz naslova obveznih dajatev. Obseg sredstev se v primerih, ko dolg do posameznega dolžnika neposrednega uporabnika ne presega stroška dveh eurov, v poslovnih knjigah razknjiži in se v kvoto iz prvega odstavka tega člena ne všteva.

V. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV OBČINE IN JAVNEGA SEKTORJA

11. člen

(zadolževanje, poroštva, vračilo občinskega dolga, upravljanje s prostimi denarnimi sredstvi)

Če se zaradi neenakomernega pritekanja prihodkov izvrševanje proračuna ne more uravnovesiti, lahko župan v proračunskem letu 2024 odloči o najetju likvidnostnega posojila, vendar do višine 5% sprejetega proračuna. Ta omejitev ne velja za zadolžitve občine za sredstva sofinanciranja investicije iz proračuna Evropske unije, zanje se občina lahko likvidnostno zadolži največ do višine odobrenih sredstev. Občina lahko s črpanjem posojil pridobiva sredstva, potrebna za vračilo občinskega dolga pred njegovo dospelostjo, če se s tem: zmanjšajo stroški občinskega dolga ali izboljša struktura dolga na način, da se zniža izpostavljenost makroekonomskim in tržnim tveganjem. S prostimi denarnimi sredstvi na računih upravlja župan.

Občina Borovnica se lahko v letu 2024 dolgoročno zadolžili največ do višine 836.000,00 evrov, in sicer za investicije, predvidene v občinskem proračunu.

Poroštva občine za izpolnitev obveznosti javnih zavodov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je Občina Borovnica, v letu 2024 niso predvidena.

12. člen

(obseg zadolževanja posrednih uporabnikov občinskega proračuna, in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina ter pravnih oseb, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv na upravljanje)

Posredni proračunski uporabniki občinskega proračuna, javni gospodarski zavodi in javna podjetja, katerih usta-

noviteljica je občina ter druge pravne osebe, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, se lahko zadolžijo in izdajajo poroštva s soglasjem občine pod pogoji, ki jih določi občinski svet in če imajo te osebe zagotovljena sredstva za servisiranje dolga iz neproračunskih virov. Izdana soglasja se ne štejejo v največji obseg možnega zadolževanja občine.

V letu 2024 ni predvideno zadolževanje posrednih uporabnikov občinskega proračuna, in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina ter drugih pravnih oseb, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv na upravljanje

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

13. člen

(začasno zadrževanje izvrševanja proračuna)

Če se med proračunskim letom zaradi nastanka novih obveznosti za proračun ali spremenjenih gospodarskih gibanj povečajo izdatki ali zmanjšajo prejemki proračuna, lahko župan na predlog za finance pristojne službe občinske uprave, skladno s 40. členom ZJF, za največ 45 dni zadrži izvrševanje posameznih izdatkov. Sredstva proračuna se prednostno zagotavljajo za namene, ki so določeni z zakoni oziroma občinskimi odloki in še omogočajo minimalni obseg delovanja uporabnikov.

14. člen

(začasno financiranje v letu 2025)

V obdobju začasnega financiranja Občine Borovnica v letu 2025, če bo začasno financiranje potrebno, se uporablja ta odlok in sklep o določitvi začasnega financiranja.

15. člen

(uveljavitev odloka)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 410-0031/2023-5

Borovnica, dne 13. decembra 2023

Župan

Občine Borovnica
Peter Črnilogar

3901. Odlok o spremembi Odloka o tržnicah in prodaji blaga zunaj prodajaln v Občini Borovnica

Na podlagi Zakona o trgovini (Uradni list RS, št. 24/08, 47/15, 139/20 in 161/22), 12. člena Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje trgovinske dejavnosti (Uradni list RS, št. 37/09) in 15. člena Statuta Občine Borovnica (Uradni list RS, št. 67/16 in 32/23) je Občinski svet Občine Borovnica na 7. redni seji dne 13. 12. 2023 sprejel

ODLOK

o spremembi Odloka o tržnicah in prodaji blaga zunaj prodajaln v Občini Borovnica

1. člen

V Odloku o tržnicah in prodaji blaga zunaj prodajaln v Občini Borovnica (Uradni list RS, št. 49/15, 9/16 in 70/21) se 4. člen spremeni na način, da se glasi:

»Upravljavca tržnice je Občina Borovnica (v nadaljevanju: upravljavec). Tržni red tržnice v Borovnici in cenik storitev sprejme župan, najkasneje v štirih mesecih po veljavnosti tega odloka.«

2. člen

Črta se tretja alineja 23. člena Odloka o tržnicah in prodaji blaga zunaj prodajaln v Občini Borovnica (Uradni list RS, št. 49/15, 9/16 in 70/21).

3. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-0002/2015-11

Borovnica, dne 13. decembra 2023

Župan
Občine Borovnica
Peter Črnilogar

3902. Sklep o dopolnitvi Sklepa o izvajanju videonadzora na javnih površinah na območju Občine Borovnica

Na podlagi e. točke prvega odstavka 6. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. 4. 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (splošna uredba o varstvu podatkov), 6., 76. in 80. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 163/22), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE) in 15. člena Statuta Občine Borovnica (Uradni list RS, št. 67/16 in 32/23) je Občinski svet Občine Borovnica na 7. redni seji dne 13. 12. 2023 sprejel

S K L E P

o dopolnitvi Sklepa o izvajanju videonadzora na javnih površinah na območju Občine Borovnica

1. člen

V Sklepu o izvajanju videonadzora na javnih površinah na območju Občine Borovnica (Uradni list RS, št. 111/23) se v 2. členu za 13. točko dodata nova 14. in 15. točka, ki se glasita:

»14. Ekološki otok »Paški most«:

– Na delu parc. št. 825/30, k.o. 2005 (Breg).

– Število kamer: 1.

– Usmerjenost kamere: Celotna površina v tej točki navedenega ekološkega otoka.

– Lokacija kamere: Na stebru javne razsvetljave.

– Razlogi za uvedbo in obrazložitev: Ukrep je nujen za zavarovanje ljudi in premoženja, cilja pa ni mogoče doseči na drugačen način. Z izvajanjem videonadzora se preprečuje uničevanje premoženja ter učinkoviteje zagotavlja varnost in zdravje.

– Upravljavca in obdelovalec osebnih podatkov: Upravljavca osebnih podatkov je Občina Borovnica. Za obdelavo osebnih podatkov lahko v skladu z določili 28. člena Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov, občina določi pogodbenega obdelovalca in medsebojne pravice in obveznosti uredi s pogodbo.

– Vrsta osebnih podatkov: Slika posameznika ali vozila, datum in čas vstopa ali izstopa iz nadzorovanega območja ter čas zadrževanja na nadzorovanem območju.

– Čas izvajanja videonadzora: 24 ur, vse dni v tednu.

– Obdobje hrambe posnetkov: 30 dni (po preteku tega obdobja se posnetki brišejo, razen v primeru, ko v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov obstaja zakonita pravna podlaga za nadaljnjo obravnavo).

15. Ekološki otok »Breg – Petelin«:

– Na delu parc. št. 551/1 in 551/3, k.o. 2005 (Breg).

– Število kamer: 1.

– Usmerjenost kamere: Celotna površina v tej točki navedenih javnih parcel.

– Lokacija kamere: Na izključno za ta namen postavljenem drugo ob predmetu nadzora.

– Razlogi za uvedbo in obrazložitev: Ukrep je nujen za zavarovanje ljudi in premoženja, cilja pa ni mogoče doseči na drugačen način. Z izvajanjem videonadzora se preprečuje uničevanje premoženja ter učinkoviteje zagotavlja varnost in zdravje.

– Upravljavca in obdelovalec osebnih podatkov: Upravljavca osebnih podatkov je Občina Borovnica. Za obdelavo osebnih podatkov lahko v skladu z določili 28. člena Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov, občina določi pogodbenega obdelovalca in medsebojne pravice in obveznosti uredi s pogodbo.

– Vrsta osebnih podatkov: Slika posameznika ali vozila, datum in čas vstopa ali izstopa iz nadzorovanega območja ter čas zadrževanja na nadzorovanem območju.

– Čas izvajanja videonadzora: 24 ur, vse dni v tednu.

– Obdobje hrambe posnetkov: 30 dni (po preteku tega obdobja se posnetki brišejo, razen v primeru, ko v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov obstaja zakonita pravna podlaga za nadaljnjo obravnavo).«

2. člen

Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati naslednji dan po objavi.

Št. 007-0008/2023-2

Borovnica, dne 13. decembra 2023

Župan
Občine Borovnica
Peter Črnilogar

HODOŠ

3903. Odlok o turistični in promocijski taksi v Občini Hodoš

Na podlagi 13., 17., 18. in 50. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (v nadaljevanju: ZSRT-1) (Uradni list RS, št. 13/18), 29. in 65. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE) in 18. člena Statuta Občine Hodoš (glasilo Őrség, december 2016, številka 48) je Občinski svet Občine Hodoš na 6. redni seji dne 14. decembra 2023 sprejel

ODLOK

o turistični in promocijski taksi v Občini Hodoš

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

(1) Odlok o turistični in promocijski taksi v Občini Hodoš (v nadaljevanju: odlok) določa:

- zavezance za plačilo, višino turistične in promocijske takse ter oprostitve,
 - postopek pobiranja in odvajanja turistične in promocijske takse,
 - način vodenja evidence turistične in promocijske takse,
 - nadzor in kazenske določbe.
- (2) Odlok velja na turističnem območju, ki geografsko zaokrožuje območje Občine Hodoša.

2. člen
(pristojnost)

Za izvajanje tega odloka je pristojna občinska uprava Občine Hodoš.

3. člen
(zavezanci za plačilo)

(1) Zavezanci za plačilo turistične in promocijske takse so državljani Republike Slovenije in tujci, ki prenočujejo v nastanitvenem obratu, ki jih opredeljuje Zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 13/18) (v nadaljevanju: ZSRT-1).

(2) Osebe iz prejšnjega odstavka plačajo turistično in promocijsko takso hkrati s plačilom storitev za prenočevanje. Plačati jo morajo tudi, če so deležne brezplačnih storitev za prenočevanje, razen če ZSRT-1 ne določa drugače.

4. člen
(višina turistične in promocijske takse)

(1) Turistična taksa za prenočitev na osebo na dan znaša 1,20 eura.

(2) Poleg turistične takse se obračuna tudi promocijska taksa, ki znaša 25 % zneska obračunane turistične takse, tako da promocijska taksa znaša 0,30 eura.

(3) Skupna višina obeh taks, ki se plača hkrati s plačilom storitev za prenočevanje, znaša 1,50 eura na osebo na dan.

5. člen
(oprostitve plačila turistične takse)

(1) Plačila turistične takse in posledično promocijske takse so oproščeni:

- otroci do sedmega leta starosti,
 - osebe na podlagi predložitve fotokopije odločbe pristojnega organa, iz katere je razvidno, da je pri zavarovancu ugotovljena invalidnost oziroma telesna okvara, ali fotokopije potrdila oziroma izvedenskega mnenja pristojne komisije o ugotavljanju invalidnosti oziroma telesni okvari, ali na podlagi članske izkaznice invalidske organizacije,
 - otroci in mladostniki na podlagi predložitve fotokopije odločbe, ki zadeva razvrščanje in usmerjanje otrok s posebnimi potrebami,
 - učenci, dijaki in študenti ter njihovi vodje oziroma mentorji, ki so udeleženci strokovnih ekskurzij in podobnih oblik dela, ki jih na nepridobitni podlagi izvajajo vzgojno-izobraževalne ustanove in so določene z letnim delovnim načrtom v okviru javno veljavnega vzgojno-izobraževalnega ali študijskega programa,
 - osebe do 18. leta in njihove vodje oziroma mentorji, ki so udeleženci letovanj, ki jih organizirajo društva, ki jim je bil podeljen status pravne osebe v javnem interesu,
 - osebe, ki prostovoljno odpravljajo posledice elementarnih nesreč,
 - pripadniki Slovenske policije v obdobju opravljanja nalog iz svoje pristojnosti,
 - osebe, ki so na začasnem delu in prebivajo v nastanitvenem obratu neprekinjeno več kot 30 dni,
 - tuji državljani, ki so po mednarodnih pogodbah oproščeni plačila turistične takse.
- (2) Turistično takso v višini 50 odstotkov plačujejo:
- osebe od 7. do 18. leta starosti,

- osebe od 18. do 30. leta starosti, ki prenočujejo v nastanitvenih obratih, vključenih v mednarodno mrežo mladinskih prenočišč (IYHF).

(3) Kadar se okoliščine za popolno ali delno oprostitev turistične takse izkazujejo s predložitvijo kopije listine, se listina predloži na vpogled in je gostitelj ne prevzame v hrambo.

(4) Plačila turistične takse in posledično promocijske takse so oproščeni:

- otroci do sedmega leta starosti.

II. NAČIN PLAČEVANJA TURISTIČNE IN PROMOCIJSKE TAKSE

6. člen
(plačilo turistične in promocijske takse)

(1) Turistično in promocijsko takso iz prvega in drugega odstavka 4. člena tega odloka pobirajo pravne osebe javnega in zasebnega prava, samostojni podjetniki posamezniki, sobodajalci in kmetje, ki sprejemajo goste na prenočevanje, v imenu in za račun občine oziroma agencije, ki je določena v zakonu, ki ureja razvoj turizma, hkrati s plačilom storitev za prenočevanje ali najpozneje zadnji dan prenočevanja.

(2) Turistično in promocijsko takso so dolžni nakazati na poseben račun Občine Hodoš št. xxxxx sklic SI xx Davčna številka – xxxx, do 25. dne v mesecu za pretekli mesec.

III. VODENJE EVIDENCE TURISTIČNE IN PROMOCIJSKE TAKSE

7. člen
(evidenca turistične takse)

(1) Osebe iz prejšnjega člena so dolžne na podlagi knjige gostov, ki jo vodijo po zakonu, ki ureja prijavo prebivališča, voditi tudi evidenco o turistični in promocijski taksi.

(2) Evidenca turistične in promocijske takse poleg podatkov iz knjige gostov vsebuje še:

- podatek o številu prenočitev posameznega gosta;
- skupno vsoto pobrane turistične takse za posameznega gosta;
- skupno vsoto pobrane promocijske takse za posameznega gosta;
- če je oseba oproščena plačila celotne ali dela turistične takse, mora biti v evidenci vpisan razlog oprostitve.

(3) Podatki v evidenci turistične takse se hranijo enako obdobje kot knjiga gostov. Hranijo se lahko v fizični ali elektronski obliki.

(4) Podatki o evidenci turistične takse morajo biti za vsakega posameznega gosta izpolnjeni najkasneje zadnji dan njegovega prenočevanja.

(5) Osebe iz prvega odstavka tega člena evidenco turistične takse vodijo elektronsko ali ročno.

(6) Osebe iz prejšnjega člena so dolžne na podlagi knjige gostov, ki jo vodijo po zakonu, ki ureja prijavo prebivališča, voditi tudi evidenco o turistični in promocijski taksi.

IV. NEPLAČILO TURISTIČNE IN PROMOCIJSKE TAKSE

8. člen
(izdaja plačilnega naloga,
če turistična in promocijska taksa ni plačana)

(1) Če ob nastanku taksne obveznosti turistična ali promocijska taksa ni plačana, občina osebi iz prvega odstavka 6. člena tega odloka izroči ali pošlje plačilni nalog, s katerim mu naloži, naj v 15 dneh plača dolžno takso.

(2) Od taks, ki jih taksni zavezanec ni plačal v 15 dneh od vročitve plačilnega naloga, se plačajo zamudne obresti po

0,0247-odstotni dnevni obrestni meri. Od zamudnih obresti, ki jih taksni zavezanec ni plačal, se zamudne obresti ne zaračunavajo.

9. člen

(prisilna izterjava)

(1) Prisilno izterjavo neplačane turistične in promocijske takse opravlja pristojni davčni organ.

(2) Če taksa iz plačilnega naloga ni plačana v višini in rokih, določenih s tem zakonom, in taksni zavezanec ne vložil ugovora ali vloge za oprostitev, občina potrdi izvršljivost plačilnega naloga in ga pošlje pristojnemu davčnemu organu v izvršitev.

(3) Turistična in promocijska taksa se prisilno izterjata po predpisih, ki urejajo prisilno izterjavo davkov.

(4) Neplačane turistične in promocijske takse se prisilno ne izterjajo, če znesek neplačane takse v posamezni zadevi ne presega 10 eurov.

V. NADZOR IN KAZENSKÉ DOLOČBE

10. člen

(nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem določil tega odloka izvaja Medobčinska inšpekcija in redarstvo s sedežem v Tešanovcih 31, 9226 Moravske Toplice, kot inšpekcijski organ.

(2) Če pristojni inšpektor pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ugotovi, da so kršena določila tega odloka, odredi, da se nepravilnosti, ki jih ugotovi, odpravijo v roku, ki ga določi, odredi pa lahko tudi druge ukrepe, ki so potrebni za odpravo nepravilnosti.

11. člen

(kazenske določbe)

(1) Z globo 2.000 eurov se kaznuje pravna oseba, ki ne vodi evidence turistične takse skladno s 7. členom tega odloka.

(2) Z globo 500 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo 400 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe.

(4) Z globo 300 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje fizična oseba, sobodajalec in kmet, ki prejema turiste na prenočevanje.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen

(uveljavitev nove turistične in promocijske takse)

Turistična in promocijska taksa po tem odloku se začne pobirati s 1. 1. 2024.

14. člen

(začetek veljavnosti)

(1) Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) V kolikor bodo postale posamezne določbe tega odloka zaradi zakonskih sprememb neskladne z ZSRT-1, se neposredno uporabljajo določbe ZSRT-1 in druge veljavne zakonodaje.

Št. 032-0004/2022-088

Hodoš, dne 15. decembra 2023

Župan
Občine Hodoš
Denis Tamaško

3904. Odlok o spremembah Odloka o proračunu Občine Hodoš za leto 2023

Na podlagi 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – UPB-4), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB2, 27/08 – odl. US, 76/08, 100/08 – odl. US, 79/09, 14/10 – odl. US, 51/10 in 84/10 – odl. US) in 14. člena Statuta Občine Hodoš (Uradne objave Glasilo Őrség december 2016 št. 48) je Občinski svet Občine Hodoš na 6. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

O D L O K

o spremembah Odloka o proračunu Občine Hodoš za leto 2023

1. člen

V Odloku o proračunu Občine Hodoš za leto 2023 (Uradni list RS, št. 42/23) se drugi odstavek 2. člena spremeni tako, da se glasi:

»Splošni del proračuna se na ravni podskupin kontov določa v naslednjih zneskih:

KONTO	OPIS	Rebalans proračuna: 2023/3 [1] v EUR
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	973.391
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	532.767
70	DAVČNI PRIHODKI (700+703+704+706)	420.254
700	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	386.721
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	22.323
704	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	11.210
706	DRUGI DAVKI	0
71	NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	112.513
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	33.040
711	TAKSE IN PRISTOJBINE	700
712	GLOBE IN DRUGE DENARNE KAZNI	300
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	12.000
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	66.473
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+721+722)	0
720	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0
721	PRIHODKI OD PRODAJE ZALOG	0
722	PRIHODKI OD PRODAJE ZEMLJIŠČ IN NEOPREDMETENIH SREDSTEV	0
73	PREJETE DONACIJE (730+731)	0
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	0
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI (740+741)	440.624
740	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	370.735
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	69.889

78		PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE IN IZ DRUGIH DRŽAV (782+786+787)	0
782		PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ STRUKTURNIH SKLADOV	0
786		OSTALA PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	0
787		PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ IN IZ DRUGIH DRŽAV	0
	II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	1.150.029
40		TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+409)	502.025
400		PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	133.911
401		PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	21.151
402		IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	323.045
403		PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	3.250
409		REZERVE	20.668
41		TEKOČI TRANSFERI (410+411+412+413+414)	157.090
410		SUBVENCije	4.600
411		TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	103.850
412		TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	45.460
413		DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	3.180
414		TEKOČI TRANSFERI V TUJINO	0
42		INVESTICIJSKI ODHODKI (420)	490.414
420		NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	490.414
43		INVESTICIJSKI TRANSFERI (431+432)	500
431		INVESTICIJSKI TRANSFERI PRAVNIM IN FIZ. OSEBAM	0
432		INVESTICIJSKI TRANSFERI PRORAČUNSKIM UPORABNIKOM	500
	III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) (I.–II.)	-176.638
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB			
75	IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0
750		PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0
751		PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0
752		KUPNINE IZ NASLOVA PRIVATIZACIJE	0
44	V.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441)	0
440		DANA POSOJILA	0
441		POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV IN FINANČNIH NALOŽB	0
	VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.–V.)	0
C. RAČUN FINANCIRANJA			
50	VII.	ZADOLŽEVANJE (500)	0
500		DOMAČE ZADOLŽEVANJE	0
55	VIII.	ODPLAČILA DOLGA (550)	3.600
550		ODPLAČILA DOMAČEGA DOLGA	3.600

	IX.	POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (III.+VI.+X.)=(I.+IV.+VII.)-(II.+V.+VIII.)	-180.238
	X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.–VIII.)	-3.600
	XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+X.–IX.)	176.638
		STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH OB KONCU PRETEKLEGA LETA	180.238
		– OD TEGA PRESEŽEK FINANČNE IZRAVNAVE IZ PRETEKLEGA LETA	

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na podskupine kontov in konte, določene s predpisanim kontnim načrtom.

Posebni del proračuna do ravnih proračunskih postavk – kontov in načrt razvojnih programov s sprejetimi spremembami se uskladi in sta priloži k temu odloku, ter se objavita na oglasni deski in na spletni strani Občine Hodoš.«

2. člen

Vsa ostala določila Odloka o proračunu Občine Hodoš za leto 2023, ki se s tem Odlokom o proračunu Občine Hodoš za leto 2023 ne spremenijo, ostanejo še naprej v veljavi.

3. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po sprejemu in se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se za proračunsko leto 2023.

Št. 4100-0002/2023-3

Hodoš, dne 15. decembra 2023

Župan
Občine Hodoš
Denis Tamaško

3905. Sklep o začasnem financiranju Občine Hodoš v obdobju januar–marec 2024

Na podlagi 32. in 33. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – UPB-4, 14/13 – popr., 110/11 – ZDIU12, 46/13 – ZIPRS1314-A, 101/13 – ZIPRS1415, 38/14 – ZIPRS1415-A, 14/15 – ZIPRS1415-D, 55/15 – ZFisP in 96/15) in 28. člena Statuta Občine Hodoš (Uradne objave Glasila Őrség št. 48/2016) je župan Občine Hodoš dne 11. 12. 2023 sprejel

S K L E P

o začasnem financiranju Občine Hodoš v obdobju januar–marec 2024

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

S tem sklepom se določa in ureja začasno financiranje Občine Hodoš v obdobju od 1. januarja do 31. marca 2024.

2. člen

Zčasno financiranje temelji na proračunu Občine Hodoš za leto 2023. Obseg prihodkov in drugih prejemkov ter odhodkov in drugih izdatkov občine je določen v skladu z Zakonom o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – UPB4 14/13 – popr., 110/11 – ZDIU12, 46/13 – ZIPRS1314-A, 101/13 – ZIPRS1415, 38/14 – ZIPRS1415-A, 14/15 – ZIPRS1415-D, 55/15 – ZFisP

in 96/15 v nadaljnjem besedilu: ZJF) in Odlokom o proračunu Občine Hodoš za leto 2023 (Uradni list RS, št. 42/23; v nadaljevanju: odlok o proračunu).

2. VIŠINA IN STRUKTURA ZAČASNEGA FINANCIRANJA

3. člen

V obdobju začasnega financiranja se prihodki in drugi prejemki ter odhodki in izdatki splošnega dela proračuna določijo v naslednjih zneskih:

KONTO	OPIS	Realizacija: 2023 jan-mar[1] v EUR
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	271.793
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	114.165
70	DAVČNI PRIHODKI (700+703+704+706)	98.350
700	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	96.681
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	901
704	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	755
706	DRUGI DAVKI	13
71	NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	15.815
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	5.636
711	TAKSE IN PRISTOJBINE	175
712	GLOBE IN DRUGE DENARNE KAZNI	0
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	3.397
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	6.607
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+721+722)	0
720	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0
721	PRIHODKI OD PRODAJE ZALOG	0
722	PRIHODKI OD PRODAJE ZEMLJIŠČ IN NEOPREDMETENIH SREDSTEV	0
73	PREJETE DONACIJE (730+731)	0
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	0
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI (740+741)	157.628
740	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	152.340
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	5.288
78	PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE IN IZ DRUGIH DRŽAV (782+786+787)	0
782	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ STRUKTURNIH SKLADOV	0
786	OSTALA PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	0
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ IN IZ DRUGIH DRŽAV	0
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	134.609

40	TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+409)	84.903
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	25.492
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	4.284
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	54.540
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	209
409	REZERVE	378
41	TEKOČI TRANSFERI (410+411+412+413+414)	29.447
410	SUBVENCije	1.133
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	21.271
412	TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	6.048
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	995
414	TEKOČI TRANSFERI V TUJINO	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI (420)	20.202
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	20.202
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI (431+432)	57
431	INVESTICIJSKI TRANSFERI PRAVNIM IN FIZ. OSEBAM	0
432	INVESTICIJSKI TRANSFERI PRORAČUNSKIM UPORABNIKOM	57
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) (I.–II.)	137.184
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
75 IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0
750	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0
751	PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0
752	KUPNINE IZ NASLOVA PRIVATIZACIJE	0
44 V.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441)	0
440	DANA POSOJILA	0
441	POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV IN FINANČNIH NALOŽB	0
VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.–V.)	0
C. RAČUN FINANCIRANJA		
50 VII.	ZADOLŽEVANJE (500)	0
500	DOMAČE ZADOLŽEVANJE	0
55 VIII.	ODPLAČILA DOLGA (550)	900
550	ODPLAČILA DOMAČEGA DOLGA	900
IX.	POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (III.+VI.+X.)=(I.+IV.+VII.)–(II.+V.+VIII.)	136.284
X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.–VIII.)	–900
XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+X.–IX.)	–137.184
	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH OB KONCU PRETEKLEGA LETA	
	– OD TEGA PRESEŽEK FINANČNE IZRAVNAVE IZ PRETEKLEGA LETA	

V obdobju začasnega financiranja se lahko prejemki in izdatki občine povečajo za namenske prejemke in izdatke, ki so tako opredeljeni s 43. členom ZJF oziroma odlokom o proračunu, če niso načrtovani v začasnem financiranju.

4. člen

Finančni načrti neposrednih uporabnikov se določijo do ravni proračunskih postavk – podkontov in so priloga k temu sklepu ter se objavijo na oglasni deski občine.

3. IZVRŠEVANJE ZAČASNEGA FINANCIRANJA

5. člen

V obdobju začasnega financiranja se za izvrševanje začasnega financiranja uporabljajo ZJF, pravilnik, ki ureja postopke za izvrševanje proračuna Republike Slovenije, zakon, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije in odlok o proračunu.

6. člen

V obdobju začasnega financiranja lahko neposredni uporabniki prevzemajo in plačujejo obveznosti iz istih proračunskih postavk kot v proračunu preteklega leta.

Neposredni uporabniki lahko v obdobju začasnega financiranja prevzemajo in plačujejo obveznosti v breme svojega finančnega načrta samo v okviru pravic porabe iz svojega finančnega načrta, določenega v posebnem delu proračuna.

Nove proračunske postavke lahko neposredni uporabnik odpre le na podlagi 41., 43. in 44. člena ZJF.

4. OBSEG ZADOLŽEVANJA OBČINE
V OBDOBJU ZAČASNEGA FINANCIRANJA

7. člen

V obdobju začasnega financiranja se lahko občina zadolži do višine, ki je potrebna za odplačilo glavnice dolga v tekočem proračunskem letu.

5. KONČNA DOLOČBA

8. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in v Uradnih objavah glasila Őrség, uporablja pa se od 1. januarja 2024 dalje.

Št. 410-0007/2023-1

Hodoš, dne 11. decembra 2023

Župan
Občine Hodoš
Denis Tamaško

3906. Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Hodoš za leto 2024

Na podlagi 14. člena Statuta Občine Hodoš (Glasilo Őrség, št. 48/2016) ter 16. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Hodoš (Glasilo Őrség, št. 52/2017) je Občinski svet Občine Hodoš na 6. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

S K L E P**o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Hodoš za leto 2024**

1. člen

Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Hodoš za leto 2024 znaša

za zazidano stavbno zemljišče 0,00113 EUR, vrednost točke za izračun nadomestila za nezazidano stavbno zemljišče 0,00021 EUR.

2. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po sprejemu in se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2024 dalje.

3. člen

Z začetkom uporabe tega Sklepa preneha veljati Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Hodoš (Uradni list RS, št. 164/22 z dne 28. 12. 2022).

Št. 032-0004/2022-087

Hodoš, dne 15. decembra 2023

Župan
Občine Hodoš
Denis Tamaško

HRPELJE - KOZINA**3907. Odlok o proračunu Občine Hrpelje - Kozina za leto 2024**

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE; v nadaljevanju ZLS), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23; v nadaljevanju ZJF), Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE, 189/20 – ZFRO, 207/21 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljevanju ZFO-1) in 16. člena Statuta Občine Hrpelje - Kozina (Uradni list RS, št. 51/15) je Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina na 9. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

O D L O K**o proračunu Občine Hrpelje - Kozina za leto 2024**

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(vsebina odloka)

S tem odlokom se za Občino Hrpelje - Kozina za leto 2024 določajo proračun, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštev občine in javnega sektorja na ravni občine (v nadaljnjem besedilu: proračun).

2. VIŠINA SPLOŠNEGA DELA PRORAČUNA
IN STRUKTURA POSEBNEGA DELA PRORAČUNA

2. člen

(sestava proračuna in višina splošnega dela proračuna)

S proračunom se zagotavljajo sredstva za financiranje nalog, ki jih v skladu z ustavo in zakonom izvaja Občina Hrpelje - Kozina. V splošnem delu proračuna so prikazani prejemki in izdatki po ekonomski klasifikaciji do ravni kontov. Splošni del proračuna se na ravni podskupin kontov določa v naslednjih zneskih:

KONTO	OPIS	PRD: Plan 2024- 2. obr. [1] v EUR
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	10.226.219
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	7.291.172
70	DAVČNI PRIHODKI (700+703+704+706)	5.390.761
700	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	4.433.296
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	772.847
704	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	184.618
706	DRUGI DAVKI	0
71	NEDAČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	1.900.411
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	989.788
711	TAKSE IN PRISTOJBINE	14.522
712	GLOBE IN DRUGE DENARNE KAZNI	80.472
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	50.667
714	DRUGI NEDAČNI PRIHODKI	764.962
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+721+722)	198.967
720	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0
721	PRIHODKI OD PRODAJE ZALOG	0
722	PRIHODKI OD PRODAJE ZEMLJIŠČ IN NEOPREDMETENIH SREDSTEV	198.967
73	PREJETE DONACIJE (730+731)	0
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	0
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI (740+741)	2.736.081
740	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	2.554.811
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	181.270
78	PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE IN IZ DRUGIH DRŽAV (782+786+787)	0
782	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ STRUKTURNIH SKLADOV	0
786	OSTALA PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	0
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ IN IZ DRUGIH DRŽAV	0
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	9.905.564
40	TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+409)	2.692.128
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	677.765

401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	113.274
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	1.769.924
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	111.164
409	REZERVE	20.000
41	TEKOČI TRANSFERI (410+411+412+413+414)	3.113.107
410	SUBVENCije	103.389
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	1.705.310
412	TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	402.330
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	902.079
414	TEKOČI TRANSFERI V TUJINO	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI (420)	3.995.298
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	3.995.298
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI (431+432)	105.031
431	INVESTICIJSKI TRANSFERI PRAVNIM IN FIZ. OSEBAM	63.010
432	INVESTICIJSKI TRANSFERI PRORAČUNSKIM UPORABNIKOM	42.021
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) (I.–II.)	320.655
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
75	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	101.312
750	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0
751	PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	101.312
752	KUPNINE IZ NASLOVA PRIVATIZACIJE	0
44	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441)	0
440	DANA POSOJILA	0
441	POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV IN FINANČNIH NALOŽB	0
VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.–V.)	101.312
C. RAČUN FINANCIRANJA		
50	VII. ZADOLŽEVANJE (500)	0
500	DOMAČE ZADOLŽEVANJE	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (550)	417.940
550	ODPLAČILA DOMAČEGA DOLGA	417.940
IX.	POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (III.+VI.+X.)= (I.+IV.+VII.)–(II.+V.+VIII.)	4.027
X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.–VIII.)	–417.940
XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+X.–IX.)	–320.655
	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH OB KONCU PRETEKLEGA LETA	1.500
	– OD TEGA PRESEŽEK FINANČNE IZRAVNAVE IZ PRETEKLEGA LETA	0

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov.

Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na podskupine kontov in konte, določene s predpisanim končnim načrtom. Stanje denarnih sredstev na računu proračuna na koncu preteklega leta je sestavni del proračuna za tekoče leto.

Posebni del proračuna do ravni proračunskih postavk – kontov in načrt razvojnih programov sta prilogi k temu odloku in se objavita na spletni strani Občine Hrpelje - Kozina. Načrt razvojnih programov sestavljajo projekti.

3. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

3. člen

(izvrševanje proračuna)

V tekočem letu se izvršuje proračun tekočega leta. Proračun se izvršuje skladno z določbami zakona, ki ureja javne finance in podzakonskimi predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, in tega odloka.

Proračun se izvršuje na ravni proračunske postavke – konta. Sredstva proračuna se uporabljajo le za namene, ki so določeni s proračunom. V imenu občine se prevzemajo obveznosti v okviru sredstev, ki so v proračunu predvidena za posamezne namene.

Veljavni načrt razvojnih programov tekočega leta mora biti za tekoče leto usklajen z veljavnim proračunom.

Sredstva proračuna iz naslova tekočih transferov se neposrednim in posrednim proračunskim uporabnikom med letom praviloma dodeljujejo mesečno na podlagi zahtevkov, katerim je priložena zahtevana dokumentacija, sredstva iz naslova investicijskih transferov pa na podlagi zahtevkov, katerim je priložena finančna dokumentacija o izvršenih investicijah. Pri tem se upošteva zapadlost uporabnikovih obveznosti in likvidnostno stanje proračuna. Proračunski uporabniki so dolžni pri porabi proračunskih sredstev za nabavo blaga, oddajo gradenj in naročanje storitev upoštevati določila Zakona o javnih naročilih in Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ.

Za izvrševanje proračuna je odgovoren župan. Odredbodajalec proračuna je župan oziroma od njega pooblaščen osebe. Za zakonita in namenska izplačila in uporabo sredstev iz proračuna so odgovorni skrbniki proračunskih postavk, ki so določeni na podlagi posebnega sklepa župana. Za zakonito in namensko uporabo proračunskih sredstev, ki so proračunskemu uporabniku razporejena iz proračuna, je odgovoren direktor oziroma predstojnik in računovodja pri posrednem proračunskem uporabniku.

Vsak izdatek iz proračuna mora imeti za podlago verodostojno knjigovodsko listino, s katero se izkazuje obveznost za plačilo. Pred izplačilom iz proračuna morajo vsako izplačilo preveriti in potrditi skrbniki proračunskih postavk.

4. člen

(namenski prihodki in odhodki proračuna)

Namenski prihodki proračuna so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, tudi naslednji prihodki:

– prihodki požarne takse po 59. členu Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12 in 61/17 – GZ), ki se uporabljajo za namen, določen s tem zakonom,

– namenski prihodki ožjih delov občin – krajevne skupnosti, ki se namenijo za namen, za katerega so sredstva prejeta,

– komunalni prispevek, ki se namenijo za izgradnjo komunalne infrastrukture,

– prihodki od pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest, ki se namenijo za vzdrževanje gozdnih cest in varstvo gozdov,

– prejeta sredstva za sofinanciranje investicij ali drugih točno določenih nalog oziroma projektov, ki se namenijo za namen, za katerega so sredstva prejeta,

– prihodki od koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo, ki se namenijo za izvajanje ukrepov varstva in vlaganj v naravne vire,

– prihodki turistične takse, po 21. členu Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 13/18), ki se namenijo za izvajanje dejavnosti in storitev v javnem interesu, določenih v tem zakonu,

– okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, ki se namenijo za investicije v zmanjšanje onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda in

– okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov, ki se namenijo za investicije v zmanjšanje onesnaževanja okolja zaradi odlaganja odpadkov.

Če so namenski prejemki vplačani v proračun v nižjem obsegu kot so izkazani v proračunu, lahko proračunski uporabnik prevzema in plačuje obveznosti samo v višini dejansko vplačanih oziroma razpoložljivih sredstev. Namenska sredstva, ki niso porabljena v preteklem letu, se prenesejo v proračun za tekoče leto.

4.a člen

(rezervni stanovanjski sklad)

Na podlagi 41. člena Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03, 18/04 – ZVKSES, 47/06 – ZEN, 45/08 – ZVEtL, 57/08, 62/10 – ZUPJS, 56/11 – odl. US, 87/11, 40/12 – ZUJF, 14/17 – odl. US, 27/17, 59/19, 189/20 – ZFRO, 90/21, 18/23 – ZDU-10 in 77/23 – odl. US) in 119. člena Stvarnopravnega zakonika (Uradni list RS, št. 87/02, 91/13 in 23/20), občina za posamezno večstanovanjsko stavbo, kjer ima v lasti stanovanja, v proračunu ločeno izkazuje namenska sredstva rezervnega sklada.

Sredstva rezervnega sklada je mogoče uporabiti samo za poravnavo stroškov vzdrževanja in potrebnih izboljšav ter za odplačevanje v te namene najetih posojil.

5. člen

(prerazporejanje pravic porabe)

Osnova za prerazporejanje pravic porabe je zadnji sprejeti proračun, sprememba proračuna ali rebalans proračuna. Župan je pooblaščen, da v skladu z Zakonom o javnih financah in tem odlokom neomejeno prerazporedi pravice porabe v posebnem delu proračuna, med posameznimi področji, programi, podprogrami oziroma med finančnimi načrti neposrednih uporabnikov, in sicer, če za to nastanejo utemeljeni razlogi, če je na določenih postavkah manjša realizacija, na drugih pa potreba po dodatnih sredstvih ali če to narekuje dinamika izvajanja investicij. Župan odloča o prerazporeditvi pravic porabe tudi v načrtu razvojnih programov in doda ali spremeni vire financiranja posameznih projektov.

Med izvrševanjem proračuna Občine Hrpelje - Kozina finančna služba lahko odpre nov konto, preimenuje oziroma poimensko uskladi naziv proračunske postavke, poveča obseg sredstev na kontu za izdatke, odpre novo proračunsko postavko v skladu s programsko klasifikacijo, če pri načrtovanju proračuna ni bilo mogoče predvideti prejemnika proračunskih sredstev ali načina izvedbe projekta, lahko samostojno prerazporeja med konti v okviru proračunske postavke oziroma projekta, če je to potrebno zaradi pravilnega knjiženja porabe sredstev.

Prerazporejanje sredstev med bilanco prihodkov in odhodkov, računom finančnih terjatev in naložb in računom financiranja ni dovoljeno.

Ne glede na navedeno v prejšnjem odstavku lahko župan prerazporedi sredstva za pokrivanje obveznosti iz občinskega dolga, stroškov, povezanih z zadolževanjem, in poroštev iz bilance prihodkov in odhodkov.

O prerazporeditvi sredstev iz prejšnjega odstavka župan obvesti občinski svet v 30 dneh.

Župan s poročilom o izvrševanju proračuna v mesecu avgustu in konec leta z zaključnim računom poroča občinskemu

svetu o veljavnem proračunu za leto 2024, njegovi realizaciji in o prerazporeditvah pravic porabe iz predhodnega odstavka.

6. člen

(največji dovoljeni obseg prevzetih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let)

Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu razpiše javno naročilo za investicijske odhodke in investicijske transfere za celotno vrednost projekta, ki je vključen v načrt razvojnih programov, če so zanj že načrtovane pravice porabe na postavki proračuna za tekoče leto in s tem lahko prevzema obveznosti, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika za investicijske odhodke in investicijske transfere (podskupini kontov 420 in 430), ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih, ne sme presegati 70 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika, za vsako od prihodnjih let.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika za blago in storitve in za tekoče transfere (skupini kontov 40 in 41), ki bodo zapadle v plačilo v letu 2024, ne sme presegati 50 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika.

Omejitve iz drugega in tretjega odstavka tega člena ne veljajo za prevzemanje obveznosti z najemnimi pogodbami, razen če na podlagi teh pogodb lastninska pravica preide oziroma lahko preide iz najemodajalca na najemnika in prevzemanje obveznosti za dobavo elektrike, telefona, vode, komunalnih storitev in drugih storitev, potrebnih za operativno delovanje neposrednih uporabnikov ter prevzemanje obveznosti za pogodbe, ki se financirajo iz namenskih sredstev EU, namenskih sredstev finančnih mehanizmov in sredstev drugih donatorjev.

Prevzete obveznosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se načrtujejo v finančnem načrtu neposrednega uporabnika in načrtu razvojnih programov.

7. člen

(načrt razvojnih programov)

Neposredni uporabnik vodi evidenco projektov iz veljavnega načrta razvojnih programov. Spremembe veljavnega načrta razvojnih programov so uvrstitve projektov v načrt razvojnih programov in druge spremembe projektov, ki se izvedejo na podlagi investicijske dokumentacije, kot jo določa uredba, ki ureja metodologijo za pripravo investicijske dokumentacije. Poenostavljeno investicijsko dokumentacijo do mejne vrednosti projekta 100.000,00 eurov potrjuje župan.

Neposredni uporabnik mora v 30 dneh po uveljavitvi proračuna uskladiti načrt razvojnih programov z veljavnim proračunom. Neusklajenost med veljavnim proračunom in veljavnim načrtom razvojnih programov je dopustna le v delih, kjer se projekti financirajo z namenskimi prejemki.

Po preteku roka iz prejšnjega odstavka o spremembi vrednosti veljavnih projektov do 20 % izhodiščne vrednosti odloča župan, v primeru krajevne skupnosti pa svet krajevne skupnosti. Občinski svet odloča o spremembi vrednosti projektov nad 20 % izhodiščne vrednosti projektov.

Novi projekti se uvrstijo v načrt razvojnih programov na podlagi sklepa župana, kar mora biti pisno obrazloženo, utemeljeno in dokumentirano. Projekte, za katere se zaradi prenosa plačil v tekoče leto, zaključek financiranja prestavi iz predhodnega v tekoče leto, neposredni uporabnik uvrsti v načrt razvojnih programov v 30 dneh po uveljavitvi proračuna. Neposredni uporabnik usklajuje spremembe proračunskih virov v veljavnem načrtu razvojnih programov za prihodnja leta znotraj sprejetega načrta razvojnih programov za posamezno leto.

8. člen

(proračunski skladi)

Proračunski sklad je račun proračunske rezerve za naravne nesreče, oblikovan po Zakonu o javnih financah. Sredstva

iz rezerve za namene naravnih nesreč se uporabljajo za financiranje izdatkov za namene, opredeljene v 49. členu ZJF. Na predlog za finance pristojnega organa občinske uprave odloča o uporabi sredstev proračunske rezerve za namene iz drugega odstavka 49. člena ZJF do višine 6.000,00 eurov župan in o tem s pisnim poročilom obvešča občinski svet.

Proračunska rezerva se v letu 2024 ne oblikuje.

Župan lahko poveča sredstva proračunske rezerve v kolikor je to potrebno, in sicer tako, da jih prenese z ustreznimi prerazporeditvami iz privarčevanih sredstev oziroma nerealiziranih postavk.

9. člen

(proračunska rezervacija)

V proračunu se do višine, določene v posebnem delu, zagotovijo sredstva splošne proračunske rezervacije, ki je namenjena financiranju odhodkov, ki jih ob sprejemanju proračuna ni bilo mogoče predvideti ali zanje ni bilo mogoče predvideti zadostnih sredstev. O uporabi splošne proračunske rezervacije odloča, na predlog za finance pristojnega organa občinske uprave, župan.

Župan lahko poveča sredstva proračunske rezervacije v kolikor je to potrebno, in sicer tako, da jih prenese z ustreznimi prerazporeditvami iz privarčevanih sredstev oziroma nerealiziranih postavk.

4. POSEBNOSTI UPRAVLJANJA IN PRODAJE STVARNEGA IN FINANČNEGA PREMOŽENJA OBČINE

10. člen

(odpis dolgov)

Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 77. člena ZJF, lahko župan v letu 2024 posameznemu dolžniku odpiše ali delno odpiše plačilo dolga v višini največ 500,00 evrov.

Kot dolg iz predhodnega odstavka se ne šteje dolg do občine iz naslova obveznih dajatev.

Obseg sredstev se v primerih, ko dolg do posameznega dolžnika neposrednega uporabnika ne presega stroška dveh eurov, v poslovnih knjigah razknjiži in se v kvoto iz prvega odstavka tega člena ne vštevata.

5. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV OBČINE IN JAVNEGA SEKTORJA

11. člen

(zadolževanje, poroštva, vračilo občinskega dolga, upravljanje s prostimi denarnimi sredstvi)

Če se zaradi neenakomernega pritekanja prihodkov izvrševanje proračuna ne more uravnovesiti, lahko župan v proračunskem letu 2024 odloči o najetju likvidnostnega posojila, vendar do višine 5 % sprejetega proračuna. Ta omejitev ne velja za zadolžitev občine za sredstva sofinanciranja investicije iz proračuna Evropske unije, zanje se občina lahko likvidnostno zadolži največ do višine odobrenih sredstev. Občina lahko s črpanjem posojil pridobiva sredstva, potrebna za vračilo občinskega dolga pred njegovo dospelostjo, če se s tem: zmanjšajo stroški občinskega dolga ali izboljša struktura dolga na način, da se zniža izpostavljenost makroekonomskim in tržnim tveganjem. S prostimi denarnimi sredstvi na računih upravlja župan.

Dolgoročno zadolževanje Občine Hrpelje - Kozina v letu 2024 ni predvideno.

Poroštva občine za izpolnitev obveznosti javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij ter javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je Občina Hrpelje - Kozina, v letu 2024 niso predvidena.

12. člen

(obseg zadolževanja posrednih uporabnikov občinskega proračuna, in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina ter pravnih oseb, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv na upravljanje)

Posredni proračunski uporabniki občinskega proračuna, javni gospodarski zavodi in javna podjetja, katerih ustanoviteljica je občina ter druge pravne osebe, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, se lahko zadolžijo in izdajajo poročila s soglasjem občine pod pogoji, ki jih določi občinski svet in če imajo te osebe zagotavljen sredstva za servisiranje dolga iz neproračunskih virov. Izdana soglasja se ne štejejo v največji obseg možnega zadolževanja občine.

V letu 2024 ni predvideno zadolževanje posrednih uporabnikov občinskega proračuna, in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina ter drugih pravnih oseb, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv na upravljanje.

6. REŽIJSKI OBRAT

13. člen

(režijski obrat)

V okviru organizacije in delovnega področja občinske uprave je kot nesamostojna notranja enota organiziran režijski obrat, ki ni pravna oseba. Področje in obseg delovanja je določen v Odloku o ustanovitvi režijskega obrata v Občini Hrpelje - Kozina (Uradni list RS, št. 54/19).

Prihodki in odhodki režijskega obrata so prihodki in odhodki občinskega proračuna.

Režijski obrat vodi ločeno evidenco, ki omogoča obračun stroškov, prihodkov in odhodkov po načelih, ki veljajo za gospodarske družbe.

7. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

14. člen

(začasno zadrževanje izvrševanja proračuna)

Če se med proračunskim letom zaradi nastanka novih obveznosti za proračun ali spremenjenih gospodarskih gibanj povečajo izdatki ali zmanjšajo prejemki proračuna, lahko župan na predlog za finance pristojne službe občinske uprave, skladno s 40. členom ZJF, za največ 45 dni zadrži izvrševanje posameznih izdatkov. Sredstva proračuna se prednostno zagotavljajo za namene, ki so določeni z zakoni oziroma občinskimi odloki in še omogočajo minimalni obseg delovanja uporabnikov.

15. člen

(začasno financiranje v letu 2025)

V obdobju začasnega financiranja Občine Hrpelje - Kozina v letu 2025, če bo začasno financiranje potrebno, se uporablja ta odlok in sklep o določitvi začasnega financiranja.

16. člen

(uveljavitev odloka)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 410-40/2023-56

Hrpelje, dne 14. decembra 2023

Županja
Občine Hrpelje - Kozina
Saša Likavec Svetelšek

3908. Odlok o merilih za določitev podaljšanega obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost na območju Občine Hrpelje - Kozina

Na podlagi 6. in 12. člena Zakona o gostinstvu (Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 26/14 – ZKme-1B in 52/16), 4. in 11. člena Pravilnika o merilih za določitev obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost (Uradni list RS, št. 78/99, 107/00, 30/06, 93/07 in 16/21) ter 16. člena Statuta Občine Hrpelje - Kozina (Uradni list RS, št. 51/15) je Občinski svet Občine Hrpelje - Kozina na 9. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

ODLOK**o merilih za določitev podaljšanega obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost na območju Občine Hrpelje - Kozina**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se določajo merila in pogoji, na podlagi katerih za gostinstvo pristojen organ lokalne skupnosti (v nadaljevanju: občinska uprava) izda soglasje za obratovanje gostinskega obrata in kmetije, na katerih se opravlja gostinska dejavnost, v podaljšanem obratovalnem času na območju Občine Hrpelje - Kozina.

2. člen

(redni obratovalni čas)

(1) Gostinec oziroma kmet (v nadaljevanju: gostinec) določi redni dnevni obratovalni čas glede na vrsto gostinskega obrata, kot sledi:

- gostinski obrati, ki nudijo gostom nastanitev, in sestavne enote teh obratov (npr. hotelske restavracije) ter kmetije z nastanitvijo med 0.00 in 24.00 uro,
- restavracije, gostilne, kavarne in izletniške kmetije med 6.00 in 2.00 uro naslednjega dne,
- slaščičarne, okrepečevalnice, bari, vinotoči in osmice med 6.00 in 24.00 uro,
- obrati za pripravo in dostavo jedi med 0.00 in 24.00 uro oziroma glede na naročila,
- gostinski obrati v sklopu igralnic in igralnih salonov med 0.00 in 24.00 uro oziroma v času njihovega obratovanja.

(2) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena smejo gostinski obrati, ki gostom nudijo le jedi in pijače (restavracije, gostilne, kavarne, slaščičarne, okrepečevalnice in bari), ki so v stavbah s stanovanji ali v objektih na območju stanovanj, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim, in izletniške kmetije na teh območjih, obratovati le med 6.00 in 22.00 uro. To velja tudi za tiste enote nastanitvenih gostinskih obratov, ki svojo dejavnost opravljajo zunaj zaprtih prostorov (gostinski vrtovi, hotelske terase ipd.). Obratovanje izven tega časa se šteje za podaljšani obratovalni čas.

(3) Gostinski obrat lahko obratuje v podaljšanem obratovalnem času, če za to predhodno dobi soglasje občinske uprave, ki o tem odloča na podlagi vloge, v skladu z določili tega odloka.

II. MERILA IN POGOJI ZA IZDAJO SOGLASJA K PODALJŠANEMU OBRATOVALNEMU ČASU

3. člen

(pogoji)

(1) Soglasje za podaljšani obratovalni čas se lahko izda, če gostinski obrat izpolnjuje naslednje pogoje:

– izpolnjuje vse pogoje za obratovanje v rednem obratovalnem času,

– v preteklih šestih mesecih pristojni organi niso obravnavali kršitev obratovalnega časa, javnega reda in miru ter ne gre za kršitve, do katerih prihaja zaradi obratovanja gostinskega obrata v podaljšanem obratovalnem času,

– zagotavlja javni red in mir v skladu z zakonom, ki ureja področje javnega reda in miru, v zvezi z obratovanjem gostinskega obrata in prihodi ter odhodi gostov v in iz gostinskega obrata ter njegove okolice,

– zagotavlja urejenost in čistočo okolice gostinskega obrata,

– ima za gostinski obrat, ki nudi mehansko ali živo glasbo urejeno ustrezno protihrupno zaščito,

– zagotavlja, da so zvočne naprave na letnih vrtovih in terasah gostinskega obrata, razen v primerih ko gre za posebej prijavljene prireditve, po 22. uri izključene ali znižane na sobno jakost.

(2) Ne glede na izpolnjevanje pogojev iz prejšnjega odstavka lahko občinska uprava izdajo soglasja k podaljšanemu obratovalnemu času gostinskega obrata veže na izpolnjevanje dodatnih pogojev (ureditev parkirišča, izvedbo protihrupne zaščite, zagotovitev ustrezne prometne varnosti in drugo).

4. člen

(merila)

Pri odločanju o izdaji soglasja k podaljšanemu obratovalnemu času gostinskega obrata se upoštevajo naslednja merila:

– vrsta gostinskega obrata (restavracije, gostilne, kavarne, izletniške kmetije, slaščičarne, okrepčevalnice, bari, vinotoči, osmice ...),

– območje oziroma lokacija gostinskega obrata (izven območja stanovanj oziroma na območju stanovanj),

– poslovanje gostinskega obrata v podaljšanem obratovalnem času brez kršitev v preteklih šestih mesecih,

– vključenost gostinskega obrata v turistično ali drugo ponudbo občine,

– poslovni interes gostinca ali kmeta,

– potrebe gostov,

– javni interes.

III. PODALJŠANJE OBRATOVALNEGA ČASA

5. člen

(podaljšanje obratovalnega časa na območju stanovanj)

(1) Gostinski obrat, ki obratuje v objektu na območju stanovanj, katerega redni obratovalni čas je med 6.00 in 22.00 uro, lahko zaprosi za podaljšanje obratovalnega časa glede na vrsto gostinskega obrata kot sledi:

Vrsta gostinskega obrata	Od nedelje do četrтка		Petek in sobota	
	Jutranji čas	Nočni čas	Jutranji čas	Nočni čas
Restavracija, gostilna, kavarna in izletniška kmetija (osmica, vinotoč, kmečki turizem in podobno), slaščičarna, okrepčevalnica, bar ter letni vrtovi in terase teh gostinskih obratov.	med 5.00 in 6.00 uro	med 22.00 in 24.00 uro	med 5.00 in 6.00 uro	med 22.00 in 1.00 uro
Gostinski obrat, ki nudi mehansko ali živo glasbo za ples oziroma družabni program.	med 5.00 in 6.00 uro	med 22.00 in 24.00 uro	med 5.00 in 6.00 uro	med 22.00 in 1.00 uro
Gostinski obrati v sklopu objektov, ki nudijo gostom nastanitev (hotel, motel, penzion, gostišče, prenočišče), kmetije z nastanitvijo ter gostinski obrati za pripravo in dostavo jedi.	med 22.00 in 6.00 uro			

(2) Šteje se, da se gostinski obrat nahaja na območju stanovanj, v kolikor se nahaja na območju strnjene, pretežno stanovanjske pozidave (večstanovanjska stavba, območja s pretežno stanovanjsko pozidavo ...). V primeru dvoma, o tem odloči občinska uprava.

(3) Šteje se, da se gostinski obrat nahaja v objektu izven območja stanovanj, če je najmanj 100 metrov oddaljen od prvega stanovanjskega objekta.

(4) Če se gostinski obrat iz prvega odstavka tega člena nahaja v večstanovanjskih stavbah, lahko po 22.00 uri obratuje le pod pogojem, da gostinec pristojnemu organu predloži pisno soglasje vsaj polovice etažnih lastnikov oziroma najemnikov oziroma uporabnikov posameznih delov z navedbo obratovalnega časa.

6. člen

(podaljšanje obratovalnega časa izven območja stanovanj)

Vrsta gostinskega obrata	Od nedelje do četrтка		Petek in sobota	
	Jutranji čas	Nočni čas	Jutranji čas	Nočni čas
Restavracija, gostilna, kavarna in izletniška kmetija (osmica, vinotoč, kmečki turizem in podobno), slaščičarna, okrepčevalnica, bar ter letni vrtovi in terase v sklopu teh gostinskih obratov.	med 5.00 in 6.00 uro	med 22.00 in 1.00 uro	med 5.00 in 6.00 uro	med 22.00 in 3.00 uro
Gostinski obrat, ki nudi mehansko ali živo glasbo za ples oziroma družabni program.	med 5.00 in 6.00 uro	med 22.00 in 24.00 uro	med 5.00 in 6.00 uro	med 22.00 in 5.00 uro
Gostinski obrati v sklopu objektov, ki nudijo gostom nastanitev (hotel, motel, penzion, gostišče, prenočišče, planinski in drugi domovi), kmetije z nastanitvijo ter gostinski obrati za pripravo in dostavo jedi.	med 22.00 in 6.00 uro			

7. člen

(1) Gostinski obrat lahko brez soglasja k podaljšanemu obratovalnemu času obratuje dlje, kot traja redni oziroma podaljšani obratovalni čas:

- na dan pred prazniki, določenimi z zakonom,
- ob pustovanju in martinovanju (vsakič po enkrat),
- ob občinskem prazniku Občine Hrpelje - Kozina,
- ob krajevnih praznikih (opasilo) ter

– ob prireditvah, katerih organizator ali soorganizator je Občina Hrpelje - Kozina, in sicer do ure, ki je določena kot čas trajanja javne prireditve v odločbi pristojnega organa.

(2) Ob drugih priložnostih lahko gostinski obrat obratuje dlje, kot traja redni oziroma podaljšani obratovalni čas le ob soglasju občinske uprave.

(3) Gostinec oziroma kmet mora občinski upravi predhodno pisno sporočiti datum pustovanja oziroma martinovanja.

8. člen

(enkratno podaljšanje obratovalnega časa)

(1) Ne glede na določbe 6. in 7. člena tega odloka in ne glede na že izdano soglasje k podaljšanemu obratovalnemu času, lahko gostinec oziroma kmet zaprosi za enkratno soglasje k podaljšanemu obratovalnem času.

(2) Enkratno soglasje k podaljšanemu obratovalnem času gostinec lahko pridobi, kadar se v gostinskem obratu odvijajo prireditve zaprtega tipa (poroke, proslave, srečanja in podobno) ali prireditve širšega pomena (festivali, lokalni prazniki in podobno).

(3) Za restavracijo, gostilno, kavarno ali izletniško kmetijo na posebno vlogo gostinca oziroma kmeta, ob prireditvah zaprtega tipa, občinska uprava izda enkratno podaljšanje obratovalnega časa do 5.00 ure naslednjega dne. Za okrepevalnico ali bar se lahko izda soglasje za enkratno podaljšanje obratovalnega časa do 3.30 ure naslednjega dne.

(4) Za izdajo enkratnega soglasja k podaljšanemu obratovalnem času mora gostinec oziroma kmet vložiti vlogo za izdajo dovoljenja za obratovanje gostinskega obrata v podaljšanem času ob enkratni priložnosti najmanj osem dni pred prireditvijo iz prejšnjega odstavka. K vlogi mora gostinec oziroma kmet priložiti soglasje organizatorja prireditve, v kolikor ni organizator sam.

(5) Enkratno soglasje k podaljšanju obratovalnega časa je vezano na določen datum.

(6) Izdaja enkratnega soglasja se zavrne, če je v zadnjih šestih mesecih pred vložitvijo vloge nastopil kateri od primerov, navedenih v 10. členu tega odloka.

IV. POSTOPEK IZDAJE SOGLASJA K PODALJŠANEMU OBRATOVALNEMU ČASU

9. člen

Za izdajo soglasja k podaljšanemu obratovalnemu času gostinskega obrata gostinec zaprosi na predpisani vlogi, ki jo občinski upravi predloži najmanj petnajst dni pred:

- začetkom novega koledarskega leta za naslednje koledarsko leto,
- začetkom obratovanja,
- spremembo obratovalnega časa.

10. člen

(1) V primeru vloge za podaljšan obratovalni čas iz prejšnjega člena mora gostinec oziroma kmet vlogi na zahtevo občinske uprave priložiti tudi:

- najemno pogodbo z lastnikom objekta oziroma soglasje lastnika objekta, v katerem se gostinski obrat nahaja, če gostinec oziroma kmet ni lastnik gostinskega obrata oziroma ima le-tega v najemu;
- najemno pogodbo oziroma soglasje lastnika površin zunaj zaprtega dela gostinskega obrata (letni vrtovi, terase in po-

dobno), na katerih se opravlja gostinska dejavnost, če gostinec oziroma kmet ni lastnik teh površin oziroma ima le-te v najemu;

– soglasje upravljavca večnamenskega objekta, če je gostinski obrat v poslovno trgovskem centru ali podobnem večnamenskem objektu;

– druga dokazila, potrebna za izvrševanje tega odloka.

(2) Če občinska uprava ugotovi, da:

– gostinec oziroma kmet ne razpolaga z dokumentacijo iz prvega odstavka tega člena ali

– obratovalni čas v vlogi za izdajo soglasja za obratovanje v podaljšanem obratovalnem času ni prijavljen skladno z merili iz 6. in 7. člena tega odloka ali

– sta bili v zadnjih šestih mesecih pred vložitvijo vloge iz prejšnjega člena pri obratovanju gostinskega obrata s pravnomočno odločbo pristojnega organa ugotovljeni dve ali več kršitev iz razloga kršitve obratovalnega časa ali motenja javnega reda in miru v gostinskem obratu oziroma njegovi okolici ali

– gostinski obrat ne izpolnjuje pogojev iz 3. člena tega odloka,

vlogo za izdajo soglasja k obratovanju v podaljšanem obratovalnem času z odločbo deloma ali v celoti zavrne.

(3) Z odločbo iz prejšnjega odstavka občinska uprava določi obratovalni čas gostinskega obrata. Pritožba zoper izdano odločbo ne zadrži njene izvršitve.

11. člen

(1) Občinska uprava izda soglasje k podaljšanemu obratovalnemu času za obdobje do izteka tekočega koledarskega leta oziroma do izteka naslednjega koledarskega leta, če je vloga za izdajo soglasja za obratovanje v podaljšanem obratovalnem času za naslednje koledarsko leto vložena v mesecu decembru tekočega leta.

(2) Z dnem izteka veljavnosti soglasja iz prejšnjega odstavka gostinski obrat izgubi pravico do poslovanja v podaljšanem obratovalnem času.

V. SKRAJŠANJE IN PREKLIC SOGLASJA K PODALJŠANEMU OBRATOVALNEMU ČASU

12. člen

(1) Občinska uprava lahko že izdano soglasje k podaljšanemu obratovalnemu času gostinskega obrata z odločbo skrajša v primeru, če sta v preteklih treh mesecih s pravnomočno odločbo pristojnega organa ugotovljeni najmanj dve kršitvi iz razloga prekoračitve obratovalnega časa ali motenja javnega reda in miru v gostinskem obratu oziroma njegovi okolici.

(2) Občinska uprava lahko že izdano soglasje k podaljšanemu obratovalnemu času gostinskega obrata z odločbo preklic, če sta v preteklih šestih mesecih s pravnomočno odločbo pristojnega organa ugotovljeni najmanj dve kršitvi iz razloga prekoračitve obratovalnega časa ali motenja javnega reda in miru v gostinskem obratu oziroma njegovi okolici.

(3) V primeru izdaje odločbe o skrajšanju obratovalnega časa gostinskega obrata v podaljšanem obratovalnem času, lahko gostinec oziroma kmet ponovno zaprosi za podaljšanje obratovalnega časa po preteku treh mesecev od dokončnosti odločbe, pod pogojem, da v tem času ni bilo ugotovljenih kršitev javnega reda in miru ali kršitev obratovalnega časa.

(4) V primeru izdaje odločbe o preklicu soglasja za obratovanje gostinskega obrata v podaljšanem obratovalnem času, lahko gostinec oziroma kmet ponovno zaprosi za podaljšanje obratovalnega časa po preteku enega leta od dokončnosti odločbe, pod pogojem, da v tem času ni bilo ugotovljenih kršitev javnega reda in miru ali kršitev obratovalnega časa.

(5) Z odločbo iz prvega in drugega odstavka tega člena občinska uprava določi tudi spremenjen obratovalni čas gostinskega obrata. Pritožba zoper izdano odločbo ne zadrži njene izvršitve.

13. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-9/2023-1

Hrpelje, dne 14. decembra 2023

Županja
Občine Hrpelje - Kozina
Saša Likavec Svetelšek

ILIRSKA BISTRICA**3909. Sklep o vzpostavitvi statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena**

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je na podlagi 14. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradni list RS, št. 189/20) in na predlog sklepa Odbora za stavbna zemljišča, stanovanjske zadeve in poslovne prostore sprejetega na 6. seji dne 6. 12. 2023, na 9. seji dne 7. 12. 2023 sprejel naslednji

S K L E P

I.

Pri parc. št. 1752/12 k.o. 2509 Bač (ID znak: 2509 1752/12), se vzpostavi status grajenega javnega dobra lokalnega pomena.

II.

Sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 711-17/2023

Ilirska Bistrica, dne 7. decembra 2023

Župan
Občine Ilirska Bistrica
dr. Gregor Kovačič

JESENICE**3910. Sklep o imenovanju nadomestne članice Občinskega sveta Občine Jesenice**

Občinski svet Občine Jesenice je na podlagi 30. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – ZLV-UPB3 in spr.) ter 14. člena Statuta Občine Jesenice (Uradni list RS, št. 101/15) na 9. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

S K L E P**o imenovanju nadomestne članice Občinskega sveta Občine Jesenice**

1. člen

Občinski svet Občine Jesenice je na svoji 7. redni seji Občinskega sveta Občine Jesenice sprejel sklep št. 167, s katerim je ugotovil, da je občinskemu svetniku Žarku Zrnčiču z dnem 17. 6. 2023 predčasno prenehal mandat.

2. člen

Občinski svet Občine Jesenice potrjuje mandat nadomestni članici Občinskega sveta Občine Jesenice za preostanek

mandatne dobe, Damjani Kaučič, roj. 25. 7. 1957, stanujoči na Cesti maršala Tita 73, Jesenice.

3. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema na seji Občinskega sveta Občine Jesenice in se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 032-8/2023

Jesenice, dne 14. decembra 2023

Župan
Občine Jesenice
mag. Peter Bohinec

KRANJ**3911. Sklep o ugotovitvi revalorizirane vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Mestne občine Kranj za leto 2024**

Na podlagi 39. člena Statuta Mestne občine Kranj (Uradni list RS, št. 165/21 – UPB4) in drugega odstavka 12. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Uradni list RS, št. 189/21) je župan Mestne občine Kranj sprejel

S K L E P**o ugotovitvi revalorizirane vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Mestne občine Kranj za leto 2024**

1. člen

Ugotovi se, da znaša revalorizirana vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Mestne občine Kranj za leto 2024:

- 0,0003555 EUR za zazidana stavbna zemljišča,
- 0,0001397 EUR za nezazidana stavbna zemljišča.

2. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2024.

Št. 422-242/2023-1-802105

Kranj, dne 14. decembra 2023

Župan
Mestne občine Kranj
Matjaž Rakovec

LJUBLJANA**3912. Cenik za obračun storitev, ki se nanašajo na izvajanje nalog upravljanja s pokopališči v Mestni občini Ljubljana**

Na podlagi 51. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 31/21 – uradno prečiščeno besedilo) in drugega odstavka 50. člena Odloka o pokopališkem redu v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 9/18, 64/18 – popr. in 184/21) sprejemam

C E N I K
za obračun storitev, ki se nanašajo
na izvajanje nalog upravljanja s pokopališči
v Mestni občini Ljubljana

I.

Cenik za obračun storitev, ki se nanašajo na izvajanje nalog upravljanja s pokopališči v Mestni občini Ljubljana, je naslednji:

Zap. št.	Naziv storitve	v EUR*
1.	POKOP ŽARE – IZKOP IN ZASIP	24,52
2.	POGLOBITEV GROBA	35,73
3.	RAZTROS PEPELA	233,54
4.	ŽARNA NIŠA – ODPIRANJE IN ZAPIRANJE	44,67
5.	ŽARNA NIŠA – MONTAŽA	32,71
6.	ODSTRANITEV POSUŠENEGA CVETJA (10–14 DNI)	49,20
7.	EKSHUMACIJA – POKOP NAD 10 LET	974,02
8.	EKSHUMACIJA – POKOP DO 10 LET	1.829,78
9.	EKSHUMACIJA – GROBNICA – POKOP NAD 10 LET	1.194,48
10.	EKSHUMACIJA – GROBNICA – POKOP DO 10 LET	2.050,26
11.	GROBNICA – ODPIRANJE IN ZAPIRANJE	182,22
12.	GROBNICA – PRELAGANJE	396,30
13.	STORITEV POGREBNEGA MOŠTVA – PODALJŠAN POGREB	90,91
14.	POGREBNI OBRED ZA POGREB S KRSTO	198,76
15.	POKOP KRSTE – IZKOP IN ZASIP	265,47
16.	DODATEK ZA POGREB S KRSTO – SOBOTA	433,76
17.	DODATEK ZA POGREB S KRSTO – NEDELJA, PRAZNIK	687,15
18.	POGREBNI OBRED ZA POGREB Z ŽARO	165,94
19.	DODATEK ZA POGREB Z ŽARO – SOBOTA	399,30
20.	DODATEK ZA POGREB Z ŽARO – NEDELJA, PRAZNIK	556,60
21.	PREVOZ GROBARJA	17,01
22.	PREVOZ POGREBNEGA MOŠTVA	17,01
23.	PREVOZ POKOJNIKA V VEŽICO	17,01
24.	OBLIKOVANJE KLASIČNEGA GROBA Z NASADOM IN OKVIRJEM – NOV GROB	230,57
25.	OBLIKOVANJE ŽARNEGA GROBA Z NASADOM IN OKVIRJEM – NOV GROB	158,68
26.	ADMINISTRATIVNI STROŠKI	45,00
27.	POGREBEC	17,03
28.	GROBAR	19,15
29.	ODDAJA OBJEKTA ZA CERKVENI OBRED	27,50
30.	ODVOZ ZEMLJE – POKOP Z ŽARO	43,20
31.	ODVOZ ZEMLJE – POKOP S KRSTO	112,58
32.	KOVINSKA PLOŠČICA Z NAPISOM – PARK ZVONČKOV	43,76
33.	GRANITNA PLOŠČICA Z NAPISOM – PARK ZVONČKOV	203,40

34.	IZDELAVA NAPISA (RAZTROS) – GAJ SPOMINA II – ZALIV I IN II	488,06
35.	IZDELAVA NAPISA (RAZTROS) – GAJ SPOMINA II – ZALIV III	527,82
36.	IZDELAVA NAPISA (RAZTROS) – GAJ SPOMINA II – ZALIV IV.	554,12
37.	IZDELAVA NAPISA (RAZTROS) – GAJ SPOMINA IV – OAZA I.	554,12
38.	IZDELAVA NAPISA (RAZTROS) – GAJ SPOMINA IV – OAZA II	777,76
39.	IZDELAVA NAPISA (RAZTROS) – OSTALA POKOPALIŠČA	210,29
40.	IZDELAVA NAPISA KOLUMBARIJ	237,27
41.	REFERENT (NA URO)	36,91
42.	IZSTAVITEV SOGLASJA ZA KAMNOSEŠKA DELA	18,25
43.	ODSTRANITEV SPOMENIKA ZA ENOJNI GROB – A	20,09
44.	ODSTRANITEV SPOMENIKA ZA 2 ENOJNA GROBA S SKUPNIM OBELEŽJEM – AA	34,11
45.	ODSTRANITEV SPOMENIKA ZA POVEČAN GROB – F	60,22
46.	ODSTRANITEV SPOMENIKA ZA OTROŠKI ALI ŽARNI GROB – P	10,04
47.	ODSTRANITEV OGRAJE ALI ROBNIKOV ALI OKVIRJA ZA ENOJNI GROB – A	40,15
48.	ODSTRANITEV OGRAJE ALI ROBNIKOV ALI OKVIRJA ZA 2 ENOJNA GROBA S SKUPNIM OBELEŽJEM – AA	68,26
49.	ODSTRANITEV OGRAJE ALI ROBNIKA ALI OKVIRJA ZA POVEČAN GROB – F	120,45
50.	ODSTRANITEV OGRAJE ALI ROBNIKA ALI OKVIRJA ZA OTROŠKI ALI ŽARNI GROB – P	20,09
51.	ODSTRANITEV KROVNIH PLOŠČ ALI BETONSKE PODLAGE ZA ENOJNI GROB – A	49,78
52.	ODSTRANITEV KROVNIH PLOŠČ ALI ALI BETONSKE PODLAGE ZA 2 ENOJNA GROBA S SKUPNIM OBELEŽJEM – AA	84,63
53.	ODSTRANITEV KROVNIH PLOŠČ ALI BETONSKE PODLAGE ZA POVEČAN GROB – F	149,34
54.	ODSTRANITEV KROVNIH PLOŠČ ALI BETONSKE PODLAGE ZA OTROŠKI ALI ŽARNI GROB – P	24,91
55.	POSTAVITEV SPOMENIKA ZA ENOJNI GROB – A	10,04
56.	POSTAVITEV SPOMENIKA ZA DVA ENOJNA GROBA S SKUPNIM OBELEŽJEM – AA	17,07
57.	POSTAVITEV SPOMENIKA ZA POVEČAN GROB – F	30,11
58.	POSTAVITEV SPOMENIKA ZA OTROŠKI ALI ŽARNI GROB – P	5,03
59.	POSTAVITEV NOVIH ROBNIKOV ALI OKVIRJA ALI OGRAJE ZA ENOJNI GROB – A	8,03
60.	POSTAVITEV NOVIH ROBNIKOV ALI OKVIRJA ALI OGRAJE ZA 2 ENOJNA GROBA S SKUPNIM OBELEŽJEM – AA	13,66

61.	POSTAVITEV NOVIH ROBNIKOV ALI OKVIRJA ALI OGRAJE ZA POVEČAN GROB – F	24,10
62.	POSTAVITEV NOVIH ROBNIKOV ALI OKVIRJA ALI OGRAJE ZA OTROŠKI ALI ŽARNI GROB – P	4,03
63.	POSTAVITEV KROVNIH PLOŠČ ALI BETONSKE PODLAGE ALI STENSKE OBLOGE ZA ENOJNI GROB – A	26,52
64.	POSTAVITEV KROVNIH PLOŠČ ALI BETONSKE PODLAGE ALI STENSKE OBLOGE ZA 2 ENOJNA GROBA S SKUPNIM OBELEŽJEM – AA	45,05
65.	POSTAVITEV KROVNIH PLOŠČ ALI BETONSKE PODLAGE ALI STENSKE OBLOGE ZA POVEČAN GROB – F	79,50
66.	POSTAVITEV KROVNIH PLOŠČ ALI BETONSKE PODLAGE ALI STENSKE OBLOGE ZA OTROŠKI ALI ŽARNI GROB – P	13,26
67.	POPRAVILO SPOMENIKA ALI ROBNIKA ALI TALNE ALI STENSKE OBLOGE ZA ENOJNI GROB – A	8,03
68.	POPRAVILO SPOMENIKA ALI ROBNIKA ALI TALNE ALI STENSKE OBLOGE ZA 2 ENOJNA GROBA S SKUPNIM OBELEŽJEM – AA	13,66
69.	POPRAVILO SPOMENIKA ALI ROBNIKA ALI TALNE ALI STENSKE OBLOGE ZA POVEČAN GROB – F	24,10
70.	POPRAVILO SPOMENIKA ALI ROBNIKA ALI TALNE ALI STENSKE OBLOGE ZA OTROŠKI ALI ŽARNI GROB – P	4,04
71.	DOVOLJENJE ZA PREVOZ	35,59
72.	NADZORNIK NA POKOPALIŠČU (NA URO)	13,73

*V ceno storitve je vključen davek na dodano vrednost.

II.

Z uveljavitvijo tega cenika preneha veljati Cenik za obračun storitev, ki se nanašajo na izvajanje nalog upravljanja s pokopališči v Mestni občini Ljubljana (Uradni list RS, št. 22/19, 77/19, 177/20 in 167/21).

III.

Ta cenik se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati 1. januarja 2024.

Št. 007-91/2023-2

Ljubljana, dne 12. decembra 2023

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič

LOŠKI POTOK

3913. Odlok o proračunu Občine Loški Potok za leto 2024

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB2, 76/08, 100/08 – odločba US, 79/09 in 51/10), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – UPB4) in 14. člena Statuta Občine Loški Potok (Uradni list RS, št. 41/17) je Občinski svet Občine Loški Potok na 7. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

O D L O K

o proračunu Občine Loški Potok za leto 2024

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(vsebina odloka)

S tem odlokom se za Občino Loški Potok za leto 2024 določajo proračun, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštev občine in javnega sektorja na ravni občine (v nadaljnjem besedilu: proračun).

2. VIŠINA SPLOŠNEGA DELA PRORAČUNA IN STRUKTURA POSEBNEGA DELA PRORAČUNA

2. člen

(sredstva proračuna in višina splošnega dela proračuna)

V splošnem delu proračuna so prikazani prejemki in izdatki po ekonomski klasifikaciji na ravni kontov.

Splošni del proračuna se na ravni podskupin kontov določa v naslednjih zneskih:

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
Skupina/podskupina kontov		Proračun 2024
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	3.878.864
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	2.560.766
70	DAVČNI PRIHODKI	2.249.216
700	Davki na dohodek in dobiček	2.018.146
703	Davki na premoženje	94.070
704	Domači davki na blago in storitve	137.000
71	NEDAVČNI PRIHODKI	311.550
710	Udeležba na dobičku in prihodki od premoženja	266.690
711	Takse in pristojbine	5.000
712	Globe in druge denarne kazni	3.060
713	Prihodki od prodaje blaga in storitev	5.200
714	Drugi nedavčni prihodki	31.600
72	KAPITALSKI PRIHODKI	50.000
722	Prihodki od prodaje zemljišč in neopredmetenih sredstev	50.000
74	TRANSFERNI PRIHODKI	1.268.098
740	Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	1.245.014
741	Prejeta sredstva iz drž. proračuna iz sredstev proračuna EU	23.084
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	4.143.332
40	TEKOČI ODHODKI	1.109.520
400	Plače in drugi izdatki zaposlenim	183.100
401	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	29.930
402	Izdatki za blago in storitve	825.290
403	Plačila domačih obresti	1.200
409	Rezerve	70.000
41	TEKOČI TRANSFERI	980.053
410	Subvencije	69.470
411	Transferi posameznikom in gospodinjstvom	604.547
412	Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	92.420
413	Drugi tekoči domači transferi	213.616
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	2.021.955
420	Nakup in gradnja osnovnih sredstev	2.021.955

43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	31.804
431	Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso pror. uporabniki	25.000
432	Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	6.804
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (I.-II.) (PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ)	-264.468
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0
V.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0
VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.)	0
C. RAČUN FINANCIRANJA		
VII.	ZADOLŽEVANJE (500)	0
50	ZADOLŽEVANJE	0
500	Domače zadolževanje	0
VIII.	ODPLAČILA DOLGA (550)	178.251
55	ODPLAČILA DOLGA	178.251
550	Odplačila domačega dolga	178.251
IX.	SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNU (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	-442.719
X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	-178.251
XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+X.-IX.)	264.468
XII.	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH NA DAN 31. 12. PRETEKLEGA LETA	443.000

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na podskupine kontov in podkonte, določene s predpisanim kontnim načrtom.

Posebni del proračuna do ravni proračunskih postavk – podkontov in načrt razvojnih programov sta priloga k temu odloku in se objavita na spletni strani Občine Loški Potok.

Načrt razvojnih programov sestavljajo projekti.

3. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

3. člen

(izvrševanje proračuna)

Proračun se izvršuje na ravni proračunske postavke – podkonta.

4. člen

(namenski prihodki in odhodki proračuna)

Namenski prihodki proračuna so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, tudi naslednji prihodki:

- pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest,
- prihodki od prodaje občinskega stvarnega premoženja, komunalni prispevek iz naslova vlaganj v komunalno infrastrukturo,
- namenska sredstva občanov za sofinanciranje investicij, ki se porabijo za namene, za katere se pobirajo,
- transferni prihodki iz naslova požarnih taks, ki se namenijo za sofinanciranje nabave gasilskih vozil in opreme gasilskih društev in gasilske zveze,
- prihodki iz naslova okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, ki se namenijo za investicije na področju ravnanja z odpadno vodo,

– prejete donacije od domačih pravnih oseb, ki se porabijo za namene, za katere so bile pridobljene,

– prihodki od koncesijske dajatve Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov od letne realizacije za posekan in prodan les v državnih gozdovih.

Če se v preteklem letu v proračun vplača namenski prejemek, ki zahteva sorazmeren namenski izdatek, ki v proračunu ni izkazan ali ni izkazan v zadostni višini, se v višini dejanskih prejemkov poveča obseg izdatkov uporabnika (postavke) v proračun.

Namenska sredstva, ki niso bila porabljena v preteklem letu, se prenesejo v proračun tekočega leta.

5. člen

(prerazporejanje pravic porabe)

Osnova za prerazporejanje pravic porabe je zadnji sprejeti proračun, spremembe proračuna ali rebalans proračuna.

Župan odloča o prerazporeditvi pravic porabe v posebnem delu proračuna med glavnimi programi v okviru področja proračunske porabe, če nastanejo zato utemeljeni razlogi in glede na dinamiko izvajanja investicij in realizacije. Župan odloča o prerazporeditvi pravic porabe tudi med posameznimi proračunskimi postavkami in tudi med posameznimi področji proračunske porabe v posebnem delu proračuna, če je to potrebno za pridobivanje sredstev iz nacionalnih in evropskih razpisov ter iz drugih utemeljenih razlogov.

Župan odloča o prerazporeditvi pravic porabe tudi v načrtu razvojnih programov, če je to potrebno za pridobivanje sredstev iz nacionalnih in evropskih razpisov, ter zaradi drugih utemeljenih razlogov. Iz istih razlogov lahko župan spremeni tudi naziv ter druge atribute posameznega projekta, če s tem bistveno ne spreminja njegove vsebine.

Med izvrševanjem proračuna Občina Loški Potok, finančna služba lahko odpre nov konto ali poveča obseg sredstev na kontu za izdatke oziroma odpre novo proračunsko postavko v skladu s programsko klasifikacijo, če pri planiranju proračuna ni bilo mogoče predvideti prejemnika proračunskih sredstev ali načina izvedbe projekta.

Župan s polletnim poročilom in konec leta z zaključnim računom poroča občinskemu svetu o veljavnem proračunu za leto 2024 in njegovi realizaciji.

6. člen

(največji dovoljeni obseg prevzetih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let)

Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu razpiše javno naročilo za celotno vrednost projekta, ki je vključen v načrt razvojnih programov, če so zanj načrtovane pravice porabe na proračunskih postavkah v sprejetem proračunu.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za investicijske odhodke in investicijske transfere, ne sme presegati 70 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za blago in storitve in za tekoče transfere, ne sme presegati 25 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika.

Omejitve iz prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za prevzemanje obveznosti z najemnimi pogodbami, razen če na podlagi teh pogodb lastninska pravica preide oziroma lahko preide iz najemodajalca na najemnika in prevzemanje obveznosti za dobavo elektrike, telefona, vode komunalnih storitev in drugih storitev, potrebnih za operativno delovanje neposrednih uporabnikov.

Prevzete obveznosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se načrtujejo v finančnem načrtu neposrednega uporabnika in načrtu razvojnih programov.

7. člen

(spreminjanje načrta razvojnih programov)

Župan lahko spreminja vrednost projektov v načrtu razvojnih programov. Projekte, katerih vrednost se spremeni za več kot 20 %, mora predhodno potrditi občinski svet.

Projekti, za katere se zaradi prenosa plačil v tekoče leto, zaključek financiranja prestavi iz predhodnega v tekoče leto, se uvrstijo v načrt razvojnih programov po uveljavitvi proračuna.

Novi projekti se uvrstijo v načrt razvojnih programov na podlagi odločitve občinskega sveta.

8. člen

(proračunski skladi)

Proračunski skladi so:

1. podračun proračunske rezerve, oblikovane po ZJF.

Na predlog za finance pristojnega organa občinske uprave odloča o uporabi sredstev proračunske rezerve za namene iz drugega odstavka 49. člena ZJF do višine 2.000 eurov župan in o tem s pisnimi poročili obvesti občinski svet.

Med proračunsko rezervo, ki je namenjena za primere naravnih nesreč, se v letu 2024 nameni 10.000 EUR. Sredstva proračunske rezerve se lahko namenijo tudi drugim občinam, ki so prizadete od naravnih nesreč.

V proračunu se del predvidenih proračunskih prejemkov vnaprej ne razporedi, ampak zadrži kot splošna proračunska rezervacija, ki se v proračunu izkazuje kot posebna proračunska postavka. Sredstva splošne proračunske rezervacije se uporabljajo za nepredvidene namene, za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva ali za namene, za katere se med letom izkaže, da niso bila zagotovljena sredstva v zadostnem obsegu, ker jih pri pripravi proračuna ni bilo mogoče načrtovati. O uporabi sredstev splošne proračunske rezervacije odloča župan.

4. POSEBNOSTI UPRAVLJANJA IN PRODAJE STVARNEGA IN FINANČNEGA PREMOŽENJA DRŽAVE

9. člen

Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 77. člena ZJF, lahko župan dolžniku do višine 500 eurov odpiše oziroma delno odpiše plačilo dolga.

5. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV OBČINE IN JAVNEGA SEKTORJA

10. člen

(obseg zadolževanja občine in izdanih poroštev občine)

Če proračunski prihodki pritekajo neenakomerno, se lahko za začasno kritje odhodkov porabijo:

1. sredstva rezerv občine,

2. najame kratkoročno posojilo do 5 % sprejetega proračuna, ki mora biti odplačano do konca proračunskega leta. O kratkoročnem zadolževanju odloča župan.

11. člen

(obseg zadolževanja javnih zavodov in javnih podjetij ter obseg zadolževanja in izdanih poroštev pravnih oseb, v katerih ima občina odločujoč vpliv na upravljanje)

Javni zavodi, katerih ustanovitelj je občina, se smejo zadolževati le s soglasjem občine. O soglasju odloča občinski svet.

6. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen

(začasno financiranje v letu 2025)

V obdobju začasnega financiranja Občine Loški Potok v letu 2025, če bo začasno financiranje potrebno, se uporablja ta odlok in sklep o določitvi začasnega financiranja.

13. člen

(uveljavitev odloka)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2024 dalje.

Št. 410-59/2023

Loški Potok, dne 14. decembra 2023

Župan
Občine Loški Potok
Simon Debeljak

METLIKA**3914. Sklep o višini točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Metlika v letu 2024**

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Metlika (Uradni list RS, št. 79/16) in 14. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Metlika (Uradni list RS, št. 60/04) je Občinski svet Občine Metlika na 10. redni seji dne 14. decembra 2023 sprejel

S K L E P**o višini točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Metlika v letu 2024**

1. člen

S tem sklepom se določi vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Metlika za leto 2024.

2. člen

Vrednost točke znaša 0,00626 EUR.

3. člen

Sklep se uporablja za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Metlika v letu 2024.

Št. 4224-2/2023

Metlika, dne 14. decembra 2023

Županja
Občine Metlika
Martina Legan Janžekovič

MIREN - KOSTANJEVICA**3915. Odlok o namakalnem sistemu Namakalni razvod Vogršček in o izvajanju gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema v Občini Miren - Kostanjevica**

Na podlagi druge alineje drugega odstavka 21. člena ter 50.b, 61. in 62. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 27/08 – odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 76/16 – odl. US, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE), 113. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 32/19, 49/20 – ZIUZEOP, 54/20, 61/20 – ZIUZEOP-A, 175/20 – ZIUOPDVE, 203/20 – ZIUOPDVE,

15/21 – ZDUOP, 38/21, 86/21 – odl. US, 112/21 – ZIUPGT, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23, 78/23, 95/23), 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN, 57/11), 96. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 80/20 – ZIUOOPE, 175/20 – ZZUOOP, 152/20, 44/22, 78/23 – ZUNPEOVE), 3. in 17. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 27/17 – ZPro, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE, 195/20, 5/21 – odl. US, 15/21 – ZDUOP, 123/21 – ZPrCP-F, 206/21 – ZDUPŠOP), 3. člena Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Miren - Kostanjevica (Uradni list RS, št. 53/08, 106/12, 25/13, 128/20 in 194/21) in 17. člena Statuta Občine Miren - Kostanjevica (Uradni list RS, št. 2/16 – uradno prečiščeno besedilo, 62/16 in 14/23) je Občinski svet Občine Miren - Kostanjevica na 9. seji dne 13. 12. 2023 sprejel

O D L O K

o namakalnem sistemu Namakalni razvod Vogršček in o izvajanju gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema v Občini Miren - Kostanjevica

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(predmet odloka)

(1) Ta odlok določa pristojnosti občinske uprave Občine Miren - Kostanjevica v zvezi z namakalnim sistemom Namakalni razvod Vogršček, kot je opredeljen v tem členu odloka (v nadaljnjem besedilu: namakalni sistem), in načinom izvajanja izbirne lokalne gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema (v nadaljnjem besedilu: gospodarska javna služba).

(2) Namakalni sistem Namakalni razvod Vogršček obsega 16 namakalnih polj:

- Namakalni sistem polja Replje, šifra sistema 37091,
- Oroševalni in namakalni sistem Miren pri Gorici, šifra sistema 37111,
- Namakalni sistem polja Šempeter, šifra sistema 37131,
- Namakalni sistem polja Črniče – Perovlek, šifra sistema 37141,
- Namakalni sistem polja Prvačina I in II, šifra sistema 37181,
- Stabilni oroševalni namakalni sistem Jugovega polja, šifra sistema 37201,
- Namakalni sistem polja Orehovlje – Bilje, šifra sistema 37211,
- Namakalni sistem Vrtojba polje, šifra sistema 37261,
- Namakalni sistem polja Dornberk in polja Kobate, šifra sistema 37281,
- Namakalni sistem polja Bukovica, šifra sistema 37301,
- Namakalni sistem polja Okroglica I, II, šifra sistema 37411,
- Oroševalni sistem Križ – Cijanov, šifra sistema 37471,
- Namakanje polja Podvogrsko, šifra sistema 37501,
- NS Orehovlje – Britof, šifra sistema 37511,
- Namakanje Šempaske gmajne, šifra sistema 37531 in
- Namakalni sistem Karavljia – Gramoznica, šifra sistema 37541.

(3) Namakalni sistem namakalnega polja Črniče – Perovlek, šifra sistema 37141, je v celoti v lasti Občine Ajdovščina in ni predmet urejanja s tem odlokom.

(4) Namakalni sistemi namakalnih polj iz drugega odstavka tega člena razen namakalnega polja iz prejšnjega od-

stavka so v solasti Občine Miren - Kostanjevica v idealnem deležu 2261/10000, Občine Šempeter - Vrtojba v idealnem deležu 2260/10000, Občine Renče - Vogrsko v idealnem deležu 3320/10000 in Mestne občine Nova Gorica v idealnem deležu 2159/10000.

(5) S tem odlokom Občina Miren - Kostanjevica (v nadaljnjem besedilu: občina) na namakalnem sistemu ureja:

- ustanovitev Sveta ustanoviteljic gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema,
- status namakalnega sistema,
- gradnjo, tehnološko posodobitev in investicijsko vzdrževanje namakalnega sistema,
- vzdrževanje namakalnega sistema,
- varstvo namakalnega sistema in
- izdajanje soglasij, projektnih pogojev, mnenj in dokumentov nosilca urejanja prostora,
- vsebino in način izvajanja izbirne gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema,
- inšpekcijski nadzor ter prekrškovni organ in
- kazenske določbe.

(6) S tem odlokom občina določa vsebino in način izvajanja gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema, in sicer tako, da določa:

- organizacijsko in prostorsko zasnovano opravljanja javne službe,
- vrste in obseg javnih dobrin ter njihovo prostorsko razporeditev,
- pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin,
- pravice in obveznosti uporabnikov storitev gospodarske javne službe,
- vire financiranja gospodarske javne službe in način njihovega oblikovanja,
- vrste in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje gospodarske javne službe, ki so lastnina občine in
- program gospodarske javne službe in poročanje.

(7) S tem odlokom Občina Miren - Kostanjevica skupaj z Občino Šempeter - Vrtojba, Občino Renče - Vogrsko in Mestno občino Nova Gorica (v nadaljnjem besedilu: občine lastnice) za izvajalca gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema, ki je istočasno tudi upravljevalec gospodarske javne infrastrukture namakalnega sistema, določa javno podjetje Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d.d..

(8) S tem odlokom občina izvajalcu gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema, ki je istočasno tudi upravljevalec gospodarske javne infrastrukture namakalnega sistema, podeljuje javna pooblastila za:

- izdajanje soglasij ter vodenje drugih upravnih postopkov, predpisanih s tem odlokom,
- izdajanje projektnih pogojev in mnenj, ki jih določa zakon, ki ureja gradnjo objektov,
- izdajanje smernic, mnenj in drugih dokumentov kot nosilec urejanja prostora v zvezi z namakalnim sistemom, ki jih določa zakon, ki ureja urejanje prostora.

SVET USTANOVITELJIC

2. člen

(ustanovitev in sestava)

(1) Občine lastnice za uresničevanje ustanoviteljskih pravic in za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem gospodarske javne službe iz šestega odstavka 1. člena tega odloka ustanovijo Svet ustanoviteljic gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema (v nadaljnjem besedilu: svet ustanoviteljic).

(2) Svet ustanoviteljic opravlja svoje naloge v imenu in za račun občin lastnic.

(3) Sedež sveta ustanoviteljic je enak sedežu Mestne občine Nova Gorica.

(4) Svet ustanoviteljic sestavljajo župani občin lastnic.

(5) Predsednik sveta ustanoviteljic, ki predstavlja in zastopa svet ustanoviteljic, je župan Mestne občine Nova Gorica.

3. člen

(naloge)

Naloge sveta ustanoviteljic so:

- usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem gospodarske javne službe,
- sprejem Programa razvoja in vzdrževanja namakalnega sistema, kot ga določa ta odlok,
- sprejem Letnega programa izvajanja gospodarske javne službe, kot ga določa ta odlok,
- sprejem Letnega poročila o izvajanju gospodarske javne službe, kot ga določa ta odlok,
- določi najemnino za gospodarsko javno infrastrukturo,
- določi način in višino zaračunavanja stroškov izvajanja gospodarske javne službe uporabnikom.

4. člen

(organizacija dela)

(1) Svet ustanoviteljic odločitve sprejema na sejah, ki jih skliče predsednik na svojo pobudo ali na pobudo enega izmed članov.

(2) Seja sveta ustanoviteljic mora biti sklicana najmanj enkrat letno.

5. člen

(način sprejemanja odločitev)

Svet ustanoviteljic sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Svet ustanoviteljic lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov sveta ustanoviteljic.

6. člen

(strokovne naloge in delitev stroškov med občinami)

(1) Strokovne naloge za svet ustanoviteljic opravlja občinska uprava Mestne občine Nova Gorica.

(2) Sredstva za pokrivanje stroškov izvajanja strokovnih nalog za svet ustanoviteljic ter dela sveta ustanoviteljic zagotavljajo občine ustanoviteljice v razmerju lastništva namakalnega sistema.

STATUS NAMAKALNEGA SISTEMA NAMAKALNI RAZVOD VOGRŠČEK

7. člen

(opredelitev namakalnega sistema)

(1) Namakalni sistem je skup naprav za zagotovitev vode, njeno distribucijo in rabo z namenom zagotoviti rastlinam zadostno količino vode v tleh, kot ga določa zakon, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje, in je vpisan v evidenco osuševalnih in namakalnih sistemov, ki jo določa zakon, ki ureja kmetijstvo. Kot namakalni sistem se šteje tudi oroševalni sistem za protislansko zaščito.

(2) Namakalni sistem v lasti občin predstavljajo odjemno mesto na vodnem zadrževalniku, glavni transportni vod, razdelilni vodi, skupinski vodi, priključni vodi, črpališča s transformatorskimi postajami, sekcijski jaški, odzemna mesta, vodohrani in drugi objekti, potrebni za zagotavljanje pretoka vode in potrebnega tlaka, blatniki, odzračevalniki vključno z odjemnimi mesti za uporabnike.

(3) Namakalna oprema je omrežje s pripadajočo opremo za razvod vode po parcelah, ki se namakajo, oziroma se na njih preprečuje zmrzal. Namakalna oprema je last uporabnikov namakalnega sistema, kot to določa zakon, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje.

8. člen

(lastništvo namakalnega sistema)

(1) Lastništvo namakalnega sistema je opredeljeno v tretjem in četrtem odstavku 1. člena tega odloka.

(2) Občine imajo lahko dele namakalnega sistema v neposredni posesti tudi na osnovi stavbne pravice, zakupa (najema) ali kakšnega drugega pravnega naslova (na primer upravljanje).

9. člen

(gospodarska javna infrastruktura)

Namakalni sistem predstavlja prostorsko ureditev (sklop obstoječih ali usklajeno načrtovanih posegov v prostor in dejavnosti v določenem območju) gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena, namenjene opravljanju izbirne občinske gospodarske javne službe, kot to določa zakon, ki ureja urejanje prostora.

10. člen

(splošna in posebna raba namakalnega sistema)

(1) Namakalni sistem lahko uporabljajo vsi, pod enakimi pogoji, ki jih določa ta odlok in drugi predpisi.

(2) Namakalni sistem se lahko uporablja le za namen, ki izhaja iz njegovega značaja, in je opredeljen s prostorskimi akti ali drugimi predpisi skladno z definicijo namakalnega sistema iz tega odloka.

(3) Uporaba namakalnega sistema, s katero se ovira ali preprečuje uporabo ostalim, je prepovedana.

(4) Posebno rabo namakalnega sistema ter načine in pogoje pridobivanja pravice posebne rabe namakalnega sistema se lahko določi s posebnim odlokom.

11. člen

(najem namakalnega sistema)

(1) Občine solastnice gospodarsko javno infrastrukturo namakalnega sistema, ki jo imajo v lasti ali finančnem najemu oddajo izvajalcu gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema v najem. Izvajalec gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema je dolžan gospodarsko javno infrastrukturo vzeti v najem.

(2) Najemnina za gospodarsko javno infrastrukturo, ki jo določi svet ustanoviteljic skladno s predpisi, mora biti pokrita s prihodki, ki jih ustvari izvajalec gospodarske javne službe z zaračunavanjem uporabe infrastrukture (omrežnine) uporabnikom.

(3) Najemnina, ki jo občine solastnice za uporabo javne infrastrukture zaračunajo izvajalcu občinske gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema, lahko občine solastnice porabljajo samo za gradnjo ali vzdrževanje občinske gospodarske javne infrastrukture namakalnega sistema, ki je skladna z načrti razvojnih programov občinskih proračunov. Z odloki, s katerimi se sprejme občinske proračune, občine solastnice sredstva zbrana z najemnino določijo kot namenski prejemek občinskih proračunov.

GRADNJA, TEHNOLOŠKA POSODOBITEV IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE NAMAKALNEGA SISTEMA

12. člen

(Program razvoja in vzdrževanja namakalnega sistema)

(1) Cilji in naloge s področja razvoja in vzdrževanja namakalnega sistema se podrobneje določijo v Programu razvoja in vzdrževanja namakalnega sistema.

(2) S Programom razvoja in vzdrževanja namakalnega sistema se določijo vrstni red prednostnih nalog vzdrževanja in

razvoja namakalnega sistema, viri sredstev za njihovo uresničitev ter dinamika in obseg uresničitve posameznih razvojnih nalog za obdobje najmanj štirih let. Določitev prednostnih nalog mora temeljiti na objektivnih prostorskih, tehničnih, ekonomskih in okoljskih merilih.

(3) Program razvoja in vzdrževanja namakalnega sistema na predlog izvajalca gospodarske javne službe sprejme svet ustanoviteljic.

13. člen

(naloge občinskih uprav v zvezi z gradnjo namakalnega sistema)

(1) Občinske uprave občin lastnic opravljajo strokovno tehnične, razvojne, organizacijske in upravne naloge za gradnjo in investicijsko vzdrževanje namakalnega sistema. Te naloge obsegajo:

- nadzor nad splošnim stanjem namakalnega sistema,
- izvajanje postopkov javnega naročanja za izvajanje gradnje in investicijskih vzdrževalnih del na namakalnem sistemu,
- naloge v zvezi z gradnjo in investicijskim vzdrževanjem na namakalnem sistemu,
- skrbi za urejenost podatkov o namakalnem sistemu v evidenci melioracij.

(2) Občine lastnice lahko sklenejo medsebojni dogovor o zagotavljanju strokovno tehničnih, razvojnih, organizacijskih in upravnih nalog za gradnjo in investicijsko vzdrževanje namakalnega sistema, ki ga imajo v solasti.

14. člen

(urejanje podatkov v evidenci melioracij)

Občinske uprave občin lastnic vsaka na svojem območju skrbijo za urejenost podatkov o namakalnem sistemu v evidenci melioracij, s katero upravlja in jo vodi ministrstvo pristojno za kmetijstvo, kot to določa predpis, ki ureja evidenco melioracijskih sistemov in naprav.

15. člen

(ukinitev, razširitev in zmanjšanje območja namakalnega sistema)

Namakalni sistem ali njegov del se lahko ukine, njegovo območje pa se lahko razširi ali zmanjša na način, kot je določen v zakonu, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje.

16. člen

(gradnja in vzdrževanje namakalnega sistema)

(1) Gradnja in vzdrževanje namakalnega sistema je v javnem interesu, kot to določa zakon, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje.

(2) Gradnja namakalnega sistema ali njegovega dela obsega celovito izvedbo gradnje objektov, vključno z izvedbo povezanih prostorskih ureditev, potrebnih za njeno realizacijo.

(3) Namakalni sistem ali njegovi deli se načrtujejo, projektirajo, gradijo in vzdržujejo na način in pod pogoji, kot jih določajo predpisi, ki urejajo namakanje kmetijskih površin, varstvo okolja, prostorsko načrtovanje in gradnjo objektov, ter tiste tehnične smernice, katerih uporaba je obvezna.

17. člen

(pridobitev stvarnih pravic na nepremičninah za gradnjo in vzdrževanje namakalnega sistema)

Zaradi gradnje in vzdrževanja namakalnega sistema se lahko v skladu z zakonom, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje in zakonom, ki ureja razlastitev, uvede postopek za pridobitev služnosti ali lastninske oziroma stavbne pravice v javno korist.

18. člen

(sofinanciranje rekonstrukcije namakalnega sistema)

Če je gradnja ali rekonstrukcija ob namakalnem sistemu pogojena tudi z rekonstrukcijo namakalnega sistema, stroške rekonstrukcije namakalnega sistema nosi investitor gradnje ob namakalnem sistemu. Financiranje rekonstrukcije in druge medsebojne obveznosti se uredijo s posebno pogodbo, ki jo sklenejo občine lastnice in investitor gradnje ob namakalnem sistemu.

19. člen

(obveznost investitorja zaradi prestavitve ali preureditve dela namakalnega sistema)

(1) Če je treba obstoječ del namakalnega sistema prestaviti ali preurediti zaradi gradnje drugega objekta ali naprave, mora biti prestavljeni del namakalnega sistema zgrajen z elementi, ki ustrezajo dotedanjemu namenu dela namakalnega sistema. Za poseg v obstoječ del namakalnega sistema si mora investitor objekta ali naprave pridobiti soglasje občin lastnic. Stroške prestavitve oziroma preureditve dela namakalnega sistema krije investitor objekta ali naprave.

(2) Investitor iz prejšnjega odstavka ni zavezanec za tisti del stroškov, nastalih zaradi pogojenih boljših elementov nadomeščenega dela namakalnega sistema od elementov, ki ustrezajo dotedanjemu namenu namakalnega sistema.

20. člen

(obveznosti lastnikov nepremičnin ob namakalnem sistemu)

Lastniki in drugi posestniki (na primer zakupniki) zemljišč na in ob namakalnem sistemu morajo dopustiti vse posege, ki so nujno potrebni za nemoteno uporabo namakalnega sistema, zlasti:

- dostop do namakalnega sistema zaradi njegovega vzdrževanja in pripravljajalnih del,
- odlaganje materiala na njihovo zemljišče, če se jim s tem ne povzroča škoda, če navedeni posegi, niso mogoči na območju samega namakalnega sistema,
- izvedbo ukrepov za odpravo neposredno grozeče nevarnosti.

21. člen

(obveznost usklajenega projektiranja in gradnje gospodarske javne infrastrukture)

(1) Če se hkrati z gradnjo ali rekonstrukcijo namakalnega sistema predvideva tudi gradnja druge gospodarske javne infrastrukture, ki ne služi namakalnemu sistemu ali njegovi uporabi, mora projektna dokumentacija vsebovati tudi rešitve za drugo gospodarsko javno infrastrukturo.

(2) Za usklajenost projektiranja, gradnje ali rekonstrukcije objektov gospodarske javne infrastrukture iz prejšnjega odstavka je odgovoren investitor gradnje ali rekonstrukcije namakalnega sistema.

(3) Stroške projektiranja, gradnje ali rekonstrukcije objektov posamezne druge gospodarske javne infrastrukture iz prvega odstavka tega člena, krije njen lastnik ali upravljavec.

VZDRŽEVANJE NAMAKALNEGA SISTEMA

22. člen

(odgovornost za stanje namakalnega sistema)

(1) Občinske uprave občin lastnic so odgovorne za to, da se namakalni sistem redno investicijsko vzdržuje, posodablja in obnavlja tako, da je ob upoštevanju gospodarnosti vzdrževanja ter predpisov, ki urejajo vzdrževanje in delovanje namakalnih sistemov, omogočena njegova funkcionalna in varna raba vsaka na ozemlju svoje občine.

(2) Občine lastnice lahko sklenejo medsebojni dogovor o zagotavljanju funkcionalne in varne rabe namakalnega sistema iz prejšnjega odstavka, ki ga imajo v solasti.

23. člen

(redno vzdrževanje namakalnega sistema)

Redno (tekoče) vzdrževanje namakalnega sistema je del izbirne občinske gospodarske javne službe, določene v šestem odstavku 1. člena tega odloka.

VARSTVO NAMAKALNEGA SISTEMA

24. člen

(začasna omejitve uporabe namakalnega sistema)

(1) Če namakalnega sistema ali njegovega dela ni mogoče varno uporabljati zaradi klimatskih razmer, naravnih nesreč ter izrednega dogodka, ali če to terjajo drugi utemeljeni razlogi, ki se nanašajo na varnost uporabe namakalnega sistema, lahko upravljavec namakalnega sistema začasno prepove njegovo uporabo.

(2) O omejitvi uporabe namakalnega sistema ali dela namakalnega sistema na katerem velja omejitev uporabe, mora upravljavec namakalnega sistema obvestiti uporabnike na kratevno običajen način.

25. člen

(varovalni pas ob namakalnem sistemu)

(1) Zaradi razvoja namakalnega sistema in preprečitve vplivov drugih neposrednih prostorskih ureditev na namakalni sistem in njegovo uporabo je ob namakalnem sistemu varovalni pas, v katerem je raba prostora omejena.

(2) Gradnja objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu ob namakalnem sistemu je dovoljena le s soglasjem, ki ga izda upravljavec namakalnega sistema v skladu s tem odlokom, ali mnenjem, ki ga izda upravljavec namakalnega sistema v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(3) Upravljavec namakalnega sistema izda soglasje ali mnenje iz prejšnjega odstavka, če s predlaganim posegom v varovalnem pasu niso prizadeti interesi varovanja namakalnega sistema in njegove uporabe.

(4) Varovalni pas namakalnega sistema je širok 3 m merjeno na vsako stran od osi voda, kot to določa zakon, ki ureja graditev objektov.

26. člen

(izvajanje del na območju ali ob namakalnem sistemu)

(1) Podiranje dreves, spravilo lesa, izkopi, prekopi, podkopi, vrtnanje, izkoriščanje mineralnih surovin in opravljanje drugih del na zemljiščih ali na objektih na območju namakalnega sistema je dovoljeno le s soglasjem, ki ga izda izvajalec lokalne javne službe.

(2) Izvajalec lokalne javne službe lahko izda soglasje iz prejšnjega odstavka, če dela iz prejšnjega odstavka, ne bi ovirala uporabo namakalnega sistema, poškodovala namakalni sistem ali povečala stroške njegovega vzdrževanja.

27. člen

(gradnja gospodarske javne infrastrukture na območju ali ob namakalnem sistemu)

(1) Objekte in naprave gospodarske javne infrastrukture je dovoljeno na območju ali ob namakalnem sistemu graditi le pod pogoji in na način, določenim s soglasjem upravljavca namakalnega sistema.

(2) Upravljavec namakalnega sistema lahko zahteva od upravljavca gospodarske javne infrastrukture, da objekte in naprave gospodarske javne infrastrukture preuredi ali prestavi, kadar je to potrebno zaradi rekonstrukcije namakalnega sistema. Stroške prestavitve ali preureditve objektov in naprav krije njihov upravljavec, razen če to ni v nasprotju s pogoji iz soglasja upravljavca namakalnega sistema za njihovo gradnjo.

(3) Upravljavec namakalnega sistema lahko odkloni izdajo soglasja iz prvega odstavka tega člena, če bi objekti in naprave

ve gospodarske javne infrastrukture ogrožali namakalni sistem ali njegovo uporabo, bistveno oteževali njegovo vzdrževanje ali onemogočali njegovo morebitno rekonstrukcijo.

28. člen

(posegi v namakalni sistem zaradi vzdrževanja druge gospodarske javne infrastrukture)

(1) Vzdrževalna in druga dela na obstoječi gospodarski javni infrastrukturi na območju ali ob namakalnem sistemu se lahko opravljajo le s soglasjem upravljavca namakalnega sistema.

(2) V soglasju za izvajanje del iz prejšnjega odstavka se določijo način, pogoji in nadzor nad opravljanjem teh del.

(3) Soglasje iz prvega odstavka tega člena ni potrebno, če je s poškodbami objektov in naprav gospodarske javne infrastrukture, vgrajenih na območju ali ob namakalnem sistemu, neposredno ogroženo življenje in zdravje ljudi in živali ali bi lahko nastala večja gospodarska škoda. Upravljavec gospodarske javne infrastrukture, ki se vzdržuje, mora takoj odstraniti neposredno nevarnost in o tem brez odlašanja po elektronski poti obvestiti upravljavca namakalnega sistema. Upravljavec gospodarske javne infrastrukture, ki se vzdržuje, mora takoj odpraviti poškodbe na njej, vzpostaviti namakalni sistem v prvotno stanje in o končanih delih po elektronski poti obvestiti upravljavca namakalnega sistema.

29. člen

(odprava poškodb namakalnega sistema)

(1) Odprava poškodb namakalnega sistema bremeni tistega, ki jo je povzročil. Pri tem poškodba, ki jo povzroči: vozilo – bremeni voznika ali lastnika, žival – bremeni lastnika oziroma rejca.

(2) Povzročitelj oziroma oseba, ki jo bremeni odprava posledic, je dolžna sama poskrbeti za to. Če tega sama ne stori, ji to odredi organ, ki izvaja inšpekcijski nadzor po tem odloku.

(3) Če organ, ki izvaja inšpekcijski nadzor, ugotovi, da povzročitelj oziroma oseba, ki jo bremeni odprava posledic, sam tega ne bo storil, ali da strokovno ni usposobljen ali da ni opremljen za to, odredi odstranitev posledic oziroma vzpostavitev prejšnjega stanja po za to usposobljenem izvajalcu na stroške povzročitelja oziroma osebe, ki jo bremeni odprava posledic.

(4) Plačilo stroškov odprave poškodb namakalnega sistema ne izključuje morebitne odgovornosti za storjeni prekršek.

IZDAJANJE SOGLASIJ, PROJEKTIH POGOJEV, MNENJ IN DOKUMENTOV NOSILCA UREJANJA PROSTORA

30. člen

(javna pooblastila)

Občina izvajalcu gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema, ki je istočasno tudi upravljavec gospodarske javne infrastrukture namakalnega sistema, podeljuje javna pooblastila za:

- izdajanje soglasij ter vodenje drugih upravnih postopkov, predpisanih s tem odlokom,
- izdajanje projektnih pogojev in mnenj, ki jih določa zakon, ki ureja gradnjo objektov,
- izdajanje smernic, mnenj in drugih dokumentov kot nosilec urejanja prostora v zvezi z namakalnim sistemom, ki jih določa zakon, ki ureja urejanje prostora.

31. člen

(soglasja)

Soglasja, ki jih izdaja upravljavec namakalnega sistema, so naslednja:

- soglasje za gradnjo objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej

v varovalnem pasu ob namakalnem sistemu, ki je določeno v 25. členu tega odloka,

– soglasje za izvajanje del na območju ali ob namakalnem sistemu, ki je določeno v 26. členu tega odloka,

– soglasje za gradnjo gospodarske javne infrastrukture na ali ob namakalnem sistemu, ki je določeno v 27. členu tega odloka,

– soglasje za poseg na ali ob namakalnem sistemu zaradi vzdrževanja druge gospodarske javne infrastrukture, ki je določeno v 28. členu tega odloka.

32. člen

(postopek za izdajo soglasij)

(1) O s tem odlokom predpisanih soglasjih upravljavec namakalnega sistema odloči z odločbo, izdano v upravnem postopku.

(2) Zoper soglasja, ki jih po določbah tega odloka izdaja upravljavec namakalnega sistema, je dovoljena pritožba na župana.

(3) Vlogam za izdajo soglasij iz prejšnjega člena mora vlagatelj, če s katerim drugim predpisom ni drugače določeno, priložiti:

– dokumentacijo, ki jo predpisujejo predpisi o gradnji objektov ali del dokumentacije, oziroma drugačen grafični prikaz nameravanega posega na območju namakalnega sistema,

– izjavo, da bo uporabljeni oziroma ogroženi del namakalnega sistema povrnili v prejšnje stanje do določenega roka.

(4) V izdanem soglasju po vlogi iz predhodnega odstavka upravljavec namakalnega sistema predpiše zlasti:

– rok dokončanja del na območju namakalnega sistema,

– način zavarovanja gradbišča,

– zapiranje (omejevanje delovanja) namakalnega sistema,

– nadzor nad vzpostavitvijo območja namakalnega sistema v prejšnje stanje.

(5) V izdanem soglasju upravljavec namakalnega sistema lahko ob upoštevanju vseh okoliščin določi:

– da se morajo dela opraviti neprekinjeno ali samo v določenem času, ko namakalni sistem ne obratuje,

– da bo namesto upoštevanja izjave iz druge alineje tretjega odstavka sam, vendar na stroške vlagatelja in ob upoštevanju predpisov o javnih naročilih, poskrbel za povrnitev namakalnega sistema v prejšnje stanje,

– da mora vlagatelj po povrnitvi v prejšnje stanje po potrebi pridobiti strokovno ekspertizo izvedenih del v obsegu, ki ga posebej določi upravljavec namakalnega sistema.

(6) Za večje posege v namakalni sistem, pred izdajo soglasja upravljavec kot jamstvo za dobro izvedena dela lahko po presoji vseh okoliščin zahteva garancijo banke ali drug ustrezn instrument zavarovanja. Če vlagatelj ne izpolni obveznosti iz soglasja, potrebna dela naroči na njegove stroške upravljavec namakalnega sistema.

33. člen

(projektni pogoji in mnenja po zakonu, ki ureja graditev objektov)

Projektni pogoji in mnenja predpisana z zakonom, ki ureja graditev objektov, se izdaja po postopku, ki ga določa ta zakon.

34. člen

(smernice, mnenja in drugi dokumenti nosilca urejanja prostora)

Smernice, mnenja in drugi dokumenti nosilca urejanja prostora predpisani z zakonom, ki ureja urejanje prostora, se izdaja po postopku, ki ga določa ta zakon.

35. člen

(sredstva za izdajanje soglasij, projektnih pogojev, mnenj in dokumentov nosilca urejanja prostora)

Sredstva za pokrivanje stroškov za izdajo soglasij, projektnih pogojev, mnenj in dokumentov nosilca urejanja prostora

zagotavljajo občine solastnice namakalnega sistema v razmerju lastništva namakalnega sistema.

VSEBINA IN NAČIN IZVAJANJA IZBIRNE GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE UPRAVLJANJA, VZDRŽEVANJA IN DELOVANJA NAMAKALNEGA SISTEMA ORGANIZACIJSKA IN PROSTORSKA ZASNOVA OPRAVLJANJA GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE

36. člen

(oblika izvajanja gospodarske javne službe)

Občina Miren - Kostanjevica, Občina Šempeter - Vrtojba, Občina Renče - Vogrsko in Mestna občina Nova Gorica (v nadaljevanju: občine) določijo, da se izbirna gospodarska javna služba iz šestega odstavka 1. člena tega odloka izvaja v javnem podjetju Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica d.d. (v nadaljevanju: izvajalec gospodarske javne službe).

37. člen

(dolžnost izvajalca gospodarske javne službe)

(1) Za nemoteno izvajanje gospodarske javne službe mora izvajalec:

– redno, trajno, neprekinjeno in strokovno izvajati vsa dela in naročati vse potrebne storitve, ki so potrebna za izvajanje gospodarske javne službe za celotno oskrbovalno območje,

– redno zaračunavati stroške izvajanja gospodarske javne službe uporabnikom,

– redno in pravočasno obveščati občinske uprave občin lastnic o posameznih aktivnostih izvajanja gospodarske javne službe,

– voditi evidence o izvajanju gospodarske javne službe,

– zagotavljati in objavljati predpisane podatke ter poročati pristojnim organom,

– pripraviti predlog načina in višine zaračunavanja stroškov izvajanja gospodarske javne službe uporabnikom in ga poslati v sprejem svetu ustanoviteljic,

– do tehnološke posodobitve namakalnega sistema po posameznih namakalnih poljih pripraviti predlog višine stroškov rednega in investicijskega vzdrževanja namakalnega sistema in ga na ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, posredovati do 1. novembra predhodnega leta,

– v sodelovanju z občinskimi upravami skrbeti za razvoj, načrtovanje in pospeševanje gospodarske javne službe ter za investicijsko načrtovanje in gospodarjenje z objekti, napravami in sredstvi, potrebnimi za izvajanje gospodarske javne službe.

(2) Med izvajanjem gospodarske javne službe mora izvajalec sodelovati tudi z drugimi izvajalci gospodarskih javnih služb v občinah.

38. člen

(območje izvajanja)

Gospodarska javna služba se izvaja na enotnem oskrbovalnem območju namakalnega sistema iz 1. člena tega odloka, kot je vpisan v evidenco osuševalnih in namakalnih sistemov, ki jo določa zakon, ki ureja kmetijstvo.

Območje oskrbovalnega območja se lahko spreminja glede na ukinitve ali razširitve namakalnega sistema.

VRSTA IN OBSEG JAVNIH DOBRIN TER NJIHOVA PROSTORSKA RAZPOREDITEV

39. člen

(vsebina javne službe)

(1) Gospodarska javna služba upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema obsega predvsem:

a) izvajanje nalog upravljanja, ki so:

– priprava Programa razvoja in vzdrževanja namakalnega sistema,

– priprava Letnega programa izvajanja gospodarske javne službe,

– priprava urnika namakanja in oroševanja za uporabnike namakalnega sistema,

– urejanje financiranja oziroma pokrivanja stroškov delovanja namakalnega sistema,

– letno preverjanje podatkov zemljiškoknjižnega lastništva in zakupov kmetijskih zemljišč na območju namakalnega sistema zaradi obračuna in plačila stroškov namakanja,

– vodenje evidenc uporabnikov, porabe vode in vseh potrebnih parametrov v zvezi z namakanjem, ter njihovo posredovanje pristojnim organom,

– zagotavljanje strokovnih, tehničnih in organizacijskih podlag in predlogov v zvezi z načrtovanjem posodobitve, varnega delovanja, gradnje in vzdrževanja namakalnega sistema,

– izdajanje soglasij in vodenje drugih upravnih postopkov, predpisanih s tem odlokom med ukrepi za varstvo namakalnega sistema,

– izdajanje projektnih pogojev in mnenj, ki jih določa zakon, ki ureja gradnjo objektov,

– izdajanje smernic, mnenj in drugih dokumentov kot nosilec urejanja prostora v zvezi z namakalnim sistemom, ki jih določa zakon, ki ureja urejanje prostora,

– priprava Letnega poročila o izvajanju gospodarske javne službe,

b) izvajanje nalog vzdrževanja, ki so:

– izvajanje rednega (tekočega) vzdrževanja namakalnega sistema in odprava napak,

– nadzor nad delovanjem namakalnega sistema ter strokovni nadzor pri izvedbi vzdrževalnih del,

– zagotavljanje delovanja namakalnega sistema v takšni meri, da le-ta omogoča nemoteno dobavo vode do posamezne zemljiške parcele na območju namakalnega sistema.

(2) Izvajalec gospodarske javne službe je dolžan izvajati tudi vse naloge povezane z gospodarsko javno službo, ki jih nalagajo drugi predpisi.

POGOJI ZA ZAGOTAVLJANJE IN UPORABO JAVNIH DOBRIN

40. člen

(uporaba javnih dobrin)

Javna dobrina, to je voda za namakanje kmetijskih zemljišč, je zagotovljena vsakomur pod enakimi pogoji, na območju, na katerem se izvaja gospodarska javna služba.

Pravice posebne rabe vode za namakanje kmetijskih zemljišč se lahko uredijo v posebnem odloku.

41. člen

(urnik zagotavljanja vode za namakanje)

(1) Za obvladovanje stroškov obratovanja in zagotovitev enakomerne rabe vode za namakanje vsem uporabnikom, glede na klimatske razmere, zmogljivost in stanje vodnega vira, namakalnega sistema ter drugih okoliščin, izvajalec gospodarske javne službe pripravi urnik namakanja in oroševanja za uporabnike namakalnega sistema.

(2) Urnik se določi po posameznih namakalnih poljih, lahko pa tudi odsekih.

(3) Izvajalec gospodarske javne službe mora urnik pravočasno objaviti na svoji spletni strani.

PRAVICE IN OBVEZNOSTI UPORABNIKOV

42. člen

(uporabniki)

Uporabniki storitev gospodarske javne službe so lastniki, solastniki, zakupniki ali upravičeni posestniki zemljiških parcel

na območju namakalnega sistema, ki le-tega uporabljajo za namakanje kmetijskih zemljišč.

43. člen

(pravice uporabnikov)

(1) Uporabniki imajo pravico do priključitve na namakalni sistem in pravico do trajnega in nemotenega zagotavljanja storitev javne službe pod pogoji, ki so določeni s tem odlokom.

(2) Uporabnik lahko uporablja namakalni sistem skladno z urnikom namakanja in oroševanja, kot ga določa 41. člen tega odloka.

44. člen

(obveznosti uporabnikov)

Uporabniki so dolžni:

– skleniti pogodbo z izvajalcem gospodarske javne službe o uporabi namakalnega sistema,

– omogočati neoviran dostop do namakalnega sistema, kjer se opravljajo storitve gospodarske javne službe,

– obveščati izvajalca gospodarske javne službe o vseh dejstvih, pomembnih za izvajanje gospodarske javne službe, posebno pa o vsaki poškodbi ali spremembi na namakalnem sistemu, ki lahko vpliva na njegovo varno uporabo,

– redno spremljati porabo vode, če je na njihovem odjemnem mestu nameščen vodomer,

– kriti stroške izvajanja gospodarske javne službe,

– do tehnološke posodobitve namakalnega sistema po posameznih namakalnih poljih kriti stroške rednega in investicijskega vzdrževanja namakalnega sistema.

VIRI FINANCIRANJA GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE IN NAČIN NJIHOVEGA OBLIKOVANJA

45. člen

(financiranje gospodarske javne službe)

Gospodarska javna služba se financira iz plačil uporabnikov, proračunov občine lastnic namakalnega sistema in drugih dovoljenih virov.

46. člen

(računovodstvo)

Izvajalec gospodarske javne službe vodi ločeno računovodstvo za gospodarsko javno službo v skladu s predpisi.

47. člen

(kritje stroškov)

(1) Stroški izvajanja gospodarske javne službe zajemajo vse stroške, kot jih določa zakon, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje, in sicer:

– stroške rednega in investicijskega vzdrževanja ter tehnoloških posodobitev,

– zavarovanje namakalnega sistema,

– stroške dela,

– stroške energije, ki je potrebna za delovanje sistema (elektrika, nafta, zemeljski plin ipd.) in

– datjave za rabo naravnih dobrin, v skladu z zakonom, ki ureja vode.

(2) Stroški izvajanja gospodarske javne službe se med uporabnike razdelijo v sorazmerju s površino kmetijskega zemljišča, ki je opredeljena v pogodbi o uporabi namakalnega sistema. Če lokalni namakalni sistem omogoča, se stroški iz četrte in pete alineje tretjega odstavka tega člena lahko obračunajo po dejanski porabi.

(3) Predlog zaračunavanja stroškov izvajanja gospodarske javne službe uporabnikom vsako leto skupaj z Letnim programom izvajanja gospodarske javne službe pripravi izvajalec gospodarske javne službe in ga predloži v sprejem svetu ustanoviteljic.

48. člen

(nadomestilo za kritje stroškov delovanja in vzdrževanja)

(1) Ne glede na določila 47. člena, se do tehnološke posodobitve namakalnega sistema po posameznih namakalnih poljih za kritje stroškov delovanja in vzdrževanja namakalnega sistema odmeri nadomestilo vsem lastnikom zemljišč v sorazmerju s površino kmetijskega zemljišča, ki je vključena v območje namakalnega sistema, kot to določa zakon, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje.

(2) Izvajalec gospodarske javne službe pripravi predlog višine nadomestila za kritje stroškov rednega in investicijskega vzdrževanja namakalnega sistema in ga na ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, posreduje do 1. novembra predhodnega leta.

(3) Višino stroškov na hektar delovanja in vzdrževanja namakalnega sistema na predlog izvajalca občinske gospodarske javne službe predpiše minister, pristojen za kmetijstvo, kot to določa zakon, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje.

(4) Sredstva nadomestila za kritje stroškov vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema se odmerijo, vplačujejo in vračajo na način, kot to določa zakon, ki ureja varstvo kmetijskih zemljišč in njihovo upravljanje.

VRSTA IN OBSEG OBJEKTOV IN NAPRAV,
POTREBNIH ZA IZVAJANJE GOSPODARSKE
JAVNE SLUŽBE, KI SO LASTNINA OBČIN

49. člen

(gospodarska javna infrastruktura)

(1) Občine solastnice za izvajanje gospodarske javne službe zagotavljajo gospodarsko javno infrastrukturo namakalnega sistema Namakalni razvod Vogršček kot je definiran v 7. členu tega odloka.

(2) Sredstva se vodijo v poslovnih knjigah občin solastnic skladno s predpisi o računovodstvu.

PROGRAM GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE
IN POROČANJE

50. člen

(program gospodarske javne službe)

(1) Letni program izvajanja gospodarske javne službe izdela izvajalec javne službe do 30. 11. za naslednje leto in ga predloži v usklajevanje in sprejem svetu ustanoviteljic.

(2) Letni program izvajanja gospodarske javne službe mora vsebovati naslednje podatke:

- osnovne podatke o namakalnem sistemu,
- opis dejanskega stanja namakalnega sistema z opisom stanja pred izvajanjem gospodarske javne službe in po njem,
- opredeljene letne cilje vzdrževanja s kazalniki (na primer zmanjšanje vodnih izgub, stroškov vzdrževanja itd.),
- podatke o načrtovanih delih za izvedbo gospodarske javne službe za tekoče leto,
- podatke o načrtovanih delih za izvedbo gospodarske javne službe za naslednje leto,
- podatke o načrtovanih stroških izvajanja gospodarske javne službe za tekoče leto,
- podatke o načrtovanih stroških izvajanja gospodarske javne službe za naslednje leto,
- podatke o načrtovanih vlaganjih v objekte in opremo za izvajanje gospodarske javne službe v tekočem letu,
- podatke o načrtovanih vlaganjih v objekte in opremo za izvajanje gospodarske javne službe v naslednjem letu,
- podatke o poslovanju, ki lahko vplivajo na nastajanje stroškov ali drugače vplivajo izvajanje gospodarske javne službe,
- predlog načina in višine zaračunavanja stroškov izvajanja gospodarske javne službe uporabnikom,

– do tehnološke posodobitve namakalnega sistema po posameznih namakalnih poljih predlog višine nadomestila za kritje stroškov rednega in investicijskega vzdrževanja namakalnega sistema.

51. člen

(poročanje)

(1) Izvajalec gospodarske javne službe je dolžan najkasneje do 31. 3. vsakega naslednjega leta svetu ustanoviteljic v potrditev predložiti letno poročilo o izvajanju gospodarske javne službe v preteklem letu.

(2) Letno poročilo izvajanja gospodarske javne službe mora vsebovati naslednje podatke:

- podatke o izvedenih delih gospodarske javne službe za predpreteklo leto,
- podatke o načrtovanih delih za izvajanje gospodarske javne službe za preteklo leto,
- podatke o izvedenih delih za izvajanje gospodarske javne službe za preteklo leto,
- podatke o dejanskih stroških izvajanja gospodarske javne službe za predpreteklo leto,
- podatke o načrtovanih stroških izvajanja gospodarske javne službe za preteklo leto,
- podatke o dejanskih stroških izvajanja gospodarske javne službe za preteklo leto,
- podatke o izvedenih vlaganjih v objekte in opremo za izvajanje gospodarske javne službe v predpreteklem letu,
- podatke o načrtovanih vlaganjih v objekte in opremo za izvajanje gospodarske javne službe v preteklem letu,
- podatke o izvedenih vlaganjih v objekte in opremo za izvajanje gospodarske javne službe v preteklem letu,
- podatke o poslovanju, ki so vplivali na nastajanje stroškov ali so drugače vplivali izvajanje gospodarske javne službe,
- opisno oceno izvajanja gospodarske javne službe v preteklem letu, ki mora vključevati tudi oceno doseganja ciljev iz letnega programa preteklega leta, podatke o pritožbah uporabnikov, škodnih dogodkih ter uveljavljanju pravic iz zavarovanj,
- vseh ostalih okoliščinah, ki lahko neposredno ali bistveno vplivajo na izvajanje gospodarske javne službe.

INŠPEKCIJSKI NADZOR TER PREKRŠKOVNI ORGAN

52. člen

(inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega odloka izvaja občinski organ, ki ima nalogo opravljanja občinskega inšpekcijskega nadzorstva.

53. člen

(obseg inšpekcijskega nadzora)

Občinski inšpektor pri opravljanju inšpekcijskega nadzora nadzira zlasti:

- ali se namakalni sistem uporablja za namen ter na način in pod pogoji, kot jih določajo ta odlok in ostali predpisi,
- ali je namakalni sistem redno vzdrževan skladno s pogoji tega odloka in ostalimi predpisi, ter omogoča varno uporabo,
- ali so izpolnjeni pogoji za gradnjo in rekonstrukcijo stavb in objektov, postavljanje kakršnih koli drugih objektov in naprav, postavljanje objektov za obveščanje in oglaševanje, gradnjo gospodarske javne infrastrukture ter za druge posege v na območju ali ob namakalnem sistemu po tem odloku.

54. člen

(vodenje inšpekcijskega postopka)

(1) Vodenje inšpekcijskega postopka, izrekanje ukrepov in vročanje inšpekcijskih odločb se izvede po določbah zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor.

(2) V primeru nujnih ukrepov v javnem interesu se za kraj vročanja in mesto, na katerem se pusti obvestilo o poskusu vročanja, šteje tudi gradbišče, objekt oziroma kraj izvajanja del, v zvezi s katerim se vodi postopek.

(3) Zoper odločbo občinskega inšpektorja je dovoljena pritožba v osmih dneh od dneva njene vročitve. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

55. člen

(splošni inšpekcijski ukrepi)

(1) Občinski inšpektor z opozorilom, če oceni, da je to zadosten ukrep, ali z odločbo:

– odredi, da se v roku, ki ga določi, odpravijo nepravilnosti, ki jih ugotovi v zvezi:

– z vzdrževalnimi deli na namakalnem sistemu v nasprotju s predpisi,

– z gradnjo in rekonstrukcijo stavb in objektov, postavljanjem kakršnih koli drugih objektov in naprav ter izvajanjem kakršnihkoli del na območju ali ob namakalnem sistemu v nasprotju s soglasjem,

– z gradnjo gospodarske javne infrastrukture oziroma drugimi posegi na območju ali ob namakalnem sistemu brez soglasja ali če niso izpolnjeni pogoji izdanega soglasja,

– z rekonstrukcijo namakalnega sistema v nasprotju s predpisi,

– odredi, da se do pridobitve soglasja ali do izpolnitve pogojev iz izdanega soglasja ustavi:

– gradnja gospodarske javne infrastrukture oziroma drugi posegi v na območju ali ob namakalnem sistemu,

– gradnja ali rekonstrukcija stavb in objektov, postavljanje kakršnih koli drugih objektov in naprav ter izvajanje kakršnihkoli del na območju ali ob namakalnem sistemu,

– odredi, da se do odprave ugotovljenih nepravilnosti ustavi rekonstrukcija namakalnega sistema, če se ne odpravijo ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil,

– odredi odstranitev ovir z območja namakalnega sistema, ki ovirajo uporabo le-tega,

– odredi vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo namakalnega sistema, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni možna, po drugi osebi, na stroške povzročitelja.

(2) Občinski inšpektor mora o svojih ugotovitvah iz 2. točke prejšnjega odstavka brez odlašanja obvestiti pristojnega gradbenega inšpektorja.

(3) Občinski inšpektor mora obravnavati prijave, pritožbe, sporočila in druge vloge v zadevah iz svoje pristojnosti in vlagatelje na njihovo zahtevo obvestiti o svojih ukrepih.

56. člen

(začasni ukrep omejitve uporabe namakalnega sistema)

(1) Občinski inšpektor sme v primerih, ko bi bila ogrožena varna uporaba namakalnega sistema ali bi lahko nastala škoda na njem, odrediti začasno prepoved oziroma omejitev uporabe namakalnega sistema in druge ukrepe, da se odvrne nevarnost ali prepreči škoda.

(2) Ukrep iz prejšnjega odstavka je začasen in traja dokler so razlogi zanj.

(3) Ukrep začasne prepovedi oziroma omejitve uporabe namakalnega sistema iz prvega odstavka tega člena mora izvesti izvajalec gospodarske javne službe.

(4) O ukrepih iz prvega odstavka tega člena mora občinski inšpektor obvestiti občinsko upravo.

57. člen

(prekrškovni organ)

Občinski organ, ki ima nalogo opravljanja občinskega inšpekcijskega nadzorstva, je prekrškovni organ za vse prekrške iz tega odloka.

KAZENSKES DOLOČBE

58. člen

(1) Z globo 4.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če ravna v nasprotju s tretjim odstavkom 10. člena tega odloka, njihova odgovorna oseba pa z globo 400 evrov.

(2) Z globo 400 evrov se za prekršek kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

59. člen

(1) Z globo 2.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba – lastnica ali imetnica uporabe zemljišča, če ravna v nasprotju z drugim odstavkom 25. člena tega odloka, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 evrov.

(2) Z globo 200 evrov se za prekršek kaznuje posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

60. člen

(1) Z globo 2.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom 26. člena tega odloka, njihova pravna oseba pa z globo 200 evrov.

(2) Z globo 200 evrov se za prekršek kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

61. člen

(1) Z globo 2.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom 27. člena tega odloka, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 evrov.

(2) Z globo 200 evrov se za prekršek kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

62. člen

(1) Z globo 2.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 28. člena tega odloka, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 evrov.

(2) Z globo 200 evrov se za prekršek kaznuje posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(3) Z globo 1.000 evrov se za prekršek kaznuje upravljavec gospodarske javne infrastrukture, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom 28. člena tega odloka, njegova odgovorna oseba pa z globo 200 evrov.

63. člen

Z globo 2.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki pooblaščenim uradnim osebam ne omogoči izvedbe postopka ter ukrepov, določenih v tem odloku.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

64. člen

(prvi Program razvoja in vzdrževanja namakalnega sistema)

Prvi predlog Programa razvoja in vzdrževanja namakalnega sistema upravljavec namakalnega sistema predloži sve-tu ustanoviteljic v šestih mesecih po uveljavitvi tega odloka.

65. člen

(pričetek veljavnosti odloka)

Ta odlok začne veljati dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2024.

Št. 007-0021/2023-12

Miren, dne 13. decembra 2023

Župan
Občine Miren - Kostanjevica
Mauricij Humar

3916. Odlok o spremembah Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Miren - Kostanjevica

Na podlagi 61. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE), 3. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40) in 17. člena Statuta Občine Miren - Kostanjevica (Uradni list RS, št. 2/16 – uradno prečiščeno besedilo, 62/16 in 14/23) je Občinski svet Občine Miren - Kostanjevica na 9. redni seji dne 13. 12. 2023 sprejel

O D L O K**o spremembah Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Miren - Kostanjevica**

1. člen

V Odloku o gospodarskih javnih službah v Občini Miren - Kostanjevica (Uradni list RS, št. 53/08, 106/12, 128/20 in 194/21) se pri vseh členih odstavki oštevilčijo po vrstnem redu.

2. člen

(1) V 5. členu se tretjem odstavku doda nova, 3. točka, ki se glasi:

»3. upravljanje, vzdrževanje in delovanje lokalnih namakalnih sistemov.«

(2) V četrtem odstavku se izbriše 7. točka.

KONČNA DOLOČBA

3. člen

(pričetek veljavnosti odloka)

Ta odlok začne veljati dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-0012/2021-6

Miren, dne 13. decembra 2023

Župan
Občine Miren - Kostanjevica
Mauricij Humar

3917. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Miren

Na podlagi 42. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr.,

20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – ZVaj, 123/21, 172/21, 207/21, 105/22 – ZZNŠPP, 141/22, 158/22 – ZDoh-2AA in 71/23) in 17. člena Statuta Občine Miren - Kostanjevica (Uradni list RS, št. 2/16 – uradno prečiščeno besedilo, 62/16 in 14/23) je Občinski svet Občine Miren - Kostanjevica na 9. redni seji dne 13. 12. 2023 sprejel

O D L O K**o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Miren**

1. člen

V Odloku o ustanovitvi vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Miren (Uradni list RS, št. 43/08, 76/09, 79/16 in 99/22) se pri vsakem členu odstavki oštevilčijo po vrstnem redu.

2. člen

V 4. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:
»(3) Sedež in poslovni naslov zavoda: Miren, Miren 140, 5291 Miren.«

3. člen

5. člen se spremeni tako, da se glasi:

»V sestavo zavoda sodijo:

- matična šola,
- Podružnica Bilje, Bilje 185, 5292 Renče,
- Podružnica Kostanjevica na Krasu, Kostanjevica na Krasu 66, 5296 Kostanjevica na Krasu,
- enota vrtca: Vrtec pri OŠ Miren, enota Miren (Vrtec Miren), Miren 140, 5291 Miren,
- enota vrtca: Vrtec pri OŠ Miren, enota Bilje (Vrtec Bilje), Bilje 185, 5292 Renče,
- enota vrtca: Vrtec pri OŠ Miren, enota Kostanjevica na Krasu (Vrtec Kostanjevica na Krasu), Kostanjevica na Krasu 66, 5296 Kostanjevica na Krasu,
- enota vrtca: Vrtec pri OŠ Miren, enota Opatje selo (Vrtec Opatje selo), Opatje selo 9, 5291 Miren.«

4. člen

V 10. členu se v drugem odstavku besedilo »pravili zavoda« nadomesti z besedno zvezo »splošnim aktom«.

5. člen

V 12. členu se na koncu doda stavek, ki se glasi: »Ravnatelj pravočasno obvesti ustanovitelja o poteku mandata njegovih predstavnikov v svetu zavoda.«

6. člen

14. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Predstavnike delavcev zavoda se voli izmed delavcev matične šole, podružnic in enot vrtca enakomerno glede na število zaposlenih delavcev, in sicer se izvoli:

- en predstavnik strokovnih delavcev matične šole, ki poučujejo od 1. do 5. razreda, in drugih strokovnih delavcev matične šole ter enot vrtca (podaljšano bivanje, knjižnica, sve-tovalna služba ...),
- en predstavnik strokovnih delavcev matične šole, ki poučujejo od 6. do 9. razreda,
- en predstavnik strokovnih delavcev obeh podružnic,
- en predstavnik strokovnih delavcev vseh enot vrtcev,
- en predstavnik upravno administrativnih in tehničnih delavcev.

(2) Predstavnike zaposlenih izvolijo delavci zavoda neposredno na tajnih volitvah, po postopku in na način, ki ga določa ta odlok.«

7. člen

(1) V 15. členu se v tretjem odstavku na koncu doda stavek, ki se glasi: »Mandat volilne komisije traja štiri leta

oziroma do naslednjih rednih volitev predstavnikov delavcev v svet zavoda.«

(2) Doda se nov, četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Če svet v roku iz prvega odstavka tega člena ne razpiše volitev in ne imenuje komisije za izvedbo volitev, opravi to nalogo ravnatelj šole v roku sedmih dni po preteku roka iz prvega odstavka tega člena.«

8. člen

17. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Glasovanje na volišču vodi volilna komisija.

(2) Volilna komisija lahko določi, da se za delavce, ki bodo odsotni na dan volitev, izvedejo predčasne volitve.

(3) Volitve so veljavne, če se jih je udeležila več kot polovica delavcev zavoda.

(4) Podrobnejši postopek volitev določi svet zavoda s notranjim aktom.«

9. člen

(1) V prvem odstavku 18. člena se črta beseda »zadnji«.

(2) Tretji odstavek se izbriše.

10. člen

(1) V 20. členu se v prvem odstavku besedna zveza »podružničnih šol« nadomesti z besedo »podružnic«.

(2) V tretjem odstavku se črta zadnji stavek.

11. člen

21. člen se črta.

12. člen

V 22. členu se doda nov, četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Postopek volitev predstavnikov staršev v svet zavoda se podrobneje uredi z notranjim aktom.«

13. člen

24. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Predlog za razrešitev predstavnika staršev v svetu zavoda obravnava svet staršev po postopku, ki se uredi z notranjim aktom.

(2) Odločitev o predlogu za razrešitev predstavnika staršev v svetu zavoda sprejme svet staršev z večino glasov vseh članov.«

14. člen

25. člen se črta.

15. člen

V 28. členu se za prvim odstavkom, ki se ustrezno oštevilči, dodano nov, drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Način delovanja si lahko uredi s poslovníkom.«

16. člen

V 30. členu se črta drugi stavek.

17. člen

(1) V 32. členu se črta prvi odstavek.

(2) Dosedanji drugi odstavek postane prvi odstavek.

18. člen

33. člen se črta.

19. člen

(1) V 34. členu se v prvem odstavku napovedni stavek pred alinejami spremeni tako, da se glasi:

»(1) Strokovna organa v posameznih enotah vrtca sta:«.

(2) V drugem odstavku se napovedni stavek pred alinejami spremeni tako, da se glasi:

»(2) Strokovni organi v matični šoli in obeh podružnicah so:«.

20. člen

(1) V 35. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Sestava, pristojnosti in naloge strokovnih organov so opredeljene v zakonu, ki ureja organizacijo vzgoje in izobraževanja, in v aktih zavoda.«

(2) V drugem odstavku se zadnji stavek nadomesti s stavkom, ki se glasi: »Svetu zavoda in ravnatelju dajejo mnenja in predloge glede organiziranja dela ter razvoja zavoda na področjih, ki jih obravnavajo.«

(3) Doda se nov, tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Način delovanja si lahko strokovni organi uredijo s poslovníkom.«

21. člen

(1) V 36. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Svet staršev zavoda je sestavljen tako, da ima v njem vsak oddelek šole in skupina vrtca po enega predstavnika, ki ga starši izvolijo na roditeljskem sestanku oddelka ali skupine.«

(2) Četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Pristojnosti in naloge sveta staršev so opredeljene v zakonu, ki ureja organizacijo vzgoje in varstva, in v aktih zavoda. Način delovanja si lahko uredi s poslovníkom.«

22. člen

V naslovu IX. poglavja se beseda »USTANOVITELJICA-MA« nadomesti z besedo »USTANOVITELJEM«.

23. člen

(1) V 45. členu se spremeni prvi odstavek, da se glasi:

»(1) Zavod lahko sprejme pravila in druge splošne akte, s katerimi se podrobneje urejajo vprašanja, ki so pomembna za opravljanje dejavnosti in poslovanje zavoda.«

(2) Drugi odstavek se črta.

(3) Dosedanji tretji odstavek postane drugi odstavek.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

24. člen

(prehodna določba)

(1) Določba prvega odstavka 5. člena se začne uporabljati ob razpisu prvih naslednjih rednih volitev predstavnikov delavcev v svet zavoda.

(2) Notranji akti zavoda se uskladijo s tem odlokom v roku enega leta po začetku njegove veljavnosti.

25. člen

(končna določba)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-0004/2022-8

Miren, dne 13. decembra 2023

Župan

Občine Miren - Kostanjevica

Mauricij Humar

3918. Sklep o prenosu stvarnega premoženja v upravljanje Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica

Na podlagi 36. člena Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (Uradni list RS, št. 49/05, 99/11) in 19. člena Zakona o stvarnem premoženju

države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18, 79/18, 61/20 – ZDLGPE, 175/20 – ZIUOPDVE, 78/23 – ZUNPEOVE, 78/23 – ZORR) izdajam

S K L E P

o prenosu stvarnega premoženja v upravljanje Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica

1. člen

Občina Miren - Kostanjevica, Miren 137, 5291 Miren, matična številka: 5881838000 s 1. 1. 2024 prenese v upravljanje javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Trg Edvarda Kardelja 4, 5000 Nova Gorica, matična številka: 5052777000 za izvajanje javne službe na področju knjižnične dejavnosti poslovni prostor z ID znakom: del stavbe 2325-400-8 (ID 5728079), stoječ na parc. št. 958/5 k. o. 2325 Miren, na naslovu Miren 125A, 5291 Miren, ter opremo, ki se v navedenem prostoru nahaja.

2. člen

Medsebojna razmerja med Občino Miren - Kostanjevica in javnim zavodom Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica iz naslova prenosa v upravljanje z nepremičnim in s premoženjem iz prvega člena tega sklepa, se uredijo s pogodbo.

3. člen

Ta slep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 4780-0049/2023-1

Miren, dne 18. decembra 2023

Župan
Občine Miren - Kostanjevica
Mauricij Humar

PREBOLD

3919. Odlok o proračunu Občine Prebold za leto 2024

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE) in 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23) ter Statuta Občine Prebold (Uradni list RS, št. 52/13 in 45/14) je Občinski svet Občine Prebold na 12. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

ODLOK

o proračunu Občine Prebold za leto 2024

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(vsebina odloka)

S tem odlokom se za Občino Prebold za leto 2024 določajo proračun, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštev občine in javnega sektorja na ravni občine (v nadaljnjem besedilu: proračun).

2. VIŠINA SPLOŠNEGA DELA PRORAČUNA IN STRUKTURA POSEBNEGA DELA PRORAČUNA

2. člen

(sestava proračuna in višina splošnega dela proračuna)

V splošnem delu proračuna so prikazani prejemki in izdatki po ekonomski klasifikaciji do ravni kontov.

Splošni del proračuna se na ravni podskupin kontov do- loča v naslednjih zneskih:

		v EUR
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
Skupina/Podskupina kontov/Konto/Podkonto		Proračun leta 2024
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	7.262.489
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	5.017.948
70	DAVČNI PRIHODKI	4.191.904
	700 Davki na dohodek in dobiček	3.741.364
	703 Davki na premoženje	390.930
	704 Domači davki na blago in storitve	59.510
	706 Drugi davki	100
71	NEDAVČNI PRIHODKI	826.044
	710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	626.544
	711 Takse in pristojbine	7.000
	712 Globe in druge denarne kazni	3.500
	713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	32.000
	714 Drugi nedavčni prihodki	157.000
72	KAPITALSKI PRIHODKI	300.000
	720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	0
	721 Prihodki od prodaje zalog	0
	722 Prihodki od prodaje zemljišč in neopredmetenih sredstev	300.000
73	PREJETE DONACIJE	36.986
	730 Prejete donacije iz domačih virov	36.986
	731 Prejete donacije iz tujine	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI	1.907.555
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	1.865.421
	741 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU	42.133
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	7.839.311
40	TEKOČI ODHODKI	1.686.837
	400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	396.800
	401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	59.880
	402 Izdatki za blago in storitve	1.050.157
	403 Plačila domačih obresti	35.000
	409 Rezerve	145.000
41	TEKOČI TRANSFERI	2.625.122
	410 Subvencije	231.000
	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	1.478.300
	412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	227.506
	413 Drugi tekoči domači transferi	688.316
	414 Tekoči transferi v tujino	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	3.336.313
	420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	3.336.313
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	191.040
	431 Investicijski transferi pravnim in fiz. osebam, ki niso PU	135.540
	432 Investicijski transferi PU	55.500

III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (I.-II.) (PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ)	-576.823
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0
	750 Prejeta vračila danih posojil	
	751 Prodaja kapitalskih deležev	
	752 Kupnine iz naslova privatizacije	
V.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+442+443)	0
44	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0
	440 Dana posojila	
	441 Povečanje kapitalskih deležev in naložb	
	442 Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije	
	443 Povečanje namenskega premoženja v javnih skladih in drugih osebah javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	
VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.)	0
C. RAČUN FINANCIRANJA		
VII.	ZADOLŽEVANJE (500)	
50	ZADOLŽEVANJE	500.000
	500 Domače zadolževanje	500.000
VIII.	ODPLAČILA DOLGA (550)	
55	ODPLAČILA DOLGA	194.000
	550 Odplačila domačega dolga	194.000
IX.	SPREMEMBE STANJA SREDSTEV NA RAČUNU	-270.823
X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	306.000
XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-IX.)	576.823
	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH NA DAN 31. 12. PRETEKLEGA LETA	280.350

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na podskupine kontov in konte ter podkonte, določene s predpisanim kontnim načrtom.

Posebni del proračuna do ravni proračunskih postavk – kontov in načrt razvojnih programov sta priložila k temu odloku in se objavita na spletni strani Občine Prebold.

Načrt razvojnih programov sestavljajo projekti.

3. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

3. člen

(izvrševanje proračuna)

Proračun se izvršuje na ravni proračunske postavke – konta.

4. člen

(namenski prihodki in odhodki proračuna)

Namenski prihodki proračuna so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, tudi naslednji prihodki: pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest, požarna taksa, prispevek za priključitev na javni vodovodni

sistem, prispevek za priključitev na javni kanalizacijski sistem in druge predpisane namenske dajatve.

Če se v tekočem letu v proračun vplača namenski prejemek, ki zahteva sorazmeren namenski izdatek, ki v proračunu ni izkazan ali ni izkazan v zadostni višini, se v višini dejanskih prejemkov in izdatkov poveča obseg proračuna.

Pravice porabe sredstev, ki so izkazane na proračunskih postavkah za usklajevanje plačnih nesorazmerij, ki niso porabljene v tekočem letu, se prenesejo v naslednje leto za isti namen.

5. člen

(prerazporejanje pravic porabe)

Osnova za prerazporejanje pravic porabe je zadnji sprejeti proračun, spremembe proračuna ali rebalans proračuna.

O prerazporeditvah pravic porabe v posebnem delu proračuna (finančnem načrtu neposrednega uporabnika) med podprogrami v okviru glavnih programov odloča na predlog neposrednega uporabnika župan.

Župan s poročilom o izvrševanju proračuna v mesecu juliju in konec leta z zaključnim računom poroča občinskemu svetu o veljavnem proračunu za leto 2024 in njegovi realizaciji.

6. člen

(največji dovoljeni obseg prevzetih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let)

Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu razpiše javno naročilo za celotno vrednost projekta, ki je vključen v načrt razvojnih programov, če so zanj načrtovane pravice porabe na proračunskih postavkah v sprejetem proračunu.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za investicijske odhodke in investicijske transfere, ne sme presegati 70 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za blago in storitve in za tekoče transfere, ne sme presegati 25 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika.

Omejitev iz prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za prevzemanje obveznosti z najemnimi pogodbami, razen če na podlagi teh pogodb lastninska pravica preide oziroma lahko preide iz najemodajalca na najemnika, in prevzemanje obveznosti za dobavo elektrike, telefona, vode, komunalnih storitev in drugih storitev, potrebnih za operativno delovanje neposrednih uporabnikov.

Prevzete obveznosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se načrtujejo v finančnem načrtu neposrednega uporabnika in načrtu razvojnih programov.

7. člen

(spreminjanje načrta razvojnih programov)

Predstojnik neposrednega uporabnika župan lahko spreminja vrednost projektov v načrtu razvojnih programov. Projekte, katerih vrednost se spremeni za več kot 20 %, mora predhodno potrditi občinski svet.

Projekti, za katere se zaradi prenosa plačil v tekoče leto, zaključek financiranja prestavi iz predhodnega v tekoče leto, se uvrstijo v načrt razvojnih programov po uveljavitvi proračuna.

Novi projekti se uvrstijo v načrt razvojnih programov na podlagi odločitve občinskega sveta.

8. člen

(proračunski skladi)

Proračunski skladi so:

1. proračun proračunske rezerve, oblikovane po ZJF.

Proračunska rezerva se v letu 2024 oblikuje v višini 20.000 eurov.

O uporabi sredstev proračunske rezerve za namene iz drugega odstavka 49. člena ZJF odloča župan in o tem s pisnimi poročili obvešča občinski svet.

4. POSEBNOSTI UPRAVLJANJA IN PRODAJE STVARNEGA IN FINANČNEGA PREMOŽENJA DRŽAVE

9. člen

Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 77. člena ZJF, lahko župan dolžniku do višine 500 eurov odpiše oziroma delno odpiše plačilo dolga.

5. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV OBČINE IN JAVNEGA SEKTORJA

10. člen

(obseg zadolževanja občine in izdanih poroštev občine)

Zaradi kritja presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter odplačila dolgov v računu financiranja, se občina za proračun za leto 2024 lahko zadolži za 500.000 EUR.

Obseg poroštev občine za izpolnitev obveznosti javnih zavodov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je Občina Prebold, v letu 2024 je 0 EUR.

11. člen

(obseg zadolževanja javnih zavodov in javnih podjetij ter obseg zadolževanja in izdanih poroštev pravnih oseb, v katerih ima občina odločujoč vpliv na upravljanje)

Pravne osebe javnega sektorja na ravni občine (javni zavodi in javna podjetja, katerih ustanoviteljica je občina) se v letu 2024 ne smejo zadolževati.

Pravne osebe, v katerih ima občina odločujoč vpliv na upravljanje, se v letu 2024 ne smejo zadolžiti.

6. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

13. člen

(začasno financiranje v letu 2025)

V obdobju začasnega financiranja Občine Prebold v letu 2025, če bo začasno financiranje potrebno, se uporablja ta odlok in sklep o določitvi začasnega financiranja.

14. člen

(uveljavitev odloka)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 410-0004/2023

Prebold, dne 14. decembra 2023

Župan
Občine Prebold
mag. Marko Repnik

3920. Odlok o proračunu Občine Prebold za leto 2025

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE) in 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno

prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23) ter Statuta Občine Prebold (Uradni list. RS, št. 52/13 in 45/14) je Občinski svet Občine Prebold na 12. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

ODLOK

o proračunu Občine Prebold za leto 2025

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(vsebina odloka)

S tem odlokom se za Občino Prebold za leto 2025 določajo proračun, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštev občine in javnega sektorja na ravni občine (v nadaljnjem besedilu: proračun).

2. VIŠINA SPLOŠNEGA DELA PRORAČUNA IN STRUKTURA POSEBNEGA DELA PRORAČUNA

2. člen

(sestava proračuna in višina splošnega dela proračuna)

V splošnem delu proračuna so prikazani prejemki in izdatki po ekonomski klasifikaciji do ravni kontov.

Splošni del proračuna se na ravni podskupin kontov določa v naslednjih zneskih:

		v EUR
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
Skupina/Podskupina kontov/Konto/Podkonto		Proračun leta 2025
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	7.060.947
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	4.997.948
70	DAVČNI PRIHODKI	4.191.904
	700 Davki na dohodek in dobiček	3.741.364
	703 Davki na premoženje	390.930
	704 Domači davki na blago in storitve	59.510
	706 Drugi davki	100
71	NEDAVČNI PRIHODKI	806.044
	710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	606.544
	711 Takse in pristojbine	7.000
	712 Globe in druge denarne kazni	3.500
	713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	32.000
	714 Drugi nedavčni prihodki	157.000
72	KAPITALSKI PRIHODKI	20.000
	720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	0
	721 Prihodki od prodaje zalog	0
	722 Prihodki od prodaje zemljišč in neopredmetenih sredstev	20.000
73	PREJETE DONACIJE	0
	730 Prejete donacije iz domačih virov	0
	731 Prejete donacije iz tujine	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI	2.042.999
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	2.042.999
	741 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU	0
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	7.618.942
40	TEKOČI ODHODKI	1.577.177

	400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	408.300
	401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	61.070
	402 Izdatki za blago in storitve	997.807
	403 Plačila domačih obresti	35.000
	409 Rezerve	75.000
41	TEKOČI TRANSFERI	2.621.692
	410 Subvencije	231.000
	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	1.478.300
	412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	211.006
	413 Drugi tekoči domači transferi	701.386
	414 Tekoči transferi v tujino	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	3.221.033
	420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	3.221.033
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	199.040
	431 Investicijski transferi pravnim in fiz. osebam, ki niso PU	136.540
	432 Investicijski transferi PU	62.500
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (I.-II.) (PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ)	-557.995
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0
	750 Prejeta vračila danih posojil	
	751 Prodaja kapitalskih deležev	
	752 Kupnine iz naslova privatizacije	
V.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+442+443)	0
44	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0
	440 Dana posojila	
	441 Povečanje kapitalskih deležev in naložb	
	442 Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije	
	443 Povečanje namenskega premoženja v javnih skladih in drugih osebah javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	
VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.)	0
C. RAČUN FINANCIRANJA		
VII.	ZADOLŽEVANJE (500)	
50	ZADOLŽEVANJE	750.000
	500 Domače zadolževanje	750.000
VIII.	ODPLAČILA DOLGA (550)	
55	ODPLAČILA DOLGA	194.000
	550 Odplačila domačega dolga	194.000
IX.	SPREMEMBE STANJA SREDSTEV NA RAČUNU	-1.995
X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	556.000
XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-IX.)	557.995
	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH NA DAN 31. 12. PRETEKLEGA LETA	9.528

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov

občinskih proračunov. Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na podskupine kontov in konte ter podkonte, določene s predpisanim kontrim načrtom.

Posebni del proračuna do ravni proračunskih postavk – kontov in načrt razvojnih programov sta priložila k temu odloku in se objavita na spletni strani Občine Prebold.

Načrt razvojnih programov sestavljajo projekti.

3. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

3. člen

(izvrševanje proračuna)

Proračun se izvršuje na ravni proračunske postavke – konta.

4. člen

(namenski prihodki in odhodki proračuna)

Namenski prihodki proračuna so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, tudi naslednji prihodki: pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest, požarna taksa, prispevek za priključitev na javni vodovodni sistem, prispevek za priključitev na javni kanalizacijski sistem in druge predpisane namenske dajatve.

Če se v tekočem letu v proračun vplača namenski prejemek, ki zahteva sorazmeren namenski izdatek, ki v proračunu ni izkazan ali ni izkazan v zadostni višini, se v višini dejanskih prejemkov in izdatkov poveča obseg proračuna.

Pravice porabe sredstev, ki so izkazane na proračunskih postavkah za usklajevanje plačnih nesorazmerij, ki niso porabljene v tekočem letu, se prenesejo v naslednje leto za isti namen.

5. člen

(prerazporejanje pravic porabe)

Osnova za prerazporejanje pravic porabe je zadnji sprejeti proračun, spremembe proračuna ali rebalans proračuna.

O prerazporeditvah pravic porabe v posebnem delu proračuna (finančnem načrtu neposrednega uporabnika) med podprogrami v okviru glavnih programov odloča na predlog neposrednega uporabnika župan.

Župan s poročilom o izvrševanju proračuna v mesecu juliju in konec leta z zaključnim računom poroča občinskemu svetu o veljavnem proračunu za leto 2025 in njegovi realizaciji.

6. člen

(največji dovoljeni obseg prevzetih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let)

Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu razpiše javno naročilo za celotno vrednost projekta, ki je vključen v načrt razvojnih programov, če so zanj načrtovane pravice porabe na proračunskih postavkah v sprejetem proračunu.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za investicijske odhodke in investicijske transfere ne sme presegati 70 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za blago in storitve in za tekoče transfere ne sme presegati 25 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika.

Omejitve iz prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za prevzemanje obveznosti z najemnimi pogodbami, razen če na podlagi teh pogodb lastninska pravica preide oziroma lahko preide iz najemodajalca na najemnika, in prevzemanje obveznosti za dobavo elektrike, telefona, vode, komunalnih storitev in drugih storitev, potrebnih za operativno delovanje neposrednih uporabnikov.

Prevzete obveznosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se načrtujejo v finančnem načrtu neposrednega uporabnika in načrtu razvojnih programov.

7. člen

(spreminjanje načrta razvojnih programov)

Predstojnik neposrednega uporabnika župan lahko spreminja vrednost projektov v načrtu razvojnih programov. Projekte, katerih vrednost se spremeni za več kot 20 %, mora predhodno potrditi občinski svet.

Projekti, za katere se zaradi prenosa plačil v tekoče leto, zaključek financiranja prestavi iz predhodnega v tekoče leto, se uvrstijo v načrt razvojnih programov po uveljavitvi proračuna.

Novi projekti se uvrstijo v načrt razvojnih programov na podlagi odločitve občinskega sveta.

8. člen

(proračunski skladi)

Proračunski skladi so:

1. proračun proračunske rezerve, oblikovane po ZJF.

Proračunska rezerva se v letu 2025 oblikuje v višini 20.000 eurov.

O uporabi sredstev proračunske rezerve za namene iz drugega odstavka 49. člena ZJF odloča župan in o tem s pisnimi poročili obvešča občinski svet.

4. POSEBNOSTI UPRAVLJANJA IN PRODAJE STVARNEGA IN FINANČNEGA PREMOŽENJA DRŽAVE

9. člen

Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 77. člena ZJF, lahko župan dolžniku do višine 500 eurov odpiše oziroma delno odpiše plačilo dolga.

5. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV OBČINE IN JAVNEGA SEKTORJA

10. člen

(obseg zadolževanja občine in izdanih poroštev občine)

Zaradi kritja presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter odplačila dolgov v računu financiranja se občina za proračun za leto 2025 lahko zadolži do 750.000 EUR.

Obseg poroštev občine za izpolnitev obveznosti javnih zavodov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je Občina Prebold, v letu 2025 je 0 EUR.

11. člen

(obseg zadolževanja javnih zavodov in javnih podjetij ter obseg zadolževanja in izdanih poroštev pravnih oseb, v katerih ima občina odločujoč vpliv na upravljanje)

Pravne osebe javnega sektorja na ravni občine (javni zavodi in javna podjetja, katerih ustanoviteljica je občina) se v letu 2025 ne smejo zadolževati.

Pravne osebe, v katerih ima občina odločujoč vpliv na upravljanje, se v letu 2025 ne smejo zadolžiti.

6. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

13. člen

(začasno financiranje v letu 2026)

V obdobju začasnega financiranja Občine Prebold v letu 2026, če bo začasno financiranje potrebno, se uporablja ta odlok in sklep o določitvi začasnega financiranja.

14. člen

(uveljavitev odloka)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 410-0006/2023

Prebold, dne 14. decembra 2023

Župan
Občine Prebold
mag. Marko Repnik

PUCONCI

3921. Odlok o občinskih cestah v Občini Puconci

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE), 108. člena Zakona o cestah /ZCes-2/ (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A, 29/23, 78/23 – ZUNPEOVE) in 17. člena Statuta Občine Puconci je Občinski svet Občine Puconci na 9. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

ODLOK

o občinskih cestah v Občini Puconci

1 SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina odloka)

Ta odlok določa:

- občinske ceste v Občini Puconci (v nadaljnjem besedilu: občina) in postopek njihove kategorizacije;
- upravljanje, graditev, vzdrževanje in varstvo občinskih cest in prometa na njih;
- način izvajanja vzdrževanja občinskih cest kot obvezne občinske gospodarske javne službe;
- postopke in pogoje za poseganje v občinske ceste in zagotavljanje njihovega varstva;
- inšpekcijsko nadzorstvo ter sankcioniranje kršitev tega odloka;
- druga vprašanja v zvezi z upravljanjem občinskih cest.

2. člen

(uporaba predpisov)

Za vprašanja v zvezi z občinskimi cestami iz prvega člena tega odloka, ki niso posebej urejena s tem odlokom, se uporabljajo določila zakona, ki ureja področje javnih cest in na njegovi podlagi sprejeti podzakonski predpisi.

3. člen

(pomen izrazov)

V tem odloku uporabljeni izrazi imajo enak pomen kot jih določa zakon, ki ureja javne ceste in na njegovi podlagi sprejeti podzakonski predpisi.

2 OBČINSKE CESTE IN POSTOPEK NJIHOVE KATEGORIZACIJE

4. člen

(občinske ceste)

Občinska cesta je javna cesta, namenjena povezovanju naselij, delov naselij, naravnih in kulturnih znamenitosti v občini in povezovanju naselij med občinami.

5. člen

(kategorizacija občinskih cest)

(1) Občinske ceste se kategorizirajo na lokalne ceste in javne poti ter občinske kolesarske poti.

(2) Lokalne ceste se v naseljih lahko razvrščajo v več podkategorij, ki so določene s predpisom vlade.

6. člen

(postopek kategorizacije občinskih cest)

Občinske ceste določi in kategorizira občinski svet na predlog župana po postopku, ki je določen s predpisom, ki ureja merila za kategorizacijo javnih cest. S kategorizacijo občinskih cest se določi tudi, kateri vrsti prometa so namenjene.

7. člen

(spremembe kategorizacije občinskih cest)

(1) Spremembe kategorizacije občinskih cest ali nadomeščenih delov teh cest in prenose občinskih cest med državne ceste predlaga župan.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka tega člena mora biti v primeru gradnje nove ali nadomestne ceste pred predajo te ceste v promet predvidena njena kategorija.

(3) Spremembe kategorizacije občinskih cest se opravijo enkrat letno in se upoštevajo v planu razvoja in vzdrževanja občinskih cest za naslednje leto.

8. člen

(prenos nekategoriziranih cest in gozdnih cest med občinske ceste)

(1) Za nekategorizirano cesto, po kateri poteka javni promet ali gozdno cesto lahko lastnik ali upravljavec te ceste predlaga občini njen prenos med občinske ceste ter kategorizacijo.

(2) Občinska uprava ugotovi ali predlagana cesta izpolnjuje pogoje za uvrstitev v katero izmed kategorij in o tem izdela poročilo, ki ga posreduje županu.

(3) O prenosu nekategoriziranih cest ali gozdnih cest med občinske ceste odloči občinski svet na predlog župana.

9. člen

(opustitev občinske ceste)

(1) Občinska cesta ali in njen del se lahko opusti, če se zgradi nova cesta ali del ceste, ki nadomesti prejšnjo.

(2) O opustitvi občinske ceste ali njenega dela ter bodočem ravnanju s to nepremičnino, ko ni več namenjena prometu, odloči občinski svet.

(3) Opuščena občinska cesta ali njen del se lahko uporabi za parkirišča, počivališča in druge potrebe udeležencev v prometu ali pa se agrotehnično obdela skladno s svojim okoljem.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se lahko občinska cesta ali njen del, ki se opusti kot javna cesta, proti plačilu primerne odškodnine prenese med kategorizirane ceste, če je tak prenos usklajen z bodočim upravljavcem te ceste, pod pogojem, da ima tak prenos še vedno izkazan javni interes.

10. člen

(turistične in druge poti)

(1) Turistične poti, poti v parkovnih gozdovih in druge poti, ki niso zgrajene v skladu s predpisi o javnih cestah in ki so namenjene dostopu in ogledu naravnih, kulturnih in drugih spomenikov ali znamenitosti, niso javne poti po tem odloku.

(2) Če je pot iz prejšnjega odstavka namenjena dostopu do naravnih, kulturnih in drugih spomenikov ali znamenitosti, za ogled katerih je določeno plačilo, mora njihov upravljavec zgraditi in vzdrževati pot tako, da je njena uporaba varna za uporabnike, katerim je namenjena. Za te poti obstaja posebna evidenca, ki jo vodi občinska uprava.

(3) Ne glede na določilo prejšnjega odstavka velja, da se iz javnih sredstev lahko financira ali vzdržuje samo poti do

naravnih, kulturnih in drugi spomenikov ali znamenitosti, ki so javnega pomena.

(4) Sredstva za graditev in vzdrževanje poti iz prejšnjega odstavka tega člena se zagotavljajo iz vplačil za ogled naravnih, kulturnih in drugih spomenikov ali znamenitosti in iz dotacij občine njihovim upravljavcem.

(5) Za druge turistične poti, ki so v domeni društev, zasebni lasti, skrbijo društva in zasebniki samostojno.

(6) Turistične, kolovozne in ostale nekategorizirane poti lahko lokalna skupnost ureja s posebnim odlokom.

3 UPRAVLJANJE, GRADNJA, FINANCIRANJE, VZDRŽEVANJE IN VARSTVO OBČINSKIH CEST

3.1 Upravljanje občinskih cest

11. člen

(upravljavec občinskih cest)

Upravljavec občinskih cest je občinska uprava.

12. člen

(naloge upravljavca občinskih cest)

Upravljavec opravlja strokovno tehnične, razvojne, organizacijske in upravne naloge za gradnjo, vzdrževanje in varstvo občinskih cest. Te naloge obsegajo:

- izdelavo strokovnih podlag za načrte vzdrževanja in razvoja občinskih cest in izdelavo osnutkov teh načrtov,
- naloge rednega vzdrževanja občinskih cest,
- naloge nadzora nad stanjem občinskih cest,
- naloge nadzora nad prometno ureditvijo občinskih cest,
- naloge upravljanja, vodenja in nadzora prometa,
- izvajanja postopkov podeljevanja koncesij in izbire koncesionarja za redno vzdrževanje občinskih cest,
- izvajanje postopkov javnega naročanja za izvajanje del rednega vzdrževanja občinskih cest, ki niso predmet koncesije, ter za izvajanje gradnje, investicijskega vzdrževalnih del v javno korist na občinskih cestah,
- naloge v zvezi z investicijami v občinske ceste,
- vodenje evidenc o občinskih cestah,
- pridobivanje podatkov o prometnih obremenitvah na občinskih cestah in o prekoračitvah dimenzij (višina, širina in dolžina) in mas vozil,
- naloge v zvezi z organizacijo obveščanja javnosti o stanju občinskih cest in prometa na njih,
- izdajanja dovoljenj in soglasij in vodenja drugih upravnih postopkov, določenih z ukrepi za varstvo občinskih cest in za varovanje prometa na njih,
- naloge v zvezi s pripravo strokovnih podlag za tehnične predpise o projektiranju, gradnji in vzdrževanju javnih cest,
- druge naloge, določene z zakonom, tem odlokom ali drugimi predpisi.

13. člen

(plan razvoja in vzdrževanja občinskih cest)

(1) Plan razvoja in vzdrževanja občinskih cest, s katerim se najmanj za obdobje štirih let določijo prednostne naloge razvoja in vzdrževanja občinskih cest, viri sredstev za njihovo uresničevanje ter letna dinamika njihovega uresničevanja, sprejme Občinski svet Občine Puconci na predlog župana.

(2) Letni plan razvoja in vzdrževanja občinskih cest, s katerim se določi uresničevanje plana iz prejšnjega odstavka v posameznem koledarskem letu, se usklajuje in sprejema po postopku, določenim za občinski proračun, in je njegov sestavni del.

(3) V letnem planu razvoja in vzdrževanja občinskih cest se del sredstev rezervira za financiranje izvedbe ukrepov na občinskih cestah, ki jih je potrebno opraviti zaradi naravnih in drugih nesreč ali izrednih dogodkov na občinskih cestah (od-

pravljanje posledic elementarnih in drugih nezgod, zmrzlinjskih poškodb po hitrih odjugah, odstranjevanje nepredvidenih ovir na občinskih cestah ipd.) in izvedbe tistih ukrepov, ki jih je odredil občinski inšpektor za ceste, niso pa sestavni del rednega vzdrževanja in obnavljanja občinskih cest po tem planu.

3.2 Gradnja občinskih cest

14. člen

(gradnja in vzdrževanje občinskih cest)

(1) Gradnja in vzdrževanje občinskih cest je v javnem interesu.

(2) Občinske ceste se načrtujejo, projektirajo, gradijo in vzdržujejo na način in pod pogoji, kot jih določajo zakoni, ki urejajo ceste, varstvo okolja, upravljanje voda, prostorsko načrtovanje, graditev objektov, zaščito in reševanje ob prometnih in drugih nesrečah, ter tiste tehnične smernice, katerih uporaba je obvezna.

(3) Občinske ceste se načrtujejo, projektirajo, gradijo in vzdržujejo tako, da je zagotovljeno neovirano gibanje funkcionalno oviranih oseb.

(4) Če občinske ceste ali njenega dela zaradi prostorskih, okoljevarstvenih, tehničnih ali ekonomskih razlogov, varstva kulturne dediščine, posebno težkih terenskih razmer ali drugih posebej utemeljenih razlogov ni mogoče načrtovati, projektirati ali graditi z elementi, ki v celoti ustrezajo njenemu prometnemu pomenu in vrstam prometa, ki jim je namenjena, se lahko načrtuje, projektira ali gradi s slabšimi elementi. Za vsa odstopanja se v postopku načrtovanja in projektiranja izvede primerjava z rešitvami, skladnimi s predpisi, ki urejajo projektiranje cest. Predlagane rešitve, ki odstopajo od predpisanih s predpisi, ki urejajo projektiranje cest, upravljavec ceste posebej utemelji in s pisno izjavo presojevalca varnosti cest ali presojevalke varnosti cest izkaže, da je kljub načrtovanju, projektiranju ali gradnji javne ceste ali njenega dela s slabšimi elementi zagotovljena varnost občinske ceste. Predlagane rešitve odobri župan.

15. člen

(pridobitev stvarnih pravic na nepremičninah za gradnjo javnih cest in ukrepov na njih)

(1) Za gradnjo javne ceste se lahko v skladu z zakonom in tem odlokom lastninska pravica na nepremičnini odvzame proti odškodnini ali nadomestilu v naravi, omeji s pravico uporabe za določen čas ali obremeni z začasno ali trajno služnostjo.

(2) Služnostna ali stavbna pravica na zemljiščih, ki so v lasti Republike Slovenije, je za potrebe gradnje javne ceste neodplačna.

(3) Javna korist za razlastitev, omejitev ali obremenitev lastninske pravice je pri izvajanju vzdrževalnih del v javno korist na javni cesti izkazana, če občinski svet za konkretno nepremičnino, ki je v območju javne ceste, sprejme sklep, s katerim ugotovi, da so predvidena dela na javni cesti nujno potrebna in v javno korist. Predlog za izdajo sklepa vsebuje opis in gradbeno situacijo predvidenih del, načrt parcel s prikazom delov parcel za razlastitev, omejitev ali obremenitev lastninske pravice, s podatki za prenos točk v naravo ter seznam vseh parcel s podatki o površinah delov parcel, na katerih se izkaže javna korist.

(4) Če bi bila izvedba ukrepov, ki so potrebni zaradi varstva pred hrupom in drugimi emisijami prometa, bolj učinkovita in ekonomična na sosednjih nepremičninah kot izvedba na cestnem zemljišču, se lahko na podlagi pravnega posla z lastnikom sosednje nepremičnine ustanovi stvarna služnost.

16. člen

(avtobusna postajališča)

(1) Avtobusna postajališča na cestah so izven vozišča.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko avtobusno postajališče vzpostavi na vozišču, če prostorske ali druge teh-

nične zahteve ne omogočajo gradnje avtobusnega postajališča izven vozišča, vključno z vsemi potrebnimi površinami za pešce in kolesarje mimo avtobusnega postajališča, v skladu s pravilnikom o gradnji avtobusnih postajališč ter mnenjem strokovne komisije.

(3) V primeru iz prejšnjega odstavka upravljavec ceste pridobi strokovno mnenje komisije, ki jo za občinske ceste imenuje župan. Upravljavec ceste se o vzpostavitvi avtobusnega postajališča na vozišču odloči na podlagi strokovnega mnenja komisije. Komisijo sestavljajo predstavnik upravljalca cest, policije in predstavnik vzdrževalca cest. Komisija o svojem delu poda poročilo.

(4) Avtobusna postajališča na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, se gradijo, označujejo in vzdržujejo v skladu z zakonom.

17. člen

(potek občinskih kolesarskih povezav)

(1) Občinska kolesarska povezava lahko poteka v okviru javnih cest, nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo za javni cestni promet, nekategoriziranih cest ali v okviru objektov vodne, železniške in energetske infrastrukture.

(2) Če poteka občinska kolesarska povezava zunaj zemljišč javnega dobra, se pravice in obveznosti izvršujejo v obsegu, kot je potrebno za varno odvijanje kolesarskega prometa. Pravice in obveznosti se uredijo s posebno pogodbo med upravljavcem kolesarske povezave in lastnikom zemljišča, preko katerega povezava poteka.

(3) Potek občinskih kolesarskih povezav predpiše župan.

18. člen

(križanja javne ceste z železniško progo)

Križanja javnih cest in železniških prog se omejijo na najnujnejši obseg, in sicer tako, da se dvoje ali več javnih cest usmeri na skupno križanje z železniško progo. Način križanja javnih cest in železniških prog ter razmejitev stroškov njihove gradnje, ki bremeni javno cesto ali železniško progo, se uredita v skladu z zakonom, ki ureja varnost v železniškem prometu.

19. člen

(financiranje občinskih kolesarskih povezav)

(1) Financiranje vzpostavitve občinske kolesarske povezave v delu, ki ne poteka po občinski cesti, se uredi s posebno pogodbo, ki jo skleneta občina in lastnik ceste oziroma druge prometne površine.

(2) Financiranje iz prejšnjega odstavka obsega označitev občinske kolesarske povezave s predpisano prometno signalizacijo ter izvedbo nujnih varnostnih ukrepov in obrabne konstrukcije ceste oziroma prometne površine.

(3) Stroški izvedbe nujnih varnostnih ukrepov in obrabne konstrukcije ceste oziroma druge prometne površine se poračunajo v okviru pogodbe o pravici uporabe teh površin.

20. člen

(razmejitev obveznosti med upravljavcem občinskih cest in upravljalci vodotokov)

(1) Stroške gradnje objektov in naprav za ohranjanje vodnega režima vodotoka, ki so potrebni zaradi prečkanja javne ceste z vodotokom ali njenega poteka po priobalnih zemljiščih vodotoka, krije upravljavec ceste.

(2) Vzdrževanje zavarovanja podporne konstrukcije premostitvenega objekta ter objektov in naprav, ki so bili zgrajeni izključno za zaščito premostitvenega objekta pred škodljivim delovanjem voda (npr. pragovi, obrežna zavarovanja), so sestavni del vzdrževanja javne ceste.

(3) Vzdrževanje objektov in naprav, ki služijo vodotoku, ter obrežnih zavarovanj in zavarovanj struge vodotoka so sestavni del vzdrževanja vodotoka.

(4) Če javna cesta poteka po priobalnih zemljiščih vodotoka, stroške vzdrževanja javne ceste in pripadajočih objektov

ter vodnih ureditev, ki so bili zgrajeni izključno za zaščito javne ceste pred škodljivim delovanjem voda, na tem območju javne ceste krije upravljavec ceste. Stroški vzdrževanja objektov in vodnih ureditev, ki služijo tako zaščiti javne ceste pred škodljivim delovanjem voda kot tudi ohranjanju vodnega režima, se sorazmerno razdelijo med upravljavca ceste in upravljavca vodotoka.

(5) Če javna cesta poteka po priobalnih zemljiščih vodotoka, upravljavec vodotoka in upravljavec ceste skleneta dogovor glede izvajanja posameznih vzdrževalnih del na vodotoku in medsebojnih obveznosti pri izvajanju teh del.

21. člen

(obveznost investitorja zaradi prestavitve občinske ceste)

(1) Če je treba obstoječo občinsko cesto prestaviti zaradi gradnje drugega objekta ali naprave, mora biti prestavljeni del ceste zgrajen z elementi, ki ustrezajo namenu ceste in drugim zahtevam predpisov o cestah. Tako nadomeščeni odsek ceste mora biti zgrajen najmanj z elementi nadomeščene ceste. Za poseg v cestno telo obstoječe občinske ceste si mora investitor objekta ali naprave pridobiti soglasje upravljavca občinske ceste. Stroške prestavitve ceste krije investitor objekta ali naprave.

(2) Investitor iz prejšnjega odstavka lahko zahteva povrnitev stroškov prestavitve občinske ceste v obsegu, ki so nastali zaradi zahteve upravljavca občinske ceste za boljše elemente nadomeščenega dela občinske ceste od elementov, določenih po prejšnjem odstavku.

22. člen

(obveznost usklajenega projektiranja in gradnje gospodarske javne infrastrukture)

(1) Če se hkrati z gradnjo ali rekonstrukcijo občinske ceste v cestnem svetu predvideva tudi gradnja druge gospodarske javne infrastrukture, ki ne služijo cesti ali njeni uporabi, mora projektna dokumentacija vsebovati tudi rešitve gospodarske javne infrastrukture.

(2) Usklajenost projektiranja in gradnje objektov gospodarske javne infrastrukture iz prejšnjega odstavka je v pristojnosti upravljavca občinske ceste.

(3) Stroške projektiranja in gradnje objektov posamezne gospodarske javne infrastrukture iz prvega odstavka tega člena krije njen upravljavec.

23. člen

(obveznost obveščanja o posegih v občinsko cesto)

(1) Upravljavec občinske ceste v fazi načrtovanja gradnje občinske ceste obvesti upravljavce druge gospodarske javne infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem najmanj 90 dni pred začetkom del, da ti lahko svoja dela uskladijo z gradnjo ceste.

(2) Upravljavec občinske ceste da upravljavcu druge gospodarske javne infrastrukture iz prejšnjega odstavka na razpolago tehnične in druge podatke, potrebne za uskladitev del.

(3) Določbe tega člena veljajo smiselno tudi za upravljavce gospodarske javne infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem, kadar nameravajo graditi svoje objekte in naprave v občinski cesti.

24. člen

(dovoljenje za začasno uporabo občinske ceste)

(1) Za novo ali rekonstruirano občinsko cesto, za katero je bilo izdano gradbeno dovoljenje, lahko župan izda dovoljenje za začasno uporabo že pred dokončanjem vseh del zunaj vozišča ceste, predvidenih z izdanim gradbenim dovoljenjem, če vozišče izpolnjuje pogoje za varno odvijanje prometa.

(2) Pregled občinske ceste iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z določili zakona, ki ureja ceste. Zapisnik o pregledu ceste je priloga vloge za izdajo dovoljenja iz prejšnjega odstavka.

(3) V postopku izdaje dovoljenja za začasno uporabo je stranka le upravljavec občinske ceste.

(4) Dovoljenje za začasno uporabo velja do pridobitve uporabnega dovoljenja, ki ga izda pristojni upravni organ, vendar največ pet let.

(5) Pridobitev dovoljenja za začasno uporabo občinske ceste je obvezna, ko je čas od končanja del na vozišču ceste do dokončanja preostalih del po gradbenem dovoljenju daljši od 60 dni.

(6) Če se za začasno cesto uporabi dokončana posamezna faza nove ali rekonstruirane ceste ter če je novogradnja ali rekonstrukcija končana in še ni izdano dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, lahko upravljavec ceste konča zaporo ceste in pod posebnimi pogoji dovoli začasno uporabo ceste, če je nadzornik del predhodno podal pisno izjavo, da so dela opravljena v skladu s projektno dokumentacijo in so izpolnjene predpisane bistvene zahteve v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

25. člen

(gradnja gospodarske javne infrastrukture v območju občinske ceste)

(1) Gospodarsko javno infrastrukturo je dovoljeno graditi v območju občinske ceste le pod pogoji in na način, določen s soglasjem, ki ga upravljavec občinske ceste izda v skladu s tem odlokom, ali mnenjem, ki ga upravljavec občinske ceste izda v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(2) Soglasje iz prejšnjega odstavka tega člena se izda kljub predhodno izdanemu mnenju, ki ga upravljavec občinske ceste izda v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(3) Upravljavec občinske ceste lahko zahteva od upravljavca gospodarske javne infrastrukture, da objekte in omrežja gospodarske javne infrastrukture preuredi ali prestavi, kadar je to potrebno zaradi gradnje občinske ceste. Stroške prestavitve ali preureditve objektov in omrežja gospodarske javne infrastrukture krije upravljavec občinske ceste, razen če je to v nasprotju s pogoji za njihovo gradnjo iz soglasja ali mnenja iz prejšnjega odstavka.

(4) Upravljavec občinske ceste lahko zavrne izdajo soglasja ali mnenja iz prvega odstavka tega člena, če bi objekti in omrežja gospodarske javne infrastrukture ogrožali občinsko cesto ali promet na njej, bistveno oteževali njeno vzdrževanje ali onemogočali njen razvoj.

(5) Z globo 1.250 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki gradi ali zgradi gospodarsko javno infrastrukturo v območju občinske ceste brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem upravljavca občinske ceste.

(6) Z globo 5.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 2.500 eurov.

26. člen

(posegi v občinsko cesto zaradi vzdrževanja druge gospodarske javne infrastrukture)

(1) Vzdrževalna dela na obstoječi gospodarski javni infrastrukturi na cestnem zemljišču občinske ceste se lahko opravljajo le s soglasjem upravljavca občinske ceste.

(2) V soglasju za izvajanje del iz prejšnjega odstavka se določijo način, pogoji in nadzor nad opravljanjem teh del.

(3) Soglasje iz prvega odstavka tega člena ni potrebno, če je s poškodbami objektov in omrežja gospodarske javne infrastrukture, zgrajenih na cestnem zemljišču občinske ceste, neposredno ogrožen varen promet oziroma življenje in zdravje ljudi in živali ali bi lahko nastala večja gospodarska škoda. Upravljavec gospodarske javne infrastrukture takoj odstrani neposredno nevarnost in o tem brez odlašanja po elektronski poti obvesti izvajalca rednega vzdrževanja ceste. Upravljavec gospodarske javne infrastrukture takoj odpravi poškodbe na njej, vzpostavi občinsko cesto v prvotno stanje in o končanih

delih po elektronski poti obvesti upravljavca občinske ceste in izvajalca rednega vzdrževanja občinske ceste.

(4) Če se zaradi del iz prejšnjega odstavka omeji uporaba občinske ceste, upravljavec gospodarske javne infrastrukture, vgrajene v občinsko cesto, takoj obvesti in pozove izvajalca rednega vzdrževanja ceste, da vzpostavi zaporo ceste na njegove stroške ter o omejitvi uporabe občinske ceste in o njenem prenehanju po elektronski poti obvesti pristojno policijsko upravo in regijski center za obveščanje.

(5) Z globo 1.250 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki brez soglasja upravljavca občinske ceste izvaja vzdrževalna in druga dela na gospodarski javni infrastrukturi na zemljišču občinske ceste ali opravlja ta dela v nasprotju z izdanim soglasjem.

(6) Z globo 5.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 2.500 eurov.

(7) Z globo 5.000 eurov se kaznuje za prekršek upravljavec gospodarske javne infrastrukture, ki ravna v nasprotju s tretjim ali četrtim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 2.500 eurov.

3.3 Financiranje občinskih cest

27. člen

(financiranje občinskih cest)

(1) Gradnjo in vzdrževanje prometnih površin, objektov in naprav v okviru cestnega zemljišča občinske ceste financira občina.

(2) Gradnjo posameznih delov občinskih cest lahko financira ali sofinancira tudi drug subjekt, če je gradnja teh delov cest pogojena z njegovimi načrtovanimi prostorskimi ureditvami.

(3) Če je gradnja cestnega priključka na občinsko cesto pogojena tudi z izvedbo vzdrževalnih del ali vzdrževalnih del v javno korist občinske ceste, stroške teh del krije investitor cestnega priključka.

(4) Če narava dejavnosti gospodarskega subjekta zahteva gradnjo ceste z boljšimi elementi in v večjem obsegu, kot to zahtevata povprečen obseg in struktura prometa, gospodarski subjekt financira ta dela v obsegu stroškov dodatno potrebnih del na občinski cesti.

(5) Financiranje oziroma sofinanciranje del iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena ter druge medsebojne obveznosti se uredijo s posebno pogodbo, ki jo skleneta občina in investitor del.

3.4 Vzdrževanje občinskih cest

28. člen

(redno vzdrževanje občinskih cest)

(1) Redno vzdrževanje občinskih cest je obvezna gospodarska javna služba, ki obsega vzdrževalna dela za ohranjanje občinskih cest v stanju, ki zagotavlja varnost in prevoznost občinskih cest, nadzor nad stanjem občinskih cest in cestnega sveta ter vzpostavitev prevoznosti občinskih cest ob naravnih in drugih nesrečah.

(2) Način opravljanja rednega vzdrževanja občinskih cest predpiše občinski svet z odlokom v skladu z določili zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

4 VARSTVO OBČINSKIH CEST IN PROMETA NA NJIH

29. člen

(izvajanje del v območju občinske ceste)

(1) Za izvajanje gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo (npr. izkopi, prekopi, podkopi, vrtanja), ter gozdarskih del

(npr. podiranje dreves, spravilo lesa) v območju občinske ceste, ki bi lahko ovirala ali ogrožala promet na javni cesti, poškodovala javno cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja, se pridobi soglasje upravljavca ceste, s katerim se določijo pogoji za opravljanje teh del.

(2) Upravljavec cest ima 30 dni časa za izdajo soglasja iz prejšnjega odstavka. K vlogi za izdajo soglasja za izvajanje gradbenih posegov mora vlagatelj priložiti:

– projekt ali ustrezni del projekta oziroma drugi grafični prikaz nameravanega posega;

– izjavo, da bo uporabljeni ali ogroženi del ceste ali druge javne površine povrnil v prejšnje stanje;

– izjavo, da bo na lastne stroške vzdrževal ali saniral območje posega v primeru posedanja še 5 let po zaključku del;

– služnostno pogodbo za vgradnjo gospodarske javne infrastrukture ali druge infrastrukture (telekomunikacijski vodi ipd.).

(3) Ob upoštevanju vseh okoliščin lahko v soglasju upravljavec občinske ceste odloči:

– da se morajo dela izvajati neprekinjeno ali se smejo izvajati le v določenem času dneva ali ob določenih dneh;

– da se dela ne smejo izvajati v času izvajanja zimske službe oziroma da se morajo do pričetka njenega izvajanja zaključiti;

– da mora vlagatelj po povrnitvi površine v prejšnje stanje pridobiti strokovno ekspertizo izvedenih del v obsegu, ki se mu določi;

– da se posegi v javno cesto ali drugo javno površino izvajajo pod nadzorom izvajalca rednega vzdrževanja javne ceste ali druge javne površine, v katero se posega;

– da vlagatelj poda garancijo na izvedena dela oziroma solidarnost gradnje za dobo 5 let;

– da je v primeru vzdolžnih posegov v javno cesto potrebno izvesti sanacijo s preplastitvijo celotne širine vozišča, smernega vozišča ali prometnega pasu ali pločnika ali prometne površine namenjene kolesarskemu promet;

– površino oziroma obseg sanacije s preplastitvijo v primeru prečnih posegov v javno cesto ali drugo javno površino;

– da se v primeru gradnje priključka na občinsko cesto preko pločnika ali denivelirane kolesarske steze ohrani prvotna višina pločnika ali kolesarske steze.

30. člen

(varovalni pas ob občinski cesti)

(1) Zaradi razvoja občinskega cestnega omrežja, preprečitve škodljivih vplivov emisij prometa na bivalno okolje in preprečitve vplivov drugih neposrednih prostorskih ureditev na občinsko cesto in promet na njej je ob teh cestah varovalni pas, v katerem je raba prostora omejena.

(2) Gradnja objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu občinske ceste je dovoljena le s soglasjem, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu s tem zakonom, ali mnenjem, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(3) Upravljavec občinske ceste izda soglasje ali mnenje iz prejšnjega odstavka, če s predlaganim posegom v varovalnem pasu niso prizadeti interesi varovanja občinske ceste in prometa na njej ter so zagotovljeni regulacijski elementi, ki ločujejo grajene javne površine od površin v zasebni lasti, s katerimi se zagotavlja prihodnji razvoj prometa.

(4) Varovalni pas občinske ceste se meri od zunanega roba cestnega zemljišča v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče ter znaša:

– pri lokalnih cestah 4 metre;

– pri javnih poteh 3 metre;

– pri občinskih kolesarskih cestah in poteh 1 meter.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek varovalnega pasu nimajo občinske kolesarske ceste in poti v delu njihovega poteka

preko vodnih zemljišč in zemljišč, ki niso javno dobro v lasti občine.

(6) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki v varovalnem pasu občinske ceste brez soglasja ali v nasprotju s soglasjem upravljavca ceste gradi ali zgradi objekt, izvaja ali izvede druge gradbene posege, vzpostavlja ali vzpostavi trajni nasad, ograjo in živo mejo.

(7) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njena odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

31. člen

(preglednosti ob občinski cesti)

(1) V območju križišča občinskih cest, križišča občinske ceste z železniško progo (preglednostni prostor) ali v območju cestnih priključkov na občinsko cesto (pregledno polje) ter na notranjih straneh cestnih krivin (pregledna berma) ni dovoljeno vzpostaviti kakršne koli vegetacije ali postaviti objekte, naprave in druge predmete ter storiti kar koli drugega, kar bi oviralo preglednost cest, križišča ali cestnega priključka.

(2) Preglednost ob občinski cesti se ugotavlja na podlagi tega odloka in zakona, ki ureja varnost v železniškem prometu. Tehnične podatke o dimenzijah preglednega polja, pregledne berme oziroma preglednostnega prostora za potrebe rednega vzdrževanja in nadzora ceste zagotavlja upravljavec ceste.

(3) Zaradi zagotavljanja stanja iz prvega odstavka tega člena, razen na individualnih cestnih priključkih, se lahko lastniška pravica začasno ali trajno obremeni s služnostjo v javno korist.

(4) V primeru ustanovitve služnosti v javno korist lastniku služneče nepremičnine pripada odškodnina, ki obsega zmanjšano vrednost nepremičnine ali dejansko škodo in izgubljeni dobiček.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek lastnik služneče nepremičnine ni upravičen do odškodnine, če je bila taka omejitev uporabe zemljišča predhodno določena v soglasju, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu s tem zakonom, ali mnenju, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(6) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(7) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njena odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

32. člen

(cestni priključki na občinsko cesto)

(1) Cestni priključki nekategoriziranih cest in individualni priključki na občinske ceste (v nadaljnjem besedilu: priključki na občinske ceste) se lahko gradijo le s soglasjem, ki ga upravljavec občinske ceste izda v skladu s tem odlokom, ali mnenjem, ki ga upravljavec občinske ceste izda v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(2) Upravljavec občinskih cest izda soglasje ali mnenje iz prejšnjega odstavka, če ugotovi, da to ne bo imelo škodljivih posledic za zmogljivost občinske ceste ali varnost prometa na njej. Cestni priključki, katerih izvedba je dovoljena na podlagi soglasja upravljavca občinske ceste, morajo izpolnjevati merila za enostavne objekte v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.

(3) Cestni priključek do meje cestnega zemljišča občinske ceste s pripadajočo prometno signalizacijo in prometno opremo je sestavni del občinske ceste.

(4) Upravljavec občinskih cest lahko z odločbo zahteva prilagoditev cestnega priključka na stroške lastnika ali imetnika pravice uporabe cestnega priključka, če cestni priključek na

občinsko cesto zaradi povečanega prometa ali uporabe za drugačen promet, kot je bil upoštevan ob izdaji soglasja ali mnenja iz prvega odstavka tega člena za njegovo gradnjo, ni več ustrezen.

(5) Upravljavec občinskih cest lahko ukine cestni priključek na občinsko cesto v soglasju z lastnikom ali imetnikom pravice uporabe cestnega priključka.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek upravljavec občinskih cest z odločbo ukine cestni priključek na občinsko cesto, če je priključek na območju, kjer se mora izvesti ukrep za varstvo občinske ceste in zavarovanje prometa na njej, ali če to zahteva sprememba prometne ureditve na občinski cesti. Cestni priključek se nadomesti na stroške občine. Ravno tako ima upravljavec občinskih cest pravico, da ukine cestni priključek, v kolikor je bil ta postavljen brez soglasja, na strošek kršitelja prvega odstavka tega člena.

(7) Stroške izvedbe cestnega priključka na občinsko cesto krije investitor oziroma predlagatelj.

(8) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik – lastnik ali imetnik pravice uporabe zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(9) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba – lastnica ali imetnica pravice uporabe zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njena odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

33. člen

(dovoljenje za delno ali popolno zaporo občinske ceste)

(1) Dela na občinski cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti in jo je treba delno ali popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem, ki ga na podlagi določil zakona, ki ureja ceste, izda upravljavec občinskih cest.

(2) Vlogo za izdajo dovoljenja je potrebno vložiti vsaj 15 dni pred načrtovano postavitvijo zapore. Če za predlagano zaporo ceste ni predpisan načrt zapore ceste v skladu s predpisom, ki ureja zapore na cestah, vloga za izdajo dovoljenja za zaporo ceste vsebuje podatke o lokaciji, vrsti in obsegu del, zaradi katerih se predlaga zapora ceste, čas trajanja zapore ceste in navedbo tipske sheme začasne prometne ureditve. Upravljavec občinske ceste lahko spremeni čas in trajanje zapore ceste, zlasti če se ta predlaga med prireditvami, predvidenimi s koledarjem večjih športnih prireditev, med turistično sezono ali med povečanimi prometnimi obremenitvami ceste.

(3) Določba prejšnjega odstavka o času vlaganja in vsebini vloge za zaporo občinske ceste zaradi del na cesti se smiselno uporablja tudi za športne in druge prireditve na cesti.

(4) Stroške za izvedbo zapore ceste in preusmeritev prometa zaradi zapore ceste krije njen predlagatelj.

34. člen

(prometna ureditev na občinskih cestah)

(1) Prometno ureditev ali njeno spremembo na občinski cesti ali njenem delu odredi z internim aktom občina. Pri zahtevnejših prometnih ureditvah je sestavni del internega akta tudi načrt prometne ureditve.

(2) Prometna ureditev obsega:

– določitev uporabe občinske ceste ali dela občinske ceste za določene vrste vozil oziroma uporabnikov (cesta, rezervirana za motorna vozila, kolesarska cesta, pot ali steza, steza za pešce, steza za pešce in kolesarje, steza za jezdece) in mej naselij;

– določitev prednostnih smeri in sistema ter načina vođenja prometa;

– določitev omejitev uporabe občinske ceste ali njenega dela glede na vrsto prometa;

– določitev omejitev hitrosti vozil;

– določitev skupnega prometnega prostora;

– ureditev kolesarskega prometa in določitev lokalnih kolesarskih povezav;

– ureditev parkiranja in ustavljanja vozil;

– določitev območij umirjenega prometa, območij omejene hitrosti in območij za pešce in prehodov za pešce;

– določitev ukrepov za umirjanje prometa za varnost otrok, pešcev in kolesarjev, zlasti v bližini vzgojno-varstvenih, izobraževalnih in zdravstvenih ustanov, igrišč, stanovanjskih naselij in drugih območij, kjer se ti udeleženci cestnega prometa pojavljajo v večjem številu;

– določitev drugih prepovedi, obveznosti ali omejitev udeležencem prometa.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko prometna ureditev za vzpostavitev območij omejene hitrosti izvede le na podlagi splošnega akta občine, s katerim je takšna prometna ureditev določena.

(4) Omejitev največje dovoljene hitrosti vozil na občinski cesti zunaj naselja ne sme biti manjša od 50 km/h, razen če to zahtevajo utemeljeni razlogi za varnost ceste in prometa na njej.

(5) Prometna ureditev iz drugega odstavka tega člena se označi s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo. O postavitvi, zamenjavi, dopolnitvi ali odstranitvi prometne signalizacije na občinskih cestah odloča upravljavec občinskih cest.

(6) Na občinski cesti se sme postavljati turistična in druga obvestila prometne signalizacije v skladu s predpisom, ki ureja prometno signalizacijo in prometno opremo na cestah. Postavitev in odstranitev turistične in druge obvestilne prometne signalizacije odreja upravljavec občinske ceste, ki ima pravico do povrnitve stroškov za njeno postavitve, vzdrževanje in odstranitev.

(7) Izvajalec rednega vzdrževanja občinskih cest lahko spreminja prometno signalizacijo in prometno opremo le na podlagi internega akta upravljavca občinske ceste v skladu z določili zakona, ki ureja ceste.

35. člen

(omejitve uporabe občinske ceste)

(1) Če na občinski cesti ali njenem delu ni mogoč varen promet vozil zaradi zimskih razmer, močnega vetra, prometne in druge nesreče ter izrednega dogodka ali če to terjajo drugi utemeljeni razlogi, ki se nanašajo na zavarovanje občinske ceste in varnost prometa na njej, lahko upravljavec občinske ceste oziroma po njegovem pooblastilu izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste začasno prepove uporabo občinske ceste za vse ali posamezne vrste vozil ali skupine vozil oziroma dovoli vožnjo samo tistih vozil ali skupine vozil, ki so ustrezno opremljena.

(2) Župan lahko na posameznih občinskih cestah odredi omejitev njihove uporabe za vsa motorna vozila ali posamezne vrste motornih vozil zaradi:

– prometne preobremenjenosti naravnega okolja, varstva bivalnega in naravnega okolja in pretočnosti prometa na posameznih občinskih cestah, ki potekajo po zavarovanih območjih narave, na predlog ministra, pristojnega za okolje;

– zagotavljanja prometne varnosti na označenih šolskih poteh, razen za lokalni promet.

(3) O prepovedi ali omejitvi uporabe občinske ceste iz razlogov, navedenih v prvem odstavku tega člena, obvesti upravljavec občinske ceste oziroma po njegovem pooblastilu izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste po elektronski poti pristojno policijsko upravo, občinsko redarstvo, pristojni inšpekcijski organ za ceste in javnost na krajevno običajen način najpozneje v eni uri po nastanku dogodka, o omejitvi uporabe občinske ceste iz razlogov, navedenih v prejšnjem odstavku, pa najmanj sedem dni pred uveljavitvijo ukrepa omejitve uporabe občinske ceste.

(4) Občinsko cesto ali njen del, na katerem je odrejena omejitev uporabe, upravljavec ceste označi s predpisano prometno signalizacijo.

(5) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek upravljavec ceste ali pooblaščen izvajalec rednega vzdrževanja

občinske ceste, ki v predpisanem roku na predpisan način ne obvesti policije, občinskega redarstva in pristojnega inšpekcijskega organa za ceste o omejitvi uporabe občinske ceste, njuna odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

(6) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek upravljavec ceste, ki občinske ceste ne označi s predpisano prometno signalizacijo, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

36. člen

(obveznost vodenja podatkov o občinskih cestah)

(1) Upravljavec občinskih cest vodi evidence o občinskih cestah in objektih v skladu s predpisom, ki ureja način označevanja javnih cest in evidence o javnih cestah in objektih na njih.

(2) Zbirne podatke iz evidenc o občinskih javnih cestah občina brezplačno pošlje direktorju najpozneje do 15. maja tekočega leta za stanje cest preteklega leta.

(3) Če občina predpisanih podatkov ne pošlje direktorju do predpisanega roka, pridobi podatke direktorja na stroške občine.

37. člen

(poskusna označitev prometne ureditve na občinskih cestah)

(1) Na posameznih odsekih občinskih cest se lahko vzpostavi prometna ureditev, ki ni v skladu z zakonom, ki ureja ceste (v nadaljnjem besedilu: poskusna prometna ureditev). Začetek in konec cestnega odseka, na katerem se izvaja poskusna prometna ureditev, se označi z informacijskim portalom ali tablo, ki udeležence cestnega prometa obvešča o poskusni prometni ureditvi.

(2) Poskusna prometna ureditev se vzpostavi na predlog upravljavca občinske ceste v soglasju z županom.

(3) Poskusno prometno ureditev izvede upravljavec občinske ceste na podlagi internega akta iz prvega odstavka prejšnjega člena in načrta prometne ureditve, ki obsega utemeljen namen, pomen in trajanje poskusne prometne ureditve, vključno s tehničnimi prikazi uporabljene prometne signalizacije in prometne opreme ter njihove načrtovane postavitve.

(4) Upravljavec občinske ceste o začetku in trajanju izvajanja poskusne prometne ureditve na določenem cestnem odseku občinske ceste najmanj deset dni pred njeno izvedbo obvesti javnost, policijo, pristojni inšpekcijski organ za ceste in pristojno občinsko redarstvo.

(5) Upravljavec občinske ceste najpozneje tri mesece pred potekom obdobja trajanja poskusne prometne ureditve ovrednoti njene učinke na varnost udeležencev cestnega prometa in s tem seznaniti ministrstvo, pristojno za promet.

38. člen

(spremljajoče dejavnosti ob občinskih cestah)

(1) Površine za opravljanje spremljajočih dejavnosti in površine, ki jih za te namene določi upravljavec občinskih cest ob občinskih cestah, lahko občina, na podlagi postopka določenega z zakonom, odda ponudniku za opravljanje te dejavnosti.

(2) Razmerja v zvezi s postavitvijo objektov in naprav za opravljanje spremljajočih dejavnosti (kiosk, prodajna stojnica, gostinski vrt, cvetlično korito, prodajni avtomat ipd.) in v zvezi z drugimi pogoji rabe površin iz prejšnjega odstavka, se uredijo s pogodbo, ki jo v imenu občine sklene župan.

(3) Pri postavitvi objektov iz prejšnjega odstavka tega člena na pločniku ali pešpoti, mora biti za pešce zagotovljen najmanj 1,2 m širok del pločnika ali pešpoti.

(4) Pri postavitvi objektov iz drugega odstavka tega člena na prometni površini v območju za pešce ali na drugi javni prometni površini (npr. trg), morajo biti ti postavljeni tako, da je zagotovljena intervencijska pot širine 3 m.

(5) Z globo 1.250 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju z določili tega člena.

(6) Z globo 5.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 2.500 eurov.

39. člen

(oglaševanje ob občinskih cestah)

(1) Objekti za oglaševanje ob občinskih cestah so lahko reklamni stolpi, stebri (npr. totemi, piloni), plakatni panoji, oglasne deske, nosilci in drogovi nadcestnih transparentov in zastav, svetlobne vitrine in svetlobne vitrine kot del nadstrešnic avtobusnih postajališč ter drugi nepremični in premični namenski nosilci.

(2) Postavljanje oziroma uporaba objektov za oglaševanje je v območju občinske ceste zunaj naselja prepovedano.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je v območju občinske ceste zunaj naselja dopustna postavitve objekta za oglaševanje:

- če ima objekt za oglaševanje funkcijo usmerjanja in se namešča tik ob ali na stavbi gospodarskega subjekta, ki ima sedež v tej stavbi, in je ta v varovalnem pasu občinske ceste z neposrednim cestnim priključkom na to cesto;
- kot reklamni steber (npr. totem, pilon) v območju kompleksa gospodarskega subjekta, na katerem je lahko le logotip gospodarskega subjekta in druge nujne informacije (npr. cene derivatov na postajah za oskrbo vozil z gorivi, delovni čas postaje oziroma drugega gospodarskega subjekta).

(4) Objekti za oglaševanje se lahko ob občinskih cestah v naselju postavljajo in uporabljajo izven:

- preglednega polja in pregledne berme¹ ceste;
- preglednostnega prostora prehoda ceste čez železniško progo v isti ravnini;
- območja vzdolž vozišča ceste, predpisanega za postavitve prometne signalizacije in prometne opreme.

(5) Postavljanje in uporaba elektronskih prikazovalnikov v območju občinske ceste je prepovedano.

(6) Svetlobne vitrine z neto oglasno površino do vključno 2,1 m², če gre za enostransko oglaševanje, ali 4,2 m², če gre za obojestransko oglaševanje, in osvetljene z notranje strani v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, se lahko ob občinskih cestah v naselju postavljajo in uporabljajo zunaj vozišča občinske ceste.

(7) Soglasje za postavitve objektov za oglaševanje iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena v območju občinske ceste izda upravljavec občinske ceste na podlagi načrta za postavitve objekta za oglaševanje, če je oglaševanje v tem območju dovoljeno s prostorskim aktom občine.

(8) Z globo 1.250 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim, tretjim, četrtem ali petim odstavkom tega člena ali brez soglasja postavi oziroma uporablja objekt za oglaševanje v območju občinske ceste ali ga postavi oziroma uporablja v nasprotju s pogoji iz soglasja.

(9) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka in je površina oglasnega sporočila manjša od 5 kvadratnih metrov.

(10) Z globo 3.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz sedmega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

(11) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz sedmega odstavka tega člena in je površina oglasnega sporočila manjša od 5 kvadratnih metrov, njihova odgovorna oseba pa z globo 800 eurov.

40. člen

(začasni ukrepi policije in občinskega redarstva ob ugotovljenih pomanjkljivosti na cesti)

(1) Policija ob ugotovitvi pomanjkljivosti, ki neposredno ogrožajo varnost ceste in promet na javni ali nekategorizirani

cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, izvede začasne ukrepe, s katerimi se prepreči ogrožanje udeležencev v prometu, in o tem obvesti pristojnega izvajalca rednega vzdrževanja ceste, lastnika ceste ali od njega pooblaščenega upravljavca ceste in pristojni inšpekcijski organ za ceste. Enako pooblastilo ima občinsko redarstvo na občinski cesti, v naselju ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet.

(2) Policija ali občinsko redarstvo smeta odrediti odstranitev predmetov, objektov, drugih naprav ali ovir s ceste, če:

- slepijo, zavajajo ali ovirajo udeležence v prometu;
- zmanjšujejo preglednost ceste;
- zmanjšujejo vidnost prometne signalizacije ali prometne opreme na cesti;

- zmanjšujejo pretočnost prometa;
- odvrtačajo pozornost voznikov.

(3) Izvajalec rednega vzdrževanja cest takoj zavaruje nevarno mesto s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo ter v najkrajšem možnem času odpravi pomanjkljivosti iz prvega odstavka tega člena oziroma odstrani predmete, objekte, druge naprave ali ovire iz prejšnjega odstavka. Policija ali občinsko redarstvo smeta zaradi varnosti ceste in prometa na njej odrediti prepoved prometa na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, ki ne izpolnjuje pogojev iz drugega ali tretjega odstavka 8. člena Zakona o cestah /ZCes-2/. Prepoved prometa označi njen lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec s predpisano prometno signalizacijo in traja do odprave razlogov za prepoved.

(4) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki ne zavaruje nevarnega mesta in v najkrajšem možnem času ne odpravi pomanjkljivosti oziroma odstrani predmetov, objektov, drugih naprav ali ovir v skladu s tretjim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

41. člen

(zagotavljanje varnosti in neovirane uporabe javnih prometnih površin)

(1) Lastniki ali od njih pooblaščen upravljavci objektov ob občinski cesti ali drugi javni površini morajo imeti na strehah objektov, s katerih se lahko na občinsko cesto ali drugo javno površino odteka voda ali vsuje sneg, pritrene strešne žlebove in snegolove. Lastniki morajo z objektov ob občinski cesti odstraniti ledene sveče pravočasno in tako, da ne ogrozijo varnosti udeležencev v prometu.

(2) Odvodnjavanje objektov, dvorišč, cestnih priključkov ali drugih površin na ali v cestno zemljišče občinske ceste je dovoljeno le s soglasjem upravljavca občinske ceste.

(3) Lastniki oziroma uporabniki zemljišč morajo ob občinski cesti ali pločniku redno rezati veje dreves, grmovnic, trte in drugih rastlin tako, da ne segajo v svetli profil občinske ceste ali na pločnik ali občinsko kolesarsko cesto in ne poslabšujejo ali onemogočajo preglednosti ali drugače ovirajo ali ogrožajo promet.

(4) Za uvoze na občinsko cesto ali izvoze z nje je prepovedano uporabljati kraj oziroma mesto zunaj zgrajenega priključka nanjo, razen v primerih, ko ni druge možnosti priključitve.

(5) V varovalnem pasu občinske ceste je prepovedano orati na razdalji manj kot 4 metre od roba cestnega zemljišča v pravokotni smeri na cesto ali na razdalji manj kot 1 meter od roba cestnega zemljišča vzporedno s cesto.

(6) Z globo 1.250 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju z določili tega člena.

(7) Z globo 3.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z določili tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.500 eurov.

(8) Z globo 6.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost upravljanja večstanovanjskega objekta, ki ravna v nasprotju z določili prvega ali drugega

¹ Pregledna berma je prostor na notranji stran cestnih krivin, ki zagotavlja predpisano preglednost. Potrebna je zaradi poti ustavljanja, pri kateri je raba prostora omejena.

odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.500 eurov.

5 NADZOR

42. člen

(nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem tega odloka na kategoriziranih in nekategoriziranih občinskih cestah v upravljanju občine izvaja pristojni inšpekcijski organ.

(2) Občinski inšpekcijski organ za ceste je prekrškovni organ za vse prekrške iz tega odloka, storjene na občinskih cestah ali ob njih, ki jih nadzoruje v okviru svoje pristojnosti.

6 PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

43. člen

(upravni in inšpekcijski postopki ter postopki za izdajo soglasij)

(1) Upravni in inšpekcijski postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega odloka, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

(2) Če so bili projektni pogoji občine izdani pred uveljavitvijo tega odloka, se postopki za izdajo soglasja v skladu s tem odlokom končajo po dosedanjih predpisih.

44. člen

(odstranitev objektov za oglaševanje)

(1) Pravne ali fizične osebe, ki so lastniki ali imetniki pravice uporabe objektov za oglaševanje, katerih postavitev oziroma uporaba je v območju občinske ceste prepovedana v skladu z 28. členom tega odloka, odstranijo le-te najpozneje v enem letu od uveljavitve tega odloka.

(2) Če objekt za oglaševanje v roku iz prejšnjega odstavka ni odstranjen, odredi pristojni inšpektor za ceste njegovo odstranitev na stroške njegovega lastnika ali imetnika pravice uporabe. Če lastnika ali imetnika pravice uporabe objekta za oglaševanje ni mogoče ugotoviti, se objekt za oglaševanje odstrani na stroške lastnika ali imetnika pravice uporabe zemljišča, na katerem je postavljen.

45. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o občinskih cestah (Uradni list RS, št. 85/99 in 79/09.)

46. člen

(objava in začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-0007/2023

Puonci, dne 7. novembra 2023

Župan
Občine Puonci
Uroš Kamenšek

RAZKRIŽJE

3922. Sklep Občinskega sveta Občine Razkrižje št. 035-5/2023-17, z dne 15. 12. 2023

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (ZLS; Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 27/08 – odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF,

14/15 – ZUUJFO, 76/16 – odl. US, 11/18 – ZSPDLSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE), 5. člena Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12, 109/12, 76/17, 78/19, 49/20 – ZIUZEOP, 44/22 – ZVO-2) in 14. člena Statuta Občine Razkrižje (uradno prečiščeno besedilo) (Uradni list RS, št. 41/21) je Občinski svet Občine Razkrižje na 7. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

SKLEP

1. Občinski svet Občine Razkrižje se je seznanil z Elaboratom 2023/2021 o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v Občini Razkrižje.

2. Občinski svet Občine Razkrižje potrdi predračunske cene obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja odvajanje odpadne vode, in sicer:

– predračunsko ceno omrežnine, ki za osnovni priključek DN ≤ 20 znaša 10,8555 EUR/mesec;

– predračunsko ceno storitve odvajanja odpadne vode, ki znaša 0,8193 EUR/m³ prodane pitne vode.

3. Občinski svet Občine Razkrižje za nepridobitne uporabnike v občini potrdi 60 % subvencijo omrežnine na področju odvajanja odpadne vode. Sredstva za subvencioniranje cene zagotavlja občina mesečno iz občinskega proračuna.

4. Občinski svet Občine Razkrižje potrjuje predračunske cene obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja čiščenje odpadnih voda, in sicer:

– predračunsko ceno omrežnine, ki za osnovni priključek DN ≤ 20 znaša 3,4752 EUR/mesec;

– predračunsko ceno storitve čiščenja odpadne vode, ki znaša 1,4083 EUR/m³ prodane pitne vode.

5. Občinski svet Občine Razkrižje za nepridobitne uporabnike v občini, potrdi 50 % subvencijo omrežnine na področju čiščenja odpadne vode. Sredstva za subvencioniranje cene zagotavlja občina mesečno iz občinskega proračuna.

6. Za vse pridobitne uporabnike javne službe v občini se potrdijo in veljajo cene javnih služb odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih vod brez subvencije.

7. Za uporabnike storitev odvajanja in čiščenja odpadnih vod izven območja občine, praviloma veljajo cene omrežnine in storitev odvajanja in čiščenja odpadnih voda, ki so enake cenam posamezne javne službe.

8. Občinski svet ne potrjuje predračunske cene storitev povezanih z greznicami in MKČN.

9. Ta sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, nove cene pa začnejo veljati in se uporabljati s pričetkom naslednjega meseca od dneva njihove potrditve.

10. Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Sklep Občinskega sveta Občine Razkrižje, št. 032-4/2019-9, z dne 16. 5. 2019.

Št. 035-5/2023-17

Šafarsko, dne 15. decembra 2023

Župan
Občine Razkrižje
Stanko Ivanušič

3923. Sklep o določitvi subvencije k ceni oskrbe s pitno vodo

Na podlagi 21. in 61. člena Zakona o lokalni samoupravi (ZLS; Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 27/08 – odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 76/16 – odl. US, 11/18 – ZSPDLSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE), 3. in 5. člena

Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12, 109/12, 76/17, 78/19, 49/20 – ZIUZEOP, 44/22 – ZVO-2) in 14. člena Statuta Občine Razkrižje (uradno prečiščeno besedilo) (Uradni list RS, št. 41/21) je Občinski svet Občine Razkrižje na 7. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

S K L E P

o določitvi subvencije k ceni oskrbe s pitno vodo

1. Občinski svet Občine Razkrižje določa subvencijo k ceni storitve obvezne občinske gospodarske javne službe na področju oskrbe s pitno vodo za nepridobitne uporabnike, ki jo izvaja Javno podjetje Prlekija d.o.o.

2. Subvencija se dodeli v višini 20 % v delu, ki se nanaša na ceno omrežnine.

3. Finančna sredstva za subvencije se zagotovijo v proračunu Občine Razkrižje.

4. Ta sklep začne veljati 15 dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije na veljavne potrjene enotne cene omrežnine za oskrbo s pitno vodo v občinah ustanoviteljicah Javnega podjetja Prlekija d.o.o., ki jih v skladu z Odlokom o ustanovitvi Javnega podjetja Prlekija d.o.o. (Uradni list RS, št. 81/16) sprejme skupni organ občin, Svet ustanoviteljic.

5. Z uveljavitvijo tega sklepa preneha veljati sklep Občinskega sveta Občine Razkrižje, št. 032-4/2019-8 z dne 16. 5. 2019.

Št. 032-5/2023-16

Šafarsko, dne 15. decembra 2023

Župan
Občine Razkrižje
Stanko Ivanušič

3924. Sklep o ukinitvi statusa Splošno ljudsko premoženje v splošni rabi

Na podlagi Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 27/08 – odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 76/16 – odl. US, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE), Sporazuma o premoženjsko delitveni bilanci (Uradni list RS, št. 57/2000) in 6. ter 14. člena Statuta Občine Razkrižje (Uradno prečiščeno besedilo, Uradni list RS, št. 41/21) je Občinski svet Občine Razkrižje na 7. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

S K L E P

o ukinitvi statusa Splošno ljudsko premoženje v splošni rabi

1. člen

Na nepremičnini parc. št.,
– 630/1 k.o. 275 Veščica
– 203/1 k.o. 275 Veščica
– 227/7 k.o. 275 Veščica
– 225/10 k.o. 275 Veščica
– 225/9 k.o. 275 Veščica
– 227/6 k.o. 275 Veščica.

2. člen

Na nepremičnini parc. št.,
– 138/4 k.o. 275 Veščica
– 626/0 k.o. 275 Veščica
– 203/2 k.o. 275 Veščica.

3. člen

Na nepremičninah iz 1. člena tega sklepa se po prenehanju statusa Splošnega ljudskega premoženja v splošni rabi, v zemljiško knjigo vpiše lastninska pravica v korist Občine Razkrižje, Šafarsko 42, 9246 Razkrižje do celote, matična št. 1332163000 in zaznamba, da imajo nepremičnine status grajenega javnega dobra lokalnega pomena.

4. člen

Na nepremičninah iz 2. člena tega sklepa se po prenehanju statusa Splošnega ljudskega premoženja v splošni rabi, v zemljiško knjigo vpiše lastninska pravica v korist Občine Razkrižje, Šafarsko 42, 9246 Razkrižje do celote, matična št. 1332163000.

5. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 7113-1/2022-19

Šafarsko, dne 15. decembra 2023

Župan
Občine Razkrižje
Stanko Ivanušič

RIBNICA

3925. Odlok o proračunu Občine Ribnica za leto 2024

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23) in 74. člena Statuta Občine Ribnica (Uradni list RS, št. 191/20) je Občinski svet Občine Ribnica na 8. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

O D L O K

o proračunu Občine Ribnica za leto 2024

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(vsebina odloka)

S tem odlokom se za Občino Ribnica za leto 2024 določajo proračun, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštev občine in javnega sektorja na ravni občine (v nadaljnjem besedilu: proračun).

2. VIŠINA SPLOŠNEGA DELA PRORAČUNA IN STRUKTURA POSEBNEGA DELA PRORAČUNA

2. člen

(sestava proračuna in višina splošnega dela proračuna)

Proračun sestavljajo splošni del, posebni del in načrt razvojnih programov. V splošnem delu proračuna so prikazani prejemki in izdatki po ekonomski klasifikaciji do ravni kontov.

Splošni del proračuna se na ravni podskupin kontov določa v naslednjih zneskih:

KONTO	OPIS	Proračun 2024: v EUR
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	14.765.295
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	11.172.243
70	DAVČNI PRIHODKI (700+703+704+706)	9.031.691
700	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	7.429.741
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	1.315.300
704	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	286.650
706	DRUGI DAVKI	0
71	NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	2.140.552
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	926.140
711	TAKSE IN PRISTOJBINE	19.200
712	GLOBE IN DRUGE DENARNE KAZNI	53.800
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	78.700
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	1.062.712
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+721+722)	1.515.767
720	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	27.165
721	PRIHODKI OD PRODAJE ZALOG	0
722	PRIHODKI OD PRODAJE ZEMLJIŠČ IN NEOPREDMETENIH SREDSTEV	1.488.602
73	PREJETE DONACIJE (730+731)	75.000
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	75.000
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI (740+741)	2.002.285
740	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	1.200.135
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	802.149
78	PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE IN IZ DRUGIH DRŽAV (782+786+787)	0
782	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ STRUKTURNIH SKLADOV	0
786	OSTALA PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	0
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ IN IZ DRUGIH DRŽAV	0
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	15.786.094
40	TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+409)	4.246.513
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	1.127.755
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	170.139
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	2.591.251
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	237.368

409	REZERVE	120.000
41	TEKOČI TRANSFERI (410+411+412+413+414)	4.527.492
410	SUBVENCije	17.000
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	2.862.173
412	TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	282.949
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	1.365.370
414	TEKOČI TRANSFERI V TUJINO	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI (420)	6.565.560
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	6.565.560
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI (431+432)	446.530
431	INVESTICIJSKI TRANSFERI PRAVNIM IN FIZ. OSEBAM	286.000
432	INVESTICIJSKI TRANSFERI PRORAČUNSKIM UPORABNIKOM	160.530
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) (I.-II.)	-1.020.800
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
75 IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0
750	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0
751	PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0
752	KUPNINE IZ NASLOVA PRIVATIZACIJE	0
44 V.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441)	0
440	DANA POSOJILA	0
441	POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV IN FINANČNIH NALOŽB	0
VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMENBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.)	0
C. RAČUN FINANCIRANJA		
50 VII.	ZADOLŽEVANJE (500)	1.480.000
500	DOMAČE ZADOLŽEVANJE	1.480.000
55 VIII.	ODPLAČILA DOLGA (550)	709.200
550	ODPLAČILA DOMAČEGA DOLGA	709.200
IX.	POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (III.+VI.+X.)=(I.+IV.+VII.)-(II.+V.+VIII.)	-250.000
X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	770.800
XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+X.-IX.)	1.020.800
	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH OB KONCU PRETEKLEGA LETA	250.000
	- OD TEGA PRESEŽEK FINANČNE IZRAVNAVE IZ PRETEKLEGA LETA	

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na podskupine kontov in konte, določene s predpisanim kontnim načrtom.

Posebni del proračuna do ravni proračunskih postavk – kontov in načrt razvojnih programov sta priložila k temu odloku in se objavita na spletni strani Občine Ribnica.

Načrt razvojnih programov sestavljajo projekti.

3. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

3. člen

(izvrševanje proračuna)

V tekočem letu se izvršuje proračun tekočega leta.

Proračun se izvršuje skladno z določbami zakona, ki ureja javne finance in podzakonskimi predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, in tega odloka.

Proračun se izvršuje na ravni proračunske postavke – konta.

Pristojnosti neposrednih proračunskih uporabnikov izvršuje župan oziroma od njega pooblaščen oseba.

Veljavni načrt razvojnih programov tekočega leta mora biti za tekoče leto usklajen z veljavnim proračunom.

Za namen izvrševanja proračuna se občinska uprava kot celota šteje za enega proračunskega uporabnika, ne pa tudi organizacijske enote in ločeno izpisane delitve finančnega načrta občinske uprave.

Neposredni uporabniki smejo plačevati obveznosti samo v obsegu, ki ga za trimesečje neposrednemu uporabniku določi župan (v nadaljnjem besedilu: kvota). Pri določanju predloga kvote neposrednemu uporabniku za finance pristojen organ občinske uprave upošteva v letnem finančnem načrtu neposrednega uporabnika zagotovljena sredstva, prevzete obveznosti neposrednega uporabnika in predlog kvote, ki ga je pripravil neposredni uporabnik, ter likvidnostne možnosti proračuna. Za finance pristojen organ občinske uprave mora sporočiti neposrednemu uporabniku kvoto vsaj 15 delovnih dni pred začetkom obdobja, na katero se nanaša.

Med prihodke proračuna se štejejo tisti prihodki, ki bodo vplačani v proračun do konca leta 2024. Med izdatke proračuna se štejejo tista izplačila iz proračuna, ki bodo izvršena do konca leta 2024.

4. člen

(namenski prihodki in odhodki proračuna)

Namenski prihodki proračuna so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena in prvega odstavka 80. člena Zakona o javnih financah, tudi:

– okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, ki se namenijo za gradnjo infrastrukture, namenjene izvajanju občinskih obveznih javnih služb varstva okolja v skladu z državnimi operativnimi programi, sprejetimi s predpisi varstva okolja na področju čiščenja in odvajanja odpadnih voda in zagotavljanje oskrbovalnih standardov, tehničnih, vzdrževalnih, organizacijskih in drugih ukrepov, predpisanih za izvajanje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja;

– komunalni prispevki, ki se namenijo za financiranje gradnje komunalne opreme skladno z načrtom razvojnih programov občinskega proračuna;

– pristojbine za gozdne ceste, ki se namenijo vzdrževanju gozdnih cest;

– sredstva požarne takse, ki se porabijo za nakup oziroma vzdrževanje gasilskih vozil oziroma gasilske zaščitne in reševalne opreme;

– sredstva koncesijske dajatve za trajnostno gospodarjenje z divjadjo, ki se porabijo za izvajanje ukrepov varstva in vlaganj v naravne vire v skladu z odlokom občine;

– sredstva turistične takse, ki se namenijo za načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma;

– sredstva uresničevanja pravic stalno naseljene romske skupnosti, ki se porabijo za reševanje romske problematike;

– presežek prihodkov nad odhodki iz prejšnjih let Javnega zavoda Lekarna Ribnica, se namensko porabi za dejavnosti, ki so v javnem interesu občine s področja zdravstva in za investicije ter investicijsko vzdrževanje zgradb, v katerih se opravlja zdravstvena dejavnost.

5. člen

(prerazporejanje pravic porabe)

Osnova za prerazporejanje pravic porabe je zadnji sprejeti proračun, spremembe proračuna ali rebalans proračuna.

O prerazporeditvah pravic porabe v posebnem delu proračuna odloča župan in sicer lahko prerazporeditve opravlja neomejeno:

- med posameznimi finančnimi načrti neposrednih uporabnikov, med posameznimi področji, programi in podprogrami;
- med posameznimi proračunskimi postavkami proračuna ali novimi proračunskimi postavkami.

Župan poroča o prerazporeditvah pravic porabe občinskemu svetu dvakrat letno, in sicer s polletnim poročilom in z zaključnim računom.

6. člen

(odpiranje novih proračunskih postavk in kontov)

Župan lahko med izvrševanjem proračuna odpre novo proračunsko postavko, če so izpolnjeni pogoji iz 32. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP in 149/22), ki se na podlagi drugega odstavka 1. člena navedenega pravilnika smiselno uporablja tudi za občine.

Sredstva za plačilo obveznosti, ki niso bile načrtovane ali niso bile načrtovane v zadostnem obsegu, se lahko začasno zagotovijo tudi iz sredstev splošne proračunske rezervacije (42. člen ZJF), če obseg sredstev na tej proračunski postavki to dopušča.

Pri pripravi rebalansa proračuna se dodeljena sredstva razporedijo v finančni načrt neposrednega proračunskega uporabnika.

V okviru že odprte proračunske postavke se lahko odpre nov podkonto. Pravice porabe na novem podkontu se zagotovijo z razporeditvijo v okviru proračunske postavke ali s prerazporeditvijo iz druge proračunske postavke.

7. člen

(največji dovoljeni obseg prevzetih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let)

Neposredni uporabniki lahko v tekočem letu oddajo javno naročilo za celotno vrednost projekta, ki je vključen v načrt razvojnih programov, če so zanj načrtovane pravice porabe na proračunskih postavkah v sprejetem proračunu.

Skupni obseg prevzetih obveznosti, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za investicijske odhodke in investicijske transfere ne sme presežati 100 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu, od tega:

1. v letu 2025: 45 % navedenih pravic porabe in
2. v ostalih prihodnjih letih: 55 % navedenih pravic porabe.

Omejitve iz prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za prevzemanje obveznosti s najemnimi pogodbami, razen če na podlagi teh pogodb lastninska pravica preide oziroma lahko preide iz najemodajalca na najemnika, in prevzemanje obveznosti za pogodbe za dobavo elektrike, telefona, vode, komunalnih storitve in drugih storitev, potrebnih za operativno delovanje neposrednih uporabnikov ter prevzemanje obveznosti za pogodbe, ki se financirajo iz namenskih sredstev EU, namenskih sredstev finančnih mehanizmov in sredstev drugih donatorjev ter pripadajočih proračunskih postavk slovenske udeležbe.

Prevzete obveznosti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se načrtujejo v finančnem načrtu neposrednega uporabnika in načrtu razvojnih programov.

8. člen

(potrjevanje investicijske dokumentacije in spreminjanje načrta razvojnih programov)

Neposredni uporabnik vodi evidenco projektov iz veljavnega načrta razvojnih programov. Načrt razvojnih programov

mora biti usklajen s posebnim delom proračuna na kontih skupine 42, 43 in 410.

Župan na podlagi predloga vodje projekta obravnava in potrjuje investicijsko dokumentacijo za projekte.

Spremembe veljavnega načrta razvojnih programov so nove uvrstitve projektov v načrt razvojnih programov in druge spremembe projektov.

O spremembi projekta v NRP v letu izvrševanja proračuna v mejah, ki jih omogočajo prerazporeditve, odloča župan.

Župan lahko spreminja vrednost projektov v načrtu razvojnih programov do 20 % izhodiščne vrednosti projektov. Občinski svet odloča o uvrstitvi novih projektov v veljavni NRP in o spremembi vrednosti projektov nad 20 % izhodiščne vrednosti projektov.

9. člen

(proračunski skladi)

Proračunski sklad je pod-račun proračunske rezerve občine, oblikovan po Zakonu o javnih financah.

10. člen

(proračunska rezerva)

Na podlagi 49. člena ZJF se v proračunu občine zagotavljajo sredstva za proračunsko rezervo, ki deluje kot proračunski sklad.

Sredstva proračunske rezerve se uporabljajo za financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih nesreč, kot so potres, poplava, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, toča, žled, pozeba, suša, množični pojav nalezljive človeške, živalske ali rastlinske bolezni, druge nesreče, ki jih povzročijo naravne sile in ekološke nesreče.

V sredstva proračunske rezerve se izloča del skupno doseženih letnih prejemkov proračuna v višini, ki je določena s proračunom, vendar največ do višine 1,5 % prejemkov proračuna.

Občina bo v letu 2024 izločila v proračunsko rezervo dodatna sredstva v višini 40.000,00 eurov.

Na predlog za finance pristojnega organa občinske uprave o uporabi sredstev proračunske rezerve za namene iz drugega odstavka 49. člena ZJF in drugega odstavka tega člena, do višine 40.000,00 eurov odloča župan in o tem s pisnimi poročili obvešča občinski svet. O uporabi sredstev, ki presegajo višino iz tega odstavka, odloča občinski svet s posebnim odlokom.

11. člen

(splošna proračunska rezervacija)

V proračunu se del predvidenih proračunskih prejemkov vnaprej ne razporedi, ampak se zadrži kot splošna proračunska rezervacija, ki je v proračunu posebej izkazana.

Sredstva splošne proračunske rezervacije se uporabljajo za nepredvidene namene, za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva ali za namene, za katere se med letom izkaže, da niso zagotovljena sredstva v zadostnem obsegu, ker jih pri pripravi proračuna ni bilo mogoče načrtovati. Sredstva proračunske rezervacije ne smejo presegati 2 % prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov.

O uporabi sredstev splošne proračunske rezervacije v skladu z zakonom odloča župan. Dodeljena sredstva splošne proračunske rezervacije se razporedijo v finančni načrt neposrednega uporabnika.

12. člen

(prosta denarna sredstva)

Župan upravlja s prostimi denarnimi sredstvi na računu proračuna. Prosta denarna sredstva se lahko nalagajo v Banko Slovenije, banke in državne vrednostne papirje ob upoštevanju načela varnosti, likvidnosti in donosnosti naložbe.

Župan lahko zahteva, da mu uporabniki občinskega proračuna pred deponiranjem prostih denarnih sredstev pri bankah ali pred nalaganjem teh sredstev v vrednostne papirje ponudijo denarna sredstva, če je to treba zaradi zagotavljanja likvidnostnih sredstev na računu proračuna oziroma za izvrševanje občinskega proračuna.

4. POSEBNOSTI UPRAVLJANJA IN PRODAJE STVARNEGA IN FINANČNEGA PREMOŽENJA OBČINE

13. člen

(odpis dolga)

Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 77. člena ZJF, lahko župan v tekočem letu odpiše dolgove, ki jih imajo dolžniki do občine, in sicer največ do skupne višine 10.000,00 eurov. Posameznemu dolžniku odpiše dolg največ do skupne višine 1.000,00 eurov, nad to vrednostjo pa o tem odloča Občinski svet.

Odpisi dolgov na podlagi stečajev pravnih oseb in osebnih stečajev se ne štejejo v obseg odpisov dolgov po tem členu.

Obseg sredstev se lahko v primerih, ko dolg do posameznega dolžnika neposrednega uporabnika ne presega stroška 2 eura, v poslovnih knjigah razknjiži in se v kvoto iz prvega odstavka tega člena ne vševa.

Kot dolgovi po četrtem odstavku 77. člena ZJF se ne štejejo dolgovi do občine iz naslova obveznih dajatev.

5. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV OBČINE IN JAVNEGA SEKTORJA

14. člen

(obseg zadolževanja občine)

Zaradi kritja presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter odplačila dolgov v računu financiranja se občina za proračun leta 2024 lahko zadolži do višine 1.480.000,00 eurov.

15. člen

(zadolževanje javnih podjetij in javnih zavodov in izdaja poroštev)

Javna podjetja in javni zavodi, katerih ustanoviteljica je občina, se v letu 2024 lahko zadolžijo ali izdajo poročstva ob soglasju občinskega sveta.

Poročstva za izpolnitev obveznosti podjetij in javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je Občina Ribnica, se v letu 2024 lahko izdajo ob soglasju občinskega sveta.

6. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

16. člen

(začasno financiranje v letu 2025)

V obdobju začasnega financiranja Občine Ribnica v letu 2025, če bo začasno financiranje potrebno, se uporablja ta odlok in sklep o določitvi začasnega financiranja.

17. člen

(uveljavitev odloka)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2024 dalje.

Št. 410-0225/2023

Ribnica, dne 14. decembra 2023

Župan
Občine Ribnica
Samo Pogorelec

3926. Odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za območje Občine Ribnica

Na podlagi 230. člena Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3; Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB2, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE), 21. in 24. člena Uredbe o programu opremljanja stavbnih zemljišč in odloku o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo ter o izračunu in odmeri komunalnega prispevka (Uradni list RS, št. 20/19, 30/19 – popr., 34/19 in 199/21 – ZUreP-3), 1. člena Pravilnika o povprečnih stroških obstoječe komunalne opreme na enoto mere in izračunu komunalnega prispevka na podlagi nadomestnih podlag (Uradni list RS, št. 89/22) in 17. člena Statuta Občine Ribnica (Uradni list RS, št. 191/20) je Občinski svet Občine Ribnica na 8. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

ODLOK

o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za območje Občine Ribnica

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(predmet odloka)

(1) S tem odlokom se sprejmejo podlage za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za celotno območje Občine Ribnica.

(2) Odlok določa merila za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo in določbe o oprostitvah plačila komunalnega prispevka in upoštevanju preteklih vlaganj.

(3) Odlok določa:

- stroške za posamezne vrste obstoječe komunalne opreme,
- preračun povprečnih stroškov posameznih vrst obstoječe komunalne opreme na enoto mere,
- merila za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo,
- določbe o občinskih oprostitvah plačila komunalnega prispevka in
- upoštevanje preteklih vlaganj v komunalno opremo.

2. člen

(opredelitev pojmov)

Izrazi, uporabljeni v tem odloku, pomenijo enako kot v predpisu, ki ureja urejanje prostora in v uredbi, ki določa podrobnejšo vsebino odloka o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo ter odmero in izračun komunalnega prispevka.

3. člen

(predmet komunalnega prispevka)

Komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo se odmerja za naslednjo komunalno opremo:

- cestno omrežje,
- vodovodno omrežje,
- kanalizacijsko omrežje za odvajanje odpadnih komunalnih voda in
- javne površine.

(2) Komunalni prispevek za posamezno vrsto obstoječe komunalne opreme se odmeri, za vsako gradnjo stavbe in gradbeno inženirskega objekta na območju občine, kadar:

- se obstoječ ali načrtovan objekt posredno ali neposredno priključi na posamezno vrsto komunalne opreme oziroma prične bremeniti posamezno vrsto komunalne opreme oziroma obstaja možnost priključitve ali bremenitve komunalne opreme, katere uporaba je s predpisom obvezna,
- se obstoječemu objektu povečuje bruto tlorisna površina ali
- se obstoječemu objektu spreminja namembnost.

II. MERILA IN PODLAGE ZA ODMERO KOMUNALNEGA PRISPEVKA

4. člen

(merila za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo)

Za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo se upoštevajo naslednja merila:

- površina gradbene parcele stavbe;
- bruto tlorisna površina stavbe ali površina gradbeno inženirskega objekta;
- razmerje med deležem gradbene parcele stavbe (D_{p_0}) in deležem površine objekta (D_{t_0});
- faktor namembnosti objekta F_n in
- prispevna stopnja zavezanca $p_{sz}(i)$.

5. člen

(površina gradbene parcele stavbe)

(1) Če se komunalni prispevek odmerja zaradi gradnje novega objekta se površina gradbene parcele povzame iz dokumentacije za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja (DGD), izdelane po predpisih, ki urejajo gradnjo objektov.

(2) Če gradbena parcela v dokumentaciji iz prejšnjega odstavka ni določena oziroma ni prikazana, se za površino gradbene parcele upošteva površina, kot je opredeljena v ustreznem prostorskem izvedbenem aktu.

(3) Če površine gradbene parcele ni mogoče dobiti na način iz prvega ali drugega odstavka tega člena, se za površino gradbene parcele šteje površina zemljiške parcele ali več zemljiških parcel, na katerih je načrtovana stavba oziroma druge ureditve, ki so namenjene trajni rabe te stavbe, pri čemer se upošteva samo tisti del zemljiške parcele, na katerem je v skladu s prostorskim aktom dovoljeno graditi stavbo.

(4) Če se komunalni prispevek odmerja zaradi izboljšanja opremljenosti stavbnega zemljišča ali površine gradbene parcele ni mogoče določiti na način iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena, se za izračun komunalnega prispevka namesto površine gradbene parcele stavbe upošteva površina, ki se določi kot zmnožek površine zemljišča pod stavbo in računskega faktorja površine F_p , pri čemer velja, da F_p znaša 3,5.

(5) F_p se uporablja tudi pri odmeri komunalnega prispevka, če ni na voljo natančnejših podatkov o površini gradbene parcele, v primerih ko se objekt naknadno priključuje na obstoječo komunalno opremo, za katero mu komunalni prispevek še ni bil odmerjen in pri odmeri komunalnega prispevka za stavbo, ki se ji ne določa gradbene parcele, ker se gradi na zemljišču, ki ni stavbno.

6. člen

(bruto tlorisna površina objekta)

(1) Če se komunalni prispevek odmerja zaradi gradnje objekta, za katerega je potrebno gradbeno dovoljenje, se podatek o bruto tlorisni površini objekta povzame iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, izdelane po predpisih, ki urejajo gradnjo objektov.

(2) Če se komunalni prispevek odmerja zaradi izboljšanja opremljenosti stavbnega zemljišča, se za izračun komunalnega prispevka bruto tlorisna površina objekta določi tako, da se upošteva neto tlorisna površina iz uradnih evidenc po predpisih

o evidentiranju nepremičnin, pomnožena s faktorjem 1,2. Če zavezanec za plačilo komunalnega prispevka dokaže, da je dejanska bruto tlorisna površina objekta manjša od izračunane na način iz prejšnjega stavka, se pri izračunu komunalnega prispevka upošteva bruto tlorisna površina objekta iz elaborata za vpis v uradno evidenco, če je vložena popolna vloga za vpis spremembe neto oziroma bruto tlorisne površine objekta v uradno evidenco.

(3) Način določanja bruto tlorisne površine objekta iz prejšnjega odstavka se uporablja tudi pri odmeri komunalnega prispevka v primerih, ko se objekt naknadno priključuje na obstoječo komunalno opremo, za katero mu komunalni prispevek še ni bil odmerjen.

7. člen

(razmerje med deležem gradbene parcele in deležem površine objekta)

Razmerje med deležem gradbene parcele (Dp_o) in deležem površine objekta (Dt_o) je enako za vse vrste obstoječe

komunalne opreme na območju cele občine in znaša $Dp_o = 0,3$ ter $Dt_o = 0,7$.

8. člen

(faktor namembnosti objekta)

(1) Namembnost objekta se določi v skladu s predpisom, ki določa klasifikacijo vrst objektov CC-SI glede na namen uporabe objektov in se upošteva z uporabo faktorjev namembnosti objekta (F_n).

(2) Če se komunalni prispevek odmerja zaradi objekta, za katerega je potrebno gradbeno dovoljenje, se podatki o namembnosti objekta povzamejo iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, izdelane po predpisih o gradnji objektov.

(3) Če se komunalni prispevek odmerja zaradi izboljšanja opremljenosti stavbnega zemljišča, se upošteva dejanska namembnost objekta.

(4) Za posamezne vrste objektov se določijo naslednji faktorji namembnosti objekta:

Preglednica 1: Določitev faktorjev namembnosti glede na vrsto objekta

Vrsta objekta	F_n	Oznaka v klasifikaciji objektov CC-SI
Enostanovanjske stavbe – enostanovanjske stavbe	1,00	1110
Večstanovanjske stavbe – dvostanovanjske stavbe – tri in večstanovanjske stavbe	1,00 1,10	1121 1122
Stanovanjske stavbe za posebne družbene skupine	1,00	1130
Gostinske stavbe – hotelske in podobne gostinske stavbe – druge gostinske stavbe za kratkotrajno nastanitev	1,20 1,20	1211 1212
Poslovne in upravne stavbe	1,20	1220
Trgovske in druge stavbe za storitvene dejavnosti	1,30	1230
Stavbe za promet in stavbe za izvajanje komunikacij – postajna poslopja, terminali, stavbe za izvajanje elektronskih komunikacij ter z njimi povezane stavbe – garažne stavbe	1,20 1,00	1241 1242
Industrijske stavbe in skladišča – industrijske stavbe – rezervoarji, silosi in skladiščne stavbe	1,20 1,20	1251 1252
Stavbe splošnega družbenega pomena – stavbe za kulturo in razvedrilo – muzeji, arhivi in knjižnice – stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo – stavbe za zdravstveno oskrbo – stavbe za šport	0,80 0,80 0,80 0,80 0,80	1261 1262 1263 1264 1265
Druge nestanovanjske stavbe – nestanovanjske kmetijske stavbe – obredne stavbe – kulturna dediščina, ki se ne uporablja za druge namene – druge stavbe, ki niso uvrščene drugje	0,50 0,70 0,70 0,70	1271 1272 1273 1274

(5) Za ostale vrste stavb, ki v prejšnjem odstavku niso navedene, je F_n enak 1,0. Za vse vrste gradbenih inženirskih objektov (oznaka 2 v CC-SI) je F_n enak 0,3.

9. člen

(stroški obstoječe komunalne opreme na enoto mere)

Stroški obstoječe komunalne opreme na enoto mere po posameznih vrstah obstoječe komunalne opreme, povzeti iz Pravilnika o povprečnih stroških obstoječe komunalne opreme na enoto mere in izračunu komunalnega prispevka na podlagi nadomestnih podlag znašajo:

Preglednica 2: Stroški obstoječe komunalne opreme na enoto mere (EUR/m²)

Vrsta obstoječe komunalne opreme	Cp (v EUR/m ²)	Ct (v EUR/m ²)
1. Vodovodno omrežje	6,50	17,00
2. Kanalizacijsko omrežje	5,40	11,00
3. Cestno omrežje	17,50	48,00
4. Javne površine	0,70	2,00

10. člen

(prispevna stopnja zavezanca)

Za posamezno vrsto obstoječe komunalne opreme se določi naslednja prispevna stopnja zavezanca $p_{sz}(i)$:

- za vodovodno omrežje 43 %,
- za kanalizacijsko omrežje 63 %,
- za cestno omrežje 49 % in
- za javne površine 30 %.

III. IZRAČUN KOMUNALNEGA PRISPEVKA

11. člen

(izračun komunalnega prispevka)

(1) Komunalni prispevek se za stavbe izračuna tako, da se ugotovi, na katero vrsto obstoječe komunalne opreme lahko zavezanec priključi svoj objekt oziroma mu je omogočena uporaba določene vrste obstoječe komunalne opreme. Za vsako posamezno vrsto obstoječe komunalne opreme posebej se izračuna komunalni prispevek, pri čemer se uporabi naslednja formula za izračun:

$$KP_{\text{obstoječa}}(i) = ((A_{GP} \times C_{p_o}(i) \times D_{p_o}) + (A_{STAVBA} \times C_{t_o}(i) \times D_{t_o} \times F_n)) \times p_{sz}(i)$$

(2) Komunalni prispevek za gradbeno inženirske objekte se izračuna po naslednji formuli:

$$KP_{\text{obstoječa}}(i) = A_{GIO} \times C_{t_o}(i) \times D_{t_o} \times F_n \times p_{sz}(i)$$

(3) V tem odloku uporabljene kratice imajo naslednji pomen:

- $KP_{\text{obstoječa}}(i)$ znesek dela komunalnega prispevka za posamezno vrsto obstoječe komunalne opreme;
- A_{GP} površina gradbene parcele stavbe;
- A_{GIO} površina gradbenega inženirskega objekta;
- $C_{p_o}(i)$ stroški posamezne vrste obstoječe komunalne opreme na m² gradbene parcele stavbe;
- D_{p_o} delež gradbene parcele stavbe pri izračunu komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo;
- A_{STAVBA} bruto tlorisna površina stavbe;
- $C_{t_o}(i)$ stroški posamezne vrste obstoječe komunalne opreme na m² bruto tlorisne površine objekta;
- D_{t_o} delež površine objekta pri izračunu komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo;
- F_n faktor namembnosti objekta glede na njegov namen uporabe;
- $p_{sz}(i)$ prispevna stopnja zavezanca za posamezno vrsto obstoječe komunalne opreme (%);
- i posamezna vrsta obstoječe komunalne opreme.

(4) Skupni komunalni prispevek se izračuna kot vsota vseh komunalnih prispevkov za posamezne vrste obstoječe komunalne opreme na naslednji način:

$$KP = \sum KP_i$$

Seštevek zneskov je komunalni prispevek, ki se ga odmeri zavezancu.

12. člen

(posebni primeri obračuna komunalnega prispevka)

(1) Komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo, ki se odmerja zavezancu zaradi spremembe zmogljivosti ali namembnosti objekta, se izračuna tako, da se izračuna ta višina komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo po spremembi zmogljivosti ali namembnosti objekta in pred spremembo zmogljivosti ali namembnosti objekta. Zavezancu se odmeri komunalni prispevek, ki predstavlja pozitivno razliko med komunalnim prispevkom po spremembi in pred spremembo zmogljivosti ali namembnosti objekta. Če je razlika negativna, se z odmerno odločbo ugotovi, da je komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo že poravnani, razlike pa se ne vrača, ampak se jo investitorju ali njegovim pravnim naslednikom, ob izpolnitvi zakonskih pogojev, upošteva kot že poravnano obveznost plačila komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo pri naslednji odmeri komunalnega prispevka na predmetnem zemljišču.

Komunalni prispevek za vsako posamezno vrsto komunalne opreme se izračuna na naslednji način:

$$KP_i = KP_{\text{po spremembi objekta}} - KP_{\text{pred spremembo objekta}}$$

(2) V primeru legalizacije obstoječega objekta se komunalni prispevek zanj obračuna enako kot za novogradnjo.

IV. PLAČILO KOMUNALNEGA PRISPEVKA

13. člen

(plačilo komunalnega prispevka)

(1) Komunalni prispevek se lahko v primeru odmere komunalnega prispevka zaradi izboljšanja opremljenosti zemljišča odmeri kot obročno plačilo na največ 24 obrokov, vendar mora zavezanec za plačilo komunalnega prispevka podati na občino pisno prošnjo z navedbo števila obrokov najpozneje do dne zapadlosti obveznosti plačila komunalnega prispevka.

(2) V primeru obročnega plačila znaša minimalni obrok 100 EUR. Ne glede na določilo prvega odstavka tega člena lahko temu primerno Občina Ribnica prilagodi število obrokov.

(3) Potrdilo o plačanem komunalnem prispevku se v primeru obročnega plačila izda po plačilu prvega obroka, pri čemer pa je obvezna predhodna sklenitev pogodbe med Občino Ribnica in zavezancem za plačilo komunalnega prispevka, v kateri se podrobneje opredeli pogoje obročnega odplačevanja komunalnega prispevka in zavarovanje plačila.

V. OPROSTITVE PLAČILA KOMUNALNEGA PRISPEVKA

14. člen

(zakonske oprostitve plačila komunalnega prispevka)

(1) Če se objekt nadomešča zaradi naravne ali druge nesreče, se v obsegu nadomeščenega objekta ne plača komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo, in sicer ne glede na to, ali se objekt zgradi na isti ali drugi lokaciji.

(2) Komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo se ne plača za objekte, investitor katerih je občina ali pravna oseba javnega prava, ustanoviteljica katere je občina.

(3) Če je občina ali oseba iz prejšnjega odstavka investitor le za del objekta, se oprostitev plačila komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo upošteva le za ta del objekta.

15. člen

(občinske oprostitve plačila komunalnega prispevka)

(1) Komunalni prispevek za obstoječo komunalno opremo se ne plača za gradnjo stavb, ki so enostavni objekti in se štejejo za pomožne objekte na gradbeni parceli ali pripadajočem zemljišču osnovnega objekta.

(2) Plačilo komunalnega prispevka se oprosti v višini 100 % za stavbe, ki so namenjene zaščiti, reševanju, pomoči ali izvajanju gasilskih dejavnosti.

16. člen

(oprostitve ob odstranitvi in hkratni gradnji novega objekta)

(1) V primeru odstranitve obstoječega objekta in gradnje novega objekta na predmetnem zemljišču se v celoti upošteva pretekla vlaganja v posamezne vrste komunalne opreme v primeru odstranitve in gradnje novega objekta, če na podlagi razpoložljive dokumentacije tako odloči pristojni občinski organ. Upoštevanje odstranjenih objektov pri odmeri komunalnega prispevka je možno le za objekte, ki so bili zgrajeni na podlagi gradbenega dovoljenja in samo, če od odstranitve objekta do dne podaje vloge za odmero komunalnega prispevka ni preteklo več kot pet let.

(2) Pri uveljavljanju preteklih vlaganj zaradi odstranitve objekta je zavezanec dolžan predložiti dokumentacijo o odstranjenem objektu, iz katere so razvidni obstoj in status objekta ter podatki o zmogljivosti, namembnosti in komunalni opremljenosti objekta. Če dokazi ne obstajajo, upoštevanje odstranjenega objekta pri odmeri komunalnega prispevka ni možno.

(3) Za objekte, ki so bili zgrajeni na podlagi gradbenega dovoljenja, se lahko štejejo tudi objekti zgrajeni pred 31. decembrom 1967, vendar le, če investitor predloži dokaze glede izpolnjevanja domneve gradbenega in uporabnega dovoljenja v skladu z določbo zakona, ki ureja graditev. Breme dokazovanja je na strani investitorja. Če dokazi ne obstajajo, upoštevanje odstranjenega objekta pri odmeri komunalnega prispevka ni možno.

17. člen

(pretekla vlaganja v občinsko komunalno opremo)

(1) Pri odmeri komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo se v primeru vlaganj zavezanca v izgradnjo posamezne vrste obstoječe komunalne opreme na območju Občine Ribnica upoštevajo pretekla vlaganja v komunalno opremo v nerevalorizirani vrednosti, na katero se vložek nanaša.

(2) Zavezanec za plačilo komunalnega prispevka je v primeru uveljavljanja preteklih vlaganj iz prejšnjega odstavka pristojnemu občinskemu organu dolžan predložiti dokazila, iz katerih mora biti nedvoumno razviden datum, vsebina, lokacija in višina finančnega vložka v komunalno opremo.

(3) Kot pretekla vlaganja se upoštevajo samo vlaganja zavezanca ali njegovega pravnega naslednika, nastala v obdobju ne več kot 20 let od dneva vloge za odmero komunalnega prispevka oziroma v primeru izdajanja odločbe po uradni dolžnosti od dneva izdaje odločbe.

VI. KAZENSKE DOLOČBE

18. člen

(prekrškovni organ)

Občinsko inšpekcijsko nadzorstvo Skupne občinske uprave občin Ribnica, Loški Potok, Sodražica in Velike Lašče je prekrškovni organ za vse prekrške iz tega odloka.

19. člen

(prekrški zavezanca za plačilo komunalnega prispevka)

(1) Z globo 1.000 eurov se za prekršek kaznuje zavezanec za plačilo komunalnega prispevka, ki je fizična oseba, če:

- ne posreduje podatkov za odmero komunalnega prispevka za objekte, za katere se po veljavni zakonodaji odmeri komunalni prispevek, ali jih posreduje v nasprotju z dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja, vloženo pri organu za izdajo gradbenega dovoljenja, ali v nasprotju s podatki iz uradnih evidenc;

- izvede priklop objektov na posamezno vrsto komunalne opreme brez poravnanih obveznosti iz naslova komunalnega prispevka.

(2) Z globo 6.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje zavezanec za plačilo komunalnega prispevka, ki je pravna oseba, njena odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

(3) Z globo 3.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje zavezanec za plačilo komunalnega prispevka, ki je posameznik, ki opravlja dejavnost in samostojni podjetnik posameznik, njuna odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

20. člen

(vračilo komunalnega prispevka)

Na zahtevo investitorja se, ob izpolnitvi zakonskih pogojev, vračilo plačanega komunalnega prispevka v nerevalorizirani vrednosti izvede v roku 30 dni od pravnomočnosti odločbe o vračilu. Zavezanec mora k zahtevi priložiti ustrezno dokazilo, iz katerega je razvidno, da ni vložil vloge za izdajo gradbenega dovoljenja ali da mu gradbeno dovoljenje ni bilo izdano ali da mu je gradbeno dovoljenje prenehalo veljati.

21. člen

(obravnavanje že prejetih vlog za odmero komunalnega prispevka)

Postopki za odmero komunalnega prispevka, začeti pred uveljavitvijo tega odloka, se končajo po predpisih, veljavnih v času vložitve vloge za odmero komunalnega prispevka.

22. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati Odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za območje Občine Ribnica (Uradni list RS, št. 107/20).

23. člen

(začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-0011/2023

Ribnica, dne 14. decembra 2023

Župan
Občine Ribnica
Samo Pogorelec

3927. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Ribnica

Na podlagi 59. člena Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 150/22, 65/23, 76/23 – ZJF-I in 97/23 – ZIPRS2324), določb VI. poglavja Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 18/84, 32/85 – popr. in 33/89 ter Uradni list RS, št. 24/92 – odl. US, 44/97 – ZSZ, 101/13 – ZDavNep in 22/14 – odl. US), 218. člena, 218.a do 218.d člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odl. US, 126/07, 108/09, 61/10 – ZRud-1, 20/11 – odl. US, 57/12, 101/13 – ZDavNep, 110/13, 19/15, 61/17 – GZ in 66/17 – odl. US), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1 in 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE) in 17. člena Statuta Občine Ribnica (Uradni list RS, št. 191/20) je Občinski svet Občine Ribnica na 8. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Ribnica

1. člen

S tem odlokom se spreminja Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Ribnica (Uradni list RS, št. 80/17, v nadaljevanju odlok).

2. člen

Besedilo četrtega odstavka 3. člena odloka se nadomesti z novim, ki se glasi:

»Površine vseh prostorov, ki so funkcionalno povezane s poslovnim prostorom so zazidana stavbna zemljišča, na katerih so gradbeno inženirski objekti, ki niso objekti javne gospodarske infrastrukture in so namenjena za izvajanje poslovne dejavnosti ter so funkcionalno povezana s poslovnim prostorom.«

3. člen

Besedilo 8. člena odloka se nadomesti z novim, ki se glasi:

»(1) Po namembnosti se zazidana stavbna zemljišča razvrščajo v skladu s predpisi, ki urejajo razvrščanje objektov in sicer na naslednje kategorije:

A – Stavbe za stanovanjske namene.

B – Stavbe, ki se uporabljajo za dejavnost turizma, gostinstva in trgovine.

C – Stavbe, ki se uporabljajo za poslovne in upravne namene.

D – Industrijske stavbe in skladišča ter stavbe za promet in proizvodnjo električne energije.

E – Stavbe, ki so splošnega družbenega pomena.

F – Stavbe za kmetijski namen, če se uporabljajo za kmetijsko poslovno dejavnost.

(2) Namen uporabe zazidanega stavbnega zemljišča se glede na lego ovrednoti s točkami na naslednji način:

Namen	Območje/ število točk			
	I.	II.	III.	IV.
A	125	105	85	68
B	500	400	300	200
C	500	400	300	200
D	340	290	250	240
E	150	100	60	50
F	80	60	40	20

(3) Namen za zazidana stavbna zemljišča, katerih dejanska raba po uradnih evidencah iz 3. člena tega odloka se razlikuje od njihove rabe v naravi, se lahko opredeli drugače, če se ugotovi, da se del stavbe uporablja za drugačen namen, ki je naveden v tabeli iz drugega odstavka tega člena. V tem primeru se določijo točke glede na dejansko ugotovljen namen uporabe iz zgornje tabele.«

4. člen

Besedilo 9. člena odloka se nadomesti z novim, ki se glasi:

»Namen uporabe nezazidanega stavbnega zemljišča se določi glede na namensko rabo območja, kot jo določa veljavni prostorski akt in se vrednoti na naslednji način:

Namembnost zemljišča	Območje/točk			
	I.	II.	III.	IV.
Območja za izgradnjo stanovanjskih stavb	125	105	85	65
Območja za izgradnjo stavb za industrijo in skladišča	340	290	250	240
Območja za izgradnjo poslovnih stavb (trgovske, oskrbne, poslovno-storitvene dejavnosti)	500	400	300	200

«

5. člen

Drugi odstavek 11. člena odloka se črta.

Tretji odstavek 11. člena odloka se nadomesti z novim, ki se glasi:

»Letna višina nadomestila za nezazidana stavbna zemljišča se določi kot število točk, dobljenih iz 7. in 9. člena tega odloka, ki se pomnožijo s površino nezazidanega stavbnega zemljišča, z letno višino točke za odmero nadomestila ter faktorjem 0,5.«

6. člen

Prvi odstavek 12. člena odloka se po novem glasi:

»Vrednost točke za leto 2024 znaša 0,002735 EUR/m².«

7. člen

Prvi odstavek 14. člena odloka se v celoti črta.

8. člen

Besedilo 15. člena odloka se nadomesti z novim, ki se glasi:

»(1) Plačila nadomestila se na lastno zahtevo oprosti zavezanec, ki je kupil novo stanovanje kot posamezen del stavbe ali zgradil družinsko stanovanjsko hišo, če je v ceni ali neposredno plačal komunalni prispevek. Oprostitev plačevanja nadomestila traja 5 let. Oprostitev začne teči od dneva vselitve v stanovanje oziroma v stanovanjsko hišo. O oprostitvi iz tega odstavka odloča na podlagi pisnega zahtevka zavezanca pristojni organ Občine Ribnica in o tem izda odločbo. Zavezanec mora predložiti dokazilo (prijava začasnega ali stalnega prebivališča), iz katerega je razvidno, da se je vselil v stanovanje.

(2) Plačila nadomestila se oprosti tudi zavezanca, ki je prejemnik denarne socialne pomoči na podlagi zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Odločbo o enoletni oprostitvi izda pristojni organ Občine Ribnica na podlagi vloge zavezanca.«

9. člen

Besedilo 16. člena odloka se v celoti črta.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

10. člen

Postopki, začeti pred uveljavitvijo tega odloka, se zaključijo po predpisih, ki so veljali pred njegovo uveljavitvijo.

11. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2024.

Št. 007-0015/2023

Ribnica, dne 14. decembra 2023

Župan
Občine Ribnica
Samo Pogorelc

SEMIČ

3928. Odlok o proračunu Občine Semič za leto 2024

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB2, 27/08 – odl. US, 76/08, 79/09, 51/10, 84/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 76/16 – odl. US, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13, 110/11 – ZDIU12, 46/13 – ZIPRS1314-A, 101/13, 101/13 – ZIPRS1415, 38/14 – ZIPRS1415-A, 14/15 – ZIPRS1415-D, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 80/16 – ZIPRS1718, 71/17 – ZIPRS1819, 13/18, 75/19 – ZIPRS2021, 36/20 – ZIUJP, 61/20 – ZDLGPE, 89/20, 195/20 – odl. US, 203/20 – ZIUPOPDVE, 174/20 – ZIPRS2122, 15/21 – ZDUOP, 187/21 – ZIPRS2223, 29/22 – ZUOPDCE, 163/22 – ZPGOPEK, 150/22 – ZIPRS2324, 18/23 – ZDU-10, 76/23, 88/23 – ZOPNN-F, 95/23 – ZIUOPZP, 117/23), 4. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 101/07 – odl. US, 57/08, 94/10 – ZIU, 36/11, 40/12 – ZUJF, 104/12 – ZIPRS1314, 101/13 – ZIPRS1415, 14/15 – ZIPRS1415-D, 14/15 – ZUUJFO, 96/15 – ZIPRS1617, 80/16 – ZIPRS1718, 71/17, 21/18 – popr., 61/20 – ZDLGPE, 80/20 – ZIUOOPE, 174/20 – ZIPRS2122, 189/20 – ZFRO, 187/21 – ZIPRS2223, 207/21, 44/22 – ZVO-2, 150/22 – ZIPRS2324, 95/23) ter 14. in 91. člena Statuta Občine Semič (Uradni list RS, št. 57/10 in 27/16) je Občinski svet Občine Semič na 9. redni seji dne 13. 12. 2023 sprejel

O D L O K

o proračunu Občine Semič za leto 2024

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(vsebina odloka)

S tem odlokom se za Občino Semič za leto 2024 določajo višina proračuna, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštev občine in javnega sektorja na ravni občine (v nadaljnjem besedilu: proračun).

2. VIŠINA SPLOŠNEGA DELA PRORAČUNA
IN STRUKTURA POSEBNEGA DELA PRORAČUNA

2. člen

(sestava proračuna in višina splošnega dela proračuna)

V splošnem delu proračuna so prikazani prejemki in izdatki po ekonomski klasifikaciji do ravni osemmestnih podkontov.

Splošni del proračuna na ravni podskupin kontov se do-
loča v naslednjih zneskih:

		v €
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
	Skupina/Podskupina kontov	Proračun leta 2024
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	7.521.500
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	4.482.687
70	DAVČNI PRIHODKI	4.062.025
	700 Davki na dohodek na dobiček	3.658.538
	703 Davki na premoženje	277.150
	704 Domači davki na blago in storitve	126.237
	706 Drugi davki	100
71	NEDAVČNI PRIHODKI	420.662
	710 Udeležbe na dobičku in dohodki od premoženja	353.803
	711 Takse in pristojbine	8.500
	712 Globe in druge denarne kazni	6.430
	713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	200
	714 Drugi nedavčni prihodki	51.729
72	KAPITALSKI PRIHODKI	689.866
	720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	500
	721 Prihodki od prodaje zalog	0
	722 Prihodki od prodaje zemljišč in neopredm. sredstev	689.366
73	PREJETE DONACIJE	1.000
	730 Prejete donacije iz domačih virov	1.000
	731 Prejete donacije iz tujine	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI	2.347.947
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	1.681.619
	741 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	666.328
	II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	7.603.960
40	TEKOČI ODHODKI	1.566.102
	400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	381.505
	401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	59.277
	402 Izdatki za blago in storitve	1.065.470
	403 Plačila domačih obresti	33.580
	409 Rezerve	26.270
41	TEKOČI TRANSFERI	2.597.324
	410 Subvencije	472.260
	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	1.177.400
	412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	189.380
	413 Drugi tekoči domači transferi	758.284
	414 Tekoči transferi v tujino	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	3.094.313
	420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	3.094.313
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	346.221
	431 Investicijski transferi prav. in fiz. os., ki niso pror. uporabniki	222.421
	432 Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	123.800
	III. PRORAČUNSKI PRESEŽEK (I.-II.) (PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ)	-82.460

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0
	750 Prejeta vračila danih posojil	/
	751 Prodaja kapitalskih deležev	0
	752 Kupnine iz naslova privatizacije	/
	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+442)	0
44	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0
	440 Dana posojila	
	441 Povečanje kapitalskih deležev in naložb	0
	442 Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije	
	VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.)	0
C. RAČUN FINANCIRANJA		
	VII. ZADOLŽEVANJE (500)	0
50	ZADOLŽEVANJE	0
	500 Domače zadolževanje	0
	VIII. ODPLAČILA DOLGA (550)	296.040
55	ODPLAČILA DOLGA	296.040
	550 Odplačila domačega dolga	296.040
	IX. SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNU (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	-378.500
	X. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	-296.040
	XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-IX.)	82.460
	XII. STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31. 12. PRETEKLEGA LETA	378.500

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov občinskega proračuna (občinskih organov in občinske uprave), ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na osemestne podkonte, določene s predpisanim kontnim načrtom.

Posebni del proračuna na ravni proračunskih postavk – osemestnih podkontov in načrt razvojnih programov sta priložila k temu odloku in se objavita na spletni strani Občine Semič www.semic.si.

Načrt razvojnih programov sestavljajo projekti.

3. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

3. člen

(izvrševanje proračuna)

Proračun se izvršuje na ravni osemestnih podkontov.

4. člen

(namenski prihodki in odhodki proračuna)

Namenski prihodki proračuna so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, tudi naslednji prihodki:

- prihodki po prvem odstavku 80. člena ZJF,
- pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest,
- komunalni prispevek iz naslova vlaganj v komunalno infrastrukturo,

- namenska sredstva občanov za sofinanciranje investicij, ki se namenijo za namene, za katere se pobirajo,
- transferni prihodki iz naslova požarnih taks, ki se namenijo za dejavnosti gasilskih društev in gasilske zveze oziroma za sofinanciranje nabave gasilskih vozil in opreme,
- prihodki iz naslova takse za obremenjevanje voda, ki se namenijo za investicije na področju ravnanja z odpadno vodo,
- transferni prihodki države in drugih občin iz naslova sofinanciranja projektov, ki se namenijo za namene, za katere so pridobljeni.

5. člen

(prerazporejanje pravic porabe)

Osnova za prerazporejanje pravic porabe je zadnji sprejeti proračun, spremembe proračuna ali rebalans proračuna.

Županja je pooblaščen, da v skladu z Zakonom o javnih financah in tem odlokom prerazporedi pravice porabe v posebnem delu proračuna (finančnem načrtu neposrednega uporabnika), med posameznimi področji proračunske porabe, programi in podprogrami, pri čemer skupno povečanje ali zmanjšanje posameznega področja porabe ne sme presežati 30 % obsega področja proračunske porabe. Prerazporeditve pravic porabe se izvajajo med osemestnimi podkonti. V primeru prerazporeditev, ki bi presežale navedeni okvir, sklep o prerazporeditvi sprejme občinski svet.

V obseg prerazporeditev ne štejejo prerazporeditve, ki so potrebne zaradi pravilne opredelitve odhodka po programski klasifikaciji in prerazporeditve iz splošne proračunske rezervacije.

Županja s polletnim poročilom o izvrševanju proračuna in z zaključnim računom proračuna poroča občinskemu svetu o prerazporeditvah pravic porabe sredstev in v bilanci proračuna prikaže veljavni proračun za leto 2024.

6. člen

(odpiranje novih proračunskih postavk in kontov)

Županja lahko med izvrševanjem proračuna odpre novo proračunsko postavko, če so izpolnjeni pogoji iz 32. člena Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 114/07 – ZIPRS0809, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 164/20, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP, 149/22, 106/23), ki se na podlagi drugega odstavka 1. člena navedenega pravilnika smiselno uporablja tudi za občine.

Sredstva za plačilo obveznosti, ki niso bile načrtovane ali niso bile načrtovane v zadostnem obsegu, se lahko začasno zagotovijo tudi iz sredstev splošne proračunske rezervacije (42. člen ZJF), če obseg sredstev na tej proračunski postavki to dopušča.

Pri pripravi rebalansa proračuna se dodeljena sredstva razporedijo v finančni načrt neposrednega proračunskega uporabnika.

V okviru že odprte proračunske postavke se lahko odpre nov podkonto. Pravice porabe na novem podkontu se zagotovijo z razporeditvijo v okviru proračunske postavke ali s prerazporeditvijo iz druge proračunske postavke oziroma razporeditvijo proračunske rezervacije.

7. člen

(največji dovoljeni obseg prevzetih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let)

V breme proračuna se lahko prevzemajo obveznosti, ki bodo zahtevale plačilo v naslednjih letih, če je že odprta proračunska postavka v proračunu tekočega leta.

Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu razpiše javno naročilo za investicijske odhodke in investicijske transfere za celotno vrednost projekta, ki je vključen v načrt razvojnih programov, če so zanj že načrtovane pravice porabe na postavki proračuna za tekoče leto in s tem lahko prevzema obveznosti, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika za investicijske odhodke in investicijske transfere (podskupini kontov 420 in 430), ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih, ne sme presegati 70 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika, od tega:

– 1. v letu 2025 lahko zapade 55 % navedenih pravic porabe in

– 2. v prihodnjih letih 15 % navedenih pravic porabe.

Skupni obseg prevzetih obveznosti neposrednega uporabnika za blago in storitve in za tekoče transfere (skupini kontov 40 in 41), ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih, ne sme presegati 25 % pravic porabe v sprejetem finančnem načrtu neposrednega uporabnika.

Omejitve iz tretjega in četrtega odstavka tega člena ne veljajo za prevzemanje obveznosti z najemnimi pogodbami ter pogodbami za dobavo elektrike, telefona, vode, komunalnih storitev in drugih storitev, potrebnih za operativno delovanje neposrednih uporabnikov.

Obveznosti, ki bodo zahtevale plačilo v prihodnjih letih, se morajo prioriteto vključiti v proračun leta, na katerega se nanašajo.

8. člen

(spreminjanje načrta razvojnih programov)

Neposredni uporabnik vodi evidenco projektov iz veljavnega načrta razvojnih programov. Načrt razvojnih programov mora biti usklajen s posebnim delom proračuna na kontih skupine 42, 43 in 410.

Spremembe veljavnega načrta razvojnih programov so nove uvrstitve projektov v načrt razvojnih programov in druge spremembe projektov.

O spremembi projekta v NRP v letu izvrševanja proračuna v mejah, ki jih omogočajo prerazporeditve, odloča županja.

Spremembe vrednosti projektov v NRP, ki presegajo možnosti zagotovitve sredstev s prerazporeditvami županje, se v proračun uvrščajo na podlagi sklepa občinskega sveta ali z rebalansom proračuna.

O spremembah vrednosti projektov v kasnejših letih odloča občinski svet s sklepom.

Novi projekti se uvrstijo v načrt razvojnih programov na podlagi odločitve občinskega sveta.

Županja lahko spremeni Načrt razvojnih programov za projekte, ki so sofinancirani iz državnega proračuna oziroma evropskih sredstev, ne glede na določilo petega odstavka tega člena. Sprememba po tem odstavku se izvede v primeru potrebne uskladitve načrta razvojnega programa zaradi črpanja državnih oziroma evropskih sredstev.

9. člen

(investicijska dokumentacija)

Investicijsko dokumentacijo, ki je pripravljena na podlagi uredbe, ki ureja enotno metodologijo za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije, potrjuje županja s sklepom, razen predinvesticijske zasnove, ki jo potrjuje občinski svet.

Novelirano investicijsko dokumentacijo za posamezne projekte v vrednosti do 300.000,00 EUR lahko potrjuje županja. Za projekte v vrednosti nad 300.000 EUR, katerih vrednost se spremeni za več kot 20 %, mora novelirano investicijsko dokumentacijo predhodno potrditi občinski svet.

10. člen

(proračunska rezerva)

Na podlagi 49. člena ZJF se v proračunu občine zagotavljajo sredstva za proračunsko rezervo, ki deluje kot proračunski sklad.

Sredstva proračunske rezerve se uporabljajo za financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih nesreč, kot so potres, poplava, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, toča, žled, pozeba, suša, množični pojav nalezljive

človeške, živalske ali rastlinske bolezni, druge nesreče, ki jih povzročijo naravne sile in ekološke nesreče.

O uporabi sredstev proračunske rezerve v posameznem primeru do višine 10.000,00 EUR odloča županja. Županja o uporabi sredstev proračunske rezerve s pisnimi poročili obvešča občinski svet. V primerih uporabe sredstev proračunske rezerve, ki presega zgoraj navedeni znesek, odloča občinski svet s posebnim odlokom.

Proračunska rezerva se v letu 2024 oblikuje v višini 5.000,00 EUR.

11. člen

(splošna proračunska rezervacija)

V proračunu se del predvidenih proračunskih prejemkov vnaprej ne razporedi, ampak zadrži kot splošna proračunska rezervacija, ki se v proračunu izkazuje kot posebna proračunska postavka. Sredstva splošne proračunske rezervacije se uporabljajo za nepredvidene namene, za katere v proračunu niso zagotovljena sredstva ali za namene, za katere se med letom izkaže, da niso bila zagotovljena sredstva v zadostnem obsegu, ker jih pri pripravi proračuna ni bilo mogoče načrtovati.

Sredstva proračunske postavke splošne proračunske rezervacije se določijo v proračunu v obsegu, ki ne sme biti višji od 2 % prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov.

O uporabi sredstev splošne proračunske rezervacije odloča županja.

4. POSEBNOSTI UPRAVLJANJA IN PRODAJE STVARNEGA IN FINANČNEGA PREMOŽENJA

12. člen

(odpis dolgov)

Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 77. člena ZJF, lahko županja v letu 2024 odpiše dolgove, ki jih imajo dolžniki do občine, in sicer največ do skupne višine 3.000,00 EUR. Posameznemu dolžniku odpiše dolg največ do skupne višine 300,00 EUR, nad to vrednostjo pa o tem odloča občinski svet.

Odpisi dolgov na podlagi stečajev pravnih oseb in osebnih stečajev se ne štejejo v obseg odpisov dolgov po tem členu.

V primerih, ko dolg posameznega dolžnika do neposrednega uporabnika proračuna občine ne presega dveh evrov, se v poslovnih knjigah občine razknjiži in se v kvoto iz prvega odstavka tega člena ne všteva.

Kot dolgovi po četrtem odstavku 77. člena ZJF se ne štejejo dolgovi do občine iz naslova obveznih dajatev.

5. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV OBČINE IN JAVNEGA SEKTORJA

13. člen

(obseg zadolževanja občine in izdanih poroštev občine)

Za kritje presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter odplačila dolgov v računu financiranja se občina za proračun leta 2024 lahko zadolži do višine 0.00,00 EUR.

Če se zaradi neenakomernega pritekanja prejemkov izvrševanje proračuna ne more uravnovesiti, se lahko občina likvidnostno zadolži, vendar največ do višine 10 % zadnjega sprejetega proračuna. Znesek mora biti odplačan do konca proračunskega leta.

Obseg poroštev občine za izpolnitev obveznosti javnih zavodov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je Občina Semič, v letu 2024 ne sme preseči skupne višine glavnih 0,00 EUR.

14. člen

(obseg zadolževanja in izdanih poroštev posrednih uporabnikov občinskega proračuna in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina ter pravnih oseb, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv na upravljanje)

Posredni uporabniki občinskega proračuna, javna podjetja, katerih ustanoviteljica je občina ter druge pravne osebe, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv, se lahko v letu 2024 zadolžijo do skupne višine 0,00 EUR.

Posredni uporabniki občinskega proračuna, javna podjetja, katerih ustanoviteljica je občina ter druge pravne osebe, v katerih ima občina neposredno ali posredno prevladujoč vpliv na upravljanje, v letu 2024 ne smejo izdajati poroštev.

15. člen

(obseg zadolževanja občine za upravljanje z dolgom občinskega proračuna)

Za potrebe upravljanja občinskega dolga se občina lahko zadolži do višine 0,00 EUR.

6. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

16. člen

(začasno financiranje v letu 2025)

V obdobju začasnega financiranja Občine Semič v letu 2025, če bo začasno financiranje potrebno, se uporablja ta odlok in sklep o določitvi začasnega financiranja.

17. člen

(uveljavitev odloka)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 410-25/2023-29

Semič, dne 13. decembra 2023

Županja
Občine Semič
Polona Kambič

3929. Sklep o načinu financiranja političnih strank v Občini Semič

Na podlagi 26. člena Zakona o političnih strankah (Uradni list RS, št. 100/05 – UPB, 103/07, 99/13, 46/14 in 78/23) ter 14. člena Statuta Občine Semič (Uradni list RS, št. 57/10 in 27/16) je Občinski svet Občine Semič na 9. redni seji dne 13. 12. 2023 sprejel

S K L E P**o načinu financiranja političnih strank v Občini Semič**

1. člen

Politični stranki (v nadaljnjem besedilu: stranka), ki je kandidirala kandidatke oziroma kandidate na zadnjih volitvah v občinski svet, se dodelijo finančna sredstva iz proračuna občine sorazmerno številu glasov volivcev, ki jih je dobila na volitvah.

Stranka lahko pridobi sredstva iz proračuna lokalne skupnosti, če je dobila najmanj 50 % glasov, ki so potrebni za izvolitev enega člana občinskega sveta (število veljavnih glasov : s številom mest v občinskem svetu × 50 : 100).

2. člen

Višina sredstev, ki se namenijo za financiranje strank, se določi v proračunu občine za tekoče proračunsko leto.

Sredstva iz proračuna, ki so namenjena za financiranje strank, ne sme presegati 0,6% sredstev, ki jih ima lokalna skupnost zagotovljenih po predpisih, ki urejajo financiranje občin in s katerimi zagotovi izvajanje ustavnih in zakonskih nalog za to leto.

3. člen

Višina sredstev, ki so namenjena financiranju strank, se lahko letno poveča za toliko, za kolikor se poveča obseg sredstev, s katerimi občina zagotavlja izvajanje ustavnih in zakonskih nalog, vendar višina teh sredstev ne sme preseči odstotka, določenega v drugem odstavku 2. člena tega sklepa.

4. člen

Sredstva se političnim strankam nakazujejo v enkratnem znesku na njihove transakcijske račune.

5. člen

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Sklep o načinu financiranja političnih strank v Občini Semič (Uradni list RS, št. 11/15).

6. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2024 dalje.

Št. 007-07/2023-3

Semič, dne 13. decembra 2023

Županja
Občine Semič
Polona Kambič

SEVNICA**3930. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra**

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLSL-1, 30/18 in 61/20 – ZIUZEOP-A) in 18. člena Statuta Občine Sevnica (Uradni list RS, št. 46/15 – UPB, 17/17 in 44/18) je Občinski svet Občine Sevnica na 11. redni seji dne 13. decembra 2023 sprejel

S K L E P**o ukinitvi statusa javnega dobra**

1. člen

S tem sklepom se na nepremičninah s parc. št. 71/14, k.o. 1380 Šmarje in parc. št. 1507/9 in 1507/17, obe k.o. 1379 Sevnica ukine status javnega dobra.

2. člen

Nepremičnine, navedene v 1. členu tega sklepa, prenehajo imeti značaj javnega dobra in se zanje vknjiži lastninska pravica na ime Občina Sevnica, Glavni trg 19 a, 8290 Sevnica, matična št. 5883008000.

3. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 7113-0067/2022

Sevnica, dne 13. decembra 2023

Župan
Občine Sevnica
Srečko Ocvirk

3931. Sklep o vrednosti točke za določitev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Sevnica za leto 2024

Na podlagi 13. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Uradni list RS, št. 75/17 in 45/19) in 18. člena Statuta Občine Sevnica (Uradni list RS, št. 46/15 – UPB, 17/17 in 44/18) je župan Občine Sevnica sprejel

S K L E P**o vrednosti točke za določitev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Sevnica za leto 2024**

1. člen

Vrednost točke za določitev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2024 znaša 0,00108 EUR.

2. člen

Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati s 1. januarjem 2024.

Št. 3529-0100/2023

Sevnica, dne 30. novembra 2023

Župan
Občine Sevnica
Srečko Ocvirk

3932. Sklep o vrednosti točke za ugotovitev vrednosti stavb, delov stavb, stanovanj in garaž ter prostorov za počitek oziroma rekreacijo na območju Občine Sevnica za leto 2024

Na podlagi določil Zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 36/88 in 8/89; Uradni list SFRJ, št. 83/89; Uradni list SRS, št. 5/90; Uradni list RS, št. 48/90, 8/91, 10/91, 17/91 – I-ZUDE, 14/92, 7/93, 13/93 – ZP-G, 66/93 – ZP-H, 12/94, 1/95, 77/95, 18/96 – ZDavP, 77/96, 80/97, 86/98, 91/98, 1/99 – ZNIDC, 7/99, 28/99, 110/99, 116/00, 117/06 – ZDVP, 117/06 – ZDDD, 24/08 – ZDDKIS, 101/13 – ZDavNepr in 22/14 – odl. US), Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE, 189/20 – ZFRO, 207/21 in 44/22 – ZVO-2) in 18. člena Statuta Občine Sevnica (Uradni list RS, št. 46/15 – UPB, 17/17 in 44/18) je Občinski svet Občine Sevnica na 11. redni seji dne 13. decembra 2023 sprejel

S K L E P**o vrednosti točke za ugotovitev vrednosti stavb, delov stavb, stanovanj in garaž ter prostorov za počitek oziroma rekreacijo na območju Občine Sevnica za leto 2024**

1. člen

Vrednost točke kot osnova za ugotovitev vrednosti stavb, delov stavb, stanovanj in garaž ter prostorov za počitek oziroma rekreacijo na območju Občine Sevnica za leto 2024 znaša 3,63 EUR.

2. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2024 dalje.

Št. 3520-0018/2023

Sevnica, dne 13. decembra 2023

Župan
Občine Sevnica
Srečko Ocvirk

SLOVENSKE KONJICE**3933. Odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe pomoči, oskrbe in namestitve zapuščenih živali v zavetišču na območju Občine Slovenske Konjice**

Na podlagi določil 32. in 33. člena Zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93, 30/98 – ZZLPPO, 127/06 – ZJZP, 38/10 – ZUKN in 57/11 – ORZGJS40), 5. člena Odloka o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe pomoči, oskrbe in namestitve zapuščenih živali v zavetišču na območju Občine Slovenske Konjice (Uradni list RS, št. 88/10 in 125/23) in 16. člena Statuta Občine Slovenske Konjice (Uradni list RS, št. 87/15, 12/16 – popravek in 69/17) je Občinski svet Občine Slovenske Konjice na 30. redni seji dne 30. 11. 2023 sprejel

O D L O K**o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe pomoči, oskrbe in namestitve zapuščenih živali v zavetišču na območju Občine Slovenske Konjice**

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina odloka)

(1) S tem odlokom, kot koncesijskim aktom, se določijo predmet in pogoji opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe pomoči, oskrbe in namestitve zapuščenih živali v zavetišču (v nadaljevanju: javna služba) na območju Občine Slovenske Konjice (v nadaljevanju: občina).

(2) S tem odlokom se določijo:

- dejavnosti, ki so predmet javne službe;
- območje izvajanja javne službe, uporabnike ter razmerja do uporabnikov;
- pogoji, ki jih mora izpolnjevati koncesionar;
- javna pooblastila koncesionarju;
- splošni pogoji za izvajanje javne službe in za uporabo javnih dobrin, ki se z njo zagotavljajo;
- vrsta in obseg monopola ali način njegovega preprečevanja;
- začetek in čas trajanja koncesije;
- viri financiranja javne službe;
- način plačila koncesionarja;
- nadzor nad izvajanjem javne službe;
- prenehanje koncesijskega razmerja;
- organ, ki opravi izbor koncesionarja;
- organ, pooblaščen za sklenitev koncesijske pogodbe in
- druge sestavine, potrebne za določitev in izvajanje javne službe.

2. člen

(izrazi)

Izrazi uporabljeni v tem odloku imajo enak pomen, kot je določeno v zakonu, ki ureja področje zaščite živali in v podzakonskih predpisih, ki so izdani na njegovi podlagi.

3. člen

(uporaba predpisov)

Za vprašanja v zvezi z izvajanjem javne službe iz prvega člena tega odloka, ki niso posebej urejena s tem odlokom, se uporabljajo določila zakonov in podzakonskih prepisov, ki urejajo izvajanje javne službe iz prvega člena tega odloka.

2. PREDMET JAVNE SLUŽBE

4. člen

(storitve, ki so predmet javne službe)

S storitvami javne službe se zagotavlja pomoč, oskrba in namestitve zapuščenih živali v zavetišču. Javna služba obsega:

- sprejem prijav o zapuščenih in izgubljenih živalih;
- zagotavljanje potrebne veterinarske pomoči zapuščenim živalim;
- zagotavljanje ulova, prevoza, namestitve in oskrbe zapuščenih živali v zavetišču;
- skrb za iskanje skrbnikov teh živali oziroma prodajo ali oddajo živali novim skrbnikom;
- zagotavljanje označevanja in registracije zapuščenih živali v skladu s predpisi;
- vodenje evidenc;
- druge naloge v skladu z zakonom in podzakonskimi predpisi, ki urejajo izvajanje javne službe iz prvega člena tega odloka.

3. OBMOČJE IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE, UPORABNIKI TER RAZMERJA DO UPORABNIKOV

5. člen

(območje izvajanja javne službe)

Dejavnost javne službe se kot koncesionirana dejavnost izvaja na celotnem območju Občine Slovenske Konjice.

6. člen

(uporabniki ter razmerja do uporabnikov)

(1) Uporabnice in uporabniki (v nadaljnjem besedilu: uporabnik) imajo na območju občine pravico do uporabe storitev javne službe na pregleden in nepristranski način, pod pogoji določenimi z zakonom, ki ureja področje zaščite živali in na njegovi podlagi sprejetimi predpisi.

(2) Uporaba storitev javne službe je obvezna, razen v primerih določenih z zakonom ali na njegovi podlagi sprejetimi predpisi.

4. POGOJI, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI KONCESIONAR

7. člen

(pogoji)

(1) Koncesionar je lahko fizična ali pravna oseba, če izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesionirane gospodarske javne službe. Koncesionar je lahko tudi tuja oseba, če zakon ne določa drugače.

(2) Koncesionar mora zagotoviti zavetišče za živali, ki je registrirano za opravljanje dejavnosti zavetišča in mora imeti vsaj:

- prostor za sprejem strank in vodenje evidenc;

- prostor za opravljanje veterinarskih storitev;
- sanitarne prostore za osebje;
- prostor za pripravo in skladiščenje hrane;
- prostor za shranjevanje opreme za čiščenje in razkuževanje prostorov in opreme;

- prostor za kopanje in čiščenje živali;
- izolatorij za pse;
- izolatorij za mačke;
- bivalne prostore za pse;
- bivalne prostore za mačke;
- bivalne prostore (kletke, bokse oziroma ustrezne posode) za druge hišne živali;
- prostor za bolne in poškodovane živali;
- prostor s hladilnico za poginule in usmrčene živali (hladilna skrinja);
- prostor za izpust psov.

(3) Koncesionar mora imeti ustrezno vozilo oziroma vozila za prevoz živali.

(4) Koncesionar mora imeti organizirano stalno 24-urno pripravljenost oziroma dežurstvo za sprejem živali v nujnih primerih.

(5) Koncesionar mora zagotoviti zadostno število oskrbnikov, ki so usposobljeni za delo z živalmi ter vodjo zavetišča, ki ima vsaj srednjo izobrazbo veterinarske smeri ali srednjo izobrazbo druge smeri in z delom pridobljene izkušnje z živalmi.

(6) Zavetišče mora imeti koncesijo za izvajanje storitev zdravstvenega varstva živali v zavetišču ali sklenjeno pogodbo z verificirano veterinarsko organizacijo za izvajanje storitev zdravstvenega varstva živali v zavetišču.

(7) Koncesionar mora izpolnjevati druge pogoje določene z zakonom, ki ureja področje zaščite živali in s podzakonskimi predpisi, ki so izdani na njegovi podlagi.

5. SPLOŠNI POGOJI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE

8. člen

(splošni pogoji za izvajanje javne službe)

Izvajalec javne službe mora izvajati javno službo v skladu z določili zakona in podzakonskih predpisov, ki urejajo področje zaščite živali in predpisi občine.

6. OBSEG MONOPOLA

9. člen

(obseg monopola)

(1) Koncesija za opravljanje dejavnosti javne službe iz prvega člena tega odloka na celotnem območju občine se podeli enemu koncesionarju.

(2) Koncesionar pridobi posebno in izključno pravico za izvajanje dejavnosti javne službe na celotnem območju občine.

7. ZAČETEK IN ČAS TRAJANJA KONCESIJE

10. člen

(začetek koncesije)

Koncesijsko razmerje se začne s podpisom koncesijske pogodbe.

11. člen

(čas trajanja koncesije)

Koncesija se podeli za obdobje 8 let.

8. VIRI FINANCIRANJA JAVNE SLUŽBE

12. člen

(viri financiranja javne službe)

Koncesionar pridobiva sredstva za opravljanje javne službe:

- iz proračuna občine;
- iz plačil uporabnikov storitev javne službe;
- iz drugih virov določenih z zakonom ali odlokom občine.

9. NADZOR NAD IZVAJANJEM GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE

13. člen

(nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem koncesije izvajajo pristojne službe občinske uprave občine in občinski svet občine.

(2) Nadzor nad zakonitostjo dela koncesionarja izvršuje pristojni organ občinske uprave.

10. PRENEHANJE KONCESIJSKEGA RAZMERJA

14. člen

(prenehanje koncesijskega razmerja)

Koncesijsko razmerje preneha:

- s prenehanjem koncesijske pogodbe;
- z odkupom koncesije;
- z odvzemom koncesije;
- v drugih primerih določenih s koncesijsko pogodbo.

15. člen

(prenehanje koncesijske pogodbe)

(1) Koncesijska pogodba preneha:

- po preteku časa, za katerega je bila sklenjena;
- z odpovedjo;
- z razdrtjem.

(2) Razlogi in pogoji za odpoved in razdrtje pogodbe ter druge medsebojne pravice in obveznosti ob odpovedi oziroma razdrtju pogodbe se določijo v koncesijski pogodbi.

16. člen

(odkup koncesije)

(1) Z odkupom koncesije preneha koncesijsko razmerje tako, da koncesionar preneha opravljati dejavnost javne službe pred potekom časa trajanja koncesije, koncedent pa v določenem obsegu prevzame objekte in naprave, ki jih je koncesionar zgradil ali pridobil za namen izvajanja dejavnosti javne službe.

(2) Način, obseg in pogoji odkupa koncesije se določijo v koncesijski pogodbi.

17. člen

(odvzem koncesije)

(1) Koncedent odvzame koncesijo koncesionarju ne glede na določila koncesijske pogodbe:

- če ne začne z izvajanjem dejavnosti javne službe v za to določenem roku;
- če je v javnem interesu, da se dejavnost preneha izvajati kot gospodarska javna služba ali kot koncesionirana gospodarska javna služba;
- če dejavnosti ne izvaja redno, strokovno in pravočasno, skratka tako, da so povzročene motnje v izvajanju dejavnosti;
- če dejavnosti ne izvaja v skladu s predpisi, standardi in navodili koncedenta;
- zaradi ponovljenih in dokazanih grobih kršitev predpisov in določil koncesijske pogodbe;
- če koncesionar kot fizična ali pravna oseba preneha obstajati.

(2) Koncedent mora koncesionarju, pred odvzemom koncesije, dati primeren rok za odpravo kršitev iz tretje, četrte in pete alineje prvega odstavka tega člena.

(3) V primeru odvzema koncesije v skladu z drugo alinejo prvega odstavka tega člena ima koncesionar pravico do odškodnine v skladu z določili zakona, ki ureja področje gospodarskih javnih služb.

11. NAČIN PODELITVE KONCESIJE

18. člen

(javni razpis)

(1) Koncedent pridobiva koncesionarje na podlagi javnega razpisa.

(2) Javni razpis se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in na uradni spletni strani občine.

19. člen

(oblika in postopek javnega razpisa)

(1) Javni razpis se opravi po določbah tega koncesijskega akta ter v skladu z določili zakona, ki ureja področje gospodarskih javnih služb.

(2) Javni razpis je veljaven, če se nanj prijavi vsaj en ponudnik, ki izpolnjuje s tem koncesijskim aktom določene pogoje.

(3) Če javni razpis ni uspel, se lahko ponovi.

20. člen

(vsebina javnega razpisa)

(1) Vsebina javnega razpisa se določi ob smiselni uporabi zakona, ki ureja področje o javno-zasebnem partnerstvu.

(2) Javni razpis mora ob vsebini iz prejšnjega odstavka tega člena vsebovati tudi pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar in so določeni v 7. členu tega odloka.

21. člen

(postopek izbire koncesionarja)

(1) Za izbiro koncesionarja se uporabi odprti postopek v skladu z določili zakona, ki ureja javno-zasebno partnerstvo, zakona, ki ureja javno naročanje in zakona, ki ureja gospodarske javne službe. Podrobnejša merila za izbor ponudbe se določijo v razpisni dokumentaciji.

(2) Za vodenje postopka razpisa in oceno ponudb imenuje župan občine strokovno komisijo, ki jo sestavljajo predsednik in dva člana. Vsi člani strokovne komisije morajo imeti delovne izkušnje z delovnega področja, da omogočajo strokovno presojo vlog.

(3) Izbira koncesionarja se izvede po postopku določenem z zakonom, ki ureja področje javnih gospodarskih služb.

12. ORGAN, KI OPRAVI IZBOR KONCESIONARJA

22. člen

(organ, ki opravi izbor koncesionarja)

(1) Koncesionarja izbere občinska uprava z upravno odločbo na podlagi predloga strokovne komisije iz drugega odstavka 22. člena tega odloka.

(2) V postopku izbire koncesionarja imajo vsi kandidati, ki so sodelovali v postopku javnega razpisa, položaj stranke.

13. ORGAN POOBLAŠČEN ZA SKLENITEV KONCESIJSKE POGODBE

23. člen

(organ pooblaščen za sklenitev koncesijske pogodbe)

Koncesijsko pogodbo v imenu občine sklene župan občine.

14. DRUGE SESTAVINE POTREBNE ZA DOLOČITEV
IN IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE

14.1 Prenos koncesije

24. člen

(prenos koncesije)

(1) Koncesionar lahko prenese izvajanje javne službe na drugo osebo samo z dovoljenjem koncedenta.

(2) Koncedent lahko v celoti ali delno prenese izvajanje javne službe samo v primerih določenih z zakonom, ki ureja področje gospodarskih javnih služb, ali zaradi razlogov, določenih v koncesijski pogodbi, drugače pa samo s soglasjem koncesionarja.

14.2 Višja sila

25. člen

(dolžnosti in pravice koncesionarja)

(1) Koncesionar mora v okviru objektivnih možnosti izvajati javno službo tudi v nepredvidljivih okoliščinah, nastalih zaradi višje sile.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka tega člena ima koncesionar pravico od koncedenta zahtevati povračilo stroškov, ki so nastali zaradi izvajanja javne službe na območju občine v nepredvidljivih okoliščinah.

(3) Zaradi nepredvidljivih okoliščin, ki so nastale zaradi višje sile, lahko koncesijsko razmerje sporazumno preneha.

14.3 Odgovornost koncesionarja za ravnanje zaposlenih

26. člen

(odgovornost za škodo)

Koncesionar je v skladu z zakonom odgovoren za škodo, ki jo pri izvajanju ali v zvezi z izvajanjem javne službe povzroči pri njem zaposleni ljudje uporabnikom ali drugim osebam.

14.4 Odgovornost koncedenta za ravnanje koncesionarja

27. člen

(vrsta odgovornosti)

Koncedent ne odgovarja za škodo, ki jo pri opravljanju koncesionirane javne službe povzroči koncesionar uporabnikom ali drugim osebam.

14.5 Zavarovanje odgovornosti za škodo

28. člen

(zavarovanje)

(1) Koncesionar mora biti ustrezno zavarovan za škodo, ki jo pri izvajanju ali v zvezi z izvajanjem javne službe povzročijo pri njem zaposleni ljudje uporabnikom ali drugim osebam in za škodo.

(2) Obseg zavarovanja iz prejšnjega odstavka se določi s koncesijsko pogodbo.

15. KONČNA DOLOČBA

29. člen

(objava in začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-0019/2023-1(151)

Slovenske Konjice, dne 30. novembra 2023

Župan
Občine Slovenske Konjice
Darko Ratajc

ŠEMPETER - VRTOJBA

3934. Letni program športa v Občini Šempeter -
Vrtojba za leto 2024

Na podlagi 13. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 29/17, 21/18 – ZNOrg, 82/20 in 3/22 – ZDeb), Odloka o proračunu Občine Šempeter - Vrtojba za leto 2024 (Uradni list RS, št. 124/23) in 15. člena Statuta Občine Šempeter - Vrtojba (Uradni list RS, št. 5/18) je Občinski svet Občine Šempeter - Vrtojba na 12. redni seji dne 14. 12. 2023 sprejel

LETNI PROGRAM ŠPORTA
v Občini Šempeter - Vrtojba za leto 2024

1.

Letni program športa (LPŠ) opredeljuje naloge in smernice, programe, obseg in potrebna finančna sredstva, ki prispevajo k uveljavitvi in razvoju športa v občini in bodo v letu 2023 sofinancirani iz občinskega proračuna.

Občina za izvajanje letnega programa športa v letu 2024 zagotavlja proračunska sredstva neprofitnim športnim organizacijam, ki bodo izvajale posamezne programe športa, ki so v skladu z Nacionalnim programom športa v Republiki Sloveniji in v interesu občine. Občina spodbuja in zagotavlja pogoje za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti ter vlaga v gradnjo in vzdrževanje javnih športnih površin.

2.

Letni program športa v Občini Šempeter - Vrtojba v letu 2024 obsega:

Proračunska postavka po proračunu za leto 2023	Naziv	Sredstva v EUR
041890	Športni center	150.000,00
0418860	Športni center tekoče vzdrževanje	130.500,00
0416156	Športni park Šempeter – tekoči stroški	7.710,00
0416291	Gradnja in vzdrževanje objektov za rekreacijo	230.000,00
041833	Večje športne prireditve	5.000,00
041841	Športna društva, programi in drugo	101.640,00
	1 Prostočasna športna vzgoja otrok in mladine	9.000,00
	2 Športna vzgoja otrok in mladine s posebnimi potrebami	500,00
	3 Športna vzgoja otrok in mladine usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport	26.000,00
	4 Kakovostni šport	6.200,00
	5 Vrhunski šport	1.000,00
	6 Šport invalidov	500,00
	7 Športna rekreacija	7.000,00
	8 Šport starejših	1.500,00
	9 Športni objekti in površine za šport v naravi	24.500,00
	10 Usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov v športu	500,00
	11 Delovanje športnih društev	17.940,00
	12 Druge športne prireditve in promocija športa	7.000,00

041862	Športni zavodi	2.000,00
041883	KŠTM – programi šport	5.000,00
041926	Športni programi predšolskih otrok	2.000,00
040416 (delno)	Večje občinske prireditve	4.500,00
041910 (delno)	Različni projekti v šoli, programi	2.000,00
041966 (delno)	Tekoči transferi – sredstva za blago in storitve (sredstva za stroške telovadnic nad normativom)	30.000,00
SKUPAJ		670.350,00

3.

Izvajalci LPŠ so: športna društva in zveze športnih društev, zavodi, pravne osebe, ustanove, zasebniki in druge organizacije, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti v športu v RS.

Športna društva imajo pod enakimi pogoji prednost pri izvajanju letnega programa, razen če zakon ne določa drugače.

4.

V letu 2024 se bodo na nivoju občine izvajali naslednji programi športa:

1. Prostočasna športna vzgoja otrok in mladine

Prostočasna športna vzgoja otrok in mladine predstavlja širok spekter športnih dejavnosti za populacijo od predšolskega do vključno srednješolskega obdobja. Vrednotijo se organizirane oblike športne dejavnosti netekmovalnega značaja za otroke in mladino, ki nadgrajujejo šolsko športno vzgojo, so vzgojno naravnani in niso del uradnih tekmovalnih sistemov Nacionalne panožne športne zveze (NPŠZ) (to so: Mali sonček, Ciciban planinec, Zlati sonček, Naučimo se plavati, Krpan in Mladi planinec, Šolska športna tekmovanja, počitniško varstvo KŠTM, ki niso predmet javnega razpisa in Obstoječi celoletni športni programi prostočasne športne vzgoje otrok in mladine, ki potekajo najmanj 30 tednov v letu oziroma 60 ur letno).

2. Športna vzgoja otrok in mladine s posebnimi potrebami

Prostočasno športno vzgojo otrok in mladine s posebnimi potrebami predstavljajo športni programi, ki so namenjeni otrokom in mladini z motnjami v razvoju oziroma s prirojenimi in/ali pridobljenimi okvarami, in se izvajajo z namenom ustrezno poskrbeti za uspešno socialno integracijo v vsakdanje življenje (šolska športna in druga tekmovanja za otroke in mladino s posebnimi potrebami, ki niso predmet javnega razpisa ter celoletni športni programi, ki potekajo najmanj 30 tednov v letu oziroma 60 ur letno).

3. Športna vzgoja otrok in mladine usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport

Športna vzgoja otrok in mladine usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport predstavlja širok spekter programov za otroke in mladino, ki se s športom ukvarjajo zaradi doseganja vrhunskih športnih rezultatov. Programi vključujejo načrtno skrb za mlade športnike, zato morajo izvajalci izpolnjevati prostorske, kadrovske in druge zahteve NPŠZ (celoletni športni programi).

4. Kakovostni šport

V skupino kakovostnega športa prištevamo športnike in športne ekipe, ki ne izpolnjujejo pogojev za pridobitev statusa vrhunškega športnika, nastopajo na mednarodnih tekmovanjih, v uradnih tekmovalnih sistemih NPŠZ do naslova državnega prvaka, ki jih potrdi OKS-ZŠZ (Olimpijski komite Slovenije) in so registrirani skladno s pogoji NPŠZ ter OKS-ZŠZ.

5. Vrhunski šport

Vrhunski šport predstavlja programe priprav in tekmovanj vrhunskih športnikov, ki so v skladu s Pogoji, pravili in kriteriji za registriranje in kategoriziranje športnikov v Republiki Sloveniji v zadnji objavi OKS-ZŠZ pred objavo javnega razpisa, navedeni kot člani športnega društva s sedežem v občini in so s svojimi

športnimi dosežki dosegli naziv športnika svetovnega (SR), mednarodnega (MR) ali perspektivnega razreda (PR).

6. Šport invalidov

7. Športna rekreacija

Športna rekreacija predstavlja smiselno nadaljevanje obvezne in prostočasne športne vzgoje otrok in mladine, športne vzgoje otrok s posebnimi potrebami in tekmovalnega športa. Športna rekreacija je zbir raznovrstnih športnih dejavnosti odraslih vseh starosti (nad 18 let) in družin s ciljem aktivne in koristne izrabe človekovega prostega časa (druženje, zabava), ohranjanja zdravja in dobrega počutja ter udeležbe na rekreativnih tekmovanjih.

8. Šport starejših

Šport starejših predstavlja športno rekreativno dejavnost odraslih ljudi nad doseženim 65. letom starosti in razširjenih družin; pri čemer pod pojmom »razširjena družina« razumemo »zvezo« starejših oseb in vnukov (celoletni programi skupinske gibalne vadbe starejših, športno družabne medgeneracijske prireditve na lokalni ravni).

9. Športni objekti in površine za šport v naravi

Občina na lokalni ravni financira posodabljanje, investicijsko vzdrževanje obstoječih športnih objektov in površin ter investicije v športne objekte in površine za šport v naravi, ter športnim društvom, z javnim razpisom, sofinancira uporabo (najem) športnih objektov in površin za šport v naravi v lasti občine.

10. Usposabljanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov v športu

Programe usposabljanja in izpopolnjevanja izvajajo v NPŠZ po veljavnih programih usposabljanja in/ali izpopolnjevanja, ki so verificirani pri Strokovnem svetu RS za šport in/ali pri strokovnih organih NPŠZ.

11. Delovanje športnih društev

Športna društva kot interesna in prostovoljna združenja občanov predstavljajo osnovo za obstoj in razvoj vseh pojavnih oblik športa in kot taka v interesu občine.

12. Druge športne prireditve in promocija športa

Športne prireditve so osrednji dogodek organizacijske kulture športa z vplivom na promocijo okolja. Kjer potekajo, imajo velik vpliv na razvoj turizma, gospodarstva in pomen za razvoj in negovanje športne kulture.

Med druge športne prireditve prištevamo tekmovanja na državnem nivoju, množične športne prireditve in druge športne prireditve lokalnega pomena.

Športno promocijska prireditve za podelitev priznanj je predmet LPŠ na lokalnem nivoju, vendar ni predmet javnega razpisa.

Programi, ki so del obveznega učnega procesa in/ali so financirani s strani MIZŠ (Zavoda za šport RS Planica), niso predmet sofinanciranja po LPŠ občine.

5.

V okviru letnega programa športa občina sodeluje z ne-profitnimi športnimi organizacijami, ki izvajajo športne programe in projekte ter podpira promocijo športnih programov za potrebe predšolskih in šoloobveznih otrok ter drugih športnikov.

Občina Šempeter - Vrtojba za izboljšanje ponudbe za potrebe športnih organizacij in drugih uporabnikov športnih površin, v sklopu Letnega programa športa, podpira povečevanje javne športne infrastrukture in zagotavlja vzdrževanje športnih objektov v lasti Občine Šempeter - Vrtojba.

6.

Občina Šempeter - Vrtojba v letu 2024, v skladu z Odlokom o proračunu Občine Šempeter - Vrtojba za leto 2024 namenja proračunska sredstva v višini 670.350,00 EUR za sofinanciranje programov, investicijskega vzdrževanja in investicij v športu, od katerih je 101.640,00 EUR sredstev namenjenih za javni razpis.

Sredstva za programe športa se med upravičenci lahko razdelijo v manjšem deležu kot so objavljena v razpisu, če se izkaže, da se na razpis prijavi manjše število upravičencev

oziroma je za sofinanciranje posameznih programov športa potrebnih manj sredstev kot je razpisanih.

Če na javni razpis za posamezni program ni prijaviteljev, se lahko sredstva sorazmerno prenesejo med druge programe.

7.

Športne dejavnosti, ki se financirajo iz občinskega proračuna, so namenjene športnikom in občanom v vseh življenjskih obdobjih, vendar imajo športne aktivnosti otrok in mladine zaradi vpliva na razvoj in oblikovanje mladega človeka, prednost pred sofinanciranjem ostalih programov športa. Sredstva za sofinanciranje programov športnih organizacij, ki se prijavijo na javni razpis, se razdelijo po programih, na podlagi sklepa komisije.

Športna društva in klubi, s sedežem v Občini Šempeter - Vrtojba, imajo pod enakimi pogoji prednost pri sofinanciranju programov športa pred ostalimi izvajalci športnih programov.

8.

Program, ki ga ne določa Letni program športa, se lahko izjemoma sprejme v sofinanciranje in ga občina financira iz drugih proračunskih postavk, če je program za občino pomemben.

Št. 671-5/2023-3

Šempeter pri Gorici, dne 14. decembra 2023

Župan
Občine Šempeter - Vrtojba
mag. Milan Turk

TREBNJE
3935. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Pavla Golie Trebnje

Na podlagi 3. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP), 21., 61. in 65. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE), 20. in 53. člena Zakona o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15), 26. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP), 17. člena Statuta Občine Trebnje (Uradni list RS, št. 29/14, 65/14 – popr. in 161/22), 15. člena Statuta Občine Mokronog - Trebelno (Uradni list RS, št. 43/18 in Uradno glasilo e-občina, št. 19/21), 17. člena Statuta Občine Mirna (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 27/22 in 28/22 – popr.) in 14. člena Statuta Občine Šentrupert (Uradni list RS, št. 12/18 in Uradno glasilo e-občina, št. 28/20) so Občinski svet Občine Trebnje na 7. redni seji dne 27. 9. 2023, Občinski svet Občine Mokronog - Trebelno na 6. redni seji dne 18. 10. 2023, Občinski svet Občine Mirna na 8. redni seji dne 4. 12. 2023 in Občinski svet Občine Šentrupert na 9. redni seji dne 25. 10. 2023 sprejeli

O D L O K
**o spremembah in dopolnitvah
Odloka o ustanovitvi javnega zavoda
Knjižnica Pavla Golie Trebnje**

1. člen

V Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Pavla Golie Trebnje (Uradni list RS, št. 107/13) se v 3. členu prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Zavod opravlja svojo dejavnost in zadovoljuje potrebe po knjižnični dejavnosti na območju občin Trebnje, Mokronog - Trebelno, Šentrupert in Mirna.«.

2. člen

V 10. členu se za dosedanjim drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Zavod prodajo blaga in storitev na trgu lahko izvaja le, če bo z izvajanjem te zagotovil najmanj pokritje vseh s to dejavnostjo povezanih odhodkov.«.

3. člen

V 11. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na prejšnji odstavek občine ustanoviteljice svoje ustanoviteljske pravice, obveznosti in odgovornosti do zavoda izvršujejo v razmerju, ki se za tekoče koledarsko leto določi premosorazmerno glede na število njihovih prebivalcev, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja financiranje občin, in objavlja Statistični urad Republike Slovenije, s stanjem na 1. januar preteklega leta. Razmerje za vsako naslednje koledarsko leto skladno s prejšnjim stavkom na dve decimalni mesti natančno ugotovi direktor zavoda in z njimi do 30. junija tekočega leta seznanjeni Svet zavoda, Svet ustanoviteljic in občine ustanoviteljice. Občine ustanoviteljice do 31. decembra tekočega leta sklenejo pogodbo o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih, s katero glede na ugotovljeno razmerje podrobneje opredelijo pravice, obveznosti in odgovornosti za naslednje koledarsko leto.«.

Dosedanji drugi odstavek postane tretji odstavek.

V dosedanjem tretjem odstavku, ki postane četrti odstavek, se beseda »drugega« nadomesti z besedo »tretjega«.

Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane šesti odstavek, se besedilo »v obsegu njenega ustanoviteljskega deleža« nadomesti z besedilom »v razmerju, določenem skladno z drugim odstavkom tega člena«.

Dosedanji šesti odstavek postane sedmi odstavek.

4. člen

V 15. členu se za četrto alinejo vejica črta in doda besedilo »in soglasje k višini dela plače za redno delovno uspešnost direktorja,«.

Za peto alinejo se vejica črta in doda besedilo »in o kritju primanjkljaja sredstev za delo zavoda,«.

Šesta alineja se spremeni tako, da se glasi:

»– obravnava in potrjuje finančni načrt zavoda ter daje soglasje k programu dela,«.

Za dvanajsto alinejo se doda nova trinajsta alineja, ki se glasi:

»– daje soglasje k strateškemu načrtu,«.

Dosedanja trinajsta alineja postane štirinajsta alineja.

5. člen

V 16. členu se v drugem odstavku v tretji alineji beseda »trinajste« nadomesti z besedo »štirinajste«.

6. člen

V 25. členu se v sedmi alineji besedilo »sprejema načrt« nadomesti z besedilom »daje soglasje k načrtu«.

Osma alineja se spremeni tako, da se glasi:

»– daje soglasje k strateškemu načrtu,«.

7. člen

V 27. členu se v sedmi alineji besedilo »predlaga« nadomesti z besedilom »sprejema«.

8. člen

33. člen se spremeni tako, da se glasi:

»33. člen

Zavod pridobiva sredstva za izvajanje dejavnosti:

1. iz javnih virov za opravljanje javne službe:
 - iz sredstev državnega proračuna,
 - iz sredstev proračunov ustanoviteljic,
 - iz drugih virov v skladu z zakonom in drugimi predpisi,
2. iz nejavnih virov za opravljanje javne službe:
 - z zaračunavanjem storitev v skladu s predpisi,
3. iz dejavnosti na trgu, ki niso javna služba:
 - s prodajo blaga in storitev na trgu,
 - z donacijami, sponzorstvi, darili in iz drugih zakonitih virov, na način in pod pogoji, določenimi z zakonom,
 - z oddajanjem prostorov in opreme v najem,
 - iz sredstev drugih uporabnikov,
 - iz sredstev, pridobljenih na projektnih razpisih.«.

9. člen

34. člen se spremeni tako, da se glasi:

»34. člen

(1) Občine ustanoviteljice zagotavljajo zavodu sredstva za delovanje zavoda na način, da se finančna obveznost za skupne stroške knjižnice v tekočem letu razdeli na občine ustanoviteljice v razmerju, določenem skladno z drugim odstavkom 11. člena tega odloka.

(2) Skupne stroške knjižnice iz prejšnjega odstavka določa predpis, ki ureja način določanja skupnih stroškov knjižnic.

(3) Stroški knjižnične dejavnosti, ki nastanejo neposredno na območju posamezne občine ustanoviteljice, krije vsaka občina ustanoviteljica sama.

(4) Letno višino sredstev za izvajanje javne službe, ki jo izvaja zavod, določijo ustanoviteljice z odlokom o proračunu posamezne občine ustanoviteljice na podlagi tega odloka ter na osnovi programa dela in finančnega načrta zavoda, h katerima je podal soglasje Svet zavoda, pri čemer je potrebno upoštevati zakonske in pogodbene obveznosti zavoda ter sklepe Sveta ustanoviteljic.«.

10. člen

V 35. členu se za piko doda nov stavek, ki se glasi:

»Svet ustanoviteljic na predlog Sveta zavoda odloča tudi o načinu kritja primanjkljaja sredstev za delo zavoda.«.

11. člen

Naslov poglavja: »VII. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI V PRAVNEM PROMETU« se spremeni tako, da se glasi:

»VII. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI V PRAVNEM PROMETU TER PREMOŽENJE«.

12. člen

37. člen se spremeni tako, da se glasi:

»37. člen

(1) Občina ustanoviteljica je dolžna sama zagotoviti sredstva za redno vzdrževanje, obratovalne stroške, investicijsko vzdrževanje in investicije v osnovna sredstva, ki so potrebna za dejavnost zavoda v tej občini.

(2) Sredstva za investicijsko vzdrževanje in investicije v osnovna sredstva skupnega pomena zagotavljajo vse ustanoviteljice v razmerju, ki je določeno skladno z drugim odstavkom 11. člena tega odloka.

(3) Nepremično premoženje zavoda, s katerim gospodari in ga upravlja zavod, je last ustanoviteljice, na območju katere nepremično premoženje leži.

(4) Zavod ima lahko nepremično premoženje v upravljanju. Razmerja med upravljavcem in lastnikom nepremičnega premoženja se uredijo v pogodbi o upravljanju.

(5) V upravljanju zavoda je lahko tudi premoženje v teh objektih.

(6) Zavod samostojno in gospodarno upravlja s sredstvi, ki so mu dana v upravljanje, ne more pa s pravnimi posli odtujiti nepremičnega premoženja ali le-tega obremeniti s stvarnimi ali drugimi bremenami brez soglasja občin ustanoviteljic.«.

13. člen

39. člen se spremeni tako, da se glasi:

»39. člen

(1) O načinu pokrivanja morebitnega primanjkljaja odloča Svet ustanoviteljic na predlog direktorja po predhodnem mnenju Sveta zavoda.

(2) Primanjkljaj prihodkov, ki v zavodu nastane pri izvajanju dogovorjenega programa iz osnovnih dejavnosti, ob upoštevanju dogovorjenih meril, kriterijev ter normativov in standardov, ki veljajo za področja dejavnosti zavoda, krijeta država in ustanoviteljice.

(3) Občina ustanoviteljica, ki bi morala zagotoviti sredstva, je dolžna kriti primanjkljaj sredstev zavoda, pod pogojem, da zavod dokaže, ustanoviteljice pa ugotovijo, da je primanjkljaj nastal iz naslova programov, za katere bi morala zagotoviti sredstva občina ustanoviteljica.

(4) Obveznosti pokritja primanjkljaja s strani ustanoviteljic nastanejo, ko so izčrpane vse možnosti v skladu z zakonom (sredstva rezerv, prihodki prihodnjih let).«.

14. člen

V 41. členu se besedilo »ter ju posreduje v mnenje Svetu ustanoviteljic in v soglasje Svetu zavoda« črta.

PREHODNA IN KONČNE DOLOČBE

15. člen

Spremenjeni 11., 34. in 37. člen se začnejo uporabljati 1. januarja leta, ki sledi letu, v katerem začne veljati ta odlok.

16. člen

(1) Ta odlok se sprejme v enakem besedilu v Občini Trebnje, Občini Mokronog - Trebelno, Občini Mirna in Občini Šentrupert.

(2) Ta odlok objavi Občina Trebnje v Uradnem listu Republike Slovenije, Občina Mokronog - Trebelno, Občina Mirna in Občina Šentrupert pa v Uradnem glasilu e-občina, v petnajstih dneh po sprejetju odloka na seji občinskega sveta tiste občine, ki ga sprejme zadnja.

17. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi Občine Trebnje.

Št. 007-9/2019-31

Trebnje, dne 5. decembra 2023

Županja
Občine Trebnje
Mateja Povhe

Št. 007-0012/2013-9

Mokronog, dne 5. decembra 2023

Župan
Občine Mokronog - Trebelno
mag. Franc Glušič

Št. 007-12/2013-40

Mirna, dne 5. decembra 2023

Župan
Občine Mirna
Dušan Skerbiš

Št. 014-9/2020-7

Šentrupert, dne 5. decembra 2023

Župan
Občine Šentrupert
Tomaž Ramovš

TURNIŠČE

3936. Sklep o začasnem financiranju Občine Turnišče v obdobju januar–marec 2024

Na podlagi 32. in 33. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – Odl. US, 18/23 – ZDU-1O in 76/23) in 108. člena Statuta Občine Turnišče (Uradni list RS, št. 6/17) je župan Občine Turnišče dne 13. 12. 2023 sprejel

S K L E P

o začasnem financiranju Občine Turnišče v obdobju januar–marec 2024

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(vsebina sklepa)

S tem sklepom se določa in ureja začasno financiranje Občine Turnišče (v nadaljevanju: občina) v obdobju od 1. januarja do 31. marca 2024 (v nadaljnjem besedilu: obdobje začasnega financiranja).

2. člen

(podlaga za začasno financiranje)

Začasno financiranje temelji na proračunu občine za leto 2023. Obseg prihodkov in drugih prejemkov ter odhodkov in drugih izdatkov občine je določen v skladu z Zakonom o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – Odl. US, 18/23 – ZDU-1O in 76/23; v nadaljevanju: ZJF) in Odlokom o proračunu Občine Turnišče za leto 2023 (Uradni list RS, št. 30/23, 71/23 in 115/23; v nadaljevanju: odlok o proračunu).

2. VIŠINA IN STRUKTURA ZAČASNEGA FINANCIRANJA

3. člen

(sestava proračuna in višina splošnega dela proračuna)

V obdobju začasnega financiranja se prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki splošnega dela proračuna določijo v naslednjih zneskih:

KONTO	OPIS	Proračun januar–marec 2024
A – BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	696.078
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	590.729
70	DAVČNI PRIHODKI	544.255
	700 Davki na dohodek in dobiček	535.743
	703 Davki na premoženje	5.484
	704 Domači davki na blago in storitve	2.208
	706 Drugi davki	820
71	NEDAVČNI PRIHODKI	46.474
	710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	33.796
	711 Takse in pristojbine	979
	712 Globe in druge denarne kazni	0

	713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	62
	714 Drugi nedavčni prihodki	11.637
72	KAPITALSKI PRIHODKI	11.741
	720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	10.800
	721 Prihodki od prodaje zalog	0
	722 Prihodki od prodaje zemljišč in neopredmetenih sredstev	941
73	PREJETE DONACIJE	0
	730 Prejete donacije iz domačih virov	0
	731 Prejete donacije iz tujine	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI	93.608
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	93.066
	741 Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU	542
78	PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE	0
	787 Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	0
	II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43+45)	754.935
40	TEKOČI ODHODKI	223.990
	400 Plače in drugi izdatki zaposlenih	39.720
	401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	6.766
	402 Izdatki za blago in storitve	168.744
	403 Plačila domačih obresti	5.760
	409 Rezerve	3.000
41	TEKOČI TRANSFERI	226.256
	410 Subvencije	16.599
	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	145.582
	412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	2.489
	413 Drugi tekoči domači transferi	61.586
	414 Tekoči transferi v tujino	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	300.000
	420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	300.000
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	4.689
	431 Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam	0
	432 Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	4.689
	III. PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ)	-58.857
B – RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0
	750 Prejeta vračila danih posojil	0
	751 Prodaja kapitalskih deležev	0
	752 Kupnine iz naslova privatizacije	0
	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0

44	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0
	440 Dana posojila	0
	441 Povečanje kapitalskih deležev in finančnih naložb	0
	442 Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije	0
	443 Povečanje namenskega premoženja v javnih skladih in drugih osebah javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	0
	VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBA KAPITALSKIH DELEŽEV	0
C – RAČUN FINANCIRANJA		
	VII. ZADOLŽEVANJE (500+501)	0
50	ZADOLŽEVANJE	0
	500 Domače zadolževanje	0
	VIII. ODPLAČILA DOLGA (550+551)	19.867
55	ODPLAČILA DOLGA	19.867
	550 Odplačila domačega dolga	19.867
	IX. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	78.724
	X. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	-19.867
	XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-IX.)	-98.591
	XII. OCENJENO STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH NA DAN 31. 12. 2023	673.873

V obdobju začasnega financiranja se lahko prejemki in izdatki občine povečajo za namenske prejemke in izdatke, ki so tako opredeljeni s 43. členom ZJF oziroma odlok o proračunu, če niso načrtovani v začasnem financiranju.

4. člen

(posebni del proračuna in načrt razvojnih programov)

Finančni načrti neposrednih uporabnikov se določijo do ravni proračunskih postavk – kontov. Finančni načrti neposrednih uporabnikov proračuna in načrt razvojnih programov se objavijo na spletni strani Občine Turnišče.

3. IZVRŠEVANJE ZAČASNEGA FINANCIRANJA

5. člen

(uporaba predpisov)

V obdobju začasnega financiranja se za izvrševanje začasnega financiranja uporabljajo ZJF, pravilnik, ki ureja postopke za izvrševanje proračuna Republike Slovenije, zakon, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije in odlok o proračunu.

6. člen

(prevzemanje in plačevanje obveznosti)

V obdobju začasnega financiranja lahko neposredni uporabniki prevzemajo in plačujejo obveznosti iz istih proračunskih postavk kot v proračunu preteklega leta.

Neposredni uporabniki lahko v obdobju začasnega financiranja prevzemajo in plačujejo obveznosti v breme svojega finančnega načrta samo v okviru pravic porabe iz svojega finančnega načrta, določenega v posebnem delu proračuna.

Nove proračunske postavke lahko neposredni uporabnik odpre le na podlagi 41., 43. in 44. člena ZJF.

4. OBSEG ZADOLŽEVANJA OBČINE V OBDOBJU ZAČASNEGA FINANCIRANJA

7. člen

(obseg zadolževanja občine)

V obdobju začasnega financiranja se lahko občina zadolži do višine, ki je potrebna za odplačilo glavnice dolga v tekočem proračunskem letu.

5. KONČNA DOLOČBA

8. člen

(uveljavitev sklepa)

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2024 dalje.

Št. 900-53/2023

Turnišče, dne 13. decembra 2023

Župan

Občine Turnišče

Borut Horvat

ZAGORJE OB SAVI

3937. Sklep o soglasju k oblikovanju cen izvajanja storitev obveznih gospodarskih javnih služb v Občini Zagorje ob Savi

Na podlagi 8. in 17. člena Statuta Občine Zagorje ob Savi (Uradni list RS, št. 30/15) je pristojni občinski organ, dne 14. 12. 2023 sprejel naslednji

SKLEP

I.

Pristojni organ Občine Zagorje ob Savi je dne 14. 12. 2023 sprejel Sklep o soglasju k oblikovanju cen izvajanja storitev obveznih gospodarskih javnih služb v Občini Zagorje ob Savi, ki izhajajo iz Elaboratov Komunale d.o.o. z datumom december 2023.

Potrjene cene storitve javnih služb znašajo:

- Izvajanje storitev oskrbe s pitno vodo – 0,8548 EUR/m³ brez DDV-ja,
- cena omrežnine – 3,4658 EUR/mesec za vodomer dimenzije DN ≤ 20 brez DDV-ja.
- Izvajanje storitev čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode – 0,9923 EUR/m³ brez DDV-ja,
- cena omrežnine – 4,0569 EUR/mesec za vodomer dimenzije DN ≤ 20 brez DDV-ja.
- Izvajanje storitev zbiranja mešanih komunalnih odpadkov – 0,2007 EUR/kg brez DDV-ja,
- cena omrežnine – 0,0024 EUR brez DDV-ja.
- Izvajanje storitev zbiranja biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada – 0,2300 EUR/kg brez DDV-ja,
- cena omrežnine – 0,00 EUR brez DDV-ja.

II.

Cene storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja v Občini Zagorje ob Savi za:

- Oskrba s pitno vodo,
- Čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
- Ravnanje s komunalnimi odpadki,

– Zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada.

Cene se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije in veljajo od 1. januarja 2024.

III.

Ta sklep velja z dnem sprejema.

Zagorje ob Savi, dne 14. decembra 2023

Župan
Občine Zagorje ob Savi
Matjaž Švagan

ŽALEC

3938. Javno naznanilo o obveščanju javnosti o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta Arnovski gozd

Na podlagi 129. člena v povezavi s 122. členom Zakona o urejanju prostora – ZUreP-3 (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP) ter 29. člena Statuta Občine Žalec (Uradni list RS, št. 29/13, 23/17) župan Občine Žalec s tem

**JAVNIM NAZNANILOM
obvešča javnost o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta Arnovski gozd**

I.

Občina Žalec naznanja javno razgrnitev dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta Arnovski gozd (v nadaljnjem besedilu OPPN SD ZN), ki ga je v novembru 2023 izdelalo podjetje IUP d.o.o., Ulica XIV. Divizije 14, Celje, pod št. projekta 11/22. Identifikacijska številka prostorskega akta v zbirki prostorskih aktov je 3538.

II.

Ureditveno območje OPPN SD ZN meri 3139 m² in vključuje naslednja zemljišča s parc. št. 1583, 1584, 1585, 1590, 1591, 1592, 1455/231, 1455/232 in 1455/412, vse k.o. Levec-1000.

III.

Dopolnjeni osnutek OPPN SD ZN iz I. točke tega naznanila bo javno razgrnjen v prostorih Urada za prostor in gospodarstvo Občine Žalec in v prostorih KS Petrovče ter objavljen na spletni strani Občine Žalec. Javna razgrnitev bo potekala v času od 29. 1. 2024 do 28. 2. 2024. Javna obravnava bo v sredo, 14. 2. 2024, ob 16.00 uri, v sejni sobi Občine Žalec.

IV.

V času javne razgrnitve lahko na razgrnjeno gradivo podajo svoje pisne pripombe in predloge vse fizične in pravne osebe, organizacije in skupnosti ter jih posredujejo na Urad za prostor in gospodarstvo Občine Žalec ali na KS Petrovče.

V.

Zainteresirana javnost, ki se želi udeležiti javne obravnave, mora vsaj 2 delovna dneva pred navedenim datumom javne obravnave to napovedati na elektronski naslov glavna.pisarna@zalec.si ali na telefon 03 713 64 65 in navesti svoje ime in priimek, naslov in telefon ali elektronski naslov, preko katerih bo obveščena o eventualnih spremembah termina, kraja in načina izvedbe javne obravnave.

VI.

Šteje se, da je pri podajanju pripomb z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov, hkrati podan tudi pristanek za obravnavo in objavo teh podatkov v stališčih do pripomb na Občinskem svetu Občine Žalec in na spletni strani Občine Žalec. Vse osebe, ki ne želijo, da se v stališču do pripomb objavijo njihova imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo na pripombi to tudi posebej navesti.

VII.

To javno naznanilo se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, na spletni strani Občine Žalec (<http://www.zalec.si>) in oglasni deski Občine Žalec ter KS Petrovče.

Št. 3503-0001/2023
Žalec, dne 13. decembra 2023

Župan
Občine Žalec
Janko Kos

VSEBINA

MINISTRSTVA			
3888.	Pravilnik o obrazcu vloge za izdajo potrdila A1	11645	
3889.	Pravilnik o spremembi Pravilnika o dovoljenju za prebivanje za državljane Švicarske konfederacije in njihove družinske člane	11655	
3890.	Pravilnik o spremembi Pravilnika o potrdilu o prijavi prebivanja in dovoljenju za prebivanje za državljane Evropske unije ter njihove družinske člane in družinske člane slovenskih državljanov	11655	
3891.	Pravilnik o spremembi Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah	11655	
3892.	Pravilnik o spremembah Pravilnika o zaposlitvenih centrih	11655	
3893.	Odredba o določitvi povprečne prodajne vrednosti 1 kWh električne energije kot osnove plačila za koncesijo za rabo vode za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarnah do 10 MW nazivne moči za leto 2024	11659	
DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE			
3894.	Tarifa 2024 o vrednosti točke za plačilo na podlagi dovoljenja za izvajanje televizijske dejavnosti oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo oziroma vpisa v uradno evidenco ponudnikov platform za izmenjavo videov	11659	
3895.	Tarifa 2024 o vrednosti točke za plačilo za izvajanje poštinskih storitev	11660	
3896.	Tarifa 2024 o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila, za plačilo za uporabo radijskih frekvenc in za plačilo za uporabo elementov oštevilčenja	11661	
DRUGI ORGANI IN ORGANIZACIJE			
3897.	Slovenski računovodski standardi 2024	11664	
3898.	Spremembe enotnega kontnega okvira za gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike, zadruga, nepridobitne organizacije – pravne osebe zasebnega prava ter društva in invalidske organizacije	11748	
3899.	Aneks št. 3 h Kolektivni pogodbi premogovništva Slovenije	11748	
OBČINE			
BOROVNICA			
3900.	Odlok o proračunu Občine Borovnica za leto 2024	11750	
3901.	Odlok o spremembi Odloka o tržnicah in prodaji blaga zunaj prodajaln v Občini Borovnica	11753	
3902.	Sklep o dopolnitvi Sklepa o izvajanju videonadzora na javnih površinah na območju Občine Borovnica	11754	
HODOŠ			
3903.	Odlok o turistični in promocijski taksi v Občini Hodoš	11754	
3904.	Odlok o spremembah Odloka o proračunu Občine Hodoš za leto 2023	11756	
3905.	Sklep o začasnem financiranju Občine Hodoš v obdobju januar–marec 2024	11757	
3906.	Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Hodoš za leto 2024	11759	
HRPELJE - KOZINA			
3907.	Odlok o proračunu Občine Hrpelje - Kozina za leto 2024	11759	
3908.	Odlok o merilih za določitev podaljšanega obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost na območju Občine Hrpelje - Kozina	11763	
ILIRSKA BISTRICA			
3909.	Sklep o vzpostavitvi statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena	11766	
JESENICE			
3910.	Sklep o imenovanju nadomestne članice Občinskega sveta Občine Jesenice	11766	
KRANJ			
3911.	Sklep o ugotovitvi revalorizirane vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Mestne občine Kranj za leto 2024	11766	
LJUBLJANA			
3912.	Cenik za obračun storitev, ki se nanašajo na izvajanje nalog upravljanja s pokopališči v Mestni občini Ljubljana	11766	
LOŠKI POTOK			
3913.	Odlok o proračunu Občine Loški Potok za leto 2024	11768	
METLIKA			
3914.	Sklep o višini točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Metlika v letu 2024	11770	
MIREN - KOSTANJEVICA			
3915.	Odlok o namakalnem sistemu Namakalni razvod Vogršček in o izvajanju gospodarske javne službe upravljanja, vzdrževanja in delovanja namakalnega sistema v Občini Miren - Kostanjevica	11770	
3916.	Odlok o spremembah Odloka o gospodarskih javnih službah v Občini Miren - Kostanjevica	11779	
3917.	Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Miren	11779	
3918.	Sklep o prenosu stvarnega premoženja v upravljanje Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica	11780	
PREBOLD			
3919.	Odlok o proračunu Občine Prebold za leto 2024	11781	
3920.	Odlok o proračunu Občine Prebold za leto 2025	11783	
PUCONCI			
3921.	Odlok o občinskih cestah v Občini Puconci	11785	
RAZKRIŽJE			
3922.	Sklep Občinskega sveta Občine Razkrižje št. 035-5/2023-17, z dne 15. 12. 2023	11793	
3923.	Sklep o določitvi subvencije k ceni oskrbe s pitno vodo	11793	
3924.	Sklep o ukinitvi statusa Splošno ljudsko premoženje v splošni rabi	11794	
RIBNICA			
3925.	Odlok o proračunu Občine Ribnica za leto 2024	11794	
3926.	Odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo za območje Občine Ribnica	11798	
3927.	Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Ribnica	11802	
SEMIČ			
3928.	Odlok o proračunu Občine Semič za leto 2024	11803	
3929.	Sklep o načinu financiranja političnih strank v Občini Semič	11806	
SEVNICA			
3930.	Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra	11806	
3931.	Sklep o vrednosti točke za določitev nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Sevnica za leto 2024	11807	
3932.	Sklep o vrednosti točke za ugotovitev vrednosti stavb, delov stavb, stanovanj in garaž ter prostorov za počitek oziroma rekreacijo na območju Občine Sevnica za leto 2024	11807	

- SLOVENSKE KONJICE**
3933. Odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe pomoči, oskrbe in namestitve zapuščenih živali v zavetišču na območju Občine Slovenske Konjice 11807
- ŠEMPETER - VRTOJBA**
3934. Letni program športa v Občini Šempeter - Vrtojba za leto 2024 11810
- TREBNJE**
3935. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Pavla Golie Trebnje 11812
- TURNIŠČE**
3936. Sklep o začasnem financiranju Občine Turnišče v obdobju januar–marec 2024 11814
- ZAGORJE OB SAVI**
3937. Sklep o soglasju k oblikovanju cen izvajanja storitev obveznih gospodarskih javnih služb v Občini Zagorje ob Savi 11815
- ŽALEC**
3938. Javno naznanilo o obveščanju javnosti o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta Arnovski gozd 11816

